

సంపుటము - V
నెం. 4

20 మార్చి, 1997,
గురువారము,
(శక సం. 1918,
ఫాల్గుణం - 29)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభా కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

పేజీ నెం.

సభా కార్యక్రమం :-

475

చిత్తూరు జిల్లాలో కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు వారి వేధింపుల వల్ల
శ్రీ గోవిందశెట్టి మరణం, రైతు సమస్యల పరిష్కారాన్ని కోరుతూ
వేల కొలది రైతులు ప్రదర్శనల నిమిత్తమై హైదరాబాదు రాక,
మెదక్ జిల్లాలో పోలీసులు ఐదుగురు స్త్రీలను వేధించుటపై ఇచ్చిన
వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

2. ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	478
3. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్రూప సమాధానము	509
4. ప్రభుత్వ బిల్లులు :	513
1. 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య బిల్లు	
2. 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటివనరుల అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు
(ప్రతిపాదించబడినవి)	
5. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రము	514
6. సభా కార్యక్రమం	514

(తరువాయి మూడవ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రాణాలయము,
హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది

1997

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీమతి నై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డి శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
పరిపాలన కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. సుబ్బారావు శ్రీ ఎన్.డి. కమలాకర్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు శ్రీ కె. తులూనందసింగ్ శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా శ్రీమతి టి. అంజని బాయి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్ శ్రీ భాజా మొయినుద్దీన్ శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ లైకుర్ రెహమాన్ అన్సారి శ్రీ ఆర్. అంజయ్య శ్రీ సయ్యద్ అహమద్ శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ శ్రీ పి. కాశిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ వి. లక్ష్మీనారాయణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(పదవ సమావేశము ఇరవై ఏడవ రోజు)

గురువారము, 20 మార్చి, 1997

(సభ ఉదయం 9-00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమం

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :- అధ్యక్షా, మేము ఒక ఎడ్జర్మెంటు మోషన్ ఇవ్వడం ప్రారంభించింది. మెడక్ జిల్లా చేగుంట మండలంలో స్త్రీలను అవమానపరుస్తూ, వారిని నగ్నంగా చూడం జరిగింది. సార్. వినండి సార్.... సార్.... చేగుంట మండలంలో....

(Interruptions)

Mr. Speaker :- I have received three Adjournment Motion notices. Please let me read out.

Privilege Motion notice given by Sri Gade Lingappa, Smt. N. Lakshmi Parvath, Sri T.S.L. Naicker, Sri Appayya Dora, Sri P. Indra Reddy, Sri S. Madhusudhana Chary - with regard to the death of Sri Govinda Shetty of Lower Putturu of K.V. Puram Mandalam in Srikalahasti Constituency of Chittoor District due to harassment by co-operative Bank persons - has been disallowed.

If you want to discuss it, you can come in some other way. Or, if you want you raise during zero Hour.

Second Adjournment Motion notice given by Sri Bodepudi Venkateshwara Rao, Sri N. Ram Mohan Rao, Sri N. Raghava Reddy, Sri Varadarajulu Reddy, Sri P. Ramakrishna, Sri. N. Narasimha Reddy, Sri V. Ranga Reddy, Sri Venkata Veeraiah etc., with regard to thousands of farmers in the State coming to Hyderabad in demonstration demanding with a call to save the peasantry - has been disallowed.

You please raise this during Zero Hour.

Third Adjournment Motion Notice given by Sri P. Janardhan Reddy, Sri Kanna Lakshmi Narayana, Sri D. Nagender, Sri Varadarajulu Reddy, Dr. D.L. Ravindra Reddy etc., with regard to the harassment of five women by the police in Ibrahimpur village of Chegunta mandal in Medak District - has been disallowed.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి (పాతవట్నం) :- అధ్యక్షా, నాకు ఒక నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి. అధ్యక్షా.... సార్....

(Interruptions)

Mr. Speaker :- Tomorrow I will see and try to post it please.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇది చాలా సీరియస్ ఇష్యూ అక్కడ స్త్రీలను చాలా అవమానకరంగా, నగ్నంగా చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker :- I will admit under 304 please. What you have given is, not clear but 304 notice is there. I will admit. వరే నోటీసు క్రింద ఎలా చేస్తాను. మీరు ఇవ్వండి. It was discussed yesterday please.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు (మధిర) :- 304 నిబంధన క్రింద ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- కాలి ఎటెన్షన్ క్రింద ఈ ఇష్యూను టీసుకొని వస్తాను.

O.K. Calling Attention.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా, నిన్న మా సభ్యులను సస్పెండ్ చేశారు ...

(Interruptions by Smt. N. Lakshmi Parvathi)

Mr. Speaker :- I don't permit. After Question Hour you please raise. Not now. I will admit it. Please take your seat. Don't waste the time Lakshmi Parvathi garu.

(Interruptions)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మా సభ్యులను కక్షతో సస్పెండ్ చేశారు. ఎందుకు చేశారు?

Mr. Speaker :- Not at this juncture. After Question Hour, not at this juncture please. I am sorry. Lakshmi Parvathi garu, I request you to resume your seat. If you want to say, you please say, when I permit.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- నాకు ఒక్క నిమిషం పర్మిషన్ ఇవ్వండి. మా శాసనసభ్యులను కక్షతో సస్పెండ్ చేశారు. ఎందుకు చేశారు? నాకు పర్మిషన్ ఇవ్వండి. అదే ఎల్లాకు చెందిన శాసనసభ్యుడు అక్కడ జరిగిన ఇష్యూ మీద రియిజ్ చేస్తే

Mr. Speaker :- You cannot question the Chair please. Take your seat. Please take your seat.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా.... సార్...

(Interruptions)

Mr. Speaker :- I do not hear you. After Question hour, you please raise, if you want. I will permit you after the Question Hour. Please take your seat.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా, వ్యక్తిగత కక్షలను శాసనసభలో ఉపయోగిస్తారా? ఎందుకు చేశారు? మైకులు విరగొట్టిన వారిని ఏమీ చేయలేదు. మరి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడును ఎందుకు చేయాలి?

Mr. Speaker :- Privilege of the Member does not mean to break the mike Lakshmi Parvathi garu.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మా శాసనసభ్యులను వెంటనే సభకు పిలిపించాలి. ఈ శాసనసభలో శాసనసభ్యుల హక్కులకు భంగం కలిగితే మీరు ఇమీడియట్గా యాక్షన్ తీసుకోవాలి. ఇట్లా ఎందుకు పక్షపాతం చేస్తున్నారు? మీరు వారిని లోపలకు రావడానికి అనుమతి ఇచ్చేవరకు నేను కూర్చోను

Mr. Speaker :- I am sorry I don't permit you. I am very stubborn. Please take your seat.

Smt. N. Lakshmi Parvathi :- No Sir, I cannot sit. ఒకరికి ఒక పద్ధతి, మిగిలిన వారికి ఇంకొక పద్ధతి ఉపయోగిస్తారా? స్పీకర్గా మీరు అందరి గౌరవాన్ని కాపాడాలి. నేను కూర్చోను సార్.

Mr. Speaker :- Then you stand as long as you can stand.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- సార్, నేను జస్టిస్ కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :- Don't ask explanation from the Chair. This is not correct. Adjournment Motion is given. If they give notice, under separate rule, I can admit it. What is this?

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అదే ఇన్ఫూ మీద ఆ జిల్లాకు చెందిన శాసనసభ్యులు మాట్లాడుతామంటే ఎందుకు సస్పెండ్ చేశారు? నేను కూర్చోను. దయచేసి, మీరు సమాధానం చెప్పేవరకు, అయినను సభకు పిలిపించే వరకు నేను కూర్చోను.

Mr. Speaker :- You cannot seek clarification from the Chair.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- సీరియస్ మ్యాటర్ డిస్కషన్ జరుగుతుంటే, ఎందుకు సస్పెండ్ చేశారు?

Mr. Speaker :- That is my privilege. That is my prerogative. That is the prerogative of the chair. If you question, that comes under Privilege. If you

question the prerogative of the chair, it comes under privilege please. You should know the procedure - you should know the practice. After Question Hour, I will permit you, and you can raise Lakshmi Parvathi garu.

(Interruptions)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- శాసనసభ నుండి సస్పెండ్ చేసినందుకు యాక్షన్ తీసుకొంటారా లేదా? చెప్పండి. ముందు చెప్పండి సార్? నేను కూర్చోను.

Mr. Speaker :- If you want, you can raise after question hour.

(Interruptions)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మీరు దీనికి చెప్పండి. మీరు యాక్షన్ తీసుకొంటారా లేదా చెప్పండి.

Mr. Speaker :- What is this? I will take action if you Question the Chair like that. I will refer to the Privileges Committee. You are a new Member so I have to consider your case - otherwise I have to send it to the Privileges Committee.

(Interruptions)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- ఒకరికి ఒక న్యాయం, ఇంకొకరికి ఇంకొక న్యాయం ఏమిటి సార్? దీని మీద జిరో అవర్లో సమాధానం చెబుతారా లేదా చెప్పండి.

Mr. Speaker :- This is not at all good Mrs. Lakshmi Parvathi garu. After question hour, I will permit you. You have to listen to the Chair. This is not good. You are a leader - we except from you the discipline ...

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా, మేము న్యాయం కోరుతున్నాము. జిరో అవర్లో ఈ విషయం మీద తమరు ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :- Now Question No: 4328, Please.

ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

గిరిజన సంక్షేమంపై సుందరేశన్ కమిటీ నివేదిక

231 -

*4328 - శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ) :- గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గిరిజన సంక్షేమ శాఖను విభజించే విషయాన్ని పరిశీలించుటకై ప్రభుత్వం శ్రీ సుందరేశన్ అధ్యక్షతన ఏకసభ్య కమిటీని నియమించినదా;

(అ) అయినచో, ఆమోదమునకై ఆ కమిటీ తన నివేదికను ప్రభుత్వమునకు సమర్పించినదా;

(ఇ) ప్రభుత్వం ఆ నివేదికను ఆమోదించినదా;

(ఈ) లేనిచో, అందుకు గల కారణము లెవ్వి?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. నగేష్) :- (అ) గిరిజన సంక్షేమ శాఖతో సహా, వివిధ శాఖలను సమగ్రంగా పరిశీలించి సర్వీసు నియమావళిని సవరించడానికి శ్రీ వి. సుందరేశన్ ఐ.ఎ.ఎస్. (రిటైర్డ్) అధ్యక్షతన ఏకసభ్య సంఘాన్ని ప్రభుత్వం నియమించింది.

(అ) అవునండి.

శ్రీ వి. సుందరేశన్, ఐ.ఎ.ఎస్. (రిటైర్డ్) సర్వీసు నియమావళిపై తమ నివేదికను ప్రభుత్వానికి అందజేశారు.

(ఇ) ఆ నివేదిక ప్రభుత్వ స్థాయిలో పరిశీలనలో ఉంది.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినదానిని బట్టి సోషల్ వెల్ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, బి.సి. వెల్ఫేర్లకు ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ఒకరే ఉంటారని అన్నారు. ఇది బైఫర్కేషన్ చేయాలని 1985 నుండి వరుసగా ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ మంత్రులను మా ట్రైబల్ ఎం.ఎల్.ఎ. లందరూ కొడుతూనే వున్నారు. అడిగితే దానికి వారేమన్నారంటే. రిపోర్టు సమిష్టి చేశారు, అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని అన్నారు. ఇదేమన్నా రామాయణమా, మహాభారతమా సోషల్ వెల్ఫేర్ అధిపత్యం నుండి చిన్న తమ్ముడు లాంటి ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ను బైఫర్కేషన్ చేయాలని అడిగితే సమాధానం ఇదా? సుందరేశన్ కమిటీ రిపోర్టు ఎప్పుడు ఇచ్చింది? ఆ రిపోర్టులో ఏ అంశాలు ఉన్నాయి? అవి బేబుల్ మీద పెడతారా? ఈ నెషన్లోనే దానిని 9-10 బేబుల్ మీద పెడతారా? దీనిని బైఫర్కేషన్ చేయడంకోసం - ముఖ్యమంత్రి గారు ఉ॥ హౌజ్ లో లేరు. మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించి ఈ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ను బైఫర్కేషన్ చేయడంకోసం త్వరగా ప్రయత్నం చేస్తారా? ట్రైబల్ వెల్ఫేర్లో ట్రైకార్, జి.సి.సి. వంటి అనేక సంస్థలున్నాయి, మీరు బడ్జెట్లో కేటాయింపులు ఎక్కువ చేశారు, శాఖలు ఎక్కువ వున్నాయి, పనిభారం కూడా ఎక్కువ వుంది. ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ బైఫర్కేషన్ లేకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్లోని ట్రైబల్స్కు ఏమాత్రం న్యాయం చేయలేరు. అందుచేత తక్షణమే ఈ బైఫర్కేషన్ గురించి అస్సర్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. నగేష్ :- అధ్యక్షా, వివిధ శాఖలతో పాటు గిరిజన సంక్షేమ శాఖ యొక్క సర్వీసు రూల్స్ను పరిశీలించడానికి సుందరేశన్ గారితో వన్ మేన్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. దాని రిపోర్టు 6-6-90 నాడు రిపోర్టు నెం. 162లో గెజెటెడ్ అధికారులకోసం వారు ఇచ్చారు. అదే కాకుండా సబార్డినేట్ సర్వీసు రూల్స్కు సంబంధించి రిపోర్టు 163 ద్వారా 6-6-90న ఇచ్చారు. బైఫర్కేషన్ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు స్పాదించిన మేరకు తప్పకుండా ముఖ్యమంత్రి గారితో చర్చించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ :- 7 ఏళ్లు గడచిపోయాయి.

శ్రీ కె. చిట్టెనాయుడు (పాడేరు) :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి జవాబు స్పష్టంగా లేదు. ఇది యావదాంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించింది. గిరిజనులకోసం దీని గురించి పరిశీలన చేయాలని గతంలో కూడా చర్చించాము టి.ఎ.సి.లో నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అయినా కూడా దీని గురించి మంత్రిగారి సమాధానంలో స్పష్టంగా లేదు. నుందరేశన్ గారు ఇచ్చిన రిపోర్టు ఇంతవరకూ ఏమి చేశారు? ఇది ఎప్పటిలోగా బైఫర్ కేట్ చేస్తారు? ఈ రాష్ట్రంలో బి.సి. వెల్ ఫేర్, ఎస్.సి. వెల్ ఫేర్, వుమన్ వెల్ ఫేర్ లను సెవరేట్ చేశారు. అదే విధంగా బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ ను కూడా సెవరేట్ చేసి స్వయం ప్రతిపత్తిని కల్పించాలని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొచ్చాము. అయినా కూడా చర్య తీసుకోలేదు. ఇది ఎప్పుడు తీసుకుంటారని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. సింగన్న దొర (పోలవరం) :- అధ్యక్షా, ఈ నివేదిక 6-6-90న వచ్చిందని అంటున్నారు. దాదాపుగా 7 ఏళ్లు అయింది ఇది వచ్చి, దీనిని ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారో మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్ (ఖానాపూర్) :- అధ్యక్షా, బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ జి.సి.సి., హైపాడ్, బ్రెకార్ లాంటి చాలా సంస్థలను కలిగి వున్న మాట వాస్తవమేనా? బ్రెబల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీ బైఫర్ కేషన్ చేయవలసిందిగా యునానిమస్ గా ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసిన మాట వాస్తవమేనా? వెల్ ఫేర్ ఆఫ్ పెడ్యూల్డ్ బ్రెబ్స్ కమిటీ కూడా దీనిని బైఫర్ కేట్ చేయాలని యునానిమస్ గా రిజల్యూషన్ పంపించిన మాట వాస్తవమేనా? 5 సంవత్సరాల క్రితమే బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ ను బైఫర్ కేట్ చేయడం సాధ్యపడదని పైలు రిటర్న్స్ వచ్చినమాట వాస్తవమేనా? ఎందుకంటే, ఇది చాలా కీలకమైన సమస్య. ఇది చాలా సంస్థలతో కూడుకున్న డిపార్ట్ మెంట్. దయచేసి దీనిని బైఫర్ కేషన్ చేయడానికి ఎలాంటి అవరోధమూ లేదు. చాలా స్పెష్స్ అయిపోయాయి రెండు స్పెష్స్ తప్ప. ఆ రెండు స్పెష్స్ నూ కూడా పూర్తి చేయడానికి ఎటువంటి చర్యను ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందో సభాముఖంగా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వర రావు (ఎల్లవరం) :- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్ లో గిరిజన సంక్షేమం వుండడం అనేది చాలా అన్యాయం. ఎందుకంటే సోషల్ వెల్ ఫేర్ కు ఒక మంత్రిగారిని, గిరిజన సంక్షేమానికి ఒక మంత్రిగారిని పెట్టారు. కాబట్టి ఈ రెండింటినీ వేరు చేయవలసిన అవసరం వుంది. చాలా పనిభారం పెరిగింది. బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ గురించి నుందరేశన్ గారు ఇచ్చిన రిపోర్టు కాకుండా శాండిన్ గారు 1984లో సోషల్ వెల్ ఫేర్ ను బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ ను విడదీయాలని కూడా ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. అది వాస్తవమే కాదా? అసలు ఈ రిపోర్టులు ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నాయా లేదా? ఎప్పటిలోగా దీనిని బైఫర్ కేట్ చేసి గిరిజన సంక్షేమానికి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కలిగిస్తారని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బొడ్డి (భద్రాచలం) :- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్, బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ కలసి వుండడంవల్ల చాలా ఇబ్బందికరంగా వుంది. బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ లో హైపాడ్, జి.సి.సి., బ్రెకార్ వంటి అనేక సంస్థలున్న కారణంగా పని భారం కూడా ఎక్కువగా వుందని, అందుచేత బ్రెబల్ వెల్ ఫేర్ సెవరేట్ గా వుంటే దానికి ఎక్కువ అవకాశాలు వుంటాయని, బైఫర్ కేట్ చేయాలని మేము ఎప్పుడో చెప్పాము. మంత్రిగారు వెంటనే ఈ విషయంపై సమాధానం చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి. దేముడు (చింతవల్లి) :- అధ్యక్షా, ట్రైబల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్ సోషల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్లో కలసి వుండడంవల్ల ఏ రకమైన ఇబ్బందులు వున్నాయో ట్రైబల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీలో డిస్కస్ చేసి ఇమ్మిడియేట్గా బైఫర్కేషన్ చేయాలని తీర్మానం చేయడం జరిగింది. సుందరేశన్ కమిటీ కూడా ఈ బైఫర్కేషన్ గురించి ఒక రిపోర్టును ఇచ్చింది. అయినప్పటికీ ఈ బైఫర్కేషన్ను ఇంతవరకూ ఎందుకు చెయ్యలేదు? గత ప్రభుత్వాలు ఈ ట్రైబల్స్ మీద ప్రేమ వుండే చేయలేదేమో? నిజంగా ఈ ప్రభుత్వానికి గిరిజనుల మీద ప్రేమ అభిమానం వుంటే, చిత్తశుద్ధి వుంటే, ఎప్పటిలాగూ బైఫర్కేషన్ చేస్తారు?

సోషల్ వెలోఫర్ ట్రైబల్ వెలోఫర్ కలసి వుండడంవల్ల ఎక్కువగా సోషల్ వెలోఫర్లో అపాయింట్ అయిన వారు ఈ డిపార్ట్మెంట్లో బెనిఫిట్స్ ఎక్కువ వుంటున్నాయని ట్రైబల్ వెలోఫర్ కు వస్తున్నారు. అలాగే ట్రైబల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్లోని ఐ.టి.డి.ఎ.లకు సోషల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్ నుండి డెప్యూటీషన్ మీద ఉద్యోగులను తీసుకురావడంవల్ల, అది వారి సొంత డిపార్ట్మెంట్ కాకపోవడంవల్ల మాకెందుకులే అని పట్టి పట్టనట్లుగా వుంటున్నందువల్ల అభివృద్ధి కుంటుపడుతోంది. ఈ విషయాలపై మీరు ఎటువంటి చర్య తీసుకుంటారో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ (దోర్నకల్) :- అధ్యక్షా, సోషల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్లో ట్రైబల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్ కలసి వుండడంవల్ల తగినంత న్యాయం జరగడంలేదని గిరిజన శాసన సభ్యులందరూ లోగడ ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ఈ రెండింటినీ వేరు చేయాలని చెబుతూ వచ్చారు. సోషల్ వెలోఫర్ డిపార్ట్మెంట్లో యాక్టివిటీస్ తక్కువ వుండేవి. రానురాను ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు బాగా పెరిగి పోయాయి. గిరిజన సంక్షేమంలో ఎన్నో కార్యక్రమాలను తీసుకోవడం జరిగింది. జి.సి.సి. కాని, ట్రైకార్ కాని, హైపాడ్ కాని. ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో కాని, గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో విస్తృతమైన కార్యక్రమాలను తీసుకోవడం జరిగింది.

అన్ని కార్యక్రమాలూ అమలు చేయాలంటే సెవరేట్గా సక్రబేరియట్ లెవెల్లో వేరే శాఖ వుండాలనే వుద్దేశ్యంతో ట్రైబల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీలో మేమందరం కలసి ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేయడం జరిగింది. ట్రైబల్ వెలోఫర్ లెజిస్లేచర్ కమిటీ కూడా దీనిని వేరు చేయాలని అడగడం జరిగింది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం ఈ శాసన సభలో తప్పక ఈ శాఖను సోషల్ వెలోఫర్ నుంచి వేరు చేస్తామని క్యాటగరికల్గా హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఒకటికి మూడుసార్లు చెప్పడం జరిగింది. రికార్డులు తీసి చూస్తే తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంది. ఆ నేపథ్యంలో సుందరేశన్ కమిటీని అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో కాని, మిగతా విషయాలలో కాని పరిశీలన చేయడానికి వేయడం జరిగింది. 1990కు ముందే కమిటీని వేయడం జరిగింది. అయినా ఇంతవరకూ ఆ శాఖను వేరు చేయడం జరగలేదు. ప్రతి బడ్జెట్ను సమావేశాలలోనూ గిరిజన తెగకు చెందిన శాసన సభ్యులు డిమాండు చేస్తూనేవున్నాము. డిమాండ్స్ మీద మాట్లాడినపుడు చెబుతూనే వున్నాము. అయినా కూడా ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం శ్రద్ధ తీసుకోలేదు.

కమిటీ ఎప్పుడు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసింది? వారు చేసిన సూచన ఏమిటి? మీరు ఇచ్చిన హామీ మేరకు ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుందా లేదా దయచేసి మంత్రిగారు చెప్పాలి. మంత్రిగారు - వారికి కూడా ఇంటరెస్టు వుంది. చొరవ తీసుకుని క్యాబినెట్లో ఒప్పించి దీనిని తీసుకురావడానికి ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారో తెలియడంలేదు. మంత్రిగారు స్పష్టంగా

చెప్పాలి. ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది కాబట్టి వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవాలి. లేకపోతే శాసన సభ్యులం ఏదో ఒక కార్యక్రమం తీసుకోవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

9-20 శ్రీ జి. నగేష్ :- అధ్యక్షా, వారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో ఉన్న గెజిటెడ్ పోస్టులకు అంచే జాయింట్ డైరెక్టర్, డెప్యూటీ డైరెక్టర్, డిస్ట్రిక్ట్ ట్రైబల్ వెలోఫర్ ఆఫీసర్ వీటికి సంబంధించి సర్వీస్ రూల్స్ ఈ మధ్యనే లా డిపార్ట్మెంట్ ఆమోదించడం జరిగింది. దానిని అప్రూవల్ కోసం ఏ.పి.సి.ఎస్.సి. కి పంపించవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాకుండా నాన్ గెజిటెడ్ విషయంలో ...

(ఆంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ :- సభ్యులను తప్పదోవ పట్టిస్తున్నారు. బైఫోరేషన్ గురించి చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. నగేష్ :- ఇక్కడ కొన్ని క్యాటగిరీస్ ఉన్నాయి. ఆ క్యాటగిరీస్ లో ఏ ఏ క్యాటగిరీస్ లో ఎంతవరకు అనేది చెబుతాను, గౌరవసభ్యులను వినవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో ఇందాక చెప్పినట్లు గెజిటెడ్ పోస్టుల విషయంలో లా డిపార్ట్మెంట్ అప్రూవల్ ఇచ్చింది. ఏ.పి.సి.ఎస్.సి. అప్రూవల్ కోసం పంపిస్తున్నాము. నాన్ గెజిటెడ్ పోస్టులకు సంబంధించి రూల్స్ తయారవుతున్నాయి. జి.ఎ.డి. కొన్ని సూచనలు ఇచ్చింది. అంతేకాకుండా గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో ఉన్న ఇంజనీరింగ్ శాఖకు సంబంధించిన రూల్స్ తయారయినాయి. వాటికి ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగింది. గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో ఉన్న ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించిన రూల్స్ తయారుచేయడమనేది ప్రసెస్ లో ఉంది. ఐటిడిఎల్ కొన్ని కొన్ని పోస్టులు ఈ మధ్య అంచే ఈ ఆకౌంట్స్ ఆఫీసర్, డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్స్, ఇతర పోస్టులకు ట్రైబల్ కి చెందినవారికే కేటాయించడం జరుగుతోంది. ఆయా క్యాటగిరీస్ లో కొంతవరకూ ఈ మధ్యనే చేయడం జరిగింది. ఇందాక చెప్పినట్లు 6-6-90న రిపోర్ట్ వచ్చింది. 1993లో పి.ఆర్.సి. వచ్చినందున అక్కడున్న క్యాటగిరీస్ లో పేరూల్స్ మారడంవల్ల కొంత జాప్యం జరిగిన మాట వాస్తవం. టి.పి.సి. రెజిస్ట్రాషన్ చేయడం జరిగింది. ఎన్.టి. రెజిస్ట్రేషన్ కమిటీ రిపోర్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది

(ఆంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ :- నేను మెంబర్స్ అందరికీ రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. మినిస్టర్ జవాబు చెప్పేటప్పుడు మధ్యలో ఇంటర్వెన్ట్ చేయవద్దు. వారు చెప్పిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను. అప్పుడు డిస్ మీషన్ తీసుకోండి.

శ్రీ జి. నగేష్ :- వివిధ క్యాటగిరీలకు సంబంధించి ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. పూర్తిగా కొన్ని క్యాటగిరీస్ ఉన్నాయి. కాబట్టి అది పరిశీలనలో ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :- అధ్యక్షా, బైఫోరేషన్ గురించి అడిగితే వారు క్యాటగిరీస్ చెబుతున్నారు. సుందరేశన్ రిపోర్ట్ 7 సంవత్సరాలు ఎందుకు ఆలస్యం అయ్యింది. ఆ రిపోర్టును వినిపిస్తారా లేక బేబుల్ మీద పెడతారా, లేదా ఎప్పటిలాగా అమలుచేస్తారు.

‘మాడా’ పద్ధతి 5,000, 10,000 ఉన్న ప్రాంతాలలో వర్తించబడాలి. వారి హక్కులు హరించబడుతున్నాయి. కాబట్టి అంతటికి వర్తించేటట్లు నేస్తారా?

శ్రీ జి. నగేష్ :- 1993లో సి.ఆర్.సి. రావడంవల్ల కొంత జాప్యం జరిగిందని చెప్పాను. సందర్శన కమిటీలో ఇచ్చిన రిపోర్ట్ కూడా ఇందాకే చెప్పాను. ఇప్పుడు ఇది డైరెక్టర్, సెక్రటరీస్ లెవెల్లో ఉంది. సెవరేట్గా ఉంది. మిగతా క్యాటగిరిస్ గురించి ఇందాకే చెప్పాను. ఏ ఏ స్థాయిలో ఏమిటో చెప్పాను. పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్కి పంపించడం జరిగింది. ఇంజనీరింగ్ సర్వీస్ సెవరేట్ అయ్యింది. ఎడ్యుకేషన్ సర్వీస్ చేస్తున్నాము. సూపరింటెండెంట్ క్యాటగిరిలో డైరెక్టరేట్లో సెవరేట్ అయ్యింది. జిల్లా స్థాయిలో అవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. త్వరలో చేస్తాము. మిగతావి త్వరలో పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. పురుషోత్తమ రావు (సిర్పూర్) :- అధ్యక్షా, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ బైఫోర్కేషన్ గురించి అడుగుతున్నాము. మాకు తెలిసిన సమాచారం మేరకు కొంతమంది అధికారులు దీనికి వ్యతిరేకిస్తూ, పైల్ రిజెక్ట్ చేయడం జరిగిందని విన్నాము. ఈ బైఫోర్కేషన్ డిమాండ్ అనేక సంవత్సరాల నుండి ఉంది. సెవరేట్ డిపార్ట్మెంట్ ఉంది. ఈ విషయంలో మంత్రిగారికి అభ్యంతరం లేదు. వారు హాజ్లో ఒప్పుకోవాలి. బైఫోర్కేషన్ యాక్సెస్ చేస్తున్నామని వారు చెప్పాలి. దీనిని పరిశీలించడం కాదు. అలా అయితే సంవత్సరాలు అవుతుంది. పరిశీలించడం అయ్యింది, అది ఇది లేనిపోనివి చెబుతున్నారు. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం బైఫోర్కేషన్ యాక్సెస్ చేయాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆచంట) :- ఇప్పుడు ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ బైఫోర్కేషన్ గురించి. క్లియర్గా సందర్శన కమిటీ రిపోర్ట్ నభలో పెట్టడం మొదటిది. పెదతారా? రెండవది ఈ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ బైఫోర్కేషన్ కోసం పైల్ రిజెక్ట్ అయిన మాట వాస్తవమా? ఈ సెషన్ అయ్యేలోపు ట్రైబల్ ఎం.ఎల్.ఎస్.తో మీటింగ్ పెట్టి బైఫోర్కేషన్కి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ జి. నగేష్ :- ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ సెవరేట్గా ఉంది. కాని సర్వీస్ రూల్స్ లేవు. అవి తయారవుతున్నాయి. తయారయిన తరువాత గౌరవ ట్రైబల్ శాసనసభ్యులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి దాని గురించి చర్చించడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ :- ఈ సమావేశాలు అయ్యేలోపు పెట్టించమనండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి (నకెకల్) :- మంత్రిగారు సభ్యులు పదే పదే బైఫోర్కేషన్ గురించి అడుగుతున్నా, పైల్ రిజెక్ట్ అయ్యి వచ్చిందా లేదా అని అడుగుతున్నా చెప్పడం లేదు. రిజెక్ట్ చేసిన వారు ఏ కారణాల వల్ల చేశారు అని అంటే మంత్రిగారు సర్వీస్ రూల్స్ చెబుతున్నారు. అవి ఏ డిపార్ట్మెంట్ అయినా ఒక్కచేయకంటాయి. సర్వీస్ రూల్స్ ఉన్నాయి. కొత్తగా సర్వీస్ రూల్స్ తయారయిన తరువాత సమావేశం అంటే ఏమిటి? సర్వీస్ రూల్స్ ఒకటే. సినియారిటీ

వేరే ఉండవచ్చును. బైఫర్కేషన్ పైల్ రిజెక్ట్ అయ్యిందా కాదా చెప్పమనండి. ఇప్పుడు గిరిజన శాసనసభ్యులందరిని దృష్టిలో పెట్టుకొని బైఫర్కేట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా లేదా?

Mr. Speaker :- Whether you are doing bifurcation or not. Whether the Report has been submitted or not. If the Report was submitted, what is the action so far taken? These are the three questions. -You please reply.

శ్రీ జి. నగేష్ :- అధ్యక్షా, రిపోర్ట్ సబ్మిట్ అయ్యింది. దానిని ఆధారం చేసుకొని వివిధ క్యాటగిరిలలో సర్వీస్ రూల్స్ తయారుచేస్తామనే విషయం చెప్పాను.

(అంతరాయం)

9-30 మిస్టర్ స్పీకర్ :- మంత్రి గార్ని సమాధానం చెప్పనీయండి. మీరు మీ, మీ సీట్లలో ఉండి కూర్చుండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. గోవింద నాయక్ :- అధ్యక్షా, మీరు గిరిజనుల ఆవేదన అర్థం చేసుకోండి. మొన్ననే రిపోర్ట్ చేశారు. అది రిజెక్ట్ అయినది. బైఫర్కేషన్ గురించి 15 సంవత్సరాల నుంచి అడుగుతున్నాము. బైఫర్కేషన్ చేస్తే ఎటువంటి అభ్యంతరం ఉండదు. రెండు, మూడు రోజులలో చేస్తారని చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, డిపార్ట్మెంట్స్ పెంచుకొంటూపోతే, అడ్మినిస్ట్రేషన్ బాగుపడుతుందని, సర్వీసులు మెరుగౌతాయని అంటే నాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. సమస్య అది కాదు. డిపార్ట్మెంట్స్ ని డీ సెంట్రలైజ్ చేసి, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్ములు తెచ్చి అకౌంటబిలిటీ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నాం. ఏవైతే మీరు చెబుతున్నారో అవి ఎగ్జామిన్ చేస్తాను. అవసరమనుకుంటే తప్పకుండా బైఫర్కేట్ చేస్తాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ముఖ్యమంత్రి గారు రీ ఎగ్జామిన్ చేస్తానని అన్నారు. మీరు కూర్చుండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- దయచేసి మెంబర్స్ క్లారిఫికేషన్స్ అడగడానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గార్ని మనవి చేసేదేమంటే సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ నుంచి ఈ డ్రైబల్ వెల్ఫేర్ శాఖను బైఫర్కేట్ చేస్తామని చెప్పి ఒకటి రెండు పర్యాయాలు ప్రభుత్వం ఈ సభలో చెప్పండి. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు రీ ఎగ్జామిన్ చేస్తామని అన్నారు. ఈ విధంగా చేస్తే కొంత ఆలస్యం జరగవచ్చు. వివిధ పార్టీలకు చెందిన 16 మంది ఎం.ఎల్.ఎ.లము బైఫర్కేట్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. డ్రైబల్

అధ్యయిజరీ బోర్డులో కూడా కొరడం జరిగింది. ప్రభుత్వం హామీ కూడా ఇచ్చింది. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ గిరిజనులపై సవతితల్లి ప్రేమను చూపిస్తోంది. ఖచ్చితంగా ఈ శాఖను బైఫరోకేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాలి.

శ్రీ వి. అబ్బయ్య (ఎల్లందు) :- బైబల్ వెర్షర్ మరియు సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ కలిసి ఉన్న మాట వాస్తవమే. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ నుంచి బైబల్ వెర్షర్ శాఖను బైఫరోకేట్ చేయాలని బైబల్ ఎం.ఎల్.ఎ. లందరం కలసి తీర్మానం చేయడం జరిగింది. కావున ప్రభుత్వం వెంటనే పరిశీలించి బైఫరోకేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫాంలను క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ చూస్తోంది. ఇది సోషల్ వెర్షర్ శాఖ క్రింద ఉండే తప్ప సెక్రటరీలు వేరుగా ఉన్నారు. సోషల్ వెర్షర్ శాఖలో ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీ కన్సర్వేటివ్గా ఉన్నారు. సెక్రటరీలు వేరేగా ఉన్నారు. నేను ఈ విషయాన్ని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫాం కమిటీకి రిఫర్ చేస్తాను. అవసరమనుకొంటే తప్పకుండా బైఫరోకేట్ చేస్తాను.

(అంతరాయం)

డోలమైట్ అక్రమ రవాణా

232 -

*3868-(ఎ) - సర్వశ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య (పాలేరు), బి. వెంకటేశ్వరరావు, సి. రామయ్య (విడుమోలు), కె. బొజ్జి, టి. చెంచయ్య (సంతనూతలపాడు), కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం), ఎం.ఎ. గఫూర్ (కర్నూలు), శ్రీమతి పి. భారతి (నత్తెనపల్లి), సర్వశ్రీ జి. విజయ రామారావు (గత్తేలో), శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు, ఎస్. విశ్వనాథం (బుగ్గారం), బి. సత్యానందరావు (కొత్తపేట), పి. నారాయణ స్వామినాయుడు (బోగపురం), వడ్డి వీరభద్రరావు (కడియం), ఎ.వి. సూర్యనారాయణ రాజు (రాజోలు) :- గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఖమ్మం జిల్లాలో, నాగార్జున సాగర్ ఎడమకాలువ గట్ల నుండి కోట్లాది రూపాయల విలువ గల డోలమైట్ పెద్ద ఎత్తున అక్రమంగా రవాణా అవుతున్న విషయం వాస్తవమేనా; అయినచో వివరాలెవ్వి; ఏ మేరకు నష్టం జరుగుతోంది;

(ఆ) అయినచో, ఎగవేసిన రెవిన్యూను రాబట్టుటకు, అవరాధులను శిక్షించుటకు తీసుకున్న చర్య వివరాలెవ్వి;

(ఇ) దానిని నిరోధించుటకు తీసుకున్న చర్య ఏమి; అందుకు సంబంధించిన వివరాలెవ్వి?

గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి (డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్) :- (అ) వెంకటాయపాలేంలో నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువ వద్ద నుమారుగా 20 సంవత్సరాల శ్రీతం, కాలువను త్రవ్వకుండాగా డోలమైట్ బ్యాండ్ను కనుగొనడం జరిగింది. సమ్మిశ్రణ కాలువ వదార్థాలను

కాలువకు ఇరుప్రక్కల వేయడమయింది. డోలమైట్ చిప్స్ తో సహా కొంత మేరకు కాలువ పదార్థాలను, నిర్మాణ కార్యాల కోసం స్థానిక ప్రజలు ఎత్తుకుపోయినట్లు తెలిసింది. మెసర్స్ ఎన్విరాన్ ఎక్స్ ప్లాట్ లిమిటెడు, ఎట్టి రాయతీని చెల్లించకుండానే కాలువ పదార్థాల నుండి సుమారుగా 2500 మెట్రిక్ టన్నుల డోలమైట్ ను తీసుకెళ్లి వుండవచ్చునని ప్రాథమిక విచారణలో వెల్లడయింది.

(అ) తమ గనుల నుండి రవాణా అయిన సామాగ్రి కోసం రాయతీని చెల్లించకుండానే ఖనిజాన్ని రవాణా చేసినందులకు మెసర్స్ ఎన్విరాన్ ఎక్స్ ప్లాట్ లిమిటెడు నుండి రాయల్టీ క్రింద రూ. 5,54,093/- లను, జరిమానా క్రింద రూ. 32,500/- లను రాబట్టడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, నవీవరమయిన విచారణ పెండింగులో వుండగా, విశాఖపట్టణం ఉక్కు కర్మాగారం కంపెనీకి చెల్లించాల్సిన బిల్లుల నుంచి రూ. 6,25,000/- లను నిలిపి వుంచాలని కూడ ప్రతిపాదించడమయింది.

(ఇ) కాలువ పదార్థాలను వేలంలో విక్రయించవలసిందిగా నాగార్జున సాగర్ కాలువ అధికార వర్గాలకు సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. రాయల్టీని చెల్లించకుండా ఏదయినా ఖనిజాన్ని రవాణా చేయవద్దని రైల్వే స్టేషన్ మాస్టర్ కు సలహా ఇవ్వడమయింది.

శ్రీ ఎన్. వెంకట వీరయ్య :- అధ్యక్షా, దీంట్లో మంత్రిగారు, అధికారులు చాలా తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. వారి మైనింగ్ శాఖ డెప్యూటీ డైరెక్టర్ 26 వేల 895 మెట్రిక్ టన్నుల డోలమైట్ అక్రమ రవాణా జరిగిందని పత్రికా ముఖంగా స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. దీనికి సంబంధించిన సర్వార్థ విధించగా, ఇప్పుడు కేవలం 2,500 మెట్రిక్ టన్నులు అక్రమ రవాణా జరిగిందని అన్నారు. ఇది వాస్తవం కాదు. మీరు యింక్వయరీ చేయాలి. వరంగల్ కి సంబంధించిన డెప్యూటీ డైరెక్టర్ గారు ఖమ్మము వచ్చి 26,895 మెట్రిక్ టన్నుల అక్రమంగా తోలారని చెప్పారు. 18,895 మెట్రిక్ టన్నులు పర్మిషన్ లేకుండా అక్రమంగా విశాఖపట్టణంకి తోలినట్లు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఇప్పటికి 8 నెలలు అవుతోంది. ఎప్పటిలోపు విచారణ వూర్తి చేస్తారు? 1996లో లైసెన్సు తీసుకొని 1995వ సంవత్సరంలోనే అక్రమంగా రవాణా చేస్తూ ఉంటే ఆ సంవత్సరం పాటు మీ డిపార్ట్ మెంట్ ఏమి చేసింది? ఈ అక్రమ త్రవ్వకాలకు కారణమైన కాంట్రాక్టర్స్ లైసెన్స్ రద్దు చేశారా? లేదా? అతనికి పైన్ వేశారా? దీనికి సంబంధించిన భాధ్యులపై చర్యలు తీసుకొన్నారా? తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ పి. చంద్రశేఖర్ :- అధ్యక్షా, తేదీ 28-11-96న ఒక దినపత్రికలో వచ్చిన వార్తపైన ముఖ్యమంత్రిగారు సమగ్ర విచారణ జరపమని డిపార్ట్ మెంట్ కి వ్రాయడం జరిగింది. దానిని ఆధారంగా చేసుకొని 29వ తేదీన డి.ఎం.జి. గారు జాయింట్ డైరెక్టర్ గార్ని విచారణ చేయవలసినదిగా కోరడం జరిగింది. యింక్వయరీలా వచ్చిన దానిని బట్టి చూస్తే సుమారు 2,500 మెట్రిక్ టన్నులు అక్కడ నుంచి లఫ్ట్ చేసినట్లు అంచనా వేయడం జరిగింది. అదీ కాకుండా ఇది ఇరిగేషన్ కెనాల్ కి సంబంధించిన మెటీరియల్ కాబట్టి, ఇరిగేషన్ శాఖ వారికి ఒక రెటర్ ఏరు వ్రాయడం జరిగింది. అందులో దీనిని కాపాడాలని కోరడం జరిగింది. ఇల్లీగల్ గా మెటీరియల్ తీసుకు వెళుతున్నారు. లైసెన్సు లేకుండా పదార్థాలను తీసుకు వెళుతున్నారు. వారు రెప్పాబ్లిలిటీ ఫిళ్స్ చేయాలని రైల్వే డిపార్ట్ మెంట్ కి కోరడం జరిగింది. రాయల్టీ

ఇన్స్పెక్టర్ ఎవరైతే పనిచేస్తున్నాడో అతను విధినిర్వహణలో అలసత్వం ప్రదర్శించినందుకు ఆయనను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

9-40 శ్రీ బి. వేంకటేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి ఈ ఖనిజవస్తువులను ఈ తీసుకుని వెళ్లి దొంగ రవాణా చేస్తున్నట్లుగా తెలియడానికి యిది ఒక మచ్చు మాత్రమే. ఇల్లెందు ప్రాంతంలో రాయమాధవరం నుంచి దొంగగా ఈ కంపెనీ వారు త్రవ్వకాలు జరిపి మెటీరియల్ను తీసుకుపోయి విశాఖపట్నం ఫ్యాక్టరీకి సప్లీ చేస్తున్నారు. కానీ నాగార్జున సాగర్ కాల్యల క్రింద త్రవ్వకాలలో ఇది యిదివరకే బయటపడింది. ఈ విషయం అందరికీ తెలుసు. కేవలం ఇన్స్పెక్టర్ను మాత్రమే ఎందుకు సస్పెండ్ చేసినట్లు? ఇన్స్పెక్టర్ను సస్పెండ్ చేసినట్లుగా తమరు చెప్పారు. మరి అక్కడికి 10 కి.మీ. దూరంలో ఖమ్మంలో డి.డి. వుంటాడు. బాహటంగా నెలల తరబడి ఈ త్రవ్వకాలు దొంగ రవాణా చేయబడుతూ వుంటే వారి గమనానికి రాలేదంటారా? ఒక మామూలు ఉద్యోగస్తుని సస్పెండ్ చేశారు. అక్కడ యింకా కొరండం వగైరాలనేకం వున్నాయి. ఇప్పటికైనా ఈ ప్రభుత్వం మేలుకొని ఈ భూగర్భవనరులను రాబట్టుకుని ఆదాయాన్ని పొందేందుకు ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. అక్కడ ఈ డోలమైట్ కాల్యల వద్ద వుంది. మరి ప్రభుత్వం దీని మూలంగా సొమ్ము పొందేందుకు ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటుందో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్ :- అధ్యక్షా, ఈ డోలమైట్ను ఇల్లగల్గొని లిఫ్ట్ చేయడమే కాకుండా లీగల్గా ముగ్గరికి లైసెన్సులు యివ్వడం జరిగింది. ఈ నిల్వలు కాల్యల ప్రక్కన పడి వున్నాయి. అక్కడ నుంచి తీసుకు వెళుతున్నారు. అయితే ఇల్లగల్గొని ఎంతమెటీరియల్ అయితే తీసుకు వెళుతున్నారో దానిని టాటల్గా స్టాప్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ విధంగా మెటీరియల్ను తీసుకుపోవడం అన్నది మూడు మాసాలు మాత్రమే జరిగింది. ఆ మూడు నెలలకు సంబంధించిన వివరాలకొరకు రిపోర్టులు తెప్పించుకుంటున్నాము. దీనికి సంబంధించిన డి.డిని., ఎ.డిని., కూడా భాధ్యులను చేసి వారిపై చర్య తీసుకోవాలని ఆర్డర్స్ యిచ్చాము.

శ్రీ పి. రామయ్య :- అసలు ఖనిజసంపదను కొల్లగొట్టడం నుంచి ఆ వనరులను రక్షించే, ప్రభుత్వానికి ఆదాయం సమకూర్చడంలో ఈ మైనింగ్ డిపార్టుమెంటు కుంభకర్షణని నిద్ర పోతున్నదనడానికి యిది నిదర్శనం. తమరు ఈ ప్రశ్నకు అంగీకరించిన తరువాతనే వాళ్లు కదిలారని, వారు యిచ్చినదానిలో వుంది. అసలు ఎన్ని టన్నులు అని కాదు. అక్కడ 26,800 టన్నులువుంది. ఇందులో 25000 టన్నులు అని వాళ్లంటున్నారు. మరి మిగిలినది ఏమైంది? ఆ విషయాన్ని గూర్చి చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. అసలు దీనిని ఎవరు కొల్లగొడుతున్నారో అది కనుక్కోలేనందున సంబంధిత అధికారులను బాధ్యులనుచేయాలి. వాళ్లను శిక్షించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సందర్భంలో చట్టరిత్యా వాళ్లపై చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. మరి ప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకుంటుందాని తమద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్ :- సభ్యులు చెప్పిన దానికి, ముఖ్యంగా ఇల్లగల్గొని యాక్ట్ చేస్తున్న దాని కొరకు మొన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారు మినరల్ డీలర్స్ యాక్ట్ అని ఒక కొత్త యాక్ట్ తెచ్చారు. దీనివల్ల ఇల్లగల్గే మైనింగ్ పూర్తిగా స్టాప్ చేసే అవకాశం వుంటుంది. అదీ కాకుండా మొత్తం ఎంత మెటీరియల్ తీసుకుపోతున్నారో దానికి సంబంధించి వారి నుండి మొత్తం రాయల్టీని సంబంధికులు

ప్రభుత్వానికి కట్టడం కోసం తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా వారు మొత్తం 30 లక్షల 31 వేల టన్నుల మెటీరియల్‌ను వాళ్లు తీసుకుపోయినట్లు వుంది. దానికి సంబంధించిన ఆదాయాన్ని పూర్తిగా వారు కట్టారని కూడా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే త్రవ్వకాలు జరిగిన తరువాత మెటీరియల్‌ను కాల్యాల గట్టపైనే స్టోర్ చేయడం జరిగింది. ఆ మెటీరియల్ ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది. కాబట్టి ఆ విషయం మేము వారికి రాకాము ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వారు ఆక్షన్ పెట్టడం వల్ల వాళ్లకు అలాగే మైనింగు డిపార్టుమెంటుకు ఆదాయం వస్తుంది. దాని వల్ల మొత్తం అమౌంటు రావడానికి అవకాశం వుంది.

శ్రీ కుంజ బొజ్జి :- అధ్యక్షా, మైనింగు డిపార్టుమెంటు కాల్యనుండే కాకుండా అనేక చోట్ల అంటే రిజర్వు ఫాస్ఫేట్ కూడా ఈ మెరుగురాళ్లు, రంగురాళ్లు తీసుకుపోయి కొందరు అమ్ముకుంటున్నారు. అలాకాకుండా ఈ ఖనిజవనరులను కాపాడడానికి ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో తగు చర్యలు తీసుకోవలసి వుంది. లేకపోతే డిపార్టుమెంటుకు లాస్ వస్తుంది. కనుక ఆయా ప్రాంతాలలో నిఘావేసి దొంగ రవాణాలు జరగకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.వి. గృహ్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానంలో ఈ రాయల్టీ రూపంలో 5 లక్షల 54 వేల రూపాయలు, 32,500 రూపాయలను రాబట్టడం జరిగిందని చెప్పుతున్నారు. 'For the material despatched from their mines' --- అంటే మైనింగు వాళ్లనుంచి పోయిన మెటీరియల్‌ను సంబంధించి రాయల్టీ వసూలు చేయడం జరిగిందన్నారు. అయితే యిక్కడ ప్రశ్న మైనింగు నుంచి కాకుండా ప్రభుత్వం యొక్క కాల్యాల నుంచి ఈ డోలమైట్ తీసుకుపోయిన దాని గురించి అడగడం జరిగింది. వాళ్లు మైన్స్ గూర్చి చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం యొక్క కెనాల్స్ నుంచి కొల్లగొట్టబడిన దాని గూర్చి ఏమిచర్యతీసుకుంటారు? అసలు యిది ఎ.డి.ఎం.జి. డి.డి.ఎం.జి. తెలియకుండా జరిగేందుకు అవకాశం వుందని ప్రశ్నిస్తున్నాము. మీరు జిల్లా అధికారుల మీద ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు?

డాక్టర్ జి. విజయ రామారావు :- అధ్యక్షా, ఎవరైనా అనుమతులు ఈ ఖనిజం ప్రభుత్వం పర్యవసానం లేకుండా తీసుకోవడం జరిగితే వారిపైన మైనింగు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు సీరియస్‌గా చర్యలు తీసుకుంటారు. మరి ఈ ఎన్విరాన్మెంట్ ఎక్స్‌పోర్ట్ లిమిటెడ్ పర్యవసానం కొరకు అప్లై చేయకుండా ఎలాంటి అనుమానం లేకుండా యింత పెద్ద మొత్తంలో ఖనిజాన్ని తీసుకుపోతే వాళ్లకు కేవలం చార్జ్ వేసి వంపించారు. మరి యిలాంటిది ఇంకా ఎన్ని ప్రాంతాలు వున్నాయి? వాళ్లపైన ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? అసలు ఆ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా? తిరిగి యిలాంటి అక్రమాలు జరగకుండా ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు అన్నది తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ.వి. సూర్యవారాయణ రాజు :- అధ్యక్షా, సుమారు 25 వేల టన్నుల డోలమైట్ లాస్ అయిందని చెప్పితే, మంత్రిగారు సమాధానంలో 2500 మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే అన్నారు. మరి దాని విలువ ఎంత? దాని మీద ఎంత పెనాల్టీ వేశారు? అసలు మైనింగ్ అండ్ జియాలజీ వారు ఈ డోలమైట్ జరుగుతూ వుంటే ఏమి చేస్తున్నారు? మంత్రిగారు ఈ విషయాలను పరిశీలించి తగు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విశ్వనాథం :- అధ్యక్షా, 20 సంవత్సరాలుగా ఈ డోలమైట్ కనుక్కున్నారు. మరి 20 సంవత్సరాల నుండి కూడా యిది స్టీల్ ప్లాంట్స్ కు పనికి వస్తుందని తెలుసు. లిమిటెడ్ కంపెనీల వారు దీనిని దొంగతనంగా కొల్లగొట్టి కోట్లాది రూపాయలు డబ్బు పొందుతున్నారు. ఇది సామాన్య ప్రజలు చేయడంలేదు. వారికి యిది అవసరం లేదు. కోటిశ్వరులే దీనిని స్టీల్ ప్లాంట్స్ కు అమ్ముకుని డబ్బు గడిస్తున్నారు. మరి అలాంటి కేసులు ఎన్ని వున్నాయి? వారి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వర రావు :- అసలు ఈ కాల్యలు అటవీ ప్రాంతాలలో వున్నాయి. ఖమ్మం ప్రాంతంలో కూడా వున్నాయి. 1980లో సంబంధిత యాక్టు చేయబడింది. అది దీనికి కూడా వర్తిస్తుంది? వర్తిస్తే ఈ అక్రమాలు జరుగకుండా అధికారులు ఏమి చేస్తున్నారు? మరి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు అధికారులు వేలంవేయమని నలహాలు యిచ్చారన్నారు. వేలం వేయడం జరిగిందా? దాని మూలంగా ఎంత ఆదాయం వచ్చింది? దయచేసి గౌరవ మంత్రి ఈ వివరాలను చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జాలకంటి రంగ రెడ్డి (మిర్యాలగూడ) :- అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువపై ఈ డోలమైట్ త్రవ్వకాలు ప్లాస్టింగ్ పెట్టారు. పెద్ద ఎత్తున అక్కడ రాళ్లు, కుప్పలు తెప్పలుగా పోసారు. మొత్తం మీద లక్షలాది రూపాయల విలువచేసే రాళ్లు అక్కడ వున్నాయి. కొందరు కంట్రాక్టర్స్ వాటిని తీసుకువెళ్లి అమ్ముకుని లక్షలాది రూపాయలు ఆర్జిస్తున్నారు. 9-50 రాళ్లకు ఆక్షన్ పెట్టినట్లయితే ఎన్.ఎస్.సి. డిపార్టుమెంటుకి ఆదాయం వస్తుంది. ఉ॥ ఆక్షన్ పెట్టి తీసుకొని వెళ్లడానికి ఆ రకంగా అవకాశం కల్పిస్తారా? ఆక్షన్ పెట్టడానికి కావలసినటువంటి ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె లింగప్ప (గూటి) :- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో గుత్తి నియోజకవర్గంలో కోనపూరం, రావులోడకలు, గ్రామాల దగ్గర 100 ఎకరాల కొండల్లో డోలమైటు గనులు ఉన్నాయి. వాటిని ఇంతవరకు లీజుకు ఇవ్వలేదు. ప్రైవేటు వాళ్లు అందరు లారీల్లో తీసుకొని వెళ్లి అమ్ముకొంటున్నారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? వచ్చినట్లయితే ప్రభుత్వం దాని మీద ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది చెప్పమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకట వీరయ్య :- అధ్యక్షా, అధికారుల మీద చర్య తీసుకొన్నామని చెప్పారు. చర్యను ఉపసంహరించుకొని ఖమ్మం జిల్లాలోనే వేయమని చెప్పి డైరెక్టరు గారు ఆర్డరు ఇచ్చారు. రెండు కోట్ల రూపాయల కుంభకోణం జరిగిందని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు (ఖమ్మం) :- నాగార్జునసాగర్ కాలువలు త్రవ్వి ఇప్పటికి 20, 22 సంవత్సరాలు అయినది. అప్పుడు త్రవ్వినటువంటి మట్టిలో ఇప్పుడు డోలమైట్ ఉందని చెబుతూ ఉన్నారు. మంత్రిగారు రైల్వే అధికారులకు చెప్పామని చెప్పారు. విశాఖపట్టణానికి వయా సీలేరు చాలా దగ్గర దారి వుంది లిఫ్టు చేయడానికి అవకాశం ఉంది. లారీలతో షిఫ్టు చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారు? అక్కడ ఎవరినైనా కాపాలా పెట్టారా? ప్రభుత్వానిది సమిష్టి భాద్యత ఉన్నది. ఎప్పటి లోపల దీనికి పరిష్కారం కనుక్కొంటారు? ఇది నీటి పారుదల శాఖా మంత్రిగారిది. వారికి రాశామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. డోలమైట్ బయట పడుతుంది; ఆక్షన్ పెడితే ప్రభుత్వానికి డబ్బు వస్తుంది. మంత్రివర్గం స్పందించాలి. ఇప్పటికైనా

ఆక్షన్ పెడితే ప్రభుత్వానికి డబ్బు వస్తుందని చెబుతున్నారు. ఎస్పీటిలోపల ఆక్షన్ చేస్తారు? లారీల ద్వారా అక్రమ రవాణా కాకుండా ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారు?

శ్రీ జి. ప్రతాపరెడ్డి (అత్తుకూరు) :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రం యావత్తు ఇల్లీగల్ మైనింగ్ జరుగుతున్నది. అక్రమ రవాణా జరుగుతున్నది. మీరు ఏమైనా చెక్ పోస్టులు పెడతారా? మీ దగ్గర సాఫ్ట్ వెహికీల్స్ కొరత ఉన్నందువల్ల చెక్ పెట్టలేకపోవడం విషయం వాస్తవమేనా? చెక్ పోస్టులు పెడితే దీనిని అరికట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది, రెవెన్యూ రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. చెక్ పోస్టుల గురించి ఏమైనా ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి :- అధ్యక్షా. తప్ప చేశారని నస్పెండు చేశారు. విచారణ పూర్తి కాకముందే మళ్ళీ అక్కడే నియమించడమే కాకుండా అదే జిల్లాలో వేయమని ఆదేశించడానికి కారణం ఏమిటి? చర్య తీసుకొంటామని ఒక ప్రక్క చెబుతున్నారు. ఆ చర్య కాకముందే ఆ చర్య రద్దు చేసి మళ్ళీ అక్కడే పెడతారటండీ. ఈనాడు ఇష్టం వచ్చినట్లు అమ్ముకోడానికి అవకాశం ఇచ్చినట్లయినది. మీరు 5 లక్షల రూపాయలు జుర్రానా వేసి అతని దగ్గర వసూలు చేశారు. అతను తప్పచేస్తావాటంటే ఎట్లాగండీ?

శ్రీ కె. నాగేశ్వర రావు (కొత్తగూడెం) :- అధ్యక్షా, ఆ కంపెనీ ఇల్లందు దగ్గర మార్థారం నుంచి విశాఖపట్టణం స్టేలు ప్యాక్టరీకి సప్లయ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఖమ్మం జిల్లాలో కాలువల్లో త్రవ్విన మట్టి బయటకు పోతోంది. దాంట్లో అక్రమంగా 2500 టన్నులు కాదు, కొన్ని వేల టన్నులు తీసుకొనిపోతున్నారు. లారీల్లో ట్రాన్స్పోర్టు చేస్తున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలో ఒక్క ఎ.డి. మాత్రమే ఉన్నారు. అతను జిల్లా అంతటా తిరిగే పరిస్థితి లేదు. ఆక్షన్ పెడతామని పర్యిషత్ ఇచ్చారు. ఆక్షన్ చేశారా? లేదా? ఏవిధంగా దీనిని క్రమబద్ధీకరణ చేస్తారు?

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్ :- అధ్యక్షా, సభ్యులు అందరూ కూడా ఒకే దానిమీద కాన్సెంట్రేషన్ చేయడం జరిగింది. కాలవ గట్ల మీద డోలమైట్ ను ఆక్షన్ పెట్టడానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇది ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది కాబట్టి దానికి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని ఆదేశిస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, లీగల్ కాంప్లైకేషన్స్ అన్నీ చూసుకొని మొత్తం గ్రెనైట్ పాలసీని మార్చాలని అనుకొంటున్నాము. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే విధంగా అవసరం వస్తే ఆక్షన్ చేయాలని ఆలోచిస్తాము. గ్రెనైట్ విషయంలో ఫస్టు కం ఫస్టు పెర్మిట్ అని చెప్పి ఒక అప్లికేషన్ పెట్టడం చాలా వరకు జరుగుతున్నది. దీని వల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయం రావడం లేదు. మొత్తం పాలసీని డిస్ కస్ చేస్తున్నాము. లీగల్ కాంప్లైకేషన్స్ డిస్ కస్ చేసి మేము ఆక్షన్ కోసం యాక్షన్ తీసుకొంటాము. అధికారిని నస్పెండు చేసి మళ్ళీ అక్కడే పెట్టమని చెప్పారు. నస్పెండు చేసి మళ్ళీ అక్కడ ప్రక్కనే ట్రాన్స్ పోర్ చేశారు అన్నారు. పైలు తెప్పించి ఎవరైనా సరే ఫర్మం యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

ఘన్మూర్ ఆనకట్ట కాలువలో పూడిక సమస్య

233 -

*3723 - సర్వశ్రీ కె. రామచంద్రరావు (మెదక్), జి. విజయరామారావు, కె. సదాశివరెడ్డి (సంగారెడ్డి), సి. కష్టయదన్ (హిమాయత్ నగర్), మల్లారెడ్డి రంగారెడ్డి (మలక్ పేట్) :- పెద్ద తరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా?

(అ) ఘన్మూర్ ఆనకట్ట కాలువలు, నిజాంసాగర్ జలాశయం పూడికతో బాగా నిండిపోయి స్థిరీకరించబడిన ఆయకట్టుకు నీటిని సరఫరా చేయడానికి నిల్వ సామర్థ్యాన్ని తీవ్రంగా దెబ్బ తీస్తున్నదా;

(ఆ) ఇది నిల్వ సామర్థ్యాన్ని తగ్గించి స్థానికంగా ఆ ప్రాంతంలో నీటిపారుదలను దెబ్బతీస్తున్నదా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమి?

సమాధానం

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు) :- (అ) అవునండి.

(ఆ) అవునండి.

(ఇ) పూడికకు బదులుగా 1985 సంవత్సరంలో ఘనాపూర్ ఆనకట్ట క్రెస్టును 1.00 మీటరు మేర పెంచడమైనది.

నిజాంసాగరు విషయంలో, నీటి నిల్వ సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి, మరియు నీటి ప్రవాహ విధాన సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి రీమోడలింగు పథకాన్ని మంజూరు చేయడమయింది. రీమోడలింగులో భాగంగా నాబార్డు ఆర్థిక సహాయంతో రెండు మళ్లీపు పథకాలను కూడ ప్రారంభించడమయింది.

డా॥ జి. విజయరామారావు :- అధ్యక్షా, కాలువలో ఉన్నటువంటి పూడికను తీసివేసే బదులుగా ఒక మీటరు క్రెస్టును పెంచడం జరిగింది. కాలువల్లో పూడిక తీసివేయకపోవడంవల్ల సామర్థ్యం ఏమాత్రం పెరగడం లేదు. క్రింద ఉన్న రైతాంగానికి ఇబ్బందిగా వున్నది. ఘనాపూర్ ఆనకట్టలో నీరు వుంది. కాలువల్లో పూడిక ఉండడంవల్ల ఎక్కడైతే సాగునీరు అందించాలో ఆ ప్రాంతానికి ఇప్పటికీ కూడా నీరు అందడం జరగడంలేదు. 1985లో చేసింది ఇప్పటికీ 12 10-00 సంవత్సరాలు అయినది, కాలువల్లో పూడిక బాగా జమ అయినది. 12 సంవత్సరములలో ఉ॥ పూడిక బాగా పేరుకుపోయింది. మీరు చెప్పినదాంట్లా స్పష్టంగా జవాబులేదు. నిజాంసాగర్ రిజర్వాయర్లో పూడిక ఉండటంవలన నీటి సామర్థ్యం దెబ్బతినింది. నాబార్డు రీమోడలింగ్ పథకం మంజూరు చేయటం జరిగిందని జవాబులో చెప్పారు. దీనివల్ల నిజాంసాగర్ కు ఏమి జరుగుతుంది? నీటి సామర్థ్యం పెరగటంవల్ల ఎంతమంది రైతులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఈ ఆనకట్ట 1905లో నిర్మించాము. దాని ద్వారా చివరి భూములకు నీరు అందటంలేదనే ఆలోచనవల్ల క్రెస్టును ఒక మీటర్ కు పెంచటంతో

పాటు బొల్లారం మత్తడి అనే దానిని ఈ సంవత్సరం బేకప్ చేశాము. గేప్ ఆయకట్టు ఉన్నటువంటి 3,100 ఎకరాలకు కూడా నీరు అందించటానికి బొల్లారం మత్తడి ఏర్పాటుచేసి కాల్యల యొక్క సిల్ట్ ను కూడా రిమూవ్ చేయటానికి ఈ సంవత్సరం యాక్షన్ ప్లాన్ లో పెట్టటం జరిగింది. జూన్, జులై కల్లా పూర్తి అవుతుంది. నిజాంసాగర్ కు సంబంధించి దీనిని 1976లో నిర్మించాము. రీమోడలింగ్ ప్లాన్ రూ॥ 34 కోట్ల అంచనాతో 4.5 అడుగులు గేట్లు పెంచుకోవటం జరిగింది. రూ॥ 20 కోట్లతో బెడ్ రెగ్యులేటర్స్ ఏర్పాటుచేసి ఎప్పుడైనా ఫ్లడ్స్ వస్తే సిల్ట్ పోయే విధంగా నిర్మాణం చేయటం జరిగింది. కాలువ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ ను కూడా అభివృద్ధి చేయటం జరిగింది. చెరువులు, ఆనకట్టలను ఆ పథకాలలో తీసుకుని పూర్తిచేయటం జరిగింది. మిగిలిన కార్యక్రమాలను ఎన్.డబ్ల్యు.ఎమ్.పి. ద్వారా సుమారు రూ॥ 10 కోట్లు ఖర్చు చేసి డి. 28, డి. 50 డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ ను అభివృద్ధి పరచటం జరిగింది. ఐ.ఎ.పి. ఫండ్స్ ద్వారా రూ॥ 41 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న కాలువల రిపేర్లు కూడా పూర్తిచేయటం జరిగింది. దాని ద్వారా గేప్ ఆయకట్టుకు కావలసిన నీటి సామర్థ్యాన్ని పెంచటానికి నిజాంసాగర్ కు చర్యలు తీసుకున్నాము. అంతేకాకుండా ఈ సంవత్సరం రూ॥ 303 లక్షలతో సింగితం ప్రాజెక్టు రూ॥ 380 లక్షలతో కళ్యాణి వాగును, మొత్తం కలిపి రూ॥ 683 లక్షలతో బేకప్ చేయటం జరిగింది. 6,300 ఎకరాలు సింగితం ప్రాజెక్ట్ క్రింద 6,300 ఎకరాలు కళ్యాణి వాగు క్రింద అభివృద్ధి పరచటానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

శ్రీ వై. శ్రీనివాసుల రెడ్డి (రాపూర్) :- అధ్యక్షా, రీమోడలింగ్ క్రింద డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ కు, మెయిన్ కెనాల్స్ కు రిపేర్స్ చేపట్టిన విషయం వాస్తవమే. నిజాంసాగర్ మెయిన్ కాలువ 3,400 క్యూసెక్స్ డిశ్చార్జ్ తో ప్రవహించవలసినది ఇప్పుడు 2,600 క్యూసెక్స్ లకే ఓవర్ ఫ్లో అవుతోంది. ఇంకా రీమోడలింగ్ క్రింద నిజాంసాగర్ మెయిన్ కాలువను ఎక్కువ కేరీయింగ్ కెపాసిటీకి పెంచటానికి చేపట్టిన చర్యలు ఏమిటి? ప్రతి డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ లో సిల్ట్ పెరిగిపోయి ఆయకట్టు క్రింద ఉన్నవారికి నీరు అందక పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. అక్కడక్కడ గండ్లు పడి నీరు వృథా అయిపోతున్నది. ఈ పూడిక తీయటానికి గాని, గండ్లు పూడ్చటానికి గాని ఏదైనా చర్యలు చేపట్టి నీరు సరఫరా చేసే కార్యక్రమాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? రీమోడలింగ్ క్రింద డ్రై ల్యాండ్ ఏరియా ఆయకట్టు సైబిలైజ్ చేయటానికి గతంలో చర్యలు చేపట్టారు. అవి కొన్ని ఇనకంప్లీట్ గా ఉన్నాయి. 20 సంవత్సరాల తరువాత కూడా పూర్తికాలేదు. ఇవి పూర్తిచేయటానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? కొత్త ట్యాంక్స్ ను స్ట్రెంగ్తెన్ చేసి నిజాంసాగర్ క్రింది ప్రాంతానికి వీటిద్వారా నీరును సప్లై చేసే కార్యక్రమం చేపడుతూన్నారా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, పది ఆనకట్టలు పూర్తి చేశాము, 12 ప్రాగ్రెస్ లో ఉన్నాయి, చెరువులు 11 పూర్తి అయినాయి, 3 చెరువులు ప్రాగ్రెస్ లో ఉన్నాయి, 13 చెరువులు బేకప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రీమోడలింగ్ కి సంబంధించి ఎక్కడైతే గండ్లు పడతాయో అక్కడ ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- సభ్యుల రిక్వెస్ట్ పై క్వశ్చన్ నం. 5040 పోస్ట్ పోస్ట్ చేస్తున్నాను.

కడప జిల్లా, కోనరాజుపల్లె హెచ్.డబ్ల్యు. సి.ఎస్.లో దుర్వినియోగం

235 -

*3932 - శ్రీ డి.ఎల్ రవీంద్రరెడ్డి (మైదుకూరు) :- చేనేత, జొళి శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా?

(అ) కడప, అట్లూర్ మండలంలోని కోనరాజుపల్లె చేనేత పనివారల సహకార సంఘంలో లక్షలాది రూపాయల దుర్వినియోగం, అపహరణ జరిగిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, 'నాబార్డ్' ద్వారా ఆ సంఘానికి మంజూరు చేసిన నిర్వహణ మూలధనాన్ని రాబట్టుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి;

(ఇ) ఆ సంఘం చైర్మన్ పై తీసుకొనదలచిన చర్య ఏమి?

చేనేత, జొళి శాఖా మంత్రి (శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప) :- (అ) కోనరాజుపల్లె చేనేత సహకారసంఘంలో ఆ సంఘపు మాజీ అధ్యక్షుడు నిధుల దుర్వినియోగానికి పాల్పడినట్లు చేనేత, జొళి సహకార సంచాలకుడు తెలియపరచారు.

(ఆ) (ఇ) సంఘం మాజీ అధ్యక్షుడైన శ్రీ జిన్నాదుల లక్ష్మయ్యపై రూ. 3,39,431/- ల మొత్తానికి, 1964, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టంలోని 60 (1) విభాగం క్రింద, కడపలోని హొండ్లామ్మి అసిస్టెంటు డైరెక్టరు, 15-11-1996 తేదీన సర్చార్జి ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. రెవిన్యూ రికవరీ చట్టం క్రింద ఈ మొత్తాన్ని వసూలు చేయడానికై చర్య తీసుకోవడానికి మండల రెవిన్యూ అధికారికి కడప జిల్లా కలెక్టరు అధికారం ఇచ్చారు. అంతే కాకుండా మాజీ అధ్యక్షుని ప్రాసిక్యూటు చేయడానికై క్రిమినల్ ఫిర్యాదును దాఖలు చేయడానికి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుకు 3-2-1997 తేదీన అనుమతిని కూడా ఇచ్చారు. చర్య తీసుకోవడమవుతున్నది.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్ర రెడ్డి :- కడప జిల్లా చేనేత సహకార సంఘాలలో అవినీతి ఉందని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అవినీతి పాలైన చేనేత సొసైటీలు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఏ చర్యలు వాటి మీద తీసుకుంటున్నారు? కడప జిల్లాలో ఎంతమంది సభ్యులు సహకార సంఘాలలో ఉన్నారు? ఇందులో ఎంతమందిని బోగస్ సభ్యులుగా గుర్తించారు. వారిమీద ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఈ బోగస్ సహకార సంఘాలనుండి దాదాపు 2.5 లక్షలమీటర్ల సిల్క్ ను తీసుకున్న విషయం వాస్తవమేనా? దానివల్ల ఆస్కాకు రూ॥ 2 కోట్లు నష్టం వచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా?

శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప :- విజిలెన్స్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ పారు ప్రాథమిక దర్యాప్తు చేసి 9 సొసైటీలను ఎంక్వయిరీ చేయవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పారు. దాని ప్రకారం 9 సొసైటీలపై ఎంక్వయిరీ చేయటం జరుగుతుంది. కడప జిల్లాలో ఉన్నటువంటి అన్ని సొసైటీలలో ఉన్నటువంటి అనర్హులైన సభ్యులను విచారణ జరిపి రిమూవ్ చేయటం జరిగింది. బోగస్ సభ్యుల విషయం ప్రస్తావించారు. అనర్హులైన సభ్యులెవరన్నది ఎంక్వయిరీ చేసిన తరువాత అన్ని సహకార సంఘాలలో అనర్హులైన సభ్యులను రిమూవ్ చేయటం జరిగింది. 2 లక్షలమీటర్లన్నది ఆస్కాకు సంబంధించిన విషయం. వేరే ప్రశ్న వేస్తే తప్పకుండా జవాబు చెబుతాము.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రా రెడ్డి :- కడప జిల్లా చేనేత సహకార సంఘాలలో విచ్చలవిడిగా అవినీతి ఉందని దాదాపు 10, 14 కోట్ల రూపాయలు పేపర్ స్టేట్మెంట్ పంపిస్తున్నాను. “మహిళావరంలో చేనేత భోక్తల భేటీ”, వీరందరూ సమావేశమై ఎట్లా ప్రభుత్వమునకు గండికొట్టి ఈ డబ్బు తీసుకోవాలని అనుకుంటున్నారు. దయచేసి చిత్తశుద్ధితో దానిని దుర్వినియోగం కాకుండా కాపాడాలని ప్రభుత్వంను కోరుతున్నాను.

శ్రీ నిమ్మల కిష్టప్ప :- సొసైటీలో జరిగిన అవకతవకలే కాదు, సొసైటీ సపై చేసిన క్లాత్ విషయంలో జరిగిన పొరపాట్లు కూడా ఉండవచ్చు. ఆ రిపోర్ట్ పంపిస్తే తప్పకుండా విచారణ జరిపిస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :- బి.సి. కమిటీకి రిఫర్ చేయండి సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అన్నీ కూడా చేసినట్లు ఉన్నాము. కడపలో ఉన్నటువంటి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలన్నీ కూడా బి.సి. కమిటీకి రిఫర్ చేశాము కదా. దీని విషయం రానట్లయితే, బి.సి. కమిటీని ఎంక్వయిర్ చేయమని నేను కోరతాను.

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ కార్య నిర్వాహక మండలి

236 -

***4844 - సర్వశ్రీ డి.కె. భరతసింహరెడ్డి (గద్వాల), సిహెచ్. రాంరెడ్డి (మంతపి) :-** ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా?

(అ) పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ కార్య నిర్వాహక మండలిని ఒక సంవత్సరం నుండి ఇంకనూ నామనిర్దేశం చేయని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) కార్యనిర్వాహక మండలిని నియమించనందు వల్ల కొత్త కోర్సులను ప్రవేశపెట్టడం, పదోన్నతులు, విధాన నిర్ణయాలు మున్నగు వాటిని చేపట్టలేకపోయిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, కార్య నిర్వాహక మండలిని నామనిర్దేశం చేయుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి) :- (అ) అవునండి. పదవిరీత్యా సభ్యులతో కార్యనిర్వాహక మండలి పనిచేస్తున్నది.

(ఆ) లేదండి. కార్యనిర్వాహక మండలి కర్తవ్యాలను క్రమబద్ధంగా నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. ఈ కారణంగా విశ్వవిద్యాలయం పనులకు అటంకం కలుగలేదు.

(ఇ) ఖాళీలను భర్తీచేసే ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం చురుకుగా పరిశీలిస్తున్నది.

10-10 శ్రీ డి.కె. భరతసింహ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఈ పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు ఉన్నత విశ్వవిద్యాలయానికి ఈ నార్పు ఉన్నాయా లేక అన్నీ విశ్వవిద్యాలయాలకు కూడా ఈ రకంగా ఒక సంవత్సరం చేస్తారా? దీనికి కూడా ఏమైనా రాజకీయ కారణాలున్నాయా? అదేవిధంగా కార్యనిర్వాహక మండలిని నియమించనందువల్ల కొత్త కోర్సులు ప్రవేశపెట్టడానికి

ఆటంకం కలిగిందా? దీని గురించి ప్రభుత్వం ఎందుకు స్పందించడం లేదు, చర్య ఎందుకు తీసుకోవడం లేదు? అవునండి, కాదండి, లేదండి అంటే ఈ జవాబులు సరిపోతాయా చెప్పమనండి మంత్రి గారిని.

శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి :- స్పీకర్ సర్, మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియ జేస్తున్నాను, ఏ రకమైన రాజకీయ కారణాలు లేవు. రాష్ట్రంలో ఉన్న మొత్తం తొమ్మిది యూనివర్సిటీలలో ఏడు యూనివర్సిటీలకు ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్స్ కౌన్సిల్మ్యాట్ చేయడం జరిగింది. ఒక యూనివర్సిటీకి హైకోర్టు స్టే ఆర్డర్స్ వల్ల చేయలేదు, ఈ తెలుగు యూనివర్సిటీకి కూడా 1995 వరకు ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ పనిచేసింది. ఈ మధ్యకాలంలో ఒక ఎక్స్ అఫీషియో కౌన్సిల్ కూడ పనిచేస్తున్నది. 1996-97లో కొత్త కోర్సులు పెట్టడానికి గాని, పాలనాపరమైన విషయాలలో గాని ఏ రకమైన ఆటంకాలు రాలేదు. మూడు కోర్సులు కూడా ప్రారంభించడం జరిగింది. తొందరలోనే ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ ను కౌన్సిల్మ్యాట్ చేయవలసిన అవసరముంది. కాబట్టి అతి తొందరలో చర్యలు తీసుకుంటాము.

నిరుపయోగంగా ఉన్న టి.టి.డి. కళ్యాణ మండపాలు

237 -

*5041 - సర్వశ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి (బన్సువాడ), ఇ. వెడ్డిరెడ్డి (హజారాబాద్), ఎ.జె.వి.బి. మహేశ్వరరావు (అల్లవరం), కె. వెంకటరావు (మల్లేశ్వరం), ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి (వనపర్తి) :- దేవదాయ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా?

(అ) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు నిర్మించి, ప్రారంభించిన కళ్యాణ మండపాలు ఎన్ని నిర్వహించడానికి వ్యక్తులు లేక నిరుపయోగంగా ఉన్నవి;

(ఆ) వివాహాలు ఇతర శుభకార్యాలు జరుపుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

దేవదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ రావు) :- (అ) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు నిర్మించి, ప్రారంభించిన 17 కళ్యాణ మండపాలు నిర్వహించడానికి వ్యక్తులు లేనందు వల్ల నిరుపయోగంగా వున్నాయి. జాబితాను జతపరచడమయింది.

(ఆ) గరిష్టంగా ఐదు కళ్యాణ మండపాలను ఒక గ్రూపుగా ఏర్పాటు చేసి, ప్రస్తుతం ఉన్న మినిస్టేరియల్ సిబ్బందిని సర్దుబాటు చేయడానికి, గ్రూపు ప్రధాన కార్యస్థానం వద్ద ఒకే చోట కేటాయింపు/బుకింగ్ లను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమయింది. ఇదిలా వుండగా, ప్రజలకు కల్యాణ మండపాలను కేటాయించే పనిని, ఆచరణ సాధ్యమైనపుడు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలోని ఇంజనీరింగు శాఖకు చెందిన సాంకేతిక సిబ్బందికి అప్పగించడమయింది.

అనుబంధం - I

ప్రారంభించిన కళ్యాణ మండపాలు, సిబ్బంది లేని కారణం చేత వివాహాది శుభకార్యాల కోసం ఇంకా కేటాయించని కళ్యాణ మండపాల జాబితా

తూర్పు గోదావరి జిల్లా

1. ఏరాపురం
2. సామర్లకోట
3. ఆశ్రేయపురం

చిత్తూరు జిల్లా

4. కార్వేటి నగరం 5. నదమ 6. సోమాల

కడప జిల్లా

7. పర్లపాడు

కర్నూలు జిల్లా

8. ఆదోని

నల్గొండ జిల్లా

9. దేవరకొండ

బమ్మం జిల్లా

10. కల్లూరు

మెదక్ జిల్లా

11. జిన్నారం

కరీంనగర్ జిల్లా

12. మంధని 13. మెట్పల్లి

నిజామాబాద్ జిల్లా

14. బికనూరు 15. వార్ని 16. బన్స్వాడ 17. దోమకొండ

శ్రీ పి. శ్రీనివాస రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి సమాధానంలో 17 కళ్యాణమంటపాలు నిర్వహించేవారు లేక నిరుపయోగంగా పడివున్నాయని చెప్పారు. ఇప్పటికే లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కట్టించి, ప్రారంభించిన తరువాత కూడా నెలల తరబడి, ఏళ్ల తరబడి వాటిని బుక్ చేసేవారు లేక టి.టి.డి. వారికి వేలాది రూపాయల నష్టం వస్తున్నది. ఈ పేసెనిలో పెళ్లిళ్ల సేజన్ ప్రారంభం కాబోతుంది కాబట్టి ఇప్పటికయినా వాటిని నిర్వహించడానికి, బుక్ చేయించడానికి ఎవరినైనా నియమించడానికి చర్యలు చేపడతారా?

రెండవది, నిరుద్యోగ సమస్య ఉంది కాబట్టి తాత్కాలికంగా ఒక నిరుద్యోగ యువకుడిని వాచ్మన్ కం క్లర్కుగా పెట్టి అటువంటి వ్యక్తుల చేత ఈ పని చేయించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

మూడవది, లేకపోతే తక్షణమే ఎం.ఆర్.ఓ. కు గాని లేక ఎం.డి.ఓ.కు గాని ఆ బాధ్యత అప్పజెప్పి వాటిని బుక్ చేయించే కార్యక్రమాన్ని చేపడితే టి.టి.డి.కి ఆదాయం వచ్చే అవకాశముంది కాబట్టి దీనిని ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు (మెట్పల్లి) :- పాస్టెరాన్ చేయండి సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- బుధవారానికి పోస్టపోస్ట్ చేస్తున్నాను. బుధవారం ఆన్ని వివరాలతో సమాధానం చెప్పండి.

గోదావరి నదిని జాతీయ భూతల జలమార్గంగా ప్రకటించుట

238 -

*4179- సర్వశ్రీ శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు, జి. విజయ రామారావు, ఎస్. విశ్వనాథం, బి. సత్యానందరావు, పి. సూర్యనారాయణ (నత్తివాడ), వడ్డి వీరభద్రరావు, ఎ.వి. సూర్యనారాయణ రాజు :- రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) గోదావరి నదిని, రాజమండ్రి నుండి భద్రాచలం వరకు, జాతీయ భూతల జలమార్గంగా ప్రకటించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు జలమార్గాన్ని అభివృద్ధి చేయుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి) :- (అ) లేదండీ. చెర్ల, రాజమండ్రిల మధ్యగల గోదావరి నదిని జాతీయ జలమార్గంగా ప్రకటించే ప్రతిపాదనను కేంద్రప్రభుత్వం / న్యూఢిల్లీలోని ఐ.డబ్ల్యు.ఎ.ఐ. చురుకుగా పరిశీలిస్తున్నది.

(ఆ) రూ. 100 కోట్లు ఖర్చుకాగల చెర్ల నుండి రాజమండ్రి వరకు గోదావరి నది అభివృద్ధి కోసం ఒక ప్రాజెక్టు నివేదికను నూటికి నూరు పాళ్లు పరిశోధనతో కేంద్ర రంగంలో మంజూరు కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉపరితల రవాణా మంత్రాగ శాఖకు పంపడమయింది. వారి నుండి ఆమోదం అందవలసి వుంది.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, గతంలో కూడా ఈ ప్రశ్నను ఉత్పన్నం చేయడం జరిగింది సార్. చర్ల రాజమండ్రి మధ్య గల గోదావరి నదిని జాతీయ జల మార్గంగా చేయడానికి ప్రతిపాదనలు ఎప్పుడు పంపించారు? ఇంత కాలం జాప్యం కావడానికి కారణాలు తెలుసుకున్నారా? అసలు వంద కోట్ల రూపాయలతో ప్రాజెక్ట్ నివేదిక తయారు చేశామన్నారు. ఆ నదిని ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయడానికి వంద కోట్లు అడిగారని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మెసర్స్ రైట్స్ వారు 1989వ సంవత్సరంలో ఈ నది పైన కావలసిన సర్వే అధ్యయనం చేశారు. రూ. 43.40 కోట్లు ఈ నది అభివృద్ధి కొరకు ఖర్చవుతుందని అంచనా వేశారు. ఇది ప్రస్తుతం వంద కోట్ల రూపాయల అంచనాగా మారింది. ఇది అభివృద్ధి జరిగిన తరువాత విజయవాడ - రాజమండ్రి పరివరాలలో 25 లక్షల టన్నుల బొగ్గు, తవుడు, ఎరువులు మొదలగు వాటిని రవాణా చేయవచ్చని అంచనా వేశారు. ఫిబ్రవరి 1997లో భారత ప్రభుత్వం వారు పై ప్రతిపాదన వారి పరిశీలనలో ఉన్నట్లు తెలిపారు. దీనికి సంబంధించి రాజమండ్రిలో ఒక అనుబంధ కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదనలు పంపితే, దానికి కూడ ఆమోదం తెలిపారు.

ఎస్.ఎస్.ఐ. యూనిట్లకు ఫర్మిచరు కాంట్రాక్టు

239 -

*4232 - సర్వశ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి, గాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూసు), కన్నా లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు) ఎం. కోడండరెడ్డి (ముషిరాబాద్), డి. నాగేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్), జె.సి. దివాకర రెడ్డి (తాడిపత్రి) :- చిన్నతరహా పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రూ. 40 లక్షల విలువ గల సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ వారి ఫర్మిచరు కాంట్రాక్టును, ఎ.పి.ఎస్.ఎస్.ఐ.డి.సి. వారి నియమాలను అతిక్రమించి మూడు ఎస్.ఎస్.ఐ. యూనిట్లకు యిచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) విజయవాడలో వెయ్యి బ్రిడ్జి కాంట్రాక్టును, నియమాలను, ఉలంఘించి, కార్పొరేషను ఉద్యోగి కుమారులకు యిచ్చిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

(ఇ) అయినచో, ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమి?

చిన్నతరహా పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి) :- (ఆ) సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ కమీషనరు. కొన్ని షరతులతో పరపతిపై ర్యాకీలు, ఫర్మిచరు వస్తువులను సరఫరా చేసేందుకు 10-10-1995 తేదీన రూ. 7,92,500.00 లు, 1-10-1996 తేదీన రూ. 19,81,426.90 లు - మొత్తం రూ. 27,73,926.90 ల విలువ గల రెండు వేరు వేరు ఆర్డర్లను ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థకు ఇచ్చారు. ఆ సంస్థ, సదరు ఆర్డర్లను అంగీకరించింది. కాని ఆ షరతులలో ఒక దానికి మాత్రం అంగీకరించలేదు. ఆ సంస్థ, పరపతి ప్రాతిపదికపై ఫర్మిచరును సరఫరా చేయడానికి అంగీకరించిన మూడు ఎస్.ఎస్.ఐ. యూనిట్లకు ఆర్డర్లను ఇచ్చింది. ఆ మూడు ఎస్.ఎస్.ఐ. యూనిట్లకు ఆర్డర్లను ఇవ్వడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ అనుసరించిన కార్య విధానం ఏదైనా నియమామళిని ఉల్లంఘించిందా అనే విషయం గురించి విచారణను నిర్వహించడమవుతున్నది.

(అ) అవునండీ.

వెయి బ్రిడ్జి వృధాగా పడివున్నందున, ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ, 1996, సెప్టెంబరులో నెలకు రూ. 2000/- ల అడ్వెంస్ నిరుద్యోగి అయిన గ్రాడ్యుయేటు శ్రీ బి. రామగోపాల్ అనే వ్యక్తికి అడ్వెంస్ ఇచ్చింది. ఆయన ఈ సంస్థకు చెందిన ఉద్యోగి కుమారుడని తెలియవచ్చింది.

(ఇ) ఈ కేసును ఒక దర్యాప్తు ఏజన్సీకి అప్పగించడమవుతున్నది.

10-20 శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ) :- సార్. ఈ క్వశ్చన్ ని పోస్ట్ పాన్ చేయడం మంచిది. ఈ ఎందుకంటే యిది విజయవాడకు సంబంధించినది, దీంట్లో కుంభకోణం వుంది సార్.

Mr. Speaker :- I will get it postponed, otherwise, you will get only single supplementary.

(Interruptions)

As it has been pointed out by Subba Raju, I will postpone it.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- సార్, నన్ను మాట్లాడమంటారా, లేక పోస్ట్ పాన్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- పోస్ట్ పాన్ చేసిన తర్వాత ఎలా మాట్లాడతారండీ.

మహేంద్రతనయ నదిపై వంతెన శిథిలావస్థలో ఉండుట

240 -

*3864 - సర్వశ్రీ జి. విజయ రామారావు, ఎ. సుదర్శన్ (సూర్యాపేట), శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముదినేపల్లి) :- రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) సోంపేట మండలం, సాననం గ్రామం వద్ద మహేంద్రతనయ నదిపై వున్న నూరు సంవత్సరాల వంతెన గత 15 సంవత్సరాలుగా శిథిలావస్థలో యున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) లారీ ప్రమాదాలలో వెలుపలి గోడలు దెబ్బతిన్నందున, గత 5 సంవత్సరాలుగా వాహనాల ఆపరేటర్లు అందోళన చేస్తూ, వాటి మరమ్మత్తులకై డిమాండు చేస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ వంతెనను మరమ్మత్తు చేయుటకు ప్రభుత్వం ఏదైనా చొరవ తీసుకున్నదా; ఎప్పుడు?

రోడ్డు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి) :- (అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

Dr. G. Vijayarama Rao :- Speaker Sir, for the question (a) i.e., whether it is a fact that a century old bridge across the river Mahendra Tanaya at Sasanam village of Sompeta Mandal is a dilapidated condition, since the last 15 years; the answer given was 'No'.

For the question (b) i.e., whether is is also a fact that the outer walls were damaged in lorry accidents due to which the vehicle operators were agitating and demanding for its repair since five years; even for this also the answer furnished was 'No' Similarly, for the (c) question also it was stated 'does not arise'.

Speaker Sir, the answer is not representing the factual position. In fact, the age of the bridge was more than 150 years. The walls of that bridge

were damaged long back. The local people were also agitating over the issue. Sir, this issue was even represented to the Districts Planning Board and it was discussed for a long time. Further, the local M.L.A., also made a representation to the Government but there was no response. Now, the answer was given in negative. Through you, I request the Minister to state about the factual position and what will be the action from the Government side.

Sri S.V. Subba Reddy :- This bridge was constructed in the year 1940 and the width of the bridge is 18 feet. కృష్ణన్ వచ్చిన తర్వాత అక్కడ వున్నటువంటి అధికార్లను విచారించడం జరిగింది. బ్రిడ్జి కండిషన్ బాగానే వుందన్నారు కాని కార్పెట్ వార్న్స్ డ్యామేజ్ అయ్యాయి అన్నారు. అక్కడ వున్నది కార్పెట్ వార్న్స్ కాదు, అవి రెయిలింగ్స్ అవి కూడా బాగానే వున్నాయి. ఈ మధ్యనే కలరింగ్ వేయడం కూడా జరిగింది.

పోస్టాఫీస్ ఎల్.ఎ.క్యూ.నెం 3617 - ఎస్.నెం. 117 - 27-2-1997న ఆన్సర్ చేయబడినది

(ఛెయిర్ పర్సన్ శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, యిది పోస్టాఫీస్ కృష్ణన్. మరి ఈ రోజు కూడా చివరలో అవకాశం దొరికింది. అందువల్ల నేను తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని రెండు ప్రశ్నలు మాత్రమే వేస్తున్నాను. చాలా సందర్భాలలో ఈ యిల్లిగల్ చిట్ ఫండ్స్ విషయంలో శాసనసభలో ప్రస్తావన వచ్చింది. ఈ యిల్లిగల్ చిట్ ఫండ్స్ను అరికట్టడానికి రాష్ట్రంలో ఒక చట్టపరమయిన నిర్ణయం తీసుకోవడానికి గతంలో ఒక హౌస్ కమిటీని వేశారు. ఆ హౌస్ కమిటీ కొన్ని సూచనలను చేసింది. ఆ సూచనలలో ముఖ్యంగా ఈ యిల్లిగల్ చిట్ ఫండ్స్ యొక్క స్థానంలో తమిళనాడు, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రాలలో ఏటిని కోఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుండడం వల్ల మంచి ఫలితాలు వస్తున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. ప్రజలు పెట్టే పెట్టుబడి, దాచుకునే డబ్బు సక్రమంగా వడ్డీతో సహా వారి అవసరాలకు ఉపయోగపడుతున్నాయి. అందువల్ల మన ఆంధ్రప్రదేశ్లో కూడా యిటువంటి ప్రయత్నం చేయాలి. ముందు ముందు, అంటే భవిష్యత్తులో యిటువంటి ప్రయత్నం చేయాలి. దాని వల్ల మంచి ఫలితాలు వస్తాయి. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత ఈ రోజు వరకు కూడా ప్రభుత్వం ఆ నిర్ణయం తీసుకోలేకపోయింది. ఈ మధ్య కాలంలో ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మధ్యతరగతి వాళ్లు అక్కడ యిక్కడ పైసా పైసా జమ చేసి పెట్టుబడి పెడితే, వాటిని తీసుకొని చిట్ ఫండ్ సంస్థలు అన్యాయం చేయడం వల్ల వాళ్లు మోసపోయారు. కోట్ల రూపాయలు మోసపోయిన సందర్భాలున్నాయి. అందువల్ల ఈ ఫ్లాష్ కమిటీ రిపోర్టులో వున్నటువంటి సూచనల మేరకు ముందు ముందు, భవిష్యత్తులో ప్రభుత్వం ఏమయినా ఏటిని నిర్వహిస్తుందా? రాష్ట్రంలో రోజూ ఏ పేపర్ చూసినా రకరకాల ఆశలు పెట్టి పేద ప్రజానీకాన్ని మోసం చేస్తున్నారు. పేదవాళ్లు చాలా బాధ పడుతున్నారు. హైదరాబాద్ లో గావి, మారుమూల ప్రాంతాలలో గావి ఈ దొంగ చిట్ ఫండ్స్ను నడుపుతున్నారు. వేసే అడిగేది ఏమంటే, ఏటిని మీరు నిర్వహిస్తారా? గతంలో ప్రజల నుంచి దోచుకున్న మోసం చేసిన వాళ్లు

నుంచి డబ్బును రాబట్టడానికి చట్టపరంగా మీరు వాళ్ల మీద ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారు? దయచేసి చెప్పాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- యిలాంటి కృశ్చన్ పై మూడు రోజుల క్రితం చాలా సుదీర్ఘమైన చర్చ జరిగింది. గౌరవనీయులు కోదండరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు 1983లో అప్పటి కౌన్సిల్ లో ఒక హౌస్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. వాళ్లు రిపోర్టు కూడా యిచ్చారు. ఆ రిపోర్టులో మనం సెంట్రల్ యాక్ట్ ను అడాప్ట్ చేసుకుంటే బాగుంటుందని సూచన యిచ్చారు. 1982 యొక్క సెంట్రల్ యాక్ట్ ను మనం ఎడాప్ట్ చేసుకున్నట్లయితే, యిటువంటి యిల్లీగల్ చిట్ ఫండ్స్ ను మనం నియంత్రణ చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి మనం దీన్ని ఎడాప్ట్ చేసుకోవాలి. ఎడాప్ట్ చేసుకోవాలన్నది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. ఎడాప్ట్ చేసుకొని ఈ సమస్యలను పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. తమిళనాడు వాళ్ల దగ్గర 84 యాక్ట్ వుంది. వాళ్లు దాన్ని ఎడాప్ట్ చేశారు. వాళ్ల ద్వారా తెలుసుకొని సేమ్ యాక్ట్ ను యిక్కడ కూడా ఎడాప్ట్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది. యికపోతే కేసుల గురించి అడిగారు. దీంట్లో 75 కేసులున్నాయి. 26 కేసులు కోర్టులో పెండింగ్ లో వున్నాయి. అయితే 15 కేసులు మాత్రం డిస్పోజ్ అయ్యాయి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మేము ఒక వారం క్రితం యిటువంటి ప్రశ్న వేసినప్పుడు మంత్రిగారు జవాబు యివ్వడం జరిగింది. యిప్పుడు నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేదేమంటే, ముఖ్యంగా మధ్యతరగతి వాళ్లు ఈ చిట్లు వేయడం, పైనాన్స్ కంపెనీలలో డబ్బు దాచుకోవడం చేస్తున్నారు. ఉద్యోగాల నుంచి రిటైర్ అయిన వాళ్లు, వాళ్లకు వచ్చే పి.ఎఫ్. గాని, గ్రాట్యుటీ గాని రేపు తమ కుతుళ్ల పెళ్లిళ్లకు, పిల్లలను యింజనీరింగ్, డాక్టర్ కోర్సులను చదివించుకునేందుకు ఉపయోగపడతాయని, పెద్ద మొత్తంలో యింట్రస్ట్ వస్తుందనే ఉద్దేశంతో ఆ కాస్త డబ్బును ఈ సంస్థలలో డిపాజిట్ చేయడం జరుగుతోంది. అయితే ఈ మధ్యన అమీర్ పేట్ లో ఒక కంపెనీ 7 కోట్ల రూపాయలు దివాళా తీసి వెళ్లిపోవడం జరిగింది. అలాగే గుంటూరులో అదే విధంగా హైదరాబాదులో కూడా కోట్ల రూపాయలు డిపాజిట్లు వున్నటువంటి జిఎన్ఎస్ నిధి అనే పైనాన్స్ కంపెనీ కూడా ఆ విధంగా మోసం చేసి వెళ్లిపోవడం జరిగింది. 10-30 నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేది ఏమిటంటే 1982లో కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టం ఉ|| తెచ్చిందని మీరు చెపుతున్నారు. దాని ప్రకారం తమిళనాడులో 1984 లోనే ఎమండమెంట్ తేవడం జరిగింది. చిట్ ఫండ్ కంపెనీల వారు లేదా పైనాన్స్ కంపెనీల వారు ఏం చేస్తున్నారంటే వారికి వచ్చే డబ్బును రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారానికి డైవర్ట్ చేసి బాగా లాభాలు సంపాదించుకొని ఇంకోవైపు దివాలా తీసామని చెప్పి పైనాన్స్ కంపెనీలను మూసేసి వెళ్లిపోతున్నారు. దీనివల్ల ఆ కంపెనీలలో డబ్బు దాచుకొన్న ఎంతో మంది అమాయకులు డబ్బు తిరిగిరాక ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం 1982లో యాక్ట్ నెంబర్ 40ని తెస్తే అది ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పరిశీలనలో వుండంటున్నారు కాని దానిని ఇక్కడ ఎందుకు అమలుజరపడం లేదని అడుగుతున్నాను. చిట్ ఫండ్ కంపెనీలకు గానీ, పైనాన్స్ కంపెనీలకు గానీ కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టే విధంగా అంటే వారు వసూలు చేసే డబ్బును ఇతర కార్యక్రమాలకు డైవర్ట్ చేసేట్లయితే అందుకు పర్మిషన్ తీసుకోవాలని చట్టం తేవాలి. మీరు గతంలో 1983 నుంచి 1989 వరకు అధికారంలో ఉన్నారు. అప్పుడే ఆ పని చేయవలసింది. ఇప్పటికైనా ఆ పని చేస్తే

ఎన్నో మధ్యతరగతి కుటుంబాలకు సహాయం చేసిన వారం అవుతాం. కాబట్టి ఈ చట్టాన్ని మన దగ్గర కూడా అమలుచేస్తారా అని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రకారం సామాన్య ప్రజానీకం చాలా మంది చిట్ ఫండ్స్ కంపెనీల వల్ల ఇబ్బందిపడుతున్న మాట వాస్తవం. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1971లో తెచ్చిన చిట్ ఫండ్స్ కు సంబంధించిన చట్టంలో సరైన ప్రావిజన్స్ లేకపోవడం వల్ల రోజురోజూ ఇబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయని గ్రహించి గతంలో కమిటీని వేయడం, వారు రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. 1982లో కేంద్రం ఒక చట్టాన్ని తెచ్చింది. దానిని కొన్ని రాష్ట్రాలు అమలు చేశాయి, కొన్ని చేయలేదు. మేము ఈ విషయంలో ఇప్పుడు సీరియస్ గా వున్నాం. 1982లో కేంద్రం చట్టాన్ని చేస్తే ఇప్పుడు మనం 1997లో ఉన్నాం, ఈ మధ్యకాలంలో అనేకమైన ఆర్థికపరమైన, సామాజికపరమైన మార్పులు వచ్చాయి. అందువల్ల అన్ని విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పర్ ఫెక్ట్ గా వుండే చట్టాన్ని తీసుకురావాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం వుంది తప్ప అలస్యం జరగడానికి వేరే ఉద్దేశం లేదని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (అత్తిలి) :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఈ సమస్య తీవ్రత దృష్ట్యా ఈ సమావేశంలోనే చర్యలు తీసుకొనే ప్రయత్నం చేయాలి. ఇప్పటికే తమిళనాడు మొదలైన రాష్ట్రాలలో చక్కగా అమలుచేస్తున్నారు. సెంట్రల్ ఆక్టును చక్కగా సర్దిచెప్పగలిగి పరుచుకొంటున్నారు. నాకు రెవెన్యూ మినిస్టరుగారి మీద పుల్ కాన్ఫిడెన్స్ ఉంది. కాబట్టి కేంద్ర చట్టాన్ని మన రాష్ట్రంలో అమలు చేయడానికి ఈ సెషన్ లోనే తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అది పెద్ద సమస్య కాదు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల) :- అధ్యక్షా, చిట్ ఫండ్ ల కంపెనీల పేరిట చాలా మంది పేద రైతాంగాన్ని ఆకర్షించడానికి లక్ష్మీ దీపలనీ, బంపర్ డ్రాలనీ, మారుతీ కారు, హాఫ్ కేజీ గోర్డ్ బహుమతిగా ఇస్తామని ఆశ చూపి వ్యాపారం చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా తెలంగాణా జిల్లాలలో రైతాంగాన్ని ఈ విధంగా ఆకర్షించడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఇలాంటి వాటిని నిషేధించాలి. ఇలాంటి కంపెనీలపై చట్టపరమైన చర్యలను తీసుకొనేందుకు చట్టాన్ని తెచ్చి కఠినంగా వ్యవహరించాలి. ఇలాంటి వాటిపై చర్య తీసుకునేందుకు వెంటనే పోలీసు యంత్రాంగానికి తగిన ఆదేశాలు జారీ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి (పాణ్యం) :- అధ్యక్షా, రిజిస్ట్రేషన్ లేని అనేక చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు, పైవాన్స్ కంపెనీలు మా ప్రాంతంలో కూడా వెలిసి పేదవారికి నూటికి 10 రూపాయల చొప్పున వడ్డీపై అప్పులు ఇచ్చి దోచుకోవడం జరుగుతోంది. చాలా మంది పేద కార్మికులు బలైపోతున్నారు. కాబట్టి అలాంటి వాటిపై చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న వాయిదా పడడానికి కారణం రాష్ట్రంలో చిట్ ఫండ్ కంపెనీల గురించి ప్రస్తావించడమే కాకుండా అనేక పైవాన్స్ కంపెనీలు కూడా వెలసిన సమస్య ప్రస్తావనకు వచ్చింది కాబట్టి విస్తృతంగా చర్చించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఈ రోజుకు వాయిదా వేశారు. అసలు రాష్ట్రంలోని ఎన్ని చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు ఉన్నాయి? ఈ

చిట్టపండ్ కంపెనీలు ప్రభుత్వానికి డిపాజిట్ చేసిన ఎవ్మంట్ ఎంత? ఇక పైనాన్స్ కంపెనీలకు సంబంధించి రాష్ట్రంలో అర్థినెన్స్ జారీచేస్తే అనేక కంపెనీలు మూతపడవలసి వస్తుంది. ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేకుండా అనేక పైనాన్స్ కంపెనీలు ప్రజల నుంచి కోట్లాది రూపాయలు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. అందువల్ల వీటిని నియంత్రించడానికి ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్య తీసుకొంటుందో మంత్రిగారు చెప్పాలి. జీవనరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు చాలా మంది పేద రైతాంగం మధ్యతరగతి ప్రజల నుంచి పైనాన్స్ కంపెనీల వారు డిపాజిట్లు సేకరించి ఆర్.బి.ఐ. గైడ్లైన్స్ కు వ్యతిరేకంగా వేరే కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నారు. వారు రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారంలో, షేర్స్ లో ఆ రకంగా సేకరించిన డబ్బును పెట్టడం జరుగుతోంది. అలాంటి వారిపై చర్య తీసుకొనేందుకు కేంద్ర చట్టం వుందని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా సహకరిస్తేనే చర్య తీసుకునే అవకాశం వుంటుందని రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఎన్నో సార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఒక బేబుల్, రెండు కుర్చీలు వుంటే చాలు, గ్రామాలలో గాని, పట్టణాలలో గాని పైనాన్స్ కంపెనీలను ఏర్పాటుచేసి ప్రజల నుంచి కోట్లాది రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి వెంటనే అన్ని రాజకీయ పార్టీల నాయకులతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి, ఈ సమస్యపై చర్చించి అర్థినెన్స్ తెచ్చి అయినా ఇలాంటి వాటిని అరికట్టండి. ఇంకో విషయం ఏమిటంటే కొంత మంది పైనాన్స్ కంపెనీలను ఏర్పాటు చేసి ప్రజల నుంచి కోట్లాది రూపాయలు వసూలు చేసి వాటిని మూసివేసి ఢిల్లీకి పోయి ఎవార్డులు కూడా తెచ్చుకుంటున్నారు. ఎవరో మహానుభావులు - వీరు డబ్బు ఇస్తే చాలు రకరకాల ఎవార్డులు యిస్తున్నారు. అతిరథ. మహారథుల మాదిరి ఎవార్డ్స్ తెచ్చుకొని ఆ ఫోటోలు పెట్టుకొని మళ్ళీ కొత్త స్కీమ్స్ ను ప్రారంభించి రెండు, మూడు కోట్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ విషయాలన్నీ పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్ వారికి తెలుసు, రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారికి తెలుసు. అయినా సరే అలాంటి వారి మీద చర్య తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం నిస్సహాయతను ప్రకటిస్తోంది. అలా కాకుండా వెంటనే స్పందించి చిట్టపండ్ కంపెనీలు, పైనాన్స్ కంపెనీల మీద ఒక నిర్ణయానికి రావాలి. వెంటనే ఆల్ పార్టీస్ లీడర్స్ తో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ) :- అధ్యక్షా, గ్రామాలలో, పట్టణాలలో అనేక చిట్టపండ్ కంపెనీలే కాకుండా పైనాన్స్ అండ్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ కంపెనీలు వెలిసి ప్రజల నుంచి లక్షలాది రూపాయలు వసూలు చేసి అక్కడ లేకుండా పోతున్నందువల్ల అమాయకులు నష్టపోతున్నారు. కాబట్టి ఇలాంటి మోసాలను సమూలంగా నిర్మూలించడానికి చట్టాన్ని తేవలసిన అవసరం ఉంది. ఎవరైనా ఈ పైనాన్స్ కంపెనీల వారి వద్దకు అప్పు కోసం పోతే ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన రేటు కంటే ఎక్కువ రేటు వడ్డీ వసూలు చేసే విధంగా డాక్యుమెంట్స్ వ్రాయించుకొంటున్నారు. అనేక సందర్భాలలో పోలీసు ఆఫీసర్లు గానీ, మంత్రులు గానీ, అలాంటి కంపెనీలకు ప్రారంభోత్సవం చేస్తుండడం వల్ల వారు ఎక్కువ వ్యాపారం చేసుకునేందుకు ఉపయోగపడుతోంది. అందువల్ల ఇలాంటివి నిషేధించడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటుందా?

10-40 శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మేడమ్, నిజంగానే యీ 'పేదవర్గాల' బలహీనతలను ఉ॥ ఆసరాచేసుకుని గ్రామంలో చట్టవ్యతిరేకంగా నడిచేటటువంటి చిట్టపండ్ కంపెనీలు చాలా ఉన్నాయి. అవి ప్రజలను మోసం చేస్తున్నాయి. అర్థికంగా డబ్బు కట్టే రైతులు

దారుణంగా మోసపోతున్న పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ఏక్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. గతంలో కూడా పెద్దపెద్ద కంపెనీలు ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చి మన రాష్ట్రంలో పెట్టిన కంపెనీలు చాలా వున్నాయి. వాటి పేర్లు అనవసరం. అలాంటి కంపెనీలు కోట్లాది రూపాయలు ప్రజలకు మోసం చేసి పారిపోయిన సంఘటనలు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చాయా? ఈనాడు చీమల పుట్టలాగా ఎక్కడపడితే అక్కడ కేవలం వందరూపాయలు వుంటే, ఒక కుర్చీ, ఒక బల్ల వేసుకుని చిట్ ఫండ్ పేరుతో డబ్బులు వసూలు చేసి కొన్ని వేల, లక్షల రూపాయలు యీ విధంగా మోసం చేసినవి గ్రామాల్లో వెలుగులోకి రాని సంఘటనలు ఉన్నాయి. మోసపోయిన వారు ఆత్మహత్యలు కూడా చేసుకోవడం జరిగింది. దీనిని నియంత్రించే విధానం ప్రభుత్వం ఇంకా చేపట్టకపోవడం దురదృష్ట కరమైన విషయం. అతిత్వరలో చేపట్టి వీటిని నియంత్రించి ప్రజలను కాపాడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చి మహేశ్వర రావు :- చట్ట బద్ధంగా రిజిస్ట్రేషన్ కానివి ఎన్ని చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు ఉన్నాయి? ఒక గ్రామంలో ఒకటి పెట్టుకుని, మూసివేసి, మరో గ్రామంలో ఇంకొక పేరు పెట్టుకునే పరిస్థితులు చాలా వున్నాయి. అటువంటి వాటి మీద చట్టబద్ధమైనవి లేనివాటి మీద ఎన్నికేసులు నమోదు చేశారని మీద్యారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు :- చిట్ ఫండ్ పేరుతో ఎంతో మంది ప్రజానీకం అలాగే, పైనాన్ను కంపెనీలు పెద్ద వర్గాలను కాకుండా చిన్న చిన్నపేటల్లో చిన్న చిన్న వర్గాలను మోసం చేసే స్కీమ్స్ రోజుకు ఒక రూపాయి కట్టించి, ఏదో ఇస్తామని చెప్పి మోసం చేయడం జరుగుతున్నది. పట్టణ ప్రాంతాల్లో జరుగుతున్నాయని తెలిసినప్పటికీ పోలీసు వారు ఏమి చర్య తీసుకోవడం లేదు. అవన్నీ మోసం చేసే సంస్థలే. ఇటువంటి వాటిని నియంత్రించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- మేడమ్ స్పీకర్, చిట్ ఫండు కంపెనీలు అన్ని చిట్ ఫండ్, పైనాన్ను ఏక్సు కిందకు వస్తుంది. చాలామంది పైనాన్ను కంపెనీల గురించి కూడా అడిగారు. వారు ఏమో కంపెనీ ఏక్సు కిందకు వస్తారు. వారు కూడా యీ మధ్యకాలంలో స్కీమ్స్ పెట్టి సామాన్య ప్రజానీకాన్ని మోసం చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. అందుకు సమగ్రమైన చట్టాన్ని తీసుకురావాలని పరిశీలనలో వున్నది. చిట్ ఫండ్స్ కు సంబంధించి మేము తప్పనిసరిగా వచ్చే సెషన్ లోపల ప్రవేశపెడుతామని తెలియచేస్తున్నాను. అందుకు మినిమమ్ పీరియడ్ వుండాలి. ఆర్.బి.ఐ. క్లియరెన్సు కావాలి. ఎలాగైనా వచ్చే సెషన్ లో ఆ చట్టాన్ని తప్పనిసరిగా చేస్తామని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- పైనాన్ను కంపెనీలు గిఫ్టు డ్రాన్ తీయడం జరుగుతున్నది. మారుతికార్ను, 1/2 కిలో గోల్డు గాని, చాలా గిఫ్టు ప్రచారం చేసి సామాన్య రైతాంగాన్ని అకట్టుకుంటున్నారు. ఆ డ్రాన్ చట్టపరంగా పర్మిసెబుల్ కాకుంటే, వాటిని అరికట్టడానికి మీరు తీసుకున్నచర్యలు ఏమిటి? సెసిఫికా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాపాఠర రావు :- మనం శాసనసభలో అధికారులకు ఒక గ్యాలరీని కేటాయించాము. ప్రశ్నవేస్తే, పోస్టుపోస్ట్ క్వశ్చన్ వస్తే సరైన సమాధానం ఇచ్చేటటువంటి

సమర్థవంతమైన అధికారులు రావాలి. మంత్రిగారు వారిదగ్గరికి పోయివచ్చారు. మేము ప్రశ్న వేసింది ఏమిటంటే, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వున్న చిట్ ఫండు కంపెనీలు ఎన్ని? ప్రభుత్వం దగ్గర చిట్ ఫండు కంపెనీలు, పైనాన్సు కంపెనీల సంఖ్య ఎంత వుంది? ఎంత డిపాజిట్ అయింది? చిట్ ఫండు కంపెనీలు ప్రారంభం చేస్తే కొంత డబ్బు ప్రభుత్వం దగ్గర డిపాజిట్ చేయాలనే నిబంధన వుంది. ఎన్ని వున్నాయి? ఎంత డబ్బువున్నది అనే విషయాన్ని మంత్రిగారు చెప్పలేదు. రెండవది - పైనాన్సు కంపెనీలకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక ఆర్డినెన్సును జారీ చేసింది. దీనికి అనుగుణంగా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పైనాన్సు కంపెనీల మీద ఖచ్చితంగా చర్య తీసుకోవచ్చు. ఆర్.బి.ఐ. అధికారులతో సంప్రదించి, సంబంధిత పైనాన్సు సెక్రటరీగారు గాని, మాధవరావుగారితో ఇతర ఆఫీసర్లతో చర్చించి యీ విషయం మీద చర్యలు తీసుకోకపోతే ప్రతి తాలూకాలో, టౌనులోనూ ప్రజలు మోసపోతున్నారు. ఒక పైనాన్సు కంపెనీ 5 కోట్ల రూపాయలతో ఉడాయించి పోయారు. ప్రతి రోజూ పేపర్లో చూస్తున్నాము. దీని గురించి బిల్లు తీసుకువస్తున్నారు. చిట్ ఫండ్స్ గురించి చట్టం తెస్తున్నారు కాని పైనాన్సు కంపెనీల గురించి ఏమి చేస్తున్నారు? ఎన్ని పైనాన్సు కంపెనీలు, చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు ఉన్నాయి? రెండవది - పైనాన్సు కంపెనీలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది. ఇదివరకు శాసనసభలో యిది చర్చకు వచ్చింది. ఆర్.బి.ఐ. సెక్రటరీ పైనాన్సు, రెవిన్యూ సెక్రటరీ వారు పరిశీలించాలి. బెంగళూరులో ఆఫీసు వున్నది; కేరళలో, తమిళనాడులో అన్ని క్లోజ్ చేశారు. అక్కడ ఏరందరికి బేడీలు తగిలించారు. మన రాష్ట్రంలో చేయలేకపోతున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహాయం లేదని యీనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టం వ్వారా అధికారాలు వచ్చాయి. దానికి అనుగుణంగా చట్టాన్నిచేసుకుని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వున్న చిట్ ఫండు కంపెనీలను నియంత్రించాలి. ఆర్.బి.ఐ. గైడ్ లైన్స్ పూర్తిగా వచ్చాయి. చిట్ ఫండు కంపెనీల మీద ఆదుపుచేయడానికి పోలీసు డిపార్టుమెంటు బ్రెజ్ చేస్తున్నది. వాస్తవంగా చట్టబద్ధంగా తీసుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, మీరు ఏమి చేస్తారు? చెప్పండి? ఒక సమావేశం పెట్టండి? సమావేశంలో చెప్పేది వివాలి. నాకు సమాధానం రాలేదు కాబట్టి, నాకు యిది కంఠశోక వున్నది - మేడమ్. మీరు అయినా కనికరించకపోతే ఎలా?

చైర్మన్ :- అందుకే మీకు రెండవ సారి ఆవకాశం యిచ్చాను. సిగ్నీటరీ కాదు.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర రావు :- సిగ్నీటరీ కాకున్నా ఆవకాశం యివ్వవచ్చు. పోస్టుపోస్ట్ క్వశ్చన్ కు సిగ్నీటరీ కానక్కర లేదు. ఆవకాశం యివ్వాలి. విస్తృతంగా చర్చించాలని చెప్పాము. మీరు ఆవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. సరైన జవాబు యిస్తేమరీ ధన్యవాదాలు.

శ్రీ డి. నాగేందర్ :- మంత్రిగారు ప్రైవేటు చిట్ ఫండ్స్ గురించి గతంలో చెప్పడం జరిగింది. సమాధానం కూడా యివ్వడం జరిగింది. మేము ఎన్నో సందర్భాల్లో చెప్పడం జరిగింది. వెనుకబడిన వారిని ఆకర్షించడానికి యీ ప్రైవేటు చిట్ ఫండు కంపెనీలు ప్రజలను ఆకర్షించడానికి రకరకాలుగా ప్రైజెస్ పెడుతున్నారు. ఒక కిలో బంగారం; మారుతి కారు ఇతర ఎన్నో ప్రైజులు పెట్టడం జరుగుతున్నది. యీ రకంగా ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. ప్రజలు అసక్తిగా డబ్బులు డిపాజిట్ చేస్తే ఆ కంపెనీ రెండు, మూడు మాసాలు నడిచిన తరువాత పారిపోతున్నారు. మలక్ పేటలో ఒక కంపెనీ, అరు నెలల క్రితం, రీసెంటుగా కోట్లాది

రూపాయలు వసూలు చేసుకుని మోసం చేయడం జరిగింది. అవకతవకలు చేసింది. ఫస్టు ఫేజ్ లో వచ్చిన వారికి, ముందుగా మెంబర్లు అయినవారికి ప్రెషర్ కుక్కర్ ఇచ్చారు. వెంటనే అందరు చేరి దాంట్ల చాలామంది మోసపోయారు. 500లకు ప్రెషర్ కుక్కర్ ఇస్తున్నారు కాబట్టి, చాలా మంది మెంబర్లు అయిన తరువాత సెకండు ఫేజ్ లో ఇస్తామని చెప్పి మోసం చేశారు. సుమారు 8 కోట్ల రూపాయలు తీసుకుని కంపెనీ మూసి వేయడం జరిగింది. జీఎన్ఎస్ అదేరకంగా చేయడం జరిగింది. హోం మినిష్టరు గారితో ఆడిగితే మద్రాసులో అరెస్టు చేయించారంటే, మద్రాసు ప్రభుత్వం కూడా మీదేనా? ఏమి మాట? మంత్రిగారిని అడిగేది ఏమిటంటే, ఇలాంటి కంపెనీల మీద సరైన చట్టం తీసుకురాకుంటే, సైవేటు చిట్ ఫండ్స్ ప్రజలకు మోసం చేస్తూనే వుంటాయి. ఏవైనా కొత్త కంపెనీలు ఓపెన్ అయ్యే ముందు ఏమి అయితే చట్టాలు వున్నాయో అవి అమలు అయ్యేవిధంగా చూడాలి. ప్రత్యేకంగా చిట్ ఫండ్స్ ఓపెన్ చేయాలంటే, ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ ప్రభుత్వం దగ్గర చేయాలి. అట్లా చేస్తే పారిపోకుండా వుంటారు. అలా చట్టం తీసుకురండి. సైవేటు వ్యక్తులు డ్రాన్ చేస్తున్నారు. అందులో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. వీరిని అధికార పరంగా డ్రాన్ చేసే విధంగా పర్మిషన్, తీసుకునే విధంగా వుండాలి. ప్రభుత్వపరంగా అధికారులను నియమించి వారి ద్వారా డ్రా చేసే విధంగా మంత్రిగారు పెడతారా?

10-50 శ్రీ గాదె లింగప్ప :- అధ్యక్షా, ఈ పైనాన్స్ కంపెనీల పేరుతో వడ్డీ వ్యాపారం చేస్తూ, ఉ॥ మోసం చేస్తున్న సంఘటనలు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి. వడ్డీ వ్యాపారం నెపంతో చాలా మంది రైల్వే ఉద్యోగస్థులకు, ఇతర గవర్నమెంట్ అధికారులకు నూటికి రు॥ 10 వడ్డీకి ఇస్తున్నారు. రైల్వే ఎంప్లాయిస్ శాలరీస్ ను బ్యాంకులకు ఇస్తున్నారు. రూ॥ 100 అప్పు ఇచ్చి, రూ॥ 200 లకు ప్రామిసరీ నోటు వ్రాయించుకుని వడ్డీకి ఇచ్చి, వారి పానిబుక్స్ ను వడ్డీ వ్యాపారం చేసే వారు తమ వద్ద పెటుకుంటారు. ఒకటవ తేదీన వారు బ్యాంక్ వద్దకు వచ్చి, అప్పు తీసుకున్న వ్యక్తి వచ్చే వరకూ వెయిట్ చేసి, వచ్చిన తరువాత, అతడు టూకెన్ తీసుకుంటే, టూకెన్ వడ్డీ వ్యాపారి తీసుకుని, తను తీసుకోవలసిన డబ్బు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ విధంగా చాలామంది ఎంప్లాయిస్ చాలా తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. ఈ విధంగా చేసే వాటికి గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ లేదు. ఈ విధంగా ప్రజలను దోచుకునే వ్యక్తుల మీద ఏం చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీమతి పి. భారతి :- అధ్యక్షా, సభ్యులందరూ వెలిబుచ్చారు. ప్రధానంగా ప్రతి చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు పేద మహిళలను దోచుకుంటున్నాయి. మోసం చేస్తున్నాయి. దారిద్ర్యంతో విత్యావవరమయిన పన్నువులను ఒకేసారి కొనుక్కోలేకపోయే వారిని, అనేక పెర్లతో, మాయోపాయాలతో మోసం చేస్తూ, వీధికి ఒకటిగా తయారయినాయి. సప్లగిరి ఏజెన్సీ విజయవాడలో వేలాది మంది మహిళలను కోట్ల రూపాయలు ముంచి, అడ్డెస్ లేకుండా వారయింది. అట్లాగే రియల్ ఎస్టేట్స్ కూడా ఉన్నాయి. కోఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా, హౌసింగ్ సొసైటీల ద్వారా పేదలకు ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకుని గృహ నిర్మాణం వసతి చెయ్యలేకపోవడం వల్ల ఇటువంటి వారు రియల్ ఎస్టేట్ పేరుతో మోసం చెయ్యడం జరుగుతోంది. ఏం చర్య తీసుకుంటారు?

ఫైరీవర్చన్ :- ప్రశ్న వెయ్యండి.

శ్రీమతి పి. భారతి :- కోట్లాది రూపాయలు వీరి ద్వారా నష్టపోతున్నారు. వివిధ రకాల పైనాన్స్ కంపెనీలు, చిట్ ఫండ్స్ పేదలను మరింతగా దోచుకుంటున్నాయి. ప్రభుత్వం చాలా ఉదాసీనంగా ఉండి ప్రేక్షక పాత్ర వహిస్తోంది. ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి :- రెవెన్యూ మంత్రిగారు చాలా సీరియస్ గా తీసుకుంటారు నాకు నమ్మకం ఉంది. దీనిలో చాలా విషయాలు అందోళనతో చెబుతున్నారు. సీరియస్ గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ సంబంధించిన ప్రశ్న చిట్ ఫండ్స్ కంపెనీలది. అయినా కూడా ఈ రోజు చిట్ ఫండ్స్ కంపెనీలే కాకుండా పైనాన్స్ కంపెనీల పేరుతో, 'నిధుల' పేరుతో, చెట్టు, పుట్టల పెర్మిట్ రకరకాల మోసాలు జరుగుతున్నాయి. రిక్తా ఇన్విస్ట్రమెన్టి, ఆటోరిక్త ఇన్విస్ట్రమెన్టి, రకరకాల పైనాన్స్ కంపెనీలు ప్రజలను మోసం చేస్తున్నాయి. ఈ విషయం ఒక్క రెవెన్యూకి సంబంధించినదే కాదు, హోంశాఖ మంత్రిగారికి, పైనాన్స్ మంత్రిగారికి కూడా సంబంధం ఉంది. ఈ ఫనాన్స్ కంపెనీలు బ్యాంకులకు పెర్మిట్ కంపెనీలుగా, చిచ్చలవిధిగా ఉన్నాయి. వారి వద్ద ఎంత డబ్బు ఉందో, ఎంత మోసం చేశారో తెలీదు. ఉదాహరణకు ఒకటి చెబుతాను. జి.ఎన్.ఎస్. నిధి పట్టపగలు మోసం చేసి, రూ॥ 7 కోట్లతో హైదరాబాద్ నుంచి పోతే, ఈ రోజు వరకూ ఆ యాజమాన్యం అచాకీ లేదు. అరెస్టు చేసింది లేదు. ఎక్కడున్నారో కూడా తెలీదు, ఎంతో మంది పేద వారు, అంతా కూడా ఆ ప్రాంతాలు అవ్వీ తిరిగి, తిరిగి, మాధవ రెడ్డి గారి వద్దకు, పోలీసు వద్దకు, శాసన సభ్యుల వద్దకు తిరిగినా ఏమీ కాలేదు. వారికి న్యాయం జరగలేదు. పైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు, రెవెన్యూ, హోం మినిస్టర్స్ ముగ్గురికీ సంబంధించింది కనుక, మా ఆవేదనను అర్థం చేసుకుని వెంటనే ఈ శాసన సభలోనే చెప్పండి. రేపటి నుంచి ఈ విధంగా చిట్ ఫండ్స్ నడవడానికి లేదని, బాటరీస్ నడవడానికి లేదని ప్రజలను నమ్మకం కలిగేట్లుగా ఇక్కడ నుంచి వాగ్దానం చేస్తారా? ఈ శాసనసభలో చట్టం చేస్తారా? ప్రజలకు నమ్మకం కలిగేట్లు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, ఎన్ని చిట్ ఫండ్ కంపెనీలు ఉన్నాయన్నారు. 3,707 ఇప్పుడు రిజిస్టర్ అయి నడుస్తున్నాయి. అందులో 35,714 చిట్ గ్రూప్స్ ఉన్నాయి. ఎంత డిపాజిట్ అని అడిగారు. డిపాజిట్స్ అంటే ఇది ఒక కంటిన్యూయెస్ ప్రసెస్ చిట్ కి కడతారు. చిట్ అయిపోయిన తరువాత రిలీజ్ చేస్తారు. రెవెన్యూ వచ్చింది 1994-95లో రూ॥ 8,01,907 1995-96లో రూ॥ 13,93,180, 1996-97లో రూ॥ 11,27,000. గవర్నమెంట్ కు వచ్చే రెవెన్యూ చాలా తక్కువగా ఉంది. దీనిపై కూడా కొంత అలోచించాలని భావిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చాలా అడిగారు. చిట్ ఫండ్స్ కంటే ఎక్కువగా పైనాన్స్ కంపెనీలు చాలా ఎక్కువగా కార్మికులను, ప్రజలను ఆకర్షించి, మోసం చేస్తున్నాయి అనే విషయంలో గౌరవ సభ్యుల మండి ఏకాభిప్రాయం వచ్చింది. అది వాస్తవం. చాలా ప్రాంతాలలో జరుగుతోంది కనుక నేను, పైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు, హోం మినిస్టర్ గారు కలసి క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీగా ఉండే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. మేము కూర్చుంటాము. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులను కూడా ఒక సందర్భంలో పిలిచి, సలహా తీసుకుని, వచ్చే సెషన్ లో, వీటి మీద పకడ్బందీగా చట్టాన్ని మాత్రం తప్పకుండా తీసుకురావాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. విద్యాసాగర రావు గారు ఆర్డినెన్స్ గురించి చెబుతున్నారు. చిట్ ఫండ్స్ లో ఆర్డినెన్స్ లేదు. 1982లో యాక్ట్

ఉండగా, ఆర్థివెన్స్ అనే ప్రశ్న ఎందుకు వస్తుంది? సెంట్రల్ యాక్ట్ ఆలీరెడీ ఉంది. దానిని ముప్పైలో అడాప్ట్ చేసుకోవాలి. అదొక అంశం.

శ్రీ పిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- అధ్యక్షా, చిట్ ఫండ్స్ గురించి నేను చెప్పలేదు. ఇంస్టాల్ ఇమ్యూ. కేంద్రప్రభుత్వం రూల్స్ కానీ, రిజర్వ్ బ్యాంక్ రూల్స్ కి బిన్నంగా ఈ పైనా కంపెనీలు వడుస్తున్నాయి. కనుక వాటిలో డిపాజిట్ చెయ్యడానికి వీలు లేదు ఈ క్షణం నుంచి అని చెప్పండి. ఆ రకంగా డిపాజిట్స్ సేకరించినా, చట్టపరంగా శిక్షించవచ్చు. చర్య తీసుకోవచ్చు. అది ఉంది ఈనాడు. భారతదేశంలో ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉంది. దానికే భాతరు చెయ్యకుండా కోట్లాది రూపాయలు పేర్లలోగా రిటేట్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వద్ద డబ్బు లేదు. ఈ రకంగా కోట్లాది రూపాయలు మోసం చేస్తున్నారు. ప్రజలు నష్టపోతున్నారు. దీని గురించి వెంటనే ఆలోచించండి. మంత్రిగారి ఛేంబర్ లో మీటింగ్ పెట్టి ఆలోచించాలి. వెంటనే పలహాలు తీసుకోవాలి. పైనాన్స్ సెక్రటరీగారిని కూడా పిలవండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- ఒ.కె. చిట్ ఫండ్స్ విషయం చూద్దాము. పైనాన్స్ కంపెనీల విషయంలో ముగ్గురు మినిస్టర్స్ తో క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఉంది. తప్పకుండా ఆర్థివెన్స్ చేద్దాము. దానికి మార్పులు కావాలంటే తప్పకుండా మీటింగ్ ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ పిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- ఇమోడియేట్ గా చెయ్యండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ...

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఒక్కసారి అవకాశం ఇవ్వండి.

చైర్మన్ :- అరగంటకు పైగా ఈ ప్రశ్న మీద మాట్లాడారు. చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి :- నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేది. జి.ఎన్.ఎస్. నిధి గురించి గౌరవ సభ్యులందరూ ఆందోళన చేస్తున్నారు. వారు కోట్లాది రూపాయలు ప్రజల డబ్బు ముంచి పోయారు. దీని విషయంలో హోంమంత్రి గారు గత సెషన్ లో అడిగితే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందన్నారు. నేను పర్సనల్ గా మాట్లాడితే చర్య తీసుకుంటాను అని అన్నారు బయటకూడా, ఇప్పటి వరకూ ఎటువంటి వారు డిపాజిట్ చేశారంటే, కూతుళ్ల పెళ్లి కోసం ఇంకా టైం ఉంటే డిపాజిట్ చెయ్యడం జరిగింది. పిల్లలకు ఎం.బి.బి.ఎస్. సీటు కోసం అని రూ॥ 40 వేలు, రూ॥ 50 వేలు, రూ॥ 1 లక్ష, రూ॥ 2 లక్షల వరకూ కూడా డిపాజిట్స్ చేశారు. 11-00 ఈ రోజు వారంతా ఎంతో బాధలకు గురవుతున్నారు. కొద్దిమంది ఆత్మహత్య ఈ చేసుకోవడం జరిగింది. దీనిపైన మంత్రి గారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? ఇప్పుడు మంత్రిగారు తదుపరి సెషన్ లో బిల్ తీసుకువస్తామన్నారు. మీరు బిల్లు తీసుకు రావడం కంటే ముందు సెషన్ అయిన తరువాత ఈ పైనాన్స్ కంపెనీల గురించి, చిట్ ఫండ్స్ గురించి ఇమోడియేట్ గా ఆర్థివెన్స్ మీరు తీసుకురండి. ప్రజలు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. హోం మినిస్టర్ గారు జి.ఎన్.ఎస్. నిధి గురించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- నేను చెప్పాను. మేము అతి త్వరలో క్యాబినెట్ సజ్ కమిటీ ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నాము కనుక దీనిలో ఇవన్ని పరిశీలిస్తాము. గౌరవ సభ్యులు జి.ఎన్.ఎస్. నిధి గురించి చెప్పారు. ఇప్పుడు ప్రశ్న చిట్ ఫండ్స్ గురించి వేశారు. దానిని గురించి సమగ్రమైన సమాచారం ఇచ్చాము. దానికి రిలేటెడ్ గా ఉన్న సంబంధించినంతవరకూ ఫనాన్స్ కంపెనీల గురించి కొంతవరకూ చెప్పాము. పెన్సిఫిక్ గా కొన్ని ఇన్శూరెన్స్ ఉన్నాయి అంటే ఫైనాన్స్ కంపెనీల మీద యు కమ్ ఇన్ అదర్ ఫారమ్. మేము డెఫినిట్ గా ఇన్ ఫర్మేషన్ అంతా టిమకు వచ్చి పెడతాము.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి :- ఈ రోజు ఉన్నాడు పేపర్లో మోహనరావు అన్న అతను రూ. 5 కోట్లు పుచ్చుకుని పరారయినాడని వచ్చింది. దాని సంగతి ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి :- గౌరవ సభ్యులు జి.ఎన్.ఎస్. నిధి గురించి గతంలో రెండుసార్లు వేశారు. సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ వేశాము. దాని విచారణలో ఉంది. జి.ఎన్.ఎస్. నిధి మద్రాసుకు సంబంధించి ఉంది. మద్రాసు పోలీసులు అరెస్టు చేసి మద్రాసు జైలులో ఉన్నారు. డిటెయిల్స్ కావాలంటే రెండు, మూడు రోజుల్లో స్టేట్ మెంట్ పెడతాము.

శ్రీ సి. జనార్ధన రెడ్డి :- డబ్బులు ఎట్లా వస్తాయి? మద్రాసు జైలులో ఉన్నాడు కాని ఎవరయితే డబ్బు డిపాజిట్ చేశారో వారికి ఎలా రిటర్న్ వస్తాయి?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి :- డబ్బు ఎలా రావాలి ఏమిటి అన్ని వివరంగా వచేటట్లాగా స్టేట్ మెంట్ ఇస్తాను.

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్రూప సమాధానము

231 -

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం. 4720-(సి) - శ్రీమతి ఎ.వి. లక్ష్మీదేవమ్మ, శ్రీ ఆర్.సి. భంజిరెడ్డి, శ్రీమతి ఎ. అన్నపూర్ణ దేవి (ఎం.ఎల్.ఎలు) :- మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) ప్రపంచ బ్యాంకు పథకం క్రింద అంగన్ వాడీల కోసం క్రొత్తగా భవనాలను నిర్మించేందుకు ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా;

(ఆ) అయితే, నిర్మించాలని ప్రతిపాదించిన భవనాలు ఎన్ని?

మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి సి. అరుణ) :- (అ) అవునండీ.

(ఆ) క్రొత్తగా నిర్మించాలని ప్రతిపాదించిన మొత్తం భవనాల సంఖ్య 2100.

శ్రీమతి ఎ.వి. లక్ష్మీదేవమ్మ (తంబళ్ళపల్లె) :- మేడమ్ స్పీకర్, మంత్రిగారు ఏ ప్రశ్నకు ఔనండి అన్నారు. బి ప్రశ్నకు 2100 భవనాలు కేటాయించామని చెప్పారు. దీనికి ఎంత బడ్జెట్ కేటాయించారు? ఈ భవనాలను ఎప్పుటి నుంచి మొదలు పెట్టి ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? నిర్మిస్తున్న టైం నిర్ణయించారా? బిల్డింగ్ కాస్ట్ ఎంత? ఏ శాఖ ద్వారా వీటిని కేటాయిస్తారు? జిల్లాకు ఎన్ని వస్తాయన్నది కూడా మినిస్టర్ గారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. అరుణ :- మొత్తం 2100 భవనాలకు రూ. 24.76 కోట్లు శాంక్షన్ అయింది. 13 జిల్లాల్లో దీని కోసం ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టుల ద్వారా వరల్డ్ బ్యాంక్ ద్వారా ఎంపిక చేయడం జరిగింది. అదిలాబాదు 320, అనంతపురం 436, చిత్తూరు జిల్లాలో 260, కడప జిల్లాలో 144, తూర్పు గోదావరి 140, కరీంనగర్ జిల్లా 118, ఖమ్మం 314. కర్నూలు 379, శ్రీకాకుళం 173, విశాఖపట్నంలో 167, విజయనగరం జిల్లాలో 144, వరంగల్లో 219, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 102. ఈ బిల్డింగ్స్ అన్ని కూడా వరల్డ్ బ్యాంక్ ద్వారా స్టార్ చేశారు. ఇవన్నీ మహిళా మండలి ద్వారా చేయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఏ గ్రామంలో శాంక్షన్ అయ్యాయో అక్కడ మహిళా మండలి సభ్యులకు హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా 30 రోజులు ట్రైనింగ్ ఇప్పించి దీనిని మహిళల చేత నిర్మించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఉంది. గౌరవ సభ్యురాలు అడిగినట్లు 1996-97లో శాంక్షన్ అయింది. బడ్జెట్ రిలీజ్ కాకపోవడం వల్ల 1997-98 జూన్ వాటికి పూర్తిచేస్తాము.

శ్రీ ఆర్.వి. భంజదేవ్ (పాలూరి) :- ఈ భవనాలు మా జిల్లాలో కూడా కొన్ని వచ్చాయని చెప్పారు. గతంలో మా జిల్లాలో బాడంగి, భోగాపురం, ఎస్ కోట సంబంధించి ఈ స్కీమ్స్ లేవు. వీటికి క్రొత్తగా ఏమయినా ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా? ఈ యొక్క భవన నిర్మాణాలు మహిళా సంఘాల ద్వారా చేయాలని ఏమయినా ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా?

శ్రీమతి పి. అరుణ :- ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు బాడంగి, తెర్లామ్, బొబ్బిలి వీటికి ప్రత్యేక ప్రతిపాదనలు పంపించాము. స్టేట్ మొత్తం మీద సుమారు వరల్డ్ బ్యాంక్ ద్వారా 110 ఉన్నాయి. స్టేట్లో 9, పెంట్రెల్ గవర్నమెంట్ శాంక్షన్ 132 ఉన్నాయి. టోటల్గా 251 ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టులున్నాయి. ఇంకా రావలసి ఉంది. ఈ సంవత్సరానికి వచ్చాయి కాబట్టి నెక్స్ట్ ఇయర్కి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీమతి ఎ.వి. లక్ష్మీదేవమ్మ :- గౌరవ మంత్రి గారు చెబుతూ మహిళా మండలి ద్వారా వీటిని చేయిస్తామన్నారు. మహిళా మండలులు లేని చోట ఏ విధంగా బేకప్ చేస్తారు? భవనాల కాస్ట్ ఎంత? జూన్ లోపల అంటున్నారు. ఇంతవరకూ కూడా విలేజెస్లో వాటిని గురించి ఏ డిపార్ట్మెంట్ వారు వట్టించుకుని చేసినట్లు కనిపించడం లేదు. ఇవి నిర్బంధంగా చేస్తే తప్ప పిల్లలు చెట్ల క్రింద ఉన్నారు. ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టు వచ్చినట్లు చెప్పుకుంటున్నాము. పిల్లలు మట్టిలో కూర్చుని పోతున్న విషయం మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. జూన్ అంటే ఇంతవరకూ పరగడేదు. మహిళా మండల్స్ లేని చోట ఏ విధంగా బేకప్ చేస్తారు? స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుకుంటున్నాము.

శ్రీమతి పి. భారతి :- గౌరవ మంత్రి గారి జవాబులో 13 జిల్లాలు అని చెప్పారు. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో కూడా ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టు ఉన్నాయి. దాదాపు కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో భవన నిర్మాణాల కోటా లేదనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అయినా, మన స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఫండ్స్ దీనిలో కలుపుతారా? మహిళా మండల్స్ భవన నిర్మాణం చేయడం అన్నది సాధ్యం కాని పని. అలా కాకుండా హౌసింగ్ బోర్డు ఉన్నది. దాని ద్వారా అయితే సకాలంలో పూర్తి అవుతాయని మా అభిప్రాయం. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలో కేటాయింపులు ఉన్నాయా అన్నది కూడా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి (వాయలపాడు) :- మంత్రి గారు చెప్పారు. అంగన్ వాడీ సెంటర్స్ కు బిల్డింగ్స్ కేటాయిస్తామన్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో, వాయల్పాడు కాన్స్టిట్యూయన్సీ సుమారు 70 నుంచి 80 అంగన్ వాడీ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. కొన్ని ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్స్ చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం 5 బిల్డింగులు గవర్నమెంట్ పరిషన్ ఇచ్చింది. ఎం.ఎల్.ఎ.లు సూచన ఇస్తే దాని ప్రకారం కడతామని చెబుతున్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో ఎన్ని అంగన్ వాడీ సెంటర్స్ శాంక్షన్ చేశారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు ఎంత? ఎప్పటి లోగా ఈ బిల్డింగ్స్ కంప్లీట్ చేస్తారు?

శ్రీ బద్దం బాలారెడ్డి (కర్నా) :- హైదరాబాదు డిస్ట్రిక్ట్ లో అర్బన్ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ ద్వారా అంగన్ వాడీ నిర్వహించేవారు మురికి వాడలలో. ఈ మధ్య కాలంలో చాలా వరకు అంగన్ వాడీలు క్లోజ్ చేశారు. హైదరాబాదు సిటీలో ఉన్న అంగన్ వాడీస్ ఎన్ని? సుమారు 1250 మురికివాడలున్నాయి. మురికివాడలలో అంగన్ వాడీ నిర్మాణం చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా?

11-10 శ్రీ బి. పండరి (జుక్కల్) :- ఆధ్వక్షా, 13 జిల్లాల్లో అంగన్ వాడీ సెంటర్స్ కడుతున్నారని ఉ॥ మంత్రిగారు చెప్పారు. అయితే ఆ 13 జిల్లాల్లో మా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా లేనట్లు అనిపిస్తున్నది. ఎందుకుంటే నిజామాబాద్ జిల్లా పేరు చేపులేదు. ఐ.సి.డి.ఎస్. సెంటర్స్ గాకుండా సిటీ వరకు ఉన్న హెడ్ క్వార్టర్స్ లో కూడా గవర్నమెంట్ బిల్డింగ్స్ లేవు. మా నిజామాబాద్ జిల్లాలో అన్నీ రెంటిడే బిల్డింగ్స్ వున్నాయి. ఇప్పుడు నా నియోజక వర్గంలో కూడా రెండు సెంటర్స్ వున్నాయి. సి.డి.సి.ఓ. వుంటారు. వాళ్లకు కూడా బిల్డింగ్స్ లేవు. ఈ అంగన్ వాడీ సెంటర్స్ నిజామాబాద్ జిల్లాలో లేవు. ఒకవేళ అందులో వుంటే ఎన్ని వుంటాయనేది చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమ రావు :- ఆధ్వక్షా, అంగన్ వాడీ సెంటర్స్ ప్రపంచ బ్యాంక్ నిధులతో తీసుకుంటామన్నారు. పాత తాలూకా ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాంతాలలో పది బిల్డింగ్స్ 1996-97వ సంవత్సరము అని చెప్పడం జరిగింది. మొదలు ఏమి చేశారంటే ప్రతి ఊరిలో ఎక్కడ భూమి ఇస్తే అక్కడ పెడతామని చెప్పారు. పాపం ఊరి వాళ్లందరు భూమి కొని ఇచ్చారు. తరువాత 10 మాత్రమే ఈ సంవత్సరం తీసుకొంటాము. 10 పెట్టండని చెప్పారు. ఎక్కడ ఏ ఊరికి వెళ్లినా మేము భూమి ఇచ్చాము, స్టాంప్ షేపర్ మీద వ్రాసి ఇచ్చాము. అయినా కూడా మా దగ్గర బిల్డింగులు కట్టడం లేదని చెప్పడం జరుగుతున్నది. పాత తాలూకా ఏరియాలో 10 మాత్రమే ఇచ్చారు. దానిని పెంచేందుకు ఏమయినా ప్రతిపాదనలు వున్నాయా?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ :- ఆధ్వక్షా, రాష్ట్రంలో మొత్తం ఎన్ని అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు వున్నాయి? ఇంతవరకు ఎన్ని కేంద్రాలకు భవనాలు కట్టారు? 2100 భవనాలు పోను, ఇంక మిగిలిపోయిన భవనాలు ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తారు దానికి ఏమయినా ప్రతిపాదనలు వున్నాయా?

శ్రీ కె. ప్రకాష్ రెడ్డి (అలంపూర్) :- ఆధ్వక్షా, 13 జిల్లాల్లో అంగన్ వాడీ బిల్డింగ్స్ కడతామని చెప్పారు. ఈ 13 జిల్లాల్లో వెనుకబడ్డ జిల్లా అయిన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను

చేర్చలేదు. చాలా అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు అక్కడ మూసి వేసినవి ఇంతవరకు తెరవలేదు. ఏటినన్నిటినీ తెరవాలని చెబుతూ ఈ 13 జిల్లాలతో పాటు, వెనుకబడ్డ జిల్లా అయిన మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ఈ అంగన్‌వాడీ బిల్డింగ్స్ కట్టించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి :- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలో ఘనాపుర్ నియోజక వర్గం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ ఐ.సి.డి.ఎస్. స్కీమ్స్ ఏమీ లేవు. వాటిని పెట్టడానికి ఏమయినా ప్రతిపాదనలు చేస్తారా? లేనిచో మరల కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గర నుంచి అయినా శాంక్షన్ తీసుకోవస్తారా?

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గంలో 136 సెంటర్స్ పెట్టడం జరిగింది. 136 సెంటర్స్ లో 10వ తరగతి ప్యాస్ అయిన వారికి రూ॥ 400లు ఇస్తామని, 5వ తరగతి నుంచి 8వ తరగతి వరకు రూ॥ 300లు ఇస్తామని ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం వారికి జీతాలు పెంచడానికి ఏలు వున్నదా? అలాగే ఒక్కొక్క సెంటర్ కు రూ॥ 50లు బాడుగ ఇస్తామని చెబుతున్నారు. మరి ఆ రూ॥ 50లకు చిన్న పూరి కొట్టం కూడా బాడుగకు రాదు. ఆ బాడుగను పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏమయినా ఆలోచిస్తుందా? అలాగే ప్రతి గ్రామంలో అంగన్‌వాడీ సెంటర్స్ కు భవనాలు కట్టే ఏర్పాటు ఏమయినా వున్నదా?

శ్రీమతి పి. అరుణ :- అధ్యక్షా, అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు ఎన్ని వున్నాయని రెడ్యానాయక్ గారు అడిగారు. నేను ముందే గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేశాను. స్టేట్ మొత్తం మీద 250 వున్నాయి. ప్రపంచ బ్యాంక్ సహాయంతో పెట్టినవి 110 వున్నాయి. అదే విధంగా స్టేట్ గవర్నమెంట్ కు సంబంధించి 9, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు సంబంధించి 132 వున్నాయి. ఇవన్నీ ఫంక్షన్ అవుతున్నాయి. మరి ప్రతి ఒక్క సభ్యుడు కూడా బిల్డింగులు లేవని చెబుతున్నారు. మొదటి విడతగా 13 జిల్లాలను ఎంపికచేసి 2100 భవనాలను శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. తక్కిన జిల్లాల్లో రాబోయే రోజులలో తప్పకుండా వాటికి బిల్డింగులు కట్టడానికి ప్రహేళి తీసుకొంటాము. పైటు ఇచ్చాము, బిల్డింగులు కట్టలేదని పురుషోత్తమ రావు గారు అంటున్నారు. జిల్లాకు సుమారు 152 లేదా 200 చొప్పున శాంక్షన్ ఇచ్చాము. అవి పూర్తి అయిన తరువాత తప్పకుండా చేస్తాము. అదే విధంగా ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యురాలు లక్ష్మీదేవమ్మ వారి జిల్లాలో ఓల్డింగ్స్ లేనందువలన చెట్ల క్రింద చదువు చెప్పుకుంటున్నారని అన్నారు. వారి జిల్లాకు సుమారు 250 శాంక్షన్ చేశాము. జిల్లా మొత్తం మీద శాంక్షన్ ఇచ్చాము. వారు ఏదయినా వెబితే తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము. మహిళా మండలి ద్వారా లేని సమయంలో హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా చేయాలనే ఆలోచన వున్నది. హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ఎవరంటు కూడా ధూ॥ 10 కొట్లు ఆల్రెడీ ట్రాన్స్ ఫర్ కూడా చేశాము. అదే విధంగా డబ్బులు పెంచే ఆలోచన వున్నది. 1995-96 సంవత్సరములో రూ॥ 65,000 వుంటే ఈ సంవత్సరం 1997-98 సంవత్సరమునకు 1 లక్ష రూపాయలు వరకు పెంచడం జరిగింది. హైదరాబాద్ లోని అంగన్‌వాడీ సెంటర్స్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారని బాలిరెడ్డి గారు చెప్పారు. నాకు తెలిసినంతవరకు అంగన్‌వాడీ సెంటర్స్ హైదరాబాద్ లో లేవు. ఓస్టి మొబైల్ యూనిట్స్ తప్పించి కంటిన్యూయింగ్ అంగన్‌వాడీ సెంటర్స్

లేవని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా సీతాదేవిగారు వరంగల్ జిల్లాలో ఐ.సి.డి.ఎస్. స్కీమ్ను కావాలి అన్నారు. తప్పకుండా పరిశీలన చేసి నెక్స్ట్ బడ్జెట్లో దీనిని శాంక్షన్ చేస్తాము. రిమైనింగ్ డబ్బులు కావాలంటే గవర్నమెంట్ శాంక్షన్ లేకపోతే జె.ఆర్.వై. మరియు ఇ.ఎ.ఎస్. ద్వారా జిల్లా పరిషత్తులు, మహిళా మండలుల కోసం ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ ఫండ్స్ ద్వారా బిల్డింగ్స్ కట్టే ఆలోచన వున్నది.

శ్రీ బద్ధం బాలారెడ్డి :- హైద్రాబాద్లో అంగన్వాడీ కేంద్రాలు వున్నాయి. లేవని అంటే ఎలా?

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య బిల్లు

Sri T. Nageswara Rao :- Madam Chairperson, I beg to move that leave be granted to introduce the

"Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems Bill, 1997."

Chairperson :- Motion moved. The question is

"That leave be granted to introduce the Andhrapradesh Farmers' Management of Irrigation Systems Bill, 1997."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was introduced.

(2) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటివనరుల అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు

Sri T. Nageswara Rao :- Madam Chairperson, I beg to move.

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh water Resources Development Corporation Bill, 1997."

ChairPerson:- Motion moved. The question is

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh water Resources Development Corporation Bill, 1997."

(Pause)

The motion was carried and the Bill was introduced.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము

Chairperson :- All the papers are Deemed to have been laid on the Table of the House.

"A copy of the 5th Annual Report and Accounts of A.P. Urban Development & Housing Corporation for the year 1993-94, in compliance with Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956."

సభా కార్యక్రమం

చైర్ పర్సన్ :- జీరో అవర్ తీసుకొంటాము. కోదండరెడ్డి గారు మాట్లాడండి.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా, జీరో అవర్ కు ముందు, కృష్ణన్ అవర్ తరువాత పర్మిషన్ ఇస్తామని స్పీకర్ గారు చెప్పారు. దయచేసి చర్చించడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వండి.

చైర్ పర్సన్ :- మీరు ఇచ్చిన అడ్జర్మిమెంట్ మోషన్ డిజేఎల్ఎం అయింది.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- పర్మిషన్ ఇవ్వండి. కాళహస్తిలో ఒక వ్యక్తి ఆత్మహత్య చేసుకున్న సంఘటన మీద మా ఎం.ఎల్.ఎ. మాట్లాడడానికి ప్రయత్నిస్తే ఆయనను సస్పెండ్ చేశారు. ఆ ఇష్యూ మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వమని అడిగితే జీరో అవర్ కు ముందు, కృష్ణన్ అవర్ తరువాత పర్మిషన్ ఇస్తామని స్పీకర్ గారు చెప్పడం జరిగింది. దారుణమైన విషయం కాబట్టి దయచేసి చర్చించడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వండి.

11-20 చైర్ పర్సన్ :- ఎడ్జర్మిమెంట్ మోషన్ డిజేఎల్ఎం అయింది.

ఉ॥

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మేడం స్పీకర్, కాళహస్తిలో రైతు ఆత్మహత్య చేసుకున్న అంశానికి సంబంధించి, కృష్ణన్ అవర్ అయిన తరువాత, జీరో అవర్ కు ముందు మాట్లాడడానికి అనుమతి ఇస్తానని స్పీకర్ గారు అన్నారు. ఆ ఆత్మహత్యకు సంబంధించి మాట్లాడదలచుకున్న ఎంఎల్ఎను సస్పెండ్ చేశారు. ఇది చాలా దారుణ విషయం.

చైర్ పర్సన్ :- దయచేసి వినండి. ఎవరినైతే సస్పెండ్ చేశారో, ఆయన మీ పార్టీ ఎంఎల్ఎ కాదు.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- ఒక శాసనసభ్యుడికి అవ్యాయం జరిగింది. ఏ పార్టీ అనేది కాదు.

శ్రీ బద్దం బాలారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ముద్దుకృష్ణమవాయిదు గారిని సస్పెండ్ చేశారు కదా.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- ఆ శాసనసభ్యుడిని నిన్న సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఇక్కడ పార్టీ ఏదనేది ప్రధానం కాదు. శాసనసభ్యుల హక్కులను కాపాడవలసిన బాధ్యత తమపై వుంది.

చైర్ పర్సన్ :- లక్ష్మీపార్వతిగారూ, నేను చెప్పేది వినండి. మీరు మా సభ్యులు అని అన్నారు. హౌస్ లో వుండే సభ్యులను గురించి మాట్లాడతానంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మా సభ్యులు అని మీరు అన్నందుకు నేను ఆబ్జెక్ట్ చేశాను.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- 'మన' అన్నాను. 'మా' అనలేదు.

చైర్ పర్సన్ :- ఎవరయినా ఒక సభ్యుడు అని అంటే ఫరవాలేదు.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- ఒక శాసనసభ్యుని హక్కులకు భంగం కలిగింది. జేరో అవర్ లో ప్రస్తావించడానికి అంగీకరించారు. సిపియం సభ్యులు ఆ అంశాన్ని లేవనెత్తారు. శ్రీకాళహస్తిలోని బ్యాంకు అధికారులు లంచగొందులై ఆ వ్యక్తికి శాంక్షన్ ఇయిన రు. 36 వేలు యివ్వకుండా లంచం యివ్వడని అడిగారు. అతను లంచం యివ్వలేదు. 'నేను అప్పుల బాధలో వున్నాను. నా డబ్బు యివ్వండి' అని రిక్వెస్ట్ చేస్తే యివ్వసంధున అత్యహత్య చేసుకున్నాడు. ఆ జిల్లా శాసనసభ్యునిగా ఆ అంశాన్ని ప్రస్తావించడం కోసం చైర్ మన్ ను నమ్రత అడిగితే యివ్వలేదు. పది నిమిషాలు ఆయన రిక్వెస్ట్ చేశారు. ఆయనను సస్పెండ్ చేశారు.

చైర్ పర్సన్ :- ఒక సభ్యుడు ఆ సభైక్కుపైన రెయిజ్ చేసిన తరువాత, మంత్రిగారు రిప్లయ్ యివ్వగా శాటిస్ ఫై అయి కూర్చున్నారు. తరువాత తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులు యిద్దరు జేరో అవర్ లో మాట్లాడవలసి వున్నది. జేరో అవర్ లో చివరిలో ముద్దుక్కర్లమ నాయుడు గారికి పర్మిషన్ యివ్వడని స్పీకర్ గారు చెప్పారు. అంతవరకు రెయిజ్ చేయకుండా, మైకు విరగగొట్టిన సందర్భంలో గవర్నమెంటు అతడిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మైక్ విరగగొట్టినందుకు సస్పెండ్ చేయడం ఏమిటి?

Shri P. Ashok Gajapathi Raju :- Madam Speaker, Mrs. Rao is attempting to misleading this august House. అధ్యక్షా, నిన్న జేరో అవర్ మెన్షన్ లో, సిపియం సభ్యులు - they raised a problem. They brought it to the notice of the Government. He insisted on quantifying what one member has raised. Zero Hour as you know Madam Speaker is not quantifiable by other Members - because otherwise differences of opinion are likely to come up. Then, not being satisfied with ...

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా, తెలుగులో చెప్పమనండి. మాకు ఇంగ్లీషు రాదు. తెలుగుదేశంలో తెలుగు మాట్లాడకపోవడం ఏమిటి?

చైర్ పర్సన్ :- ట్రాన్స్ లిట్రేషన్ వుంది కదా.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు :- అధ్యక్షా, సభ్యుడు ఏ భాషలో అయినా, తనకు సచ్చివ భాషలో మాట్లాడవచ్చునని, యిక్కడ మన నిబంధనలలో వుంది. అదే పాటిస్తున్నాము. నేను కూడా అదే భావిస్తున్నాను. So, Madam Speaker, he behaved in extremely unruly fashion by breaking the mikes etc., Now, democratic practices does not

mean, an inherent right of breaking mikes, questioning the Chair - bringing this House to disrepute. Because, he was our party person - because we believe in discipline, I have moved a Resolution for suspension and we have suspended him. This is what the fact is - nothing more - nothing less. The Hon'ble Member might be against it or might be for it - but we cannot help it. We cannot discourage indiscipline. We have wedded to democratic practices. We will uphold democratic provisions.

చైర్ పర్సన్ :- కోదండరెడ్డిగారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మేడం స్పీకర్, ప్లీజ్ మేము చెప్పేది వినండి.

శ్రీ యం. కోదండ రెడ్డి :- అధ్యక్షా.

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి :- మేడం స్పీకర్, మేము ప్రస్తావించడానికి స్పీకర్ గారు పర్మిషన్ ఇచ్చారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మేడం స్పీకర్, నా హంబుల్ సబ్మిషన్ ఏమంటే ఆ సభ్యుని సస్పెన్షన్ రివాక్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. You restore his mike also after getting it repaired. Both the things you must do, Madam.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Madam Speaker, if the Member gives an undertaking that he will not break his mike and that he will be have to the parliamentary practices, I will be the first person to revoke the suspension.

Chairperson :- Do you want to say anything

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మేడం స్పీకర్, మైక్ విషయంలో ఎస్యూరెన్సు అడుగుతున్నారు వారు. అశోకగజపతిరాజు గారు కూడా ఎన్నో సందర్భాలలో - మైక్ విరుగకొట్టలేదు కానీ - కొన్ని విషయాలకు సంబంధించి క్షమాపణ చెప్పారు. సభ్యులం అందరం నక్రమం వుండాలని అనుకుంటాము. కొన్ని సందర్భాలలో ప్రావోకేషన్ జరగవచ్చు. ఎప్పుడూ తప్పులే జరుగుతాయని ఎవరూ ఆశించరు. బాండ్స్ ఎగ్రిక్యూట్ చేయడం, డిపాజిట్ పెట్టడం జరగదు. అందరికీ రివోక్ చేస్తున్నారు. ఏరికి కూడా రివోక్ చేయండి.

చైర్ పర్సన్ :- వారి తరపున మీరు హామీ ఇస్తున్నారా?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మేడం స్పీకర్, ఏ శాసనసభ్యుడైనా మైక్ విరుగకొట్టడం పమంజసం కాదు. ఎవరూ మైక్ విరుగకొట్టరని ఆశిద్దాము. అంతవరకు హామీ ఇస్తాను.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు :- అధ్యక్షా, జనరల్ గా ఏమి అవుతుందంటే, ఇట్లాంటి యిన్ డిసిప్లిన కేసెస్ లో concerned leaders of the party - they take responsibility for their party members' behaviour అనేది వుంది. ఈయన మా పార్టీ వారు.

Unfortunately we cannot take responsibility because he is of that mental make-up. So, కాబట్టి ఆయన క్షమాపణ కోరుతే ఖచ్చితంగా I will be the first person to move the Resolution revoking that suspension. We also have that mutual respect for one another. Let him pass that message on to us - I will revoke it.

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, కొంత మంది సభ్యులకు సంబంధించి వారు ఏ పార్టీకి చెందిన వారో నిర్ణయం చేయకపోవడం వల్ల ఈ అవస్థ వస్తోంది. వారు ఏ పార్టీకి చెందినవారో హైకోర్టు లేదా స్పీకర్ గారు నిర్ణయం చేసేవరకు తేలదు. ఈ విధంగా సస్పెన్షన్ చేయడం సరియగు అంశం కాదు. తోటి శాసనసభ్యుడు శాసనసభ బర్సల్స్ పాల్గొనవలసిన అవసరం ఉంది. మా పార్టీ తరపున వేడుకుంటున్నాను. వారు (శ్రీమతి బత్తీపాగ్గతి) వేడుకుంటున్నారు. అందువల్ల సస్పెన్షన్ రివోక్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నిన్న ముద్దుకృష్ణమనాయుడు గారిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

చైర్ పర్సన్ :- మీరు చూడలేదు కదా.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- అన్నీ టీవిలో చూస్తూ వుంటాము.

చైర్ పర్సన్ :- తెలుసో లేదో, చూశారో లేదో అనుకున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- టీవిలో చూస్తే మాకు తెలిసింది. అధ్యక్షా, తను ద్వారా మనవి చేసేది ఏమంటే ముద్దుకృష్ణమనాయుడు గారు తాను అధికార తెలుగుదేశం పార్టీ కాదని. యన్.టి.ఆర్. తెలుగుదేశం పార్టీ అని హౌస్ లోను, బయటా చెబుతూనే వున్నారు. కానీ వారికి వేరే సీట్లు కేటాయించడం జరగలేదు. అశోకగజపతిరాజు గారేమో మా పార్టీ, మా క్రమశిక్షణ అని చెబుతున్నారు. లోతుపాతులకు పోతే చాలా యిబ్బందులు వుంటాయి

(ఇంటరవ్యూ)

హైకోర్టులో కేసు వేశారు. అది అందరికీ తెలిసిందే. వారికి వేరే సీట్స్ ఎలాటో చేయండి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు ఏ పార్టీకి చెందినవారైనా మన శాసనసభ్యుడు మనతో సంబంధం వున్నవారు. తమ ద్వారా మనవి చేసేది ఏమంటే, యిటువంటి సంఘటనల విషయంలో ఏ సభ్యుడైనా కావాలని చేయడు. అవేశంతో, అవేదనతో, గవర్నమెంట్ చేసే పనులు ప్రజలను యిబ్బందిపెడుతూ వుంటే, చైర్ మన్, ప్రభుత్వాన్ని ఎట్రాక్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు, 11.30 అవేశంలో ఆ విధంగా జరిగింది. కొన్ని సందర్భాల్లో తప్పుడు. కాబట్టి మీ ద్వారా నేను ఉ|| మనవి చేసేదేమిటంటే....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేదేమిటంటే, చిత్తూరు జిల్లాలో ఒకరు అత్యుపాధ్యక్ష చేసుకోవడం జరిగింది. దానిని గురించి చెప్పడానికి మిమ్మల్ని ఆకర్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, అవకాశం

ఇవ్వకపోతే, మైక్ విరగ్గొట్టడం జరిగింది. విరగ్గొట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో కాకుండా, మీ దృష్టికి తీసుకొని రావడం కోసమే ఆ విధంగా చేయడం జరిగింది. కాబట్టి మా ఇబ్బందుల్ని కూడ మీరు గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కాబట్టి సస్పెన్షన్ రివోక్ చేసి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడిని రమ్మంచే, మంచిగా అందరు శాసనసభ్యులు చర్చలో పాల్గొనవచ్చు. ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని మా పార్టీ తరపున నేను మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, సభ్యులకు ఎంత కోపం వచ్చినా, వారు తమ నిరసనను తెలియజేయడానికి కొన్ని పద్ధతులున్నాయి. ఆ పద్ధతుల్ని ప్రక్కన పెట్టి, సజీవం కానటువంటి వస్తువుల్ని విరగ్గొట్టడం, సజీవం కానటువంటి కాగితాల్ని చింపి మన మొఖాన కొట్టడం ఏ మాత్రం సరైనటువంటి పద్ధతి కాదండి. అయితే గతంలో కూడ అటువంటి వాళ్ల సస్పెన్షన్ను రివోక్ చేశాం. దయచేసి, ఆ ఒక్క సభ్యుడితో పోయేది ఏమీ లేదు, వారి సస్పెన్షన్ను రివోక్ చేసి వదిలిపెట్టండి. వదిలి పెట్టడానికి చాల పద్ధతులున్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మేము కూడ ఒక హామీ ఖచ్చితంగా ఇస్తాం. ఏ సందర్భంలో అయినా అధికార పక్ష సభ్యులు సస్పెన్షన్కు గురయితే, వారి కోసం కూడ ప్లీడ్ చేస్తాం. రేపు భవిష్యత్లో ఈ పైడికు (ప్రతిపక్షం వైపు) వచ్చినప్పుడు, అయితే అశోక్ గజపతి రాజు గారిని వారి హృదయం మీద చేయి వేసుకొని చెప్పమనండి, వారు ఎన్ని మార్లు మైక్లు విరగ్గొట్టారో చెప్పమనండి, వారు గాని వారి సభ్యులు గాని చెప్పమనండి.

చైర్ పర్సన్ :- అశోక్ గజపతి రాజుగారు ఎప్పుడూ మైక్లు విరగొట్టేటటువంటి అలవాటు వారికి లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- వారు అంటే వారు కాదు, తెలుగుదేశం పార్టీ ఈ వైపున ఉన్నప్పుడు వాళ్ల సభ్యులు ఎన్నోసార్లు మైక్లు విరగొట్టి సస్పెండ్ అయి ఒక చరిత్ర సృష్టించారు. కేవలం సస్పెండ్ అయితేనే అధికారంలోకి వస్తామనే ఒక ప్రత్యేక నమ్మకంతో ఎన్నో చేశారు.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు :- అధ్యక్షా, తమరి దృష్టికి ఇక్కడ నుండి తీసుకొని వస్తున్నాను. అధ్యక్షా, నేను 10 సంవత్సరాలు ప్రతిపక్షంలో ఉండే అవకాశాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు వాకు కల్పించారు. నా జీవితంలో....

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- వన్ మినిట్....

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- I thought only floor leaders react on this

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పతూ, “వారు” అని అన్నారు. ఎందుకంటే వారు రాజుగారు కాబట్టి, రాజ్యాలు పోయినా, “రాయల్టీ”గా మిలుస్తూ ఉంటారు. కాబట్టి ఆ విధంగా కాకుండా వారు అంటే, వారి తోటి శాసనసభ్యులు అని విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు :- అధ్యక్షా, I have been in the opposition for ten years. In my ten years of the opposition, I have never broken a mike నేను

ఎప్పుడూ అనాగరికంగా ప్రవర్తించలేదు. 13 సార్లు నేను సస్పెండ్ అయ్యాను. అప్పుడు నేను ఎంతో మనస్తాపానికి గురయ్యాను. దాంట్లో I do not have any doubts.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- హోంమినిస్టర్ గారు లా బ్రేక్ చేశారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- It is not a pleasure to suspend a friend much less an Hon'ble Member who has been elected - who is a peoples representative ప్రజల సమస్యలను తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, together we have to address ourselves and solve these problems. It is not a pleasure at all to suspend anybody. It is a torture ... Besides that ... అందుకోసం చేయవలసి వచ్చింది. If all the Hon'ble Members I mean, Hon'ble Floor Leaders - because they feel that this Member has a change of heart - a change of mind - I have no objections putting a resolution revoking that suspension. I hope, with all my heart I pray God - that he will behave like properr Legislator and I move the Resolution revoking the suspension.

Sri Ch. Vidhyasagar Rao :- Madam Speaker - it is very serious మీరు కూడ ఆలోచించాలి. హోం మినిస్టర్ గారు ఈ సైడ్ ఉన్నప్పుడు ఎన్ని మైక్లు విరగగొట్టారో చెప్పమనండి. అయినంత మాత్రాన నేను తప్పు పట్టడం లేదు. అది పొరపాటు అయినా, కొన్ని పరిస్థితుల్లో చేయవచ్చు. అయితే ముద్దు కృష్ణమ నాయుడి సస్పెన్షన్ రివోక్ చేయడానికి ఏదో అగ్రిమెంట్ కావాలని, ఆయన తరపున మేము ఏదో బాండ్స్ ఇవ్వాలని కోరడం సమంజసం కాదు. పదే పదే మా సభ్యులు అని అంటున్నారు. నేను ఒకటి అడుగుతాను - మీ మీటింగ్ లకు రమ్మనమని మీరు ఎప్పుడైనా ఆయనకు నోటీసులు పంపారా? ఒక్కసారి కూడ నోటీసు పంపలేదే. అటువంటప్పుడు మీ సభ్యుడు ఎట్లా అయ్యాడు?

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఆ సస్పెన్షన్ ను రివోక్ చేయండి....

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- The Hon'ble Chair has announced the revoking ...

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మి పార్వతి :- మేడమ్.....

Chair Person :- I am not allowing any body now. Let us go to the Zero Hour.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, కథ సుఖాంతమైంది.....

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మి పార్వతి :- ధన్యవాదాలు చెప్పనీయండి.....

చైర్ పర్సన్ :- తరువాత చెపుతారు గాని

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మి పార్వతి :- అడ్జర్వమెంట్ మోషన్ కు ఎప్పుడు పర్మిషన్ ఇస్తారో చెప్పండి. జరో అవర్ కు ముందు ఇస్తామన్నారు స్పీకర్ గారు.

చైర్ పర్సన్ :- మీరు ఇంకాక పార్మలో వస్తే he will look into it.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మీరు నాకు పర్మిషన్ ఇచ్చినా, నేను రెండు, మూడు సార్లు లేవడం కూర్చోవడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, ఆమె (శ్రీ ఎన్. లక్ష్మీ పార్వతి) అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఫైల్ చేస్తూ అవకాశం ఇస్తామన్నారు. ఎప్పుడు ఇస్తారో చెప్పండి, చాలు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ మైకులు విరగ్గాబ్బే విషయానికి వస్తే.....

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీ పార్వతి :- మేడమ్ ఎప్పుడు ఇస్తారో చెప్పండి.

చైర్ పర్సన్ :- అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ గురించి రెయిజ్ చేయాలన్నప్పుడు మీకు పర్మిషన్ ఇచ్చాను. అది డిస్కస్ చేయకుండా, ముద్దుకృష్ణమనాయుడి గారి సస్పెన్షన్ గురించి డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. I have given you an opportunity. I have already given you an opportunity on this matter. Now I am going for Zero Hour. ప్రతిసారి అవకాశం ఇవ్వలేను కదా. ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్స్. I have already given her an opportunity.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీ పార్వతి :- లైమ్ చెప్పండి సానీ.

Chair Person :- I gave her an opportunity but she used it to speak about the Adjournment Motion. That is all. Please take your seat. I cannot give. I have already given you.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Madam Chairperson under provision to Rule 300(2), I beg to move :

"That the suspension of Sri G. Muddukrishnama Naidu be revoked."

Chair Person :- Motion moved.

The Question is :

"That the suspension of Sri G. Muddukrishnama Naidu be revoked."

(PAUSE)

Motion was carried and the suspension order was revoked.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- వాళ్లు ప్రతివత్సరం ఉన్నప్పుడు ఆనాడు ముద్దుకృష్ణమనాయుడుగారు మైక్ విరగ్గాబ్బినప్పుడు అశోక్ గజపతిరాజుగారు డెప్యూటీ లీడర్ గా ఉన్నారు. ఆనాడు కొన్ని మంచి సలహాలు ఆయన ఇచ్చి ఉంటే ఈ రోజు ఈ పరిస్థితి వచ్చేది కాదు.

(అంతరాయం)

11-40 చైర్ పర్సన్ :- జీరో అవర్ కంటే ముందు అవకాశం యిస్తే, వారే దానిని డైవర్సు చేసి ఉ॥ మమ్మల్ని అంటారేమిటి? మీరైనా అర్థం చేసుకోవాలి. I have already given her an opportunity and she has mentioned. What more she wants?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మేము మిమ్మల్ని అనడం లేదు మేడం.

Sri Ch. Rajeshwar Rao :- On a point of order. సమయం చాలా తీసుకున్నారు. అసలు మన శాసనసభ నిబంధనల ప్రకారం ప్రశ్నోత్తరాల సమయం వెంటనే జీరో అవర్ అని పెట్టుకున్నాం. ఇలాంటి చర్చలకు జీరో అవర్ అని పేరుకున్నాం. మళ్ళీ ప్రశ్నోత్తరాలు, జీరో అవర్ల మధ్య సమయం అనేది అసంభవం. అధ్యక్షా, ప్రశ్నోత్తరాల తర్వాత జీరో అవర్లో ఏమయినా చెప్పవచ్చు. వారికిస్తే మరల వీరికివ్వాలి అనేది సరైనది కాదు.

జీరో అవర్

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగేక చాలామంది మహిళలు చైర్ పర్సన్లుగా ఎన్నికయ్యారు. 74వ ఎమెండుమెంటు ప్రకారం ఎన్నికలు జరిగితే. ఈ రోజు వరకూ వారికి సంక్రమించిన అధికారాలు పరిపాలనకు సంబంధించినవి గానీ. ప్రజలకు సంబంధించినవి గాని చేయడానికి, అవసరాలు తీర్చడానికి, లేకపోతే, వారి ఆర్థిక వ్యవస్థను బాగు చేయడానికి అవకాశాలు వారికి యివ్వలేదు. 74వ ఎమెండుమెంటు ద్వారా ఎన్నికలు జరిగేక ఇంతకాలం అయినా వారికి అధికారాలు యివ్వలేదు. వారు గత 6 రోజులుగా మునిసిపల్ ఛాంబరు భవనం ముందు మహిళా చైర్ పర్సన్లు, పురుషులు 3 రోజులు రిలే నిరాహారదీక్షలు చేసి, నిన్నటి నుంచి ఆమరణ నిరాహారదీక్షలు చేస్తున్నారు. ఎన్నికలు జరిగాయి. కాని వారికి రాజ్యాంగం సవరణ ద్వారా వచ్చిన, సంక్రమించిన అధికారాలను యివ్వలేదు. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రజల వద్దకు పాలన సందర్భంగా గాని, మరొకరకంగా గాని నోడల్ ఆఫీసర్లును పెట్టడం వల్ల మా అధికారాలను లాక్కున్నారని వారు పేర్కొంటున్నారు. చాలా సందర్భాలలో ఈ శాసనసభలో అన్ని రాజకీయపార్టీలూ చర్చించడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు 4వ తేదీ సెప్టెంబరు 1996 నాడు వాళ్లందరినీ పిలిపించి మాట్లాడేరు. ఆనాడు వారిరువురి మధ్య జరిగిన చర్చల పరిష్కారంగా ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఆదేశం యిచ్చారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషను గారికి ఆదేశాలు యిచ్చారు. 6 నెలలు అయింది. ఈ రోజు వరకూ కూడా వాళ్లకు రాజ్యాంగపరంగా సంక్రమించిన అధికారాలను వారు నిర్వర్తించుకోలేకపోతున్నారు. అందువల్ల రాష్ట్రంలో మునిసిపాలిటీలలో ప్రజా సమస్యలు ఎక్కడికక్కడ స్పందించిపోయాయి. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా పారిశుధ్యానికి సంబంధించిన పనులు, భవన నిర్మాణ పనులు. అడ్మినిస్ట్రేషనుకు సంబంధించిన అధికారాలు, ఎవరైనా తప్పు చేస్తే శిక్షించే అధికారాలు లేవు. కనీసం వాళ్లకు ఒక పీటు నుంచి మరొక పీటు ట్రాన్స్ఫర్ చేయడానికి కూడా అధికారాలు లేవు. నేను మనవి చేసేది, ముఖ్యమంత్రి గారు మహిళల గురించి మాట్లాడుతూ వుంటారు. మహిళలు చాలా పెద్దఎత్తున ఎన్నికయ్యారు. వారికి మరి వ్యాయం చేయాల్సిన అవసరం వుంది. ఏ మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాలకు పోయినా వారు చాలా సందర్భాలలో విన్నవించుకోవడం జరిగింది. నిన్న, మొన్న అన్ని పార్టీల రాజకీయ పార్టీల ఫ్లోర్ లీడర్లు ఆ శిబిరానికి పోయి మాట్లాడి

వచ్చారు. నేను మనవి చేసేది, వారు చాలా ఆందోళనకరంగా వున్నారు. ఆర్థికపరంగా కొత్తగా వీరికి యిచ్చేది కూడా ఏదీ లేదు. రాజ్యాంగం ప్రకారం 74వ ఎమెండుమెంటు ప్రకారం ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ఉన్న అధికారాలు వారికి యివ్వాలి. అడ్మినిస్ట్రేషనుకు సంబంధించి చైర్ పర్సన్లకు అవకాశాలేమీ లేవు, కమీషనరుకే మొత్తం అప్పజెప్పారు. ఏ క్లర్కు అయినా పొరబాటు చేస్తే శిక్షించడానికి కూడా లేదు. నేను మనవి చేసేది, మంచి నీళ్లు లేకపోయినా, వీధులు శుభ్రంగా లేకపోయినా, ప్రజలకు సంబంధించిన అవసరాలను తీర్చడానికి అధికారాలేమీ లేవు. ఈ అధికారాలన్నీ కమీషనరు వద్దనే పెట్టుకున్నారు. ఏ రకంగా చూసినా వీరికి పూర్తిగా అన్యాయం జరిగిందని చెబుతున్నారు. వెంటనే ముఖ్యమంత్రి గారు యిచ్చిన వాగ్దానాన్ని, 4వ తేదీ సెప్టెంబరు, 1996న యిచ్చిన వాగ్దానాన్ని మీరు అమలు చేయాలి. పైనాన్ను మినిస్టరు గారు, ముఖ్యమంత్రి గారిలో సంప్రదించి, నిరాహారదీక్ష చేస్తున్న శిబిరానికి ముఖ్యమంత్రి గారు పోయి, వారితో చర్చించి వెంటనే దీక్షను విరమింపచేయడానికి చొరవ తీసుకుని, వారికి సంక్రమించిన అధికారాలను వారికివ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవాలని అశోకగజపతిరాజు గారిని కోరుతూ, వారు వెంటనే స్పందించి, వారు వారి కార్యక్రమాలు నిర్వహించడానికి దోహదం చేస్తారని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు :- అధ్యక్షా, జీరో అవర్లో మెన్షన్ గా కోదండరెడ్డి గారు మెన్షన్ చేశారు. He has raised the issue of powers of Municipal Chairperson in the light of Constitution (74th Amendment) Act.

Sri K. Bapi Raju :- Chairperson and Chairpersons

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Both male and female are Chairpersons. Person does not indicate the sex. అధ్యక్షా, ఈ గౌరవ సభకు తెలుసు యిబ్బందులున్నాయని. ఈ గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఈ చట్టాలు రెండు మూడు సంవత్సరాలలో చేసినవి కావు. ఈ గౌరవ సభ్యులకు యింకో విషయం కూడా తెలుసు. There is a Finance Commission going into it as to what financial powers should devolve on the local bodies. ఇవన్నీ వుండగా వారు 'ఫాస్ట్'కు దిగడం, కాస్త అన్యాయమనిపిస్తోంది. తమరి ద్వారా ఈ సభను, ఈ సభ ద్వారా వారిని ఈ 'ఫాస్ట్'ను విరమించుకోవాలని కోరుతున్నాను. Let us sit and discuss. Let us solve these problems. 'ట్రాన్స్ పర్సన్ ఇన్ డిసిప్లిన కేసెస్' అన్నారు. All these could be looked into. There is no problem. Let us sit and talk.

శ్రీ పి. జవహర్ సరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేది, యిందులో పైనాన్నుకు సంబంధించి ఏదీ లేదు. వాళ్లు చైర్ పర్సన్స్ గా ఎన్నికైన తర్వాత వారికి ఎటువంటి పనులూ చేయడానికి అవకాశాలు లేకుండా ఉంది. 74 ఎమెండుమెంటు గురించి రెండు మూడు సంవత్సరాల క్రిందట శాసనసభలో ప్రస్తావనకు రావడం జరిగింది. అప్పుడు ఎలెక్టెడ్ బాడీ లేదు. 11-50 కమీషనరు ద్వారా జరిగింది. నేను మీద్వారా మనవిచేసి ఏమిటంటే, సెప్టెంబరు 4వ తేదీ 1996న ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడినప్పుడు వారు వాగ్దానం చేశారు. వారికి పవర్స్ ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. వారు అక్కడ కూర్చోనే ముందు సమస్యను ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి, మంత్రుల దృష్టికి, మా అపోజిషన్ లీడర్ల దృష్టికి కూడా తెవడం జరిగింది. తరువాత

సమస్య పరిష్కారం కావడం లేదనే భావనతో ఆరుగురు చైర్ పర్సన్స్, 6 మంది చైర్మన్స్ కూడా కూర్చోని నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమీ సమాధానం చెప్పడం లేదు. దీని వలన లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లం క్రియేట్ అవుతుంది కాబట్టి మంత్రిగారికి చెప్పిది ఏమిటంటే వారి అధికారాలు వారికి ఇవ్వండి. కనీసం వారి దగ్గర పనిచేసే క్లర్క్ తప్పచేసినా శిక్షించే అధికారం వారికి లేదు. సైనాన్స్ గా కొన్ని అడిగారు. కోదండరెడ్డి గారు అదే చెప్పారు. మీరు ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడండి. ముఖ్యమంత్రి గారితో వారి నిరాహారదీక్ష విరమింపజేయండి. ఇది ఇంపార్టెంట్, బర్నింగ్ ఇస్యూ కాబట్టి దీనిని సెట్టిల్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు :- కోదండరెడ్డి గారు ఒక విషయం జీరో అవర్లో చైర్ పర్సన్స్ విషయం రెయిజ్ చేశారు. గౌరవనీయులైన జనార్దనరెడ్డి గారు కూడా కోదండరెడ్డి గారు చెప్పిందే వారు కూడా చెప్పారు. In Zero Hour, if one Member has to quantify what another Member has said మొత్తం హౌస్ ఈ విధంగా చేస్తే జీరో అవర్ సమయం చాలదు. సునం ఒక పద్ధతి పెట్టాము. ఒక ఇస్యూ కాంగ్రెస్ సభ్యులు లేపుతారు అనుకుందాము. అందులో వారంతా మాట్లాడి, మళ్ళీ ఇటువచ్చి విద్యాసాగర రావుగారు మాట్లాడాలంటే ఆర్డర్ ఉండదు. జీరో అవర్ చాలదు. We have understood. We also listen. Everywhere there are local bodies కాకపోతే కోదండరెడ్డి గారు యాజ్ బేషన్ అనే పాయింట్ రెయిజ్ చేయలేదు. జనార్దనరెడ్డి గారు రెయిజ్ చేశారు. చిన్న మార్పు తప్ప మరేమీ లేదు.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర రావు :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో, సైనాన్స్ కమిషన్ విషయానికి జవాబు చెబుతూ ఏ జవాబు చెప్పారో అది నరైనది కాదు. I can't correct the Hon. Minister for Legislative Affairs, but I wanted to be corrected myself through you. By virtue of Constitution (74th Amendment) Act, 15 subjects have been given to the Municipalities and they have been included in the 12th Schedule. Now the state Government has to transfer those 15 subjects to the Municipalities సైనాన్స్ కమిషన్ కు సంబంధించి ముందు మీరు రిపోర్టు ఇవ్వాలి. రాష్ట్రంలో వున్న మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించి ఏ మేరకు నిధులు ఇవ్వాలనేది లేదు కాబట్టి వారు ప్రస్తుతం ఇంటెరం రిలీఫ్ 150 కోట్లు అడుగుతున్నారు. It is because the State Government has totally failed in providing information to the Finance Commission.

చైర్ పర్సన్ :- జీరో అవర్లో అందరూ మాట్లాడితే ఎట్లా చెప్పండి.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర రావు :- మహిళలు అందరూ కూర్చున్నారు. ఇప్పటికే ఒకరోజు బయోయింది.

Sri Asaduddin Owaisi :- The Chairperson cannot transfer a single employee. The Commissioners are harassing the Chairpersons.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- We are also human beings. We are also people's representatives just as you are and they are. Nobody is above or below anybody. We are also human Beings.

శ్రీ పి.హెచ్. రాజేశ్వర రావు (పిరిసిల్ల) :- రాజ్యాంగంలోని 74వ సవరణ ప్రకారం 15 అధికారాలు ఈ మునిసిపాలిటీలకు ఇవ్వబడ్డాయి. పైనాన్స్ కమీషన్ ఇందులో ముఖ్యభాగం. జీరో అవర్ సమయం తీసుకొన్నామని కాదు. చర్చకు వచ్చింది కాబట్టి మేము కూడా మాట్లాడకుండా వుండవద్దనే భావనతో చెబుతున్నాను. ఈ 15 అంశాలలో పైనాన్స్ కమీషన్ ద్వారా ఇవ్వబడిన నిధులు మునిసిపాలిటీలకు హస్తగతం చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. రాజ్యాంగం అమలుచేయడంలో జరిగిన తాత్పరం వలన వచ్చిన దురవస్థ ఇది కాబట్టి వారికి అవసరం అయిన పైనాన్స్ కమీషన్ను వారికి అప్పగించాలని మా పార్టీ తరపున చెబుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- This is what I was trying to tell you. కోదండరెడ్డిగారు లేవదీశారు. జనార్ధన రెడ్డిగారు యాజిటేషన్ వస్తుందని అన్నారు. విద్యాసాగర రావుగారు రాజ్యాంగ విరుద్ధం అన్నారు. రాజేశ్వరరావుగారు చర్చ జరుగుతోంది కనుక మా పార్టీ దీనిమీద స్టాండ్ అయింది అని చెప్పారు. Are we conducting a Zero Hour or are we conducting a short discussion. This is what I want to know. Nothing stops the Hon. Members from giving a notice and raising the issue. This is a mention....

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :- గవర్నమెంట్ నుండి ప్రావర్ రిప్లయ్ వస్తే ఎందుకు ఇంత సమయం అవుతుంది. సరైన రిప్లయి రాకపోతే మాట్లాడుతున్నాము. ప్రావర్ రిప్లయ్ వస్తే మాట్లాడే అవకాశం ఉండదు కదా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- I assure the Members that nothing unconstitutional will be done. We have tremendous respect for all public representatives. We are human beings primarily. We have tremendous respect for them. We have tremendous respect for public representatives here or outside this House. We look at things as human beings look at. We look at things as people who are charged with the responsibility to implement the Constitution and laws of the land look at. We will behave like that.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- విషయ తీవ్రతను బట్టి జీరో అవర్లో ఇంత మంది సభ్యులు మాట్లాడవలసి వచ్చింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :- చైర్ పర్సన్ గురించి ఏమి చెప్పారు? ఏమి నిర్ణయం తీసుకొన్నారో చెప్పమనండి. వారు నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. వారు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద అన్ని పార్టీల వారు కాంగ్రెస్-ఐ, సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం., ఎం.ఐ.ఎం., బి.జె.పి. వారు చేస్తున్నారు. దీని గురించి ఏమి చెబుతారో చెప్పమనండి.

చైర్ పర్సన్ :- కోదండరెడ్డి గారు లేవదీసిన దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు.

శ్రీ వి. అబ్బయ్య :- అధ్యక్షా, ఇది రెవిన్యూ, కార్మిక శాఖల మంత్రులకు సంబంధించిన విషయం. విశాఖపట్టణం ప్లీట్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి 1985లో విశాఖపట్టణం జిల్లా, మాదాల

గ్రామంలో సుమారు 1400 ఎకరాలు రైతుల నుండి సేకరించడం జరిగింది. ఆ భూములకు సంబంధించిన రైతులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తావనీ, విద్యా, వైద్య సదుపాయాలు కల్పిస్తామని వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. ఆ భూములకు నష్ట పరిహారం కూడా ఇవ్వలేకపోయారు. కొద్దికు వెళ్లిన పెద్ద రైతులకు మాత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. మిగిలిన వారికి ఇవ్వనందున వారు జీవనోపాధి కోల్పోయి చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇది కాక విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంట్ వారు కాలనీలు నిర్మించుకొని అక్కడ నుండి మురుగునీరు తీసుకొని వెళ్లి మదాల ట్యాంకుకు కలపడం వలన నీరు కలుషితమై త్రాగడానికి కూడా నొచుకొని పరిస్థితి ఏర్పడింది. 12-00 అదే కాకుండా మాధవరం గ్రామంలో అక్కడున్న వారందరికీ ఉద్యోగావకాశాలు ము|| కల్పించాలని గతంలో స్త్రీయుకు కూడా చేశారు కాని దానిని పట్టించుకోలేదు. 7వ తారీఖున రైతులందరూ భిక్షాటన చేసి 8వ తారీఖు నుంచి ఒక శిబిరం వేసుకుని అన్ని పార్టీల వారూ, ఆ పార్టీ, ఈ పార్టీ అని తేడా లేకుండా నిరాహారదీక్షలు వేస్తున్నారు. వారిని అదుకోవలసిన అవసరం వుంది. రాయల్టీ విషయంలో - గ్రామ పంచాయతీలకు కాని, పరిసర ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం కాని రాయల్టీ ఇస్తామని అన్నారు. గత కొద్ది సంవత్సరాల నుండి, కాని రాయల్టీ ఇవ్వలేదు. అలాగే క్యారీ దగ్గర హెవీ బ్లాస్టింగ్ జరుగుతోంది. అందువల్ల చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలకు నష్టం జరుగుతోంది. పొల్యాషన్ కూడా జరుగుతోంది. పెక్కురిటీ గార్లులను పర్యవేంటు చేయాలి. వారి డిమాండ్లను పరిష్కరించి నిరాహార దీక్షను విరమింపజేయాలని కోరుతున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించిన ఎల్లందు నుండి డోలమైట్ విశాఖ స్టీల్ ప్లాంటుకు సరఫరా చేయబడుతుంది.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Is it regarding Vizag Steel Plant?

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు :- విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంటుకు పీరి కాన్స్ట్రీటువెన్సీ నుండి ముడిసరుకు సప్లయ్ అవుతోంది. Dolomite is being supplied from Madhavaram of Illendu Constituency of Khammam district to Vizag Steel Plant where displaced persons are there. They are being denied of job opportunities.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Water pollution is in Khammam or Vizag district? Drinking water problem is in Khammam or Vizag district?

Sri P. Nageswara Rao :- Only Khammam.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Has compensation to be paid to people in Khammam or Vizag? Employment opportunities have also to be provided in Khammam?

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు :- వారికి అర్థం కావడం కోసం ఒక విషయం చెబుతాను. Dolomite is being supplied from Madhavaram village of Illendu Constituency of Khammam district to Vizag Steel Plant. In Madhavaram there is pollution and water problems. Displaced persons are there and they must be given employment opportunities.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- There is a little bit confusion between Khammam and Visakhapatnam district. Now, it is cleared. I have made a note of it. The Government will look into this matter.

శ్రీ వి. అబ్బయ్య :- అధ్యక్షా, విశాఖపట్నంలో స్టీలు ప్లాంటు వుంది. ముడిసరుకు మాధవరం గ్రామం నుంచి సప్లయి చేస్తారు. అక్కడ భూమి రైతుల దగ్గర నుంచి తీసుకోవడం జరిగిందే. 1982లో తీసుకోవడం జరిగింది. వారికి ఈ 15 సంవత్సరాల నుంచి నష్టపరిహారం ఇవ్వలేదు. ఉద్యోగవకాశాలు కల్పించలేదు. అక్కడ నీరు మొత్తం కలుషితం చేశారు. మరుగుదొడ్లను చెరువులో కలిపారు. అది నేను చెప్పిన విషయం.

శ్రీ పి. రామయ్య :- మేడమ్ స్పీకర్, మన రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ వ్యవసాయ రంగం చాలా కీలకమైనది. రైతాంగం చాలా క్లిష్టమైన స్థితిలో వున్నారు. వారు ఆనేకమైన బాధలచే పీడించబడుతున్నారు. మన ప్రభుత్వాలు - కేంద్రం కాని, రాష్ట్రం కాని తీసుకునే చర్యల ద్వారా వారి పైన చాలా భారాలు మోపబడుతున్నాయి. వారి బాధలనూ, కష్టాలనూ వెల్లడించి వాటి సత్వర పరిష్కారం కోసం రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి వేలాది మంది రైతాంగం మన రాజధానికి వచ్చారు. వారు రాజధాని వీధులలో ప్రదర్శనలు కూడా జరుపుతున్నారు. మన రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధరలు లేకుండా వున్నాయి. పైగా వారి మీద భారాలు పడుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు చాలా వున్నాయి. వాటి అభివృద్ధికి నీటి ప్రాజెక్టులు అవసరం. నీటి ప్రాజెక్టులకు తగినన్ని నిధులు ప్రభుత్వం కేటాయించాలని వారు కోరుతున్నారు. అలాగే విద్యుత్ సమస్య. మనం ప్రతిసారీ చర్చిస్తూనే వున్నాము. వారు 13 గంటలు కనీసం ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. మీరు నీటి తీరువాను పెంపుదల చేస్తున్నారు. హెక్టారు లోపు వున్న పేద రైతాంగానికి మినహాయింపు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. హెక్టారు పైబడిన వారిలో కూడా క్రమానుగతంగా నిర్ణయించాలని, ప్రస్తుతం వున్న నీటి తీరువారేట్ల నుండి సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగాన్ని మినహాయించాలని కోరుతున్నారు.

రుణ సదుపాయం కూడా సక్రమంగా జరగడం లేదు. ఆ వచ్చే రుణాలు పెద్ద పెద్ద రైతాంగం, వసతి గలిగిన వారు తీసుకుంటున్నారు. అందుచేత స్పెసిఫిక్ గా రుణ సౌకర్యాలు 75 శాతం పేద రైతాంగం వారికే వుండాలని కోరుతున్నారు. దేవాదాయ భూములున్నాయి. 5 ఎకరాలు మాగాణి, 10 ఎకరాల మెట్ట పైబడిన వారు ఎక్కుడున్నారో, వారిని తొలగించవలసిన అవసరం వుంది. 5 ఎకరాల మాగాణి, 10 ఎకరాల మెట్ట వున్నవారు, ఆ లోపు వున్న రైతాంగానికి సాగు చేసుకునే అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నారు. భూసమస్యతో పేద రైతాంగం, సన్నకారు రైతాంగం ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దీనిని సత్వరం పరిష్కారం చేయాల్సి వారు కోరుతున్నారు. గిరిజనులు పోడు వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. మీరు దానిని నిషేధించారు. వారికి ప్రత్యామ్నాయ సదుపాయం లేదు. గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజన రైతాంగానికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం వుంది. వారి భూములు అన్యాయాక్రంతం అయిపోతుంటే ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు కూర్చోమింది. 1 ఆఫ్ 70 యాక్ట్ ను కూడా సక్రమంగా అమలు జరపాలని గిరిజన రైతాంగం కోరుతున్నారు.

అలాగే మీరు పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు ఇస్తున్నారు. కాని వాటికి టైటిల్స్ డీడ్స్ లేవు. టైటిల్ డీడ్స్ తో ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. ఈ అంశాలతో ప్రభుత్వం వెంటనే పరిష్కారానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నారు. రాయ్ ల రైతులు ఇబ్బందులలో వున్నారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, కరువులు వచ్చినపుడు వారికి ఇస్తు మాఫీ చేసే పద్ధతి వుండాలని కోరుతున్నారు. దుర్భిక్ష ప్రాంతాలలో ఉండే వారికీ, ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల నష్టపోయిన వారికీ సహాయపడే కోడ్ ఒకటుంది. అది బ్రిటిష్ వారి పీరియడ్ లో రూపొందించబడింది. దానిని ఈనాటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మార్చాలి.

అలాగే పంటల భీమా పథకం వర్తింపజేయడంలో ఒక గ్రామాన్ని ఒక యూనిట్ గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నారు. మంత్రిగారు ఒక తీర్మానం పెట్టారు. దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చించి ఆమలు జరిగేలా చూడాలని రైతాంగం కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ రోజు ఆ రైతాంగం కోరే కోర్కెలను పరిష్కరించడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రామయ్య గారు రైతు సమస్యల మీద అన్ని డిపార్ట్ మెంట్లకూ సంబంధించిన విషయాలను వారు చెప్పారు. కొన్ని చట్టపరంగా ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను గురించి ప్రశ్నిస్తూ లేవనెత్తారు. కాబట్టి దయచేసి ఆ రిప్రజంజేషన్ ను పంపిస్తే వివిధ శాఖల ద్వారా ఎగ్జామిన్ చేసి - కొన్ని శాసనాల ద్వారా ఈ సభలోనే నిర్ణయాలు తీసుకునేవి వున్నాయి. కొన్ని చర్చించబోయేవి వున్నాయి. ఈవాళ అగ్రికల్చర్ డిమాండు కూడా వుంది. ఆ డిమాండులో వివరంగా మాట్లాడినట్లయితే నేను సమాధానం చెబుతాను. వారు చెప్పిన దాంట్లో 1 అఫ్ 70 గురించి వుంది, వాటర్ టాక్సు గురించి వుంది, ఇంకా అనేక సమస్యలు వున్నాయి. రిలీఫ్ యాక్టివిటీల గురించి - అనేకం మెన్షన్ చేశారు కాబట్టి We will get the matter examined. Let it be sent through you.

(అంతరాయం)

12.10 శ్రీ పి. రామయ్య :- మంత్రిగారు అన్ని సమస్యలు పరిశీలిస్తామన్నారు. దీనిని తమ ము|| ద్వారా వారికి అందజేస్తున్నాను. ప్రతి రోజు రైతాంగం చాలా అసంతృప్తి చెందుతోంది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలి. వారి సమస్యలను వెంటనే పరిష్కారం చేయనట్లయితే, సత్వరమే ప్రభుత్వం ముందుకు రానట్లయితే, ఈ అసంతృప్తికీ గాను వారంతా ఆందోళన చేయడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని గుర్తించాలి.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాపాఠరరావు :- మీ రిజర్వేషన్ కి సంబంధించింది. మహిళా రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇలాగే జరుగుతోంది. డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేట్ పోస్టులు భర్తీ చేయడానికి నోటిఫికేషన్ ఇష్యూ అయ్యింది. రిటన్ ఎగ్జామినేషన్ జరిగింది. 23-2-97న పరీక్ష జరిగింది. మార్చి 12వ తేదీన రిజల్ట్స్ ప్రకటించారు. నోటిఫికేషన్ లో 1:2 ప్రకారం అని అన్నారు. వ్రాత పరీక్షలో 400 మంది ఎంపిక కావలసి ఉంటే 290 మందిని మాత్రమే సెలెక్ట్ చేసినట్లు చూపించారు. మహిళలకు సంబంధించి రిజర్వేషన్ ఉండాలి. కాని కేటాయింపలేదు. వ్రాత పరీక్షలో రూల్ అఫ్ రిజర్వేషన్ లేదని చెప్పారు. ఇది సరయిన విషయం కాదు. మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేట్ పోస్టులకు ఎంతో మంది మహిళలు అప్లియర్ అయితే మహిళా రిజర్వేషన్

పాటించకుండా 5 జోన్లవారీగా రిజర్వ్ పబ్లిష్ చేశారు. ఓరల్ ఎగ్జామినేషన్ లో రిజర్వేషన్ పాటిస్తామన్నారు. మహిళా రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి రిజర్వేషన్ వితిన్ ది రిజర్వేషన్. వారికి స్పెషల్ క్యాటగిరి ఉంది. ఏకర్ సెక్షన్ కి ప్రత్యేకమయిన పద్ధతిలో రిజర్వేషన్ కల్పించబడుతోంది. 1985 నుండి మన రాష్ట్రంలో రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి ప్రిఫరెన్సియల్ రిజర్వేషన్ ఉంది. ఎన్.టి. రామారావు గారు ఉత్తర్యుజారీ చేసారు. ఎన్నో సందర్భాల్లో మార్చారు. 1995లో ఈ రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి చాలా స్పష్టంగా నిర్దారించడం జరిగింది. ఈ రిజర్వేషన్ ప్రిఫరెన్సియల్ రిజర్వేషన్ కాదు, స్పెషల్ క్యాటగిరి అన్నారు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ప్రతి డిపార్టుమెంట్ లో 33.3 శాతం రిజర్వేషన్ ఉండాలి. మహిళలకు ఈ రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి అన్యాయం జరుగుతోంది. ఎన్నో డిపార్టుమెంట్స్ లో అన్యాయం జరుగుతోంది. కాబట్టి ప్రధానంగా ఈ డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిఫ్ మెజిస్ట్రేట్ అపాయింట్మెంట్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వం మంత్రివర్గంలో ఈ రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. అదే విధంగా మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉంది. కాబట్టి మంత్రిగారు ఈ వివరాలన్నీ పరిశీలించాలి. శాసనసభలో జీరో అవర్ లో మెన్షన్ చేసిన ఆంశం కాబట్టి రెండు మూడు రోజులలో వ్రాతపూర్వకంగా అయినా ఇవ్వమనండి లేదా ఓరల్ గా అయినా మంత్రిగారిని ప్రస్తావించవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. I would be grateful to the Hon'ble Member. టోటల్ గా ఆ నోట్ వ్రాసి ఇస్తే We will get it examined. He is talking about Munsif Magistrates. He is asking clarification of 33 1/3%? Whether it is within reservation for the Munsif Magistrates?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- మహిళా రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి ఎక్కడెక్కడయితే పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నారో అక్కడ సదరు కలెక్టర్లు క్లారిఫికేషన్ పంపుతున్నారు. కన్ఫ్యూజన్ లో ఉన్నారు. రిజర్వేషన్ వితిన్ ది రిజర్వేషన్ పద్ధతిలో ఉన్నారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారంగా స్పెషల్ క్యాటగిరిగా 33.3 శాతం మున్సిఫ్ మెజిస్ట్రేట్ పోస్టులకు లేదు. మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎంతో మంది మహిళలు ఉత్సాహవంతులు ఈ పరీక్షకు హాజరయినారు. అయినా వారికి ఈ రిజర్వేషన్ అమలు కావడం లేదు. కాబట్టి ఆ అపాయింట్మెంట్స్ నిలుపుదల చేయమనండి. సదరు పైల్ తెప్పించుకుని పరిశీలించమనండి. అందుకుగాను స్పెసిఫిక్ గా అన్ని జిల్లాలకు ఇన్ స్ట్రక్షన్ ఇవ్వమనండి. ఏ కన్ఫ్యూజన్ లేకుండా ఉండడానికి ఈ 33.3 శాతం అమలు చేస్తున్నాము, అమలు చేయాలి అని ఆదేశాలు ఇవ్వమనండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- నేను నోట్ చేసుకున్నాను.

(మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట) :- అధ్యక్షా, ఇది స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ కి సంబంధించింది. ప్రభుత్వం ఎయిడెడ్ మైనారిటీ పాఠశాలల్లో జి.ఓ.ఎం.ఎస్.వెం. 114 ప్రకారంగా అపాయింట్మెంట్ చేశారు. ఆ అపాయింట్మెంట్స్ జాయింట్ డైరెక్టర్, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ డి.కె.నామినీని పంపించారు. 1995లో అపాయింట్మెంట్స్ జరిగాయి. ఈ క్రింద వివరాలు ఇస్తాను.

స్కూల్ పేరు	ఇంటర్వ్యూ నెల	పోస్టులు	మీడియం
1. అక్రాపున్ మదారీస్ హైస్కూల్ యాకుత్పురా	95 ఏప్రిల్	2 ఎస్.జి. టీచర్స్ 1 స్కూల్ ఆసిస్టెంట్	ఉర్దూ
2. మౌజాంజాహి గర్ల్స్ హైస్కూల్	95 నవంబరు	1 ఎస్.జి.టి.	ఉర్దూ
3. మాడెన్స్ హైస్కూల్	95 డిసెంబరు	1 ఎస్.జి.టి. 1 స్కూల్ ఆసిస్టెంట్	ఇంగ్లీషు
4. అన్నరుల్-ఇస్లాం హైస్కూల్ బండ్లగూడ	95 అక్టోబరు	1 రికార్డ్ ఆసిస్టెంట్	ఉర్దూ
5. మదారన-ఇ-ఇజ్జా స్కూల్	95 ఏప్రిల్	1 స్కూల్ ఆసిస్టెంట్	ఉర్దూ
6. మదారన-ఇ-ఇజ్జా స్కూల్	95 సెప్టెంబరు	3 ఎస్.జి.టి.	ఉర్దూ
7. బాయస్ టౌన్ స్కూల్	95 డిసెంబరు	2 ఎస్.జి.టి. 1 అచెంచర్	ఇంగ్లీషు
8. ఎ.ఆర్.ఎమ్. హైస్కూల్	95 ఆగష్టు	2 ఎస్.జి.టి.	ఉర్దూ

ఈ మొత్తం 16 పోస్టులు ఒకటిన్నర సంవత్సరం క్రితం రూల్స్ ఆండ్ రెగ్యులేషన్స్ ప్రకారంగా జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 1 ప్రకారంగా ఆ డిపార్ట్మెంట్ నామినీ ద్వారా ఇంటర్వ్యూస్ జరిగాయి, వారిని తీసుకోవడం జరిగింది. ఒకటిన్నర సంవత్సరం అయినా వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయలేదు. జీతాలు లేవు. వారి సర్వీసులను రెగ్యులరైజ్ చేసి జీతాలను చెల్లించడానికి వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ వివరాలను తమ ద్వారా మంత్రిగారికి పంపిస్తున్నాను. దీని గురించి వెంటనే మంత్రిగారు స్పందించాలని నా కోరిక.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్ :- గౌరవ సభ్యులు ఆమానుల్లాఖాన్ గారు జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. గురించి చెప్పారు. ఏ ఏ పోస్టులు రెగ్యులరైజ్ చేయాలో అవి పరిశీలించి ఏలయినంత త్వరలో ఈ విషయమై చర్య తీసుకుంటామని వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar) :- Madam Speaker, this is regarding opening of hospital for the benefit of the residents of the Old City. After Osmania Hospital there are two important Government Hospitals. One Hospital has been working for the last fifteen years in a dilapidated condition. This is Palam Road Hospital at Karnatipura. If this hospital is given all the required infrastructural facilities it will help a lot the majority of the residents of the Old City. Secondly, a twenty five bedded hospital is already built in Barakas and it only needs to be inaugurated by the Hon'ble Minister. If this

hospital starts functioning it will go a long way in helping the poor and the needy living in Barakas and the surrounding areas. This hospital is built by the Quli Qutub Shah Urban Development Authority. The beds are ready. It just needs to be inaugurated. The Palam Road Hospital needs to be supplied with infrastructure. There are no medicines and no chairs for the doctors to sit in the hospital. If this hospital is provided with the necessary things it will also go in a long way in solving the health problems of the poor people living in the Old City.

Dr. N. Janardhana Reddy :- Madam, the Hospital at Kamatipura is getting inspected and after this Assembly Session along with the Hon'ble Member I want to visit the hospital. About the inauguration of hospital at Barakas I discuss with the Hon'ble Members, fix a date and open it.

12.20 శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- అధ్యక్షా, మన ముఖ్యమంత్రి గారు చిత్తూరు జిల్లాని ముఖ్య అదర్శపత్రమైన జిల్లాగా తీర్చిదిద్దుతామని అన్నారు. ఈనాడు అన్ని అవకతవకలు, అవినీతి కార్యక్రమాలు అక్కడే ప్రారంభమైనాయి. నిన్న ఈ అంశం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. కానీ దీనికి ప్రభుత్వం సరిగా రెస్పాన్స్ ఇవ్వడం లేదు. తెలంగాణాలో ఒక రైతు చనిపోతే ఆయనకు ఇద్దరు బిడ్డలు ఉంటే ఆ ఇద్దరు బిడ్డలకు ఒక్కో లక్ష రూపాయలు చొప్పున ప్రకటించడం జరిగింది. చిత్తూరు జిల్లాలో ఒక రైతు అధికారుల లంచగొండి ధోరణికి విసిగి అప్పల బాధ తాళలేక ఆత్మహత్య చేసుకొనే ఆ కుటుంబానికి ఈ రోజు ఆర్.డి.ఓ. గారు వెళ్లి 10 వేల రూపాయలు ఇచ్చి కేసుని మాఫీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ జిల్లా అంతా ఉద్రిక్త వాతావరణంలో ఉంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని సీరియస్ గా తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. గోవిందకెట్టి అనే దిగువ పుత్తూరు గ్రామానికి చెందిన రైతు నిస్సహాయ స్థితిలో ఆర్థిక ఇబ్బందులను అధిగమించడానికి ఒక మోటారు వంపు కొనుక్కోడానికి మూడు నెలల క్రితం కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులో అప్లయి చేసుకొన్నాడు. అధికారులు లోన్ సొమ్ము మొన్న 14వ తేదీన ఇస్తామన్నారు. అతను బ్యాంకుకి వెళితే అధికారులు లంచం అడగగా అతను అప్పల బాధ తాళలేక తాను లోను అప్లయి చేసుకొన్నట్లు తాను ఇవ్వలేనని చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ వారు వినక ఈయన లోన్ ని క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు ఫైల్స్ తారుమారు టైతున్నాయి. శ్రీ గోవిందకెట్టి లోన్ అక్కరలేదన్నట్లుగా ఫోర్మరీ సంతకంతో అతను ఇచ్చినట్లుగా చూపిస్తున్నారు. ఈ బ్యాంకులో జరుగుతున్న అవకతవకలపై అనేక పత్రికలలో వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు :- నిన్న ఈ విషయంపై సి.పి.ఎం. వారు రెయిజ్ చేశారు. దీనికి కో-ఆపరేటివ్ శాఖ మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పారు. It has already been answered on the Floor of the House. There is only one additional thing she is saying now that someone has demanded bribe. Let us know the name of the person. We will enquire into it.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- రైతు పేరు చెప్పండి.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి :- గోవిందశెట్టి రైతు పేరు. ఈయనకి ముగ్గురు పిల్లలు ఉన్నారు. మూడు లక్షల రూపాయలు ఈయన కుటుంబానికి ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ఈయన కుటుంబాన్ని అప్పల బారి నుంచి ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది. వీరికి కావాల్సిన లాన్స్ అన్ని ఇచ్చి ఆదుకోవాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- నిన్ననే కో-ఆపరేటివ్ మంత్రి గారు జవాబు చెప్పారు. We will look into the matter.

శ్రీ డి. అచ్యుతరామయ్య (ఇచ్చాపురం) :- అధ్యక్షా, ఇచ్చాపురం నియోజకవర్గంలో కవిటి మండలములో ఎద్దువానిపాలెం అనే గ్రామం సముద్రతీర ప్రాంతం దగ్గరగా ఉంది. ఈ సముద్రపు నీరు వచ్చి ఆ గ్రామంలో ప్రవేశిస్తోంది. అక్కడ ఉన్న ఒక వీధి అంతా సముద్రంలో పూర్తిగా కలిసిపోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ విషయాన్ని పిటిషన్ కమిటీకి విన్నవించడం జరిగింది. ఈ కమిటీ ఆ గ్రామాన్ని కూడా సందర్శించింది. ప్రాటెక్షన్ వాల్ కావాలని కోరడం జరిగింది. ఇంతవరకు చేయలేదు. ఆ గ్రామములోకి సముద్రపు నీరు రాకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ గ్రామంలో 7 వేల పైచిలుకు ప్రజలు ఉన్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు గ్రేకిని ఆ గ్రామంలో ప్రాటెక్షన్ వాల్ నిర్మిస్తుండా? లేదా?

శ్రీ పి. అశోకజనవతిరాజు :- అధ్యక్షా, సీ ఇరోషన్ గురించి చెప్పారు. సి.ఇ. రోడ్లు మరియు భవనాలకు ...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఈ అంశం పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారికి తెలుసు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఇదే శాసనసభలో ఈ అంశమే ప్రశ్నరూపంలో వస్తే సమాధానం చెప్పాను. I will pass it on to my colleague.

శ్రీ మసాల ఈరన్న (అలూర్) :- అధ్యక్షా, మేము కృష్ణన్ ఇస్తే కృష్ణన్ రాలేదు. మీకు తెలిగ్రాం ఇచ్చాను. ఎస్.సి.లకు ఎ.బి.సి.డి. క్యాటగిరీలు కావాలని కోరాము. ఇంత వరకు చేయలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ సభలో కమీషన్ వేశారు. 1996 డిఎంబరు 17వ తేదీకి రిపోర్ట్ ఇవ్వాలి. కానీ ఇవ్వలేదు. ఎ.బి.సి.డి. క్యాటగిరీలుగా ఎస్.సి.లను విభజించలేదు. మాకు అన్యాయం జరిగిందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇది అర్థికపరమైనది కాదు. మార్చి 17వ తేదీకి అనౌన్స్ చేయాలి. కానీ చేయలేదు. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారు ఊరకే సమాధానం చెప్పకుండా ఇది చేసేందుకు పట్టువట్టాలి. గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి గారు తండ్రిలాంటి వారు. వారు కనికరించాలి. ఇది అర్థికపరమైనది కాదని గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. మా హక్కు మాకు ప్రసాదించాలి. క్యాటగిరీలుగా ఎస్.సి.లను విభజించి ఈ సభలో ప్రకటించేంతవరకు వారిని (సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి) చూస్తూ ఆయన దగ్గరే కూర్చోంటాను.

(గౌ. సభ్యులు శ్రీ మసాల ఈరన్న సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారి ఎదురుగా కూర్చోవారు.)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఈరన్న గారు దయచేసి మీ స్థానములో మీరు కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మసాల ఉరన్న గారిని, సీటులోకి వెళ్ల వలసిందిగా కోరుతున్నాను. స్పీకరు గారి ద్వారా మసాల ఉరన్న గారిని, స్థానంలోకి వెళ్లి కూర్చోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మసాల ఉరన్న గారూ మీరు లేవండి. లేచి మీ స్థానం కూర్చోండి. దయచేసి మీ స్థానంలోకి వెళ్లి కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, చాలా రోజులుగా పెడ్యూల్డ్ కులాలలో ఎ, బి, సి కేటగిరీలు కావాలని కొంత మంది అడుగుతున్నారు. అందువల్ల దానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ రామచంద్రరాజు గారితో ఒక కమిషనును వేసింది. 17-3-1997 నాటికి దానిని వేసి 6 మాసా అయింది. అయితే వారు యింకో మూడు మాసాల ఎక్స్‌టెంక్షన్ కావాలని అభ్యర్థించా. అందువల్ల కమిషన్ పరిశీలనకు యింకో మూడు మాసాలు ఎక్స్‌టెండ్ చేయటం జరిగింది. కమిషను పరిశీలన పూర్తి చేసి తమ రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన తరువాత త చర్యలు తీసుకుంటామని తమ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker :- Tea Break for fifteen minutes.

(The House adjourned for Tea Break for fifteen minutes at 12.34 p.m.)

(టీ విరామానంతరం సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12-55లకు ప్రారంభమైనది)

(మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నాడు)

(శ్రీ మసాల ఉరన్న సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారి స్థానానికి ఎదురుగా కూర్చునే ఉన్నారు.)

డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఉరన్నగారు, శాసనసభ్యులు సభా గౌరవాన్ని కాపాడాలి. టే! యువర్ సీట్.

(శ్రీ మసాల ఉరన్న లేవకుండా మెల్లగా జరుగుతూ పైనాన్న మంత్రిగారి స్థానం వద్ద వరకు వెళ్లి అక్కడ నుంచి నిలుచొని తన స్థానం వద్దకు వెళ్లారు.)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, ఎస్.సి.లలో, ఎ.బి.సి.డి. రిజర్వేషన్ కావాలని సభ్యులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వం కూడా చాలా సానుకూలంగా ఉన్నది. వేవే ఒక ఎంక్వెరీ కమిషన్ వేశాను. ఎంక్వెరీ జరుగుతూ వున్నది. ఇంకా 6 నెలలు టైము పొడిగించమని కోరారు. వచ్చే విద్యాసంవత్సరం ప్రారంభం అయ్యే లోగా పూర్తి అయితే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో మే 30వ తేదీ వరకు టైము ఇవ్వడం జరిగింది. మే 30వ తేదీ లోపలే ఇవ్వమన్నాము. తొందర్లో రిపోర్టు ఇస్తారని నాకు ఆశ ఉంది. తప్పకుండా ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయంలో సభ్యులు ఆందోళన చెందవద్దు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం కూడా చాలా క్లీన్ గా ఉంది. కమిషన్ రిపోర్టు వస్తే దానిపైన యాక్షన్ ఉంటుందని

మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. టైము బౌండు ప్రోగ్రాము పెట్టి మే 30వ తేదీ చివర తేదీ పెట్టాము. తప్పకుండా ఆ టైము ప్రకారం యాక్టన్ తీసుకొంటామని మీకు తెలియ చేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ మసాల ఈరన్న :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అమానుల్లాఖాన్ గారు ముఖ్యమంత్రిగారిని జిందాబాద్, జిందాబాద్ అనేది మంచిదే, వారేమో రాయితీలు ప్రకటిస్తున్నారు సంతోషమే. ముస్లింలు 5 శాతం ఉన్నారు. మేము ఏమో 30 శాతం మాదిగలు ఉన్నాము. ఎలిసిడిలుగా రిజర్వేషన్ కావాలని రెండు సంవత్సరాల నుంచి పోరాటము చేస్తున్నాము. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాల్సేనా మాకు ఎలిసిడిలు రావు. సగంలో మగ్గి కూలీ వాలీ చేసుకొంటున్నాము. రిజర్వేషన్ కోటా మాకు ఇవ్వమని కోరుతున్నాము. అధికపరమైన ఖర్చు ఏమీ లేదు కదా? ముఖ్యమంత్రి గారు అక్కడ ఏమో హామీ ఇచ్చారు? దానికి రిక్వెస్టు చేశాను, టెలిగ్రాములు ఇచ్చాము. సభలో సత్యాగ్రహం చేశాను. రెండు లక్షల మంది మాదిగలం ఉన్నామని చెప్పాను. నరసింహులను ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ఏమీ మాట్లాడవద్దు కబడ్డార్ అన్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు తండ్రిలాంటి వారు. ఆయన తప్పితే రిజర్వేషన్ చేసే వ్యక్తి లేదు అని నేను విజ్ఞప్తి చేశాను. నేను మొన్న ముగ్గురు వెల్ ఫోర్ మంత్రులతో మాట్లాడాను. వాళ్లు చీమ కుట్టినా పట్టించుకోకుండా ఉన్నారు. అసలు చెప్పకుండా ఎవరు పట్టించుకుంటారు. మాదిగ దండోరా వాళ్లు సత్యాగ్రహం చేస్తామంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారిని గౌరవించి మీరు సత్యాగ్రహానికి పూనుకోవద్దు మేము చేస్తాము అన్నాము. కమిషన్ కు టైము ఇచ్చింది దీసెంబరు 17 వరకే. ముఖ్యమంత్రిగారు టైము ఇచ్చారు అంటే మళ్ళీ మార్చి 17వ తేదీ కావాలి కాని, 18, 19, 20వ తేదీన అవస్థు చేయాలి. నేను ఎవరితోటి చెప్పుకోవాలి? మే 30వ తేదీతో చేస్తే సంతోషం. మాదిగవాళ్లం అంతా 30 శాతం మందిమి ఉన్నాము. 5 శాతం ఉన్న ముస్లింలు మీ పక్షాన ఉన్నట్లే మేము కూడా మీతోటే ఉంటాము. ఇంకా 20 సంవత్సరములు రాజ్యం ఏలుతారు. నీవు తప్పితే మాకు చేసే దిక్కులేరని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చెప్పడు మాటలు వినకూడదని ఈ సభాముఖంగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

1-00 శ్రీ ఎన్. గోపాలరావు (కొత్తూరు) :- అధ్యక్షా, మా కొత్తూరు నియోజకవర్గం భావన ము|| మండలంలో ఈసరి, కోసలి అనే రెండు గ్రామాలలో బుధవారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు, అనగా 19-3-97న ఘోరమైన అగ్ని ప్రమాదం సంభవించింది. దీనివల్ల 850 ఇండ్లు పూర్తిగా కూలిపోయాయి. ఈ మంటలలో చిక్కుకుని 65 సంవత్సరాల వృద్ధురాలు తలారి రాములమ్మ అలాగే 13 సంవత్సరముల బాలుడు మైదాపుల వాసు అనే ఇరువురు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. వీరి పరిస్థితి చాలా ఆందోళనకరంగా ఉంది. మంటలలో 4 పశువులు, మేకలు, గొర్రెలు కూడా చనిపోయాయి. ప్రాథమిక అంచనాలను బట్టి కోట్లాది రూపాయల ఆస్తి నష్టం జరిగింది. ప్రభుత్వం వారు వెంటనే స్పందించి నిరాశ్రయులైన వారికి ప్రభుత్వపరంగా సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

కాబట్టి వారికి ప్రభుత్వపరంగా అన్ని విధాలా సహకరించాలి. ఇన్ సూరెన్సు కూడా వారికి వచ్చేట్లుగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలి. ఆ రెండు గ్రామాలలో నివసిస్తున్న వారందరూ

హరిజనులు, గిరిజనులు. ఇళ్లు కూడా అందరికీ, 850 ఇళ్లు ఐ.ఎ.వై. క్రింద నిర్మించాలని రెవెన్యూ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌రెడ్డి :- మార్చింగ్ వార్త చూడగానే ఇమ్మీడియేట్‌గా శ్రీకాకుళం కలెక్టర్ గారితో మాట్లాడాను. వారు కూడా సైట్‌కు వెళ్లానని చెప్పారు. వారి నుంచి ఇమ్మీడియేట్‌గా రిపోర్ట్ తెప్పించి తప్పనిసరిగా న్యాయం చేస్తానని చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- సిటీషన్స్ రేపటికీ పాస్‌పాస్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి (తుంగతుర్తి) :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాఘవరెడ్డి గారు, నరసింహరెడ్డి గారు శ్రీరాంసాగర్ సెకండ్ ఫేజ్ శ్రీలం లెప్స్ బ్యాంక్ కెనాల్ గురించి పార్ట్ నోటీస్ కృత్యనే వేసిన సందర్భంగా పార్ట్ డిస్కషన్‌కు అనుమతించమని కోరగా ఆంధ్రుకు అధ్యక్షుల వారు ఆంగీకరించారు. ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ డిమాండ్స్ వచ్చాయి. దాని మీద మాకు ఎంతో ఆశగా ఉంది. రాజకీయాలకు అతీతంగా జలసాధన సమితి, సి.పి.ఐ. (ఎమ్), సి.పి.ఐ. (ఎమ్.ఎల్.) పార్టీవారు 14వ తారీకున ఒక తీర్మానం చేశారు. 8 మార్చిన భువనగిరిలో తెలంగాణా సమితి వారు కూడా ఒక తీర్మానం చేశారు. శ్రీలం లెప్స్ బ్యాంక్ కెనాల్ శ్రీరాంసాగర్ సెకండ్ ఫేజ్ విషయమై మార్చి 6న మేము కూడా రక్తతర్పణ చేయటం జరిగింది. ఈ రోజు సి.పి.ఐ. (ఎమ్) పార్టీవారు రైతు రక్షణ యాత్ర కూడా చేస్తున్నారు. రాజకీయాలకు అతీతంగా ఈ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఈ డిమాండ్స్ ఈ రోజు డిస్కషన్‌కు వచ్చాయి. ఈ డిమాండ్ కన్నా ముందు డిస్కషన్‌కు అవకాశం ఇస్తామన్నారు. మేము కొరెడి, ఈ ప్రాజెక్టుల విషయంలో డిస్కషన్‌కు ఎలవ్ చేయండి. డిస్కషన్ చేసినట్లయితే తెలంగాణా ప్రాజెక్టుల విషయంలో న్యాయం చేశారుతుంది. ఎప్పుడు పెడతారు ఈ డిస్కషన్? అతి త్వరలోనే పెట్టాలి. 28వ తారీఖున పెడితే అసెంబ్లీ అయిపోతుంది. గతంలో మాకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. వెనుకబడిన ప్రాంతాల గురించి చర్చ చేసినప్పుడు కూడా మాకు న్యాయం జరగలేదు. ఈ సారైనా వెంటనే డిస్కషన్ పెట్టండి. సమయాన్ని ఎప్పుడు కేటాయిస్తారు? దయచేసి రేపు తప్పకుండా ఈ విషయమై పార్ట్ డిస్కషన్‌కు ఎజెండాలో పెట్టాలని కోరుతున్నాను. డిస్కషన్ అయిపోయిన తరువాతే డిమాండ్స్ పాస్ చేసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- డిమాండ్స్‌లో డిస్కషన్ చేయండి.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి :- డిమాండ్స్‌లో కాదు సర్. డిమాండ్స్ పాస్ చేసిన తరువాత డిస్కషన్ చేస్తే ఏమి అర్థం ఉంటుంది. ఈ రోజు ఇక్కడ ఉన్న పార్టీల వారందరూ బాగా ఆందోళన చెందుతున్నారు. మొన్న 50,000 మంది సి.పి.ఐ. (ఎమ్), సి.పి.ఐ. (ఎమ్.ఎల్.) వారు వచ్చారు. రేపు డిస్కషన్‌కు తీసుకోండి సర్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- స్పీకర్‌గారితో మాట్లాడి చెబుతాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి :- మంచిది సర్, ఛాంక్యా.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి :- అనుమతించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా దారుణంగా కరవుకు గురవుతోంది. అక్కడ

వ్యవసాయం చేసుకోవటం కష్టమవుతోంది. అకస్మాత్తుగా నిన్న వడగండ్ల వద్దం పడింది. దాని వల్ల విపరీతంగా నష్టం జరిగింది. చేతికి వస్తున్న పంటలు చేజారిపోయాయి. హెచ్.టి. లైన్స్, ఎల్.టి. లైన్స్ పడిపోయాయి. మంత్రిగారు అధికారులను పంపించి నష్టాన్ని అంచనా వేయటంతో పాటు హెచ్.టి. మరియు ఎల్.టి. లైన్స్ వార్ ఫుటింగ్ మీద రెస్టోర్ చేయించాలని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. కల్వకుర్తి, వనపర్తి, గద్వాల, ఆమరచింతలలో భారీగా నష్టం జరిగింది. దయచేసి వెంటనే ఇప్పుడున్న స్టాండింగ్ క్రాఫ్స్ను సేవ్ చేయటానికి పవర్ రెస్టోర్ చేయటంతో పాటు నష్టాన్ని అంచనా వేయించమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర గౌడ్ :- అధ్యక్షా, డిప్యూటీ కలెక్టర్ గారితో మాట్లాడతాను. పవర్ మాత్రం ఇమ్మిడియేట్ గారెస్టర్ చేయటం జరుగుతుంది. ఇమ్మిడియేట్ గా రిపోర్ట్ పంపమని కోరుతాను. రిపోర్ట్ రాగానే తప్పకుండా న్యాయం చేస్తాను.

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము :

“పోలీస్ సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో తీర్పును అమలు చేయబడు గూర్చి.”

شرعی محمد رمان اللہ خان:- رینکس کے خلاف بالکل نا انصافی ہو رہی ہے۔ آپ ڈائریکٹ اپائنٹمنٹ والوں کو ترقی دے رہے ہیں۔ جسکی وجہ سے رینکس کے ساتھ نا انصافی ہو رہی ہے۔ جبکہ ۱۹۸۳ء کے بیاچ کی ایک پائل لسٹ بن گئی تھی۔ اس میں تقریباً ۶۵ سب انسپکٹرس کی لسٹ تھی۔ اس میں سے چند ایس آئی کو ترقی بھی دی گئی تھی۔ درمیان میں اس لسٹ کے تحت جن لوگوں کو ترقی دینا تھا ہنسی دیا گیا۔ اسی دوران ۱۹۸۵ء کا بیاچ کورٹ سے رجوع ہوا۔ جبکہ رینکس کو ۲۸-۲-۱۹۸۳ء میں ایس آئی ترقی مل چکی تھی اور ڈائریکٹ ایس آئی کا تقرر ۱۲ ستمبر ۱۹۸۵ء میں ہوا تھا۔ پھر کس طریقہ سے یہ بیاچ ۱۹۸۳ء کے بیاچ سے سینڈکس طریقہ سے ہوتا ہے۔

رٹل - 304 قیود پرمش دہشتہ
 تہسکونچین ویشیو: "پولیس
 سب-انٹینڈنٹ سینیاریٹی جانیٹا
 انڈرپریٹڈ وڈیو سٹریٹس ٹریڈنگ
 تہسکونچین ویشیو: "پولیس"

جیک رینکس ٹریننگ کو ۷-۶-۱۹۸۵ میں جا کر آگئے تھے۔ ان کا پروفیشن بھی
 ڈیپلیر ہو گیا تھا۔ یہ لوگ ایس آئی کی حیثیت سے برابر کام کر رہے ہیں۔ انہیں ایک دن
 کاگیاب میں نہیں آیا۔ ہر طریقہ سے ۱۹۸۳ کا بیاج ۱۹۸۵ کے بیاج سے سینٹر ہے۔
 ۱۹۸۳ کے بیاج کی ایک سی لسٹ بھی تیار ہو گئی تھی۔ اس میں سے چند ایس آئی کو
 انسپکٹس کی حیثیت سے ترقی بھی دے چکے تھے۔ لیکن اسی درمیان میں ۱۹۸۵ کا بیاج
 آئندہ پردیش ڈسٹریکٹ ٹریبونل سے رجوع ہوا تھا۔ اے پی ڈسٹریکٹ ٹریبونل
 نے ایک انٹرم آرڈر دیا تھا اس میں دو کلاس تھے۔

The A.P. Tribunal passed an interim directions in two ways i.e.

(a) To prepare a seniority list of Sub-Inspectors as per Rules 16 (c)
 A.P. Police Sub-ordinate Service Rules

(b) To prepare a provisional seniority list at the ratio of 3:7 (3 for S.I.'s
 of 1993 Batch and 7 for S.I.'s of 1985).

اس آرڈر کو پولیس ڈپارٹمنٹ فوری عمل کر دیا۔ ۱۹۸۵ کے بیاج کے ایس آئی کو
 ترقی بھی دے دیا۔ لیکن اے پی ڈسٹریکٹ ٹریبونل نے اپنا مکمل فیصلہ ۱۹۹۲
 ۱۹۹۲ کو دے دیا۔ اس میں پہلے کے انٹرم آرڈر کو ختم کر دیا۔ پولیس ڈپارٹمنٹ
 اس فیصلہ پر عمل کرنے کیلئے ٹال مٹال سے کام لے رہا ہے۔ جیک فیصلہ ۸ کو ۸ مہینہ کا
 عرصہ ہو چکا۔ اس فیصلہ کو روکنا نہیں لارہے ہیں۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں
 کہ فوری عدالت کے فیصلہ کو روکنا چاہیے۔
 مسٹر ڈپٹی اسپیکر:۔ آپ جلد مکمل کیجیے۔

చూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : "సాలీస్
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిమినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి"

20 మార్చి, 1997

537

شری محمد امان اللہ خان : — یہ عمارا سوال تین مرتبہ ملتوی ہو کر آج آیا ہے۔ عدالت کا فیصلہ آکر بھی ۸ مہینہ ہو چکا لیکن حکومت اسکو روٹھل نہیں لارہی ہے۔ بڑے تعجب کی بات ہے۔ اے پی اڈمنسٹریٹو ٹریبونل آرڈر کے خلاف دوسرا سبکدوش کورٹ سے رجوع ہو کر ایک اسٹاپس کو آرڈر ۱۹ فروری ۱۹۹۷ء کو لائے ہیں۔ یہ آرڈر صرف دو آدمیوں کیلئے ہے۔ آپ اس آرڈر کو بہانہ بنا کر ۱۹۸۳ء کے بیاچ کو ترقی نہیں دے رہے ہیں یہ بالکل نا انصافی ہے۔ آپ کو معلوم ہونا چاہیئے کہ جب ۱۹۸۵ء کے بیاچ اے پی ٹریبونل میں مقدمہ ہارنے کے بعد سپریم کورٹ سے رجوع ہوئے تھے۔ وہاں پر سپریم کورٹ نے ان کی درخواست کو مسترد کر دیا تھا۔ اے پی اڈمنسٹریٹو ٹریبونل کے آرڈر کو برقرار رکھا تھا۔ اس کے باوجود حکومت اس فیصلہ کو روٹھل نہیں لارہی ہے۔ اس سے اندیشہ ہوتا ہے کہ خود حکومت ۱۹۸۵ء کے بیاچ کے ساتھ کتنی ہمدردی رکھتی ہے۔ اس وجہ سے ۱۹۸۵ء کے بیاچ کو جو ترقی دی گئی تھی فوری انہیں تنزل کر دینا چاہیئے تھا لیکن حکومت انہیں تنزل کرنا نہیں چاہ رہی ہے۔ یہ جو آدمی اسٹاپس کو آرڈر لائے ہیں وہ صرف دو آدمی کیلئے ہے۔ باقی لوگوں کیلئے نہیں ہے۔ حکومت کو چاہیئے کہ باقی جوسٹ ۱۹۸۳ء کے بیاچ کی باقی بے فوری انہیں ترقی دے دیجائے۔ لیکن آپ ۱۹ فروری ۱۹۹۷ء کو جو اسٹاپس کو آرڈر ہے اس لئے آپ سب جوڈیس (جفٹل سٹوڈ) ہے کہہ کر رہے ہیں۔ یہ بات بالکل غلط ہے۔ یہ آرڈر صرف دو آدمیوں کیلئے ہے باقی لوگوں پر یہ آرڈر لاگو نہیں ہوتا۔ اس لسٹ میں

చూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : "పోలీ!
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల పీనియారిటీ జాబితా;
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి"

زیادہ تر مسلمان ہیں اور کچھ لوگ ایس سی اور بی سی ہیں۔ حکومت کو چاہیے کہ عدالت کے فیصلہ کو فوری رد عمل لایا جائے۔ یہ لوگ پولیس سے ہیڈ کانسیٹبل بنے۔ اس کے بعد ہیڈ کانسیٹبل سے سب انسپکٹر بنے۔ ان کے ساتھ انصاف کرنیکی ضرورت ہے۔ ٹریبونل کے آرڈر کو فوری رد عمل لینے کی ضرورت ہے۔ ترقی دینے کے لئے جو سی لٹ تیار کی گئی تھی اس میں سے تقریباً ۱۳ ایس آئی کو انسپکٹس بنا دیا گیا تھا۔ اب جبراً باقی لوگ بچے چوٹے ہیں فوری ان لوگوں کو ترقی دے دی جائے۔ اس لٹ میں تقریباً ۲۲ یا ۲۵ لوگ بچے ہوئے ہیں۔ انھیں فوری ترقی دے دی جائے۔ یہ لوگ تقریباً ۱۵ سال ۲-سال سے سب انسپکٹس کی حیثیت سے کام کر رہے ہیں۔ باقی جو لٹ بچی ہوئی ہے اس میں سے کئی لوگ تو مرچکے ہیں۔ ۲۰ یا ۲۵ لوگ باقی ہیں ان لوگوں کو فوری ترقی دے دی جائے۔ لٹ میں بچے ہوئے لوگ ہیں اس میں سب سے زیادہ مسلمان ہیں اسکے بعد چند ہر بچن لوگ بھی ہیں۔ ان لوگوں کے ساتھ انصاف کرتے ہوئے انھیں فوری ترقی دینا چاہیئے۔

Sri Asaduddin Owaisi :- Hon'ble Deputy Speaker, sir, in the month of March, 1983 about 65 Head Constables were selected to act as Sub Inspector of Police and were sent to Police Training College. After the completion of the said training, all the Head Constables were promoted as Sub Inspector of Police on 10-08-83 in anticipation of the results of the examinations which they have written. On 03-04-84 results of all the 65 candidates were published, out of them only four passed in first attempt and the rest of them passed in supplementary examination i.e., on 07-06-85. While declaring the probation this date of 07-06-85 should be taken as a basis.

Secondly, the direct recruitees of Sub Inspector of Police were appointed on 12-09-85. So there is a gap of three months between the appointment of promotee Sub Inspector of Police and direct recruitee Sub Inspector of Police.

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : “హిల్స్
సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిమినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్
తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

20 మార్చి, 1997

539

As per rule 5(f) of Andhra Pradesh Police Service Rules, 1966 the promotee Sub Inspector of Police of 1983 batch have to put up four years of service before they could be promoted as Inspectors. According to rule 5(f) of Andhra Pradesh Police Service Rules, 1966 the S.I.'s who are recruited directly have to put up six years of service. On 01-09-91 all the direct recruited S.I's completed their required service.

Sir, the seniority list was approved by the D.G. and I.G.P. which included 51 names of promotees and it was sent to the Commissioner of Police on 24-03-93. Further, this list was also approved by the promotional panel of S.I's. Out of this approved names of 51 only 19 S.I's were promoted. Sir, this whole matter deals with the city of Hyderabad.

I would like to bring to the notice of the Government that the other promotee S.I's of 1983 batch in different regions have been promoted where as the same was denied to the Hyderabad city S.I's.

Depending upon the vacancy position in the city. 19 Sub Inspector of Police were given promotions in 1993-94. Now, the S.I's of 1985 batch approached the A.P.A.T. after the promotions of 19 S.I's. These S.I's pleaded the Tribunal for a Status-Quo order. The Andhra Pradesh Administrative Tribunal on 05-07-95 issued an interim order to issue adhoc promotions to the post of Sub Inspector of Police at 7:3 ratio i.e., seven should go for direct recruits and three for promotee S.I's.

14 Sub Inspectors were promoted as Circle Inspectors swiftly. The order which was given by the Andhra Pradesh Administrative Tribunal is against the Departmental Rules of the Police Department. The Police Department should have gone and filed a petition to vacate that interim order. But they had some vested interests. Unfortunately, within the time of five days, this interim order was implemented. On 11-06-1996, the Andhra Pradesh Administrative Tribunal gave final / common judgement for all cases filed by direct SI's and the promotees. The batch of cases were disposed of with the following directions : The inter-se seniority among direct SI's of 1985 batch be determined as per ranking given by the Public Service

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

Commission. Secondly, the inter-se seniority among the promotees be determined as per the ranking of Police Training College. Thirdly, the inter-se seniority among the promotees / direct S.I's be determined keeping in view the rules prevailing in the State of Andhra Pradesh i.e., the rule 5(f) of A.P. Police Service Rules and fourthly, all the interim orders in the batches are vacated, that names to say, according to the above four directions, when the court has given an interim order on 5-7-95 directing promotion to be made on 7:3 ratio and when the final judgement clearly tells that all the interim orders be vacated, the Police Department should have acted accordingly. The Police Department is expected to observe and maintain the rule of law. If they blatantly flout the rules or the judgement given by the Tribunal, how can a common man expect that Justice would be done by the department. When the Tribunal asking that the interim orders should be Vacated, those Inspectors who were promoted from direct S.I's should be reverted back. Why did they not revert them? The third direction clearly states that the SI's of 1983 batch who were already in the approved panel should have been promoted. I raised this issue in September, 1996 in this august House. The Hon'ble Deputy Speaker can get the records and verify the same. The Hon'ble Home Minister said that this judgement would be implemented before 11-9-1996. As soon as the Tribunal gave final / common judgement in September, 1996, I have raised this issue in Zero Hour and the Hon'ble Minister promised that the judgment would be implemented before the end of 1996 whereas no action was taken by the Home Department and this file was kept pending. Those direct SI's were aggrieved by the decision of the Tribunal and they filed an appeal before the Supreme Court vide SLP No. 16039/96. The answer which was given to us does not say this information. Why this fact was hidden before us? When you have accepted the Tribunal Judgment, why did they not say in their answer that these SI's appealed to the Supreme Court. This fact was hidden. They should give correct answer with true version. The said SLP was dismissed by the apex Court on 23-8-1996. Within two months, the Supreme Court has upheld the decision of the Tribunal on 23-8-1996. We are now in the third week of March, 1997. The

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
 ఆండ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

20 మార్చి, 1997

541

answer says that these direct SI's - two of them - have gone to the Tribunal and they got a status-quo order from the Vice-Chairman of the Tribunal and that too - on a typographical error. If that is the case, why the Home Department kept the file in cold-storage for nearly six months? when the Supreme Court has upheld the decision given by the Tribunal, why did they promote them? when an assurance is given in this august House that this judgment would be implemented and when the Supreme Court has upheld the judgment, why it was not implemented? Now the answer given is that these people have gone to the Tribunal on 19-2-1997 and obtained status quo order. Even the order given by the Vice-Chairman to the Tribunal is only in respect of two persons. It is a common principle of law that there are two types of orders; one is orders in rem and the other is orders in personam. The present order is an order in personam, that means, it applies only to two persons who have gone and asked for status quo viz., Sri P. Rameswaraiah who is working as SI of Police, Hyderabad City Pole and Sri Papaiah, Abids Police. The order applies only to those two persons. Nextly, the Vice-Chairman's order will attract contempts of Court Act as he has no right to go into the validity of the judgment because the Supreme Court has given a decision. This shows the state of justice in our State. How can a Vice-Chairman of the Tribunal give an order against the judgment of the Supreme Court?

I will go through the answer. It says at para 3 that the Tribunal has not held in its final judgment dated 11-6-96 that Police Sub-Inspectors of 1983 batch as seniors of 1985 batch of City Police. In this connection, I request you to go into the judgment of the Tribunal at page 1. You kindly look into it. All of you (authorities) are IPS officers and learned persons. They are the educated people. How can they hide facts? Whom they are trying to protect? Whose skin they are trying to protect? In the judgment it is said that in pursuance of the GO, the Public Service Commission notified vacancies in the year 1983 and the selection list of the candidates was transmitted to the appointing authority by the Public Service Commission and the selected candidates were ultimately appointed in September, 1985. In so far as the

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : "పోలీస్
సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిమిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్
తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి"

vacancies to be filled by promotion are concerned, the selected candidates were subjected to the training and they are appointed prior to September, 1985. Page - 1 of the judgment of the Tribunal clearly says that 1983 batch SI's are the seniors and 85 batch people are appointed later on. It clearly shows - who is junior and who is senior? The Tribunal further held in the present case that the candidates who were appointed by promotion and those who were appointed by transfer were sent to the Police Training College prior to direct recruitment and after they finished training, they were given appointment between June and August, 1985. Judgment page No. 13 kindly go through and see - what are the real facts? More-over, it says in para 4 in the answer given to us that this decision requires thorough examination in consultation with the GAD and the Law Department. I can quote the file No. 7973/EPLIC/95 Home Dept. wherein the Chief Secretary had given his remarks. The Chief Secretary in his remarks stated that action should be taken against those officers who are not implementing the judgment of the Tribunal. Now, how can they give wrong answer? What is the Police Department doing sir? The answer given to us is completely wrong. It is not stated that they Supreme Court has upheld the judgment of the Tribunal. More-over, out of this list of 35, 22 belong to the minority community. That's why, they are giving step motherly treatment. Through you I demand that the SI's of 1985 batch should be reverted immediately as per the Judgement of the tribunal. 1983 SIs should be promoted immediately as Inspectors. It is their right. When the Home Department is expected to be exemplary, why it is trying to hide the facts? For six months, from September, 1996 to February, 1997, the Home Department did not take action. This file is pending with the Chief Secretary. The Chief Secretary has written on the file adversely. He asked whether it is to be implemented? The order given by the Vice-Chairman cannot give such an order. Even if you accept for argument sake that it is right, that is an order in personam. It applies only to two people. They have to promote SI's 1983 batch immediately by implementing the judgment.

1-30 శ్రీ యం.ఎ. గౌర :- అధ్యక్షా, సర్వీస్ మేటర్ను శాసన సభలో చర్చించవలసిన
ము డురదృష్టకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడినందుకు నేను విచారిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం

తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్

సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్

తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

ప్రభుత్వాధికారులకు చట్టాన్ని సమానంగా వర్తింపజేసినట్లయితే సర్వీస్ మేటర్స్ ను ఈ శాసనసభలో ప్రస్తావించవలసిన అవసరం ఉండదు. సిటీ పోలీస్ ఆఫీసులో కొంత మంది పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తులు ప్రభుత్వాన్ని ఏరకంగా ప్రభావితం చేస్తున్నారని చప్పడానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ. ఇందులో వర్గాలకు, ఇతరత్రా కన్సిడరేషన్స్ లోకి నేను పోవడంలేదు. నేను మనవిచేసేది మీరు సీనియారిటీ లిస్టును తయారుచేసి కొంత మందిని ప్రమోట్ చేశారు. కొంతమందిని ఎస్.ఐ.లుగా ప్రమోట్ చేశారు కొంత మందిని డైరెక్ట్ రిక్రూటింగ్ ద్వారా ఎస్.ఐ.లుగా నియమించారు. అయితే వారి మధ్య సీనియారిటీ లిస్టును ఏ రకంగా తయారుచేయాలో పోలీసు మాన్యువల్ లో వుంది. అయితే ఈ విషయంలో ఒక్క హైదరాబాదులోనే విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది. కారణం ఏమిటంటే హైదరాబాదులో వున్న డైరెక్ట్ రిక్రూటింగ్ ఆయిన ఎస్.ఐ.లు హోం మినిష్టరునే కాదు, అవసరమైతే ప్రభుత్వం మొత్తాన్ని ప్రభావితంచేసేంత పలుకుబడి కలిగి వున్నారని చెప్పడానికి అనేక ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. గతంలో సి.ఐ.ల ప్రమోషన్లకు ఒక లిస్టును తయారుచేశారు. 1983లో ఎవరైతే ఎస్.ఐ.లుగా ప్రమోట్ అయ్యారో వారి సీనియారిటీ లిస్టును తయారుచేసి వారిని సి.ఐ. లుగా ప్రమోట్ చేయాలన్నారు. ఈ విధంగా సీనియారిటీ ప్రాతిపదికన వారిని ప్రమోట్ చేయాలన్నారు. చట్టంలో ఏముందంటే డైరెక్టుగా ఎస్.ఐ.లుగా నియమింపబడిన అభ్యర్థులు సి.ఐ.లుగా ప్రమోషన్ పొందాలంటే వారికి 6 సంవత్సరాల సర్వీస్ ఉండాలని, అదే ప్రమోషన్ ద్వారా నియమింపబడిన ఎస్.ఐ.లకైతే 4 సంవత్సరాల సర్వీస్ వుంటే ప్రమోట్ చేయవచ్చునని నిబంధన వుంది. ఆ రకంగా రూల్ 166సి క్రింద సీనియారిటీ లిస్టును తయారుచేసి 20వ నెంబరు అభ్యర్థివరకు ప్రమోషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఆ సమయంలో ఆరు సంవత్సరాల సర్వీస్ పూర్తిచేసుకొన్న ఎస్.ఐ.లు తమకు 6 సంవత్సరాల సర్వీస్ పూర్తి అయింది కాబట్టి ఒక్క క్షణం కూడా ఆలస్యం లాకుండా సి.ఐ.లు కావలసిందేనని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్ కు వెళ్లి ఒక ఆర్డరు తెచ్చుకొన్నారు. ఆ ఆర్డరులో కూడా వారికి ఫేవరబుల్ గా లేదు. అందులో ప్రభుత్వానికి రెండు డైరెక్ట్స్ ఇచ్చారు. అందులో ఒకటి ఏమిటంటే ఎ.సి. పోలీస్ సబార్డినేట్ రూల్స్ లోని రూల్ 16(సి) క్రింద సీనియారిటీ లిస్టును తయారుచేయండి అన్నారు. ఈలోగా 7:3 ప్రాతిపదికన ప్రమోషన్స్ ఇవ్వండి అన్నారు. అంతకుముందు గవర్నమెంట్ నిద్రపోయిందేమో తెలియదు కాని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్ ఇంట్రీమ్ ఆర్డర్ ఇచ్చిన వెనువెంటనే 1985 బ్యాంకు చెందిన 14 మంది డైరెక్ట్ రిక్రూటీస్ కు ప్రమోషన్ ఇచ్చారు. 7:3 ప్రాతిపదికన ప్రమోషన్స్ ఇచ్చారు. ట్రైబ్యునల్ సీనియారిటీ లిస్టును తయారుచేయమన్నప్పుడు ఆ రకంగా తయారుచేయలేదు. జాప్యం చేశారు. ఆ తరువాత 11-6-96 నాడు ట్రైబ్యునల్ సైనల్ జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. ఆ జడ్జిమెంట్ లో ఏం పేర్కొన్నారంటే 7:3 సరైంది కాదు, 1983 బ్యాచ్ కు చెందిన వారు సీనియర్స్ కాబట్టి వారిని సి.ఐ.లుగా ప్రమోట్ చేయాలని క్లయిర్ గా చెప్పడం జరిగింది. అలాంటప్పుడు ఔటాఫ్ ది వే సి.ఐ.లుగా ప్రమోట్ అయినవారిని - వారికి మీ ఆశీర్వాదం ఉంది కాబట్టి రివర్స్ చేయడానికి మీరు వెనకాముందు

యాల - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిమినిస్ట్రేటివ్ ట్రీబ్యూనల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

అడుగున్నారు. ఆరు నెలలు ఊరికే ఉండి ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమంటోందంటే స్టేటన్ కో ఉంది కాబట్టి వారిని రివర్స్ చేయడానికి వీలులేదు అంటున్నారు. అసలు ప్రమోషన్ మీద ఎస్.ఐ.లు అయినవారిని సి.ఐ.లుగా ప్రమోట్ చేయమని 11-6-96న ట్రీబ్యూనల్ పైనల్ ఆర్డరు ఇస్తే 9-2-97న స్టేటన్ కో ఆర్డరు వచ్చేంతవరకూ దానిని ఎందుకు ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఆరు నెలల పాటు ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదు? సి.ఐ.లుగా ప్రమోట్ అయిన వారు సుప్రీంకోర్టుకు వెడితే వారి ప్లీని రిజెక్ట్ చేయడం జరిగింది. వారి ప్లీని సుప్రీం కోర్టు రిజెక్ట్ చేసినప్పటికీ 83 బ్యాచ్కు చెందిన వారికి అనుకూలంగా వున్న ఆర్డర్ను ఇంప్లిమెంట్ చేయకుండా టైపోగ్రాఫికల్ ఎర్రర్ వుందన్న నెపంతో కోర్టులో మిసిరిప్రజెంట్ చేసి ఒక ఆర్డర్ తెచ్చుకొన్నారు. అసలు ఇద్దరికీ మాత్రమే స్టేటన్ కో ఆర్డర్స్ వుంటే మిగతా 12 మందిని రివర్స్ చేయవలసి వంటే చేయకుండా ఈ రకంగా ఎందుకు కల్లోలాన్ని సృష్టిస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వోద్యోగులలో కొంత మంది పట్ల ఆశ్రిత పక్షపాతాన్ని చూపిస్తూ, కొంతమంది స్వంత మనుషులను తయారుచేసుకొని రూల్స్ను వయిలేట్ చేసి క్రమశిక్షణాయుతంగా ఉండవలసిన పోలీసు ఫోర్సులోనే ప్రభుత్వం క్రమశిక్షణా రాహిత్యాన్ని సృష్టించడం ఎంతవరకు న్యాయమని అడుగుతున్నాను. అందువల్ల దయచేసి ఇప్పటికైనా ఆ 12 మందిని రివర్స్ చేయండిని హోం మినిష్టరుగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా సీనియారిటీ లిస్టులోని మొదటి 20 మందినే కాకుండా మిగతావారికి కూడా ప్రమోషన్ ఇవ్వండిని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ లిస్టులోని అభ్యర్థులకు ప్రమోషన్ ఇచ్చిన తరువాతే 1985 బ్యాచ్కు చెందినవారికి ప్రమోషన్స్ ఇచ్చి పోలీసు డిపార్ట్మెంట్లో క్రమశిక్షణను కాపాడండి. క్రమశిక్షణకు పేరైన పోలీసు డిపార్ట్మెంట్లో ఈ రకమైన గంద్రగోళాన్ని సృష్టించడం వల్ల శాంతిభద్రతల మీద కూడా దాని ప్రభావం పడుతుంది. సర్వీస్ మేటర్స్ను శాసన సభలో ప్రస్తావించవలసిన పరిస్థితిని తీసుకురావడం ప్రభుత్వానికి ఏ రకంగానూ మంచిది కాదు. కాబట్టి ఈ తప్పును ఇప్పటికైనా సవరించుకొని అర్హులైన 1983 బ్యాచ్ వారికి ప్రమోషన్ ఇచ్చి ఈ సమస్యను పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్ధం బాలేరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇది బాధాకరమైన సమస్య. 1983లో 65 మంది హెడ్ కానిస్టేబుల్స్కు ఎస్.ఐ.లుగా యాక్ట్ చేయడానికి ప్రమోషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారికీ, 1985 బ్యాచ్కు చెందిన సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లుకూ మధ్య ప్రమోషన్ల విషయంలో ఉన్న తగాదా ఇది. ట్రీబ్యూనల్ ఇచ్చిన ఆర్డరు ప్రకారం ప్రమోషన్స్లో 7:3 రేషియోను అమలుచేయడానికి చీఫ్ సెక్రెటరీగారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయితే ఈ విషయంలో ఎవరికీ అన్యాయం జరగకూడదని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా హైదరాబాదు సిటీ ప్లీ జోన్ అయిపోయింది కాబట్టి ఇక్కడ 6 పాయింట్ ఫోర్ములాను ఇంప్లిమెంట్ చేయడంలేదు. ఇక్కడ 6 పాయింట్ ఫోర్ములాను అమలుచేయవలసిన ఆవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్లీ జోన్ అని మీ ఇష్టంవచ్చినట్లు వ్యవహరించడానికి వీలులేదు. ప్రమోషన్ ద్వారా ఎస్.ఐ.లుగా నియమింపబడినవారు సి.ఐ.లుగా ప్రమోషన్ పొందాలంటే 4 సంవత్సరాల సర్వీస్ ఉండాలన్న రూల్ ఉంది.

తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్
సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్
తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

అదేవిధంగా డైరెక్ట్ రిక్రూటీసేకు ప్రమోషన్ రావాలంటే 6 సంవత్సరాల సర్వీస్ వుండాలని నిబంధన వుంది. 1983లో ఎస్.ఐ.లుగా ప్రమోటే అయినవారి సీనియారిటీ లిస్టును తయారుచేసి డిపార్టుమెంటల్ ప్రమోషన్ కమిటీ ఆమోదించిన విషయం వాస్తవం కాదా అని ఆడుగుతున్నాను. 1-40 డిపార్టుమెంటల్ కమిటీ 51 మందికి ఇచ్చిన తరువాత 1985లో వచ్చిన డైరెక్టు ము|| రిక్రూటీమెంటు వారికి ప్రమోషన్ లిస్టు, పానెల్ లిస్టు ప్రీపేర్ కాలేదు, ఇది వాస్తవం కాదా? ఎందుకంటే, యిది తగాదా వస్తుంది. 1993లో డిపిసి 51 మందికి ప్రమోటీ ఎస్ఐలకు 1983లో వున్నవారికి ప్రమోషన్ ఇస్తామని ఒక లిస్టు తయారు అయింది. ఆ రోజువరకు డైరెక్టు రిక్రూటీస్ యొక్క లిస్టు తయారుకాలేదని తెలిసింది. దీని విషయంలో ట్రైబ్యునల్ ఆర్డర్ ప్రకారం మీరు ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నారా? సుప్రింకోర్టు కూడా ఇచ్చిన ఆర్డర్స్ ప్రకారంగా వారికి న్యాయం చేయదలచుకున్నారా? ఇది తెలుసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఏదో పొరపాటున జరిగిందా? లేకపోతే, ఎఫ్పియెన్నినిబట్టి ప్రమోషన్స్ ఇస్తున్నారా? 15 మంది, వారిని కంటిన్యూ చేయడంలో అభ్యంతరంలేదు. ఇవాళ వారిని రివర్సు చేయాలని కోరడం లేదు. జరుగుతున్నది ఏమిటంటే, కులం పేరుపెట్టి, మతం పేరు పెట్టి చేయడంయిది మంచి పద్ధతి కాదు. అన్నికూలాలు, అన్ని మతాలవారికి న్యాయం జరిగేటట్లు ఉండాలి అవసరంవున్నది. అన్ని మతాలకు అతీతంగా, వుండాలి. ఇక్కడ న్యాయం చేకూర్చేటప్పుడు తప్పుదారి ఎందుకు పట్టాలి? ప్రభుత్వం తప్పగా నిర్ణయం చేస్తున్నదని ఆనే ఆపోహలోమీరు ఎందుకు రావాలి? మీరు యిచ్చిన జవాబులోచెప్పుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం వున్న నియమాలను, సుప్రింకోర్టు తీర్పును, 1990 ఎస్ఎస్సీ 15 లో పొందుపరచిన సూత్రాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని నేరుగా నియామకం అయిన వారికి ప్రమోషన్లకు, సీనియారిటీని నిర్ణయించడానికి ఒక పద్ధతిని రూపొందించవలసిందని అధికారులు ఆశిస్తున్నారు. అన్నారు - ఏమి ఆశిస్తున్నారుమీరు? తగాదా పెట్టడానికి, మంటలు పెట్టడానికి పాతపట్టుంలో చూస్తున్నారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని చెప్పుతున్నాను. ఏది ఏమి అయినప్పటికీ కూడా మనకు ఒక ట్రైబ్యునల్ వుంది. సుప్రింకోర్టు మన ప్రజాస్వామ్యంలో వున్నది. వారి తీర్పులను మన్నిస్తాము. ట్రైబ్యునల్ తీర్పును మన్నిస్తాము. దాని ప్రకారం 7:3 వస్తుంది. 1993వ ప్రమోటీ లిస్టును తయారు చేసినదానిని అమలు పరుస్తారాయని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఒకటి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇంతవరకు ప్రమోషన్స్ ఇవ్వకుండా మీరు ఆపిపెట్టారు. ఇది మంచిది కాదు. ప్రమోటీసేకు కూడా ఇవ్వాలి. దీని వల్ల డిఎస్పి కాళీలు వున్నాయి, ఫిలప్ చేయలేకపోతున్నారు. ఎడిషనల్ డిఎస్పి ఫిలప్ చేశారు. హెడ్ కానిస్టేబుల్లును ఎస్ఐగా ప్రమోటే అయ్యేవారు చాలామంది వున్నారు. ఎస్ఐ నుంచి సీఐ అయ్యే వారు ఉన్నారు. వారికి అవకాశం కల్పించడానికి త్వరలో డిపిసి కూర్చుండి దానిని అమలు పరచానికి మీరు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినప్పుడు యీ సమస్య పూర్తి అవుతుంది. దీనిని అపార్థం చేసుకునే పరిస్థితి వుంది. ముఖ్యముగా హోం మంత్రిగారు యీ అవవాదును తీసేయాలని, ఒక నిర్ణయానికి రావాలని ప్రభుత్వ పరంగా ఏరికీ హక్కులు, ప్రమోషన్స్ కల్పించాలని ఆశిస్తూ, నాకు అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్
సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిమినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్
తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

హాంశాని మంత్రి (శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి) :- 1985 ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను బ్యాచికి చెందిన నేరుగా నియామకమయిన సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లు, 1983లో సీనియారిటీ ప్రాతిపదికగా కాకుండా సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లుగా మొదట ప్రమోట్ అయినట్టి ప్రమోట్ సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లు ఒకరిపై ఒకరు సీనియారిటీని క్లెయిం చేస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలక ట్రిబ్యునలులో కొన్ని ఓ.ఎ.లను దాఖలు చేయడం జరిగింది. ఓ.ఎ.లకు సంబంధించి ఇచ్చే తుదితీర్పుకు లోబడి, నేరుగా నియామకమయిన వారికి ప్రమోటీలకు మధ్య 7:3 నిష్పత్తిలో తాత్కాలికంగా సీనియారిటీ జాబితాను తయారుచేసి పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ల పదవులకు తాత్కాలిక ప్రమోషన్లు ఇవ్వవలసిందిగా ట్రిబ్యునలు తాత్కాలిక చర్యగా 5-7-1995 తేదీగల తమ ఉత్తరువులో ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. ఈ తాత్కాలిక ఉత్తరువులను అమలుపరచి ట్రిబ్యునలు ఇచ్చిన ఆదేశాల ప్రకారం తాత్కాలిక ప్రాతిపదికపై ప్రమోషన్లు ఇచ్చేందుకు ఉత్తరువు చేయడమయింది.

2. ఓ.ఎ. నెంబర్లు 4917/94 లోను, మరికొన్ని కేసులలోను ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలక ట్రిబ్యునలు 11-6-1996 తేదీన తమ తుది తీర్పును ఇచ్చింది.

3. 1985 బ్యాచి పిటి పోలీసు సిబ్బంది కంటే 1983 బ్యాచి పోలీసు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లు సీనియర్లుగా వున్నారని ట్రిబ్యునలు 11-6-1996 తేదీగల తమ తుదితీర్పులో అభిప్రాయపడలేదు. అంతేకాకుండా నిరంతర సర్వీసు కాలాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొన్నట్లయితే, ప్రమోషను పద్ధతిద్వారా ఎంపికయి. నియామకమయిన అభ్యర్థులందరూ నేరుగా నియామకమయిన వారికంటే ముందుంటారని. ఈ ప్రక్రియలో, నేరుగా నియామకమయిన వారందరూ సదరు అభ్యర్థులకంటే దిగువకు వస్తారని. ఈ విధానంవల్ల, నేరుగా నియామకమయిన వారు ఇబ్బందులకు గురికాగలరని ట్రిబ్యునలు అభిప్రాయపడింది. అందువల్ల, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న నియమాలను, మరియు సుప్రీంకోర్టు 1990 (2) ఎస్.సి.సి. 715 లో పొందుపరచిన సూత్రాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని నేరుగా నియామకం అయినవారికి, ప్రమోటీలకు మధ్య సీనియారిటీని నిర్ణయించడానికి ఒక పద్ధతిని రూపొందించాలని అధికారులు ఆశిస్తున్నారు.

4. పోలీసు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లరెండు గ్రూపులు (నేరుగా నియామకమైనవారు, ప్రమోటీలు.) మధ్య ఇంటర్-సి-సీనియారిటీ నిర్ణయించే విషయం అత్యంత సున్నిత స్వభావానికి చెందినది. అందువల్ల, ప్రధానపరిపాలన (సర్వీసుల) శాఖ, వ్యాయాశాలలో సంప్రదించి ఈ అంశాన్ని క్లుప్తంగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది.

5. ప్రభుత్వం ఈ అంశాన్ని అవగాహన చేసుకున్నది. ట్రిబ్యునలు అభిప్రాయపడిన విధంగా ఏరెండు ఖర్చులకు ఎక్కువ ఇబ్బంది కలిగించకుండా ట్రిబ్యునలు తుది ఉత్తరువును ఏ విధంగా అమలు చేయవచ్చునో అని ఈ అంశాన్ని పరిశీలిస్తున్నది.

6. 11-6-1996 తేదీగల ఉత్తరువును సమీక్షించవలసిందిగా దాఖలయిన రివ్యూ పిటిషన్లో ట్రిబ్యునలు యధాపూర్వ స్థితిని పాటించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. అందువల్ల ఈ విషయంలో తుది ఉత్తరువులను జారీచేయడానికి ఏలుకలుగలేదు.

తీసుకువచ్చిన విషయము : “పోలీస్

సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్

తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

7. రివ్యూపిటీషనును పరిష్కరించిన వెంటనే, 11-6-1996 తేదీగల ట్రైబ్యునలు తీర్పును అమలుపరుస్తూ తుది ఉత్తరువులను జారీచేయడమవుతుంది.

8. రివ్యూపిటీషను ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలక ట్రైబ్యునలు సమక్షంలో పెండింగులో ఉన్న దృష్ట్యా ఈ విషయం కోర్టు విచారణలో ఉన్నట్లుగా పరిగణించడమైనది.

1985లో డైరెక్టు రిక్రూటీస్ ఎనెజలు ఎంపిఎస్సెసి నుంచి 123 మంది రెఫర్ చేశారు. సీటిలో 93 ఎలాట్ ఆయితే, జోన్లలో 35 ఎలాట్ అయ్యారు. 1985లో రిక్రూటీ అయిన డైరెక్టు రిక్రూటీస్కు 93లో 14 మందిని ఎనెజ ప్రమోషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా, 1983లో ప్రమోటీస్ వున్నారో వారికి 17 మందికి కూడా సె.ఐ.గా ప్రమోషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అది కాకుండా తీర్పు డిలే అయింది దానికి కారణాలు వున్నాయి. యీ పైలును లాడిపార్టుమెంటుకు. జిఎడికి రెఫర్ చేయడం జరిగింది. యీ పార్టుమెంటు 11-6-96న వచ్చింది. తరువాత ప్రపోజర్స్ను 26-6-96న లాడిపార్టుమెంటుకు పంపించడం జరిగింది. 1-11-96న విచ్చింది. మళ్ళీ జిఎడికి పంపించవలసిందిగా 4-11-96న నిర్ణయించారు. 14-11-96 లాడిపార్టుమెంటుకు. జిఎడికి పంపించిన విషయం మనవి చేస్తున్నాను. కొంత డిలే అయింది. తరువాత ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్ ఆర్డర్స్ వచ్చిన సందర్భంలో సీటి పోలీసు కమిషనర్ గారు కొంటర్ ఎఫిడమిట్ను కూడా దాఖలు చేయడం జరిగింది. పైలు వెకేట్ చేయడంకోసం తగిన చర్య తీసుకుని, కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును వెంటనే అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయడం జరుగుతుందని యీ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఇమ్యూ సెన్సిటివ్ అని హాంమినిస్టరు గారు చెప్పారు. సెన్సిటివ్ కాబట్టే జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాం. ఒకసారి తీర్పు ఇచ్చిన తరువాత తీర్పును సరైన విధంగా అమలు జరపకపోవడం వల్ల వచ్చిన నష్టం. లేకపోతే - Any permission does not confer any right. అయినాసరే, యిక్కడ ప్రమోటీస్కు అన్యాయం జరుగకుండా, డైరెక్టు రిక్రూటీస్కు అన్యాయం జరుగకుండా బ్యాలెన్సు చేస్తామని వున్నాను. త్వరగా తీర్పు తెప్పించి మీరు చేయకపోతే, ఇది అనవసరంగా పోలీసు పర్సనల్లో ఇన్డిస్టిన్కు దారి తీసేపరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మాట్లాడడం కూడా అవసరంకాదని, ఎందుకంటే, డైరెక్టుగా క్లాష్ లేకుండా చూడాలి. సుప్రింకోర్టు తీర్పును దృష్టిలో పెట్టుకుని డైరెక్టు రిక్రూటీస్కు వ్యత్యాసంగా పోయారని 1.50 ఎన్నాను. అన్నితీర్పులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఎ.పి.ఎ.టి. తీర్పుని దృష్టిలో పెట్టుకుని, ము|| ప్రమోటీస్కు అన్యాయం జరగకుండా, డైరెక్టు రిక్రూటీస్కు అవసరమైన చర్యలను తీసుకుని, సత్వరం సమన్వయం, ఎంత త్వరగా వీలయితే అంత త్వరగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అనవసరంగా పోలీస్ పర్సనల్ వారిలో వారు దెబ్బలాడుకునే పరిస్థితి ఉంది. కనుక త్వరగా పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : "పోలీస్
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి"

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్ :- అధ్యక్షా, హోం మంత్రి గారు, మేము ఇంత చెప్పినా కూడా ఒక్క దానికి కూడా సరిగ్గా క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వలేదు. వారు ఇచ్చిన రిప్లయ్ లో ఏముందంటే చూడండి, ఎంత అన్యాయమో. ఓ.ఎ. నెంబర్ 4917/94లో, 11-6-96న తీర్పు వచ్చిందని అన్నారు. ఎందుకు దానిని అమలు చెయ్యలేదనేది చెప్పారు. on the other hand, the Tribunal has observed that if the continuous length of service is taken into account all the candidates selected and appointed by the method of promotion will take precedence over the direct recruits and in that process all the direct recruits will be pushed below the said the candidates, which may cause hardship to the direct recruits. ఎంత ప్రేమ ఉందంటే డైరెక్ట్ రిక్రూటింగ్ మీద? వారికి హార్డ్ షిప్ ఉందన్నారు. హెడ్ కానిస్టేబుల్స్ జీవితమంతా మీ డిప్యూటీమెంట్ కి అంకితం చేశారు. వారి హార్డ్ షిప్ మీరు చూడడం లేదు. డైరెక్ట్ గా వచ్చిన వారు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ కు వచ్చారు. వారి విషయం చూస్తున్నారు. ఎందుకు దీలే జరిగిందనేది సూటిగా సమాధానం చెప్పండి. 19-2-97 వరకు ఎందుకు దీలే చేశారు? ప్రత్యేకించి ఇద్దరు మాత్రమే ఉన్నారు. సుప్రీంకోర్టు డైరెక్ట్ వచ్చింది ఎవరు తెస్తే, వారికే ఇంప్లెమెంట్ అవుతుంది అని సుప్రీంకోర్టు డైరెక్ట్ ఇచ్చింది. అది కూడా పట్టించుకోవడం లేదు as per the G.O. No. 607 mentioned above, the APAT cannot issue any order against the existing rules and it cannot ride over the Supreme Court's judgement. క్లియర్ డైరెక్ట్ ఉంది. డైరెక్ట్ రిక్రూటింగ్ హార్డ్ షిప్ గురించి చెబుతున్నారు. ప్రమోటీస్ ఉన్నారు. వారి మీద ఎందుకు జాడీ చూపడం లేదు? డైరెక్ట్ రిక్రూటింగ్ ను రివర్స్ చెయ్యకపోయినా సరే. అది వారి లుక్ అవుట్. కానీ వీరికి ప్రమోషన్ ఇస్తారా, లేదా? ఎప్పటికీ ఇస్తారు? టైమ్ బాండ్ గా చెప్పండి.

Sri Asaduddin Owaisi :- Speaker Sir, the Hon'ble Home Minister is a very honest person. He is also a stubborn person. He has a great love for his department. But, in this matter, he was totally misguided. The Court Order which was obtained by the Vice-Chairman on 19-02-1996 is only against two persons. It is an order in person but not an order in realm. At least your bureaucrats should have courtesy to look into it. The Supreme Court has upheld the Tribunal judgment. You should accept your mistake. You sat on the file for more than six months and you did not take any action on that. Again the Home Minister is saying that the GAD will look into it. He has also quoted the File No. In January this year, the Chief Secretary has written some adverse remarks. Secondly Sir, the judgment is final and in everywhere the Tribunal has stated that the 1983 batch people seniority should be maintained

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము : "పోలీస్
 సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్
 తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి"

20 మార్చి, 1997

549

and they should be promoted as per the departmental rules. I don't understand that why the Home Minister is refusing to do so. I request that these Sub-Inspectors should immediately be promoted as inspectors and the 1985 people should be reverted back. I request that these people be reverted back. Sir, as a result of it, the minority people are put to a lot of loss. This is being done only for Hyderabad City Circle. Speaker Sir, it is a very important issue and the Government cannot hide the 1985 batch people.

శ్రీ ఎం.ఎ. గవూర్ :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం వ్యాయం చేసినట్లుగా లేదు. 51 మంది లిస్ట్ పైనలైజ్ చేశారు. డిపార్ట్మెంటల్ ప్రమోషన్ కి పైనల్ చేస్తే, 51 మందికి గాను 20 మందికి ఇచ్చారు. వారు డి.ఎస్.పి. కాబోతున్నారు. వారి క్రింద ఉన్న వారు ఎస్.ఐ.లుగా కంటిన్యూ అవుతున్నారు. సి.ఐ.లుగా ప్రమోషన్ కి వచ్చేవరికి, ఎ.పి.ఎ.టి. 11-6-96 న పైనల్ జడ్జిమెంట్ వచ్చింది. దానిని ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందా? డైరెక్ట్ రిట్రాటిమెంట్ క్రింద వచ్చిన వారి మీద సానుభూతి ఉంది. వారికి కష్టం కలుగుతుందని చాలా వ్రాశారు. ఆ రకంగా వ్రాయించే ఇన్ ఫ్లయెన్స్ కూడా వారికి ఉందన్న మాట. ప్రభుత్వం వ్యాయానికి కట్టుబడి ఉందా? 51 మందిలో మిగిలిన వారికి ప్రమోషన్ ఇస్తారా? 11-6-96 నాడు వచ్చిన జడ్జిమెంట్ ని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తారా? ఆ ఇద్దరికి తప్ప, మిగతా వారికి సంబంధించి టువంటి స్టేటస్ ఆర్డర్ లేవు. వెంటనే 11-6-96 జడ్జిమెంటును అమలుచేస్తూ క్లుప్తంగా వివరాలు ఇస్తారా లేదా?

శ్రీ ఎ.ధం బాలరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇది సున్నితమైన విషయం అని మీ దృష్టికి తేవడం జరిగింది. గల అసెంబ్లీలో ఈ విషయం వచ్చినప్పుడు గౌరవ హోం మంత్రిగారు చెప్పారు. 11-6-96 నాడు వచ్చిన జడ్జిమెంట్, ఆ తేదీ నుంచి 90 రోజులలో పూర్తి చేస్తామని అన్నారు జడ్జిమెంట్ వచ్చిన తరువాత, హోం డిపార్ట్మెంట్, లా డిపార్ట్మెంట్, జి.ఎ.డి. డిపార్ట్మెంటల్ ప్రమోషన్ లిస్టు చేసుకున్న తరువాత, ఇంకా జాప్యం జరగడం మంచిది కాదు. డైరెక్ట్ రిట్రాటిమెంట్ కు, ప్రమోషన్ కు మధ్య 7 : 3 ప్రకారం ఇచ్చుకోండి. 1983లో లిస్టు ఏదయితో ఉందో, హెడ్ కానిస్టేబుల్స్ నుంచి ఎస్.ఐ.లకు ప్రమోట్ చేసింది - ట్రైనినింగ్ అయిన తరువాత కూడా అవుతున్నారు? అర్థం కావడం లేదు. డైరెక్ట్ రిట్రాటిమెంట్ కు అన్యాయం చెయ్యాలని, వారిని రివర్స్ చెయ్యాలని మేము అడగడం లేదు. ప్రమోటీస్ కు అన్యాయం చేసినట్లు స్పష్టంగా ఉంది. త్వరలోనే వ్యాయం చేసే విషయంలో బెముతారా? జి.ఎ.డి.ని మళ్ళీ సంప్రదిస్తారా? హోం డిపార్ట్మెంటుని మళ్ళీ సంప్రదిస్తారా? ఏదయినా చేసి, ఈ సెషన్ లోగానే, ఈ ఆర్డర్ ఇంప్లిమెంట్ చేసే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ట్రైబ్యునల్ ఆర్డర్ 7 : 3 ఇంప్లిమెంట్ చేసే దానికి ముందుకు రావాలి.

రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టి
తీసుకువచ్చిన విషయము : "పోలీ!
సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాకై
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్
తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి"

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి :- ట్రైబ్యునల్ ఆర్డర్ వచ్చిన తరువాత మూడు సార్లు జి.ఎ.డి.కి, మూడు సార్లు లా డిపార్ట్మెంటుకు పోవడం వల్ల వాస్తవంగా ఆలస్యం అయింది. ఆలస్యం కాకపోతే ఇంప్లిమెంట్ చేసే అవకాశం ఉండేది. గౌరవ సభ్యులతో ఏకీభవిస్తున్నాను. అదే విధంగా డైరెక్ట్ రిక్రూటింగ్ అయితేనేమి, ప్రమోటింగ్ అయితేనేమి అందరూ సమానమే. వాస్తవానికి ప్రమోటింగ్ ఎవరో వాకు తెలీదు. వీరికి ప్రమోషన్ ఇవ్వరాదు, వారికి ఇవ్వాలి అనేది ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం లేదు. ఇప్పుడు ఎ.పి.ఎ.టి. వద్ద ఉంది కనుక అక్కడ నుంచి డిస్ పాజ్ చేయడానికి కొంబర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశాము. సాధ్యమైనంత త్వరలో వెకెట్ చేయించి, ఆర్డర్స్ 2-00 ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాను. తరువాత ఇంకొకటి ము|| కూడా చెప్పారు. ఇద్దరికీ మాత్రం స్టే ఆర్డర్ వచ్చింది. మిగతా వారికి రాలేదు అన్నారు. అది కూడా ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

Sri Asaduddin Owaisi :- Sir, it is contempt of the Court - Sir, that order is against two persons.

یہ جو اسٹاٹس کو آرڈر ہے وہ صرف دو آدمی کے لئے ہے۔

In Sept. 1996 the Hon'ble Minister has given an assurance to the House to maintain status quo -

۲) فیصلہ ہو کر بھی اتنے دن ہو گئے آپ کیا کارروائی کئے ہیں۔

It is contempt of Court. The Department is supposed to apply according to the rule of Law. You should also see as per the Rule of Law. You are openly and blatantly violating the orders. This is a case of minorities. All your promises have been omitted.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- ఇద్దరికే వచ్చింది అంటున్నారు. అది కూడా ఎగ్జామిన్ చేయిస్తానని చెప్పాను.

آپ جو دو آدمیوں کے تعلق سے یہ آرڈر ہے بے بنیاد ہے میں ضرور اس کے تعلق۔
غور کروں گا۔

شرعی اسرار الدین اویسی: آپ کے بیاج والوں کو بجا رہے

(7)

ہی۔ آپ ٹریبونل کے فیصلہ پر عمل نہیں کر رہے ہیں۔

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- ఇంటిరిమ్ ఆర్డర్ మీరు ఒకసారి చూడండి.

Mr. Deputy Speaker :- The House is adjourned to meet again at 4-30 p.m. to day.

2-02 (The House then adjourned to 2-02 p.m., to meet again at 4-30 p.m., P.M. the same day i.e., on Thursday the 20th March 1997.)

(సభ తిరిగి సాయంత్రం గం॥ 4-30 లకు సమావేశమయినది.)

(ప్రిమిటి వై సీతాదేవి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

1997-98వ సంవత్సరమునకు బడ్జెట్ (ఆదాయ, వ్యయపట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన

చైర్ పర్సన్ :- డిప్యూటీ ఆన్ డిమాండ్స్, అగ్రికల్చర్, యానిమల్ హజ్సెండ్లరీ అండ్ డెయిరీ డెవలప్ మెంట్, ఫిషరీస్, ఫారెస్ట్రీ, కోఆపరేషన్, సివిల్ సప్లయ్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, జనరల్ ఎడ్యుకేషన్, స్పోర్ట్స్, ఆర్ట్స్ అండ్ కల్చర్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్, పవర్ డెవలప్ మెంట్, సైన్స్, టెక్నాలజీ అండ్ ఎన్విరాన్ మెంట్, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, మైనర్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డిమాండ్స్. మిగతావి లేవు

శ్రీ ఎస్. సాంబయ్య (చిలకలూరిపేట) :- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలోను, దేశంలోను వ్యవసాయం ఎంత ప్రాముఖ్యత గలది అయినా, దానికి ఉండవలసిన ప్రాముఖ్యత లోపించింది సరిపడా ఆదరణ లభించడం లేదు. వ్యవసాయం అంటే కొంత చులకన భావంగా ఉంది. వ్యవసాయదారుల మీద, వ్యవసాయానికి అందించే సహాయంలో కొంత చులకన భావం ఏర్పడిందని చెప్పక తప్పదు. ఆదాయంలో దాదాపు మూడవ వంతుకి గల వ్యవసాయాన్ని చూస్తే, వ్యవసాయానికి వచ్చే అప్పు 16 శాతం కంటే లేదు. పరిశ్రమల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం 20 శాతం ఉంటే దానికి సంబంధించిన అప్పు 34 శాతం ఉంది. ఇదే కాకుండా అగ్రికల్చర్ కోఆపరేటివ్ క్రెడిట్ లో కూడా ఈ వివక్షత కొట్టవచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. పంచవర్ష ప్రణాళికలలో వచ్చే ఇనకం కూడా హీనంగా ఉంది. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో 10 శాతం, రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 5.7 శాతం, మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 7.3 శాతం, నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 13 శాతం రాగా, అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 8.5 శాతం, ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 6.6 శాతం, ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 5.9 శాతం ఈ విధంగా వచ్చి, 9వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 95-96లో 5.6 శాతం, 96-97లో 3.4 శాతం, ఇప్పుడు 3.2 శాతంకు వచ్చింది. ఇటువంటి స్థితి దేశంలో ఉంటే జనాభాలో 70 శాతం, 75 శాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నారు. ఆ గ్రామీణ ప్రాంతాల యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని సానించేది వ్యవసాయమే అని అందరికీ తెలుసు. వ్యవసాయం బాగా ఉంది. దానిని ఆర్థికంగా పెంచుకుంటే, దేశమే

ఆర్థికంగా పెంచుకున్నట్లుగా ఉంటుందనే పరిస్థితిలో వ్యవసాయానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను ఇవ్వలేకపోతున్నాము. రైతులకు సంబంధించి, అగ్రికల్చర్ వనతులు కల్పించడం కానీ, వారు పండించిన పంటలకు మార్కెట్లో సరైన రేటు కానీ ఉండడం లేదు. రేటును నిర్ణయించినా, అది అవాస్తవంగా ఉంటుంది. పంటలు పండించడానికి కావలసిన ఇన్పుట్స్ అంటే ట్రాక్టర్స్, ఫెర్టిలైజర్లు, పెస్టిసైడ్స్ వంటి వాటికి ప్రైవేట్ సెక్టర్ సేవలు కంట్రాక్ట్ చేయగలుగుతున్నామని అగ్రికల్చర్ కమిషన్ ప్రైవేట్ సేవను మాత్రం కంట్రాక్ట్ చేస్తారు. ఇన్పుట్స్ కు కంట్రాక్ట్ ఉండదు. ఎందుకంటే సా|| అన్ ఆర్గనైజ్డ్ సెక్టర్ నుండి ఎగ్రికల్చరల్ ప్రాడ్యూస్ వస్తుంది. దాని మీద కంట్రాక్ట్ లేదు. ఆర్గనైజ్డ్ సెక్టర్ నుండి వస్తే మాత్రం రేట్స్ ఫిక్స్ చేయడం, వారికి కావలసిన సదుపాయాలు కల్పించడం జరుగుతుంది. అన్ ఆర్గనైజ్డ్ సెక్టర్ అయిన ఎగ్రికల్చర్లో సదుపాయాలు కల్పించడం లేదు. సబ్సిడీస్ విషయం తీసుకుంటే చాలా అభివృద్ధి చెందిన ప్రపంచదేశాల్లో సబ్సిడీ 5.5 శాతం కంటే ఎక్కువ లేదు. మన పొరుగున వున్న జపాన్ దేశంలో, మన దేశంలో వున్నట్లే చిన్న కమతాలు వున్నాయి. అక్కడ 60 శాతం దాకా సబ్సిడీ వుంది. ఫుడ్ ప్రొడక్ట్స్ విషయంలో అంతర్జాతీయ స్థాయిలో డబుల్ రేట్స్ వున్నాయి. ఇది అగ్రికల్చర్ కు సంబంధించిన రైతులకు లాభం చేశారే అంశం. మన దేశానికి వచ్చినప్పుడు పరిస్థితి పూర్తిగా భిన్నంగా వుంది. ఉదాహరణకు ఎగ్రికల్చరల్ ప్రైవేట్ ట్రాటిల్ చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు ఆహారధాన్యాలు వున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్యాడీ మన రాష్ట్రంలో ప్రతి ఏటా దాదాపు కోటి టన్నులు పండిస్తున్నారు. లక్షలాది మంది రైతులు పండిస్తున్న ప్యాడీని ఒక జిల్లా నుండి మరొక జిల్లాకు తీసుకువెళ్లడానికి ఏలు లేకుండా ఆంక్షలు వున్నాయి. యుఎస్ ఐ నిర్ణయం చేసిన ధరకు యివ్వాలే తప్ప ఎగ్రికల్చరల్ ప్రాడ్యూస్ ను వేరే రకంగా అమ్మడానికి ఏలులేదు. ఇప్పుడు క్రొత్త సమస్య వచ్చింది. మామూలుగా నవంబర్ 15 నుండి లెబి బియ్యం తీసుకునేవారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రూల్స్ ప్రకారం 1:1 నిష్పత్తిలో ఎక్స్ పోర్ట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించేవారు. అంటే 10 టన్నుల బియ్యం యుఎస్ ఐ తీసుకుంటే 10 టన్నుల బియ్యం ఎక్స్ పోర్ట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించేవారు. అందువల్ల రైతులకు రేటు పెరగడానికి అవకాశం వుండేది. నవంబర్ 15 నుంచి మార్చి, 15 దాకా ఈ సంవత్సరం ఒక్క పర్సెంట్ కూడా యివ్వలేదు. పర్సెంట్ యివ్వకపోవడం వల్ల యుఎస్ ఐ కొనాలే తప్ప వేరేవారు కొనే పరిస్థితి లేకపోయింది. రైతులకు రేటు రాక స్టంప్ ఎర్పడి యిబ్బందులు పడ్డారు. ఈ రకంగా చేయడమే కాకుండా ఒక జిల్లా నుండి మరొక జిల్లాకు తీసుకువెళ్లి అమ్ముకోవడానికి పర్మిషన్, పర్మిట్స్ యివ్వకుండా ట్రాటిల్ చేసి చౌకగా తీసుకునే మార్గం చూస్తున్నారే తప్ప, రేటు పెరిగే మార్గం చూడడం లేదు. సంవత్సరంలో ఎరువుల ధరలు ఎన్నోసార్లు పెంచుతున్నారు. పెస్టిసైడ్స్ ధరలు కూడా ఎక్కువగా వుంటున్నాయి. తుఫానులు, కరువు కాటకాలు వచ్చాయి. ఇన్సూరెన్స్ లేదు. గాలిలో దీపం లాగా వున్న ఎగ్రికల్చరల్ ప్రాడ్యూస్ మీద వారికి రక్షణ కల్పించక పోగా రేటు పెరగకుండా చేసే పరిస్థితిని తీసుకువచ్చారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో రైతు మనుగడ సాగించాలంటే చాలా దుర్లభంగా వుంటుంది. ఆర్గనైజ్డ్ సెక్టర్లో ఎవరయినా బంద్ చేస్తే, వెంటనే వారి దగ్గరకు పోయి ఓదార్చే పరిస్థితి వుంది. ప్రత్తి, మిర్చి రైతులు తమకు ఇప్పుడున్న రేట్లు చాలవని పెంచాలని ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ధర్నాలు, రాస్తా రోకోలు చేసి 307 సెక్టన్

క్రింద, అంటే ఎటెమ్స్ టు మర్గర్ క్రింద కేసులు పెట్టి ప్రభుత్వం హింసేస్తోంది. వారి యొక్క ఆవేదనను, బాధను ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎక్స్‌ప్రెస్ చేయడానికి అనుమతించని పరిస్థితి వుంది. మిర్చిని క్వింటాల్కు రు. 3,000 కి పైచిలుకు ధరకు కొంటే తప్ప గిట్టుబాటు అయ్యే పరిస్థితి లేదు. ఈనాడు నాఫెడ్ వారు కొనడానికి ముందుకు వచ్చారని అంటున్నారు. రు. 2,250 కంటే ఎక్కువ ధరకు కొనరట. అది కూడా నాఫెడ్ వారు 5000 టన్ను, మార్క్‌ఫెడ్ వారు మరొక 5000 టన్ను మాత్రమే కొంటారట. అది కూడా 5 ఇంచెస్ పొడవు అంటూ కొన్ని స్పెసిఫికేషన్స్ చెబుతున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు జరుగుతున్నది ఏమంటే మన రాష్ట్రంలో 10 లక్షల టన్నుల మిర్చి పండుతుంది. దానిలో 10 వేల టన్నులు కొంటే మిగతా మిర్చి ఎక్కడికి పోవాలి. ఏమి కావాలి? రైతుల పంటను ఏ రు. 1500 కో, రు. 2000 కో కొని, ఎక్కడో ఒక చోట కోల్డ్ స్టోరేజీలో పెట్టి రెండు, మూడు నెలల తరువాత టన్ను రు. 4000 చొప్పున అమ్ముకుంటారు. ఈ విధంగా రైతులు దోపిడీకి గురి అవుతున్న పరిస్థితులు చూస్తూ కూడా మనం ఊచుకుంటున్నాము. ప్రత్తి విషయంలో ప్రభుత్వ మార్కెట్‌లో నిర్ణయం చేసింది రు. 1400, అయితే మామూలు మార్కెట్లలో రు. 1600, రు. 1700 కి క్వింటాల్ చొప్పున కొంటున్నారు. సిసిబి వారు కూడా అదే రేటుకు కొంటామని అన్నారు. రైతులకు లాభం చేకూరే విధంగా సపోర్ట్ ప్రైసెస్ సిసిబి యిచ్చే పరిస్థితి కనబడడం లేదు. రు. 1200 నుండి రు. 1800 వరకు ధర వుంటుందని అంటున్నారు. అంతకంటే ఎక్కువ ధరకు కొనడం లేదు. కాటన్‌కు సంబంధించి కాటన్ సలహా బోర్డ్ వుంది. ఇది ఒక మాయాజాలం తప్ప మరేమీ లేదు. మొట్టమొదట పంట చేతికి వచ్చినప్పుడు పంట సరిగా లేదని సలహా బోర్డు వారు చెబుతూ వుంటారు. దాన్ని బేస్ చేసుకొని ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడానికి వీలు లేవంటుంది ప్రభుత్వం. కొంత కాలం తరువాత సర్వేయ్ అంటారు. రైతుల దగ్గర నుండి వ్యాపారస్తుల దగ్గరకు వచ్చాక సర్వేయ్ అన్నా లాభం వుండదు. కాటన్ నేరుగా పంపడానికి వ్యాపారస్తులు ఎవరూ ఒప్పుకోరు. వాల్యూ యాడెడ్‌గా పంపే పరిస్థితి వస్తే సిన్సింగ్ మిల్స్ వారు దాదాన్ని ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడానికి యిష్టపడతారు. టెక్స్‌టైల్ మిల్స్ వారు, తాము వస్త్రాన్ని ఎక్స్‌పోర్ట్ చేస్తే లాభాలు వస్తాయని అంటారు. గత సంవత్సరం టెక్స్‌టైల్ మిల్స్, ఎక్స్‌పోర్ట్ వల్ల 11 వేల కోట్ల రూపాయల పైచిలుకు గారిన ఎక్స్‌చేంజ్ సంపాదించి పెట్టడం జరిగింది. మిరపకాయల వల్ల ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ సంపాదించినా, ఎంత చేసినా రైతు పరిస్థితి 'ఎక్కడ వేసిన గొంగడి అక్కడే వుంది' అన్నట్లుగా వుంది తప్ప, న్యరాజ్యం వచ్చిన తరువాత యిన్ని సంవత్సరాలు గడిచినా రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితి మిరుగుపడలేదు. ఈ పంటలు రెయిన్‌ఫెడ్ ఏరియాలో పంటతాయి తప్ప యిరిగేషన్ ఏరియాలో పండవు. రెయిన్‌ఫెడ్ ఏరియాలో క్యాష్ క్రాప్స్ వేసే రైతులు నూటికి 85 మంది అప్పుల్లో వున్నారు. ఇటువంటి దుస్థితి యిప్పటికీ వుంది అంటే గర్హించవలసిన విషయం. శాసనసభలో కానివ్వండి, పార్లమెంటులో కానివ్వండి ఒక లాభిగా ఫార్మ్ అయి, వాస్తవ పరిస్థితులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెళ్లడానికి రైతులకు అస్సారం లేకుండా వుంది. దురదృష్టం ఏమంటే ఎవరం ఎన్నుకొబడుతున్నా రూరల్ ఎలక్షరల్ నుండే ఎన్నుకొబడుతున్నాము. రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చామని చెప్పుకుంటున్నామే తప్ప రైతుకు న్యాయం మాత్రం జరగడం లేదు. ప్రతి క్షణం రైతు అన్యాయానికి, దోపిడీకి గురి అవుతున్నా ఈ రోజు వరకు

పట్టించుకోవడం లేదు. తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కప్పకుం
పట్టించుకొని రైతులను కష్టాల నుండి గణైక్కించాలని కోరుతున్నాను. లేదంటే రైతుల
జీవించిన పడతారు. అనాగనయిక్కి సెక్టార్ లోని రైతులు ఈ విధంగా వున్నారంటే అదికాక పా
వారు. కాంగ్రెస్ వారు ఈ సమస్యను లేవనెత్తారనో, లేదా నక్సలైట్స్ లేవనెత్తాలని అనుకుంటే
ఆంతకంటే దుర్భర పరిస్థితులు మరేమీ వుండవని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా ముందు
గోవాపరి జిల్లాలో రైతులు కరెంట్ ఛార్జీలను పెంచినపుడు రియాక్ట్ అవుతే కాంగ్రెస్ వారు ఈ
సమస్యను లేవనెత్తారని అన్నారు. అదృష్టం, ఇది వాస్తవం కాదు. ఇంకొకటి వాస్తవ
పరిస్థితులను తెలుసుకొని ప్రభుత్వం యాక్ట్ చేయాలి. అలా కాకుండా ఏదో పట్టిపడింది.
దానివేయాలి అని చూస్తే పరిస్థితి చెయ్యకూడని పోతుందనే విషయం మనం చేస్తున్నాను.
రైతులు విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో, గిట్టుబాటు ధరల విషయంలో ప్రాధాన్యత వాకా రావడం
జరుగుతోంది. చాలా తీవ్ర పరిస్థితులు తీసుకువస్తున్నారు. ఇవన్నీ చేంజ్ చేస్తూనే
విషయం మనం గుర్తు పెట్టుకొని, వారి ఆవసరాలను తీర్చడానికి ప్రయత్నించాలి. ఏ పార్టీ
ఆధికారంలో వున్నా రైతుల సమస్యల పరిష్కారం విషయంలో ముందుకు వాకాని మనవి
చేస్తున్నాను. ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. గతంలో రసాయనిక ఎరువులు లేనప్పుడు
పశువుల ఎరువులు వేసినందువల్ల పెట్టుబడి అవసరం వుండేది కాదు. కానీ ఈనాడు
రసాయనిక ఎరువులు వేస్తున్నార కనుక ఎగ్రికల్చర్ లో కూడా యిన్వెస్ట్ మెంట్ అవ్వడం వచ్చింది.
యిన్వెస్ట్ మెంట్ కోసం బ్యాంకుల నుండి అప్పులు తీసుకోవాలి. వ్యాపారస్తులు, పాకెట్ టెక్నీషియన్లు.
వ్యవసాయదారులు కూడా బ్యాంకుల ద్వారా అప్పులు తీసుకుంటున్నారు. వ్యవసాయదారులు
అప్పులు తీసుకుంటే ఒక విధానం, వ్యాపారస్తుల పారిశ్రామికవేత్తలు అప్పులు తీసుకుంటే
మరొక విధానం అవలంబిస్తున్న విషయం మనం చూస్తున్నాము. ఇంకొకటి చెబుతున్న వారికి
అప్పుల విషయంలో పరిమితి లేదు. వ్యవసాయదారుడి అప్పులు పెంపొందితే చ్చాంద సీలింగ్
4-50 వగైరా వస్తాయి. మరి ఆయన చేసిన వస్తువులకు, అత్యుత్తమ ఉత్పాదక ఆయనే
సా స్యయంగా నిర్ణయించుకుంటాడు. ఇక్కడకు (రైతుల దగ్గరకు) వచ్చేసరికి ఇగ్రికల్చరల్
ప్రామ్యాస్ ధరలను సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు నిర్ణయం చేయాలి. వాని నిర్ణయం
చేసేటప్పుడు, ఒకవేళ ఇండస్ట్రీయల్ ప్రాడక్టు విషయంలో తీసుకునే నిర్ణయం చూసినట్లయితే
అక్కడి కార్మికుల యొక్క జీవన పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకొని నిర్ణయం చేస్తారు. అదే
వ్యవసాయోత్పత్తులను నిర్ణయించేటప్పుడు కార్మికుల యొక్క జీవన భృతి పరిస్థితులను
పరిగణనలోకి తీసుకొని నిర్ణయం చేస్తారు. అయితే రైతు యొక్క పరిస్థితులను మాత్రం
లెక్కలోకి తీసుకోకుండా వారే నిర్ణయం చేస్తారు. అటువంటి అవాస్తవమైన పరిస్థితుల్లో రైతు
ఉండవలసి వస్తున్నది. పోతే, ఉత్పత్తుల రవాణాలో ఈయనకేమో అంక్షలు లేవు. చిల్లచివరకు
రాష్ట్రానికి రాష్ట్రం, జిల్లాకు జిల్లాకు మధ్య వ్యవసాయోత్పత్తులు తరలించాకంటే అంక్షలున్నాయి.
చిల్లచివరకు వాడి పొలంలో పండిన ఒడ్డు మిల్లులో వేయించుకోవడానికి కూడా పర్యవస
కాలి. తన స్వంతంగా వేయించుకొనే పరిస్థితి లేదు. ఇటువంటి దారుణమైన పరిస్థితులను
రైతులకు తల్పిస్తున్నారు అంటే, మనం ఇప్పుడు మేలుకోకపోతే సుఖం లేదని మీకు మనవి
చేస్తున్నాను.

ఎగుమతిదార్లకు ప్రోత్సహకాలుంటాయి. పండించిన వాడికేమో ఏమి ఉండదు. పాగాకు ఎక్స్‌పోర్టు చేస్తే, ఆ ఎక్స్‌పోర్టరుకు బహుమతి, మిర్చి ఎక్స్‌పోర్టు చేసిన వాడికి బహుమతి, కాని ఆ పంటల్ని పండించిన రైతుకు మాత్రం ఎక్కడ బహుమతులు, ప్రోత్సహకాలిచ్చే పరిస్థితి కనపడదు. ఈ విధంగా చూసుకొంటూ పోతే, ఎంత డిస్‌క్రిమినేషన్ ఉందో చెప్పడానికి నీల్లేచి పరిస్థితులున్నాయి. అందువల్ల దీని గురించి ప్లానింగ్ కమీషన్ వాళ్లు ఒక్క లైన్‌లో చెప్పారు. Irrigation would accelerate the agricultural growth with its vast employment generating higher salaries which is vital for the development of rural areas అని ప్లానింగ్ కమీషన్ వాళ్లు చెప్పారు. దీని వల్ల ఏమిటంటే, by this we can conclude that the right of water fulfils demand for right to work which implies full employment charging rural areas. అందువల్ల రైట్ టు వర్క్ మనం కావాలని ఎట్లా కోరుకుంటున్నామో, నిరుపయోగంగా ఉండకుండా మనకు పని చూపించే బాధ్యత మనకు రాజ్యాంగపరంగా హక్కు, ఎట్లా ఉందో, దానికి తోడ్పాటుగా ఉండేది రైట్ టు వాటర్ అనే హక్కు. మనం కనుక ఇచ్చినట్లయితే, ఎకరం, అర ఎకరం ఉండే ప్రతి వాడికి నీళ్లు ఇచ్చేటటువంటి హక్కు. కల్పిస్తే, ఇక రూరల్ ఏరియాల్లో అన్‌ఎంప్లాయిమెంట్ ఉండటానికే నీల్లేదు. రూరల్ ఏరియాల్లో అన్‌ఎంప్లాయిమెంట్ లేకపోతే, టౌన్స్‌లోకి ఎక్స్‌డన్ ఉండదు. అనేక మంది టౌన్స్‌కు చేరేటప్పటికీ, రెండు, మూడు నెలలు ఉండేసరికి సంపాదన ఎక్కువ రావడం గ్లోరింగ్‌గా కనిపిస్తున్నది. రూరల్ ఏరియాల్లో పుట్టిన దగ్గర నుండి ఉన్నప్పటికీ వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్లు నిలబడే శక్తిసామర్థ్యాలు వాడికి ఉండటం లేదు. ఉండకపోవడానికి కారణం ఏమిటంటే, వ్యవసాయం చేసుకొందామంటే నీళ్లు ఉండవు. నీళ్లు ఉన్నా క్రాపకు ఇన్‌న్యూరెన్స్ లేదు. అది తుఫాను వచ్చి పోవచ్చు, డ్రాట్ వచ్చి పోవచ్చు, ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో, వాడికి ఆర్థిక పరమైన నమ్మకం ఉండటం లేదు. ఆ నమ్మకం లేకపోవడంతో టౌన్స్‌కు వస్తున్నారు. అందువల్ల ఇంత పాటెన్షియాలిటీని ఉన్న పరిస్థితుల్లో మనం నీళ్లకు, పవర్‌కు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని దీని వల్ల మనకు అర్థమవుతున్నది. మరి మనం ఎంత ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాం? ఎన్నో నబ్బిడిలున్నాయి. ఆ నబ్బిడిల్లో కొంత భాగం తగ్గించి ముఖ్యంగా ఇరిగేషన్‌కు, పవర్‌కు, మన దేశం లాంటి దేశం, మన రాష్ట్రం లాంటి వ్యవసాయక రాష్ట్రాల్లో కనుక ఖర్చు పెట్టకపోతే, ఇక మనం నేరం చేసినట్లే. కాని మనం ఎప్పుడయితే ఖర్చులు తగ్గించివేశామో, ఆ ఖర్చును మిగతా వాటికి ఎప్పుడయితే మరలించామో, ఇటువంటి దారుణమైన పరిస్థితి రావడానికి గల కారణం అదే.

లోగడ ఎలక్ట్రిసిటీ లగ్జరీగా ఉండేది. ఈ వేళ అది లగ్జరీ ఐడెమ్ కాదు. ఎసెన్షియల్ కమ్యూడిటీలాగా అయిపోయింది. గాలి, నీరు లాగా ఎలక్ట్రిసిటీ కూడా లేకపోతే ప్రజలు ఉండని పరిస్థితి ఉంది. అటువంటి పవర్ సప్లయ్ గురించి మనం ముందుగానే ఊహించి, జవాబా పెరుగుదలతోబాటు, అవసరాలను కూడ పరిగణనలోకి తీసుకొంటే పవర్ సప్లయ్ బాగుండేది. అందులో జాప్యం జరిగింది కాబట్టే మనం ఇప్పుడు ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఉన్నాం.

మీకు ఒక ఉదాహరణ చెప్తున్నాను. పవర్ జనరేషన్ వగైరా చేయవలసిందంతా చేశారు. అక్కడ కూడ కొంత లోపం ఎక్కడ చేశారంటే, సప్లయ్-డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో లోపం చేశారు. ఒకవేళ

జనరేషన్ ఉన్నా, డిస్ట్రిబ్యూషన్ లేకపోతే, ఎక్కడకు పంపిస్తారు? పలానా చోట డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ఉందంటే, అక్కడ పంపడానికి వీలుంటుంది. అందువల్ల మొట్టమొదటగా తప్ప అక్కడే జరిగిపోయింది. ఇటువంటి విషయాలన్నింటిని సరిదిద్దితే తప్ప మనకు పవర్ ఉన్నా, అది డిస్ట్రిబ్యూట్ అయ్యే పరిస్థితి లేదు.

అందువల్ల నేను ముఖ్యంగా కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. అవి ఏమిటంటే, రాష్ట్రం అంతటా ఒకటే జోన్ గా చేస్తే బాగుంటుంది. కనీసం మనం బయట రాష్ట్రాలకు ఎక్స్ పోర్ట్ చేయకపోయినా, ఈ రాష్ట్రంలోనే ఒక చోట నుండి మరొక చోటకు టీసుకొని వెళ్లే అవకాశాన్ని రైతులకు కలుగజేస్తే బాగుంటుంది.

రెండవది, కల్తీ పురుగుల మందులు. కల్తీ ఎరువులు, ఇక దాని గురించి చెప్పవలసిన పనేలేదు. చిత్రం ఏమిటంటే, వాటిని చెస్ట్ చేయడానికి రాష్ట్రం మొత్తం మీద నాలుగే నాలుగు డెస్టింగ్ ల్యాబరేటరీ ఉన్నాయి. అక్కడకు వీటిని టీసుకొని వెళ్లి ఏ ఏ మంచివి, ఏ ఏ మంచివి కావు తెలుసుకొనేది ఎప్పుడు, వేసుకొనేది ఎప్పుడు, మంచివా కావా ఎప్పుడు తెలుసుకోవాలి? మొబైల్ వ్యాన్స్ గురించి ఎప్పటినుండో డిమాండ్ ఉంది. పురుగుల మందు పరిస్థితి అట్లాగే ఉంది. 8 వేలు, 10 వేలు శాంపిల్స్ టీసుకొంటారు. తరువాత డెస్ట్ చేస్తారు. ఏదో రకరకాల పరిస్థితులలో 200, 300 వరకు శ్యాంపిల్స్ లో మాత్రమే దోషం ఉందంటారు. తీరా కొద్దు వరకు వెళ్లేటప్పటికీ ఇద్దరికీ, ముగ్గురికీ శిక్ష వేసే పరిస్థితి ఉంది. జరిమానా వేస్తే అది ఏ 200 రూ॥లు నుండి 600 రూ॥లు వరకు మాత్రమే ఉంటుంది? దానివల్ల అసలు వాడికి భయం ఏముంటుంది? వాడి పేరు మీద ఉన్న లైసెన్స్ క్యాన్సిల్ చేస్తే, వాడు మరొకడి పేరుమీద లైసెన్సు తీసుకొని వ్యాపారం చేసకొంటాడు. ఈ రకంగా మళ్ళీ ఎప్పటిలాగే జరిగిపోతూ ఉంటుంది. గాలిలో దీపంలాంటి పైరు మీద ఎంతో పెట్టుబడి పెడితే, ఈ కల్తీ పురుగుల మందు వల్ల పంట నాశనం అయిపోయిన తరువాత రైతు పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంటుందో ఆలోచించండి. ఆత్మహత్యలు చేసుకొన్నాడు అంటే, చేసుకోక ఏమి చేస్తాడు? అప్పులు తీర్చలేక ఇటువంటి దయనీయమైన పరిస్థితుల్లో, రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకొంటున్నారు.

మనకు ఇక్కడ వ్యవసాయోత్పత్తులు బాగా పండే పంటల్లో కూడ విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకొనే పరిస్థితి ఉంది. ఉదాహరణకు వత్తి, దిగుమతి చేసుకొనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో లేకపోయినా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధీనంలో ఉంటుంది. అయితే ఇక్కడ తప్పుడు లెక్కలు చూపించి, అసలు సరుకే కొనే పరిస్థితులు టీసుకొని రాకపోవడం వల్ల రైతు పరిస్థితి దయనీయంగా తయారవుతుంది. కనుక దీనికి రివాల్యూంగ్ ఫండ్ ను ఒక దానిని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను - పన్నులు వేస్తున్నారు. అదంతా జనరల్ పూల్ లోకి చేస్తున్నా ఉంటాయి. అగ్రికల్చరల్, మార్కెటింగ్ సెన్ వేస్తున్నారు. ఈ మార్కెటింగ్ సెన్ పివవుడు ఖచ్చితంగా వ్యవసాయోత్పత్తుల మీదనే వేసి, సెన్ వసూలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి, డబ్బుని వ్యవసాయదారులకు ఉపయోగపడే దానికే ఖర్చు చేయాలి తప్ప వేరే విధంగా కాదు.

-00. దురదృష్టం ఏమిటంటే మార్కెటింగ్ సొసైటీ కొన్ని వందల కోట్లు వస్తున్నాయి. ఈ కోట్లలో 20% of the income every year would be spent on

internal link roads లింకు రోడ్లు అన్నారు. వాటికి కూడా ఖర్చు పెట్టడం లేదు. ఇదెక్కడి ఘోరం? వ్యవసాయోత్పత్తుల మీద వేసే పన్ను వ్యవసాయదారులకే ఖర్చు పెట్టాలి. ఇంతకు ముందు చెరుకు వుంది. చెరుకు మీద పన్ను వేస్తే అది చెరుకు రైతుల పరిధిలోనే ఖర్చు పెట్టాల్సివుంది. అక్కడ నుంచి పన్నుల వసూలు చేసి జనరల్ పూల్ లో వేసేసి, ఏరికి బిక్షం వేసినట్లు యిస్తే మరి వ్యవసాయోత్పత్తులు ఎక్కడ నుంచి వస్తాయి? సేల్సు టాక్సు చేసినా. వ్యవసాయోత్పత్తుల మీద వేసినా ఆ పన్నును ప్రైజరీలో వేసుకుని, రోడ్లకు గాని, బోర్లకు గాని ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు చేయకపోవడం చాలా దారుణం. డ్రైనేజీ సెస్సు వుంది. వసూలు చేసిన ఆ సెస్సు మురుగు కాల్వలు బాగు చేయడానికి ఉపయోగపడటం లేదు. ఆ సెస్సు తీసుకువెళ్లి జనరల్ ఫండులో వేస్తున్నారు. డ్రైయిన్సు పూడుకుపోయి వైర్లు నాశనం అయిపోతున్నాయని అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్నా మామూలు కదలే. ప్రభుత్వం నిక్కచ్చిగా ప్రవర్తిస్తే నేను పండించిన పంటకు పన్ను ఒక రూపాయి ఎక్కువ అయినప్పటికీ కడతాను అంటాడే తప్ప ఈ విధంగా చేసే యిష్టపడదు.

నాగార్జునసాగరు గాని. యితర ప్రాజెక్టులకు గాని కేటాయింపులు చూపించడమే తప్ప 50 శాతం నుండి 60 శాతం మాత్రమే ఖర్చు చేసే పరిస్థితి వుంది. దీనిని సరిదిద్దాల్సిన అవసరం వుంది. పవిత్రంగా బడ్జెటు ఎలోకేషను చేశాక, ఎంత తేడా వున్నప్పటికీ కేవలం సెరిమోనియల్ గా బడ్జెటు జరిగితే మనం యిక్కడ కూర్చోవడం, డిస్ కస్ చేయడంలో ఆర్థం వుండదు. నేను మనవి చేసేది, వాస్తవ పరిస్థితులలో వుండి. ఎలోకేషన్లు చేశాక పూర్తిగా ఖర్చు చేసే పరిస్థితి రావాలి.

ఇక ఎస్.ఎస్.ఐ.డి.సి. వుంది. ఇంతకు ముందున్న పరిస్థితి ఏమిటంటే, దానికి ఎంత .. డ్యు కేటాయించాము? వర్షాధార ఏరియాలలో, వాగులలో, వంకలలో బోరువెల్లు ఉంచడం, లిఫ్ట్ యిరిగేషను ద్వారా కల్టివేషనుకు ఏర్పాటు చేయడం వంటివి జరిగేవి. కాని మానాడు ఎస్.ఐ.డి.సి.లో ఒక్క రూపాయి కూడా లేదు. లేనందువల్ల ఆ డిపార్టుమెంటును మూసివేయాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నేను మనవి చేసేది. యిరిగేషను ప్రాజెక్టులకు యింత ప్రాధాన్యత వుంది కాబట్టి, ఒకసారి ఒక ఎకరానికి నీరు మనం యిస్తే, ఆ రైతు గురించి మనం పట్టించుకోవాల్సిన పరిస్థితి లేదు. ఒక పైరు కాకపోతే యింకొక పైరు పండిస్తాడు. సరైన రేటు వచ్చినా రాకపోయినా అతను తన కళ్ల మీద తాను నిలబడటానికి అవకాశం వుంటుంది. దీనిని కల్పించడానికి నీటికెంట్ ప్రాధాన్యత వుంది. మరి ఎస్.ఐ.డి.సి. లాంటి సంస్థను వృధాగా పెట్టి, ఇంజనీర్లను ప్రైవేటుగా పని చేసుకుని జీతాలు తీసుకోమని ఆనే పరిస్థితికి వచ్చిందంటే పరిస్థితి ఎంత విషమించిందో ఆలోచించండి. దీనిని ముఖ్యంగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

ఇంకొక విషయం. రెయిన్ ఫెడ్ ఏరియాలలో బోరువెల్లు పడని ప్రదేశాలున్నాయి. సంవత్సరానికి రెండు మూడు సార్లు ప్రతి వాగు కూడా వర్షాల వల్ల పొంగి ఆ నీరు సముద్రంలో కలిసిపోతోంది. ఆ వాటర్ని ఆక్రడక్రడ రెగ్యులేట్ చేసి, రిజర్వాయర్లు ఏర్పాటు చేస్తే ఎంత మేలుగా వుంటుంది. ఎందుకంటే సబ్ సాయిల్ వాటర్ పెరిగి, దాని క్రింద వుండే డెవెస్ట్ ములో వుండే బావులలో వాటర్ టేబిల్ పెరగడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇప్పుడు వాటర్ షెడ్డు

ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఈ వాటర్‌షెడ్లు ఏర్పాటు చేశాక, ఎంతమంది రెయిన్‌ఫెడ్ ఏరియాః రైతులకు లాభం కలిగిందో నివేదిక తెప్పించుకుని చూడండి. ఎంతోడబ్బు, కోట్లలో ఖర్చు పెట్టి ఆ విధంగా చేసి కన్నా, యిప్పుడు అనుకున్నట్లు, వాగులు, వంకల దగ్గర రెయిన్ వాటర్‌స్: కంట్రోల్ చేసి, కొంత పెర్మిటేషను ట్యాంక్కు ఏర్పాటు చేస్తే చాలావరకూ సబ్ సాయిటీ వాటర్‌షెడ్ వచ్చి, భూములు మాయిశ్చర్య కావడం, వంటలు పండించుకోవడానికి అవకాశాలు వుంటాయి. దీనిని పరిశీలించాలి. ఈ విధంగా చెప్పుకుంటే చాలా విషయాలుంటాయి. గ్రామ ప్రాంతాలలో రెయిన్‌ఫెడ్ ఏరియా దాదాపు 60 నుంచి 65 శాతం వుందని మనకు తెలుసు. రెయిన్‌ఫెడ్ ఏరియాలున్నంత వరకూ దరిద్రం కూడా అంతకాలమూ వుంటుంది. ఇక్కడే కాదు మన పురాణాలలో కూడా చెప్పారు. అన్నిటికంటే మించింది, ట్యాంకులు ఏర్పాటు చేయడమని. ఆనాడు ఇతిహాసాలలో కూడా వీటికి ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. కొటిల్యుని అర్థశాస్త్రంలో పూర్తిగా ట్యాంక్కు, రిజర్వాయర్కు ఫార్మ్ చేయమని చెప్పినట్లు మనకు ధాఖలాలున్నాయి. ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకూ ఎందుకింత ప్రాధాన్యత దీనికుందంటే, స్వరాజ్యం వచ్చేక తెలిసో తెలియకో ట్యాంక్కు, కుంటలు, బెడ్లీను పట్టాలుగా యిచ్చేశారు. సిల్టు తీసే పరిస్థితి లేదు. అవి వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడలేదు. నీళ్లు నిలవ చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. తీరప్రాంతాలలో బోరుబావులు వేసినా నీరు అందకపోతే, సైంటిస్టులు వచ్చి, పారబాటు చేశామని, ట్యాంక్కు, కుంటలు పూడ్చడం చాలా నేరమని భావించి చెబితే అప్పుడు మనం చట్టం చేశాం. అప్పటి నుంచి వాటిని పట్టాలుగా యివ్వడం మానేశారు. కాని వాటర్ రీఛార్జి కావాలంటే రిజర్వాయర్కు ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. ఆనాడు పెద్దలు పెద్దపెద్ద ట్యాంక్కు, రిజర్వాయర్కు ఏర్పాటు చేశారంటే వాటర్ రీఛార్జి కావడానికి అని మనకు జ్ఞానోదయం కలిగేలా చేశారు. తద్వారా మనం చట్టాలు చేసి, ఈ విధంగా పట్టాలు యివ్వవద్దని చెబుతున్నాం. దానికి అంత ప్రాధాన్యత వుంది. కాబట్టి వ్యవసాయం మీద ఆధారపడే మన రాష్ట్రానికి యిరిగేషను ఫెసిలిటీస్ యిస్తే తప్ప మరొక మార్గం లేదు.

5-10 శ్రీ జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట) :- అధ్యక్షా, మన దేశంలో 70 శాతం జనాభా సా. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. అసలు ఇది మొదటి దిమాండ్‌గా రావాలి కాని అలా రాలేదు. అగ్రికల్చర్ 'అ' అనే అక్షరం కాబట్టి దానితో మొదలు పెట్టాలి. మనం వ్యవసాయ విధానంలో చాలా వెనకబడి ఉన్నాము. మన దేశంలో అంతర్జాతీయ పంటల మహాసభ 1996 నవంబరులో జరిగింది. దానికి ప్రవంశ దేశాల నుండి వచ్చి సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. మనం 30 శాతం అభివృద్ధి చెందామనీ, ఇంకా వ్యవసాయంలో 70 శాతం వెనకబడిఉన్నామని ఆ మహాసభ నిర్ణయించింది. అది వాస్తవమయిన పరిస్థితి. ఈ రోజు పెరుగుతున్న జనాభాను చూసినట్లయితే, 8వ ప్రజాళికలో అయినా, 9వ ప్రజాళికలో అయినా ఈనాడు ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి రేటు 1.7 ఉంటే జనాభా రేటు 1.9 పెరిగింది. దీనినిబట్టి ఈ వ్యవసాయోత్పత్తికన్నా జనాభా పెరుగుదల ఎక్కువగా ఉందనేది అర్థమవుతోంది. దేశంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి 24 కోట్ల టన్నులు పండించాలంటే ఈ సంవత్సరానికి 19.11 కోట్ల టన్నులు మాత్రమే ఉత్పత్తి అయ్యింది. ఇందులో 82 లక్షల నన్ను, చిన్నకారు రైతులు ఉన్నారు. ఉత్పత్తి పరమయిన పరపతి పాకర్లు సక్రమంగా లేకుండా పోవడంవల్ల ఈ ఉత్పత్తిలో మనం

వెనుకబడి పోతున్నామని అర్థమవుతోంది. కనీస వ్యవసాయక ఉత్పాదక శక్తిని పెంచడానికి, అవసరమయిన ఆహారధాన్యాల కొరత తీర్చడానికి భూమి, నీరు, మంచి కత్తిలేని విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుమందులు, వ్యవసాయ ఉపకరణాలు అవసరం. దానికి గ్రౌండ్వాటర్ కోసం ఊట చెరువులు లేదా చెక్ డ్యామ్లు కావాలి. భూసార రక్షణకి భూ పరీక్ష జరిగి ఆ భూమిలో ఏమి లోపాలు ఉన్నాయో ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకోవాలి. దానితోబాటు భూజల సంరక్షణ వల్ల గ్రౌండ్వాటర్ పెరిగే అవకాశం ఉంది. ఈ రాయలసీమ, తెలంగాణా అనావృష్టి ప్రాంతాల్లో వర్షం నారు వృధాగా పోకుండా భూజల సంరక్షణ జరిగితే గ్రౌండ్వాటర్ పెరిగి ఈ ఊట చెరువుల, చెక్ డ్యామ్స్ తో నీటి కొరత తీరుతుంది. ఇది ప్రధానమయిన విషయం. దానితోబాటు కరెంటు సప్లయ ఎంతో అవసరం. తెలంగాణాలో అయితే 3 హెచ్.పి., 5 హెచ్.పి.తో ఒక్క మోటారు నడిపితే చాలు. రాయలసీమలో అయితే ప్రతి రైతుకు 2 మోటార్స్ ఉండాలి. దాదాపు 200, 300 అడుగుల లోతులో 10 హెచ్.పి. అడుగున, పైన తన పొలానికి పెడితే అప్పుడు కరెంటు సప్లయ అవుతుంది. ముందే అంచనా వేసుకుంటే ఈ కరెంటు సప్లయ సక్రమంగా ఉంటుంది. పరిశ్రమలకు హైడ్రెన్స్ ఇస్తున్నాము. రైతులకు లో వోల్టేజ్ ఇస్తున్నాము. డాక్టర్స్ చెబుతూఉంటారు. హై బ్లడ్ ప్రెషర్ కన్నా లో బ్లడ్ ప్రెషర్ ప్రమాదమని. లో వోల్టేజ్ వల్ల చాలా నష్టం. పంటలు చేతికి వచ్చే సమయంలో సరయిన కరెంటు సప్లయ లేనట్లయితే పంటలు ఫింత నష్టపోతామో ఇప్పుడు రైతులు వడే ఆందోళననుబట్టి అర్థమవుతుంది. వీటన్నింటితోబాటు మార్కెట్ సౌకర్యం ఉండాలి. మార్కెట్ ద్వారా ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వందలాది కోట్ల రూపాయలు లభిస్తోంది. మార్కెట్ లో పోతే ఈ బండ్లమీదవచ్చే ఎద్దులకు నీటి సౌకర్యం లేదు. రైతులకు విశ్రాంతిభవనాలని కర్షక పరిషత్తులో పేరుపెట్టారుకాని, అవి లేవు. రైతులు చెట్ల క్రింద ఉండాలి. ఎండలో ఇబ్బంది పడాలి. ఒక్కొక్క మార్కెట్ చూసినట్లయితే చెత్తకుప్పలతో నిండి ఉంటుంది. వందలాది కోట్లాది రూపాయలు ఈ మార్కెట్లవల్ల ప్రభుత్వానికి లభిస్తోంది. ఆ డబ్బునే మార్కెట్ కోసం ఖర్చుపెడితే మార్కెట్ డెవలప్ అవుతుంది. నామినేట్ కమిటీలు వేస్తున్నారు. రైతులవద్ద నుండి తీసుకున్న ధాన్యానికి దోపిడీ జరుగుతోంది. మార్కెట్ అధికారుల లోపభూయిష్టం వల్ల జీరో వ్యాపారం నడిచి మార్కెట్ ఆదాయాన్ని దెబ్బతినేట్లు చేస్తున్నారు. వ్యవసాయ శాస్త్ర పరిజ్ఞానం పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో మార్డేరు వ్యవసాయ క్షేత్రం ఉంది. అనేక రకరకాల మంచి విత్తనాలు ఉత్పత్తి అవుతాయి. ప్రపంచ దేశాల నుండి వచ్చి చూసివెళుతున్నారు. మా నల్గొండ జిల్లాలో గడ్డిపల్లిలో బాగా ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. అదేవిధంగా తాడేపల్లిగూడెం, రాజేంద్రనగర్ లో కూడా ఉన్నాయి. ఈ వ్యవసాయ విత్తనోత్పత్తికి, రాష్ట్రంలో మార్డేరు, తాడేపల్లిగూడెం, రాజేంద్రనగర్ సరిపోతాయా? వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం వ్యవసాయ పరిజ్ఞానాన్ని పెంచాలి. దానితోబాటు ఈనాడు సాంద్రత ఎరువులు వేసి పంటలు పండించే రైతులు ఎంత మంది ఉన్నారు? దాని మీద బయో పెస్టిసైడ్ శాస్త్రాన్ని రైతులకు భాదించాలి. దానివల్ల తక్కువ పెట్టుబడితో ఎక్కువ లాభం పొంది ఎక్కువ ఫలసాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. దానిని ఈ రోజు గుర్తించడం లేదు. ఎరువులు, ఇతరత్రా వాటికి గాను ట్రైనింగ్ కేంద్రాలు పెడుతున్నాము. వ్యవసాయ బడ్జెట్ లో 700 మహిళా రైతులకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చామని వ్రాశారు. అది ఎంతవరకూ సాధ్యం? ఒక్కరోజు మాట్లాడి ట్రైనింగ్ అని

లెక్కకడితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ విధంగా పరిగణిస్తే, వ్యవసాయ అధికారులు గ్రామాలలో ఉండరు. ఆసిస్టెంట్ ఇంజనీర్స్ ఇతర వ్యవసాయాధికారులు మూడు నాలుగు గ్రామాలకు ఒక విస్తీర్ణాధికారి ఉంటారు. ఆయన కనబడడు. ఇటువంటి లోపభూయిష్టమయిన విధానాల వల్ల వ్యవసాయ శాస్త్రీయ విజ్ఞానం పెంపొందించవలసిన అవసరం ఉందని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి 5-20 మనవిచేస్తున్నాను. బడ్జెట్ కేటాయింపులు కూడా పోయిన సంవత్సరానికి ఈ సా. సంవత్సరానికి పోల్చి చూస్తే కొద్ది తేడా మాత్రమే కనపడుతుంది. ప్రణాళికేతర కేటాయింపు 14,865.38, ప్రణాళికా కేటాయింపు 11,776.14 అంటే పోయిన సంవత్సరానికి ఈ సంవత్సరానికి 5, 10 శాతం కలిపారే కాని ఈ వ్యవసాయ రాష్ట్రంలో ఎంత బడ్జెట్ పెంచాలనే విధానంలో వ్యవసాయం గురించి ఆలోచించక పోతే మనం పెట్టుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధించడం. మన ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకత పెంచడానికి దీనివల్ల సాధ్యం కాదని నేను మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

గత సంవత్సరం ఖరీఫ్ కాలంలో మొత్తం ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 76.59 లక్షల టన్నులు లక్షంగా పెట్టుకుంటే, ఈ సంవత్సరం 1997కు ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 81.14 లక్షల టన్నులు పెట్టుకున్నాము. ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులలో సాధ్యమవుతుందా? అంతెలు కలుపుకోవడం తప్ప ఉత్పత్తి. ఉత్పాదకత పెంచాలంటే సమ తూకంలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు జరపాలి. ఆ రకంగా కనపడడంలేదు. దీనితో 81.14 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి కాగలదని ఆశించడం అంటే, ఇది సాధ్యమయ్యే పని కాదు. దీనికి బడ్జెట్ సరిపోదు, పెంచాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

ప్రధానంగా విత్తనాల కల్తీ గురించి చెప్పవలసి వస్తే, మా జిల్లాలో 10, 12 మందిని కల్తీ విత్తనాలు అమ్మే వారిని పట్టుకున్నాము. కల్తీ విత్తనాలు తయారు చేసే పైన గవర్నమెంట్ లెమల్ అంటించి అమ్మేవారిని వ్యవసాయాధికారి పట్టుకుంటే తెల్లారి వాడు పోలీసు స్టేషను నుంచో, నబ్ జెయిలు నుంచో బయటకు వస్తాడు. కాని అటువంటి వారికి కఠినమైన పని వేయాలంటే మన దేశంలో కాని, రాష్ట్రంలో కాని ఒక చట్టం లేదు. ఇప్పటికైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, వ్యవసాయ మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. కల్తీ మందులు, కల్తీ ఎరువులు అమ్మే ఈ దేశద్రోహులను, మధ్య దళారీలను కఠినంగా శిక్షించేందుకు ఏమైనా నూతన చట్టాన్ని ప్రవేశపెడనతారా? లేకపోతే వారు కల్తీ వ్యాపారం ద్వారా రైతుల ప్రాణాలను బలిగొని, కొన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించి. మధ్య దళారీగా దర్జాగా బజారులో తిరిగే అవకాశం కల్గిస్తారా? అందుకు ఈ విషయంలో మనం ఒక చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ మెట్టసేద్యం భూములు సుమారు 60 శాతం వర్షాధారం మీద ఆధారపడిన భూములున్నాయి. మన దగ్గర హైదరాబాదులోనే 'ఇక్రిసాట్' లాంటి సైనేటు సంస్థలున్నాయి. వారు వార్షికంగా మీద మెట్ట వ్యవసాయాన్ని ఎలా చేయాలి, పప్పు దాన్యాలు, నూనె గింజలు, ఆహార ధాన్యాలు, సజ్జలు వంటివి ఎలా పండించాలని పరిశోధన చేస్తున్నారు. ఆ రకమైన చర్యలు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టి అధికారులకు ట్రైనింగు ఇచ్చి, క్రిందకు పోయి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఈ మెట్ట వ్యవసాయంలో వున్న - ముఖ్యంగా రాయలసీమ, తెలంగాణా రైతులకు నేర్పే విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా? తీసుకుంటే అది కాగితాల

మీదే వుంటుందని నా అభిప్రాయం. క్రింది స్థాయిలో ఆమలు జరగడం లేదు. మెట్ట వ్యవసాయంలో నూనె గింజలు, ఆహార ధాన్యాలు, పప్పు ధాన్యాలు పుష్కలంగా పండిస్తారు.

గ్రౌండ్ వాటర్ పెంచుకోడానికి వాటర్ షెడ్స్ ద్వారా మెట్ట వ్యవసాయం దవలవి చేసుకోవడానికి, భూమి మీద తేమ మిగలడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 75 శాతం వాటా ధనం ఇస్తున్నారు. మిగతాది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కలపాలి. వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమం మండలానికి ఒక గ్రామం తీసుకుంటుంది. హెక్టార్లకు రూ॥ 5.00 లక్షలు ఇస్తారు. ఈ రూ॥ 5.00 లక్షలలో రాళ్లు కొట్టడం, సైడ్ డ్రైనేజీ చేయడం, భూసారం కొట్టుకుపోకుండా చర్యలు తీసుకోవడం వంటివి వున్నాయి. ఇవన్నీ డబ్బు లెక్కలు చూస్తే, లెక్కలు బాగానే కనపడతాయి కాని, వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమం సక్రమంగా లేదని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. విదేశాలతో పోల్చి చూసినట్లయితే, ఇజ్రాయిల్ వుంది. మన రాష్ట్రం హోం శాఖామంత్రి గారు వెళ్ళినవారు. శాసన సభ్యులు వెళ్ళి వచ్చారు. ఇజ్రాయిల్ అనేక యుద్ధాలలో పాల్గొన్నది. ఇసుక ఎడారులలో వుంది. ఈనాడు వారు దేశంలో వుండే జనాభాకు సరిపోయే కాయగూరలు ఆహార ధాన్యాలు వంటి పంటలు పండిస్తున్నారు. కాని మన దేశంలో 365 రోజులూ పంటలు పండించే అవకాశం వుంది. ఈ రోజు ఈ పంట వేసుకోరాదని లేదు. నీరు వుండాలి, పెట్టుబడి వుండాలి. అటువంటి అవకాశం వున్నా కాని దేశంలో ఎందుకు అసలు పంటలు ఉత్పత్తి చేయలేకపోతున్నారు? ఒక్కొక్కసారి కూరగాయలు దొరకవు. నూనె ఇతర దేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం.

మలేషియా భారత దేశం ప్రక్కనే వున్న చిన్న దేశం. ఆక్కడ రైతులు పువ్వుల తోటలు వేసి బాగా వుంటున్నట్లు రిపోర్టు మనం వింటున్నాం. కాని మన దేశంలో, మన రాష్ట్రంలో పూలకు కూడా వాతావరణం సక్రమంగా వుంటుంది. అది కూడా ఎందుకు పండించకూడదు? దానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ప్రోత్సాహం ఇవ్వదు? క్యూబా చాలా చిన్న దేశం. మన రాష్ట్రంలో పోల్చి చూచినట్లయితే 2,3 చిన్న జిల్లాలకు సమానం. అది ప్రపంచ దేశాలకు సరిపోయే చెరకు పండిస్తున్నారు. మనకు చెరకు పండించే జిల్లాలు మన రాష్ట్రంలో 3,4 జిల్లాలున్నాయి. కేంద్రం మగర్లకు ఇతర దేశాల నుంచి తెప్పిస్తున్నారు.

(బెల్)

ఇది సరిపోవడంలేదు కాబట్టి పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. నూనె గింజల ఉత్పత్తి గత సంవత్సరం 23.27 లక్షల టన్నులు వుంది. 1997కు నూనె గింజల మామూలు ఉత్పత్తి 16.44 లక్షల టన్నులు వుంటే, 17.85 లక్షల టన్నులని వేశారు. పోయిన సంవత్సరం కన్నా తక్కువ ఎందుకు వుండాలి? మనకు ఈ నూనె గింజల అవసరం ఎక్కువ. పామ్ ఆయిల్ సంగతి వచ్చినప్పుడు దాని గురించి చెబుతాను. మన రాష్ట్రంలో అనేక వసతులున్నాయి. వేరుశనక ఎక్కువ పండిస్తారు. రాయలసీమలో అనేక గ్రామాలు వేరుశనక పండించేవి వున్నాయి. గ్రౌండ్ వాటర్ పెంచితే బయట నుంచి కల్తీ నూనె తెచ్చుకునే కన్నా మనమే వ్యభిచిస్తే నూనె తయారు చేసుకుంటాము. నూనె గింజల ఉత్పత్తిలో గత సంవత్సరం ఈ సంవత్సరం పోల్చి చూస్తే, ఈ సంవత్సరం లక్ష్యం తక్కువ వుంది కాబట్టి దీనిని పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోయిన సంవత్సరం రబీలో 33.95 లక్షల హెక్టార్లు

నూనె గింజలు పండగా ఈ సంవత్సరం 31.80 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో పంట సాగు కాగలదని అంచనా వేయడం జరిగింది అన్నారు. నూనె గింజలకు ఇంత భూమి విస్తీర్ణం సాగు అంచనా వేసినప్పుడు తక్కువ లెక్కలు వేస్తే బాగుండదు. సక్రమంగా సప్లయ చేసి నూనె గింజల ఉత్పత్తి పెంచాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ప్రకృతి వైపరీత్యాలు :- రుతు వైపరీత్యాలు 2 రకాలుగా వస్తున్నాయి. ఒక్కొక్కసారి వరుసగా 5 సంవత్సరాలు వర్షాలు తక్కువ పడుతున్నాయి ఒక్కొక్కసారి వర్షాలు అధికంగా పడి పంట నష్టం జరుగుతున్నది. గత సారి 1989-90లో పద్ద వర్షాలు - మధ్య కాలంలో వర్షాలు లేకుండా రాయలసీమ, ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో మంచి నీటికి కష్టపడి, ఈ సంవత్సరం 1996 చివరి మాసాలలో తుఫాను వల్ల వర్షాలు బాగాపడ్డాయి దానితో ఆంధ్రరాష్ట్రం భారీ తుఫానుకు గురైంది. ప్రత్తి, మిర్చి, వేరుశనగ, వరి పంటలు, అరటి, కొబ్బరి, వివిధ రకాల పండ్లతోటలు కూడా దెబ్బతిన్నాయి. ప్రకాశం, చిత్తూరు. కడప, నెల్లూరు, కర్నూలు, అనంతపురం, ఉభయ గోదావరి జిల్లాలు ఈ ఉప్పెన వల్ల బాగా దెబ్బతిన్నాయి. కడప జిల్లాలో నేను పర్యటన చేశాను. రాళ్లపాడు, పోరుమామిళ్ల. సీలేరులలో చెరువులు తెగిపోయి గ్రామాలకు గ్రామాలు కొట్టుకుపోయాయి. పశు సంవర్ధక శాఖా మంత్రిగారు వీరారెడ్డి గారి నియోజక వర్గంలో అయితే ప్రకీతి వైపరీత్యం వర్ణనాతీం. రాళ్లపాడు చెరువుకు 17వ తేదీన కాంట్రాక్టరు బిల్లు తీసుకున్నాడు. 18వ తారీఖున ఏమీ లేదు, 19వ తారీఖున చెరువుకు గండిపడింది. కాంట్రాక్టరు బిల్లు తీసుకోవడానికే రాళ్లపాడు చెరువు ఆగిందా అని అనిపిస్తుంది. మేము వెళ్లి సిమెంటు, రాళ్లు తీసుకోచ్చి ప్రభుత్వానికి చూపించాము. కట్టడంలో నిర్మాణ లోపం. ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల మనం చాలా నష్టపోయాము. కాంట్రాక్టరు చేసిన నిర్మాణ లోపంవల్ల కూడా నష్టం జరిగింది. 5-30 6.93 హెక్టార్ల భూమిలో పూర్తిగా పంట కోల్పోయాము. 6-93 లక్షల హెక్టార్ల పంట సా. భూమిని పూర్తిగా కోల్పోయాము. అందులో 4 49 లక్షల హెక్టార్ల పంటభూమి చిన్న, సన్నకారు రైతులకు సంబంధించింది. మొత్తం మీద చూసినట్లయితే, మిగతా 2,50,000 మంది పెద్ద రైతులు ఉండవచ్చును. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు చాలా ఘోరమయిన విపత్తు. దానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడింది. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి రెండుసార్లు వచ్చిచూసారు. ఉత్తర ప్రాంతాల్లో కూడా చాలా నష్టం సంభవిస్తుంది. రాయలసీమ, ఆంధ్రలో వారిని కాపాడుకోలేకపోయాము. 1997-98 సంవత్సరానికి వివిధ పంటలకు ఎస్టిమేట్ వేసుకున్నాము. అహారధాన్యాలు 128 67 లక్షల టన్నులని, నూనెగింజలు 32.40 లక్షల టన్నులని, వత్తి 17.39 లక్షల బేళ్లని, జనపరార, గోగునార 6.68 లక్షల బేళ్ళు అనీ, చెఱకు 161.29 లక్షల టన్నులుగా వేశారు. ఈ విధంగా ఎస్టిమేట్ వేసినా, బడ్జెట్ చూసినట్లయితే దీనికి సమతూకంగా లేదు. విదేశాలతో పోలిస్తే మనం చాలా వెనకబడిఉన్నాము. పప్పుధాన్యాలు 6,41,000 టన్నులపైగా ఉంటే మన వినియోగానికిపోసా బయట సప్లయ చేసే అవకాశం ఉంది. అందులో తక్కువే ఉన్నాము. ఇంతకు ముందు 3 దేశాల గురించి చెప్పాము. వెదర్ల్యాండ్ ప్రభుత్వ సహాయంతో మన రాష్ట్రంలో ఇంతకుముందు 1997-98 సంవత్సరానికి 700 మంది రైతు మహిళలకు శిక్షణ ఇచ్చామన్నారు. ఇది అధికారుల లెక్కా? మనం వ్యయంగా చేసుకున్నదా? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని ఈ సంవత్సరానికి

25,014 మంది రైతు మహిళలకు ట్రైనింగ్ ఇవ్వాలని లక్ష్యం పెట్టబడింది. ఇంతవరకూ అయిపోయింది అయిపోయింది. ఈ సంవత్సరమయినా ఆ శిక్షణా శిబిరాలు ఆఫీసులు సమగ్రంగా నిర్వహించేటట్లు చేయాలి. ఇక్రిసాట్ నుండి రైతు నిపుణులను ఇందులో పాల్గొనమనండి. అప్పుడే రాయలసీమ, తెలంగాణాలో మెట్టవ్యవసాయాభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రత్తి మన దేశం బాగా పండిస్తోంది. 1947 మన దేశ విభజనలో పాకిస్తాన్ కి ప్రత్తి పండించే భూమి పొందింది. మనకు ఆభూమి లక్షల శాతం వచ్చింది. మిల్స్ విషయానికి వచ్చినట్లయితే, 356 మిల్స్ ఉన్నాయి. 14 పోయాయి. మిగతావి మనకు వచ్చాయి. ప్రత్తి పాకిస్తాన్ లో బాగా పండుతోంది. మన దేశంలో కూడా దానికి సమాతూల్యంగానే పండుతోంది. మనదేశంలో ప్రత్తి పండించే రైతులు చాలా మంది ఉండగా ఈనాడు వారో మిల్లటర్లు పొల్పడుతున్నారు. బయటి దేశాల నుండి దిగుమతికూడా చేస్తున్నాము. ఇప్పుడున్న ప్రత్తి కేంద్ర ప్రభుత్వం కమిటీ వేసింది. దీనివల్ల 23న గుంటూరులో ఒక సదస్సు జరిగింది. 15వ తేదీ నాడు హైదరాబాదులో ఒక సదస్సు జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 15 లక్షల టన్నుల మార్కెట్ లో కొనుగోలు కేంద్రాలలో పెట్టవలసి ఉంటే ఇప్పటివరకూ 11 లక్షల టన్నుల ప్రత్తిని తరలించే సౌకర్యం లేకపోయింది. రైతుల వద్ద అదనంగా ప్రత్తి ఉంది. 1996 లెక్క ముగిసినట్లయితే, మన వద్ద 90 లక్షల 83 వేల హెక్టార్ల ప్రత్తిని సాగుచేసాము. మనదేశంలో అత్యధిక శాతం ప్రత్తి పండించే భూమి పాకిస్తాన్ కి పోయినా ఈనాడు భారతదేశంలో మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మంచి నాణ్యమయిన ప్రత్తి పండిస్తున్నారు. ఒకల చేళ్ళు రైతు వాకిట్లో ఈనాడు ఉంది. దానిని ఖరీదు చేయడానికిగాను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒక కేంద్రాభివృద్ధి బయట ఎగుమతి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మన దేశంలో ఉన్న 3 మిల్లిన్ల మిల్లర్స్ మీద ఈ ప్రత్తికి సంబంధించి ఆధారపడ్డాము. ఆ మిల్లర్స్ ఖరీదు చేస్తున్నారు. దీనిని ఇంజనీర్లు చూస్తే ఇది రైతాంగం మీద ఆధారపడిన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం లేక పెట్టబడిందాల్సింది విధించిన రేటుకు ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసే విధానమా? కొట్టేశారు అధీనంలో మార్కెట్ వ్యవస్థ ఉంది. వారి నుండి ఈ మార్కెట్ వ్యవస్థను తొలగిస్తే రైతులకు విముక్తి, దానికి తగిన చర్యలు రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు తీసుకోవాలి. 1994-95లో ప్రత్తి ధర చూసినట్లయితే క్వింటాల్ కి రూ॥ 2,200/- ఉండింది. 1996-97లో చూసినట్లయితే రూ॥ 1,700, 1997లో చూసినట్లయితే రూ॥ 1,600 ఉంది. ఈనాడు రైతు ఒక హెక్టారుకి రూ॥ 1,600 లేక రూ॥ 1,700/- పెట్టుబడి పెడుతూంటే, రూ॥ 1500/- ఒక క్వింటాల్ కి అంటే వారు ఎలా బాగుపడతారు? పెట్టుబడి ఎలా వస్తుంది. ఈ రకమయిన విధానం బాగా లేదు. పెట్టుబడి ఖర్చు 30.40 శాతం పెరిగింది. మార్కెట్ రేటు 20 శాతం పడిపోయింది. దానివల్ల రైతు ఆర్థిక క్షోభకు గురవుతున్నారు. దిగుమతికి ఆంక్షలు లేదు. ఎగుమతికి ఎందుకు? రైతు పండించిన ఆహారధాన్యాలు కూరగాయల ఎగుమతికి అవకాశం కల్పిస్తే రైతు బాగుపడతారు. ఎగుమతికి ఎందుకు ఆంక్షలు? దిగుమతికి ఆంక్షలు ఎందుకు లేవు. విదేశాల నుండి పౌరమయిల్, చక్కెర, గోధుమలు తెచ్చుకుంటున్నాము. కాబట్టి ఎగుమతికి కూడా అవకాశం కల్పించాలి. ఇక కోర్ట్ స్టోరేజీని గురించి చెప్పదలచాను. ఇంకో పదిహేను, నెల రోజులయితే కృష్ణా జిల్లా నుండి, ఈ ఆంధ్రా ప్రాంతం నుండి మామిడిపండ్లు వస్తాయి. వేల టన్నులలో వస్తాయి. మనమంతా

బజార్లో కొంటాము. ఏటికిగాను కోల్డ్ స్టోరేజ్ లేనందువల్ల రైతులు నానా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. విజయవాడలో కొన్నిటన్నులు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంది. హైదరాబాదులో కోల్డ్ స్టోరేజ్ పెట్టమనండి. కృష్ణా జిల్లాలో కూడా పెట్టమనండి. హైదరాబాదులో కోల్డ్ స్టోరేజ్ పెట్టి విదేశాలకు పండ్లను ఎగుమతి చేయమనండి. దానివల్ల రైతులకు లాభం కలుగుతుంది. ఒకపారిగాలిదుమారం వచ్చి మామిడిపండ్లన్నీ రాలిపోయి రైతుకష్టానికి గురవుతాడు. రాలిపోయి మిగిలినవి అమ్మడం వల్ల రైతు నష్టపోతాడు. కోల్డ్ స్టోరేజ్ పెట్టడంవల్ల రైతుకు లాభం చేకూరుతుందని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. మొన్ననే గంటూరులో మిర్చి అగ్ని ప్రమాదానికి 5-40 గురయి రూ॥ 900 కోట్లు నష్టమయ్యింది. మొన్న గుంటూరు కోల్డ్ స్టోరేజి గోడౌన్ లో పా. అగ్ని ప్రమాదం సంభవించి 900 కోట్ల రూపాయల మిర్చి కాలిపోయింది. నల్గొండ, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం తదితర జిల్లా అనేక మంది రైతులు అక్కడ మిర్చి నిలువ చేశారు. ఈ విషయమై రాష్ట్ర అధికారులను అడిగితే కేంద్రం వద్దకు పొమ్మని, కేంద్రాన్ని అడిగితే రాష్ట్రంని అడగమని అంటున్నారు. ఇది ఎట్లా ఉందంటే ఒక పెద్ద మనిషి ఇంటికి బంధువులు వచ్చారు. ఆ పెద్దమనిషి భార్య ఆరపెడదామా? అచ్చర పెడదామా? అని అడిగితే ఆర అన్నా పెట్టు లేక అచ్చర అన్నా పెట్టు ఏదైనా వండి పెట్టు అని అన్నాడు. ఈ విధంగా వారి సంభాషణతోనే పరిపోయింది ఆ వచ్చిన బంధువు ఆ రాత్రి ఉపవాసముతోనే వెళ్లిపోయాడు. ఈ రోజు గుంటూరు కోల్డ్ స్టోరేజ్ లో మిర్చి కాలిపోయినప్పుడు 9 కోట్ల రైతుల పరిస్థితి అదే విధంగా ఉంది. ఈ రకమైన పరిస్థితులు రైతులకు కల్గిస్తే బాగుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్తి 1996 నాటికి 162 లక్షల బేళ్ల పంట ఉంది. మిర్చి రైతుల పరిస్థితి కూడా ఇలానే ఉంది. ఈ రకమైన పరిస్థితుల నుంచి రైతులను ఆదుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు మిర్చి మార్కెట్ లో లేదు. 1988లో మిర్చి క్వింటాల్ కి 5600 రూపాయలు ఉంది. ఈ రోజు 15, 16 వందలు ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ జోక్యం వల్ల నాఫెడ్ వారు మార్కెట్ లోకి వస్తున్నారు. 22 వందలకు ఖరీదు చేయాలని నిర్ణయించారు. మిర్చి అన్నది విదేశాలలో చాలా అవసరం. ఇప్పుడు ఉన్న నిషేధం ఎత్తివేసి మిర్చి ఎగుమతి చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పర్యవేక్షణ తీసుకొంటే మారక ద్రవ్యం వస్తుంది. రైతులకు కూడా గిట్టుబాటు ధర రావడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. సి.సి.ఐ.ని మార్కెట్ లోకి తెచ్చి మిర్చి ఖరీదు చేయడానికి రావాలని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. అలా చేస్తే రూ॥ 190.94 లక్షల విదేశీ మారక ద్రవ్యం సంపాదించే అవకాశం మన రాష్ట్రానికి, దేశానికి ఉంది. అటువంటి సంపాదన దేశానికి రావడానికి అవకాశాలు ఉన్నా వాటిని వదులుకొని మనం ఉన్నాము. నాఫెడ్ ని వెంటనే మార్కెట్ లోకి తెచ్చి కొనుగోలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

గుంటూరు, ప్రకాశం, ఒంగోలు జిల్లాల రైతాంగం ప్రతి సంవత్సరం పొగాకు పంట విషయమై రోడ్డుపై పడడం జరుగుతోంది. 1997-98వ సంవత్సరం రష్యాతో కొనుగోలు ఒప్పందం కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసినట్లు విన్నాము. పొగాకు రైతులు కూడా ఇబ్బందులలో ఉన్నారు. 1996-97వ సంవత్సరంలో పొగాకు పంట మన రాష్ట్రములో పెరిగింది. రాష్ట్ర పొగాకు బోర్డు ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వముతో సంప్రదింపులు జరిపి రష్యా దేశంతో కొనుగోలు చేయిస్తే బాగుంటుంది. పొగాకు రైతులు నష్టపోకుండా ఉంటారని మనవి చేస్తున్నాను.

1996-97వ సంవత్సరానికి చెరకు 207 17 లక్షల ఉత్పత్తి అయినది. చెరకు కోసి బండ్లమీద పెట్టాక మిల్లర్స్ కొనరు. అందువల్ల ఆ చెరకు బరువు తగ్గుతూ వస్తుంది. దీని వల్ల రైతులు నష్టపోతున్నారు. కోతకు వచ్చినప్పుడే కొనుగోలు చేస్తే బాగుంటుంది. 1997-98వ సంవత్సరంలో 114.69 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. ఇది సరిపోదు. కాబట్టి బడ్జెట్ పెంచాలని కోరుతున్నాను.

గోగు, జనపనార 0.81 లక్షల హెక్టార్లలో 5.86 వేల బేళ్ల గోగునార, జనపనార ఉత్పత్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్నారు. శ్రీకాకుళం తదితర జిల్లాలలో గోగునార ఎక్కువగా పండించే రైతులున్నారు. ఈ గోగునారకు మార్కెట్లో సమయానుకూలంగా లేకపోవడం వల్ల మన రైతులు నష్టపోతున్నారు దీని విషయం కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను

నదీ పరీవాహక ప్రాంతములో మన రాష్ట్రంలో రొయ్యలు, చేపలు పెంచుతున్న రైతులు చాలా మంది ఉన్నారు. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు వల్ల రైతులు దెబ్బతినే పరిస్థితి ఉంది. రొయ్యల పెంపకంలో కలుషితం ఉండవచ్చు దాని నివారణకు చర్యలు తీసుకోవాలి. కాని రైతు వృత్తిపైన దెబ్బకొట్టే విధానం మంచిది కాదు. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చలు జరిపి సుప్రీం కోర్టు తీర్పుకి మధ్యవర్తిత్వం వహించాలని కోరుతున్నాను. అనేక పరిశ్రమలు కాలుష్యం వెదజల్లుతుంటే ఈ పరిశ్రమలపై ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. కాఫీ చిన్న సన్నకారు రైతులు జీవనం కొరకు ఈ రొయ్యల, చేపల పంటలు వేసుకొంటుంటే దాని వల్ల వచ్చే కాలుష్యం వల్ల వీటిని ఎత్తివేయాలని ఆనడం సరైనది కాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకొని ఈ రైతాంగం దెబ్బ తినకుండా కాపాడాలి.

ఉద్యాన వనాలు, పువ్వులు, సుగంధ ద్రవ్యాలు, అల్లం, వెల్లుల్లి, పొం అయిల్. వివిధ రకాల కూరగాయలు మొదలైన పంటల విషయాలు పరిశీలిస్తే ఈ రోజు మన రాష్ట్రములో సుగంధ ద్రవ్యాలు, పువ్వులు, ఇతర గడ్డి పదార్థాలు పండిస్తున్నారు. రైతులకు మార్కెట్ లేదు. ఈ సంవత్సరం వెయ్యి కోట్ల రూపాయల ఎగుమతి మన దేశానికి వచ్చినట్లు వార్త విన్నాము. అది మంచిది. దీనిని దెవలవ్ చేయడానికి మన రాష్ట్రంలో సుగంధ ద్రవ్యాలు పెంచడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. వీటికి కూడా కోల్డ్ స్టోరేజ్ ఫెసిలిటీలు అవసరమౌతాయి. కాబట్టి వీటి స్థాయి పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అయిల్ ఫాం అభివృద్ధి చూస్తే భారత దేశంలో 5 లక్షల 75 వేల హెక్టార్లలో ఉండగా ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనే రెండు లక్షలన్నర హెక్టార్లలో ఈ అయిల్ ఫాం వేసి పండించడానికి ఆమెనైన స్థలం ఉందని తెలిసింది. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలుసు. మన వ్యవసాయ మంత్రిగారు కూడా రైతే కాబట్టి వారు అధ్యయనం చేసే ఉంటారు. ఈ రెండున్నర లక్షల హెక్టార్లలో అయిల్ ఫాం వేస్తే ఈ అయిల్ కొరత తీరే అవకాశం ఉంది. దీనిని ఇంకా అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. మలేషియా, నైజీరియా, ఇండోనేషియాలలో ఈ అయిల్ ఫాం ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. అవన్నీ మన రాష్ట్రంతో పోలిస్తే చాలా చిన్న చిన్న దేశాలు. ఆ దేశాలే ఉత్పత్తి చేసి మన దేశానికి ఎగుమతి చేస్తుంటే మన రాష్ట్రంలో ఇంత విస్తీర్ణములో భూభాగం ఉన్నప్పుడు మనం ఎందుకు పండించ లేము. మనమే ఎక్కువగా పండించి ఈ అయిల్ ఫాం దిగుమతులు తగ్గించుకొంటే

బాగుంటుంది. రైతులకు పరపతి సౌకర్యం కల్పించి సహాయం చేయాలి. జీడి మామిడి, మల్బరీ బాగా పండిస్తున్నాము. మన రాష్ట్రములో మల్బరీ, పట్టుపురుగులు పెంచుతున్నాము. చాలా మంది రైతులు, భార్యాభర్తలు కష్టపడి పనిచేస్తున్నారు. చేనేత రంగంలో భార్యాభర్తలు కష్టపడి మగ్గంపైన ఏ విధంగా పనిచేస్తారో దీంట్లో కూడా చిన్న, సన్నకారు రైతులు భార్యాభర్తలు కలిసి పనిచేస్తున్నారు. సిల్క్ యొక్క మార్కెట్ రేటు షర్ట్ బట్టికి నాలుగైదు వేల రూపాయలు ఉంది. సిల్క్ షర్టింగ్ వంద రూపాయ నుంచి రెండు వందల రూపాయలు ఉంటుంది. దోపతీ 1500 రూపాయల నుండి రెండు వేల రూపాయల వరకు ఉంటుంది. కానీ పట్టు కాయల ధర 67 రూపాయల నుంచి 97 రూపాయల మధ్య ఉంది. ఒక షర్ట్ బట్టి మీటరు 250 రూపాయలు ఉంటే ఒక కిలో పట్టు కాయల ధర 67 నుంచి 94 రూపాయలంటే ఎట్లా? ఇటువంటివి మన 5-50 రాష్ట్రంలో రైతాంగం చేస్తున్నది. అందుకని రైతులను దోపిడీ చేసే పద్ధతి మార్కెటులో సా. బాగా పాగుతున్నది. ఈ మధ్య దళారీ పద్ధతిని అరికట్టడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మనకు పశు సంపద చాలా ఉంది. మనది పాడిపంటలతో వుండే దేశం. మరి ఇందులో 1997-98 సంవత్సరానికిగాను రూ॥ 110,64,41,89 కేటాయించారు. ఈ బడ్జెటు మనకు సరిపోదు. గ్రామాలలో పశువైద్యశాలలు వున్నాయి. డాక్టర్లు లేరు. ఈ విషయం పశు సంవర్ధక శాఖా మాత్యులు, శ్రీ వీరా రెడ్డి గారి సమాధానంలో వుంది. చాలా చోట్ల వైద్యశాలల్లో డాక్టర్లు లేరు. పశువులకు రోగం వస్తే ఇంజక్షను యిచ్చే దిక్కులేదు. చాలా చోట్ల డాక్టర్లు, కాంపోడర్స్ కూడా లేరు. జర్నీ ఆవు ఖరీదు 15 వేల రూపాయలు. అంత ఖరీదు పెట్టి ఆవును కొంటే, డాక్టర్లు అందుబాటులో లేక ఏదైనా రోగం వచ్చి పశువు చనిపోతే రైతులు తెచ్చిన అప్పు తీరక, రుణం మాఫీ చేయమని ఆడిగేందుకు బ్యాంకులకు పోతే, అక్కడ ఇన్సూరెన్స్ వారు ఏవోపేచీలు పెడుతున్నారు. రైతులకు రుణం యిచ్చే ముందు ఇన్సూరెన్స్ వారు పశువు చెవికి ఒక రంగ్రం వేసి, దానికి ఒక ఉంగరం వేసి తోలుతున్నారు. అయితే పశువుకు పెట్టిన ఆ ఉంగరం పోయిందని డబ్బులు యివ్వడం లేదు. అందుకోసం ఆఫీసుల ముందు రైతులు పడిగావులు పడవలని వస్తున్నది. ఈ విషయంలో మేము ఆది బంగారం ఉంగరం కాదయ్యా దానిని అమ్ముకుని రైతు డబ్బు చేసుకునేందుకు, కనుక అతని పరిస్థితిని గమనించి ఇన్సూరెన్స్ డబ్బులు యివ్వడని రిప్రజెంటేషన్స్ కూడా అధికారులకు యీసై అధికారులు అసలు వినిపించుకోవడం లేదు. కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. అలాగే ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసిన ప్రకారం 400 పశువైద్యశాలలను ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలో నెలకొల్పే చర్యలు తీసుకోవాలని, పశు సంపదను కాపాడాలని తెలుపుతున్నాను. గాలికుంట, గుండెవాపు, జబ్బువాపు మొదలైన రకరకాల జబ్బులనుండి పశువులను కాపాడాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక కోళ్ల ఫారాల విషయానికి వచ్చినట్లయితే మన రాష్ట్రంలో 827 ఫారాలు వున్నాయి. పట్టభద్రులైన నిరుద్యోగ యువత, బ్యాంకుల నుంచి సింగిల్ విండో ద్వారా లక్షలాది రూపాయల రుణం తీసుకుంటే, వేసవి కాలంలో జుంబోరా వ్యాధితో రాత్రికి రాత్రి కోళ్లు చనిపోతున్నాయి. వైద్య సదుపాయంలేక కోళ్లు చనిపోతున్నాయి. కనుక ప్రభుత్వం వెదకాలను

పెట్టి వాటిని కాపాడాలని కోరుతున్నాను. అలాగే గ్రుడ్ల ధర చాలా తక్కువగా వుంది కనుక వాటిని ఎగుమతి చేసేందుకు ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తూ, తగు సౌకర్యాలను రైతులకు కల్పించాలని తమ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక గొర్రెలు, మేకల విషయానికి వచ్చినట్లయితే ప్రపంచంలో అన్ని ప్రాంతాలకన్నా ఇవి మన దేశంలో ఎక్కువ, మన దేశంలో కన్నా మన రాష్ట్రంలో వీటి పెంపకం ఎక్కువగా వుంది. దీని వల్ల కొన్ని వేల లక్షల టన్నుల ఎరువు వస్తున్నది. తోళ్లు, మాంసం ద్వారా రాష్ట్రానికి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తున్నది. వీటికి కూడా మూతివుండు వంటి వ్యాధులు సోకి మేకలు, గొర్రెలు చనిపోతున్నాయి. మందు గూర్చి అడిగితే డాక్టర్లు దానికి మందచేద్దన్నారు. అంటే వావు ఒక్కటే దానికి పరిష్కారమా? ఇంత సైన్స్, టెక్నాలజీ పెరిగినా పశువులను ఈ వ్యాధుల నుంచి రక్షించలేకపోవడం శోచనీయం. దీనివల్ల గొర్రెలు కాచేకురుమ, గొల్ల, యాదవులు యిబ్బందులు పడవలసి వస్తున్నది. వందలాది మందలను మేపుతున్న ఏరు ఆర్థికంగా నష్ట పోతున్నారు. ఈ మందల మూలంగా రాష్ట్రానికి దాదాపు 45 కోట్ల రూపాయలకు పైగా ఆదాయం వస్తున్నది.

చివరగా కరెంటు సరఫరా విషయం చూస్తే లక్షలాది ఎకరాల భూమిలో పంటలు ఎండి పోయాయి. రైతులు చాలా నష్టపోయారు. మెదక్ జిల్లాలో కరెంటులేక పంటలు పాడై రుణభారాన్ని తట్టుకోలేక దుర్గయ్యనే రైతు ఆత్మహత్య చేసుకుంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ రైతు కుటుంబానికి రెండు లక్షల రూపాయల ఎక్స్‌గ్రేషియాను యివ్వడం పట్ల నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. గుంటూరు జిల్లా దాచేపల్లి మండలానికి చెందిన కోదండ రామయ్య అనే రైతు తన ఏడు ఎకరాల భూమిలో 4 ఎకరాల్లో వరి, రెండెకరాలలో ప్రత్తి, ఒక ఎకరంలో మిర్చి వేస్తే, అందుకోసం 85 వేల రూపాయల రుణం చేసి, పంటలు ఎండిపోయి అప్పుల భారం భరించలేక అతను కూడా ఆత్మహత్యకు పాల్పడినట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది. అలాగే చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన శ్రీకాళహస్తి, కె.బి.సి. పురం మండలం, పుత్తూరు నివాసి పేరి గోవింద సెట్టి, 35 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన వ్యక్తి సింగిల్ విండో పద్ధతిలో లోను పొందేందుకు సంబంధిత కార్యాలయానికి పోతే అక్కడ అవినీతి అధికారులు లంచాలు అడగడంతో విరక్తి చెందిన, బాధకు గురైన అతను నెల్లూరు జిల్లాలో వున్న సూళ్ళూరుపేట (అత్తగారింటికి) పోవడమూ, 13వ తారీకున అక్కడికి చేరి 14వ తేదీన విషం మింగడంతో అతనిని బంధువులు మద్రాసులో ఒక హాస్పిటలుకు తరలించారు. అయితే అతను 16వ తేదీన మద్రాసులో మృతి చెందాడు, బడ్జెటు పెట్టేముందు ఒకరు, బడ్జెటు పెట్టిన తరువాత ఇద్దరు మొత్తం ముగ్గురు రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. వారికి మా జోహార్లు. ఇందుకు కారణం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యమేనని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మనది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన రాష్ట్రం. రాష్ట్రంలోని 70 శాతం ప్రజలు పంటల మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు. మరి ఈ రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి నుంచి ప్రజలను రక్షించవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై వుంది. అందుకుగాను పరిస్థితులను గమనించి ఈ ప్రభుత్వం తమ లోనుగులను సవరించుకుని పరిపాలనసాగించాలి. మధ్యదళారీ విధానాన్ని, కత్తి విధానాన్ని ప్రభుత్వర ఆరికట్టాలి. అలాగే రైతుల అప్పుల భారాన్ని తొలగించాలని,

ఆందుకు అవసరమైన విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలనీ మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలుపుతూ అవకాశం యిచ్చినందుకు ఆభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Miss. Della Godfrey :- Madam, i would like to speak regarding the Demand for Grants in respect of Education Department. All Minority schools are aided by the Government. These schools have been granted the required permissions. But, since many years, they have not been getting the grant-in-aid. I wish to bring to your notice that quite a few of schools have not been receiving grant-in-aid for some years. Christian Missionaries who are running the schools are finding it very difficult to pay salaries to the teachers. The approvals have been given by the Govt. but due to delay one can comprehend that the salaries are not being disbursed in time. The schools are run mainly for back-ward classes, scheduled caste and scheduled tribe communities. These schools are running in remote villages of our State by Missionary Organisations. They have all been given grants, but for various reasons, the grant-in-aid has not been given for the teachers. Even in certain cases, the teachers in Tribal Welfare schools are not being paid salaries due to non-receipt of grants. Some Schools are not receipt of grant-in-aid for the teachers. The children have also not been getting their school books which are required to be provided by the Government. I would like to name a few of them. One is the Rosy Convent High School which provides education for children in slum area and it basically gives teaching in Telugu medium. The other one is Christ King School at Ramanthapur and it has been given approval for running of the school 25 years ago. As a matter of fact, when it was absolutely in a deserted area, Missionaries have opened the school for lambadi children, but grant has not been given for the salaries of the teachers. Missionary Institutions are finding it very difficult to raise funds for the teachers' salaries and also to provide books. In Christ King School, Ramanthapur upto 7th only grant-in-aid is being given. Though the Institution continues to run the school for 8th, 9th and 10th, it is finding very difficult due to non-sanction of the grant by the Government beyond 7th standard. I request to please provide the grant for this school. There are schools which have been given the authority to run in tribal areas. One of them is Santhi Sadanam Educational Institution at R.V. Nagar, Visakhapatnam district. This is the Government aided school for tribal welfare children. 72 have passed out of the High School last year and accordingly the school has

admitted 72 children again this year. But right from June, 1996 itself, they have been applying to the Government, but this has been pending. The approval has not been given and it is already nine months now. The School is finding it very difficult even to run the Orphanage which is aided by the Government for tribes as the teachers are not being given their salaries. So much so, the aided institutions have to profit their own salaries i.e., for payment of salaries to the Principal and some of the senior Teachers in the school who are the Missionaries. I would request that these grants which have been pending for a long time be reviewed and the backlog, if any could be adjusted since the institutions have been at a great loss and it is very difficult for them to continue the schools unless the grant-in-aid is provided.

The demand shows more educational opportunities to the tribal children through Tribal Residential Schools. First of all, unless the backlog is settled it is very difficult to take up new schemes because already grant-in-aid is pending for a long time. There are already schools established. Missionaries are working in interior and naxalite areas. They are facing threat for their lives and inspite of this they are working. In case the grant-in-aid is not continued and not granted, they may have to leave the schools. My request is to release the grant pending to all the schools immediately.

While I request the Government schools to realise the basic sense, I hope that the country would make all efforts to achieve the Nation's goal of education for all children by 2000. I also suggest that the school children also be taught the basics. There is a certain Model Science which is not being taught in the schools. Of course, the Minority Christian Institutions are teaching it. This should be compulsorily taught in Government Schools. In accordance with 'Janma Bhoomi' programme, the children be taught to keep the environments clean. There are few voluntary organisations which have been granted approval for running of some of the village schools. They would like to run more schools if the Government would grant them permission. If the Government provides the basic infrastructure, the voluntary organisations would look into the educational facilities and take care of education in the interior parts of the villages in the state.

The good news which I have noticed is to train the teacher. This training is different from the training given to a doctor. I would like to request

the Government to implement this to all the Government schools as it gives rejuvenation to the teacher and thereby would be able to develop the child as a whole right from child-hood till the child reaches 10th class. I reiterate my request and demand for grants being settled since these are long pending and this would help the Missionaries to further come forward to take up further schools by taking the assistance from the Government for backward classes, scheduled communities and tribal children even in interior parts of the villages in the state. With this, I wish to thank you for the time given to me.

Sri K. Bapi Raju :- With your kind permission, I just want to throw some light to the Assembly. We must realise-how far we are sincere in our discussions because now you are asking to discuss on several demands viz., Agriculture, Animal Husbandary, Dairy Development, Fisheries, Forests, Co-operation, Civil Supplies, General Education, Power Development, Science & Technology, Irrigation, Minor Irrigation. ఈ అన్నీ నబ్బెక్టు మాట్లాడే దానికి మనం అవకాశం తీసుకుంటున్నాము. దయచేసి ఒకసారి ఆలోచించండి. How far we are sincere about it? గిల్టీస్ అవుతుందా లేదా అన్నది తరువాత సంగతి ఈ డిస్కషన్ మీద న్యాయం చేయాలి. శాసన సభ్యుల్లో నూటికి 90 మంది వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వాళ్లే ఉన్నారు. అగ్రికల్చర్ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని మాట్లాడే మనిషి లేకుండా పోయాడు. ఏదో మనం ఫార్మాలిటిగా మాట్లాడుకొంటున్నాము లేకపోతే ఈ హౌస్ ద్వారా సిన్సియర్గా అన్నీ మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము. Not to criticise Madam, are we sincere about it? దాని వల్ల మనకు బెనిఫిటు ఉంది. అక్కడ ముగ్గురు మంత్రులు సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇరిగేషన్ వాటి గురించి మాట్లాడవచ్చు అవసరం ఉంటే నోటు చేసుకొంటారు అట. మీరు ఫ్యానల్ ఛైర్పర్సన్ గా ఉన్నారు మిమ్ములను ఎక్కువ డిమాండు చేయడానికి నేను సరిపోను. దయతో నాకు అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు తప్ప నేనే అన్ డ్యూ అడ్వాంటేజ్ తీసుకోకూడదు. స్పీకర్, డిప్యూటీ స్పీకర్ ఉన్నారు. ఈ లోపల చీఫ్ విప్ ఉన్నారు. శ్రీ అశోక గజపతిరాజు, లెజిస్లేటివ్ ఆఫైర్స్ మంత్రిగారు ఏమి డైరెక్షన్ ఇచ్చారో అర్థం కాదు. ఏదైనా కాని ఇది సాంప్రదాయం కాదు; అని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

అయ్యా చీఫ్ విప్ నా కంటే చిన్నవాడవు తొందరపడి జవాబు చెప్పి పాడు చేయకు.

6-10 శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మనకు సమయం తక్కువ ఉంది. మార్చింగ్ ఫ్లోర్ సా. లీడర్స్ అందరినీ అడిగాము. ఒక్కొక్క పార్టీకి ముగ్గురుని మాట్లాడమంటున్నాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- స్పీకర్ లేరు, డిప్యూటీ స్పీకర్ లేరు, చీఫ్ మినిష్టర్ లేరు ఎల్లా?

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి :- అందరూ హౌస్ లోనే ఉన్నారు, చీఫ్ మినిస్టర్ గారు కూడా హౌస్ లోనే ఉన్నారు. ఒక్కొక్క పార్టీ నుండి ముగ్గురిని మాట్లాడే విషయమై ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరితో నేను సంప్రతించటం అయినది. ఫస్ట్ స్పీకర్ కు నఫిషియంట్ టైమ్ తీసుకోమంటున్నాము. ఈ రోజు ఏమైనా ఇబ్బంది ఉంటే కొన్ని సభ్యులకు రేపు రిస్కే చెబుతారు. డిటేట్ మాత్రం పూర్తి చేసుకుందామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- న్యాయం చేయలేము

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి :- న్యాయం చేయటానికే ముగ్గురును మాట్లాడమంటున్నాము. మీరేమో ఇద్దరే ఉన్నారు, మూడోవారు లేరు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజరెడ్డి (జనగామ) :- రాష్ట్రానికి ముఖ్యమైన ఆదాయ వనరు, ప్రజల జీవితావసరాలకు సంబంధించినది, అందరికీ అన్నం పెడుతున్న ముఖ్యమైన అంశాన్ని ఈ రోజు అసెంబ్లీలో చర్చించుకుంటున్నాము. రాష్ట్ర ఆదాయంలో 40 శాతం వరకు ఆదాయం వస్తున్నట్లు వంటి కీలకమైన వ్యవసాయ రంగం గురించి చర్చించే ముందు సమీక్షించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దేశంలోనే కాక మన రాష్ట్రంలో కూడా హరిత విప్లవం, సస్య విప్లవం అని గొప్పలు చెప్పుకున్నాము. అటువంటి సందర్భంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, అన్నపూర్ణ జనే బిరుదును తెచ్చుకున్న ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈ రోజు అన్నం లేక అన్నీ శూన్యం అనే రాష్ట్రంగా మారిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే మనమంతా సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అన్నీ ఉండి అన్నంలేని ఆంధ్ర రాష్ట్రం గురించి అందరం చర్చించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి కారణం ఏమిటన్నది ఆలోచించవలసి వస్తే, నేనుగా మా సార్వత్రిక పరిస్థితి ఆలోచించింది, ఎన్నో సంవత్సరాలుగా యావత్ ప్రపంచంలో పాడి అవగా కేర్తించిన ఈ దేశాన్ని నూతన ఆర్థిక విధానం, గాట్ ఒప్పందం వచ్చిన తరువాత సామ్రాజ్యవాదం చేసిన వలలో వడి మనదేశం, మన రాష్ట్రం గిలగిలకొట్టుకుంటోంది తప్ప రెండవ నైపు ఆలోచనకు పోవటం లేదు. అందులో భాగమే ఈ వెనుకబడినతనము. సామ్రాజ్యవాదుల ఉచ్చులో వడ్డలు వంటి కేంద్రం కానియండి, రాష్ట్రాలు కానియండి ఎందుకో బలమైన బ్రతులు పెంచుకుంటున్నారు. ఆ బ్రతులలో వడి వ్యవసాయరంగం గురించి మరచిపోతున్నారు. అభివృద్ధి చేయాలనే విషయంపై ఆలోచనే లేదు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల చూపు ఏమిటంటే ప్రపంచ బ్యాంకు వడ్డకు వెడదామా, నాబార్డ్ వడ్డకు వెడదామా, ఐ.ఎమ్.ఎఫ్. వడ్డకు వెడదామా అప్పుల కొరకు అవేక తిప్పలు పడే ఆలోచనే తప్ప వారి దృష్టిని ప్రధానమైన వనరులు ఉన్నటువంటి వ్యవసాయం మీద కేంద్రీకరించి ఆర్థిక పరిపుష్టి చేసుకునే ఆలోచనే అటు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి గాని, ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు గాని లేకుండాపోయిందనేది గమనించాలి. మనకు ఉన్నటు వంటి ఈ వికాసమైన వ్యవసాయరంగంలో అన్ని వనరులు ఉన్నప్పటికీ, అన్ని అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ అభివృద్ధి పట్ల ప్రత్యేకమైన కేంద్రీకరణ, శ్రద్ధ లేదు. ఈ విషయమై చిన్నచూపు ఉంది కాబట్టి వెనుకబడిపోయే పరిస్థితి ఉంది. దినదినము అభివృద్ధి చెందవలసిన పరిస్థితి పొయి వ్యవసాయ రంగం పూర్తిగా క్షీణ దశలోకి వచ్చి వెనుకబడిపోయే పరిస్థితి ఉంది. దీనిని మంత్రిగారు గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. 1996-97లో మనకు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం 6 వెలల

క్రింద సమీక్షించుకోవటం జరిగింది. 163 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఉత్పత్తి చేస్తామని పోయినసారి మన నివేదికలో చెప్పారు. ఆ రోజే నేను అన్నాను. ఒకేసారి 163 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తికే అంచనా వేశారు. అటువంటి అభివృద్ధి చేస్తే ధన్యవాదాలు చెబుతామన్నాను. ఈ రోజు 116 లక్షల టన్నుల దిగుబడి మాత్రమే వచ్చింది. అంత తేడా ఎందుకు వచ్చింది? ఉట్టికి కాక, వ్యర్థానికి ఉన్నటువంటి మన ఆలోచనలు అనుకున్న దానికి ఎక్కడైనా దగ్గరలో ఉందా అనేది మనకు కనపడుతుంది. ఎక్కడ 163 లక్షల టన్నులు, ఎక్కడ 116 లక్షల టన్నులు అన్నది గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈసారి మరలా 128 1/2 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు సాధిస్తామని అంటున్నారు. ఎట్లా సాధిస్తారో, ఏమి చేస్తారో. ఎట్లా మాయం చేస్తారో నాకు అర్థం కావటం లేదు. అందుకే అంచనాలు కూడా మంచి పద్ధతిలో ఉండాలని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో చూస్తే 40 శాతం ప్రజలు గర్భదరిద్రులుగా ఉన్నారు. ఒక్క పూట తిండి తింటున్నవారూ ఉన్నారు. వారికి తిండిపెట్టవలసిన బాధ్యత ఉంది ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కనీసం 155 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఉంటే ప్రతి వాడు రెండు పూటలా తిండి తినగలడు. అంత కంటే ఎక్కువే ఉత్పత్తి చేసే వనరులు, అవకాశాలు మనకు ఉన్నాయి. ఉపయోగించుకోవటంలోనే మనము వెనుకబడుతున్నాము. మన స్వాతంత్ర్యానంతరం వ్యవసాయాభివృద్ధి, న్యాయసమృద్ధి క్రింద అనేక వాగ్దానాలు చేశాము. ఈ రోజు ఒక్క వాగ్దానమైనా వెరవేర్చుకోగలిగామా అన్నది ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలోకి పయనించాలంటే, మనం అనుకున్న 163 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు పండించుకోవాలంటే సరియైన వ్యూహము, ప్రణాళిక చేయాలి. అటువంటి వ్యూహం గాని, ప్రణాళిక గాని లేదు. సంవత్సరంకు ఒకసారి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టాలి, రోటీన్ గా ఆమోదం పొందాలి, మరలా ప్రవేశపెట్టాలి ఆమోదం పొందాలి. రోటీన్ గా చేయటమే తప్ప ప్రణాళిక గాని, ఇంప్లిమెంటేషన్ గాని లేదు. ఇవన్నీ లెక్కల ప్రకారం చెబుతున్నవే తప్ప నా సొంతంగా చెబుతున్నవి కాదు. మంత్రిగారు నవ్వకూడదు, దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- మన రాజరెడ్డి గారు మంచి చేసినా గాని ఎప్పుడూ విమరియించాలనే ఆలోచనతోనే ఉన్నట్లున్నారు. 160 లక్షల టన్నుల టార్గెట్ 1995-96లో పెట్టామన్నారు. అది ఎందులోంచి తీసుకున్నారో వారు కోట్ చేస్తే నేను వెరిఫై చేసుకుంటాను. లాస్ట్ టైమ్ పెట్టుకున్న టార్గెట్ 140 లక్షల టన్నులే. ఒక ఎగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గా, నాకు గుర్తున్నంత వరకు మేము పెట్టుకున్న టార్గెట్ అంతే, కాని వారు 160 లక్షల టన్నులు అంటున్నారు. ఎందులో నుండి కోట్ చేశారో చెప్పండి.

శ్రీ పి.హెచ్. రాజరెడ్డి :- మీరు లాస్ట్ ఇయర్ డిమాండ్ చూడండి, నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- లాస్ట్ ఇయర్ టార్గెట్ 140 లక్షల టన్నులు.

శ్రీ పి.హెచ్. రాజరెడ్డి :- 140 లక్షల టన్నులు అయినా తేడా ఎందుకు వచ్చింది?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- 140 లక్షల టన్నులు లక్ష్యం పెట్టుకుంటే 126 లక్షల టన్నులు ఎచ్చిన చేయగలిగాము. మీరు మరచిపోకండి, ఎన్ని కలామిటీస్ గత సంవత్సరం వచ్చిందో తెలుసు. అయినా 126 లక్షల టన్నులను ఎచ్చిన చేశాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజిరెడ్డి :- గౌరవ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు, అవసరమైతే మరలా కూర్చుని చర్చిద్దాము. దీనిని మరలా మనము పరిశీలించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. దీనికి కారణాలేమిటి పరిశీలించాలి. అట్లా కాకపోతే పిండి తీరు రొట్టె సామెత వస్తుంది. పిండి తక్కువ పెట్టి రొట్టె ఎక్కువ రమ్మంటే రాదు. బడ్జెట్ను అంతా మనము సమీక్షించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మన ప్లాన్ పద్ధతి సరిగా లేనటువంటి దాని వల్లనే ఈ రాష్ట్రంలో తెలంగాణా, ఆంధ్ర అనే సమస్యలు, అసమానతలు కూడా వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఆంధ్రలో సస్య విప్లవం అవో, తెలంగాణా వెనుకపడిపోయిందనో అనేక మంది అవేదనను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. నీటి వనరుల విషయంలోను, ఇరిగేషన్ విషయంలోను చాలా సమస్యలు ఉన్నాయి ఇవన్నీ మీకు కూడా తెలుసు. ఒక్కసారి సమీక్షించుకుని ఆ ప్రాంతీయ అసమానతలను కొనసాగనియకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో పరస్పరం చర్చించుకోవాలి. 10 సంవత్సరాల క్రితం 32 శాతంగా ఉన్న రైతులు ఈనాడు 27 శాతంగా మాత్రమే ఉన్నారు. అయితే వ్యవసాయం పైనే ఆధారపడి జీవిస్తున్న వ్యవసాయ కార్మికులు మాత్రం 10 సంవత్సరాల క్రితం 34 శాతంగా ఉన్నవారు ఈనాడు 40 శాతానికి పెరగటం జరిగింది. రైతులు తగ్గిపోతున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికుల సంఖ్య బాగా పెరిగిపోతోంది. రైతులలో పేదరికం పెరిగిపోయి వ్యవసాయ రంగంను వదిలిపెట్టి అనేక రకమైన ఆలోచనలకు దారితీసే పరిస్థితి రాష్ట్రంలో వస్తోంది. రకరకాల ఆలోచనలతో రాష్ట్రంలో అశాంతి బయలుదేరే పరిస్థితి ఉంది. ఇది కీలకమైన అంశం. వ్యవసాయ రంగంను, భూమికి సంబంధించి విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాటికీ కూడా భూసంస్కరణల అమలు అని అంటున్నారు. నన్న, చిన్నకారు రైతుల జనాభా 51 శాతం ఉంది. అయితే వారి చేతులలో 18 శాతం భూమి మాత్రమే ఉన్నది. ఎక్కువ కష్టపడి పనిచేసే రైతులకు తక్కువ భూమి ఉండి పనిచేయని రైతులకు ఎక్కువ భూమి ఉంది. ఎట్లా కల్చివేషన్ చేయగలరు? దీనిని ప్రత్యేకంగా 8-20 చర్చించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అదే విధంగా ఈనాడు సస్యవిప్లవం ద్వారా సా. బాగా అభివృద్ధి చెందిన డెల్టా ప్రాంతంలో కూడా రైతులు స్వంతంగా భూమిని పొగు చేసే పరిస్థితుల్లో లేరు. 5, 6 ఎకరాలు వున్నట్లయితే, పేద రైతులకు కొలుకు యిచ్చేసి, వ్యాపారం వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు. వ్యవసాయం పట్ల చిన్నచూపు చూపే పరిస్థితి వచ్చింది. కొలుకు తీసుకున్నటువంటి పేదవాళ్లు కూడా డెబ్బతిని పోతున్నారు. కొలుకు తీసుకొని పెట్టుబడి పెట్టలేని స్థితిలో పేదవాళ్లు వుండడం వల్ల ఉత్పత్తి తగ్గిపోతోంది. అంటే వనరులు వున్న చోట్ల కూడా ఉత్పత్తులను పెంచుకోలేక పోతున్నాం. దీన్ని మనం ఒకసారి పమీక్ష చేయాలి. సస్యవిప్లవం వున్న చోట్ల కూడా ఉత్పత్తులు తగ్గుతుంటే, ఈ విషయాన్ని మనం ఆలోచించాలి. అక్కడ కూడా కొలు వల్ల రైతులకు సమస్య ఎదురు అవుతోంది. పెట్టుబడి పెట్టిన తర్వాత తక్కువ పంట వస్తే వాళ్లు డెబ్బతిని పోతున్నారు. దీన్ని ప్రభుత్వం సీరియస్గా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. అందుకోసం ఈ రోజు మీరు పేదవాళ్లకు యిచ్చిన కొలుకు చూసినట్లయితే, వారి దగ్గర సొంత పెట్టుబడి లేదు. బ్యాంకులు అప్పులు యివ్వజ్లేదు. రైతులకు 75 శాతం బ్యాంకులు అప్పు యివ్వాలని వుంటే, దీన్ని చిన్న, సన్నకారు రైతులకు అమలు చేసిన పాపాన పోలేదు. వడ్డీ వ్యాపారులపై ఆధారపడుతున్నారు. తాము వండించిన పంటను వడ్డీలకే

కట్టడానికి సరిపోతుంది. వాళ్లు వ్యవసాయ కార్మికులుగా మారిపోతున్నారు. వ్యవసాయం చేసేకంటే చావడం మేలని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అంటున్న మాట వాస్తవం. యిది మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వున్నటువంటి పరిస్థితిని గమనించవలసిన అవసరం వుంది. అందుకే ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రాన్ని పశ్చిమ బెంగాలుగా తీర్చిదిద్దుతామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రులు చెబుతున్నారు. సంతోషమే. ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. పశ్చిమ బెంగాలులో వున్న విధంగా చేయండి. మన రాష్ట్రంలో మీరు అనుకున్నటువంటి పద్ధతులు లేవు. పశ్చిమ బెంగాలు ప్రభుత్వం చేసిన విషయాలు మీరు యిక్కడ గుర్తించుకోవాలి. 10 సం॥ల క్రితం వాళ్లు 95 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను ఉత్పత్తి చేశారు. ఈ రోజు వాళ్లు భూసంస్కరణల అమలు చేశారు, పేద రైతులకు గ్యారంటీ యిచ్చారు కాబట్టి, 140 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను ఉత్పత్తి చేసుకోగలుగుతున్నారు. అదే 10 సం॥ల క్రితం అంటే 1988లో మనం 129 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను ఉత్పత్తి చేశాం. ఈ సంవత్సరం 116 లక్షల టన్నులను ఉత్పత్తి చేశాం. 119, 120 లక్షల టన్నులు, ఒక సంవత్సరం అటు యిటుగా, ఎగుడుదిగుడుగా వుండే తప్ప మనం అనుకున్న లక్ష్యాన్ని రీచ్ కానటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. ఎందుకు ఎరి పశ్చిమ బెంగాలు, పశ్చిమ బెంగాలు అని చెబుతున్నారు? పశ్చిమ బెంగాలు మాదిరి మీరు ప్రయత్నించండి. అక్కడ భూమి కొలుదార్లకు రక్షణ కల్పించారు. యిక్కడ మీరు భూములు పెంచలేదు, నీటి వనరులు కల్పించలేదు. భూమిని సాగులోకి తీసుకురాలేక పోతున్నారు. యిది అక్కడికి, యిక్కడికి తేడా. అక్కడ వాళ్లు నిలకడగా వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుంటూ పోతున్నారు. మనం యిక్కడ నిలకడ లేకుండా, ప్లాన్ లేకుండా అభివృద్ధిని తగ్గించుకుంటూ పోతున్నాం. యిదే వాళ్లకు మనకు తేడా. కాబట్టి పశ్చిమ బెంగాలు మాదిరి చేస్తే అది ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. ఈ విషయాన్ని ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. వ్యవసాయా నివృద్ధి జరగాలంటే ఏమి చేయాలని ప్రాఫెసర్ కె.ఎల్. రావు గారిని అడిగితే, ఆయన సర్వే చేసి ఒక నివేదికను తయారుచేశారు. ఏ దేశమయినా అభివృద్ధి చెందాలంటే, ముఖ్యంగా ఆ దేశంలో వ్యవసాయం అభివృద్ధి కావాలి. వ్యవసాయం అభివృద్ధి కావాలంటే, పనిచేసే వాడికి భూమిపైన హక్కును కల్పించాలి. ఆ గ్యారంటీ యిస్తే, అతను వ్యవసాయంలో శ్రమపడతాడు, ఉత్పత్తి చేస్తాడు, రాష్ట్రానికి, దేశానికి ఆదాయం వస్తుంది, అతను కూడా తృప్తిగా వుంటాడని చెప్పారు. ఈ రోజు అటువంటి పనులు చేయడం లేదు. చిన్న రైతులను మనం ఆదుకునే పరిస్థితుల్లో లేము కాబట్టి వ్యవసాయం దినదినం తగ్గిపోతోంది. ఉత్పత్తి గురించి, ఉత్పాదన గురించి చర్చించాలని, లక్ష్యాలను సాధిస్తామని చెబుతున్నామే తప్ప అనుకున్న లక్ష్యాలలో ఒకటి కూడా నెరవేరే పరిస్థితి కనబడుట లేదు. దీనికి కారణమేమిటి? ప్రతి సంవత్సరం జనాభా పెరుగుతున్నదని మీరు చెబుతున్నారు. పెరిగిన జనాభాకు సరిపడేంత ఆహారధాన్యాలను పండించుకోవడానికి మనకు వనరులున్నాయి. ఎందుకు సాధించలేకపోతున్నాం. ఒకసారి లెక్కలు చూడండి. 1988లో 80 లక్షల 24 వేల హెక్టార్ల భూమి సాగు అయితే, 1995లో 62.73 లక్షల హెక్టార్లకు భూమి సాగు పడిపోయింది. ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్ సీజన్ లో 51.74 లక్షల హెక్టార్లకు సాగు పడిపోయింది. వరదలు వచ్చిన విషయం వేరు. దాని జోలికి నేను పోను. క్లమేజా వ్యవసాయం సాగు పడిపోతుంటే, ఏ విధంగా ఉత్పత్తి జరుగుతుంది? ప్రతి

సంవత్సరం, పోయిన సంవత్సరం కంటే ఎక్కువ సాగు చేస్తున్నారా, తక్కువ సాగు చేస్తున్నారా అన్నది మనం గుర్తించుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సాగు పడిపోతున్న దాంట్లో భాగంగానే, ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి పడిపోతోంది. 1995లో 119 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను పండించామని మీరు చెప్పారు. 1996లో 163 లక్షల టన్నులు. యిప్పుడు 116 లక్షల టన్నులకు వచ్చింది. 1997లో 128 లక్షల టన్నులు పండిస్తామని చెప్పారు. యివన్నీ లెక్కలు వ్రాసుకోవడానికి సరిపోతుందే తప్ప, చూపించడానికి సరిపోతుందే తప్ప, యిది వెనుకబడి పోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? మనం ఏం చేస్తున్నామని కూడా ఆలోచించాలి.

మనకు ఆహారధాన్యాలు పండకపోవడానికి అననుకూల వాతావరణం వరదలు, తుఫానులు అని మీరు చెబుతున్నారు. అది ఒక్కటే కారణం కాదు. వ్యవసాయ రంగం పట్ల ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన, ప్రభుత్వ విధానాల యింట్లోమెండేషన్. వీటిని సాధించడం ఎలా, అన్న సమస్యల మీద కేంద్రీకరించాలి తప్ప అననుకూల పరిస్థితులని. వరదలని చెప్పడం కాదు. ఈ రోజు వ్యవసాయ రంగానికి మూడు ప్రధానమయిన అడ్డంకులున్నాయి. దానిపట్ల మనకు ఎంత శ్రద్ధ వుందో ఈ వుత్సకం చెబుతుంది. కల్తీ విత్తనాలు, కల్తీ ఎరువులు, కల్తీ మందులు వివరీతంగా మార్కెట్లోకి వచ్చాయి. దాని మీద మన కంట్రోలు ఏమిటి? సమీక్షించుకోవలసిన అవసరం వుంది. అలాగే నీటి యాజమాన్య నిర్వహణ పద్ధతుల గురించి ప్రభుత్వం రైతాంగానికి చూపించిన అంశములు ఏమిటి? యిప్పుడు వ్యవసాయ శాఖ ఆన్లైన్ ఒకటి మనకు వున్నది. వ్యవసాయ శాఖ రైతులకు దగ్గరగా వుందా? దూరంగా వుందా? ప్రభుత్వం, వ్యవసాయ శాఖల మధ్య వున్న అగాధం ఏమిటి? వీటన్నింటినీ మనం సమీక్షించాలి. ఈ రోజు వ్యవసాయ శాఖ వాళ్లు ఏమి చేస్తున్నారంటే, అఫీసు పనులు చేసుకోవడం. ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి లెక్కలను తయారుచేయడం, దాని మీద మాత్రమే దృష్టిని కేంద్రీకరించడం, ప్రభుత్వం ఏమయినా సబ్సిడీ యిచ్చినట్లయితే, మెజారిటీ పద్ధతుల్లో వాటిని పంచుకోవడం, ధనికులైన రైతాంగానికి అందజేయడం, ఈ పనులతోటే అఫీసు వాళ్లు తలక్రిందులై చస్తున్నారు. మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా గాని, బెక్నాలజీని వ్యవసాయ రంగానికి ఏ విధంగా అన్వయించాలి అని ప్రభుత్వం నిర్ణయించాలి. వ్యవసాయ శాఖ యిటువంటి వాటిని పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. పాత సాంప్రదాయ పద్ధతుల్లో మాత్రమే వ్యవసాయం కొనసాగించడం జరుగుతోంది. దానికి తోడు ప్రభుత్వంలో బడ్జెట్ వ్యవసాయానికి నామ మాత్రంగానే కేటాయించినటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఈ సంవత్సరం రూ. 144 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. కీలకమయిన వ్యవసాయ రంగానికి యింత తక్కువ కేటాయింపులు చేస్తే ఎలా? గత సంవత్సరం కేటాయించిన డబ్బును ఖర్చు పెట్టలేదు. ప్రభుత్వం లెక్కలు చూపవలసిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయాన్ని బాగా అభివృద్ధి చేస్తామని చెబుతున్నారు. వారు బాధ పడవలసిన అవసరం లేదు. ఒక్కసారి లెక్కలు చూడండి. వ్యవసాయాభివృద్ధి జరగలేదు. పంటలు బాగా పండాలంటే, దానికి కావలసిన నాణ్యమయిన విత్తనాలు సరే చేయాలి. కాని ఈవేళ మీరు లెక్కలు చూడండి. 1996లో విత్తనాల కోసం రూ. 4 కోట్ల 5 లక్షలు కేటాయిస్తే, 1997లో రూ. 2 కోట్ల 91 లక్షలకు తగ్గించారు. యిది మన ఆభివృద్ధి. విత్తనాలను సరిగా రైతులకు అందించడం లేదు. బడ్జెట్లో కేటాయింపులు సరిగా లేకపోతే పరిస్థితులు ఏ విధంగా వుంటాయి?

ఎరువులకు సంబంధించి ఒకసారి చూడండి. 1996లో రు. 191.75 లక్షలు కేటాయిస్తే, 1997లో ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించారు. యిది అభివృద్ధి చెప్పండి. మీరు సాత లెక్కలు చూడండి. ఎరువుల మీద క్వాలిటీ కంట్రోలు లేదు. ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి విత్తనాలలో కూడా నకిలీ విత్తనాలున్నాయి. ఈ విధంగా రైతులు నష్టపోతుంటే ప్రాడక్షన్ ఏ విధంగా పెరుగుతుంది? ఏదో ప్రతిపక్షాలు విమర్శిస్తున్నాయి, మామూలుగా సమాధానం చెప్పి పాయింట్ కాకుండా ఒకసారి ఆలోచించాలి.

విత్తనాల సరఫరా గురించి చెప్పారు. 1996లో 3.22 లక్షల క్వంటాళ్లు లక్ష్యంగా పెట్టుకొని, 2.74 లక్షల క్వంటాళ్లు సరఫరా చేశారు. ఎందుకు మిగతా విత్తనాలు నష్టం చేయలేకపోయారు? ఇన్ చెన్సివ్ సీరియల్ డెవలప్ మెంట్ ప్రాగ్రాము క్రింద రు. 8.14 కోట్లు కేటాయించి, రు. 1.39 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు.

వ్యవసాయ పనిముట్ల విషయంలో పోయిన సంవత్సరం 1996లో 7 వేల యూనిట్లు సరఫరా చేస్తామని చెప్పి, 1419 యూనిట్లు మాత్రమే సరఫరా చేశారు. మీరు యిచ్చినటువంటి లెక్కలే చూపిస్తున్నాయి. అలాగే వెయ్యి స్పింక్లర్స్ యిస్తామని చెప్పారు. 670 మాత్రమే యిచ్చారు. వాణిజ్య పంటలకు రు. 4.29 కోట్ల డబ్బు కేటాయిస్తే, 97-98 సంవత్సరానికి గాను 6-30 రు. 3.21 కోట్లుకు రివైజ్ చేశారు. పెంచవలసిందిపోయి ఈ విధంగా అన్నింటిలో పా. తగ్గించుకుంటూ వస్తున్నారన్నది దాచినా దాగని సత్యం. అందువల్ల ఈ వైపు నుంచి ఒకసారి సమీక్ష చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక వ్యవసాయం బాగా అభివృద్ధి చెందాలంటే సస్యరక్షణ కోసం అవసరమయ్యే మందుల్ని ఎరువుల్ని బాగా ఉపయోగించాలి. ప్రభుత్వం వీటి ధరల్ని పెంచినప్పటికీ మార్కెట్లో మంచి సరుకును ప్రవేశపెట్టకపోవడం వల్ల రైతులు నాసిరకం మందులను, ఎరువులను వాడడం వల్ల పంట దిగుబడి చాలా తగ్గిపోవడం జరుగుతోంది. ఈ వేళ సూక్ష్మపాషక పదార్థాలైన జింక్ సల్ఫేట్, ఐరన్ సల్ఫేట్ వంటి వాటిని అవసరం మేరకు మార్కెట్లో లభించేటట్లు చేసినట్లయితే అధికోత్పత్తిని సాధించేందుకు అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. భూమికి బలాన్ని చేకూర్చి అధికోత్పత్తిని సాధించేందుకు అవసరమైన ఎరువుల్ని సరఫరా చేసే విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించవలసిన అవసరం ఉంది. లేకుంటే నాసిరకం ఎరువుల వాడకం వల్ల పంటలు దెబ్బతింటాయని మనవి చేస్తున్నాను. పేద రైతులు నాసిరకం మందులను, ఎరువులను వాడడం వల్ల పంటలు దెబ్బతిని పోయి తాను తిండి తిని- ఇతరులకు తిండిపెట్టవలసిన రైతులు చివరికి ఆత్మహత్యకు పాల్పడే పరిస్థితులు వస్తున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఇలాంటి పరిస్థితులు రాకుండా ప్రభుత్వం ఎందుకు కంట్రోల్ చేయడం లేదో అర్థం కావీ పరిస్థితి ఉంది. డీలర్స్ యొక్క లైసెన్సులను రద్దుచేశామంటున్నారు, సంతోషం. మన రాష్ట్రంలో 1411 మంది ఇనిస్పెక్టర్స్ ఉన్నారు, 7282 మంది లైసెన్స్ పొందిన డీలర్స్ ఉన్నారు. వారి దగ్గర నుంచి 11,700 మచ్చుల్ని సేకరిస్తే 248 మచ్చులు నాసిరకానివని తేలించని చెప్పారు. అందువల్ల 756 మంది లైసెన్సులను రద్దుచేశామని చెప్పారు. లైసెన్సులను రద్దు చేయడమే వారికి విధించిన శిక్ష? ఇది శిక్ష ఎట్లా అవుతుంది? కేవలం లైసెన్సులను రద్దుచేసి చర్య తీసుకొన్నామంటే సరిపోదు. వేసు ఎన్న జిరో అవరో చెప్పాను, కృష్ణా జిల్లాలోని మైలారంలో వ్యవసాయాధికారులు డీలర్లతో కుమ్మక్కయి రద్దుచేసిన లైసెన్సులను తిరిగి ఇచ్చిన విషయాన్ని

ప్రస్తావించాను. ఎరువులకు సంబంధించి 10,101 మచ్ఛులను సేకరిస్తే అందులో 70 మచ్ఛులు నాసిరకానివని తేలితే వారిపై చర్య తీసుకోవడం ప్రారంభమైందని మీరు సమాధానం చెప్పితే ఇది దొంగలు పద్ధతి అవుతుంది కనుక మొత్తంగా ఉంది. నకిలీ ఎరువుల్ని అమ్మితే అలాంటి వారిపై వెంటనే చర్య తీసుకోకుండా యంత్రాంగం ఏం చేస్తోంది? చర్యలు ప్రారంభించబడ్డాయా? ఇలా చెప్పితే చాలా బాధాకరమైన విషయం. చీడపురుగుల గురించి చెప్పారు. 7165 మచ్ఛులు తీసుకోవడం తప్పుడు బ్రాండ్ కలిగిన మందులు 206 అని తేలితే అలాంటి వారిపై వెంటనే చర్య తీసుకోవచ్చు పరిస్థితి ఎట్లా మారుతుందని అడుగుతున్నాను. 1500 మంది ఇన్స్పెక్టర్లు వుండి దొంగల మాదిరి రైతులను దోపిడీ చేస్తున్న వ్యాపారుల మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోకుండా అన్నం పెట్టే రైతులను సున్నం పెట్టే పద్ధతిలో కన్నాలు వేసే దొంగలను ప్రభుత్వం కంట్రోలు చేయలేని పరిస్థితి వుంటే ఉత్పత్తి ఏ విధంగా పెరుగుతుంది? ఏ విధంగా రైతు మనకు తిండి పెట్టగలుగుతాడు? కాబట్టి దీని గురించి సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే ప్రభుత్వం చక్కెర పరిశ్రమ అభివృద్ధి గురించి కొన్ని చర్యలు చేపట్టడం జరిగిందన్నారు. చెరుకును తెచ్చేందుకు ఏలుగా 290 ట్రాక్టర్లను ఇస్తామన్నారు కాని ఒక్కటి కూడా ఇప్పించలేకపోయారు. ఆయిల్ సీడ్స్, వాటర్ ఫెడ్ ప్రాగ్రాం విషయాలకు వస్తే 81 వేల హెక్టార్లను కవర్ చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకొని 15 వేల హెక్టార్ల కవర్ చేస్తే - ఎక్కడి 81 వేలు, ఎక్కడి 15 వేలు, అసలు మనం ఎందుకు ముందుకు పోలేకపోతున్నామని అడుగుతున్నాను. లెక్కలు చెప్పగానే సరిపోదు. వాస్తవ పరిస్థితులను మీరు పరిశీలించాలి. బడ్జెట్ ను ఆమోదించమంటే మేము ఓనన్నా, కాదన్నా బడ్జెట్ ఆమోదించబడుతుంది. కాని ఉపయోగం ఏమిటి? మీరు వ్యవసాయ రంగాన్ని పూర్తిగా గాలికి వదిలేస్తే - గాలిలో దీపం పెట్టి దేవుడే రక్షిస్తాడంటే వ్యవసాయం అభివృద్ధి కాదు. మన రాష్ట్రాన్ని అన్నపూర్ణ అంటూ ఈ రకంగా ఏదిపించడం సమంజసం కాదు. నేను గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. 1988లో స్టేట్ ల్యాండ్ యాజ్ బోర్డు అని ఒక బోర్డును ఏర్పాటు చేశారు. కాలువ్య నివారణకు చర్యలు తీసుకోవాలని, పనికి రాకుండా వున్న భూమిని అభివృద్ధి చేయాలన్న ఉద్దేశంతో 1988లో ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన బోర్డు ఏర్పాటైతే ఏనాడైనా రాష్ట్రంలోని భూముల పరిస్థితి ఏమిటో సమీక్షించారా? సమీక్షిస్తే దాని రిజల్ట్ ఏమిటి? ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకొన్నారని అడుగుతున్నాను. బోర్డు క్రింద వున్న 8 లక్షల ఎకరాల చొడు భూముల్ని బలమైన భూములుగా తయారుచేస్తే ఎక్కువ ఉత్పత్తిని సాధించే అవకాశం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని గురించి సమీక్షించవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఈ సందర్భంలో వ్యవసాయ రంగంలో ఉద్యోగుల విషయాన్ని గురించి కూడా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఎగ్రికల్చర్ డిపార్ట్ మెంట్ లో 70 డిప్యూటీ డైరెక్టర్స్ పోస్టులు వుంటే అందులో 60 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఆర్కులైన వారికి ప్రమోషన్ ఇచ్చి ఆ పోస్టులను భర్తీచేసి వున్నట్లయితే వ్యవసాయ రంగంలో ఈ పరిస్థితి వచ్చి వుండేది కాదు. ఈ విషయాన్ని గురించి పట్టించుకోకుండా ఎందుకు ఆ పోస్టులను భర్తీ చేయడం లేదో మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. దీని వల్ల ఉద్యోగులు అసంతృప్తి పడి, డీలా అయిపోయి వారి పనులపైనే వారు దృష్టిని కేంద్రీకరించలేని పరిస్థితులలో వ్యవసాయం గురించి పట్టించుకోలేని పరిస్థితి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక ఇబ్బందుల్ని ఎదుర్కొంటూ రైతులు పంటలను పండిస్తే తీరా మార్కెట్లోకి వచ్చాక గిట్టుబాటు ధర లభించని పరిస్థితి ఉంది.

నేను ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేయగలచుకొన్నాను. ఈనాడు రైతు వాణిజ్య పంటల్ని గానీ, ఇతర పంటల్ని గానీ మార్కెట్ యార్డ్ కు తీసుకువస్తే పట్టపగలే నిట్టనిలువునా దోపిడీ చేసే పరిస్థితి ఉంది. ఈ వేళ రెండు ఎకరాలు వున్న రైతు కష్టపడి 40 బస్తాల ధాన్యం పండించి మార్కెట్ కు తీసుకువస్తే అక్కడ తప్పుడు తూకం వేయడం వల్ల ఒక్క పూటలో 20 బస్తాలకు 1670 రూ॥ల మేరకు దోపిడీ జరుగుతున్నది. నేను లెక్క వేశాను. ఈ రకంగా రెండు ఎకరాల రైతు ఒక్క పూటలో 3 వేల రూపాయలు నష్టపోవడం జరుగుతోంది. ఆరుగాలం కష్టపడే రైతులు ఈ విధమైన పరిస్థితులు వుంటే ఏ రకంగా బ్రతకాలని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వ సంస్థలైన మార్కెట్ డిగ్రానీ, సి సి.ఐ., ఎఫ్.సి.ఐ., నాబార్డు వంటివి వున్నప్పటికీ వాటిని రంగంలోకి దించడం లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయాల్ని గురించి సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం మనకు ఎంతో ఉపయోగపడేదిగా ఉంది. అయితే గత రెండు సంవత్సరాలుగా మేనేజ్మెంట్ కమిటీని నియమించకపోవడం వల్ల వైస్-చాన్సలర్ తన ఇష్టానుసారంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. వారి పట్ల చట్టం పనిచేయదు. ఆయన హౌజ్ రెంట్ క్రింద నెలకు 10 వేల రూపాయలు తీసుకొంటున్నారు. అదే విధంగా తన ఇష్టానుసారంగా అనేక నిర్ణయాలు తీసుకొంటున్నారు. ఒక అవినీతి ఆఫీసర్ ను ఎస్టేట్ ఆఫీసర్ గా తెచ్చారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి 61 కోట్ల రూపాయలు ఒక ప్రాగ్రాం కొరకు కేటాయించారు. 61 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే దాన్ని ఏ విధంగా ఉపయోగించాలి. కొద్దిపాటి ట్రయినింగు యిచ్చినవారు వచ్చి ఎవని సర్వే చేస్తారు? ట్రయినింగు యిచ్చినా కూడా కొన్ని పరికరాలను ఉపయోగించకుండా వుంది. దీనిని - ఎగ్రికల్చరు యూనివర్సిటీని సీరియస్ గా తీసుకోవాలి. వాలంటెక్నిక్ లను చాలా స్థాపించుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు వరంగల్లు వుంది. అక్కడ ఆన్నిరకాల వనతులు, బిల్డింగులు, భూములు, స్టాప్ వున్నది. అక్కడ కూడా ఒక పాలిటెక్నిక్ ను ఏర్పాటు చేస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఈ విధంగా వ్యవసాయ రంగం పూర్తిగా దివాగా తీసే పరిస్థితి వున్నది. గత సంవత్సరంలో చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగాన్ని సమీక్షించకుండా నివేదికలు పెట్టడం వల్ల ఉపయోగం లేదు. అట్లాగే, పశు సంవర్ధకశాఖ గురించి చెప్పారు. దీని గురించి ఒక మాట చెప్పాలి. 1996-97లో 5 లక్షల 84 వేల యూనిట్లను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని, రోగాలు రాకుండా వాక్సీన్ వేయాలని అన్నారు. కాని 3 లక్షల 17 వేలు మాత్రమే వారు వాక్సీన్ చేశారు. ఎందుకు, 1996లో యీ విధంగా జరిగింది. 5 లక్షల నుంచి 3 లక్షల 17 వేలకు తగ్గింది అని గుర్తించుకోవాలి. ప్రభుత్వ దవాఖానాలు చాలా తక్కువగా వున్నాయి వాక్సీన్ లేకుండా పశువులను పెంచే అవకాశం లేదు. డాక్టర్లు అందుబాటులో వుండే పరిస్థితి లేదు. డాక్టర్లను రైతాంగానికి అందుబాటులో వుంచారా? మందులు అందించరు; వాక్సీన్ అందించరు. దాని కోసం సమీక్ష రైతాంగానికి ఉపయోగించుకోవాలి. నాకు అసంతృప్తిగా వున్నది. సమీక్షించవలసిన అవసరం వున్నది. అందులో భాగంగానే గొర్రెల కాపరుల విషయం చెప్పాలి. ఏది ఏమైనా గొర్రెల కాపరుల సంఘాల నుంచి 6 సంవత్సరాల నుంచి కోట్లాది రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. 4,200 సాఫైటీలు ఏర్పాటు చేసి డబ్బు మీ దగ్గర పెట్టుకున్నారు. ఏటి కొరకు ఒక ఫెడరేషన్ ను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. 6 నెలల కాలం గడిచింది. ఆ విషయం ఎందుకు మర్చిపోయారు. ఎందుకు మాట తప్పుతున్నారు? మేము వ్రాతపూర్వకంగా క్వశ్చన్ వేసినప్పుడు జవాబు ఇచ్చారు. పోయిన నివేదికలో చెప్పారు. 4,200 సాఫైటీలకు సంబంధించిన కోట్లాది రూపాయలు మీ

దగ్గర పెట్టుకుని, యింతవరకు ఒక్కరికి అయినా లోన్ ఇవ్వకపోతే, ఏమీ చేయకపోతే ఏమి చేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఎన్సిడిసి పథకంలో గొర్రెలను యిచ్చే అవకాశం లేదు. గొర్రెలకు లోన్ ఇవ్వడానికి అటువంటి విషయం మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? మంత్రిగారు చెప్పవలసిన అవసరం వున్నది. గొర్రెల కాపరుల గురించి పట్టించుకోవడం లేదు; మందులు ఇవ్వడం లేదు. వ్యవసాయాభివృద్ధి కొరకు గొర్రెలు అవసరం. అందరికీ కావలసిన మటన్ దొరుకుతుంది. యీ మటన్ గురించి ఇతర దేశాల వారు కూడా అడుగుతున్నారు. రాష్ట్ర ప్రజలకు బలోపేతమైన మాంసం గురించి వాటి అభివృద్ధి గురించి ఏ వడ్డు కేటాయిండామో గుర్తించుకోవాలి. గొర్రెల కాపరుల వినయం, పశుసంవర్ధక శాఖకు సంబంధించిన విషయం మీద సీరియస్ గా అర్థం చేసుకోవాలి. దాని గురించి డబ్బులు బాగా కేటాయించాలి. తగినంత నిధులు కేటాయింపు లేకుండా వాటి అభివృద్ధి కోసం - పశుసంవర్ధకశాఖ కోసం సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుందని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. చివలకు సంబంధించిన విషయం - సిన్టమెన్సుటిడాకా 1995లో పిన్సింగ్ రెగ్యులేషన్ ఏక్టు పాసు చేశారు. మత్స్యకార్మికులు నష్టపోకుండా, పోటీని తగ్గించుకునేటట్లుగా ఒక ఏక్టును తయారు చేశారు. కాని రూల్సు ఇంతవరకు రూపొందించలేదు. ఏమి చేశారు? ఏ విధంగా, చిన్న సన్నకారు మత్స్యకారులు పోటీపడలేరు. ఆచరణలో ఏమీ జరగలేదు. రొయ్యల గురించి చర్చ జరిగింది. సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లాలని చర్చించడం జరిగింది. ఇంతకాలం రొయ్యలకు సంబంధించిన రైతులు బాధపడ్డారు. ఇప్పటికైనా చర్చించి సుప్రీంకోర్టులో సరిచేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇక సహకార సంఘాలు - సహకార సంఘాలు అన్నిటిపై కావాలని ప్రభుత్వం సీతకన్ను వేసింది. రాష్ట్రంలో ప్రైవేటీకరణ చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నారని దీన్ని బట్టి తెలుస్తున్నది. సహకార సంఘాలు నిలబడడానికి సరిదిద్దలేకపోయారు. అందుకు ఒక చూడలే ఏక్టును తీసుకువస్తామని గౌరవ మంత్రిగారు, శ్రీ దేవేందర్ గౌడ్ గారు ఉన్నప్పుడు చెప్పారు. దేశంలోనే ప్రతిష్ఠాత్మకంగా మాడలే ఏక్టును యీ రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెడతారని అన్నారు. మాడలే ఏక్టు కూడా మారిపోయిందా? ఏమి చేశారు? చిత్రకుద్దితో చేయాలని, బలోపేతంగా వాటిని ఏక్టును మార్చాలని గత సంవత్సరంలో చెప్పాను అసెంబ్లీలోనే. ఈ రోజు కూడా పేడ్ సెక్రటరీస్ తప్ప చేస్తే సాసైటీ అధ్యక్షునికి గాని, జనరల్ మేనేజరుకు గాని, ఇక్లీంచడానికి అధికారాలు లేవు. అందువల్ల అవి దివాళా తీస్తున్నాయి; నష్టాలు వస్తున్నాయి. వాటికి సరిచేయకుంటే లాభం లేదు. వాటిని సరిచేసుకుని, ఉపయోగపడే విధంగా చేసుకోవాలి. 20 కోట్లు అవినీతికే పాల్పడితే ఏమి చేస్తున్నారు? ఎందుకు జరుగుతుంది? వారి మీద ఏమి ఏక్షన్ తీసుకున్నారు? ఇలా ఎన్నో సార్లు జరిగినా, రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చినా కూడా సరిదిద్దడం లేదు. వాటిని సరిదిద్దేలా చూడాలి. కాబట్టి, ఇటువంటివి జరుగుతున్నాయి. ప్రతి సాసైటీలో ముంచే వారికే ఇస్తున్నారు. కాబట్టి, నూటికి 70 శాతం పేదవారికి ఇవ్వండి? వారు భయంతో కడతారు - సాసైటీని కాపాడుకుంటారు. ఇది ఇంప్లిమెంటు చేయండి? ఆ సాసైటీలను పేదవారు మాత్రమే కాపాడుకోవలసిన అవసరం వున్నది. సివిల్ సప్లయ్స్ కు సంబంధించి చెప్పుతున్నాను. దేశంలోనే మన పంపిణీ వ్యవస్థ చాలా గొప్పదని హర్షిస్తున్నాను. పకడ్బందీగా ఒక వద్దతిలో తీసుకువచ్చి పెట్టారు. బాగా నడుపుతున్నారు. సంతోషించవలసిందే. దీనిని మరింత పటిష్ఠపతంగా చేయాలి. దేశంలో వచ్చిన మంచితవానికి ప్రభుత్వం సీరియస్ గా చర్చించి ఇంకా బాగుచేయాలి. ఇవాళ పంపిణీ వ్యవస్థలో పనిని తగ్గించేస్తున్నారు. అందుబాటులో వుండే వద్దతి రూపొందించాలి. ఎక్కడ

నుంచి తెచ్చుకోవడం వల్ల ఖర్చులు పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నది. మహబూబ్ నగర్ లో మూడు సెంటర్లును తగ్గించారు. ప్రాక్యూర్మెంటు కూడా తగ్గుతున్నది. 1995-96లో 36 లక్షల టన్నులు ప్రాక్యూర్మెంటు చేస్తే 1996-97లో 20 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది. బాగా ఇంప్రోవ్ చేయండి? మీరు డీలర్లకు అవకాశం యివ్వాలని అనుకుంటున్నారు. నిత్యావసర వస్తువులు చట్టం పకడ్బందీగా వున్నది. కొన్ని లోపాలుండవచ్చు. యీ చట్టం చాలా ఉపయోగపడుతుంది. దీనితో 20 కోట్ల విలువైన సరుకును పట్టుకుని సీజ్ చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల కొంత భయం వుంది. కానీ యీ మధ్య మీకు రైసు మిల్లర్లు ఏదో సలహా ఇచ్చారు. నిత్యావసర వస్తువుల చట్టాన్ని సరిగా అమలు చేయకుండా చూడాలని రైసు మిల్లర్లు అంటున్నారు. అందుకే యిప్పుడు ప్రాక్యూర్మెంటు తగ్గిపోయింది. ఇలా అయితే, మనం సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంటును కాపాడుకోగలుగుతామా అని గుర్తుంచుకోవాలి. ఇటువంటి చర్యలను పకడ్బందీగా అమలు చేయాలి. మరింత ప్రాక్యూర్మెంటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఆ పద్ధతిలో పెంచకపోతే చాలా నష్టపోయే పరిస్థితి వున్నది. అందుకోసం మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగం అనేది చాలా ప్రాధాన్యత గలిగిన రంగం. సంవత్సరం పొడుగునా పాటుపడుతున్నారు. బడ్జెట్ పెంచండి? పద్ధతి ప్రకారంగా ఉపయోగించుకుంటే, ఇతర దేశాలకు ఎక్కువార్డు చేసే అవకాశం వుంటుంది. దిగుమతి చేసుకునే పరిస్థితి వుండదు. కీలకమైన వ్యవసాయ రంగానికి చాలా సమర్థవంతంగా ఒక విధానాన్ని రూపొందించుకోవలసిన అవసరం వుంది. గౌరవ మంత్రిగారు దీనిని సీరియస్ గా చూస్తున్నారు. దయచేసి నేను చెప్పిన వాటికి జవాబు చెప్పండి. ఏదో అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రారంభం చేశారు. యీ సంవత్సరం బడ్జెట్ కేటాయించింది, ఎంతవరకు ఖర్చు చేయగలుగుతారు? చర్చలు జరపండి? 1982లో చేసిన స్టేట్ లాండు యూజ్ బోర్డును సమావేశపరచండి? కల్తీ నియంత్రణ మీద వారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? చట్టాలు తయారు చేయండి? రైతాంగాన్ని కాపాడండి. ధరల విషయంలో ఆలోచించండి? యీ పద్ధతిలో సమీక్ష చేయాలి. మేము మాట్లాడుతుంటే కోపం వస్తుంది. అన్ని సమీక్ష చేస్తాము - వ్యతిరేకం కాదు. మంత్రిగారు యీ సందర్భంగా బిల్లు గురించి చెప్పడం లేదు. అధికారులతో చర్చ పెట్టండి. మా సలహాలు యిస్తాం. రైతు సంఘాలను పిలిపించండి? రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఎంతో నష్టం జరుగుతున్నది. కరెంటు గురించి మాట్లాడదలచుకోలేదు? తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఇరిగేషన్ వసతులు లేవు. ఎలక్ట్రిసిటీ మీద ఆధారపడుతున్నారు. దానికి కూడా ఏ పద్ధతిలో ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయ రంగం ద్వారా రాష్ట్రాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంది. వేరే రకంగా కాదు. కేటాయింపులు పెంచండి? ఇరిగేషన్ - వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయండి? ఒక రోజు డేట్ ఏర్పాటు చేయండి. మా సలహాలు యిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఒక ప్లాను ప్రకారం అమలు చేసుకొచ్చే పద్ధతిలో మీరు నిధులు కేటాయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వై. కిష్టారెడ్డి (కర్నూరు): - మనది వ్యవసాయ దేశం. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ 70-80 శాతం వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నప్పటికీ ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు 80 శాతం మందికి పైగా వ్యవసాయ రంగం నుంచి గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి వచ్చినప్పటికీ యీవాటి వరకూ వ్యవసాయ రంగం చాలా నిర్లక్ష్యానికి గురి అవుతోంది. నాకంటే ముందు చెప్పిన పెద్దలు శ్రీ

సాంబయ్య, శ్రీ యాదగిరిరెడ్డి, శ్రీ రాజరెడ్డి గారు అభిప్రాయాలను హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నాను. దేశానికి తిండిపెడుతున్న బంగారు పంటలు పండిస్తున్న వైతాలు యీనాడు ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు, ప్రభుత్వం యొక్క విధానాల వల్ల అనేక ఇబ్బందులకు గురై ఆర్థికంగా రోజురోజుకు దిగజారిపోతున్నాడు. వ్యవసాయాన్ని సమ్మకుని బ్రతికేవారు దాన్ని వదిలి వలస పోతున్నారు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఆత్మహత్యలు చేసుకునే ప్రమాదకర పరిస్థితి కూడా చూస్తున్నాము. ఒకవైపు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, వడగండ్లు. వరదలు, తుఫాను వల్ల రైతులు సర్వస్వం కోల్పోతున్నప్పటికీ రెండవ వైపు ప్రభుత్వం యొక్క విధానాల వల్ల మరియు కల్తీ చిత్తనాలు, కల్తీ ఎరువులు, కల్తీ మందులు, గిట్టుబాటు ధర లేక బాధపడుతున్నారు. సకాలంలో రైతుకు కావలసిన వనరులు వసతులు, లేక నీటిసౌకర్యం లేక కరెంటు సౌకర్యం లేక బాధపడుతున్నప్పటికీ కూడా పంటలు ఎండిపోతున్నప్పటికీ కూడా ఇంకా రైతులు యీనాటికీ కూడా రాత్రింబవళ్లు కృషి చేస్తున్నారు. వ్యవసాయంపై ఆధారపడ్డ రైతును ఆదుకోవడానికి మానవతా హృదయంతో మనమందరం చిత్తశుద్ధితో అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. వ్యవసాయాభివృద్ధికి రైతులకు సహకరించి ఆదుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఈనాడు సీరు వుంటే, పెట్టుబడి లేక, కరెంటు లేక, కూటికి లేక, బట్టకు లేక రైతులు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నప్పటికీ కూడా నష్టపోతున్నప్పటికీ కూడా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. ఈనాడు పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుకూలంగా శాస్త్రజ్ఞులు ఎంతో పరిశోధన చేసి, కష్టపడి అధిక దిగుబడులు యిచ్చే వంగడాలను కనుగొన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం సరైన విత్తనాలు సరఫరా చేయడం లేదు. రైతులకు అవి అందలేని విషయం వాస్తవం. శాస్త్రజ్ఞుల కృషి ఫలితాన్ని, మేలురకం విత్తనాలు, అధికొత్పత్తి సాధించేటటు వంటి మంచి విత్తనాలు రైతులకు సకాలంలో అందించడం లేదు. కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుని రైతులకు అందించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నేను కూడా రైతునే. నేను మండల ప్రజాపరిషత్తుకు అధ్యక్షునిగా వున్నాను. నేను వ్యవసాయం చేసేటప్పుడు రాజేంద్రనగర్ నుంచి కొత్తకొత్త వరి వంగడాలను తీసుకుని వేసాను. రెండవసారి నారుమళ్లు పెంచాలి. నాట్లు సకాలంలో వేయాలి. ఎరువులు, మందులు వేస్తున్నప్పటికీ కూడా ఈనాడు ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో సోదరుడు శ్రీ రాజరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు వ్యవసాయ అధికారులకు వ్యవసాయ రంగం మీద రోజురోజుకు అవగాహన లేకుండా పోతున్నది. విచిత్రమైన పరిస్థితి యీ రాష్ట్రంలో కనిపిస్తున్నది. ప్రభుత్వం వారు అపార్థం చేసుకోకూడదు. మండల వ్యవస్థ ఏర్పడిన తరువాత దెబ్బతిన్న రంగం వున్నది ఏదైనా వున్నది అంటే, మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షునిగా అనుభవంతో చెబుతున్నాను. అది వ్యవసాయరంగం పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. పూర్తిగా నిర్లక్ష్యానికి గురైంది అని మీకు హృదయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి పెద్దలు శ్రీ కె. విద్యాధరరావుగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. యీనాడు వ్యవసాయ రంగానికి సోదరులు రాజరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు పశుసంపద రోజురోజుకు వేలాది పశువులు కబేళాలకు వెళ్తున్నాయి. పశువులు తగ్గిపోతున్నాయి. గొర్రెలు, మేకలు తగ్గిపోతున్నాయి. దీని వల్ల అధికొత్పత్తి రాని పరిస్థితి వున్నది. తరిగిపోతున్న పశుసంపదను కాపాడడానికి ఎరకమైన ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడలేదు. పశు సంపదను కాపాడడానికి ప్రభుత్వ పరంగా కూడా గట్టి ప్రయత్నం జరగాలి. అప్పుడే వ్యవసాయం అభివృద్ధి జరిగే అవకాశం వున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ కూడా యీనాడు వ్యవసాయం చేస్తున్న చాలా మందికి చదువు లేకపోయినా వారికి అవగాహన

కల్పించడానికి ప్రభుత్వపరంగా తగు ప్రయత్నం జరగడం లేదు. స్వాతంత్ర్య భారత దేశంలో ఈనాటి వరకూ పాత పద్ధతిలోనే, పాత పనిముట్లతోనే, వ్యవసాయ పనులు సాగుతున్నాయి. కాని, ఇంతవరకు గ్రామాల్లో రైతాంగానికి నూతన పరికరాలు, నూతన పద్ధతుల్లో చేసి ఎక్కువ ఉత్పత్తి సాధించడానికి ప్రభుత్వపరంగా పుస్తకాల్లో, మాటల్లో తప్ప చేతల్లో లేదు. ఆ ప్రయత్నం కొనసాగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పరంగా కొన్ని అదనపు పనిముట్లు, బోరు, స్ప్రింక్లర్లు యిటువంటివి యిస్తున్నప్పటికీ - సబ్సిడీ అని చెప్పుతున్నారు. దానికి ధర ఎక్కువ నిర్ణయించి సబ్సిడీ యిచ్చి వారికి అన్యాయం చేస్తున్నారు. అది కూడా మధ్య దళారీలు తరువాత పెద్ద రైతులకు ఉపయోగపడుతున్నది. ఇది నిజంగా, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు, హరిజనులు, వెనుకబడిన వారికి యీ సబ్సిడీకి సంబంధించిన పనిముట్లు అందడం లేదు. కాబట్టి, పేద, సన్నకారు, చిన్నకారు, బలహీనవర్గాల రైతాంగానికి అదుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఏ మాత్రం నీటివసతి లేక, బావి, బోర్లు మీదా ఆధారపడి, కంటే ద్వారా వ్యవసాయం చేయడం జరుగుతున్నది. వ్యవసాయాభివృద్ధి కొరకు ఏ రకంగా ప్రభుత్వం సహాయపడుతుందని నేను అడుగుతున్నాను. యీ సంవత్సరంలో ఎక్కువ వర్షాలు పడినప్పటికీ రైతులు యీ సంవత్సరం అయినా కష్టపడి ఎక్కువ పంటలు పండించుకోవాలని ఉత్సాహంతో చేస్తే ఇప్పుడున్న పరిస్థితులు చాలా హృదయ విదారకంగా, బాధాకరంగా వున్నాయి. రైతులు అధికోత్పత్తి సాధించడానికి ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కంటే పరిస్థితిని మెరుగుపరచి నీటివసతి లేని చోట రైతులకు 9 గంటలు కంటే యివ్వాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతంలో కంటే 18 గంటలు యిస్తే వ్యవసాయాభివృద్ధి అవుతుంది. రైతులు ఉత్సాహంగా ఎక్కువ పంటలు పండించే అవకాశం వున్నది. యీనాడు గిట్టుబాటు ధరలు లేక, రైతులు మార్కెట్లో దోపిడికి గురి అవుతున్నారు. కాబట్టి రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇప్పించడానికి, రైతులు పండించిన పంట నిలువ చేసుకోవడానికి మండలాల్లో గిడ్డంగి సౌకర్యాలు కల్పించి, 80 శాతం - 90 శాతం డబ్బురైతులకు యిచ్చి అదుకోవలసిన అవసరం వున్నది. కత్తీ మందులు, ఎరువులు, విత్తనాలు యిచ్చిన డీలర్లపై కఠినమైన చర్య తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం కూడా వెనుకాడకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులు అమాయకులు. డీలర్ల గురించి తెలియచెప్పినప్పటికీ కూడా వ్యవసాయాధికారులు కొన్ని బలహీనతలకు లోను అయి రైతులకు న్యాయం చేయలేని పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. దయచేసి, మీరు రైతులను అదుకోవడానికి చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలని. యీనాడు మెట్ట పేద్యం పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. మెట్ట పంటలు కూడా పూర్తిగా దెబ్బతింటున్నాయి. పప్పుధాన్యాల దిగుబడి కూడా తగ్గిపోయింది. నూనె గింజలు దిగుబడి తగ్గిపోయింది. కాబట్టి, మీరు ఒక మంచి ప్రజాళికను ఏర్పాటు చేసి చిత్తశుద్ధితో ఒక మంచి విధానంతో కార్యక్రమాలు చేపట్టి రైతులకు అన్ని రకాల సహకరించినట్లయితే యీనాడు వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధి చెందే అవకాశం వున్నది. శాస్త్రజ్ఞులు ఒక్కొక్కసారి 10-15 కొత్త రకాలు రెండు మూడు జిల్లాలలో వున్నవారికి అందించాలి. మండల ప్రజాపరిషత్తు, మండల పరిషత్తు సర్వపభ్య సమావేశంలో రాబోయే రోజులో రబీలో గాని, ఖరీఫ్లో గాని, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మీరు ఏ రకమైన పంటలు నూచిస్తున్నారు? అంటే, వ్యవసాయాధికారులు ఎప్పుడూ పాతరకాలనే చూపుతున్నారు. కాని కొత్తరకాలను యివ్వడం లేదు. ప్రభుత్వపరంగా రైతులకు స్ప్రింక్లర్లు, డ్రిప్ సిస్టమ్ యిచ్చినా కంటే లేకుంటే, ఏ

రకంగా ఉపయోగపడుతుంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కొన్ని పండ్ల మొక్కలు యిస్తే యీనాడు నీరు లేక కంటే లేక ఎండిపోతున్నాయి. వాటర్ షెడ్డు కార్యక్రమం చాలా మంచిది. యీ వాటర్ షెడ్డు కార్యక్రమంలో చాలా చోట్ల అవకతవకలు జరిగాయని చెబుతున్నారు. యిలాంటి వాటర్ షెడ్డు కార్యక్రమం సమర్థవంతంగా సక్రమంగా మీరు నిర్వహించినట్లయితే రాబోయే రోజులలో వర్షం పడినట్లయితే భూగర్భ జలాలు పైకి వచ్చి వ్యవసాయం చేసుకునే 7-00 అవకాశం వున్నది. అందుకని సింపుల్ గా రెండు, మూడు సూచనలు చేస్తాను. రా. వ్యవసాయ అభివృద్ధికి వర్షాలు తక్కువ పడే కరువు ప్రాంతాలలో తెగిపోయిన కుంటలు, చెరువులు మీరు మరమ్మత్తు చేయండి. ఊట చెరువుల నిర్వహణ పెద్ద మొత్తంలో చేపట్టిస్తయితే బ్రతుకు తెరువుకు వలస పోయే ప్రజానీకానికి ఉపాధి దొరుకుతుంది. వలస ఆగుతుంది. వ్యవసాయం అభివృద్ధి కావడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఆ కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మైనర్ ఇరిగేషన్ గురించి ఒక మాట చెబుతాను. గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి శాసన సభ్యుడిగా ఉన్నప్పటి నుంచి నేను చెబుతున్నాను. నా నియోజక వర్గంలో 4, 5 సంవత్సరాల నుంచి తెగిపోయిన కుంటలున్నాయి. సమావేశాలలో గౌరవ మంత్రి జనార్దన్ రెడ్డి గారికి తెగిపోయిన కుంటలు, చెరువులు మరమ్మత్తు యుద్ధ ప్రాతిపదికన చేయకపోతే, తగిన నిధులు కేటాయింపులు చేయకపోతే కష్టం. ఆదేశాలు ఇచ్చినట్లు చెబుతున్నాను కాని ఎక్కడ అమలు కావడం లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా పూర్తి ఎడారిగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి కుంటల మరమ్మత్తు పెద్ద ఎత్తున చేపట్టాల్సి మనవి చేస్తున్నాను. కంటే గురించి చాలా బాధతో, ఆవేదనతో చెబుతున్నాను. నాది కూడా 6 ఎకరాలు ఉంటే మూడు ఎకరాలు ఎండిపోయింది. మూడు ఎకరాలలో బత్తాయి తోటలు ఎండిపోతున్నాయి. కనుక రైతులను ఆదుకుని కాపాడే ప్రయత్నం చేయాలి.

పాడి పరిశ్రమ గురించి కొంచెం చెప్పాలి. గౌరవ మంత్రివర్యులు ఏదారెడ్డి గారికి వినయపూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వెటర్నరీ డాక్టర్లు లేకపోవడం వల్ల, సిబ్బంది లేకపోవడం వల్ల, మందులు లేకపోవడం వల్ల ట్రీట్ మెంట్ పశువులకు సరిగా జరగడం లేదు. గొర్రెలు చాలా నష్టపోతున్నాయి. తగిన సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేసి చికిత్సకు తగిన మందులు ఏర్పాటు చేసి పశువులను కాపాడాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్.ఎల్. నాయకర్ (సంపర) :- అధ్యక్షా, మత్స్య పరిశ్రమ, వ్యవసాయం, పారిశుధ్య, కో-ఆపరేషన్ డివైజన్స్ మీద నేను మాట్లాడుతున్నాను. నిజంగా చెప్పాలంటే మత్స్య పరిశ్రమకు ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే తగిన ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదు. కనీసం ఈ రాష్ట్రంలో ఫిషరీస్ టెక్నికల్ హై స్కూల్స్ కూడా లేవు. మిగతా రాష్ట్రాలలో 15 ఉన్నాయి. కేరళలో, మద్రాసులో, వెస్ట్ బెంగాల్ లో 15 టెక్నికల్ హై స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో ఒక్క ఫిషరీస్ టెక్నికల్ హై స్కూల్ లేదు. ఫిషరీస్ ఆశ్రమ స్కూల్స్ అవి గ్రేడ్ చేయండి. ఇంకా తక్కువ ఉన్నాయి. వాటిని ఎస్ హాన్స్ చేసి సాంకేతికంగా ఐ.టి.ఐ.లో ఫిట్టర్స్, టర్నర్స్, మెషినిస్టులు, ఎలక్ట్రిషియన్స్ మొదలగునవి ఎలా ఉన్నాయో అదే విధంగా నావిగేషన్ లో పార్ట్ ఫోరమన్,

వైరలెస్ ఆపరేటింగ్, పోర్ మెకానిక్ మొదలైనవి ఉన్నాయి. కనీసం ఆ విధంగా మత్స్య కార్మికులకు సాంకేతికంగా తర్ఫీదు ఇవ్వడానికి ఒక్క హై స్కూల్ లేదు. చాలా విచారకరం అని మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడ ప్రాన్ కల్చర్ వీటికి సంబంధించి హౌస్ కమిటీ వేకారు. అది రిపార్టు ఇచ్చింది. అదే విధంగా కోస్టల్ ఆక్వా కల్చర్ కమిటీ రిపార్టు కూడా ఉంది. దానిపైన యాక్ట్ తయారు చేసాము. ఆ రిపార్టు తీసుకు వచ్చి అసెంబ్లీలో డిస్కస్ చేసి దానికి చట్టం తీసుకువచ్చినట్లయితే స్కూల్ ఫార్మర్స్ కు, బిగ్ ఫార్మర్స్ కు, అక్వా కల్చర్ చేసే వారిని ప్రాచెక్ట్ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. అదే విధంగా నుఫ్రీం కోర్టు ఈ మధ్య ఇచ్చిన డైరెక్ట్స్ ఉన్నాయి. కోస్టల్ ఏరియాల్లో ఉండే ఆక్వా కల్చర్ కు యాక్ట్ తయారు చేయాలని కోరుతున్నాను.

6-11-96న తుఫాను వచ్చింది ఎప్పుడు తుఫాను వచ్చినా మత్స్య కార్మికులు చాలా మంది చనిపోతారు. 6-11-96న తుఫాను వస్తే 11కి తుఫాను ఎండ్ అయిపోతే ఎన్ని బోట్స్ మిస్ అయ్యాయని కనీసం హెలికాప్టర్లను పంపించి తెలుసుకోలేదు. వారిని సేవ్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద లేదా? ఆ తుఫానులో నెంబరాఫ్ ఫిషరీమెన్ చనిపోయారు. 70 బోట్స్ మిస్ అయ్యాయి. కనీసం హెలికాప్టర్లను పంపించి సేవ్ చేయవలసిన బాధ్యత యంత్రాంగం మీద ఉంది. ఈస్టరన్ నావిగేషన్ కమాండెంట్ షిప్స్ పంపించి వారిని సేవ్ చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. ప్రభుత్వ నిర్దేశ్య వైఖరిని గర్హిస్తున్నాను. ఆ విధంగా చేయక పోవడం వల్ల చాలా మంది 6-11-96 తుఫానులో చనిపోయారు. వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా లక్ష రూపాయలు ప్రకటిస్తే డెడ్ బాడీ దొరకలేదన్న నెపంతో 5 వేల రూపాయలిచ్చి ఉన్నారు. ఇంకా రూ॥ 95 వేలు ఇవ్వాలి. ఏదయినా బోగస్ ఉంటే వెసుకకు తీసుకోండి. ఆ యొక్క ఎక్స్ గ్రేషియా సెటిల్మెంట్ చేసి చనిపోయిన వారి యొక్క కుటుంబాలకోసం రూ॥ 95 వేలు చెల్లించమని, ఆ బాధ్యత మీపైన ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. తుఫాను వచ్చినప్పుడు ఫిషరీమెన్ ఎక్కువ నష్టపోతారు. ఈ విధంగా 1995లో శ్రీకాకుళం ఏరియాలో తుఫాను వస్తే రిలీఫ్ ఫండ్ ఇంకా రూ॥ 35 వేలు డ్యూ ఉంది. అది ఇంతవరకూ ఇవ్వలేదు. వైజాగ్ లో కాని కాకినాడలో కాని చనిపోయిన కుటుంబాలకు ఆన్ థాట్ ఇవ్వడం చేయవద్దు. డెడ్ బాడీస్ దొరకలేదని ఆపవద్దు. ముమారు రెండు వేల మంది అని నా దృష్టికి వచ్చింది. అయినప్పటికీ కూడా ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంట్ లో అవినీతి నిలయ తొందరం చేస్తున్నది. నిజంగా మొన్న బోట్స్ కూడా పోయాయి. కాంపెన్సేషన్ కూడా ఇచ్చారు. డిపార్టుమెంట్ ఎంప్లాయిరీ సరిగా జరగడం లేదు. ఆ విధంగా తుఫాను వస్తే ఆఫీసర్స్ చాలా సంతోషపడతారు. ఎందుకంటే కమిషన్ కోసం. ఆ విధంగా తుఫాను వస్తే కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వడంలో దౌర్భి దారిని కమిషన్ తీసుకోవడానికి ఆఫీసర్స్ సంతోష పడతారు. తుఫాను వస్తే ఇంకా మంచిది అనుకుంటారు. కరెన్షన్ కు ఎక్కువ దారి తీస్తున్నది.

ఫిషరీమెన్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ నుంచి ఒక్క నయాపైసా కూడా లోను ఇవ్వడం లేదు. డి.ఆర్.డి.పి. అదే విధంగా కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ ఏమీ ఇవ్వడం లేదు. శ్రీ టైర్ సిస్టం పెట్టండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిషరీమెన్ కో-ఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ పెట్టండి. అదే జిల్లాలో ఇవ్వండి. గ్రాస్ రూట్ లో వెల్లాలనేటువంటి జి.ఓ. ఇచ్చినప్పటికీ కూడా ఆ యొక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిషరీమెన్ కో-ఆపరేటివ్ శ్రీ టైర్ సిస్టం ఇస్తామని చెప్పి ఎందుకు జాప్యం చేస్తున్నారు? చాలా విచారకరమైన విషయం అస వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిషరీమెన్ కో-ఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ ద్వారా, అదే విధంగా జిల్లా సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివ్ ఫిషరీస్ సొసైటీ

ద్వారా, అదే విధంగా గ్రాన్ రూట్లో ప్రైమరీ ఫిషరీమెన్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఏ విధమైన అప్పులు ఈ డిపార్ట్మెంట్ ఇవ్వడంలేదు. ఆ విధంగా కూడా మధ్య ధళారుల చేత చిక్కి ఎక్కువ వడ్డీలు ఇచ్చుకుని బోట్స్, నెట్స్ కొనాలంటే నష్టపోతున్నారు. ఇంతకు ముందు స్టేట్ అడ్వయిజరీ బోర్డు పునర్నిర్మాణం చేయమంటే ఇంతవరకూ చేయలేదు. 1995-96 సంవత్సరానికి గృహనిర్మాణం చేపట్టలేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ 50 శాతం స్టేట్ గవర్నమెంట్ 50 శాతం ఇస్తుంటే స్టేట్ గవర్నమెంట్ తన వాటా ధనం ఇంతవరకూ కేటాయించలేదు. 1995-96లో ఒక్క ఇల్లు కూడా ఫిషరీమెన్ కి కట్టలేకపోయాము. సాయం కావాలంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఎప్పుడూ ఇస్తున్నది. మన స్టేట్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఇవ్వవలసిన ఫండ్స్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఫిషరీమెన్ కి గృహ నిర్మాణం చేయలేదు. చాలా విచారకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. డైరెక్టరాఫ్ ఫిషరీస్ కార్పొరేషన్ కు కొట్లాది రూపాయలు లాస్ వస్తున్నది అంటున్నారు. ఎందు వల్ల లాస్ వస్తున్నది? ఎవరి వల్ల లాస్ వస్తున్నది? ఆటువంటి లాస్ వచ్చినట్లయితే కారకులు, ఎవరు? ఎం.డి.గా బి.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ ఉన్నారు. వారి మీద ఛార్జ్ బుక్ చేయండి. అంతేకాని అమాయకులైన ఫిషరీమెన్ మీద, బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ మీద తోస్తున్నారు. నా అభిప్రాయం ఏమంటే - ఇది కేవలం నా అభిప్రాయమే. కార్పొరేషన్ లాస్ కి కారకులు ఎం.డి. ఆయన మీద చర్య తీసుకుని ఆ సంస్థను సక్రమంగా నడిపేలాగా చర్య తీసుకుని తద్వారా నష్టం లేకుండా పునరుద్ధరించాలని కోరుతున్నాను. ఫారెస్టు మంత్రి గారికి సంబంధించిన విషయం. క్రోకడైల్ శాంక్యూయరీ తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొరంగిలో ఉంది. కనీసం దానిలో ఒక్క మొసలి లేదు. అక్కడ వేటకు ఫారెస్టు యాక్ట్ పేరు చెప్పి ఫిషరీమెన్ ని ఆము వేటకు వెళ్లకుండా అడ్డు పెడుతున్నారు. నిజంగా అక్కడ ఒక్క క్రోకడైల్ కూడా లేదు. క్రోకడైల్ శాంక్యూయరీ ఏ విధంగా అక్కడ ఉపయోగం లేదు. దానిని ఎత్తి వేయాలని డిపార్ట్మెంట్ కు తెలియజేశారు. ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంట్ ఇంతవరకూ యాక్టన్ తీసుకోలేదు. దాని వల్ల ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంటుకు కూడా కొన్ని నష్టాలు ఉన్నాయి. మీరు పెంచితే అది పెరిగేది కాదు. నేమరలేగా రావాలి. దాని వల్ల కొన్ని లక్షల రూపాయలు నష్టపోతున్నారు. క్రోకడైల్ శాంక్యూయరీని ఎత్తివేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఎక్స్ గ్రేషియా చాలా ఇంపార్టెంట్ అయిన విషయం. బోర్డు కూడా సబ్సిడీ ఇవ్వడం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాలలో 33.7 పర్సెంట్ ఇస్తుంటే మన రాష్ట్రంలో 25 శాతం ఇస్తున్నారు. అందుచేత బోట్స్, నెట్స్, ఇంజన్స్ అవన్నీ కూడా ఇవ్వండి. 33.7 పర్సెంట్ ఇవ్వండి. వారికి ఆ విధంగా కూడా సహాయం అందించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మెరైన్ ఫిషింగ్ రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ ఉంది. 8 కి.మీ. లోపల చిన్న పడవల వారు, చిన్న ఫిషరీమెన్ వేటాడుతున్నారు. మెకనైజ్డ్ బోట్స్ లో వేటాడాలి. 1994లో యాక్ట్ తీసుకు వచ్చారు. ఎ.పి. మెరైన్ ఫిషింగ్ రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ ఇంతవరకూ ఇంఫిమెంట్ చేయలేదు. కారణం ఏమంటే మెకనైజ్డ్ బోట్స్ ఓసరికి ఈ కంట్రీ క్లాస్ యజమానులకు నిజంగా ఆ ఫిషింగ్ మెకనైజ్డ్ బోట్స్ వారందరికీ కూడా ఇచ్చినముద్రంలో అరకిలో మీటరు దూరంలో వేటాడి ఆ విధంగా నష్టం కలుగజేస్తున్నారు. ఆ యొక్క ఎ.పి. మెరైన్ ఫిషింగ్ రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ అమలు పరచడానికి కోస్ట్ గార్డ్స్ అపాయింట్ చేయండి. అసెంబ్లీలో కృత్సన్ వేస్ట్ ఏప్రిల్ లో స్టార్డ్ చేస్తాము అంటున్నారు. ఆ విధంగా రూల్స్ కూడా అసెంబ్లీలో పెట్టి ఎ.పి. మెరైన్ ఫిషింగ్ రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ ను అమలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. వ్యవసాయ మంత్రిగారికి మనవి చేసేది తెలంగాణా

ఏరియాలో విద్యుచ్ఛక్తి 9 గంటలు ఇస్తాము అంటున్నారు. కనీసం మూడు, నాలుగు గంటలు కూడా ఇవ్వడం లేదు. అది కూడా ఆల్టర్నేటివ్గా అప్పుడప్పుడూ ఇస్తున్నారు. దాని వల్ల రాస్తారోకోలు చేస్తున్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో రైతుకు ఏ విధమైన సప్లం లేకుండా చేయాలి. పారిశ్రామిక వేత్తలకు ధారాదత్తం చేయడానికి రూల్ లేదు. వారికి అవసరం అయితే కరెంటు స్టాప్ చేసి కంప్లీట్గా 9 గంటలు రైతులకు కరెంటు సప్లయ్ చేసి వీరు సరఫరా చేసి తద్వారా రైతుకు ఏ విధంగా సప్లం లేకుండా చేయాలి. అవసరం అయితే చిన్న సన్నకారు రైతులకు కరెంటు ఛార్జిస్ లేకుండా ప్రాగ్ మద్రాసులో ఇస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఎన్ హెన్స్ చేశాము. చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఆ రకంగా ఎక్షంప్షన్ ఇచ్చి ఆరుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జ. పెద్ది రెడ్డి :- అధ్యక్షా, వ్యవసాయం ఒక పరిశ్రమగా, వ్యవసాయంపైన ఆధార పడిన మన దేశంలో వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి వనరులు ముఖ్యం. నేను వ్యవసాయ కుటుంబం నుంచి వచ్చినవాడినే. ఇక్కడ వసతి లేక ఉద్యోగం కోసం బయటకు వెళ్లిన వాడిని. ఈనాడు వ్యవసాయం, పశు సంవర్ధక శాఖ, మత్స్యశాఖ, సహకారం, సివిల్ సప్లయ్స్, అటవీ శాఖ అనేక అంశాలపైన చర్చ చేయడానికి మాకీ అవకాశం ఇచ్చారు. ఈ రోజు వ్యవసాయ పక్షాన గ్రాస్ డిమాండ్ గా రూ॥ 26,641.50 లక్షలు ప్లాన్ నాన్ ప్లాన్ క్రింద మనం బడ్జెటును రూపొందించుకున్నాము. అందులో నిర్వహణ బడ్జెటు రూ॥ 14,447.30 లక్షలు. ఈనాడు వ్యవసాయ శాఖలో వివిధ స్టాయిలలో పని చేస్తున్నటువంటి ఉద్యోగుల సంఖ్య 9,565 మంది. వారికి గాను సుమారు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వెచ్చిస్తున్నాము. వ్యవసాయ రంగంలో పాశ్చాత్య దేశాలతో మనం ఒకసారి పోల్చుకున్నట్లయితే ఉత్పత్తుల సాధన కొరకు మనం వ్యవసాయ రంగంలో వ్యవసాయాభివృద్ధి సాధించినట్లు కాకుండా కేవలం ఉపాధి కల్పన లాగా మనం వ్యవసాయం చేస్తున్నట్లుగా స్టాటిస్టిక్స్ చెబుతున్నాయి. మనకున్న వనరులు ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా ప్రకృతి కూడా సహకరించే వనరులున్నాయి. ఉన్న వనరులు సద్వినియోగం చేసుకోవడం లేదు. మనకు జల సంపద ఉంది. అదే విధంగా శ్రమ శక్తి ఉంది. సారవంతమైన భూభాగం ఉంది. ఇన్ని ఉన్నప్పటికీ వ్యవసాయం ప్రధానమైన పరిశ్రమగా మన దేశంలో ఉన్నప్పటికీ పెరుగుతున్న జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఫుడ్ గ్రైన్స్ యొక్క ఉత్పత్తి పనులన్నింటిని చేసుకోవలసిన పరిస్థితిలో వ్యవసాయ రంగాన్ని వటిప్టం చేసుకోవలసిన అవశ్యకత మనపైన ఉంది. వ్యవసాయ రంగంలో ఎన్నో మార్పులు తేవాలన్న ఆలోచనతో వ్యవసాయ యూనివర్సిటీని, అదే విధంగా వ్యవసాయ రంగంలో మహిళలకు శిక్షణ నిచ్చే కార్యక్రమం కాని, అదే విధంగా మానవ వనరుల అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుల గురించి వ్యవసాయ దారులకు శిక్షణనిచ్చే ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. ఆ కార్యక్రమం సంఖ్యా పరంగా చూసుకున్నట్లయితే ఈ క్లెయిమ్స్ క్లాస్స్ తక్కువ శాతం వ్యవసాయ దారులకు శిక్షణ ఇచ్చే అంశాలపైన మనకు కనీసం ఈ స్టాటిస్టిక్స్ ద్వారా అర్థం అవుతోంది. అధ్యక్షా, వ్యవసాయ రంగంలో మహిళల శిక్షణ అనే విదగ్లాండ్ ప్రాజెక్టు ద్వారా 5 సంవత్సరాలకు గాను రూ॥ 6.00 లక్షల వ్యయంతో కూడా శిక్షణా తరుగుడులకు ఇప్పటి వరకు రూ॥ 200 లక్షలు ఖర్చు పెట్టడానికి ఎన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టినా కూడా, వ్యవసాయ రంగంలో ఉన్న మహిళా రంగంలో ఎంతో మందికి శిక్షణ ఇవ్వగలిగినా, దీని వల్ల ఫలితం ఏ మేరకు ఉందో ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. విత్తనాలకు

కోట్లాది రూపాయలతో లక్షలాది ఎకరాలలో ఈ రోజు మనం పంట ధాన్యాలను వేసుకుంటున్నాము. వేసుకుంటున్న విస్తీర్ణం, వేయవలసిన విత్తనాలు డిమాండ్ కు సరిపోవు సప్లయ్ కానీ, క్వాలిటీ విత్తనం కానీ ఇవ్వగలుగుతున్నామా, ఏ మోతాదులో ఇస్తున్నాము అన్నది ఎప్పటికప్పుడు బేరీజు వేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటి వరకు 50 శాతం వ్యవసాయ దారులకు మనం నాణ్యత కలిగిన హైబ్రిడ్ విత్తనాలు అందించలేకపోతున్నాము. ఆ అంశాన్ని మనం పరిగణనలోకి 7-20 తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేగాకుండా ఇవాళ వాన్ పయజుల్ గారా. వ్యవసాయానికి యోగ్యంగా వున్న భూములు, సారవంతమైన భూములు కూడా వ్యవసాయదారునికి గిట్టుబాటు ధరలు వచ్చే పద్ధతిలో వ్యవసాయరంగ ఉత్పత్తులకు ధరలు నిర్ణయించడంలో కానీ, నిర్ణయించిన ధరల మేరకు వ్యవసాయానికి లాభపడేలా వండే భూక్షేత్రాలు కూడా లేని పరిస్థితి ఇక్కడ మనం గమనిస్తూ వున్నాము. అది కూడా కొంతవరకు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను గణనీయంగా సాధించుకోలేక పోవడానికి ఒక కారణం అని మనవిచేస్తున్నాను. కొందరు సోదరులు, పెద్దలు చెప్పినట్లు భూ విస్తరణ వేలాది ఎకరాల్లో కొందరికే సంక్రమించబడింది. వారు వ్యవసాయం చేయలేని పరిస్థితుల్లో వారి చేతులలో కూడా లక్షలాది, వేలాది ఎకరాలు ఇంకా కూడా వుండనే విషయం మనకు తెలియనిది కాదు. జలాంటి యోగ్యమైన భూములను కూడా నిరుపేదలైన వారికి పంచి, వాటిని వ్యవసాయ యోగ్యంగా తీర్చిదిద్ది తద్వారా వ్యవసాయ రంగంలో ఉత్పత్తులు పెంచుకోడానికి చాలా అవకాశాలు వున్నాయి. ఎరువుల విషయానికి వచ్చినప్పుడు మనం లక్షలాది టన్నుల మన దేశంలో వున్న పరిశ్రమల్లో గాకుండా అవసరం అయితే విదేశాలలో ఉత్పత్తి చేసుకుంటున్న పరిశ్రమలలో మనం ఎప్పటికప్పుడు వ్యవసాయదారులకు డిమాండ్ కు సరిపోయే ఎరువులు గత రెండు సంవత్సరాల నుంచీ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ఎన్ని ఇబ్బందులు వున్నప్పటికీ కూడ వ్యవసాయదారులకు ఎరువులను సకాలంలో అందిస్తున్న విషయం మాత్రం మనం అందరం ఈ సందర్భంగా గమనంలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. అంతేగాకుండా ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు వ్యవసాయ రంగాన్ని వ్యవసాయదారులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో సుమారు 6.93 లక్షల హెక్టార్లలో నష్టం జరిగితే, ఈ ప్రభుత్వం పంట నష్టంకు గాను హెక్టారుకు రూ॥ 625 లు, ఇసుక మేటలు తీసేయడానికి హెక్టారుకు రూ॥ 2,500 లు నన్ను, చిన్నకారు రైతులకు ఆర్థిక సహాయం అందించి పేద రైతులను ఆదుకోడానికి ప్రయత్నం చేసిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇవాళ మందుల విషయానికి వచ్చినప్పుడు, ఫెర్టిలైజర్స్ విషయంలో చూసినప్పుడు సాంపుల్స్ గా 7165 శాంపుల్స్ ను తీసినప్పుడు అందులో 206 తప్పుడు బ్రాండులుగా నిర్దేశించబడినాయని మనమే స్టాటిస్టిక్స్ చెబుతున్నప్పుడు దానిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. వ్యవసాయదారుడు పేద వ్యక్తి. అప్పులు చేసి వ్యవసాయానికి సరిపడే క్రిమి సంహారక మందులు కొనుక్కునే వ్యక్తులకు ఇలాంటి తప్పుడు బ్రాండుల మందులు సప్లయ్ చేయడం వలన వ్యవసాయానికి చాలా నష్టం జరిగే ప్రమాదం వున్నది. అందుచేత ఈ విషయంలో చాలా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. విత్తనాలలో డూప్లికేషన్ వున్నది. క్రిమి సంహారక మందులలో డూప్లికేషన్ వున్నది. ఈ విధంగా చాలా వరకు రైతాంగం నష్టపోతున్నది. ప్రతి విషయంలో కానీ, మెజిల్ కానీ జర్మన్ ప్లాన్ బేషన్ చేసినట్లయితే పర్మంబేజ్ కూడా తక్కువగా వుండడం ఎవ్వోపార్లు మనం చూడడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ఆ విధంగా

రైతాంగానికి చాలా ఇబ్బంది జరుగుతున్నది. ప్రయివేట్ యాజమాన్యాల అజమాయిషీలో విత్తనాల సప్లయ్ కానీ, ఎరువుల సప్లయ్ కానీ, ప్రభుత్వం చాలా వరకు నియంత్రణ చేయవలసిన అవసరం, అవశ్యకత వున్నది. వ్యవసాయానికి అతి ముఖ్యమైనది ఎరువులు, క్రిమి పంహారక మందులే గాకుండా నీటి వనరులు కూడా అవసరం. ఆ వనరులు కల్పించడం కొరకు మనం ఏమి చర్యలు చేపడుతున్నాము? ఏ విధంగా వ్యవసాయ క్షేత్రాలను, కమతాలను ప్రతి సంవత్సరం డిమాండుకు అనుకూలంగా, అవసరాలకు అనుకూలంగా, ఉత్పత్తులను పెంచుకోవలసిన పరిస్థితులకు అనుకూలంగా ఎంత వరకు మనం ఈ భూ సేద్యాన్ని పెంచుకోగలుగుతామనే అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. సేద్యం వున్న భూ భాగంలో భూగర్భ జలాలను ఎంతవరకు సంరక్షించుకోగలుగుతున్నాము? వాటిని సంరక్షించుకోవడం కొరకు ఎలాంటి కార్యక్రమాలను మనం చేపడుతున్నామనే అంశాలను కూడా పరిశీలించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. వాటర్షెడ్ ప్రోగ్రాం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానీ ఇతర దేశాల నుంచి ప్రపంచ బ్యాంక్ ద్వారా కోట్లాది రూపాయలు ఊనుకరావడం జరుగుతున్నది. మరి తెచ్చిన ఆ డబ్బును ఎంతవరకు సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నాము? దాని యాజమాన్య విషయంలో, దాని నియంత్రణ విషయంలో ఫలితాలు ఏ విధంగా వున్నాయని మనం ఒకసారి స్టాటిస్టిక్స్ చూసినట్లయితే 1996-97కు రూ॥ 1264 లక్షలు అంచనా వేసుకున్నారు. అందులో కేవలం రూ॥ 720 లక్షలు మాత్రం ఖర్చు పెట్టామని చెబుతున్నారు. మనకు భూభాగం లేదా? భూగర్భ జలాలను సంరక్షించుకోవలసిన అవసరం ఎంతయివా వున్నది. అలాంటి ప్రదేశాలను ఐడెంటిఫై చేయలేదా? ఒక వేళ చేసి వుంటే డబ్బును ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేకపోతున్నారు? ఏ విధంగా దీన్ని నియంత్రణ చేయలేకపోతున్నామనే అంశంపై దృష్టి కేంద్రీకరించవలసిన అవసరం వున్నది. ఈవారు 1997-98వ సంవత్సరానికి గాను రూ॥ 1036.08 లక్షలతో నుమారు 15,367 హెక్టార్లు భూ భాగాన్నివార్షిక ప్రోగ్రాములో తీసుకోవాలని ప్రణాళిక రూపొందించుకున్నారు. వచ్చే సంవత్సరం మన బడ్జెట్ తయారు చేస్తున్నప్పుడు మన ఆచ్చీవ్మెంట్ ప్రాడక్టివిటీ లెవల్ ఏ మాత్రం తగ్గకుండా సంఖ్యాపరంగా ఎక్కువగా వుండే విధంగా వార్షిక ప్రోగ్రామును కాంక్రీట్ చేయవలసిన అవసరం వున్నది. డి.ఆర్.డి.ఎ.ల ద్వారా వార్షిక ప్రోగ్రాము నిర్వహించమంటున్నారు. డి.ఆర్.డి.ఎ. వంద ప్రోగ్రాములతో ఇది ఒక ప్రోగ్రాముగా వారు ముగిపెట్టారు. వారికి ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్మెంట్ లేకపోవడం, సరైన స్కిల్డ్ టెక్నీకల్ హ్యాండ్స్ లేకపోవడం వలన వీరిపైన డిపెండ్ అవుతున్నారు. సరైన ఫలితాలు ఇవ్వడం లేదు. ఆ డబ్బులు సద్వినియోగం కావడం లేదు కానీ, దీని విషయంలో పంచాయితీ రాజ్ సిబ్బంది ద్వారా అయివా ప్రత్యేక ఏజెన్సీ ద్వారా అయివా ఈ వార్షిక ప్రోగ్రామును మనం విస్తృతంగా చేపట్టవలసిన అవసరం వున్నది. ప్రభుత్వం చేపట్టిన జన్మభూమి కార్యక్రమంలో అంతర్భాగంగా దీనిని విలీనం చేసి అయివా గ్రామాలలో వ్యవసాయదారులకు కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి భూమిలో ప్లాట్టి, భూమిలో పెరిగి, భూమివే నమ్ముకున్న పేద వాళ్లు వున్నారు. అలాంటి వారినందరిని సమీక్షకులను చేసి, సంఘాలుగా ఏర్పాటు చేసి ఆ సంఘాల ద్వారా వార్షిక మేనేజ్మెంట్ ప్రోగ్రామ్స్ చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతయివా వున్నది. అది ఒక్కటే మన దేశానికి, మన రాష్ట్రానికి. అందులో ప్రత్యేక తెలంగాణాకు క్రిరామ రక్ష అని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రాజెక్టుల గురించి వందలాది, వేలాది కోట్ల రూపాయలు పెట్టి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం జరుగుతుందని మనం అశించడం ఆశాజనకంగానే వుంటుంది. ఏవారు అయివా జరిగితే మంచిదే కానీ ఆ జరిగే వరకు ప్రజలు బ్రతకాలని, వారికి

సరైన విధంగా, వారికి కావలసిన భూగర్భ జలాలను రక్షించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. భూగర్భ జలాలను పెంపొందించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. దానికి గాను వార్షిక మేనేజ్మెంట్, వార్షిక ప్రాగ్రామును విస్తృత స్థాయిలో చేపట్టాలి. ఆ విధంగా చేపట్టడం కొరకు శ్రద్ధ వహించవలసిన అవసరం వున్నది. అంతేగాకుండా వ్యవసాయ రంగంలో వ్యవసాయం అంటే ఏమిటి అనే అంశాన్ని కూడా తెలియజెప్పవలసిన అవసరం వున్నది.

విద్యాపరమైన అంశములో ప్రాథమిక విద్య నుంచి వున్నత విద్య వరకు ఎక్కడికక్కడ యూనివర్సిటీలను, కాలేజీలను పెట్టుకొని, కొందరిని పట్టభద్రులుగా తయారు చేసినంత మాత్రాన మన వ్యవసాయ క్షేత్రాలు అన్నీ కూడా నన్యశ్యామలం అయిపోయి, వ్యవసాయదారులందరు కూడా విద్యావంతులై మారుతున్న నూతన వంగడాలకు అలవాటుపడి ఉత్పత్తులను పెంచుతారని అనుకోవడం సరైనది కాదు. ఈ రోజువున్న విద్యావిధానం ఎవ్వరికీ ఉపాధి దొరికే విద్యావిధానం కాదు గనుక వ్యవసాయమే మనకు ప్రధానమైనది కాబట్టి విద్యార్థులను కూడా బాల్యదశ నుంచే వ్యవసాయ రంగంపై మక్కువ చూపే విధంగా వ్యవసాయంలో వున్న మెళకువలను తెలసుకొనే విధంగా విద్యాపరమైన అంశాలలో వ్యవసాయం అనే అంశాన్ని కూడా మనం చేర్చుకోవలసిన అవసరం వున్నది. దీనికి సరైన వనరులను 7-30 సమీకరించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. గ్రామాలలో వుండి పేద వాళ్ల పిల్లలకు రా. వ్యవసాయం అంటే అర్థం అయ్యే విధంగా అధ్యయనం చేయడం కొరకు ఈనాడు ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. అంతేగాకుండా భూసార పరీక్షలు అనే ఒక కార్యక్రమం చేపట్టినప్పుడు రాష్ట్రంలో 21 భూసార పరీక్షా కేంద్రాలు, 2 ప్రాంతీయ కేంద్రాలు, 4 పంచార భూసార కేంద్రాలు పెట్టినప్పటికీ ఇవి ఎన్ని లక్షల మందికి అందుబాటులో వుండి ఉపయోగపడతాయనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. 1996-97 సంవత్సరములో 3.38 లక్షల సమూహాలు తీసుకురావాలనే లక్ష్యం పెట్టుకున్నారు. అందులో 2.54 లక్షల సమూహాలు తీసుకోగలిగాము. సమూహాలు తెచ్చుకున్న దగ్గర ఏ రైతు సమూహాలు తీసుకోవద్దని అర్థము పడలేదు. అంటే ఏదయినా అంచనాలు వేసినప్పుడు ఆ అంచనాలను అధిగమించాలి. వాటిని అధిగమించినప్పుడు వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి సాధించుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ విధంగా మనం క్వాలిటీ ప్రాడక్ట్స్ రావాలనుకున్నప్పుడు వ్యవసాయ పరిశీలనా కేంద్రాలలో భూసార పరీక్షలు చేసి ఏ భూభాగం ఏ పంటకు యోగ్యంగా వుంటుందనే విషయాన్ని రైతుకు చెప్పవలసిన బాధ్యత వ్యవసాయ రంగంలో వున్న ఆ వ్యవస్థపై వున్నది. అంతేగాకుండా ప్రధానంగా అభివృద్ధి పనులలో వ్యవసాయదారులకు ఉపయోగపడాలనుకుంటే వ్యవసాయం, ఇరిగేషన్, ఎడ్యుకేషన్ ఈ మూడు శాఖల సమన్వయం అవసరం. ఈ మూడు సమిష్టిగా రబీ సీజన్లో కానీ, ఖరీఫ్ సీజన్లో కానీ మనకు వున్న డిమాండ్, మనకు వున్న పరిస్థితులు, మనకు వున్న సప్లయ్ అన్నీ కూడా బేరీజు వేసుకొని ప్రజాశాఖలద్వారా వున్న కార్యక్రమాన్ని రూపొందించుకొని రైతులకు సూచించి, ఆ రైతులు పంట మార్పిడి ద్వారా కానీ, అరుదల విషయం కానీ మరి ఎక్కువగా నీటిని ఉపయోగించకుండా తక్కువ నీటితో ఎక్కువ పంట ఉత్పత్తి సాధించుకొనే వాణిజ్య పంటల విషయంలో కానీ ఎక్స్ పోర్ట్ ఓరియంటెడ్ పంటల విషయంలో కానీ ఈ మూడు డిపార్ట్మెంట్ల సమన్వయంతో ప్రాంతాల వారీగా భూసార పరీక్షా కేంద్రాల ద్వారా శాంపిల్స్ ను పరీక్షలు చేయించి ఈ కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిన అవసరం

వున్నది. ఇవాళ విద్యుత్ శాఖకు, అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంటుకు, అదే విధంగా ఇరిగేషన్కు సమన్వయం లేకపోవడం వల్లనే ఈ పరిస్థితులు చూడడం జరుగుతున్నది. అందుకని ఈ మూడు డిపార్ట్మెంట్స్ను గ్రూపుగా ఒక నియంత్రణా విధానం పెట్టి ఇంప్లిమెంటేషన్ పార్ట్లో కూడా వాళ్లందరినీ సమన్వయపరచవలసిన అవసరం వున్నది. 1997-98 సంవత్సరానికి ఎక్స్పార్ట్ చేస్తున్న ఫ్రెష్ గ్రేయిడ్స్ 127.67 లక్షలుగా, ఆయిల్ సీడ్స్ 32.40 లక్షలుగా కాటన్ 17.38 లక్షలుగా అదే విధంగా మగర్ కేస్ 161.29 లక్షలుగా అంచనాలు వేయడం జరుగుతున్నది. అంచనాలు అధిగమించాలని అనుకున్నప్పుడు ఆ వంగడాలలో మార్పు, నాణ్యతగల క్రిమిసంహారక మందులు కానీ, నాణ్యతగల విత్తనాలు యిచ్చే విధానం కానీ ఆ పంటను పూర్తిగా కాపాడడానికి వీలైన పర్యవేక్షణ కూడా అవసరం. వ్యవసాయ రంగంలో వున్న అధికారులందరు కూడా సక్రమంగా వ్యవసాయదారులకు అందుబాటులో వుండి, ఎప్పటికప్పుడు వారికి సూచనలు ఇవ్వాలి బ్రెయినింగ్ అండ్ ఇంప్లిమెంటేషన్ ఓరియంటెడ్ ప్రోగ్రాములు కూడా ఎక్కువగా తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. అంతేగాకుండా వ్యవసాయ రంగానికి కావలసిన అధునాతనమైన పనిముట్లను పేద రైతులకు అందించడంలో మనం ఒకటి లేదా రెండు స్ప్రింక్లర్స్ను, ఒకటి లేదా రెండు నాగళ్లను ఇచ్చి, మనం ఇచ్చినాము అనుకుంటే సరిపోదు. ఆ విషయంలో ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలి. అధునాతనమైన పనిముట్లను వ్యవసాయదారులకు అందించే పరిస్థితి కల్పించాలి. ఎప్పుడో పురాతన విధానాలు ఇంకా పాటించి, ఒక నాగలి ద్వారా వ్యవసాయదారుడు పొలం దున్ని, పంట వేసి, ఆ పంటను గిట్టుబాటు ధరగా తాను మలచుకోవాలంటే అది కష్టసాధ్యంగా వున్నది గనుక వ్యవసాయానికి కావలసిన స్ప్రింక్లర్స్ విషయంలో, అదే విధంగా ఇతర అన్ని పనిముట్లను ట్రాక్టర్లను ఇవాళ డిమాండ్కు సరిపడే విధంగా అందించడం కొరకు ఎక్కువ మొత్తాలను కేటాయించవలసిన అవసరం వున్నది. ఏది ఏమయినప్పటికీ కూడా ఈ ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగాన్ని ఒక ప్రధానమైన కార్యక్రమంగా చేపట్టి వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధిని ముఖ్య ఉద్దేశ్యంగా పెట్టుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఇందులో తప్పకుండా కృతకృత్యులు అవుతారని ఆశిస్తున్నాను. అందులో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు వాయుడు గారికి వ్యవసాయ రంగంపైన ఎంతో మక్కువ వున్నది. వ్యవసాయం అంటేనే ఎక్కువగా ఇష్టపడే వ్యక్తిగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు వున్నారు గనుక వారి హయాంలో తప్పకుండా వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధిలోకి వస్తుందని మన దేశంలో అగ్రగామిగా ఈ రాష్ట్రం ముందుకు వెళ్లడం కొరకు ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని ఆశిస్తూ నేను ఇచ్చిన ఈ కొన్ని సూచనల విషయంలో ప్రభుత్వం కొంత దృష్టిని సారించి మన ప్రాడక్టిలిటీని, యుటిలైజేషన్ శాతాన్ని రెండింటినీ మనం ఎప్పుడు కూడా బేరీజు వేసుకొని ఆ విధంగా వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని భావిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చిమహేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, ఈ రోజు 12 శాఖల మీద ఈ డిమాండ్స్ను పాస్ చేయడానికి తలపెట్టిన ప్రత్యేక అంశాన్ని బలపరుస్తూ ముఖ్యంగా అన్న నందమూరి తారకరామారావు గారి ఆధ్వర్యంలో తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం పేద వర్గాల, బలహీన వర్గాల అలాగే అట్టడుగున వున్న వారి సంక్షేమం గురించి తలపెట్టిన ప్రతి కార్యక్రమాన్ని తూడా తప్పకుండా అమలుజరిగే విధానంగా కృషి చేయాలని ఈ 12 శాఖల మంత్రులను అభ్యర్థిస్తున్నాను.

ఎందుకంటే పద్దులలో కేటాయింపులు, బడ్జెట్లో కేటాయింపులు అక్షరాలతోటి వేలాది, కోట్ల రూపాయలకు మనం కేటాయించినప్పటికీ ప్రతి పైసా కూడా ఖర్చు అయ్యే విధంగా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వున్నది. అతి ముఖ్యమైన వ్యవసాయ రంగం, నీటిపారుదల రంగం, సహకార రంగం మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన రైతాంగాన్ని ఆదుకోడానికి మంచి వ్యవస్థలు. ముఖ్యంగా ఈ రోజు సహకార రంగం గురించి పెద్దలు మాట్లాడుతున్నారు. అలాగే వ్యవసాయ రంగం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. అయినప్పటికీ ఈ సహకార రంగం మూడు అంచెల మీద ఈ పేద వర్గాల రైతులకు అందివ్వవలసిన సహకారం పిఎసిఎస్‌లు అలాగే ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకార సంస్థ ద్వారా, నాబార్డు ద్వారా తీసుకొన్న కార్యక్రమాలు మనం చూస్తున్నాము. తుఫాను భీభత్సంలో, సైక్లోన్‌లో సంభవించిన పరిస్థితులను మన ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా చూసి ఈ సహకార సంఘాల ద్వారా లాంగ్‌టర్మ్ రుణాలను మనం పొడిగించడం కూడా జరిగింది. అలాగే పార్లమెంట్ లోన్స్‌ను లాంగ్‌టర్మ్ లోన్స్ చేయడం ఇలా, రైతులను ఆదుకోవడం కూడా జరిగింది. ఒక హెక్టారుకు రు. 625 అని చెప్పి ఈ సహకార సంఘాల ద్వారా ఇమీడియట్‌గా ఇప్పించడం ఇలా చక్కన కార్యక్రమాలు తీసుకున్న పరిస్థితులలో కూడా ఈ సహకార సంఘాల ఇంకా ఎన్నో లొసుగులు వున్న పరిస్థితులు వున్నాయి. ముఖ్యంగా పేద రైతులకు సహకార సంఘాల ద్వారా అందించే కార్యక్రమాలలో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. బినామీ పేర్ల మీద తీసుకొన్న పరిస్థితులు చిన్న గ్రామ వ్యవస్థలో వున్న సహకార సంఘాలలో జరుగుతున్నది. ఇదివరకు పేద వర్గాల వారికి గ్రూప్ లోన్స్ ఇవ్వడం వుండేది కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఈ గ్రూప్ లోన్స్ ఇవ్వడం లేదు. అలాగే సహకార సంఘాల ద్వారా రైతులకు ఇచ్చే ఎరువులు కానీ, విత్తనాలు కానీ వీటి ద్వారా సరఫరాచేయాలంటే వీటి పరిస్థితి అగమ్యగోచరంగా వుండి ముందుగా డబ్బు చెల్లిస్తే కానీ సరఫరా చేయని పరిస్థితులు వుండడం వలన పి.ఎస్.ఎస్.లు సరైన రీతిగా ఆదుకోలేని పరిస్థితులు వున్నాయి. కాబట్టి ముఖ్యంగా మంత్రివర్గులను కోరేది డిసిఎంఎస్ ద్వారా పిఎసిఎస్‌లకు డబ్బు కట్టకుండా ముందు సరుకులు ఇచ్చి రైతాంగానికి అందించిన తరువాత డబ్బు కలెక్ట్ చేసుకునే పరిస్థితి మనం అనుకున్నామో ఆ రీతిగా రైతులను ఆదుకోవడానికి అవకాశం వుంటుందని తమ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. అదే రకంగా ఈ డిసిసిబి ద్వారా డి.ఆర్.డి.ఎ. గ్రాంట్స్ వున్నాయో అవి జాతీయ బ్యాంకుల ద్వారా ఈ రోజున పేద ప్రజలకు సబ్సిడీ మీద ఇచ్చే పరిస్థితులు లేవని బచ్చితంగా చెబుతున్నారు కాబట్టి తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేది డి.ఆర్.డి.ఎ. ద్వారా కానీ, స్త్రీలకు ఇచ్చే థోక్రా గ్రూపులు కానీ, మహిళా శక్తి గ్రూపులు కానీ, అలాగే బి.సి. వర్గాలకు, పేద వర్గాలకు ఇచ్చే లోన్స్ అన్నీ కూడా సహకార సంఘాల ద్వారా తీసుకుని వారికి అందించే కార్యక్రమాలు చేస్తే బాగుంటుంది. అలాగే సహకార సంఘాల ద్వారా వెంటనే నసూలు చేసుకోవడానికి అవకాశాలు వుంటాయి. మరి జాతీయ బ్యాంకులు ఎప్పుడయితే వెనక్కువెళ్లి ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమంతో బాటు గ్రౌండ్ ఆఫీస్ పరిస్థితులు వున్నాయి కాబట్టి ముఖ్యంగా సహకార సంఘాల ద్వారా ఆ కార్యక్రమాలు తీసుకుని అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి, ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎస్.సి., బి.సి. వర్గాల వారికి కానీ అలాగే పేద వర్గాలకు ఇచ్చే ఈ సహకారాన్ని బ్యాంకుల ద్వారా ఇవ్వాలని ప్రప్రథమంగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. అదే రకంగా ఈ కార్యక్రమాలు చేస్తున్న పేద వర్గాలు, అలాగే హరిజన సాపైటీలు పెట్టుకున్నారో వారికి గాకుండా, వేరే సంఘాల వారు

వచ్చి పెద్ద, పెద్ద బినామీ పెర్లతో తీసుకున్న పరిస్థితులు చాలా వున్నాయి. వారి అభివృద్ధికి మనం ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు ఈ సంస్థ ద్వారా ఇచ్చినప్పటికీ కూడా వారికి చేరని పరిస్థితులు వున్నాయి కాబట్టి ఈ బినామీల మధ్య జరిగే ఈ వ్యవహారంలోను ప్రభుత్వం వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకొని వారికి న్యాయం చేయవలసిన పరిస్థితులు వున్నాయి. అలాగే క్రొత్తగా ట్రిబ్యునల్స్ పెట్టడం జరిగిందని బడ్జెట్లో చెప్పడం జరిగింది. వాటి ద్వారా ఇలాంటి కేసులను తొందరగా పరిష్కరించి ఈ పెద వర్గాల వారికి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. అదే రకంగా ఎడ్యుకేషన్లో సాంకేతిక విద్యా విషయానికి వస్తే ముఖ్యమంత్రి గారు చక్కటి నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఎందుకంటే మన రాష్ట్రంలో వున్న విద్యార్థులు అందరూ కూడా ప్రక్క రాష్ట్రాలకు వెళ్లి వేలాది, లక్షలాది రూపాయలతోటి సీట్లు కొనుక్కుని అక్కడ చదువుతున్న పరిస్థితులలో ఇక్కడ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఇస్తామని చెప్పడం చాలా హర్షనీయం. ముఖ్యంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయం ప్రకారంగా బడ్జెట్లో అంత కేటాయింపులు లేనట్లుగా కనిపిస్తున్నా ముఖ్యంగా నా నియోజక వర్గం తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో మాత్రం ఒక కాలేజీకి అన్ని హంగులు వున్నప్పటికీ శాంక్షన్ ఇవ్వలేదు కాబట్టి తమ ద్వారా సాంకేతిక శాఖా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మారుమూల ప్రాంతాలలో వున్న వారికి విద్యావకాశాలు కల్పించాలి. అలాగే మన డబ్బు ప్రక్క రాష్ట్రాలకు పోకుండా మనమే చక్కగా తీసుకోడానికి అవకాశం వున్నది కాబట్టి క్రొత్తగా ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఇస్తే బాగుంటుందని మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. అదే రకంగా ఇదివరలో ఆ కాలేజీలకు శాంక్షన్ ఇచ్చి ఇంతవరకు అవి ఆమలులో లేవు కాబట్టి గోన వెంకటాచలం అనే బ్రష్తో వారు అన్ని ఏర్పాట్లతో కొటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి బిల్డింగులు కూడా కట్టి ప్రభుత్వం ముందు ధరఖాస్తు పెట్టడం జరిగింది కాబట్టి ఇలాంటి మారుమూల ప్రాంతాల్లో వున్న విద్యా వ్యవస్థను మనం చక్కగా ముందుకు తీసుకువెళ్లే అవకాశం కల్పించాలని సాంకేతిక విద్యామంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అదే రకంగా వున్నత విద్యా విషయానికి వస్తే ప్రతి కాలేజీలో కూడా 80 సీట్లు వుండే దగ్గర 160, 170 మంది విద్యార్థులు వున్న పరిస్థితులు వున్నాయి. అలాగే మనం అనుకున్న స్థాయిలో అక్కడ లెక్చరర్లు లేకపోవడం, రిక్రూట్మెంట్ జరగకపోవడం వల్ల ఇంతవరకు ఒక క్లాస్కు టీవర్లు లేని పరిస్థితులు, రోడ్ల మీద తిరుగుతున్న పరిస్థితులు కూడా వున్నాయి. మొన్న రిక్రూట్మెంట్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది కానీ ఇంతవరకు లెక్చరర్ పోస్టులు భర్తీ చేయలేని పరిస్థితి వున్నది. విద్యా విధానంలో ఎంతో వున్నతమైన మార్పులు తీసుకవస్తామని వదే, వదే చెబుతున్నాం కాబట్టి తొందరగా ఈ కార్యక్రమం తీసుకుని వున్నత విద్య మనకు ఎంత అవసరం వున్నదో అందరికీ తెలిసిన పరిస్థితిలో ఆ విద్యా వ్యాప్తికి సరైన నిర్ణయాలు తొందరగా తీసుకుని అలాంటి కార్యక్రమాలు చేయాలని, అలాగే కాలేజీలు లేని ప్రదేశాలలో జూనియర్ కాలేజీలు, డిగ్రీ కాలేజీలు ఇస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. కానీ ఇంతవరకు ఏ పైలు కూడా కదలని 7-40 పరిస్థితులు వా ఏరియాలో వున్నవి. ముఖ్యంగా మరి సైక్లోన్ వల్ల నష్టపోయిన రా పరిస్థితుల్లో, విద్యార్థులు ఎక్కడా ఫీజు కట్టలేని పరిస్థితి ఉంది. అట్లాగే, విన్న, మొన్న పేవర్లో చూస్తే, ట్యూషన్ ఫీజు పెంచుతున్నట్లు మంత్రివర్యులు చెప్పడం జరిగింది. కాని ఈ సమయంలో, అటువంటి కార్యక్రమం చేపట్టడం మంచిది కాదు అని మీ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే, సైక్లోన్, వరద భీభత్సం వల్ల, విద్యార్థులు తల్లిదండ్రులంతా రైతులే కాబట్టి, పంటల్ని పోగొట్టుకున్న ఈ పరిస్థితుల్లో వారు పెంచిన ఫీజులు కట్టలేరన్న విషయాన్ని అర్థం చేసుకొని, వారికి ఫీజుల్ని మినహాయించి బాగుంటుంది.

విద్యుత్ విషయానికి వస్తే 10 వేల మె.వా. విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రి గారు మంచి నిర్ణయం తీసుకొని, ఫ్రయివేట్ వ్యక్తులకు 31 మిసి పవర్ ప్లాంట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. కాని అవి ఇంకా కార్యరూపం దాల్చిన పరిస్థితి ఉంది....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎలక్ట్రిసిటీ డిమాండ్ ఇప్పుడు తీసుకోవడం లేదు. ఎద్యుకేషన్ గురించే మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చిమహేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఎద్యుకేషన్ విషయంలో మరి చక్కటి నిర్ణయాలు తీసుకొన్నారు. తొందరలోనే నూతన విద్యా విధానం తెస్తామని మంత్రివర్యులు చెప్పడం జరిగింది. దానిని త్వరలోనే అమలు చేస్తే, వచ్చే విద్యా సంవత్సరం నుండి దానిని అమలుచేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ రకంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా గవర్నమెంట్ను కోరుతున్నాను. తరువాత ఏమిటంటే, సంవత్సరం గడిచిపోతూన్నా, ఇంకా విద్యార్థులకు పుస్తకాలు చేరని పరిస్థితి ఉన్నది. తల్లిదండ్రులు కూడా చాల గోల చేస్తున్నారు. ఇక మీదట ఇటువంటి జరుగుకుండా చూడాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు విద్యా రంగానికి సంబంధించి చాలా వాగ్దానాలు చేశారు. తల్లిదండ్రులతో కమిటీలను వేసి, పాఠశాలకు సంబంధించిన ప్రతి కార్యక్రమాన్ని వారి ద్వారానే తలపెట్టడం జరుగుతుందని చెప్పారు.

ఇక ప్రాథమిక పాఠశాలల విషయానికి వస్తే, మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఇంకా విద్య పెరిగే అవకాశం కనబడటం లేదు. కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాకాని సరైనటువంటి విధానం లేక, పిల్లలకు సరైనటువంటి విద్యను మనం ఇంకా ప్రాథమిక దశలోనే అందివ్వలేని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి అక్కడ కూడ నూతన ఉత్తేజంతో కార్యక్రమాలు తీసుకొని, ప్రతి ఒక్కరికి విద్యను అందించే కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలని, అందులో తల్లిదండ్రులను భాగస్వాములుగా చేసి, హెడ్ మాస్టర్తో ఒక కమిటీని వేసి, అక్కడ విద్యా వ్యాప్తి కొరకు చర్యలు చేపట్టాలని, దానిని తొందరగా అమలుచేస్తే మనం అనుకొన్న అచీవ్మెంట్ వస్తుందని మీ ద్వారా తెలియచేసుకొంటున్నాను.

అట్లాగే పశు సంవర్ధక శాఖ విషయానికి వస్తే, చాల డబ్బులు ఖర్చు పెట్టి పశువుల ఆసుపత్రుల కొరకు బిల్డింగ్స్ కట్టారు. కాని డాక్టర్స్ను వేసుకొనే పరిస్థితి లేదు. ఇటీవల వచ్చిన, సైక్లోన్, వరద భీభత్సం వల్ల చాలా పశువులు మరణించడం జరిగింది. డాక్టర్స్ కొరత ఉండడం వల్ల ఈ కార్యక్రమాలు ముందంజ వేయడానికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. కాబట్టి తొందరలోనే డాక్టర్ల పోస్టులను భర్తీ చేసి, అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతులను ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గిర్రెల పెంపకందార్లు తుఫాను వల్ల చాల ఇబ్బందులు వడ్డారు. వేలాది గిర్రెలు చనిపోయాయి. వారికి నష్టపరిహారం ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. వారికి ఎటువంటి సహకారం అందని పరిస్థితి ఉంది. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ, బ్యాంకులు ముందుకు రాకపోవడం వల్ల మత్స్యకారులు, గిర్రెకాపరులకు గాని ఆర్థిక సహాయం అందని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి వీరి విషయంలో మంత్రిగారు తగు చర్యలు తీసుకొని, వారికి నష్టపరిహారం చెల్లించే విధంగా, నూతన పశువుల హాస్పిటల్స్ను ఏర్పాటు చేయించే విధంగా, డాక్టర్ల పోస్టులను భర్తీ చేసే విధంగా వారు ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయ రంగానికి వస్తే మన దేశం నూటికి తొంభై శాతం వ్యవసాయ రంగం మీదే ఆధారపడి ఉందన్నది అందరికీ తెలిసిన సంగతే. అట్లాగే మన రాష్ట్రంలో చూసుకుంటే నూటికి తొంభై అయిదు శాతం మంచి వ్యవసాయాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని జీవిస్తున్నారు. రైతాంగానికి చక్కగా ఉపయోగపడే మంచి కార్యక్రమాల్ని కూడ బడ్జెట్లో చూపించడం జరిగింది. ప్రతి కార్యక్రమం కూడ రైతుకే అందేటట్లు చేసినట్లయితే, మనం అనకున్న అచీవ్మెంట్ చేరడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ముఖ్యంగా విలేజ్ను యూనిట్గా తీసుకొని క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్స్ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినట్లయితే, రైతులను ఆదుకొనే పరిస్థితి ఉంటుంది. అప్పుడే రైతుకు న్యాయం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మండలాన్ని యూనిట్గా తీసుకొంటే, వరదలు, తుఫాను సమయంలో వాచికి సహాయం అందించలేని పరిస్థితుల్లో ఉంటాం. కాబట్టి ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకొని వచ్చి, విలేజ్ను యూనిట్గా తీసుకొని రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

కొత్త వరి పంగడాలను ఇస్తామని చెబుతున్నారు. మంత్రివర్గుల దృష్టికి ఈ విషయాన్ని చాలా సార్లు తీసుకొని వచ్చాను. విత్తనాల సరఫరాలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయని, చాలా విత్తనాలు మొలకెత్తలేదని చెప్పాను. రాబోయే సీజన్లో అయినా మంచి విత్తనాలు సరఫరా చేయించడానికి అధికారులకు సరైనటువంటి ఆదేశాలివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో మంత్రి గారికి కూడ ఒక లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. అట్లాగే పురుగుల మందుల విషయంలో కూడా కల్తీ జరుగుతున్నట్లు చెప్పడం జరిగింది. కానీ వారి మీద యాక్టన్ తీసుకొనే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. కాబట్టి ఎవరయితే తప్పు చేశారో ఒకేసారి నిర్ణయం తీసుకొని, వారిని కఠినంగా శిక్షించినట్లయితే, రాబోయే రోజుల్లో అయినా మంచి పురుగు మందులు లభించే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి, ఆ రకంగా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

కొత్త వరి పంగడాలను తయారుచేయడంలో మన రాష్ట్రం బాగా వెనుకంజ వేసి ఉంది. ఈ విషయంలో పంజాబ్ ముందుకు పోతున్నది. కాబట్టి ఈ విషయంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకొని వ్యవసాయ రంగంలో చక్కటి కార్యక్రమాన్ని తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఖర్చు పెట్టే ప్రతి పైన కూడ రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా చేసినట్లయితే మనం తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు సఫలీకృతం అవుతాయి.

నీటి పారుదల విషయానికి వస్తే ముఖ్యంగా మాకు ఉన్నటువంటి ఏటి గట్టు పటిష్టంగా లేవు. వరదలు వచ్చినప్పుడు, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో చాలా ఇబ్బందులు వడే పరిస్థితి ఉన్నది. మంత్రిగారికి ఒక లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. ఏటి గట్టు బలహీనంగా ఉన్న పరిస్థితుల్లో వాటిని పటిష్టం చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వం నుండి నిధులు తీసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కృష్ణా నదిని ఏ రకంగా అభివృద్ధి చేయడానికి కార్యక్రమం తీసుకొన్నారో, అదే రకంగా గోదావరి డెవలప్మెంట్ కోసం మేము ఇదివరలో కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగడం జరిగింది. కాబట్టి గోదావరి అభివృద్ధి కోసం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి గ్రాంట్స్ తీసుకొని రావలసిన పరిస్థితి మన మీద ఉంది. అట్లాగే వరద క్రైమ్లో కేంద్రప్రభుత్వం నుండి ఇంకా కొంత గ్రాంట్స్ రావలసిన పరిస్థితి ఉంది. వరదలకు ముందుగా కావలసిన సిమెంట్, కర్రలు మొదలైన

సదుపాయాలు సమకూర్చుకోవలసి ఉంది. ఎన్నిసార్లు చెప్పినా, అటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం లేదు. అవిధంగా చేయకపోవడం వల్ల రైతులు కష్టాలు ఎదుర్కొంటున్నారని చాలా సమస్యలు పరిస్థితి ఉంది. దాని వల్ల లక్షలాది రూపాయలతో ఖర్చు పెట్టవలసిన పనుల్ని కోట్లాది రూపాయలతో పూర్తి చేయవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి ఈ విషయంలో కార్యక్రమాల్ని చేపట్టవలసిన బాధ్యత నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి మీద ఉందని చెబుతున్నారు.

అదే విధంగా అవుట్-స్టాండ్స్ పాడైపోతున్నాయి. దాన వల్ల గోదావరి నిరుపాలాల్ని ముంచువేసే ప్రమాదం ఉన్నది. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు డ్రైరేజీ వ్యవస్థను అభివృద్ధి పరిచేందుకు కోట్లాది రూపాయలు తీసుకొని వచ్చి బాగుపరిచారు. అయితే మేజర్ డ్రైయిన్ వ్యవస్థను బాగు చేయించడం జరిగింది, కాని కంట్రాక్టర్ల యొక్క లోపం వల్ల ఒకటి, రెండు నెలలకే మళ్ళీ కూరుకొనిపోయాయి. ఏవయితే బాగు చేశారో ఆగస్టు కప్పుబడిపోయాయి. వాటిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది. కాబట్టి ఏటా దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఈ వేసవి సీజన్లో వాటిని బాగు చేయించి, గుడ్లు పడిన వాటిని పూడిసింపించేందుకు గ్రాంట్స్ ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మంత్రివర్గులను కోరుతున్నాను.

అట్లాగే కాలువల ప్రక్కన ఎంతో మంచి పేద వర్గాల వారు ఆకుపై చేసుకొని నివసిస్తున్నారు. దాని వల్ల అటు డ్రైన్, ఇటు ఇరిగేషన్ సిస్టమ్ దెబ్బతిని, నీటి ప్రవాహానికి ఆటంకం కలిగిస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వ పరంగా సరైనటు వంటి యాక్షన్ తీసుకొని, వారికి వేరే దగ్గర వసతి సదుపాయం కల్పించి, నీటి ప్రవాహానికి అడ్డం లేకుండా మాడవలసిన బాధ్యత నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగారి మీద ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పిహెచ్. రాజరెడ్డి :- పాయింట్ ఆఫ్ సర్క్యూస్. చిన్న రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే, మేము ఇండాకే మాట్లాడుతున్నప్పుడు మంత్రిగారు ఖండించారు. 1996-97 అగ్రికల్చర్ డిమాండ్ లో పేజ్ నెంబర్ 5లో 96-97లో ఆశించిన వివిధ పంటలు, ఉత్పత్తులు, ఉత్పాదకాల సరఫరా ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయన్నారు. అహార ధాన్యాలు 163 లక్షల టన్నులు, నూనె గింజలు 31 లక్షల టన్నులు, ప్రత్తి 15 లక్షల బేళ్లు అని చెప్పితే, నేను 140 లక్షల టన్నులు మాత్రమే అని చెప్పితే ఖండించారు. 1996-97 వ్యవసాయ డిమాండ్ పుస్తకాన్ని పంపిస్తున్నాను చూడండి. 163 లక్షల టన్నుల డిమాండ్ మాత్రం కరెక్ట్. దానిని మంత్రిగారు సరిచేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి) :- అధ్యక్షా, వ్యవసాయం, ఎనిమిదో హాజ్చెంథరీ, డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ పద్ధతి మీద మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అపారమైన ఖనిజ సంపద, సువిశాలమైన సాగు భూమి, పుష్కలమైన జల వనరులు, పొడవైన తీర ప్రాంతం ఉన్న మన రాష్ట్రంలో అనేక ప్రకృతి వనరులున్నప్పటికీ ఈ రోజున మనం 7-50 అగ్రికల్చర్ విషయంలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నాం. ఈవేళ కేవలం మనం 41 లక్షల రూ. హెక్టార్ల భూమిని మాత్రమే సాగు చేస్తున్నాం. మన ఈ రాష్ట్రంలో 274.4 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో కేవలం 41 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రమే సాగులో వుందంటే, ఎన్ని లక్షల హెక్టార్ల భూమి

నిరుపయోగంగా వుందో ఆలోచించండి. దీనికి కారణం ఏమిటి? దీనిని మనం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఆస్తి అల్పట్టి డ్యాం గురించి మాట్లాడుతూ, నీరు కావాలంటే, కాంగ్రెసు వారు వచ్చి అల్పట్టి డ్యాంను 1967లో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్లియరెన్సు యిస్తే, తీర్మానం చేసి, కష్టం వచ్చిందని, వ్యవసాయం లేదని పంటలు లేవని. భోజనం లేదని చెబుతూ వుంటే, వారు మనకు ఇద్దం వచ్చి, యిది మీరు చేసిన పనే అంటూ వుంటే, యింతకంటే ఏమి చెప్పాలి? నాకు అర్థం ఏదంటే, 40 సంవత్సరాలు పాలించిన కాంగ్రెసు వారు ఈ భూమి ఖాళీగా వుందని అంటే, ఏములు లేవు, ప్రాజెక్టులు లేవు, నీటి వనరులు లేవు అన్నారు. జీవనదులున్నాయి. నదులలో నీరు ఏముందిపోయింది? మీరు ఏ ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు యిచ్చారు? వారు ఈ అల్పట్టి డ్యాం మీద అడ్డం వస్తున్నారంటే వారికి తెలియక కాదు, తెలిసే అడ్డుపడుతున్నారు. టి.వి.లు టేడియోలు వచ్చేక బయటి ప్రజలు మనలను చూస్తున్నారు. ఈ ప్రజలకు కావలసిన ఆగ్రికల్చర్ మీద కాని, ఉత్పత్తుల మీద కాని, భోజనం విషయంలో గాని రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయాల మీద ఏరికి విధానం ఏదీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. జీవనదులు ఉన్నాయి. అనేకం వున్నాయి. కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నా, కావేరి వంటి నదులలో నీరు, కృష్ణా, డెల్టాలలో నీరు, మిగులు జలాల విషయానికి వస్తే...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అగ్రికల్చర్ గురించి మాట్లాడండమ్మా. ఇరిగేషను గురించి మాట్లాడుతున్నారు మీరు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ :- ఈ వేళ మిగులు జలాల విషయానికి వస్తే దగ్గర దగ్గరగా వెయ్యి టి.ఎం.సి.ల నీరు వృధాగా పోతోంది. వృధాగా సముద్రంలో కలిసిపోతున్నాయి. ఒక డ్యాం గాని, ప్రాజెక్టు గాని, రిజర్వాయరు గాని కట్టిన పాపానపోయారా? బచావత్ అవార్డు ప్రకారం 2000వ సంవత్సరం నాటికి ఇరిగేషనుకు ఎవరికి మిగులు జలాలు కావాలో వారికి తెలుసు మాకు తెలుసు. ఒక్క ప్రాజెక్టు కట్టారా? పులిచింతల, నాగార్జునసాగరు ఎడమగట్టు కాలువ, శ్రీశైలం కుడిగట్టు కాలువ.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇరిగేషను గురించి మాట్లాడుతున్నారమ్మా మీరు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ :- నీరు లేకుండా మనం వ్యవసాయం ఎట్లా చేస్తాం? ముందు మనకు నీరు కావాలి. నీరు వచ్చాకనే అగ్రికల్చరుకు కావలసిన వనరులు వస్తాయి. నీరు లేకుండా పంటలు ఎట్లా వస్తాయి? అగ్రికల్చర్ కావాలంటే ముందు నీటి వసతి కావాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. 1635 హెక్టార్ల భూమి నిరుపయోగంగా వుందని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. మనవాళ్లు చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో 75 శాతం అగ్రికల్చర్ మీద ఆధారపడి వుందని చెబుతున్నారు. ఇది వాస్తవం కాదా? ఈ 75 శాతం మందికి ఈ రైతాంగానికి ఎంతవరకూ మనం ఉపయోగపడే కార్యక్రమాలు చేశాం? ఈ వేళ మీకు మనవి చేసేది, రైతులకు కావలసిన విత్తనాలు గాని, ఎరువులు గాని, నీరు గాని యిప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇరిగేషను గురించి మాట్లాడుతున్నానని అన్నారు. నీళ్లు లేకుండా రైతులకు పంట ఎట్లా వస్తుంది? విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుల మందులు రైతులకు యిస్తే తప్ప రైతులు పంటలు పండించలేదు. జాతీయాదాయం పెరగాలంటే సరైన సౌకర్యాలు యిచ్చి,

రైతుకు న్యాయం జరగాలంటే ఎరువులు, మందులు, కావలసిన వస్తువులు ఎన్నో చేయాల్సిన అవసరం వుంది.

మంత్రి గారికి మనవి చేసేదేమిటంటే, మార్కెటింగ్ యార్డు వున్నాయి. రైతుగారికి ఈ మార్కెటింగ్ యార్డు వరకూ లింకు రోడ్డు ఏర్పాటు చేయడానికి 20 శాతం పెట్టాల్సి వుంది. రైతు పండించిన పంటను బయటకు తీసుకురావడానికి రోడ్డు లేని కారణంగా రైతు యిబ్బందికి గురవుతున్నాడు. మీ ద్వారా మనవి చేసేది, 20 శాతం సెస్సులో చాలి కొరకు రైతు వాళ్ళనందరిని రోడ్డు కొరకు వెచ్చించాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక మార్కెటింగ్ యార్డు వుంటే వారికి సౌకర్యంగా వుంటుంది. గోడౌన్సు కడితే, ధరలు పెరిగి అమ్మకాలు పెరుగుతాయి. గోడౌన్సు లేని కారణంగా రైతు అప్పటికప్పుడు పంటను అమ్ముకోవడం వల్ల ధరలు గిట్టుబాటు కావడం లేదు.

ఇకపోతే, మనం అగ్రికల్చరు గురించి మాట్లాడుతున్నాం కాబట్టి, ప్రతి జిల్లాలో రైతులను ఎడ్యుకేట్ చేయాలి. జూన్ జూలై నెలల్లో నాట్లు వేసి కవుడు నరైన నీరు అందక, నరైన వంగడాలు లేక యిబ్బంది పడుతున్నారు. రైతుకు ఎడ్యుకేషను లేకపోవడం వల్ల ఏ మందులు వేయాలో, ఏ ఎరువులు వేయాలో తెలియని స్థితిలో వున్నారు. కాబట్టి మండలానికి ఒక స్కూలు ఏర్పాటు చేయాలి. ఆశ్రమపాఠశాల లాంటిది రైతులకు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. 8.00 మందులు, ఎరువులు, విత్తనాలు లేక రైతులు సరే బాధలు ఏమీ తెలియకుండా రా. నవ్వుతున్నారు. అలా నవ్వవద్దు. పంట వేయగనే అక్కడ బ్రెఫాయిడ్, కాన్సర్ ఇలాంటి వ్యాధులు వస్తున్నవి. ఆ జబ్బుల విషయంలో ఒకసారి ఆలోచించి అగ్రికల్చర్ వారికి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జిల్లాలో డైరెక్టర్స్, అసిస్టెంట్స్ వుంటారు. వాళ్లందరు కూడా రైతులను ఎడ్యుకేట్ చేయాలి. ఏ జబ్బు వచ్చినప్పుడు ఏ మందులు వేయాలో తెలియని పరిస్థితులలో స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మన రాష్ట్రంలో తక్కువగా వుండడం చేత డొనేషన్లు కట్టి ఇతర రాష్ట్రాలకు మన బిడ్డలను పంపిస్తున్నాము. మనకు ఇవాళ రావలసిన డొనేషన్ డబ్బు అంతా ఇతర రాష్ట్రాలకు పెడుతున్నది. కాబట్టి ఇక్కడ ఇంజనీరింగు కాలేజీలు ఎక్కువగా పెట్టించవలసిందిగా, అదే విధంగా మెడికల్ కాలేజీలు ఈ రాష్ట్రంలో తక్కువగా వున్నాయి కాబట్టి మెడికల్ కాలేజీలు కూడా మన రాష్ట్రంలోనే పెట్టి మన డొనేషన్స్ అన్ని ఇతర రాష్ట్రాలకు పోకుండా మన రాష్ట్రంలోనే ఉపయోగించుకొనే లాగా చూడవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. అదే విధంగా హైద్రాబాద్ లో ఒక మహిళా మెడికల్ కాలేజీ కావాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు అన్న ఎన్.టి. రామారావు గారు 1987వ సంవత్సరంలో మహిళా మెడికల్ కాలేజీ కొరకు ప్రయత్నం చేశారు. ఇప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేసేది ఏమిటంటే మహిళలకు మెడికల్ కాలేజీ ఒకటి కావాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా పట్టాదారు పాను పుస్తకాలు అడంగల్ రైతులకు ఇస్తున్నారా, లేదా? టైటిల్ డీడ్ లేక వాళ్లకు లోన్లు ఇవ్వడం లేదు.

ఎయ్యకేషన్ గురించి, అనిమల్ హాజరెండ్రి. డైరీ డెవలప్ మెంట్ గురించి మాట్లాడాలి. ఇన్ని పద్దులు ఒకసారి ఇచ్చి మముమలను మాట్లాడవద్దని అంటే ఎలా వీలవుతుంది. అన్ని పద్దులు ఒకేసారి లవ్వడం అంత మంచిది కాదు. డైరీ డెవలప్ మెంట్ విషయానికి వస్తే మేలుజాతి గేదెల కోసం ఏమి చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ పిండ మార్పిడి అని, మేలుజాతి దూడలు కావాలని గుంటూరు జిల్లాలో పెట్టి మరల దానిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారు. మేలుజాతి దూడలు కావాలంటే పిండ మార్పిడి కావాలి. కట్టిన దూడలకు కూడా పాలు పిండే విధానం ఇక్కడ కార్మికులయ్యాల్సి వున్నది. ఆలాంటి మార్పిడి వలన మేలుజాతి గేదెలు వస్తాయి. ఇంకా చెప్పవలసినవి చాలా వున్నాయి. కానీ మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వడం లేదు. ఇంతవరకు అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ చి. లక్ష్మణరావు (నరసన్నపేట్) :- ఆధ్వర్య, ఈ రోజు వ్యవసాయశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ కు నా సంపూర్ణ మద్దతు తెలియజేస్తూ తమ ద్వారా మంత్రిగారికి కొన్ని సూచనలు ఇవ్వడలచుకున్నాను. భారతదేశంలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర అన్నపూర్ణగా, అలాగే దక్షిణ దేశ ధనాగారంగా ఎంతో కీర్తి ప్రతిష్టలు పొందిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. అయితే ఒకప్పుడు ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో నేను రైతును. రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చానని చెప్పుకోడానికి గర్వపడే రైతు పరిస్థితి ఈ రోజు పరికించి చూస్తే నేను రైతును అని చెప్పుకోడానికి సిగ్గుపడుతున్న రైత్యస్థితికి దిగజారిన విషయం మనందరం ఒప్పుకోక తప్పదు. రైతు పరిస్థితులను, ఈ వ్యవసాయ వ్యవస్థను మార్పు చేయడానికి ప్రభుత్వం అనేక రంగాలలో కృషి చేస్తున్నప్పటికీ రైతుల అవసరాలకు సరిపడినంత స్థాయికి ఎవరగలేకపోతున్నాము. రైతు పరిస్థితి ఒకసారి మనం పరికించి చూస్తే ఒక వైపు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు. ప్రతికూల వాతావరణం, సకాలంలో నీరు అందకపోవడం వ్యవసాయ రంగానికి ఇస్తున్న చిమ్మత్ కట్ అయితే ఏమి సక్రమమైన ధరలు లేకపోవడం, అలాగే పంటకు పెట్టే పెట్టుబడి ఆధికం కావడంతో రైతు పరిస్థితి రోజు, రోజుకు దిగజారి పోతుందనే విషయం మనం ఒప్పుకోక తప్పదు. ముఖ్యంగా ఆంధ్రరాష్ట్రం వ్యవసాయక రాష్ట్రం. 70 శాతం మన ఆంధ్ర ప్రజానీకం వ్యవసాయ రంగంపైన ఆధారపడిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. అయితే దానిని 'అదును, పదును' అంటాము. 'అదును' అంటే సకాలంలో ఎప్పుడు ఏ పని చేయాలి, అలాగే వ్యవసాయానికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు కల్పించి ఆ విత్తనాలు వాటడం, ప్లాన్ టేషన్ చేయడం, ఎరువులు వేయడం కానీ, సకాలంలో జరగాలనేది వ్యవసాయ సూత్రాలలో 'అదును, పదును' అని పిలుస్తారు. విత్తనాల గురించి ఒకసారి ఇక్కడ చర్చించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రోజు రైతుకు అవసరం అయ్యే మొత్తం విత్తనాలలో 20 శాతం కూడా మన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు అందించలేని విషయం వాస్తవం. ఎందుకంటే ఈ రోజు ఎరువులు, విత్తనాలు, పూర్తిగా మార్పు చేస్తే పంటలు ఆధిక దిగుబడి వస్తున్నాయని అనుభవపూర్వకంగా తెలిసింది. అయితే వారికి కావలసిన విత్తనాలు ఈ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు అందించలేని పరిస్థితి మనందరికీ తెలుసు. ముఖ్యంగా మనం కొన్ని చోట్ల పరికించి చూస్తే సకాలంలో ఏ విత్తనాలయితే వేయాలి అని ఆ పదును, తడి ఆరిపోయేవరకు ఆ సంస్థలు అందించలేని పరిస్థితి మనకు తెలుసు. మరి కొన్నిటి దగ్గర లో క్యాడర్ విత్తనాలు ఇవ్వడం, అవి ఎలిమినేషన్ లేని విషయం కూడా అనేక సార్లు మనం

చూస్తున్నాము. ఈ రోజు సకాలంలో విత్తనాలు యివ్వకపోగా క్వింటాలుకు మూడు రెట్లు అధికంగా వసూలు చేస్తున్నారు. రైతు ఎంతో ఆశతో విత్తనాలు మొలకెత్తకపోవడం సర్వసాధారణంగా మనం చూస్తున్నాము. అయితే ఈ మొలకెత్తని విత్తనాల కోసం అనేక సందర్భాలుగా గుర్తిస్తే కేవలం ఓదారుస్తున్నారు కానీ దాని వలన రైతు ఎంత నష్టపోతున్నారనేది ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే సకాలంలో విత్తనాలు మొలకెత్తక పోవడం వలన ఆ కార్తి పోయి మొత్తం పంట మీదే దాని తాలూకు ఎంపెక్ట్ పడుతుంది. ఈ నాసిరకం విత్తనాల వలన కానీ ఎలిమినేషన్ లో ఆవకతవకలు జరిగిన విత్తనాలను సప్లయ్ చేయడం వలన రైతు పొందిన నష్టాన్ని ఆ సంస్థ భరించే విధంగా చేయాలని తమ ద్వారా విజ్ఞప్తి 8-10 చేస్తున్నాను. అంతేకాదు, ఈ రోజే మనం చూస్తున్నాము. నకిలీ మందులు కాని, నకిలీ రా. విత్తనాలు కాని, నకిలీ ఎరువులు కాని ఎన్నో రకాలు మార్కెట్ లోకి వస్తున్నాయి. ఇవి నియంత్రణ చేయడానికి అనేక చట్టాలున్నప్పటికీ చట్టాలు చట్టాలుగానే మిగిలిపోతున్నాయి. ఈ వ్యాపారస్థులు చేస్తున్న అక్రమాలకు హద్దూ, ఆదుపూ లేకుండా పోతున్నాయి. రైతుకు సాంకేతికపరమైన నాలెడ్జ్ లేకపోవడం, వారికి కావలసిన స్థితిలో పోరాటం చేయడానికి అవకాశం లేని రైతు ఇదంతా నా ఖర్మ అని సరిపెట్టుకుని నష్టాన్ని భరిస్తూ వేరే మార్గం లేక బ్రతుకున్న పరిస్థితి మీకందరికీ తెలుసు. ఈ రోజు మా జిల్లాలలో పల్లెటూర్లలో 1, 2 ఎకరాల రైతు పరిస్థితి తీసుకుంటే, 2 ఎకరాల భూమిని నమ్ముకుని కుటుంబం అంతా వ్యవసాయం చేసే కంటే, ఆ 2 ఎకరాలు అమ్మి ఎక్కడైనా ఉద్యోగం చూసుకుంటే కుటుంబమంతా బ్రతకవచ్చని వారు అనుకుంటున్న పరిస్థితిని పరిశీలన చేయాలి. చిన్నకారు రైతాంగం, తనూ, తన భార్య, పిల్లలకు కూలి కూడా కిట్టని పరిస్థితికి రోజు రోజుకూ దిగజారుతున్నారు.

ముఖ్యంగా ఈ గ్రీన్ రివల్యూషన్ కోసం ఎన్నో రకాల విత్తనాలు తయారుచేస్తున్నాము. సాంకేతికపరమైన ఎన్నో మార్పులు తీసుకువస్తున్నాము. ఇవి సకాలంలో రైతుకు చేరుతున్నాయో లేదా అనేది పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను, ఒక రైతుగా అనేక సంవత్సరాల నుంచి వ్యవసాయం చేస్తున్నాను. మనకు ఎన్నో మంచి పరి వంగడాలున్నాయి. రీసెర్చ్ స్టేషన్ మార్డేరు కాని, ఐ.ఇ.టి. విత్తనాలు కాని, ఐ.ఆర్. విత్తనాలు కాని, రాజేంద్రనగర్ యూనివర్సిటీ రూపొందిస్తున్న అనేక రకాలు ఈ రోజు భారతదేశంలోనే ఒక ముఖ్యమైన చరిత్ర సృష్టించిన విషయం వాస్తవంగా ఒప్పుకోవాలి. వా ఆనుభవం కోసం చెబుతున్నాను. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, విజయనగరం జిల్లాలు, మా భూసారం కాని, వాతావరణ పరిస్థితులు కాని. రియిన్ ఫాల్ కాని రాష్ట్రంలో మిగతా జిల్లాలకూ, మాకు డిఫరెన్సు వుంది. ముఖ్యంగా సాయిల్ కండిషన్స్ లో ఎంతో తేడా వుంది.

ఎందుకంటే. ఈ రోజు మార్డేరులో తయారుచేసిన విత్తనాలు ఇక్కడ 40 బస్తాలు ఇస్తే, మేము టెక్నికల్ గా ఎంతో కష్టపడి పండించినప్పటికీ 20 బస్తాలు కూడా సాధించలేని పరిస్థితి మా జిల్లాలో ఎదుర్కొంటున్నాము. మా జిల్లాలో రాజ్ లులో కాని, విశాఖపట్నం, అనకాపల్లిలలో కాని ఈ పరి విత్తనాల రీసెర్చ్ స్టేషన్లు వున్నాయి. రీసెర్చ్ అక్కడి ప్రజలకు కాని, అక్కడి వాతావరణ పరిస్థితులకు కాని అనుకూలంగా మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది.

ఎందుకంటే ఈ రోజుకు ఇక్కడ మాస్టరులో మంచి విజ్ఞానాలు రూపొందిస్తున్నారు. రాజేంద్రనగర్‌లో రూపొందిస్తున్నారు. ప్యాడీ రీసెర్చ్ స్టేషన్లలో విత్తనాలు వస్తున్నప్పటికీ మా జిల్లాలో రీసెర్చ్ స్టేషనులో - నేను చెప్పకూడదేమో కాని - రూపొందించిన విత్తనాలు ఒక్కటి కూడా రైతులను ఆకర్షించి, వారికి అనుకూలంగా రిజల్ట్ తెచ్చిపెట్టుపోయిందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. మా జిల్లాలో, మా వాతావరణ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రక్కనే వున్న కటక్ రీసెర్చ్ స్టేషనులో వందే వరి వంగడాలు మాకు క్షీక ఆవుతున్నాయి. రైతుల ఆదరణ పొందుతున్నాయి. దాని వల్ల వారు లబ్ధి పొందుతున్నారు. మా యూనివర్సిటీ వరిధిలో వందే రీసెర్చ్ స్టేషన్లలో పరిస్థితులు వెరేగా వున్నాయి కనుక రాజీలు కాని, ఆనకాపల్లి కాని. ముఖ్యంగా ఉత్తరాది జిల్లాలకు సంబంధించిన రీసెర్చ్ స్టేషన్ల స్థాయి పెంచి రైతులను ఆదుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

వేరుశనగ కాని, పల్వెస్ కాని తీసుకుంటేమా 3 జిల్లాల యొక్క వాతావరణానికి అనుగుణంగా రూపొందించింది ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఒక్క విత్తనం కూడా జరగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వేరుశనగలో ఎంతో అనుభవం వున్న రాయలసీమ ప్రాంతంలో కదిరి విత్తనాలు కాని, టి ఎం.వి. విత్తనాలు కాని ఎంతో ప్రాముఖ్యత పొందాయి. ఈ జిల్లాలలో ఎకరానికి 35 బస్తాలు దిగుబడి వస్తే, అవే విత్తనాలు మా జిల్లాలలో మేము వేసి ఎంతో కష్టపడి పండించినప్పటికీ, 10, 12 బస్తాలు కూడా మాకు దిగుబడి రావడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే ఈ రోజు పల్వెస్ తీసుకుంటే, 10 క్వంటాళ్లు కూడా పండుతున్నాయి. ముఖ్యంగా లాంగ్ ఫార్మ్‌లో అనేక మంచి వంగడాలు ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా నేను మంత్రి గారికి చెప్పాడి. ఈ వాతావరణ పరిస్థితులు చేరు. భూసార పరిస్థితులు చేరు, వర్షపాతం చేరు. దానికి అనుగుణంగా మాత్రమే విత్తనాలను రూపొందిస్తున్నారు. మా ఉత్తరాది జిల్లాలకు సంబంధించి ఈ విత్తనాలను మేము తీసుకెళితే 25 శాతం కూడా సాధించలేకపోతున్నాము ఉత్పత్తిని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

కనుక ఈ పల్వెస్ కాని, వేరుశనగ వంట కాని, నూనె గింజల ఉత్పత్తి కాని, వరివంగడాలు కాని మా 3 జిల్లాలకు సరిపోయేటట్లు స్థాయిని పెంచాలి. మా 3 జిల్లాలు 90 శాతం వ్యవసాయ జిల్లాల్లో తప్ప మాకు ఇంకొక ఇండస్ట్రియల్‌జేషన్ కాని మరొకటి కాని లేదు. కనుక ప్రత్యేకంగా మా 3 జిల్లాల పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మంత్రిగారికి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అఖరుగా ఒక సూచన. రీసెర్చ్ స్టేషన్లు ఈ రోజు ఎన్నో చోట్ల వున్నాయి. గతంలో నేను రాజేంద్రనగర్ అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ అడ్వైజరీ బోర్డు మెంబరుగా వనిచేశాను. నేను ఆ రోజు ఒక సూచన చేశాను. పరి వంగడాలు కాని, పల్వెస్ కాని రాష్ట్రంలో అనేక సూతన ఉత్పత్తులు చేస్తున్నాము. ఒక వంగడం ఒక ప్రాంతంలో పెంచే అయితే అదే వంగడం ఇంకొక ప్రాంతానికి పరిపావడం లేదు. పేపర్లో కాని, రేడియోలో కాని చూసి ఈ వంగడం మాకు ఉత్పత్తికి వనికొస్తుందని చెప్పి మిగతా జిల్లాల రైతులు తీసుకెళితే, ఉత్పత్తులలో ఎంతో వ్యత్యాసంతో వస్తామని విషయం అనుభవపూర్వకంగా వుంది. మండల స్థాయిలో మనం ఎట్లాగూ పెట్టలేము. కనీసం ప్రతి డివిజన్ స్థాయిలో, రిజిస్ట్రేషన్ పద్ధతిలో ఏదో ఒక గ్రామంలో 10 ఎకరాల

పల్లం, 10 ఎకరాల మెట్లలో ఏదైతే రాష్ట్రంలో ఫెచింగ్ వండే విత్తనాలున్నాయో, ఆ విత్తనాలను ట్రయల్ పీరియడ్ లో వేసి ఒక సంవత్సరం వ్యవసాయం చెయ్యాలి. ఆ వ్యవసాయం చేసినపుడు ఈ వాతావరణ పరిస్థితులకు రాష్ట్రంలో పండిస్తున్న ఎటువంటి విత్తనాలకు బెస్ట్ రిజల్ట్ వస్తున్నాయో, ఆ విత్తనాలను రైతులకు ఇచ్చి ఎంకరేజ్ చేస్తే రైతులు నష్టపోయే పరిస్థితి తగ్గించి మంచి లబ్ధి పొందే అవకాశం వస్తుంది. కనుక బెంజరగీగా 10 ఎకరాలు కొలుకు తీసుకొని ప్రతి డివిజను హెడ్ క్వార్టర్స్ లోనూ రాష్ట్రంలో వుండే మంచి రకాలైన విత్తనాలను గవర్నమెంటే రీసర్చి చేసి, మంచి విత్తనాలను రైతులకు సజ్జెస్ చేస్తే రైతులు లబ్ధి పొందుతారని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు ఆఖరుసారిగా - మార్కెటింగ్ శాఖా మంత్రిగారు ఒక పద్దు ప్రవేశపెట్టారు. 1977-80 మధ్యలో మార్కెట్ కమిటీ ఆధ్వర్యంగా నేను పనిచేశాను. ఆ రోజున గిద్దంగులు కాని, ప్లాట్ ఫామ్స్ కాని, వెయింగ్ షెడ్స్ కాని మొట్టమొదట ఐడైట్ లో పెట్టాము. కాని ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజు వరకూ చూస్తే, మార్కెట్ రుసుం వసూలు చేస్తున్న వన్ పర్సెంట్ కేవలం కన్స్ట్రక్షన్స్ కే ఉపయోగపడుతోంది కాని మా ఉత్పాదక జిల్లాలలో ఒక్క చోట కూడా మార్కెట్ యార్డు ఫంక్షన్ నిర్వహించబడలేదు. ఇందులో 20 శాతం మనం రోడ్స్ కోసం ఖర్చుపెట్టడానికి పొందుపరచడం జరిగింది. ఈ రోడ్ల కోసం ఖర్చు పెట్టడం ఎంతో అవసరం. ఈ రైతుల దగ్గర నుంచి సెస్సు రూపంలో కొట్లాడి రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నాము. అది రైతులకు ఉపయోగపడేలా మనం రూపొందించాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మార్కెట్ యార్డులలో ఆక్సన్స్ కండక్ట్ చేసి మార్కెట్ బిజినెస్ నడిచేలా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మార్కెట్ కమిటీలో బిల్డింగ్స్ కట్టడానికి తప్ప మరే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం నెరవేరలేదని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తూ, ఈ మంచి అవకాశాన్ని నాకిచ్చిన మీకందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకట వీరయ్య :- అధ్యక్షా, ఎక్యూకేషన్ మీద చర్చ వున్నాదా లేదా అని నందిగ్డంలో కొంత మంది శాసనసభ్యులు చెప్పుడం జరిగింది. ఈనాడు ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామనే సేతుతో ఉన్నత విద్యను కూడా రాష్ట్రంలో నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాము. బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు కాని, ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న విధానాలు కాని ఈ ఉన్నత విద్య పట్ల ఏ విధంగా వున్నాయి, ప్రాథమిక విద్య పట్ల ఏ విధంగా వున్నాయనేది మనకు అర్థమవుతుంది. ఈనాడు రు. 2,070-00 కోట్లు బడ్జెట్ లో కేవలం 20 శాతం మాత్రమే హయ్యర్, యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషన్ కు కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ కు కూడా 6 నుంచి 11 సంవత్సరాల వయస్సు గల విద్యార్థులలో ఈనాడు 25 శాతం మంది స్కూల్స్ కు వెళ్లకుండా వున్నారు. 11 నుంచి 13 సంవత్సరాల వయస్సు గల విద్యార్థులలో కేవలం 44 శాతం మాత్రమే ఈనాడు స్కూల్స్ కు వెళుతున్నారు. అందుకనే ఈ విద్యార్థులు స్కూల్స్ కు రావడం కోసం మధ్యాహ్న భోజన పథకం ప్రవేశపెట్టి అందరు విద్యార్థులూ స్కూల్స్ కు వచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ప్రాథమిక విద్యను ఇంకా పెంచడానికి ప్రజల తోడ్పాటు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. జన విజ్ఞాన వేదిక, అవేక వ్యచ్చంద సంస్థలు నిరక్షరాస్యత నిర్మూలన కోసం, విద్యావ్యాప్తి

కోసం ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇస్తున్న ప్రజల వద్దకు పాలన కాని, యూత్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రోగ్రాములలో కాని ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాధాన్యత కల్పించడానికి చర్యలు 8-20 తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఈనాడు ఆపరేషన్ బ్లాక్ బోర్డు క్రింద రా. నడుస్తున్న పాఠశాలల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం అందులో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు వేతనాలు ఇస్తున్నది. 1975లో మినిమం వేజెస్ గా డి.ఎ., హెచ్.ఆర్.ఎ. ఇస్తూ ఉంటే 1975లో కోత విధిస్తారు. 1200/- మాత్రమే ఇస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న నిధులు కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈనాడు ఈ విధంగా కోత విధిస్తే ఎలా ఈ ఓ.బి.బి. పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులను దోపిడీ చేస్తోంది. కనీసం రెండు సంవత్సరాలు పూర్తయినది. ఈనాడు ఈ ఓ.బి.బి. ఉపాధ్యాయులకు వారికి ఇచ్చవలసిన ఇంక్రిమెంటు వారికి ఇచ్చి న్యాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వాస్ ఫార్మల్ ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించి రు. 21 కోట్లు కేటాయించినా, 18 నెలలుగా జీతాలు ఇవ్వడం లేదు. ఈనాడు అనేక సెంటర్స్ మూతపడుతున్నాయి. వారికి రెగ్యులర్ గా జీతాలు ఇవ్వడానికిగాను శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక స్కూల్స్ కి టి.విలను సప్లయ్ చేసింది. అందులో ఎన్ని పనిచేస్తున్నాయో చెప్పాలి. ఈనాడు వాటికిగాను ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లులు కట్టడం లేదు. టి.వి. రిపేర్లు వచ్చినట్లయితే మండల జనరల్ ఫండ్స్ నుండి ఇచ్చే ఆవకాశం లేదు. కంటింజెన్సీ ఫండ్ గత మూడు సంవత్సరాలుగా రిటిజు చేయని కారణంగా ఈరోజు టి.విలన్నీ మూతపడ్డాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏ విధంగా చర్య తీసుకుంటుందో చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఇక రేడియో కార్యక్రమానికి వచ్చినట్లయితే, విద్యార్థులు పాఠశాలలకు వెళ్లిన తరువాత వారికి సంబంధించిన రేడియో కార్యక్రమాలు ప్రసారమవుతున్నాయి. దాని వల్ల ఈ ఖర్చుంతా దుర్వినియోగం అవుతోంది. ఈ రేడియో కార్యక్రమాలు విద్యార్థులు ఇళ్లలో ఉన్నప్పుడు ప్రసారమవుతే బాగుంటుంది. వారికి ఉపయోగపడుతుంది. లేదా క్యాసెట్లు చేసినా విద్యార్థులకు వినిపించే ఆవకాశం కల్పించాలి తప్ప దాని మీద పూర్తిగా నిధులు కేటాయించి వారు పాఠశాలల్లో ఉన్నప్పుడు ప్రసారం చేయడం కాదు. మున్సిపాలిటీ పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయ పోస్టులు భర్తీ చేయని కారణంగా ఈనాడు ప్రైవేట్ స్కూల్స్ పెరిగి పట్టణాలలో విద్య వ్యాపారంగా మారిపోతోంది. వెంటనే ఆ ఉపాధ్యాయ పోస్టులను భర్తీ చేయుటకు గాను తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు పదవ తరగతికి పరీక్షా సెంటర్స్ ప్రైవేట్ స్కూల్స్ కి ఇవ్వడం వల్ల మాస్ కాపీయింగ్ జరుగుతోంది. కాబట్టి ప్రైవేట్ పాఠశాలలో ఈ పరీక్షా కేంద్రాలు పెట్టకుండా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ఇన్ విజిలేటర్స్ విషయంలో కూడా బాగాత్రలు తీసుకోవాలి. దానికి నల్గొండ ఒక ఉదాహరణ. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలించి రేపు పరీక్ష నుండనగా మొత్తం ఇన్ విజిలేటర్స్ ని నల్గొండ కార్యాలయానికి పంపించి ఎవరికి డ్యూటీ వేస్తున్నారో రేపటి రోజు వరకూ చెప్పని కారణంగా అక్కడ పగడ్బందీగా జరుగుతుంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఇంకా ఇన్ విజిలేటర్స్, సూపర్ వైజర్స్ పరీక్షా పత్రాలు లీక్ కాకుండా చూడాలి. ప్రైవేట్ యాజమాన్యం ఈ పరీక్షా సెంటర్స్ ని మేనేజ్ చేయకుండా అయితేనే ఈ పేపర్లు లీక్ కాకుండా, మాస్ కాపీయింగ్ జరగకుండా ఉంటుంది. ఈ బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ఏయిడెడ్ పాఠశాలల్లో టీచర్స్ కి గత 3 నెలలుగా జీతాలు లేవు. ఈ అంశం

ప్రతి అసెంబ్లీ సమావేశంలోనూ చర్చించడం జరుగుతుంది. కమిషనరేట్, డైరెక్టరేట్స్ వద్ద ప్రత్యేకమయిన నిధులు కేటాయించి ముందుగా వేతనాలు ఇచ్చి ఆ తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా గ్రాంట్ నుండి ఆ బడ్జెట్లో ఆ పద్దులో జమ చేయడం కొనసాగించాలని తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మూడవ తరగతి నుండి ఇంగ్లీష్ మీడియం చేస్తామని మంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. 5వ తరగతి వరకూ తెలుగులోనే ఉండాలనే నిబంధన ఉంది. ఆ విధంగానే ఉండడానికి చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. క్రొత్త భాష పెడితే పూర్తి ఆ భాష వచ్చే టీచర్స్ నీ వేయాలి. టీచర్స్ కి తర్ఫీదు లేకుండా ఆ పాస్టులు భర్తీ చేయడం వల్ల విద్యార్థులకు ఇబ్బంది. కాబట్టి 5వ తరగతి వరకూ మాతృభాషలోనే అన్ని పబ్లిక్స్ ఉండాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా 6, 7వ తరగతులకు హిందీ టీచర్స్ లేరు. ఇంగ్లీష్ టీచర్స్ కూడా ఉన్నా అనుభవం లేని వారు ఉన్నారు. ఈ పద్ధతిని ప్రభుత్వం సరిచేయాల్సిన అవసరం ఉంది. 1980 తరువాత ఏ ఒక్క స్కూల్ కి గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇవ్వని కారణంగా అనేక స్కూల్స్ పరిస్థితి ఇబ్బందికరంగా ఉంది. ప్రభుత్వ ఆనుమతితో కొత్త సెక్షన్స్ ప్రారంభించిన వారికి గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ లేని కారణంగా చాలా ఇబ్బంది. కాబట్టి ఈ విషయంలో కూడా చర్యగైకొనవలసి ఉంది. డైట్ సిబ్బంది గత 10 సంవత్సరాలు పని చేసినా ఇప్పటికీ సర్వీస్ రూల్స్ నిర్ణయించలేదు. అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వం హామీ కూడా ఇచ్చింది. వారికి సర్వీస్ రూల్స్ విషయంలో వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. గురుకుల పాఠశాలల విషయానికి వస్తే, పాఠశాలలో పని చేస్తున్న వారిని జిల్లా క్వార్టర్స్ రిక్రూట్మెంట్ చేసి రాష్ట్ర స్థాయిలో ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారు. ఈ రోజు ప్రిసిడెన్షియల్ ఆర్డర్స్ ఉన్నా దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయని కారణంగా నానా ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తోంది. ఇక అక్కడ వంటచేసేవారు, స్వీపర్స్ తెలంగాణా వారు పనికి రారా? ఇది అటానమస్ బాడీ. గతంలో అసెంబ్లీలో ఈ విషయం మీద ముఖ్యమంత్రి హామీ ఇచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గురుకుల పాఠశాలలో పనిచేస్తున్న 4వ తరగతి ఉద్యోగులని జిల్లాస్థాయిలో బదిలీ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. మైనారిటీ విద్యాసంస్థల పట్ల కూడా ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టాలి. రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాల ప్రారంభిస్తామని దానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు జారీ చేస్తామని రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించారు. ఇప్పటివరకూ సంబంధిత ఉత్తర్వు జారీ కాలేదు. విద్యా సంవత్సరం అయితే కొత్త నిబంధనలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. వెంటనే రంగారెడ్డి జిల్లాలో మైనారిటీ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీకి సంబంధించి ఉత్తర్వు జారీ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. జూనియర్ కళాశాలలు, ఆంజ్ ఇంటర్మీడియట్ విద్యకు సంబంధించి ఈవాడు కోఆపరేటివ్ జూనియర్ కళాశాలకు అనేక వాటికి పర్మిషన్ ఇస్తున్నారు. ఆ ప్రాంతాల్లో పదవతరగతి పాసయిన విద్యార్థులు ఉన్నట్లయితే వారి వర్సంబేజ్ చూడకుండా మొక్కుబడిగా ఇవ్వడం వల్ల అనేక ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతంలో పదవ తరగతి పాసయిన విద్యార్థులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంటర్మీడియట్ విద్యకు కేటాయింపులు చాలా తక్కువగా ఉంది. దీనివల్ల ఇంటర్మీడియట్ విద్యకు ప్రమాదం ఉంది. ప్రైవేట్ కళాశాలల్లో ఈ పరీక్షా కేంద్రాలు ఉంటే అందుకు ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఐ.టి.ఐ.కి సంబంధించి ఈ సంవత్సరం 30,000లకు పైగా విద్యార్థులు పాసయినవారు ఉన్నారు. వారికి ఆప్రెంటిస్ లేని కారణంగా ఇబ్బందులను

ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈనాడు 11,000 మందికి ఆప్రెంటీస్ అవకాశం ఉంది. ఐటిఐ పాసయిన ప్రతి విద్యార్థికి ఆప్రెంటీస్ శౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రశ్నాపత్రాలు హిందీ, ఇంగ్లీషులో ఇస్తున్నారు. మాతృభాషలో ప్రశ్నాపత్రాలని ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. దానితోబాటు స్కాలర్‌షిప్ ఇంటర్మీడియట్ వారితో సమానంగా ఇవ్వడానికి అవకాశం కల్పించాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఇంటర్మీడియట్ వాకేషనల్ కోర్సులకు సంబంధించి 511 కళాశాలల్లో 29 కోర్సులు ఉన్నాయి. ఏ ఒక్క కళాశాలలో పర్యవేంట్ స్టాఫ్ లేదు. దానివల్ల ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. 8 సంవత్సరాలకు ఈ కోర్సులు ప్రవేశపెడుతున్నారు. వర్క్ షాపుగాని, కనీస పరీకరాలు గాని లేని కారణంగా విద్యార్థులు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించి ఈ మధ్య కాలంలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో అనేక గొడవలు ఎదురయినాయి. అక్కడ పి.సి. రూమ్స్ కేటాయించే విషయంలో విద్యా సంఘాలకు వదలడం వల్ల కొన్ని బలం కలిగిన విద్యార్థి సంఘాలు ఈ రూమ్స్ కేటాయించే విషయంలో గొడవ పడుతున్నారు. ఘర్షణలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ మంచి అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఉంది. దానిని మెరుగుపరచాలి. అసలు రూమ్స్ కేటాయించవలసినది అక్కడ ఉన్న సిబ్బందా లేక విద్యార్థి సంఘాలా? ఇది తేలకుండా విద్యార్థి సంఘాల చేతుల్లో అక్కడ ఉన్న పి.సి. బంధీ అయి రూమ్స్ కేటాయింపు వారికే వదలడం వల్ల గొడవలు జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయంలో అడ్మినిస్ట్రేషన్, పి.సి. చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అనేక కుల ప్రాంతీయ తత్వాలకు ఈ యూనివర్సిటీలు నిలయాలుగా మారుతున్నాయి. అలాకాకుండా ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోవాలి. నాగార్జున యూనివర్సిటీలో అక్కడున్న పి.సి. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి గొడవలు వచ్చి కోర్ట్ కేవలం జరిగింది. దీనిని సవరించి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. గ్రంథాలయాలకు సంబంధించి ఈ రోజు కమిటీలు, చైర్మన్లు లేని కారణంగా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. రోటీన్ గా నడుస్తున్నాయి తప్ప అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో జోక్యం చేసుకోవడం లేదు. హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ రు. 17 కోట్లు సిటి పెంట్రల్ బైబ్లిక్ బాకీ. ఈనాడు 6 నెలలకోసారి గ్రంథాలయాల పెన్ అకౌంటులో జమచేయని కారణంగా అన్ని నామమాత్రంగానే నడుస్తున్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. గ్రంథాలయాలలో పని చేసిన రిటైర్డ్ సిబ్బందికి బ్యాంకుల ద్వారా పెన్షన్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఏమీ ఖర్చు ఉండదు. అందుకు తగు చర్య తీసుకోవాలి. సి.యం.ఇ.వై. పథకం ప్రవేశపెట్టారు. ముందు 10 గ్రూపులని చెప్పారు. ఈ రోజు 5 గ్రూపులను ఎంపిక చేయడం వల్ల గ్రామాలలో ఉన్న యువజన సంఘాల మధ్య గొడవలు వస్తున్నాయి. ఇందులో ఉన్న నిధులే కేటాయించారు తప్ప కొత్త నిధులు కేటాయించలేదు.

8-30 శ్రీ ఎన్. వెంకట పీఠయ్య :- పి.ఎం.ఇ.వై. ఉందని విన్ గారు చెప్పారు.

రా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పి.ఎం.ఇ.వై. ఎడ్యుకేషన్ లో రాదండి. స్పృహ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకట పీఠయ్య :- అధ్యక్షా, ఆటల పోటీలు కేవలం పట్టణ స్థాయిలో పెడితే పరిపాతుందా? గ్రామీణ స్థాయిలో తప్పక అన్ని స్కూల్స్ కేంద్రముగా చేసి గ్రామీణ శ్రీదలను

ప్రాశ్నహించాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియచేస్తున్నాను. కేవలం క్రీడలకు 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయించి గ్రామీణ స్థాయిలో క్రీడలో మొక్కుబడిగా జరిపి, పని అయిపోయిందని అనుకుంటున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా అన్ని స్కూల్స్ కేంద్రముగా చేసుకొని గ్రామీణ క్రీడలను ప్రోత్సహించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి.

సి.ఎం.ఇ.వై. అనేక జిల్లాలో అమలు జరగడం లేదు. మండలానికి రెండు గ్రామాలు అన్నారు. ముందు 10 గ్రూప్స్ అన్నారు నేడు 5 గ్రూపులే చేస్తున్నారు. యువజనుల మధ్య ఘర్షణలు పెంచే వాతావరణం వస్తోంది. దీనికి నార్పు లేవు. గైడ్ లైన్స్ లేవు. ఏదో ప్రభుత్వం ఇష్టం వచ్చినట్లు నడుస్తోంది. రాజకీయ నాయకుల జోక్యంతో నడుస్తున్నది. ఏ ఏ యువజన సంఘాలు స్వచ్ఛందముగా పనిచేశాయో వాటికి ఇవ్వడం లేదు. రాజకీయ పలుకుబడితో గుర్తించడం వల్ల ఈ పథకం నీరు గారిపోయే ప్రమాదం ఉంది. సి.ఎం.ఇ.వై.లో ప్రత్యేకమైన మోటివేషన్ లేదు. గతములో అమలు జరుగుతున్న స్కీమ్ కే పేరు కొత్తది పెట్టారు. పేరు కొత్తదే తప్ప మరేదీ లేదని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సి.ఎం.ఇ.వై. అమలు చేసి సందర్భంలో అన్ని యువజన సంఘాలతో చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు :- అధ్యక్షా, విద్యారంగానికి సంబంధించినంత వరకు ప్రాథమిక విద్యా, హైస్కూల్ విద్య....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అగ్రికల్చర్ మంత్రి గారు చెపుతారు లెండి. వారు ప్రిపేర్డ్ ఉంటారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, దయచేసి మంత్రులు ఏ సమాధానము చెప్పక్కరలేదు. అడిగే వారికి క్లారిఫికేషన్స్ ఇస్తే సరిపోతుంది. ప్రత్యేకంగా ఎక్స్ ప్లైన్ చేయక్కరలేదు.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు :- మంత్రి గార్ని సమాధానం ఇవ్వకూడదంటే ఏమి అన్యాయం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అంటే ఆయన ఎక్కువ సేపు చెపుతారని.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు :- పార్లమెంటరీ ప్రొసీజర్ ప్రకారంగానే the time should be divided according to the strength of the the political parties.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- జరిగే డిమాండ్స్ ఏమి ఉన్నాయో ఇప్పటి వరకు తెలియదు. సి.ఎం.ఇ.వై. ఉందా? లేదా? స్పోర్ట్స్ ఉందా? లేదా? డెప్యూటీ స్పీకర్ ఇప్పుడే క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చారు. అటువంటి సిస్టమ్ లో ఈ అసెంబ్లీ నడుస్తున్నది.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు :- ఉన్న డిమాండ్స్ అన్ని అజెండాలో ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- గత సమావేశములో పైవాన్స్ మంత్రి గారే సమాధానం ఇవ్వకుండా కోర్ట్ చేశారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు :- అన్నీ ఎజెండాలో ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు :- అధ్యక్షా, విద్యారంగానికి సంబంధించి చెప్పతాను. అటు కేంద్రములోనూ, ఇటు రాష్ట్రములోనూ ప్రభుత్వాలు మారుతున్నాయి. విద్యారంగం అత్యంత ప్రధానమైనది. దీంట్లో అనేక రకాలైన విప్లవాత్మకమైన మార్పులు, సంస్కరణలు ప్రవేశపెడతామనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వాలు చెప్పడం జరుగుతోంది. కానీ విద్యా విధానమనేది రోజు రోజుకి ఆశించిన మార్పులు రాకపోగా నిరాశాజనకంగా దిగజారుతూ ఉంది. ఇది దురదృష్టకరమైనది. విద్యారంగానికి సంబంధించినంత వరకు రెండు మూడు విషయాలు ప్రధానముగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. విద్యాలయాలు విద్యార్థులను గుమాస్తాలుగా తయారుచేసే పరిశ్రమలుగా మిగిలితే ప్రయోజనం నెరవేరదు. చదువుకొన్న వారి యొక్క చదువుకి సార్థకత చేకూరే పద్ధతిలో వారి కాళ్ళపై వారు నిలబడే రీతిలో విద్యారంగాన్ని అభివృద్ధి పరచి సమూలమైన మార్పులు తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. నిరక్షరాస్యతకి సంబంధించి చూస్తే విద్యా రంగములో అక్షరాస్యతని పెంపొందించి అందరికీ అవగాహన కల్పించాలని ఉన్నప్పటికీ అది ఆమలు కావడం లేదు. 1965వ సంవత్సరానికే నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించాలని ఒక ధ్యేయం పెట్టుకొన్నప్పటికీ అది రోజు రోజుకి పెరగడం తప్ప ఆచరణలో అనేక రకాలైన వైఫల్యాలు పొందడం జరుగుతోంది. రాజ్యాంగ లక్ష్యాలు వెనుకకు వెళ్ళిన పరిస్థితి ఉంది. విద్యారంగం సమగ్రమైన పద్ధతిలో ముందుకు వెళ్ళాలంటే కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం ఏర్పాటు చేసిన 'కొలార్ కమిషన్' ఆనాడు విద్యకు బడ్జెటులో కనీసం 6 శాతమైనా నిధులు కేటాయించకపోతే విద్యారంగం ముందుకు పోదని స్పష్టమైన నివేదిక ఇచ్చారు. కానీ దురదృష్టకరం ఏమంటే ఇప్పటికీ విద్యారంగంలో కేవలం రెండు, మూడు శాతంకీ మించి నిధులు కేటాయించిన పరిస్థితి ఆటుకేంద్రంలో. ఇటు రాష్ట్రములో ఉందా? అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. విద్యారంగంలో గణనీయమైన రీతిలో ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు చేయాల్సి ఉన్నది. ఈ విద్యారంగాన్ని ఒక ప్రధానమైన లక్ష్యంగా భావించి ఎన్ని ఇబ్బందులు, నష్టాలు ఉన్నా విద్యారంగాన్ని పూర్తిగా వెనుకకు తీసుకువెళ్ళకుండా కొంత మొత్తంలో అయినా నిధులు కేటాయిస్తున్నారు. కానీ ఆశించిన వలితాలు ఉన్నాయా అని చూస్తే ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడ లాగే ఉంది. పురోగతి, అభివృద్ధి లేదు. కానీ, ప్రభుత్వం విద్యాసంస్థలపైన విద్యారంగం పైన ఖర్చుచేస్తున్న ఎయిడెడ్ కాలేజీల పేరుతో విద్యాసంస్థలకు, స్కూల్స్ పేరుతో కోటానుకోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తున్నది. కానీ దీనిపైన అదుపు ఉందా? ప్రభుత్వం కేవలం డబ్బు ఇవ్వడమే తప్ప ఈ విద్యా సంస్థలపై కనీసం అదుపు అజమాయిసీ లేని దుస్థితి ఈనాడు ఉంది. ఇది వాస్తవం. కాలేజీలలో నూటికి నూరు శాతం లక్షలాది రూపాయలు ప్రభుత్వం దగ్గర నుంచి గ్రాంట్స్ రూపములో పొందుతూ ప్రభుత్వ నిబంధనలను వారు పాటించకుండా విద్యాసంవత్సరం ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి విపరీతమైన పద్ధతిలో డోనేషన్స్ గుంజుతున్నారు. సామాన్య, పేద వర్గాల వారికి చదువు అందుబాటులో లేదు. అక్కడ ఉన్న ప్రజాప్రతినిధులు చెప్పినా దోపిడి చేస్తూనే వున్నారు. కొన్ని విద్యా సంస్థలను చూస్తే పుల్ ఎయిడెడ్ కాలేజీలకి సంబంధించి,

బిల్డింగ్ పండ్స్ అన్, లేక వేరే ఫండ్ ఆన్ చెప్పి లక్షలాది రూపాయలు ప్రజల నుంచి పీడించి వసూలు చేస్తున్నారు. పోనీ బిల్డింగ్స్ కడుతున్నారా? అంటే లేదు. దీని పైన ప్రభుత్వానికి అదుపు లేదు. ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడం లేదన్న విషయాన్ని మంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇటువంటి విద్యాసంస్థలపైన సామాన్య ప్రజలకు ఉపయోగపడే రీతిలో డోనేషన్స్ ఆరికట్టడానికి కావలసిన నిర్దిష్ట చర్యలు తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

విద్యారంగంలో నూతనంగా సాంకేతిక విద్య ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా కొన్ని ఫలితాలు సాధించాలన్నది ప్రభుత్వ ఆలోచన. ఏ మేరకు సాంకేతిక విద్యాసంస్థలు పనిచేస్తున్నాయని ఆలోచించాలి. గ్రామీణ, పట్టణ, ప్రాంతాలలో అవసరమైన రీతిలో కనీసం 5 శాతమో 10 శాతమో సాంకేతిక విద్యా సంస్థలు ఉన్నాయా? అని ఆలోచిస్తే ఏనాడో ఉన్నవి మాత్రమే తప్ప క్రొత్తగా ఏవి రాలేదు. కాబట్టి సాంకేతిక విద్యా సంస్థలు రావడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంలో మా అసమ్మతి కూడా తెలియజేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు విద్యారంగానికి సంబంధించినంతవరకు ఏనాడో నిర్ణయించిన ట్యూషన్ ఫీజులే నేటికీ ఉన్నాయి. వాటిని సవరించాల్సిన అవసరం ఉంది. కాదనడం లేదు. కానీ ఒకేసారి గణనీయంగా ప్రజలు భరించ వీలు లేని పరిస్థితిలో సాంకేతిక విద్యాసంస్థలలో ఫీజులు కావచ్చు, లేక కాలేజీలలో ఫీజులు కావచ్చు పెద్ద ఎత్తున పెంచడం సరైంది కాదని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలోనే ప్రభుత్వానికి సూచన చేయదలచుకొన్నాను. పాఠశాల విద్యకి సంబంధించి చూస్తే 20, 30 సంవత్సరాల నుంచి 10 రూపాయలో 8 రూపాయలో మొక్కుబడిగా వసూలు చేస్తున్నారు. ఏ 8-40 రకమైన పద్ధతిలో వసూలు చేస్తున్నారు? అటువంటి విద్యాసంస్థలలో కనీసం 8 రూ. రూపాయల బడులు 20, 25 రూపాయలు ఆ రకంగా వసూలు చేయడం వల్ల కొంత అక్కోంటబిలిటీ వుంటుంది. అందరికీ విద్య అందుబాటులో వుంటుంది కనుక అది కూడా ఆలోచించవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అలాగే ఈ రోజు పాఠశాలలు, కళాశాలలో చూసినట్లయితే, టీచర్స్, లెక్చరర్స్ లేక విద్యార్థులకు సరైన బోధన లేక విద్యాప్రమాణాలు తగ్గిపోతున్నాయి. కనుక విద్యార్థి యూనియన్స్, టీచర్స్ యూనియన్స్, తల్లిదండ్రులూ అందరూ కలసి సమన్వయంతో చర్చలు జరిపి విద్యా ప్రమాణాలను ఎలా అభివృద్ధి చేయాలి అని ఒక నిర్ణయానికి రావాల్సి వుంది. అలాగే భర్తీ కాకుండా వున్న టీచర్స్, లెక్చరర్స్ పోస్టులను భర్తీ చేసి, నిరుద్యోగులైన విద్యార్థికులకు ఉపాధి కల్పించాలని కూడా నేను తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే పార్ట్ టైమ్ టీచర్స్, లెక్చరర్స్ వున్నారు. అలాగే కన్వలెజెన్స్ జీతాలు తీసుకుని కొందరు పని చేస్తున్నారు. వారందరినీ రెగ్యులర్ జేతాలని, వారికి శాశ్వత ఉపాధి కల్పించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్స్ వున్నాయి. దళితుల కోసం యివి నడుపబడుతున్నాయి. అయితే బడుగు, వెనుకబడిన వర్గాలకు సంబంధించిన విద్యార్థులు కూడా యిందులో చదువుకుంటున్నారు. అక్కడ హాస్టల్స్ లో వుంటున్న వారికి కనీస వసతులు లేవు. సైఫండ్స్ అవీ సక్రమంగా పెంచి యివ్వబడడం లేదు. సరైన టిండి వుండటం లేదు. దానవల్ల విద్యార్థుల

విద్యాప్రమాణాలు కూడా దిగజారే ప్రమాదం వుంది. కొంతవరకు యిప్పుడు వీరి విద్యాప్రమాణాలు మెరుగుపడే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసి వుందని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక విద్యాసంస్థలలో క్రీడల విషయానికి వచ్చినట్లయితే పి.ఇ.టి.లు, పి.డిలు వున్నారు. అయితే అవసరాలకు తగినట్లుగా వారికి పరికరాలు సరఫరా చేయకపోవడంతో పిల్లలు, టీచర్స్ కూడా క్రీడలలో తమ ఇష్టాను తీర్చుకోలేకపోతున్నారు. భారతదేశం క్రీడారంగంలో చాలా వెనుకబడి వుందని, కనుక ప్రభుత్వం పాఠశాలల మేనేజ్మెంట్స్ కూడా క్రీడల విషయంలో తగు విధంగా ఇంట్రెస్ట్ చూపి, విద్యార్థులను ప్రోత్సహించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కూడా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక విద్యా విధానంలో దృశ్య శ్రవణ సాధనాలను ఉపయోగించాలని 10 సంవత్సరాల క్రితం ప్రభుత్వం ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. దానివల్ల లక్షలాది రూపాయలు వృధా అవుతున్నాయి. 1986-87లో ఈ విధానాన్ని పెట్టినా ఈనాటికీ ఆశించిన ఫలితాలు రాలేదు. కనుక ఈ విషయంలో కూడా తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఈ రోజులలో విద్యార్థి యూనియన్స్ కు ఎన్నికలు జరపడంలో శాంతి భద్రతలకు ఆటంకం కలుగుతుందున్న భయంతో వాచిని నిలుపు చేస్తున్నారు. మన శాసనసభ్యులకు, పార్లమెంటుకు, ఇతర స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు ఈ శాంతిభద్రతల సమస్య ఉత్పన్నం కావడం లేదా? విద్యార్థి యూనియన్స్ ఎన్నికల సమయంలోనే ఆశాంతి ప్రబలుతుందా? కనుక వారికి కూడా ఎన్నికలు జరిపించాలని అన్ డెమోక్రటిక్ విధానానికి స్వస్తి చెప్పమని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే గ్రంథాలయాలకు సంబంధించి చూసినట్లయితే మన రాష్ట్రంలో స్థానిక సంస్థలు రూపాయికి 8 పైసల చొప్పున గ్రంథాలయ పన్ను వసూలు చేస్తున్నాయి. శాస్త్రీయ విజ్ఞానం పెరుగుతున్న ఈ రోజులలో ప్రజల సౌకర్యార్థం గ్రంథాలయాలు చాలా అవసరం. కనుక క్రొత్త గ్రంథాలయాల ఏర్పాటు అత్యంతావశ్యకమని కూడా ప్రభుత్వానికి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. గ్రంథాలయ సెన్సస్ నూతన గ్రంథాలయాల ఏర్పాటుకు వినియోగించాలి.

అలాగే క్రీడల విషయంలో కూడా మనకు క్రీడాసక్తి కలిగిన వారు తక్కువగా వున్నారు. ఒకవేళ అసక్తి వున్నప్పటికీ ప్రోత్సహించి, తగు విధంగా ఉత్సాహపరిచేందుకు కోచర్స్, క్రీడా పరికరాలు కూడా మనం తక్కువ కలిగివున్నాం. కాబట్టి ఈ విషయంలో కూడా మన ప్రభుత్వం తగు విధంగా వుండించి కోచర్స్ ను ఏర్పాటుచేయాలనీ, క్రీడలను ప్రోత్సహించి విద్యార్థులను, యూత్ ను ఉత్సాహ పరచాలని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా తగు సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయాలని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే సాంస్కృతిక రంగం చూసినట్లయితే అసలు సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు అంటే ఏమిటి? ఆ రంగం ఎలా వుంటుందో కూడా తెలియని పరిస్థితులు నేడు వున్నాయి. ఒకప్పుడు మొత్తం దేశంలోనే మన రాష్ట్రం లలిత కళారంగంలోనూ, వాటక రంగంలోనూ అత్యంత ప్రఖ్యాతి గాంచింది. అలాంటిది ఈరోజు కళలకు ఎక్కడా ప్రోత్సాహం లభించడం లేదు.

కళలంబేనే తెలీని స్థితిలో యీనాటి తరం ప్రజలున్నారు. సంగీత, సాహిత్య, నాట్య రంగాలలో ప్రావీణ్యత తగ్గిపోతున్నది. అక్కడో యిక్కడో అన్నట్లుగా గ్రామాలలో తప్ప ఈ కళలకు పోషణ లేకుండా పోయింది. ఒకప్పుడు కుటుంబాలు కుటుంబాలు కళలకు అంకితమైపోయేవారు. నేడు ఈ విషయం ఎవరూ శ్రద్ధతో మాట్లాడడం లేదు. కళారంగానికి సేవలు చేసిన వృద్ధ కళాకారులకు సహాయం చేసేందుకు, ఉపాధి కల్పించేందుకు, క్రొత్తగా కళలలో ఆసక్తి కనబరచే వారికి తగు విధంగా ప్రోత్సాహక చర్యలు చేపట్టేందుకు గాను ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇక ఉర్దూ బాషా విషయంలో చూసినట్లయితే దానిని రెండవ భాషగా ప్రవేశ పెట్టినప్పటికీ 8 జిల్లాలలో ఈ విషయంలో నూతనంగా ఉర్దూ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయలేదు. విజయవాడలో మైనారిటీలు చాలా మంది వున్నారు. ఉర్దూ జూనియర్ కళాశాల లేదు. కేవలం ఏదో చేస్తున్నారు, చేయాలను ఉద్దేశ్యంతో తప్ప ఈ ఉర్దూ భాషకు ప్రభుత్వం పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో ఉర్దూను సక్రమంగా బోధించే ఏర్పాట్లు చేయాలని, మైనారిటీ విద్యార్థులకు సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతూ, వాకీ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ పెలపు తీసుకుంటున్నాను.

8-50 Sri Asaduddin Owaisi :- Mr. Deputy Speaker, Sir, it is a fact that P.M. there are many primary Schools in the State which do not have even basic facilities like drinking water and toilets for boys and girls. There are instances where in some places more than three Schools are running simultaneously and the school buildings are lying in dilapidated condition.

In this Demand No. 18 it has not been shown that the Education Department is collecting heavy amount from those who are appearing privately for classes VII and X examinations. In this budget it could not be traced out where this amount was going.

Regarding these Public Libraries, the Oriental Manuscript Library contains ten times more manuscripts in Persian and Arabic languages. But the G.O. under which the Library is established says that only a person with a qualification of Ph.D. in Sanskrit can be Director of the Institution. This G.O. needs to be amended because it clearly says that there are more manuscripts in Persian and if the Director is also from the same language then, these manuscripts can be protected and utilised properly. The Director, Maroof is totally neglected. This Institution has International reputé with laudable work at its credit. But it is given a grant of a few thousand rupees. It is on the verge of totally collapse. I suggest that all manuscripts of Arabic and Persian should be transferred to the Director, Maroof and a liberal grant should be given to

the Institution which has got good name and reputation not only in India but throughout the world. The Director, Maroof has got the distinction of translating the Holy Gita into Telugu. It is such an old Oriental manuscripts Institution which needs to be protected.

Sir, teaching and learning is a continuous process and due to explosion of knowledge it has become necessary that there should be a periodical review and a refresher course for educationalists and syllabus and teaching material. There are 40 private colleges but the number of minority colleges is not shown. There are Physical Education Training Colleges in the State. There are shortcomings in this type of education and that the syllabus needs to be radically changes. What is taught and trained in the B.Ed., colleges can be hardly implemented in the class room. The qualification required for the Lecturer is P.G. and another P.G. in the Subject. You can hardly find teachers with double P.G. qualification. The double P.G. qualification is not at all necessary because these teachers have to teach students to improve standards and it is not desirable to insist on double P.G. B.Ed. is only one year course. Through you, I request that it should be changed immediately and the restrictions put on establishment of colleges should be removed. Whenever the minorities apply for opening of colleges they get a reply that it is not the policy of the Government that the minorities should open colleges. How many minority colleges are there? Out of 40 colleges, what is the share of minorities in the Government Collegiate Education? Let the Government show. Let the record be shown.

Regarding human resource development it is announced that there is a training of 10,000 teachers for primary schools and that they are supplying teaching material to 10,140 schools and 4,521 teaching centres. It is stated that all the above have been taken up during 1996-97. How far it is correct? Where all these facilities are given? Where the posts are created? Let the Government come out with facts. You should have given at least four to five examples. Coming, to District Education Training Institutes there are 23 DIETs. The voluntary agencies are not allowed to establish. Whenever they apply the reason given is that it is not the policy of the Government. There are about 29 category of posts in the School Education. It is totally waste. SO many officers are neither required nor they play any important role in the excellence of educations and school administration.

Sir, regarding non-formal education at page 8 it is shown that the total number of beneficiaries in the non formal education in the year 1996-97 is 7, 48, 536. At least, Rs. 2,000/- is collected from each student appearing for class VII and X examinations. One cannot understand how much amount of money is collected and why the amount is not shown in the budget. The non-formal education centres are opened during the last five years. We hardly know where these centres are. Let the Education Department come out with booklets so that we can know these non-formal educational centres are working. The system of non-formal education is absolutely necessary. The Government under formal education cannot open schools for all children to admit them in Government schools. It could not be understood why this scheme is only limited for drop-outs. This should be made available for these who have not stepped into any school leaving a side the question of drop-outs.

Sir, under the Operation Black Board 10,849 posts of teachers are sanctioned. The scheme is extended to 5,774 school assistant posts sanctioned. How can we believe it? Where are they? In the City of Hyderabad, has any scheme been taken up under the Black Board scheme. The Minister can go and see in what State the primary schools are run. The primary school buildings are lying in dilapidated and pathetic condition.

The Open School Society is meant for drop-outs and facilities are available for Telugu medium. This scheme should provide facilities upto High School and Urdu should also be included in it. The reason is the minorities are living in villages. The Government is not a position to provide even primary education to them because of unviable strength. Teachers are not available to teach them through thier mother-tongue and therefore, they are forced to have education through other medium of education. Sir, such students should be allowed to avail the facility of open school. Let the language of Urdu be incorporated and it should be taken up at high school level.

Sir, in the Page 13 it is said that Audio-Visual equipment like colour T.Vs each worth Rs. 12,850 are given and that vedio lesson cassettes worth Rs. 2,78, 350 are given. Where are they given? Can the Government come out with facts? To whom they are supplied? What is the share of the educationally backward minority institutions in these vedio lesson cassettes?

With regard to minorities in page 15 of the Performance Budget it is stated that the Government issued liberalisation rules relating to establishment, recognition and regulation of minority institutions under the private management. It is totally wrong. In the light of the Cabinet Sub-Committee recommendations which were approved by the cabinet on 28.11.1991 G.O. Ms.No.524, 526 and Act (1) of 1992 should be amended to make available the constitutional right to the minorities. That Cabinet Sub-Committee report is lying there. Dust is falling on it. So far, no proposal was taken up. Instead of that, G.O.Ms.No.1 of 1994 was issued and it was said that it was a gift to the minorities. In reality, the G.O. Ms.No.1 has played a big fraud against the expectations of minorities. what it says? To establish a school, for permission one has to pay Rs. 2,000. The Upper Primary School should have an area of 4,000 Sq. Yards for playground facilities. Do not the framers of this G.O.know that there is a urban land ceiling in the City? We cannot have more than 4,000 Sq.Yards of land. Who can have 4,000 Sq.Yards? Do the Government want us to break the law? These so-called bureaucrats who are supposed to be educationalists in this State, do not have the knowledge about rules regarding urban land ceiling. As per the norms prescribed for accomodation of class-room, staff room etc., they say that the total area required is 3166.6 Sq. Yards. If you want to purchase land here at least a minimum rate of thousand rupees per Sq. Yard is there. It comes to Rs. 31,16, 666. Sir, I wonder, who is going to pay Rs. 36 lakhs to open a school? G.O.Ms.No.1 is a fraud. It is basically stopping the minorities from imparting education to their community people. I request that G.O.Ms.No. 1 should be quashed immediately. The D.S.E. has directed the managements of elementary schools to close down institutions; otherwise, he has threatened penal action under act 1 of 1992. The D.S.E. is not recognising the schools. They are not at all recognised schools under the guise of G.O.Ms.No.1. He is testing the standard of a school by measuring the length and breadth of a class-room. What the G.O.Ms.No. 1 says? Let the D.S.E. tell the Government to stop these institutions and I am warning that if the D.S.E. goes and harasses the minority community schools in any part of the City our party will come out on the streets and protest against this. We will not allow him to enter our schools because he has narrow-minded approach. He is mainly going round the minority schools and telling them that according to G.O.Ms.No.1

'You do not have this facility and that facility' and that he is giving relaxation orders only in respect of those schools which are willing to compromise with his principle.

Mr. Deputy Speaker :- Please conclude.

Sri. Asaduddin Owaisi :- Sir, this Performance Budget talks about creation of Minorities Cell. We do not know what are the activities of the Minorities Cell. Its achievement is known to all minorities. We do not have knowledge whether they have fulfilled their obligation of close monitoring and effective implementation of various schemes for minorities. It remains a fact that the Minorities Cell has not taken up a single step for ensuring the Constitutional guarantee to safeguard the interests of minorities. In my view, it is a sleeping cell and for minorities it is an illusion. The establishment of minorities cell is a waste. There is no Officer for that. G.O. was issued for creation of a Deputy D.E.O. post. That post has also not been created. There is no office for the Deputy D.E.O. What is it? Is it only paper announcement? Empty, rhetoric premises. About Act 1 let us do something. Your announcement should reflect implementation of your policies. Announcing and announcing. No implementation. Agreed and agreed. What is this? Nothing is implemented.

In the non-formal education private students are allowed to appear privately for the school but the Commissioner of Government Examinations provides no information to private candidates. They are not giving syllabus and they are not giving model papers. Examination forms are not available for the candidates. Private candidates are asked to produce so many certificates. These people who utilise non-formal education come from very poor families in villages. They come from down-trodden and back-door of the society. They are asked to produce certificates. They are asked to produce the date of birth certificate. Since they do not register in the Municipal Office they have to face a lot of difficulties to obtain the date of birth certificate from the Municipal Office. They have to undergo the ordeal of waiting for days together by spending Rs. 200. After doing all this exercise they have to submit their applications through recognised schools. When this is the case, why do you establish non-formal course of education? Why do they submit through recognised schools? In addition to all this, they do not accept the

forms stating that there is lack of staff and they have to create formal roll of statement. This non-formal education is not at all recognised by the Government. To get hall-ticket is a problem. Previously, the students were given centres only in which they resided. They were either given centres in their surrounding areas. Now, they are given centres which are very far away.

Sir, the scheme of study of Oriental Languages like Sanskrit, Persian or Arabic is given step-motherly treatment. Their results are declared late. They are not considered for assigning rank and the G.O.Ms. No. (1) has dropped Persian from the scheme. This should be immediately quashed.

Sir another thing is, an issue was raised regarding VII class examination centres. The Hon'ble Minister for Education has promised that centres would be established in the schools in which the students are studying and that the D.E.Os proposal would not be accepted. Through reliable information I am told that the D.E.O is telling wrong things in front of the Minister stating that 'we do not have time.' The VII class examinations are going to start from 12th of April. We still get more than a month time. They can make arrangements and save the students. I request the Government that for this year centres should be established in the places in which the students are studying. They have got enough time. Your bureaucrats are directing you in a wrong way. Secondly, you have to see at the rules for studying VII class. If a person has got an age of 9 1/2 years he can sit for VII class examination and the age prescribed for S.S.C. examination is 14 years. If a student fails in VII class examination, next year, he can sit for 8th class examination through district common examination board. I request that the VII class Examination Board should be dispensed with immediately because the students who have failed in VII class were sitting for VIII class next year through the district examination board. If they pass, they are sitting for IX class. What is the thing for having VII class examination? Moreover, those who are getting passed in VIII class examination within ten years they are not allowed to sit for X class with an age of 13 years. The D.E.O. writes to Government to give exemption for six months and not 1 1/2 years. In this context, what I feel is that the whole education system should be revamped. You kindly dispense with VII class examination. These rules are made in

such a fashion that the education department controls all constituent parts of private management, managerial property, finances and employees. The rules are framed by the bureaucrats in such a way that they agree for private educational institutions and under the guise of regulation, limitless powers are vested with competent authorities. While doing so, the constitutional provisions are thrown to wind. The irony is that the educational authorities act both as complainant as well as judge. This inspection system should be revamped immediately. What is the Government doing? When the private educational institutions are opening schools and getting everything with their own money the education department, under the guise of inspection, comes into play and harasses. It leads to rampant corruption. I have a suggestion to make. The Government Schools are a kind of liability on the public fund. You see their results. The results in Government schools are 1% or 0%. SO, my suggestion is that, on an experimental basis, let the Government hand over some Government schools to private agencies. They will manage very well. The results also will improve. Education should not be treated as trade. By classification under trade the Electricity Department is charging bills on commercial tariff. Similarly, the water works Department is charging on commercial tariff. Education serves the society and the nation. You kindly make sure that this commercial tariff is not implemented in respect of schools and they should be exempted from commercial tariff. The schools should also be given exemption under commercial Taxes to buy property. These school buildings should be exempted from municipal tax and other taxes.

Sir, one more thing is about filling up of Urdu Teacher posts. The Government have created 350 Urdu Teacher posts. But, for passing of that examination one has to get 60% marks. Various political parties have asked either you abolish the selection test or you lower the passing mark to 50%. Sir, how can a person get 60% marks? Throughout the world, in any competitive examination if anybody gets 50% marks he is qualified. But, in the State of Andhra Pradesh for Urdu Teacher post examination one has to get 60% marks. You are creating Urdu Teacher posts but they are not filled up. What is the use of creation then? Even in DIET centres in the case of Urdu Lecturers for the last ten years they have not been appointed. The Hon'ble Minister has given assurance that they would fill up the posts. But, they are not filled up. I am giving some examples. In the ARM High School in

Feelkhana the posts have not been filled up. From 1931 it has been working. Till todate, the D.E.O. is not ready to give recognition for it. Sir, I request the Hon'ble Chief Minister who is going round the Old city now and then, to come and see the plight of all the primary schools in the Old city. I request the Minister for School Education to come and see in what condition the primary school buildings are lying. If you are really interested in the development of Old City. We do not want municipal works - we want education to be improved. You improve education. That will solve all the problems. Education will eradicate poverty. I thank the Hon'ble Minister for Higher Education. He has visited the Government Women Degree College in Hussaini Alam in the Old City. It is the only Women Degree College in the entire Old City. Since the inception of the College formed over fifteen years ago, he is the only Minister to come and inspect the college. After inspection, whatever proposals are made they have not been implemented. The Hon'ble Minister has seen with his own eyes the state in which this Government Women Degree College is working. It is surprising that a Hindu girl has get Gold Medal in the 9.10 Islamic studies from the Osmania University. This shows the P.M. dedication put in by the students and lecturers over there. Sir, during the inspection by the Hon'ble Minister to old city he had sanctioned certain proposals. I request the Government to see that they are implemented practically. I thank you for giving me this opportunity.

శ్రీ డి. జీవనారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇంత ముఖ్యమైన పద్దతులను ఆదరాబాదరంగా చర్చించడం అంత సమంజసం కాదు. తమరు ఎక్కన వైం అవుతుందనుకుంటే వ్యవసాయ శాఖ పద్దతులపై ఇప్పుడు చర్చ కొనసాగించి ఎడ్యుకేషన్ పద్దతులను రేపు తీసుకుంటే బాగుంటుందని అనుకోవటాను.

అధ్యక్షా, ఈనాడు మన భారత దేశాభివృద్ధి కానివ్వండి, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కానివ్వండి, ముఖ్యంగా విద్యపైనే ఆధారపడి వుందని చెప్పక తప్పదు. రాష్ట్రం, కేంద్రం ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నప్పటికీ, వాస్తవంగా అవి అర్జునలైన వారికి చేరలేకపోతున్నాయంటే దానికి కారణం కేవలం మనలో ఉన్న విద్యా లోపమని చెప్పక తప్పదు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి దాదాపు 50 సంవత్సరములు గడిచినప్పటికీ ఈనాడు నేషనల్ ఎడ్యుకేషనల్ యావరేజ్ 51.63 శాతముంటే దాదాపు కేవలం మూడు జిల్లాలు మినహా మన రాష్ట్రంలోని మిగతా 20 జిల్లాలో నేషనల్ యావరేజ్ కంటే బిలోగా ఉందని మన ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఈ వివరాలు చెబుతున్నాయి. అదే విధంగా స్టేట్ యావరేజ్ 44.09 శాతం ఉంటే, అందులో దాదాపుగా 13 జిల్లాలలో బిలో స్టేట్ యావరేజ్ ఉంది. బిలో స్టేట్ యావరేజ్ ఉన్న జిల్లాలను ఒకపారి చదివి వినిపిస్తాను. The Mahabubnagar is the lowest education percentage in the

State Viz., 29.5%, then next is Medak - 32.41%, Adilabad, 32.96%, Nizamabad 34.18%, Karimnagar 37.17%, Nalgonda 30% and Warangal 39.30%.

అధ్యక్షా, ఇవి ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మన రాష్ట్రంలోని ఒక ప్రాంతానికి చెందిన మొత్తం జిల్లాలు హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాలు మినహా ఆక్షరాస్యతలో వెనుకబడ్డాయని చెప్పడానికి. హైదరాబాదు ప్రీ జోన్ కాబట్టి రంగారెడ్డి జిల్లా హైదరాబాదు పరిసర ప్రాంతాలలో ఉండటం మూలాన ఈ జిల్లాలను మినహాయించి తెలంగాణా ప్రాంతంలోని మొత్తం జిల్లాలు బిల్డ్ స్టేట్ యావరేజ్ ఉన్నాయంటే దానికి కారణం ఆలోచించాలి. నేను దీనిని ఎవరినీ తప్పు పట్టడానికి చెప్పడం లేదు. ఈనాడు దేశంలో ఆంధ్రరాష్ట్రం విద్యలో వెనుకబడి వుంటే, రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకించి ఒక ప్రాంతం పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడినప్పుడు, ఆ ప్రాంతాన్ని విద్యలో అభివృద్ధి పథంలోకి తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న చర్యలేమిటని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ వెనుకబడ్డ ప్రాంతంలో విద్యనభ్యసించడానికి కావలసిన విద్యాలయాలు, ప్రాథమిక విద్య కనివ్వండి, హైస్కూల్ విద్య కనివ్వండి. ఇంటర్మీడియట్ విద్య కనివ్వండి, డిగ్రీ కాలేజీలు కనివ్వండి, ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలు కనివ్వండి ఇలాంటి కనీస సౌకర్యాలు లేకపోవడమే దానికి కారణమని చెప్పక తప్పదు. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో అందరికీ అందుబాటులో ఉండవలసిన విద్యాలయాలు ప్రైవేట్ స్కూళ్లు, హైస్కూళ్లు, జూనియర్ కాలేజీలు, డిగ్రీ కాలేజీలు కనీసం ప్రభుత్వపరంగా విద్య పూర్తయిన తరువాత ఉద్యోగం కల్పించే పరిస్థితి ప్రభుత్వం వద్ద లేనప్పుడు కనీసం ఒక వాఙ్మతాయుతమైన పౌరుడుగా తీర్చిదిద్దడానికి తోడ్పడే విద్యను కల్పించే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది కాబట్టి వెనుకబడ్డ ప్రాంతంలో విద్యాలయాలను నెలకొల్పడానికి మీరు ఏ చర్యలు తీసుకున్నారని ప్రభుత్వాన్ని వివరణ కోరుతున్నాను.

మండల వికేంద్రీకరణ తరువాత ప్రతి మండల కేంద్రంలోనూ ఒక జూనియర్ కాలేజిని నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం భావించడం మనకు తెలియనిది కాదు. మండల వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసి దాదాపు పది సంవత్సరములు దాటినా కాని more than 50% of the Mandal headquarters does not have even Junior Colleges, especially in Telangana area. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 70 శాతం మండల కేంద్రాలలో జూనియర్ కాలేజీలు లేవు. అదే విధంగా డిగ్రీ కాలేజీల విషయం తీసుకుంటే రాష్ట్రంలో 167 డిగ్రీ కాలేజీలుంటే తెలంగాణా ప్రాంతంలో కేవలం 47 మాత్రమే ఉన్నాయి. ఒక తెలంగాణా ప్రాంతం అని మాట్లాడడం కాదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఒక ప్రాంతం విద్యాలయాలను నెలకొల్పడంలో పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడిందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఏ విధంగా ప్రతి మండల కేంద్రంలో ఒక జూనియర్ కాలేజీని నెలకొల్పాలని అశించామో, అలాగే కనీసం ఒక నియోజకవర్గంలో ఒక డిగ్రీ కాలేజీని నెలకొల్పవలసిన అవశ్యకత ఉందని చెప్పక తప్పదు. ప్రభుత్వ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం వద్ద వనరులు లేవని ఒకవైపు చెబుతూ, ఎక్కడయినా కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయాలంటే జూనియర్ కాలేజీకి 4 లక్షల రూపాయలు, డిగ్రీ కాలేజీకి 6 లక్షల రూపాయలు కార్యనీఫండ్ గా వసూలు చేస్తూ, ఆటువంటి విద్యాసంస్థలపై కోట్ల రూపాయలు

గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ గా వెచ్చిస్తున్నది. ఈ గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఎంతవరకు సద్వినియోగ మవుతున్నదో ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ పై కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ప్రభుత్వం ఏ ప్రాంతంలో కళాశాలలు లేవో అక్కడ ప్రభుత్వ వరంగా కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు ఎందుకు తీసుకోవడం లేదని అడుగుతున్నాను. దురదృష్టం కొద్దీ ఈనాడు వెనుకబడ్డ తెలంగాణ ప్రాంతం విద్యావకాశాలు పొందడంలో వెనుకబడి పోతున్నది. ప్రభుత్వపరంగా ఏదీని ఏర్పాటు చేయకపోతే, ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థల వారు ముందుకు వచ్చి వీటిని నెలకొల్పడం కూడ జరగడం లేదు. విద్యార్థులకు విద్యనందించే విద్యాలయాలు అంతగాక బోధన చేసే ఉపాధ్యాయులకు ఉపాధిని కల్పించేందుకు విద్యాసంస్థలను నెలకొల్పే విషయాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోవడం సమంజసంకాదు. 9-20 దయచేసి యిప్పటికైనా మీరు ఈ గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ గురించి పరిశీలన చేసి రా. కొనసాగిస్తారా? మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. ఏ ప్రాంతంలో అయితే ఎక్కడెక్కడ అయితే జూనియర్ కళాశాలలు కానివ్వండి. డిగ్రీ కళాశాలలు కానివ్వండి, యివి లేవో, ప్రతి మండల కేంద్రంలో ఒక గవర్నమెంట్ జూనియర్ కళాశాల. ప్రతి నియోజకవర్గ కేంద్రంలో ఒక డిగ్రీ కళాశాల ఏర్పాటు చేయడం కోసం వెంటనే చర్యలు తీసుకోండి. దీని ద్వారా విద్యను అభివృద్ధి చేయడానికి, పెంపొందించడానికి అవకాశం వుంటుంది. అంతేగాని, మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రిగారు కూడా ఎక్కడ వున్నారు. దయచేసి ఒకసారి సమీక్ష చేయండి. గతంలో ఆరు మాసాల క్రింద గవర్నమెంట్ డిగ్రీ కళాశాలల నుంచి జూనియర్ కళాశాలలను డైరెక్ట్ మీరు చేశారు. రాష్ట్రంలో 34 డిగ్రీ కళాశాలల నుంచి జూనియర్ కళాశాలలను డైరెక్ట్ చేశారు. ఏ ఉద్దేశంతో మీరు ఆ విధంగా చేశారో నాకు తెలియదు కాని, గతంలో ఈ జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాలలు కలిసి వున్నప్పుడు ఏ విధంగా బోధనా సిబ్బంది వుందో, అందులో నుండి యిప్పుడు, వేరు చేసిన తర్వాత అది జీరో పాయింట్ కు వచ్చిందని చెప్పక తప్పదు. ఉదాహరణకు జగిత్యాలలో జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాల కలిసి వున్నప్పుడు ఆ కళాశాలలో కావలసిన సౌకర్యాలు ఉండేవి. ఈ మధ్య వేరు చేసిన తర్వాత ఆ జూనియర్ కళాశాల సందర్భాన్ని బోధనా సిబ్బందిని గురించి ప్రక్కన పెట్టండి. ఈనాడు కూడా అక్కడ విద్యార్థులను ఫ్లోర్ మీద కూర్చోబెట్టే దయనీయ పరిస్థితులుంటే, అది ఎంత బాధాకరమయిన విషయమో ఒకసారి ఆలోచించండి. యు.జి.సి. గ్రాంట్లు రావడం ఆలోచనతో చేశారో ఏమో నాకు తెలియదు గాని, మీరు ఆ విధంగా కళాశాలలను వేరు చేసినప్పుడు, జూనియర్ కళాశాలలకు కావలసిన బోధనా సిబ్బందిని కల్పించవలసిన బాధ్యత గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం వుందా, లేదా? ఈ అకాడమిక్ యియర్ 1996-97లో వేరుచేయబడిన జూనియర్ కళాశాలల్లో విద్యా సాంద్రత పడిపోయినట్లయితే, దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందని నేను ఖచ్చితంగా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ప్రభుత్వ కళాశాలలను మంజూరు చేయదలుచుకుంటే, ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ యివ్వండి. కాని ఎక్కడ ఎన్నికలు వస్తున్నాయో, ఎక్కడ ఉపఎన్నికలు ప్రకటించబడ్డాయో అక్కడ కళాశాలలు యిస్తామని ఏ పాలసీ అయితే మీరు పెట్టుకున్నారో అది సమంజసం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఉపఎన్నికలు వచ్చిన చోట్ల కూడా కళాశాలలు యివ్వండి. సంతోషమే. కాని యిచ్చిన కళాశాలలకు కావలసిన బోధనా

సిబ్బందిని ఏర్పరచే బాధ్యత కూడా మీరు నిర్వహించండి. మీరు మొన్న జగిత్యాల ఉపవిభాగము జరుగుతున్న సందర్భంగా నా నియోజకవర్గంలోని కొండ్యాలలో ఒక కళాశాలకు మంజూరు చేశారు. మీరు మంజూరు చేసినందుకు ఈ సభాముఖంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. కళాశాలను మంజూరు చేయడం సరిపోదు. దానితోబాటు: బోధనా సిబ్బందిని కూడా మీరు నియామకం చేయండి. ఈవేళ దురదృష్టం ఏమంటే, కొండ్యాలలో కళాశాల ఏర్పరచి 4 మాసాలు అయిన ఒక్క లెక్చరర్ పోస్ట్ అయినా ఫిలప్ చేశారా? కనీసం ఒక్క పోస్ట్, ఒక్క అటెండర్ పోస్ట్, ఎందుకంటే కళాశాలలు? మీరు ఒక్క ప్రిన్సిపల్ పోస్ట్ ఫిలప్ చేశారు. వాస్తవాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను. ఆ ప్రిన్సిపల్ ది ఏమి సబ్జెక్ట్, ఆయనది సైన్స్ సబ్జెక్ట్. అక్కడ కళాశాల ఏమిటి, అది ఆర్ట్స్ అండ్ కామర్స్ కాలేజ్. ఆ ప్రిన్సిపల్ గారు ఆయన బాధ్యత నిర్వహించడంతో బాటు కనీసం ఒక్క సబ్జెక్ట్ అయినా చెబుతాడనుకుంటే, ఆ అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే ఆయనది సైన్స్ సబ్జెక్ట్. ఆ పోస్ట్ చేయబడిన ప్రిన్సిపల్ గారిది కామర్స్ సబ్జెక్ట్ అయిందే, కనీసం ఒక్క సబ్జెక్ట్ అయినా చెప్పివుండేవాడు కదా! ఇందుకంటే అక్కడ వున్నట్టి వంటి పరిస్థితి. మీరు ఒకసారి ఆలోచన చేయండి. జరిగినటువంటి పొరపాట్లను సరిదిద్దుకోమని చెబుతున్నాను. రాష్ట్రంలో చాలా మండల కేంద్రాలలో కళాశాలలను మంజూరు చేసే అవసరం వున్నప్పటికీ మీరు చేయలేదు. కాని మా నియోజకవర్గంలో ప్రత్యేక క్రెడ్ల తీసుకుని కళాశాలను ఏర్పాటు చేసినందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి, ప్రత్యేకించి, విద్యాశాఖామంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. అక్కడ వున్నటువంటి పోస్టులను భర్తీ చేసి, బోధనా సిబ్బందిని నియామకం చేసినట్లయితే మీరు పూర్తిగా న్యాయం చేసినవారు అవుతారు. అనాడు సుమారు 50 వేల టీచర్స్ పోస్టులు ఖాళీ వున్నాయి. ఈ మధ్య జిల్లా పరిషత్ లో టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేయడం జరిగింది. అనాడు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆధికారంలో వుండగా ఆపరేషన్ బ్లాక్ బోర్డు పథకాన్ని ప్రవేశపెడితే, ఆ పథకం ద్వారా మంజూరు వచ్చిన 5500 టీచర్ పోస్టులను మాత్రమే భర్తీ చేయడం జరిగింది. అంతేగాని జిల్లాపరిషత్ నిధి నుండి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధి నుండి మీరు జీతాలు వెచ్చించి ఏ ఒక్క టీచర్ పోస్టును అయినా భర్తీ చేశారా? విద్యాధరరావు గారు చెబుతారో, కె.యి. ప్రభాకర్ గారు చెబుతారో నాకు తెలియదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అధ్యక్షా, జీవనరెడ్డిగారు మరిచిపోయారేమో? గతంలో కూడా మేము ఎంత గొడవ చేసినా భర్తీ చేయకపోతే, మొదటి సంవత్సరంలో 18 వేల టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేశారు. తర్వాత బ్యాక్ లాగ్ క్రింద 5 వేల దాకా భర్తీ చేశారు. మళ్ళీ 20 వేలు భర్తీ చేశారు. ఆయనకు తెలియదేమో మీరు ఒకసారి గుర్తు చేయండి సార్.

శ్రీ బి. జీవనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను శాసనసభలో లేనప్పుడు చేశారేమో నాకు తెలియదు గాని యీనాడు గెలిచాను. జిల్లాల్లో ఏమి జరుగుతుంది, ఏ ఏ నియామకాలు జరుగుతున్నాయి, ఎన్ని పోస్టులు నింపారు అన్నది నాకు తెలుసు. మీరు చెప్పిన మాట వాస్తవం అయితే, కరీంనగర్ నుంచి వివరాలు తెప్పించండి. అదర్ డేన్ ఒబిబి సాంక్షన్ పోస్టులు మినహా, మీరు ఒక్క పోస్ట్ భర్తీ చేసినట్లయితే, రెగ్యులర్ నేకస్పీస్ క్రింద భర్తీ చేసినట్లయితే, మీరు వివరాలు తెప్పించుకొని చూడండి. అంతేకాదు, ఈనాడు చాలా పాఠశాలలో తెలుగు పండిట్స్ కానివ్వండి, ఉర్దూ పండిట్స్ కానివ్వండి, పి.యి.టీస్ కానివ్వండి, యివన్నీ కూడా ఖాళీగా వున్నాయి. ఈమరు ఈ

ఒబిబి పథకం క్రింద ఏ విధంగా నియామకాలు చేశారో, అదే విధంగా ఈ తెలుగు పండిట్స్, ఉర్దూ పండిట్స్, పియిటి పోస్టులను ఎందుకు భర్తీ చేయలేకపోయారు? 1985లో ఉత్తీర్ణులైన పియిటిలు ఈనాటివరకు కూడా వాళ్లకు నియామకాలు లేక కరీంనగర్ లో రోడ్ల మీద ధర్నాలు చేస్తున్నారు. క్రీడల గురించి ప్రోత్సాహం కల్పించాలని మనం చెప్పడం జరుగుతోంది. ఎన్ని పాఠశాలల్లో క్రీడలను నిర్వహించడానికి ఆటస్థలాలున్నాయి? కనీసం జిల్లాపరిషత్ పాఠశాలల్లో ఎన్ని పియిటి పోస్టులున్నాయి? మొత్తం రాష్ట్రం గురించి వాకు అవగాహన లేదు గాని, కరీంనగర్ జిల్లా గురించి చెబుతున్నాను. కేవలం 25 శాతం మినహా ఏ పాఠశాలలో కూడా పియిటి పోస్ట్ లేదు. సైమరీ, అప్పర్ సైమరీ పాఠశాలలే కాదు, ఈనాడు పియిటి పోస్టులు లేని 75 శాతం జిల్లాపరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలలున్నాయి. ఏ విధంగా క్రీడలను అభివృద్ధి చేస్తారు? మాటలు కాదు, చేతల రూపకంగా చూపెట్టండి. ఆపుడు మాత్రమే మీరు ప్రజలకు యిచ్చిన వాగ్దానాలను వెరవేర్చుకోగలుగుతారు.

(చైర్మన్ శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు.)

చైర్మన్ :- ప్లీజ్, కన్క్లూడ్, లేట్ ఆవుతోంది.

శ్రీ డి. జీవనారెడ్డి :- విద్యార్థులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, క్రీడల నైపుణ్యంను పెంపొందించేందుకు ప్రతి జిల్లాపరిషత్ పాఠశాలలో తప్పకుండా పియిటి పోస్ట్ ను మంజూరు చేసి, భర్తీ చేయండి. అదే విధంగా మీరు తెలుగు పండిట్స్ కానివ్వండి, ఉర్దూ పండిట్స్ కానివ్వండి, వీటిని కూడా మీరు మంజూరు చేయండి.

యింకా యిప్పుడు ఒక జి.ఒ. చదువుతాను. జగిత్యాల ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొనో, లేక ప్రేమతో కరీంనగర్ జిల్లా, జగిత్యాల జూనియర్ కళాశాల్లో స్టేడియం నిర్మాణం కోసం జి.ఒ.ఎం.ఎస్.నెం. 58 వై.ఎ.టి.సి. క్రీడల శాఖ 22-8-96 వాడు యిస్కూ చేయడం జరిగింది. దీని గురించి, అది ఏ స్థాయిలో వుంది, అసలు మంజూరు చేయబడిందా, ఎస్టిమేట్ చేశారా, ఎప్పటిలోగా దీన్ని పూర్తి చేస్తారు? ఒకసారి చెప్పండి. విద్యాశాఖామాత్యులకు ఈ సందర్భంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను, స్టేడియంను మంజూరు చేసినందుకు. అయితే కొండాల్ జూనియర్ కళాశాల కాకుండా, వాస్తవ రూపకంగా ఏదయితే వుందో, జగిత్యాలలో క్రీడల అభివృద్ధి కొరకు స్టేడియం నిర్మాణం చేయాలని ఏదయితే జి.ఒ. జారీ చేసారో దాన్ని అమలు జరిపించండి. మీ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటాను.

9-30 ముఖ్యమంత్రి గారిని తీసుకువెళ్లి దానిని ప్రారంభోత్సవం చేయిస్తే ధన్యవాదాలు రా. చెప్పకుంటాం. మేము అంత మర్యాద తెలియని వాళ్లం కాదు. దురదృష్టం ఏమిటంటే ఈనాడు ఒక స్థాయిలో కాదు, వాస్తవంగా ఈ ప్రభుత్వ కాలంలో జరిగిందని కాదు. వాస్తవంగా విద్యుత్ విషయంలో అధికారులు ఏమి ఆలోచన చేస్తే ప్రభుత్వం అది అమలు చేస్తుందనిపిస్తోంది. అసలు విద్య మీద ప్రభుత్వానికి ఒక విధానం, అవగాహన ఉండాలి. ఈ రాష్ట్రంలో సమతుల్యంగా అందరికీ విద్యావకాశాలు సమానస్థాయిలో కల్పించే విధంగా మీరొక నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఇంతవరకూ ఏ ప్రాంతం నెగ్లెక్టు చేయబడిందో, ఆ

ప్రాంతంలో విద్యావకాశాలు మెరుగుపడడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోండి. ఆప్పుడే మీరు న్యాయం చేసినవాళ్ళవుతారు.

ఇక గ్రంథాలయాలు. ప్రజాజీవితంలో నేను గత 15 ఏళ్ల నుంచి వుంటున్నాను. ప్రభుత్వాలు ఏవైనా ఎప్పుడూ గ్రంథాలయాలు కొత్తగా మంజూరైనట్లు నాకు తెలియదు. నుబ్బరాజు గారు చెప్పినట్లు, లైబ్రరీ సైన్సు మాత్రం తప్పకుండా వనూలవుతుంది. అది ఎక్కడకు పోతోందో తెలియదు. గ్రంథాలయాలు కొత్తవి మంజూరు కావడం లేదు. గ్రామీణ వికాసానికి తోడ్పడే గ్రంథాలయాలను ప్రోత్సహించండి. గ్రామాలలో నిరుద్యోగ యువకులు చదువు పూర్తయ్యేక ఉద్యోగావకాశాలు లేక గ్రామాలలో ఎటూ తోచని స్థితిలో వుంటున్నారు. వారికి మానసికంగా కొరకు మరియు గ్రామీణ వికాసం పెంపొందించడం కొరకు గ్రంథాలయాలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి, కనీసం మేజర్ గ్రామ పంచాయతీలలోనైనా గ్రంథాలయాలను నెలకొల్పడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి.

నేను మనవి చేసేది, సి.ఎం.ఇ.వై. ప్రోగ్రాం గురించి మన విప్ గారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ ప్రోగ్రాం ప్రారంభించినపుడు మేము చాలా సంతోషపడ్డాము. ఇదొక నైవిద్యమైన పథకం. గ్రామాలలో నిరుద్యోగ యువకులకు ఉపాధి కల్పించడానికి ఇదొక పథకంగా నిజంగా సంతోషించాము. ప్రతి మండలంలో 2 గ్రామాలలో 10 యూనిట్లు మంజూరు చేస్తామని అన్నారు.

వైర్లెస్ :- మీ టైము అయిపోయిందండీ. ఇక టైము లేదు. తొమ్మిదన్నరయ్యింది.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- ప్రభుత్వం గ్రామాలలో నిరుత్సాహపరుస్తోంది, మీరిక్కడ మమ్మల్ని నిరుత్సాహపరుస్తారా అధ్యక్షా. 10 యూనిట్లు మంజూరు చేస్తామని చెప్పి 5 యూనిట్లుకు తెచ్చారు. ప్రకటించినా కలెక్టర్లు మంజూరు చేయడం లేదు. సి.ఎం.ఇ.వై. పథకం ద్వారా ఎలిజబిలిటీ ఉన్న గ్రూపుకు వారు ప్రతిపాదించిన స్కీమ్ను మీరు మంజూరివ్వండి. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన స్కీమ్నులో ఒకవేళ వయబిలిటీ లేని స్కీము వుందనుకుంటే దానికి అల్టర్నేటివ్ స్కీము ప్రకటించండి. అంతేగాని దానిని సెలక్టు చేసిన అధికారులు స్కీము వయబిలిట్ లేదనే నెపంతో గ్రూపు ఎలిజబుల్ అయినప్పటికీ ఈ రోజు కరీంనగరులో 56 మండలాల్లో కనీసం 560 సి.ఎం.ఇ.వై. మంజూరు చేయాల్సి వుండగా 300 కూడా మంజూరు చేయలేదు. మీ ప్రభుత్వం నుంచి కోసమే చెబుతున్నాను. మీరు ప్రకటించిన కార్యక్రమం ఏదైతే వుందో దానిని అమలు చేయడం లేదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ సి.ఎం.ఇ.వై. పథకానికి నిధులు ఎక్కడివి. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధుల నుంచి డి.ఆర్.డి.ఎ. నుంచి 50 శాతం తెచ్చారు. బెనిఫిషియరీ కంట్రీబ్యూషను 15 శాతం. మొత్తం 65 శాతం అయింది. 20 శాతం సంబంధిత బి.సి./ఎస్.సి. కార్పొరేషనుతో 85 శాతం అయిపోయింది. ఇక మిగిలిన 15 శాతం యూత్ కోఆర్డినేషన్ ఆఫీసర్లు నుంచి యిస్తున్నారు. ఇది సొమొక్కుడిది, సొకొడిది అన్నట్లు వుంది. కోఆర్డినేట్ చేసి, యిదివరకే అమలులో వున్న పథకానికి మీ పేరు పెట్టుకుని, కేవలం ముఖ్యమంత్రి గారు తన వ్యక్తిగత ప్రతిష్ఠను పెంచుకోడానికి చేస్తున్నారు. అమలులో వున్న కార్యక్రమాలకు కొత్త పేరు యిచ్చి తన కార్యక్రమంగా ప్రకటించుకుని, తాను అమలు చేస్తున్నట్లు గొప్పలు చెప్పుకోడానికి

ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుంది తప్ప చిత్తశుద్ధితో పని చేయడం లేదు. దయ వుంచి మీరు ప్రకటించే కార్యక్రమాలు మీరు చిత్తశుద్ధితో అమలు చేయండి అంతాగాని మీరు ప్రకటించిన విధానాల అమలు కోసం ఆలోచించకుండా కేవలం పత్రికా ప్రకటనలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చుకుంటే ఎంతో కాలం ప్రజలు చూస్తే చూరుకోరు.

ఇక విద్యుత్తు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో పవర్ కోట్. చదువు చెప్పడానికి లెక్చరర్లు లేరు, టీచర్లు లేరు. కష్టపడి చదువుకుందామంటే కరెంటు లేదు. గౌరవ సభాధ్యక్షులకు కూడా తెలుసు. వరంగల్లులో గాని, కరీంనగరులో గాని, మెదక్లో గాని, మహబూబ్ నగరులో గాని, ఆదిలాబాదులో గాని, నిజామాబాదులో గాని జిల్లాలలో రైతులను ఆదుకోండి. ఉదయం 6 గంటల నుంచి సాయంత్రం 6 గంటల వరకూ పట్టణాలలో విద్యుత్తు కోతను పెట్టండి. దానికి అభ్యంతరం పెట్టం. కాని పగలు రైతుకు విద్యుత్తు సరఫరా చేసి అతడిని ఆదుకోండి. కాని రాత్రి పట్టణాలలో మాత్రం విద్యుత్తు అంతరాయం లేకుండా, విద్యార్థులను ఆదుకోండి. డిగ్రీ ఎగ్జామ్సు స్టార్ట్ అయ్యాయి. ఎస్ఎస్సీ ఎగ్జామ్సు స్టార్ట్ అయినాయి. ఇంటర్మీడియేట్ కాబోతున్నాయి. రాత్రి 7 గంటలకు కరెంటు పోతే అర్ధరాత్రి వరకూ రావడం లేదు. ఎందుకు ఫెయిల్ అయ్యావురా అంటే కరెంటు లేదు కాబట్టి ఫెయిలయ్యానని యిప్పుడంటాడు. అందుకొరకు ప్రాక్టికల్ గా నిర్ణయం తీసుకోండి.

విద్యుత్ కేషను విషయంలో సజెషన్ యిస్తున్నాను. ఏ మండలంలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల లేదో ఆ మండలంలో ఒక జూనియర్ కళాశాలను పుల్ టీచింగు స్టాఫ్ తో మంజూరు చేయండి. ప్రతి మండల కేంద్రంలో ప్రతి నియోజకవర్గ కేంద్రంలో 294 నియోజకవర్గాలలో కనీసం 294 ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలను నెలకొల్పే విధంగా చర్య తీసుకోండి. అవసరమైతే గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ అసేవేయండి. మేము అభ్యంతరం చెప్పం. మీరు ఒకవైపు సైవేటు పాతశాలలకు గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ యిస్తూవుంటే వారు రిజర్వేషన్సు ఫాలో చేయడం లేదు. ప్రభుత్వం నుంచి ఎయిడ్ పొందుతున్నారు. కాని ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్సు పాటించడం లేదు. ఆ పాతశాలలో ఉద్యోగాలలోనే కాదు, ఎడ్మిషన్సులో కూడా రిజర్వేషన్సు పాటించాలి. ఎక్కడైనా ఒక సైవేటు పాఠశాల గాని, కళాశాల గాని ఎయిడ్ పొందుతున్నప్పుడు విద్యాలయ ఎడ్మిషన్సులో గాని, బోధనా సిబ్బంది నియామకాలలో గాని రిజర్వేషన్సు పాటిస్తే, మీరు దానికి సిద్ధం అని చెప్పండి. సైవేటు విద్యాసంస్థలపై ఆధారపడకుండా ప్రభుత్వ పక్షాన ప్రభుత్వ విద్యాలయాలు నెలకొల్పండి. పూర్తి స్థాయిలో బోధనా సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేయండి. మీరు యితరత్రా ఆవరేషన్ బ్లాక్ బోర్డు ద్వారా నియామకాలు ఉపాధ్యాయుల భర్తీతో బాటు పి.ఇ.టి.లను కూడా భర్తీ చేయండి. చేస్తే సంతోషం. తెలుగు పండితుల పోస్టులను, ఉర్దూ పండితుల పోస్టులను భర్తీ చేయండి. మేజర్ పంచాయతీలలో గ్రంథాలయాలను నెలకొల్పండి. ఇవి కనీసం చేయాల్సిన విషయాలు.

ఒక విషయం విద్యాధరరావు గారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. జగిత్యాలలో తెలంగాణా మొత్తంలో వ్యవసాయపరంగా అన్ని అవకాశాలూ వున్నాయి. జగిత్యాలలో అగ్రికల్చర్ కాలేజీ కావాలి. ఉపఎన్నికల దృష్ట్యా పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ యిచ్చారు. జగిత్యాలలో ఉపఎన్నికలు దృష్ట్యా

ప్రజానీకం అదృష్టవంతులు. జీవనరెడ్డిని గెలిపించినా ఈ ప్రభుత్వ పక్షాన వ్యవసాయ పాలిటెక్నిక్ కళాశాల మంజూరు వచ్చింది. జూనియర్ కళాశాల మంజూరు వచ్చింది. స్టేడియం భవన నిర్మాణం మంజూరు యిచ్చారు. వాటిని అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోండి. పాలిటెక్నిక్, 9-40 వ్యవసాయ కళాశాలను నెలకొల్పండి. ఎంత ఉపయోగమో మాకు తెలుసు సార్. రా. పాలిటెక్నిక్ కళాశాల మాకు ఇవ్వండి. అగ్రికల్చర్ కాలేజి పట్టుకుపొండి.

చైర్మన్ :- త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ టి. జీవనరెడ్డి :- దయచేసి వ్యవసాయ శాఖామాతృలు సభాముఖంగా హామీ ఇవ్వండి. వారిని జగిత్యాలకు కూడా అహ్వానిస్తున్నాము. అక్కడికి వచ్చి ప్రకటించండి.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- 31వ తారీకున వస్తాము.

శ్రీ టి. జీవనరెడ్డి :- తప్పకుండా రండి సార్. జగిత్యాలలో వ్యవసాయ కళాశాలను మంజూరు చేసి, ఈ వెనుకబడ్డ తెలంగాణా ప్రాంతపు న్యాయమైన సమస్యలు తీర్చడానికి ఈ ప్రభుత్వం కృషిచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

చైర్మన్ :- బడ్జెంట్ బాల్ రెడ్డి గారూ, దయచేసి త్వరగా మాట్లాడండి. ఇప్పటికే ఆలస్యం అయింది. ఇంకా మాట్లాడవలసిన వారు చాలమంది ఉన్నారు. మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెప్పాలి. 5 నిమిషాల్లో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ బడ్జెంట్ బాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, రెండు డిమాండ్ల మీద మాట్లాడమంటున్నారు. సమయం ఎక్కువైవ్వాలి. అర్ధరాత్రి వరకయినా తీసుకోవాలి. ఇది రైతుల సమస్య విద్యార్థుల సమస్య. ఈ రెండు కూడా మనకు ప్రాముఖ్యత గల అంశాలు. ఈ డిమాండ్ల మీద మాకు ఎక్కువ అవకాశమివ్వండి. మా పార్టీ తరపున నేనొక్కనే మాట్లాడుతున్నాను. ఐదు నిమిషాలే మాట్లాడాలంటే మాట్లాడకుండా కూర్చుంటాను. ఒక్కొక్క పార్టీకి అరగంట, గంట, రెండేసి గంటలు ఇచ్చారు.

చైర్మన్ :- దయచేసి త్వరగా పూర్తి చేయండి.

శ్రీ బడ్జెంట్ బాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను ఎక్కువసేపు మాట్లాడను. ఈ విద్య, క్రీడలు, కళలు, సంస్కృతికి సంబంధించిన ఉమ్మడి డిమాండ్ అధ్యక్షా. ఈ డిమాండ్ కు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్ కలిపి 2,142 కోట్ల 54 లక్షల 54 వేల రూపాయలు కేటాయించినా అంతా ఖర్చు కాదు. విద్యకు ఎంత ప్రాముఖ్యత ఉందో అందరికీ తెలుసు. విద్య లేనివాడు ఎంత పశువని మనకు తెలుసు. అందరినీ సంపూర్ణంగా విద్యావంతులను చేయడానికి అక్షరజ్యోతి కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రారంభించాము. అయినా సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను సాధించలేకపోయాము. అంటే ఇందులో మన అసమర్థత ఏమిటో తెలుస్తుంది. 1995వ సంవత్సరంలో ప్రవేశపెట్టిన జాతీయ పోషకాహార మద్దతు కార్యక్రమం మన రాష్ట్రంలోని 282 మండలాలలో 54,12,642 మంది పిల్లలు అంటే 80 శాతం పోషకాహారాన్ని ప్రభుత్వ లెక్కలు చెబుతున్నాయి. గతంలో 1983లో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు గారు తమిళనాడులో ఆమలుచేస్తున్న

మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని పులిని చూచి నక్క వాత పెట్టుకున్నట్లు ప్రవేశపెట్టారు. అది పూర్తి విఫలమయింది. ఆనాడు కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని 3 కిలోల బియ్యాన్ని బడిపిల్లలకు ఉచితంగా ఇస్తామనే పథకాన్ని ప్రకటించింది. దాని క్రింద మన రాష్ట్రంలో 982 మండలాలలో ప్రారంభించి 54 లక్షల మంది విద్యార్థులకు అమలు చేశాము. ఒక మంచి ఉద్దేశంతో ఈ పథకాన్ని ప్రారంభిస్తే విద్యార్థులు మాకు బియ్యం అందలేదని చెబుతున్నారు. వాటిని ఉపాధ్యాయులే అమ్ముకుంటున్నారు. ఈ పథకం అమలు కూడా విఫలం అయింది. కాబట్టి ఈ పథకాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఒకటి నుండి 5వ తరగతి పిల్లలకు పాఠ్యపుస్తకాలను ఉచితంగా ఇస్తున్నామని చెబుతున్నాము. కాని అవి వారికి సక్రమంగా అందడం లేదు. పుస్తకాలు కూడా సకాలంలో ప్రింటు కాక విద్యార్థులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇందులో కూడా మనం విఫలమయ్యాము. దీనిని ఎందుకు చెబుతున్నానంటే విద్యపైన రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నా, విద్యా విధానంలో మార్పులు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నా ఆశించిన ఫలితాలు రావడం లేదు. మన జంటనగరాలలో అయితే ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, ఉన్నత పాఠశాలలలో 'జీరో' రిజల్ట్ వస్తున్నాయి. ఈ విషయంలో మారుమూల ప్రాంతాలలోని స్కూళ్లలో గాని, జిల్లాలలోని స్కూళ్లలో గాని కొంతవరకు బాగానే ఉన్నా హైదరాబాదుకు సంబంధించినంత వరకు పూర్తిగా విఫలమయ్యాము. ఎందుకంటే ఒక్కొక్క స్కూలులో రెండు, మూడు స్కూళ్లు పిష్టల ప్రకారం నడుస్తుండడం వల్ల, సరియైన ఫర్నిచర్, త్రాగునీరు, మూత్రశాలలు, ఆటస్థలాలు లేనందువల్ల. ప్రయివేట్ సంస్థలు స్కూళ్లను వ్యభిచందంగా నడుపుతామంటే వారికి గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇవ్వడానికి గాని. రికగ్నిషన్ ఇవ్వడానికి గాని ఎన్నో అడ్డంకులను కల్పిస్తున్నది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల భవనాలు కూలిపోయే స్థితిలో ఉన్నా, తగిన ఆటస్థలాలు లేకపోయినా నడుపుతున్నారు. కాని ప్రయివేట్ స్కూళ్లకు ఎన్నో ఆటంకాలు కలిగిస్తున్నారు. హైదరాబాదులో దాదాపు 400 పైగా ప్రాథమిక ప్రయివేట్ పాఠశాలలు నడుస్తున్నాయి. వాటికి రికగ్నిషన్ ఇవ్వాలని గత 5 సంవత్సరాలుగా మొరపెట్టుకుంటున్నా ప్రాథమిక పాఠశాలకు ఆటస్థలం క్రింద వెయ్యి గజాలుండాలని, ఉన్నత పాఠశాలకు 2 వేల గజాలుండాలని ఒక జి.ఓ. తెచ్చారు. ఈ హైదరాబాదు సిటీలో వేల గజాల స్థలం దొరకాలంటే మాటలు కాదు. నిరుద్యోగ సమస్యతో బాధపడే చదువుకున్నవారు కపిసం స్కూళ్లను పెట్టుకుందామంటే వారిని ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఇంతకు ముందు బ్రతకలేక బడివంతులు అనేవారు. ఇప్పుడు బ్రతుకుతెరువు కోసం బడివంతులు అనే పరిస్థితి వచ్చింది. నిరుద్యోగులు ఉద్యోగం దొరకక ఏవో స్కూళ్లను పెట్టి నేటి బాలలను రేపటి పౌరులుగా తీర్చిదిద్దాలని ముందుకు వస్తే వాటిని రికగ్నయిజ్ చేయడం లేదు. వారు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి, రిజినల్ జాయింట్ డైరెక్టరు, డైరెక్టరు, కార్యదర్శి ఇలా అందరి దగ్గరకు తిరిగివా అయిదారు సంవత్సరాల మంచి వారి దరఖాస్తులు పెండింగులో ఉన్నాయి. మతవరమైన విద్యాసంస్థలకు, మతం మార్పుకొన్నవారు స్థాపించే స్కూళ్లకయితే వెంటనే రికగ్నిషన్ ఇస్తున్నారు. అదే మాతృభాషలో బోధించే స్కూళ్లకు, తెలుగు భాషను ఆభివృద్ధి చేయడానికి కృషిచేస్తూ, పిల్లలను బాధ్యతాయుత పౌరులుగా, దేశభక్తులుగా తీర్చిదిద్దడానికి కృషిచేస్తున్నట్లే స్కూళ్లకు ఏళ్ల తరబడి రికగ్నిషన్ ఇవ్వడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో

సరస్వతీ విద్యా పీఠానికి సంబంధించిన పాఠశాలలు సుమారు 500 పైగా ఉన్నాయి. వాటికి సొంత భవనాలున్నాయి. ఒక్కొక్క పాఠశాలకు ఎకరం భూమి ఉంది. అయినా వాటిని రికగ్నయిజ్ చేయడం లేదు.

చైర్మన్ :- త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, వ్యవసాయం, విద్యా శాఖకు సంబంధించిన డిమాండ్లు చర్చించేటప్పుడు సెన్సె గ్యాలరీ ఖాళీ అయింది, కేమేరాలు పలచబడ్డాయి, సభ్యులు పలచబడ్డారు, మంత్రిగారు అవులిస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- బాగా గట్టిగా మాట్లాడండి. భోజనం కూడా తెప్పిస్తాను.

శ్రీ బద్దం బాలారెడ్డి :- మాకు సమయం ఇవ్వండి సార్. తిండి తరువాత. 12 సంవత్సరాల నుండి ఆ పాఠశాలలకు రికగ్నైజ్ ఇవ్వడం లేదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం జాప్యం లేకుండా రికగ్నైజ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ప్రభుత్వం వద్ద పెండింగులో ఉన్న రికగ్నైజ్ దరఖాస్తులన్నింటినీ వెంటనే పరిష్కరించాలని కూడా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలాగే ఈ జి.ఓ. 181ని కూడా వెంటనే రద్దు చేయాలని మనవి.

అదే విధంగా భారతీయ అభ్యుదయ పాఠశాలకు గత అయిదారు సంవత్సరాల నుండి 5 పాస్టులకు గ్రాంటీస్ ఎయిడ్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల వారికి జీతాలు రావడం లేదు. అదే విధంగా ప్రభోద్ హైస్కూలు, రహేంపురాలో ఉన్నది. ఇది వెనుకబడిన దళితులుండే ప్రాంతంలో ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ నడుపుతున్న పాఠశాల. నేను ఈ విషయంలో డి.ఇ.ఓ.ను., ఆర్.జె.డి.ని కలవడానికి వెళ్ళినప్పుడు వాళ్లు ఉండరు. డైరెక్టరు గారిని కలిస్తే ఇస్తామని చెప్పి ఆరు నెలలయింది, ఇంతవరకు రాలేదు.

అక్షరజ్యోతి, వయోజన విద్య లాంటి కార్యక్రమాలను నిర్వహించినా మన రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యతా శాతం పెరగడం లేదు. 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం జాతీయ అక్షరాస్యత 52.21 శాతం ఉంది. అందులో ఆంధ్రప్రదేశ్ అక్షరాస్యత 44.09 శాతం ఉంది. ఈ విధంగా మన భారతదేశంలోని మొత్తము 32 రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు కలుపుకుంటే 26వ స్థానంలో ఉంది.

9-50 అంటే ఈ రకంగా మనం ఎంత వెనుకబడి ఉన్నామో మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రా. ఇంటర్మీడియట్ లెవల్లో జూనియర్ కాలేజీలు కూడా చాలా అవసరం. జూనియర్ కాలేజీలు ప్రభుత్వవరంగా 473 ఉన్నాయి. ప్రైవేటు ఉమ్మడి కళాశాలలు కేవలం 5 ఉన్నాయి. కేవలం 478. మిగతావి ప్రైవేట్ ఎయిడెడ్ పాఠశాలలు, ప్రైవేట్ ఉమ్మడి కళాశాలలు. ప్రైవేట్ అన్ ఎయిడెడ్ జూనియర్ కళాశాలలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ నైవాసిక జూనియర్ కళాశాలలు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ నుంచి 75 ఈ రకంగా 1486. మొత్తం 1964 ఉన్నాయి. విద్యార్థులకు ఈ జూనియర్ కాలేజీలు సరిపోవడం లేదు. ప్రతిసారి ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. కీనవం అసెంబ్లీ కాన్స్టెట్యూయన్స్ కి ఒక జూనియర్ కాలేజీ తప్పకుండా ఇస్తామన్నారు. 1977-78 అకడమిక్ ఇయర్ కు తప్పకుండా ఒక జూనియర్ కాలేజీ చొప్పున ఒక్కో నియోజక వర్గంలో

ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇష్టం ఉన్న దగ్గర కాకుండా ఇక్కడ చెప్పినట్లు అందరికీ ఇవ్వాలి. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ లో కాని, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ లో కాని ఎమ్మెట్ ఎగ్జామినేషన్స్ యూనివర్సిటీ తరపున జరుగుతున్నాయి. మొన్న కొన్ని సందర్భాలలో వచ్చింది కాబట్టి ఒక విషయం మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. యునాని మెడిసిన్ ఉర్దూలోనే బోధిస్తున్నారు. మేము ఉర్దూ భాషకు వ్యతిరేకం కాదు. ఇది మన భారత దేశంలోనే ఉన్న యునాని మెడిసిన్. ఇక్కడ చదువుకునే పిల్లలకు ఉర్దూలో బోధిస్తున్నారు కాని అధికార భాష ఇంగ్లీషుగా మన రాష్ట్రంలో ఉంది. 1991 వరకు ఎమ్మెట్ ఎగ్జామినేషన్ లో వచ్చిన వారికి ఆవకాశం కల్పించారు. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే వీరు ఉర్దూలో బోధించినా ఎగ్జామినేషన్ ఇంగ్లీషులో ఉంది. 100 పర్సెంట్ మార్క్స్ వస్తే అక్కడ కొంత మంది మతపరంగా స్వార్థంతో ఎవరయితే ఇతర భాషల వారు, అంటే ఉర్దూ ఏతర భాషల వారు వచ్చినట్లయితే రానివ్వడం లేదు. ఎందుచేతనంటే వీరు చదువుకుంటే వీరికే ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయని ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. బ్యాక్ లాగ్ ఫిలిప్ చేయడం లేదు. 20 సంవత్సరాల నుంచి 10, 11 సార్లుగా వీరిని ఫెయిల్ చేస్తున్నారు. ఒక సబ్జెక్టు, రెండు సబ్జెక్టులు ఫెయిల్ చేసి 52 ఖాళీలున్నా నింపడం లేదు. ఎమ్మెట్ పరీక్షలు ఏ విధంగా నిర్వహిస్తారో యునాని మెడిసిన్ కి కూడా ఎమ్మెట్ నిర్వహించాలి. కర్నాటకలో నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా నిర్వహించి ఏ రకంగా వ్యత్యాసం చూపకూడదని కోరుకుంటున్నాను. మతాలకు ఆతీతంగా ఉండాలి కాని మతాలకు అనుకూలంగా పనిచేస్తున్న పద్ధతి మంచి పద్ధతి కాదు. ఐ.టి.ఐ. విద్యలో కాని, ఇంజనీరింగ్ విద్యలో కాని, ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీలకు కాని పరీక్షలన్న ఇవ్వవలసిన ఆవసరం లేదు.

కాని ఇవ్వాలి ఎక్కడెక్కడయితే వోట్ బ్యాంక్ ఉన్నదో, నమ్మకం ఉన్నదో వారికే ఇస్తున్నారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీస్, ఎడ్యుకేషన్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ చాలా ఉన్నాయి. ఆల్ ఇండియా లెవల్స్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిల్ గురించి పరీషన్ తీసుకు రావడం చాలా కష్టం. మీరు రికమెండ్ చేయండి. మహారాష్ట్ర, కర్నాటక ఏ రకంగా టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఉన్నదో ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు, వైద్య కళాశాలలు కాని వున్నాయో మన దగ్గర కూడా పెంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రూల్స్ నడలించి ఎక్కువ కాలేజీలు నడవడం చాలా మంచిది. మన రాష్ట్ర విద్యార్థులు ఇక్కడే చదువుకుంటే ఆ డబ్బు ఇతర రాష్ట్రాలకు పోకుండా ఇక్కడే ఉంటుంది. డోనేషన్స్ కాని, ఫీజులు కాని చాలా పెంచుతున్నారని ఈ మధ్య కాలంలో విద్యార్థులు చాలా ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఫీజులు తగ్గించవలసిన అవసరం ఉంది. విద్యా విధానంలో మార్పులు తీసుకు రావాలి. రాగింగ్ విషయంలో చట్టపరంగా చర్య తీసుకుంటామని బిల్ పాస్ చేశాము. దానిని అభినందిస్తున్నాను. కాని కొన్ని మార్పులు ఇంకా రావాలి. యూనివర్సిటీ క్యాంపస్ లో శాంతి భద్రతలు కాపాడాలి. అక్కడున్న విద్యార్థులకు రక్షణ కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయం గురించి - రైతే రాజు. రైతే దేశానికి వెన్నెముక అని చెబుతున్నాము. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. అమ్మబోతే ఆడవి, కొవబోతే కొరివి అన్నట్లుగా రైతు పరిస్థితి ఉంది. రైతు ఎన్నో ఇబ్బందులు. కష్టాలు పడి పంట పండిస్తే పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర పలకడం లేదు. ధాన్యానికి రు. 400 నుంచి 500 లు ఇవ్వడం లేదు. బియ్యం

బజారులో రు. 10 నుంచి 12 ల వరకూ కొనవలసిన దుర్గతి ఏర్పడింది ధరలను ఆదువు చేయలేకపోతున్నాము. ఎరువుల ధరలు, నీటి తీరువా పెంచుతున్నాము. కరెంటు ఛార్జీలు పెంచుతున్నాము. భారీ వర్షాల వల్ల, తుపానులు వచ్చినప్పుడు సన్న సూచనలు ఇస్తాము. 96లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నీటి తీరువా వార్షికు పెంపకుంట్లు గు. 600 కోట్లకు పెంచారు. అక్టోబరు, నవంబరు మాసాలలో కూడా వరదలు, తుపానులు వచ్చిన సందర్భంలో కోట్లాది రూపాయలు రైతు నష్టపోయాడు. పంటలకు ధరలు ఇప్పించడం లేదు. పూర్తిగా ప్రియిల్ అయ్యారు. ప్రత్తి, మిర్చి, చెరకు ధర పూర్తిగా పడిపోయింది. ఇది నేను అన్న మాట కాదు. 9 సంవత్సరాలలో ఇంతకు ముందు క్వింటాలు 5 వేల రూపాయలున్న మిర్చి ధర ఇప్పుడు రెండు వేలు కూడా రావడం లేదని తెలుగుదేశం పార్లమెంటు సభ్యుడు చెప్పారు. అంటే ఇవ్వాలేరైతు ఎంత నష్టపోతున్నాడో చూడండి. అన్ని ధరలు పెరుగుతున్నాయి. కాని రైతు పండించే పంటకు మాత్రం ధర పెరగడం లేదు. ప్రత్తి ధర కూడా గతంలో రు. 3 వేలుంటే ఇప్పుడు రు. 1500, 1600 లు అన్నా క్వింటాలుకు కొనడం లేదు. రైతులు ఎంత నష్టపోతున్నారో మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

రైతును ఆదుకోవడానికి మంత్రి గారికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మేరకు వ్యవసాయానికి ప్రతి రోజు కరెంటు మీరు చెప్పినట్లు 24 గంటలలో 18 గంటలు ఇవ్వాలని ఉంది. 9 గంటలు ఇస్తామని అన్నారు. మీరు ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోండి. లో వోల్టేజీ లేకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. సర్వే నెంబరు ప్రాతిపదికపైన పంటల భీమా పథకం వెంటనే తెప్పించాలి. గ్రామానికి, మండలానికి కాదు. పండిన పంట ఎక్కడైనా అమ్ముకునే స్వేచ్ఛా విధానం ఉండాలి. 1975 తరువాత జనాతా పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు భారత దేశంలో మొట్టమొదట అనాడు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్న మొరార్జీ దేశాయ్ దేశం మొత్తంలో స్వేచ్ఛగా అమ్ముకునే హక్కు రైతుకు కల్పించారు. ఆ హక్కు మళ్ళీ రావాలి. పండించే పంటకు కల్తీ లేని మందులు, ఎరువులు, విత్తనాలు పంచవలసిన అవసరం ఉంది. సరయిన ధరలకు పంచాలి. విపరీతంగా బోగస్ కంపెనీలు ఈ రోజు కల్తీ మందులు అమ్ముడం వల్ల రైతులు నష్టపోతున్నారు. రైతులను కాపాడితేనే ఈ దేశాన్ని మనం రక్షించుకోగలుగుతాము. రైతులను మర్చిపోతే ఈ దేశం మళ్ళీ బానిసత్వం అవుతుంది. అందుకని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి మనవి చేసేది రైతులను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి నకల విధాలుగా ధన సహాయం అందించాలని కోరుతూ మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

10-00 శ్రీ బండి పుల్లయ్య (మహబూబాబాద్) :- అధ్యక్షా, క్రిడల మీద ఇప్పటి వరకు అన్ని రా. గవర్నమెంటులు కూడా చాలా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాయి. గతంలో మీరు ఒకసారి ఈ రాష్ట్రంలో క్రిడా రంగం ఏ పద్ధతిలో ఉన్నదో వెనుకకు చూస్తే వేరే దేశానికి, మన దేశానికి, వేరే రాష్ట్రానికి మన రాష్ట్రానికి పోట్టుకుంటే చాలా తక్కువ ఎలాకేషన్ ఉన్నాయి. ఘోరాతి ఘోరంగా నిర్లక్ష్యం చేసిన ఏ పద్ధతి అయినా, డిమాండ్ అయినా ఉంది అంటే ఈ క్రిడా రంగమే. 1956లో ఫుటీబాల్ టీమ్ ఆస్ట్రేలియాకు పోతే ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 9 మంది ఉన్నారు. ఇటలీకి

1960లో ఒలింపిక్స్ కు వెళితే దాదాపు 7 మంది ఉన్నారు. 1962లో ఇండోనేషియాకు వెళితే అక్కడ ఏషియన్ ఛాంపియన్ షిప్ మన ఇండియాకు వస్తే ఇండియా దానితో ఆడినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 6 మంది ప్లేయర్స్ ఉన్నారు. ఇప్పుడు కనీసం క్వాలిఫై కాలేని పరిస్థితి. ఒలింపిక్స్ లో ఎంట్రీనే లేదు. ఏషియా లోపల క్వాలిఫై కాని పరిస్థితిని మనం ఎంత వెనుక ఉన్నామో గుర్తించాలి. మనం మన దేశానికి, రాష్ట్రాలకు, ఇతర దేశాలకు, ఇతర రాష్ట్రాలకు బడ్జెటు ఎలొకేషన్ పోల్చుకుంటే చాలా తారతమ్యాలున్నాయి. అది ఒకసారి మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. హాలెండులో రు. 20 వేల కోట్ల బడ్జెటు కేటాయిస్తున్నారు. ఇండోనేషియా రు. 10 వేల కోట్లు. పక్క రాష్ట్రాలకు పోల్చుకుంటే మణిపూరు, మేఘాలయా లాటి చిన్న రాష్ట్రాలు కూడా రు. 8 కోట్లు బడ్జెటు కేటాయింపులు ఉన్నాయి. పంజాబు రు. 90 కోట్లు, తమిళనాడు రు. 7 కోట్లు, కర్ణాటక రు. 10 కోట్లు, ఆస్సాం రు. 10 కోట్లు, మణిపూర్ రు. 6 కోట్లు. మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు ఈ సంవత్సరం 1996-97 వచ్చేసరికి రు. 65 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నామని గవర్నమెంటు చెబుతున్నారంటే ఒకసారి ఆర్థం చేసుకోండి.

మాకీ ఎ.పి.లోనే కాదు దేశంలోనే కాదు ప్రపంచంలోనే ప్రఖ్యాతి గాంచిన క్రీడా రంగం అన్న విషయం చెప్పకోవచ్చు. హాకీకి కూడా నిర్లక్ష్యం జరుగుతోంది. ఒక చిన్న విషయం చెబుతాను. మన కంటే 25 సంవత్సరాల తరువాత వచ్చిన హాలెండులో ఇవ్వాలి హాకీ గ్రౌండ్స్ వీటిని హాస్కో టరఫ్ అంటారు. వాటికి రెండు వేల గ్రౌండ్స్ ఉన్నాయి. మన ఎ.పి.లో ఒక పాయింట్ లేదు. మన రెండు జిల్లాలకున్నంత పాపులేషన్ హాలెండులో లేదు. మన రాష్ట్రంలో ఒక్క హాకీ గ్రౌండ్ కట్టాలంటే ఇప్పటికీ రెండు సంవత్సరాల నుంచి మన ప్రభుత్వం తబ్బిబవుతుంది. ఈ క్రీడా రంగాన్ని ఆదరించలేకపోతున్నాము. ఏ పద్ధతులలో ముందుకు తీసుకుపోవాలో ఒకసారి మీరు పరిశీలించి చూడండి. రిజర్వేషన్స్ వచ్చేసరికి చూడండి. గతంలో ఒక శాతం ఎన్.టి.ఆర్. గారున్నప్పుడు క్రీడాకారులకు ఇచ్చారు. తరువాత ఆ రిజర్వేషన్ తీసివేశారు. జాతీయ క్రీడాకారులకు, స్టేడియంలకు కోట్లు కూడా ఖర్చుపెట్టలేని పరిస్థితి. ఖచ్చితంగా పరిశీలించి దానికి ప్రాముఖ్యత ఇచ్చే పరిస్థితి కనపడడం లేదు.

ఇది మన గవర్నమెంట్ అయినా ముఖ్యంగా, ముఖ్యమంత్రి గారు కాని, స్పోర్ట్స్ మినిస్టర్ గారు గాని దీని మీద పూర్తిగా తెలియక నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. వారు ఖచ్చితంగా దీనికి పూనుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మధ్యప్రదేశ్ లో కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ ఉన్నప్పుడే మన రాష్ట్రం నుంచి క్రీడాకారులు వెళితే జాతీయ ఆటల గురించి బనీను ఒక కలర్, నిక్సర్ ఒక కలర్. అప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎం.ఎల్.ఎ.లను కొనుక్కోగలిగిన సత్తా ఉన్న జవార్గనరెడ్డి గారి గవర్నమెంట్. ఆ ప్రాంతానికి పోయి వచ్చిన వారు చెప్పారు. ఒక బనీను కొవలేని పరిస్థితి. ఇప్పటి వరకు నేషనల్ లెవెల్ లో ఆడే ఏ ప్లేయర్ అయినా ఈ గవర్నమెంటు నుంచి ఒక్క రూపాయి కూడా పోవడం లేదు. ఒక్క జిల్లా నుంచి 27 గేమ్స్ లో జనరల్ గా పార్టిసిపేట్ అవుతారు. అదే స్కూల్ రంగం నుంచి 15 గేమ్స్ లో పార్టిసిపేట్ చేస్తున్నారు. మొత్తం రెండు వేల మంది అంతరాష్ట్ర క్రీడలలో ప్రతి సంవత్సరం పాల్గొంటున్నారు. ఎంతలేకపోయినా ఎడ్యుకేషన్ రంగం నుంచి స్టేట్ క్రీడాకారులకు, జనరల్ గా వచ్చే క్రీడాకారులకు రెండు వేల మంది రు. 20 లక్షలతో కనీసం వారికి 15 రోజులు కోచింగ్ ఇవ్వాలనుకుంటే ప్రతి జిల్లాకు

రు. 20 లక్షలు అవసరం. మనకు 23 జిల్లాలున్నాయి. 23 జిల్లాలకు రు 20 లక్షల చొప్పున బడ్జెటు ఎలాటే చేయక చాలా అస్తవ్యస్తంగా ఉండే పరిస్థితి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్లేయర్స్ అసంతృప్తితో ఉన్నారు.

హుకీంపేటలో స్పిర్ట్స్ స్కూల్ పెట్టారు. దానికి గు 5.1, 65 లక్షలు ఖర్చు అయిందని చెబుతున్నారు. ఒక ప్లేయర్ మినహాయించి ఎవరూ కూడా జాతీయ క్రీడలలో ఏదయినా సరే ఒక్క బహుమతి పొందిన పరిస్థితి లేదు. ఈ మధ్య ఒక బాలిక 100 మీటర్స్, 200 మీటర్స్ పరుగులో ఫస్ట్ ప్లేజ్ వచ్చిందని విన్నాను. దీనికి కూడా ఏ ఖర్చు కాని పరిస్థితి అది. స్కూల్స్, హాస్టల్స్ ఇప్పటికీ రాష్ట్రంలో 7, 8 ఉన్నాయి. 7, 8 హాస్టల్స్లో పరిస్థితి దాదాపు జూనీల్ అడ్మిషన్స్ జరగాలి. కాని ఆగస్టు, సెప్టెంబరులలో అడ్మిషన్స్ తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి (కవిగిరి) :- అధ్యక్షా, మేము ప్రొసీడింగ్స్ లో చూస్తున్నాము. వచ్చినప్పటి నుంచి కూడా గమనిస్తున్నాను. నీటిగా క్వశ్చనవర్ టైంకి కొంత మంది సభ్యులు మధ్యలో మాట్లాడడానికి సరిగా టైంకి వస్తారు. క్వశ్చనవర్ మార్చింగ్ టైంలో ఉంటుంది. మళ్ళీ సాయంత్రం డిస్కషన్ అప్పుడు వారు మాట్లాడవలసి ఉంటే వస్తారు. వారి ఉపన్యాసం మేము బలవంతంగా వివాలి. ప్రొద్దన్నమానం కూర్చునే వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఒక్కరే సభ్యులు ఉన్న వారు కూడా ఆ టైంకు వచ్చి బలవంతంగా వారి ప్రసంగం మా నెత్తిన రుద్దుతున్నారు. కనీసం వారు రిప్లయ్ ఇచ్చేటప్పుడు కూడా ఉండరు. ప్రొసీడింగ్స్ లో కొంత మార్పు తీసుకు రావాలి.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, కాశిరెడ్డి గారు మాట్లాడిన మాట చాలా నూటికి నూరు పాళ్లు వాస్తవం. ఇంత ప్రధానమైన డిమాండ్స్ మీద చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు మీరు చూడండి. ప్రొద్దన్న ఒక సభ్యుడున్న పార్టీ - ఉదాహరణకు ఎన్.టి.ఆర్. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రొద్దన్న ఒక మాట అన్నారు. మా సభ్యుడిని రివోక్ చేయకపోతే కొంపలు అంటుకుపోతాయి అన్నారు. నస్సిన్నన్ రివోక్ చేయించుకున్నారు. గవర్నమెంట్ చేశారు. చూడండి ఎవరయినా ఉన్నారా? ప్రజా సమన్యలు చర్చించాలని ఉత్సాహం ఉన్నవారు, ఆశక్తి ఉన్నవారు రాత్రి 11 గంటల వరకు ఉంటారు. వారి సభైక్కు అయిపోగానే మాట్లాడి వెళ్లిపోతున్నారు. అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేది సభ ద్వారా రాబోయే రోజులలో ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా మీరు ఏదయినా నిర్ణయం తీసుకుని బి.ఎ.సి.లో కాస్త మనం ఏదయినా చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వంకా నత్తనారాయణ (పెనుగొండ) :- అధ్యక్షా, కాశిరెడ్డి గారు మంచి విషయం లేవదీశారు. ఎందుకంటే ఇంతవరకూ మనం ఉన్నాము. టి.వి. కూడా ఆన్ చేసే పరిస్థితి లేదు. మన పరిస్థితి చూసి అక్కడ ప్రజాసేవకం ఏమనుకుంటారు? అందుకోసం గవర్నమెంట్ సీరియస్ గా ఆలోచించి కోడాఫ్ కాండక్ట్ పార్లమెంటులో వచ్చింది. రాజ్యసభలో వచ్చింది. లోక్ సభలో లెజిస్లేషన్ కొరకు ఉంది. ఎథిక్స్ గురించి వారు కమిటీ వేస్తున్నారు. అలా మన ప్రభుత్వం కూడా ఈ విషయంలో సీరియస్ గా ఆలోచించి అసెంబ్లీ సభ్యులకు ఎథిక్స్ అసెంబ్లీలో మాట్లాడేటప్పుడు, బయట బిహేవియర్ పీపుల్ యొక్క చెక్ ఉండేట్లుగా ఎథిక్స్ గవర్నమెంట్ సీరియస్ గా ఆలోచించమని, పార్లమెంటులో కమిటీ వేస్తున్నారు. ఇక్కడ కూడా ఆలోచించండి. మనం ప్రజా ప్రతినిధులం. ప్రజల సొమ్ము చాలా ఖర్చు పెడుతున్నాము. ప్రజలు చూస్తున్నారు. అందుకోసం మన మీద సదభిప్రాయం రావడం కోసం, డెమోక్రసీని

కాపాడడం కోసం సమస్య పరిష్కారం చేస్తారా? అన్నీ క్రోడీకరించి ఎథిక్స్, కోడాఫ్ కాండక్ట్ ఎం.ఎల్.ఏ.లకు పెట్టకపోతే ఇలాగే ఉంటుందని మనవి చేస్తూ సీరియస్ గా ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

10-10 శ్రీ బద్దం బాలిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, కోడ్ ఆఫ్ కాండక్ట్ భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున రా. మేము పాటిస్తున్నాము. సీట్ లో వుంటాము కాబట్టి ఏదన్నా ప్రోగ్రాం వుంటే మా ముగ్గురు సభ్యులలో కూడా మేము మా లీడర్ ను అడిగి వెళ్లి వస్తూ వుంటాము. మా ముగ్గురు సభ్యులలో కూడా ఇద్దరము హౌస్ లో వుండడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో కూడా సభలో వుండి మాట్లాడి పోతున్నాము. అయినా కాళిరెడ్డిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఆయన ఈ రకంగా మాకు చెప్పే బదులు వాళ్ల అధికార పార్టీ అని 255 మందిని చెప్పకుంటున్నారూ కాబట్టి మరి వారిలో ఎంత మంది హౌస్ లో వున్నారు? లెక్క ప్రకారం వాళ్లకు కోడ్ ఆఫ్ కాండక్ట్ వర్తించే విధంగా తమరు చూడండి. లక్షలాది రూపాయల ప్రభుత్వ ధనం ఖర్చు పెడుతున్నాము. హౌస్ ను ఒక క్రమశిక్షణతో నడపాలని గతంలో కూడా మధ్య రాత్రి 2 గంటల వరకు చర్చించుకున్న సందర్భాలు వున్నాయి. 10 గంటలు కొడుతున్నా, 12 గంటలు కొడుతున్నా మాట్లాడే వాళ్లకు అవకాశం యివ్వండి మాట్లాడనియ్యండి. సబ్జెక్ట్ మీద మాట్లాడే వాళ్లకు అనుమతి ఇవ్వమని మేము కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి. ఆశోకగజపతిరాజు :- అధ్యక్షా, ఈ చర్చ రావడం కొంచెము అలస్యం అయినా చాలా సంతోషం. నేను I am the first person to come to the Assembly and last person to leave the Assembly. At least 99.9% of the day I sit in the Assembly. ఈ రోజే కాదు నేను ప్రతివక్తంలో వున్నప్పుడు నాకు ఆ అలవాటు వుండేది. అధ్యక్షా, ఈ అసెంబ్లీ ఎందుకు? To make the Government of the day accountable to the people. అసలు అబ్జెక్టివ్ మనం మరచి పోయాము. మనం మరచిపోయి బాగా డ్రిఫ్ట్ అయిపోయాము. ఇప్పుడు ఏమి వచ్చింది. We are trying to import extraneous considerations. My party is good and your party is bad. దీనిని మనం ఆడ్రస్ చేయకుండా ఫెరీఫెరీలో ఇలా టింకరింగ్ చేస్తూ పోతూ వుంటే కష్టం. ఇక్కడ చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు వున్నారు. వారు ఏమనుకుంటున్నారు. How do we make the Government accountable to this House which does not allow extraneous issues to come in. This is the question. This is the question before every Indian citizen who is interested in Parliamentary Democracy to survive for a long time in this country. అని ఒక డిస్టింగ్విషన్ తీసుకు వస్తారు. అది జరిగే విషయం కాదు. ప్రపంచ జ్ఞానం ఏ ఒక్కరిలో వుండదు. మన రాష్ట్రంలో అసలు అబ్జెక్టివ్ మనకు కనిపించడం లేదని వారికి కనిపిస్తుంది. మాకు కూడా కనిపిస్తుంది. It is not correct to say that I am a talking Member and you are a listening Member. Our collective wisdom reflects how strongly the democracy has taken roots in our State. Let us, therefore, address ourselves to these basic problems. Ethics will take care of themselves

Sri K. Bapi Raju :- Sir, that the Hon'ble Minister, Sri P. Ashok Gajapathi Raju is prompt to attend the proceedings I agree. At the same time, I want to seek some information from the Hon'ble Minister for Legislative Affairs.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- బాపిరాజు గారు, అశోకగజపతిరాజుగారు టెలిఫోన్లో మాట్లాడుకోవచ్చు. ఇప్పుడు పదింబావు అయింది. మమ్ములను వదిలేటట్లు లేరు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, విద్యాధరరావుగారు. నేను, అశోకగజపతిరాజుగారు కామన్ ఫ్రెండ్స్ ము. అయితే విద్యాధరరావుగారు ఫ్యామిలీ ఫ్రెండ్. పాలిటికల్ ఎనిమీ. కానీ మన మంత్రి అశోకగజపతిరాజుగారు సిన్సియర్ ఫ్రెండ్. అదీ తేడా. నేను కూడా సుమారుగా 18 సంవత్సరాల నుంచి శాసనసభలో వుంటున్నాను. నేను ఈ మాట ఎందుకు చెప్పవలసి వస్తున్నదంటే ఇన్ని గంటల సేపు మనం మాట్లాడినప్పటికీ కూడా మన యొక్క భావాన్ని మేము కానీ, వారు కానీ, ఎప్పుడయినా తీసుకుని మన బడ్జెట్ ను సరిచేసుకున్న పరిస్థితి లేదు. మొన్న కూడా లెజిస్లేచర్ ఎఫేర్స్ మంత్రిగారు వెస్ట్ బెంగాల్ నుంచి స్పీకర్ ను ఆహ్వానించినప్పుడు ప్రత్యేకంగా నొక్కి చెప్పారు. ఏమని అంటే ఈ రకంగా డిమాండ్స్ లో మాట్లాడినప్పుడు కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ద్వారా డిస్ కస్ చేసి అవసరం వుంటే బడ్జెట్ లో కూడా వారు రీజన్స్ పై చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని కూడా నొక్కి చెప్పారు. కానీ ఇంప్లిమెంట్ జరగలేదు. మనం కష్టపడి మాట్లాడితే దానికి తగిన చర్చ వుంటే గంటల తరబడి మాట్లాడవచ్చు. న్యాయం జరగవచ్చు. రూల్స్ తెలిసిన మంత్రిగారు దయచేసి కొద్దిగా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయమని అశోకగజపతిరాజుగారిని అడుగుతున్నాను. మరి విద్యాధరరావుగారు, నేను, అశోకగజపతిరాజుగారు టెలిఫోనులో మాట్లాడుకున్నది ఏమీ లేదు. ఎప్పుడయినా చాలా ఫ్రెండ్లీగా మాట్లాడుకుంటాము. విద్యాధరరావుగారు మీడియేటర్ గా వుండవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ బండి పుల్లయ్య :- హాస్టల్స్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు ఆరు స్పోర్ట్స్ హాస్టల్స్ ఈ రాష్ట్రంలో వున్నాయి. హాస్టల్స్ లోపల సెలక్షన్ 'మే' నెలలో జరిగి జూన్ నెలలో తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. కానీ ఇవాళ జూన్ కాదు గదా ఆగస్ట్, సెప్టెంబర్ నెలల లోపల సెలక్షన్ ఇస్తున్నారు. ఇవాళ ఫిబ్రవరి లోపల క్లజ్ అయిపోయి వాళ్లు ఇళ్లలో కూర్చున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో వుండడం అనేది స్పోర్ట్స్ మెన్ లకు ఒక శాపమా? వాళ్లు కంటతడి పెడుతున్నారు. ఇది వారు గమనించాలి. ఇంత పెద్ద హెడ్ క్వార్టర్, రాజధాని నగరం అయిన హైదరాబాద్ లో రెండు వేల మంది ప్రజలు కూర్చునే కెపాసిటీ కలిగిన ఇండోర్ స్టేడియం లేదు. ఇవాళ బొంబాయి, ఢిల్లీ ఇలా ఏ సీటీ చూసినా 40,000 లేదా 30,000 మంది కూర్చునే కెపాసిటీ కలిగిన స్టేడియంలు వున్నాయి. కనీసం మన రాష్ట్రంలో ఒక స్టేడియం లేదు. ఇవాళ వున్న ఎల్.బి. స్టేడియమును రెంటుకు ఇస్తున్నారు. అక్కడున్న ఎం.డి.గారు క్రీడాకారులందరినీ బయటకు వెళ్లగొట్టి రెంటుకు ఇచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. గతంలో రెంటుకు ఇవ్వాలంటే భయపడేవారు. ఇప్పుడు మంత్రుల లెటర్స్ వస్తున్నందున ఫంక్షన్లకు రెంటుకు ఇస్తున్నారు. ఫుట్ బాల్ గ్రౌండ్ అంతా ఖాళీ.

వేరే స్టేడియముకు సంబంధించిన గ్రౌండ్స్ అన్నీ కూడా ఫంక్షన్ హాల్స్ లాగా మార్చే పరిస్థితి కనబడుతున్నది. దీనిని మాత్రం సరిచేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇవాళ రు. 65 లక్షలు కాదు. ఏ రాష్ట్రానికి అయినా మన క్రీడాకారులు వెళ్లారు అంటే బనియన్ ఒక కలర్, నిక్కరు ఇంకో కలర్ లో వుంటుంది. అన్ని రాష్ట్రాల దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు రెండు, రెండు ట్రాక్ సూట్స్ ఇస్తున్నారు. ఎందుకని అంటే అపోనెంట్స్ మూడు. మూడు పేర్స్ తో బనియన్, నిక్కరు వుండాలి. ఎపోనెంట్ ఒక కలర్ బనియన్ వేస్తే, మనం వేరే కలర్ బనియన్ వేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది. మూడు. మూడు పేర్స్ వుండాలి. అలా గాకుండా మనం వెళ్లి కొనుక్కొని రంగు, రంగుల బనియన్లతో వుండడం వలన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించిన స్టేయర్స్ అని గుర్తించి అవహేళన చేసే పరిస్థితి వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారికి పదే, పదే మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఈ రాష్ట్రంలో క్రీడారంగాన్ని, యూత్ రంగాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నామని చెబుతూ క్రీడారంగం దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు ఎంత లేదన్నా జిల్లాకు రు. 20 లక్షలు. మొత్తం రాష్ట్రానికి రు. 10 కోట్లు బడ్జెట్ ఎలాటో చేయకుండా వుంటే మాత్రం ఇవాళ ఏ యూత్ ను ప్రోత్సహిస్తున్నారో అర్థం కాని పరిస్థితి వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు యువకుడు. ఒక స్టేయర్ మాదిరిగా వుండే ముఖ్యమంత్రి కాబట్టి శ్రద్ధ చూపాలి. క్రీడా రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తే మాత్రం క్రీడాకారులు కంటతడిపెట్టే పరిస్థితి వున్నది. ఇవాళ రిజర్వేషన్స్ తీసివేశారు. ఒక శాతం అని, ఇవాళ ఒక శాతం కూడా లేదు. కేరళ, తమిళనాడులలో డైరెక్ట్ గా రిక్రూట్ చేసుకొనే పరిస్థితి వున్నది. సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్స్, లేకపోతే వేరే, వేరే పోస్టులలో డైరెక్ట్ గా రిక్రూట్ చేసుకొనే పరిస్థితి వున్నది. ఇవాళ 1/2 శాతం కాదు 1/4 శాతం కూడా రిజర్వేషన్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. మహిళలు కూడా క్రీడా రంగానికి వస్తున్నారు. జాతీయ క్రీడల లోపల ప్రాధాన్యత సంపాదించిన క్రీడాకారులు ఎంతో మంది ఇవాళ స్టేడియం వెంబడి తిరగవలసిన అధోగతి ఏర్పడుతున్నది. పెద్ద స్టేడియంలు కట్టడం లేదు. జిల్లాకు ఒక స్టేడియం అయినా కావాలి. మౌలిక సదుపాయాలు ప్రతి జిల్లాకు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ప్రతి జిల్లాకు కూడా 50 వేల రూపాయలు జిల్లా స్పోర్ట్స్ ఎసోసియేషన్ కు ఎలాటో చేస్తున్నది. ఆ 50 వేల రూపాయలు ఒక గ్రౌండ్ బాగుచేయడానికి సరిపోదు. కాబట్టి కనీసం జిల్లాకు రు. 20 లక్షలు చొప్పున ఇవ్వాలి. ఇవాళ ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించిన క్రీడా రంగాన్ని ప్రైమరీ స్టేజ్ నుంచి ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం వున్నది. అక్కడున్న క్రీడాకారులు అందరు రేపు రాజధాని నగరం లోపల పెద్ద ఎత్తున మొబలైజ్ అయి గవర్నమెంట్ కి వ్యతిరేకంగా నిరకణ ప్రదర్శన చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది. రాజధానినే ముట్టడించవలసిన అవసరం వుంటుంది కాబట్టి 10 కోట్ల రూపాయలు ఖచ్చితంగా బడ్జెట్ లో ఎలాటో చేయాలని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ పిలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటసుబ్బయ్య (రేపల్లె) :- అధ్యక్షా, వ్యవసాయానికి సంబంధించి మాత్రమే వాకు అవగాహన వున్నది. రెండు సంవత్సరాల నుంచీ నేను సభలో వున్నాను. చివరగా సభ బాగా నలచబడిపోయిన తరువాత చివరగా అయినా ఈ అవకాశం కల్పించినందులకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజున 100కి 70 మందికి పైగా రైతు సోదరులు గ్రామాలలో నివసిస్తున్నారని మనం అందరం చెప్పుకొంటున్నాము. కానీ మనం ఈ రైతు

జీవితంలోనే సుఖంగా జీవితం గడపవచ్చు. మనం వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బ్రతకవచ్చని వారికి ఒక నమ్మకం కలిగే విధంగా ప్రభుత్వం ఏమయినా చేస్తుందా అన్నది ఆలోచించాలి. ఈ రోజు ఒక డిగ్రీ కానీ, ఇంజనీరింగ్ కానీ పదవి హైద్రాబాద్ సిటీకి వస్తే రు. 1000 ల ఉద్యోగం ఇచ్చే నాథుడే లేదు. కానీ అదే వ్యవసాయం మీద మనం గౌరవంగా బ్రతకవచ్చు. బ్రతికే వనరులు వున్నాయి. గౌరవంగా, సౌఖ్యంగా పాల్యూషన్ లేని వాతావరణంలో బ్రతికే అవకాశాలు వున్నాయి. కానీ మనం మార్పులు చూపించగలుగుతున్నామా అంటే స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అయినా వారు నిర్లక్ష్యానికి గురి అవుతున్నారు. ఈ రోజున వ్యవసాయంలో గ్రామీణ వాతావరణంలో భీమా విధానం వుంటే, ఈ రోజున పంటలు పోయి కోలుకోలేని స్థితిలో ఒక మండలం మొత్తం పోవాలి. లేకపోతే నియోజకవర్గం మొత్తం పోవాలి అనే కంటే ఒక గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకుని ఇన్సూరెన్స్ పాలిటికీ కట్టించకపోతే వారికి వ్యవసాయం మీద విరక్తి కలిగే అవకాశం వున్నది. అలాగే ఈ రోజున 10 వేల మంది వ్యవసాయ ఉద్యోగులు ఈ రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్నారు. మరి వారిలో ఎంత మంది గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని రైతుల దగ్గరకు వెళ్లి మేము మీ కోసం వున్నాము. మీరు పంట పండించుకొని బ్రతకడానికి మేము మీకు అండగా వున్నామని చెప్పి 10 వేల మంది ఉద్యోగులలో ఎంత మంది గ్రామీణ వాతావరణానికి వెళుతున్నారు? ఈ రోజున యూరియా పిండి వున్నది. మనం చేతిలో పెట్టుకుని ఆరగంట కూర్చుంటే చేతిలో ఏమీ వుండదు. అదే పిండి ఇవాళ 50 కిలోల బస్తా 400 రూపాయలకు తక్కువ లేదు. మరి ఆ పిండిని ఎలా వాడాలి? ఇవాళ వాణిజ్య పంటలు, అరటి తోటలు వున్నాయి. మరి అలాంటి తోటలకు ఈ పిండిని గోతులు త్రవ్వి ఆ గోతులలో తప్పనిసరిగా వేయాలి. దీని అవసరం చాలా వున్నది. ఎందుకంటే మనం చేలో పిండి చల్లి నీళ్లు పెడతాము. ఒక గంట లేటు అయితే ఈ పొలం మీద పిండి ఏమీ వుండదు. ఆవిరి అయిపోతుంది. ఆ పిండి ఇలా వాడాలని కానీ, పురుగు మందులు, కలుపు మందులు ఇలా వాడాలని కానీ, గ్రామీణ వాతావరణంలోకి వెళ్లి చెబితే ఫలితం వుంటుంది. కానీ మేధావులు వున్నారంటే ఈ రోజు వారు తిరగడం లేదు. ఈ రోజున పశు సంవర్ధక శాఖామాత్యులను కోరేది ఏమిటంటే ఒక హాస్పటల్ కావాలంటే బిల్డింగులు వారే కట్టించుకోవాలి. దానిలో కావలసిన పరికరాలు మొత్తం వాళ్లే సమకూర్చుకోవాలి. కానీ స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అయినా కూడా మనం కాంపౌండర్ను ఇచ్చి 10 వేల రూపాయలకు గేదలు బ్రతికించుకోమని చెప్పలేకపోతున్నాము. ఈ రోజున మొత్తం 294 నియోజక వర్గాల విషయంలో నా సూచన ఇంతకు ముందు కూడా మంత్రి గారికి చెప్పాను. రిటైర్డ్ కాంపౌండర్ కు 2000 రూపాయలు కన్సాలిడేటెడ్ పే ఇస్తే సంవత్సరానికి 24,000 రూపాయలు అవుతుంది. ఒక అటెండర్ కు 800 రూపాయల జీతంతో పెడితే 10,000 రూపాయలు అవుతుంది. అంటే పీరియడ్ కి కలిపి సంవత్సరానికి 34,000 రూపాయలు అంటే 294 నియోజక వర్గాలకు కోటి రూపాయలు అవుతుంది. 294 నియోజక వర్గాలకు రెండు హాస్పటల్స్ చొప్పున ఇస్తే ఆ 2 కోట్ల రూపాయలతో ఆ రెండు హాస్పటల్స్ లో ఎన్ని వేల పశువులను బ్రతికించుకోవచ్చో ఆలోచించండి. కానీ ఇలాంటి అవసరాలకు 2 కోట్ల రూపాయలు స్పేర్ చేయలేము. అవసరానికి గాకుండా ఇంకో రకంగా అనవసరంగా వందలు, కోట్ల రూపాయలను వెచ్చిస్తున్నాము. ఈ హాస్పటల్స్ ఒక్కొక్క నియోజక

వర్గానికి అవసరమయిన చోట రెండు లేదా మూడు ఇస్తే మనకు వచ్చే నష్టం ఏమిటి? మరి ఇన్ని సంవత్సరాలలో ఎక్కడయినా బిల్లింగులు కట్టి ఎవ్వరు రాకుండా ఆ నిధంగా పడి వున్నాయా? ఒక చిన్న గ్రామంలో దళిత వర్గాలు వేల పశువులను పెట్టుకొని బ్రతుకుతున్నారు. వాళ్లు ప్రభుత్వానికి ఏ ఉద్యోగం అడగడం లేదు. మా కళ్ల మీద మేము బ్రతుకుతాము. మేము పశువులను మేపుకొని ఎంతో పోషక ఆహారం ఇచ్చే పాలను పట్టణాలకు సరఫరా చేస్తాము. మాకు ఒక హాస్పటల్ ఇవ్వమంటే హాస్పటల్ కట్టించలేకపోతున్నారని అంటున్నారు. అలాగే ఈ రోజున అవీ, ఇవీ అని చెబుతాము. వాస్తవంగా గ్రామీణ వాతావరణానికి వాళ్లు అడిగినవి మనం చేసి పెడితే వందకి 70 శాతం ప్రజలు పట్టణాలకు వలస రాకుండా ఆగుతారు. వలస రాకూడదంటే వందల కోట్లు వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ రూపేణా మనం ఖర్చు పెడుతున్నాం కానీ. తక్కువ ఖర్చుతో వాళ్ల కాళ్ళ మీద వాళ్లు నిలబడి బ్రతికే అవకాశాలను మనం కల్పించలేకపోతున్నాము.

అలాగే మగర్ ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి. ఆ రోజున మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కర్షక పరిషత్ చైర్మన్ గా వుండగా ఏదో మూవ్ మెంట్ తెచ్చారు. ఎం.డి.ని కానీ, చైర్మన్ ను కానీ ఎవ్వరిని స్పృహ చేయము ఆన్నారు. ఎం.డి.లు బాధ్యతారహితంగా వుంటే తీసివేస్తాము అన్నారు. చైర్మన్ అనేది నామినేట్ పోస్టు. తాము పనిచేసే రైతులను నమ్ముతామనీ, ఎవ్వరిని వుంచము అని ఆ రోజున చెబుతూ ఒక వివరీతమైన మూవ్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఈ రోజున ఫ్యాక్టరీలలో చెరకు లేదు. ఇవాళ కమీషనర్ గారు, మంత్రిగారు హైద్రాబాద్ లో వున్నారు. మన విద్యాధరరావుగారికి వ్యవసాయం, చెరకు ఫ్యాక్టరీ రెండూ వున్నాయి. ఆ లెవల్ లో మాట్లాడిన పెద్దలు ఫ్యాక్టరీల దగ్గరకు వెళ్లి మాకు చెరకు కావాలి, మీకు ఏమి కావాలని అడిగితే చెరకు ఎందుకు వేయరు? ఈ చెరకు లేకపోతే మనకు పంచదార వుండదు. పంచదార కావాలంటే మనం చేయవలసిన పనులు ఏమిటి? ఈ దృష్టితో ఆలోచించకుండా మూడు నెలలకు ఒకసారి ఎం.డి.ని మార్పుడం, ఫ్యాక్టరీ స్టాఫ్ ను మార్పుడం, ఒక ప్లాన్ లేదు? ఒక టార్గెట్ లేదు? ఎందుకంటే ఎం.డి.ని పిలిచి రెండు సంవత్సరాలు నిన్ను కదిలించను, నాకు 10 శాతం రికవరీ కావాలి అని ఆ టైమ్ లో మోటివిటీ చేయాలి. అలా చేయకుండా హైద్రాబాద్ లో కూర్చుని చెబితే లాభం ఏమిటి? ఫ్యాక్టరీల గురించి ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు పెట్టాము. ఇది సత్యం: మన స్టేట్ లో 18 ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి. 18 రోజులు దాని కోసం స్పృహ చేసే నష్టం ఏమీ లేదు. మంత్రిగారు పెద్దవారు, అనుభవజ్ఞులు, అలాగే కమీషనర్ గారు వస్తున్నారంటే ఫ్యాక్టరీ యంత్రాంగం మొత్తం అంతా వస్తారు. అప్పుడు వాళ్లు ఇద్దరు కూర్చొని మాకు చెరకు కావాలి, మీకు ఏమి కొరకలు వున్నాయని అడిగితే ఈ ఫ్యాక్టరీలు నడుస్తాయి. దీని మీద కొన్ని వేల మంది రైతులు, కొన్ని లక్షల మంది లేబర్ బ్రతుకుతారు. మరి ఇలాంటి టైప్ లో మనం వెడితే తప్ప ఆ ఫ్యాక్టరీలు నడవవు. రైతులు, లేబర్ ఎలా దెబ్బతింటున్నారో ఆలోచించాలి. నేను 1988వ సంవత్సరంలో ఇంజనీరింగ్ ప్యాస్ అయి ఉద్యోగానికి వెళ్లకుండా 25 సంవత్సరాలు వ్యవసాయం చేశాను. నాకున్న అనుభవంలో వ్యవసాయం ఒక్కటే. నేను మగర్ ఫ్యాక్టరీ చైర్మన్ గా చేశాను. నేను నెల మొత్తం పొలాల్లో తిరిగే వాడిని. ఈ రోజున ఆ టైప్ లో పోయి డెవలప్ చేయకపోతే ఆ ఫ్యాక్టరీలలో కొన్ని లక్షల మంది రైతులు, ఇంకా ఎక్కువ మంది లేబర్ బ్రతుకుతున్న వారు నష్టపోతారు. మనం శాసనసభలో ఎన్ని చెప్పుకున్నా కూడా ప్రజల జీవితాలు మెరుగుపడాలి, పేదవాడు ఆభివృద్ధి చెందాలి అనేదే

10-30 నా ధ్యేయం. నూటికి నూరు పాళ్లు అదే నా మనసులో పున్న ఆలోచన. Unless all p.m. employees and politicians together decide and work without expecting the work more than expected we cannot develop our State. అది మటుకు మనసులో పెట్టుకొని పనిచేస్తే తప్ప, మనం డెవలప్ అవడం కష్టం. Sir, what I mean say is, unless you take all the powerful people with you, it is very difficult to run the State. That is the reason why.....

వైర్మన్ :- కోదండరెడ్డి గారు, మీరు వైండింగ్ చేస్తున్నారు కాబట్టి 15 ని॥లు మాత్రమే తీసుకోండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, చాల సంతోషం. మీరు వైండింగ్ అఫ్ చేయమని చెప్పి అవకాశం ఇచ్చినందుకు. సరే మీడియా ఎట్లాగూ లేదు, కనీసం బాక్స్ లో అధికారులు ఉన్నారా అనుకొంటే నాకు కనిపించడం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఉన్నారు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు 1997-98వ సంవత్సరానికిగాను 266 కోట్ల, 41 లక్షల, 52 వేల రూ॥లను తన శాఖకు సంబంధించిన డిమాండ్ ను శాసనసభలో పెట్టారు. నేను అనుకొన్నా, ఈ సంవత్సరం అశోక్ గజపతిరాజుగారు, నేను అనుకొంటూ రెండు సార్లు తన బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చాలా ప్రధానంగా చాలాసార్లు నొక్కి, నొక్కి చెప్పారు - మా తెలుగుదేశం పార్టీ బడ్జెట్ ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పెడుతుందని, పెక్రబేరియేట్ల కూర్చొని కేటాయించామని కూడ చెప్పారు. రెండు సంవత్సరాలు అదే విధంగా చెప్పుకొంటూ వచ్చారు. కాని ప్రజల వద్దకు పాలన సందర్భంగా, శ్రమదానం సందర్భంగా, లేకపోతే జన్మభూమి సందర్భంగా మా పరిపాలన విధానానికి కొత్త రూపం ఇస్తున్నాం, ప్రపంచంలో ఇటువంటి విధానం ఎక్కడా లేదని చెప్పి కూడ చాల సమర్థించుకున్నారు. కాని పద్దులు కేటాయింపు దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి నేను మనవి చేస్తున్నాను పోయిన సంవత్సరం ఇదే ప్రభుత్వం 246.95 కోట్ల రూ॥లు కేటాయిస్తే, ఈ సంవత్సరం 266.41 కోట్ల రూ॥లు కేటాయిస్తే, కేవలం వ్యవసాయానికి ఈ సంవత్సరం అధికంగా కేటాయించింది 19.46 కోట్ల రూ॥లు మాత్రమే.

అధ్యక్షా, నేను మనవి చేస్తున్నాను, ఈ రకంగా ప్రజలకు నమ్మకంగా చెప్పి, అందులో ప్రధానంగా వ్యవసాయక రాష్ట్రం అయిన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగానికి చాలా అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసి ఉంది. ఆలా ఇవ్వనందుకు మా పార్టీ పక్షాన బాధపడుతున్నాం. చింతిస్తున్నాం కూడ. మరి గౌరవ మంత్రిగారు వారే చెప్పారు వారి లెక్కలలో. వారి లెక్కలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. ఉద్యాన రంగానికి తోటలు గాని, ఆయిల్ ఫామ్ గాని, సుగంధ ద్రవ్య చెట్లు ఇటువంటి వాటికి 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో వివరాలిచ్చారు. ఆధునికమైన పద్ధతుల ద్వారా వ్యవసాయాన్ని పెంపొందించేయడానికి డ్రిప్ ఇరిగేషన్ వంటి పద్ధతుల ద్వారా కేంద్రం ఇచ్చే నిధులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించే నిధుల వల్ల సత్ఫలితాలు వస్తాయనే మాట చెప్పిన ఈ ప్రభుత్వం నేను ఒకసారి మనవి చేస్తున్నాను - 1992-93వ సం॥లో కాంగ్రెస్ పార్టీ

అధికారంలో ఉన్నప్పుడు దీనికి గాను 1000 కోట్ల రూ॥లు కేటాయిస్తే, మచ్చుకు చెపుతున్నాను - 724.88 లక్షల రూ॥లు ఆనాడు ఖర్చు చేశారు. 93-94లో 800 కోట్ల రూ॥లు బడ్జెట్ కేటాయింపు ఉంటే, ఖర్చు చేసింది 685.20 లక్షల రూ॥లు. 94-95లో 800 కోట్ల రూ॥లు బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేస్తే, ఖర్చు చేసింది 468.32 లక్షల రూ॥లు. 95-96లో మళ్ళీ 800 కోట్ల రూ॥లు కేటాయిస్తే 391.92 లక్షల రూ॥లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మళ్ళీ 96-97 వచ్చేసరికి 800 కోట్ల రూ॥లు బడ్జెట్లో పెడితే, కేవలం 238.70 లక్షల రూ॥లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఈ రకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ రంగానికి కేటాయింపులు మాత్రం గొప్పగా ఉన్నాయి, ఖర్చు చేసింది మాత్రం చాల తక్కువగా ఉంది. అందువల్ల వ్యవసాయ రంగాన్ని బాగా నిర్లక్ష్యం చేశారనే మాట వారే చెపుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇకపోతే, పోనీ కేటాయింపులు లేకపోయినా, రైతాంగానికి ఏమైన రాయితీలు ఇచ్చారా అనే మాట మనం ప్రధానంగా చెప్పకోవాలి. అధ్యక్షా, మా ప్రక్కన లెఫ్ట్ పార్టీలున్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎప్పుడు కూడ రైతాంగ విషయానికి వస్తే, చాల సందర్భాలలో ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఎప్పుడు కూడ ప్రధానంగా రైతు సమస్యల విషయంలో పోరాటాలు చేసిన సందర్భాలున్నాయి. నేను ఎందుకు మనవి చేస్తున్నాను అంటే, ఇది ఈనాడు కాదు నిజాం పరిపాలన నాటి నుండి కూడ, బ్రిటిష్ కాలంలో కూడ, దాని తరువాత ప్రజాస్వామ్య బద్ధత గల చట్ట సభలు వచ్చిన తరువాత కూడ వ్యవసాయ రంగాన్ని ఆయా ప్రభుత్వాలు నిర్లక్ష్యం చేయలేదు. ఎందుకంటే, రాయితీలు ఇస్తూ వచ్చాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గొప్పగా ఇచ్చుకొంటూ వచ్చాయి. అధ్యక్షా, ఎన్ని ఇబ్బందులు వచ్చినా, ఎన్ని అవకాశాలు లేకపోయినా, అవకాశాలు కల్పించుకొని రైతాంగాన్ని కాపాడటానికి వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చాయి. మేధావులు చాల సందర్భాల్లో చెప్పారు - వ్యవసాయాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడానికి వీలేదని. సాంకేతిక రంగానికి ఏ విధంగా ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నామో, వ్యవసాయ రంగాన్ని కూడ పరిశ్రమ రంగంగా గుర్తించి, అభివృద్ధి చేయవలసి ఉందనే మాటను ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అయితే దానికి భిన్నంగా మీరు రాయితీలు ఇవ్వకపోగా మీరు చేసిన గొప్ప పని ఏమిటంటే, 96, జూలైలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, విద్యుత్, నీటి తీరువ ఛార్జీలను సుమారుగా 963 కోట్ల రూ॥లను అదనంగా పెంచుతూ చర్యలు తీసుకొన్నారు. ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డిగారు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రెండు సార్లు ఎరువుల ధరలను ఈ రాష్ట్రంలో పెంచారు. అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా, అక్టోబర్, నవంబర్ మాసాల్లో కొన్ని ప్రాంతాల్లో అధిక వర్షాలు పడినా, కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఎప్పుడూ రాసన్ని సార్లు తుఫాన్లు వచ్చి, రైతాంగాన్ని బాగా క్రుంగదేశాయి. సైపెచ్చు మార్కెట్ సీజన్లో పత్తి గాని, మిర్చి గాని, పాగాకు గాని పండించుకొనే వారందరికీ ఇప్పటి వరకు న్యాయమైన ధర రాలేదు. నేను మనవి చేస్తున్నాను. వీటి విషయానికి వస్తే అధ్యక్షా, మొన్ననే మా కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, సాంబయ్యగారు 304వ నిబంధన క్రింద ఒక వోటీసు ఇచ్చి, ఈ శాసనసభలో చర్చించారు - మీరు రైతులందరినీ ఆదుకోవాలని, మిర్చి, పాగాకు, ప్రత్తి పండించిన రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేక చాల ఇబ్బందులు పడుతున్నారు, మీరు ఆదుకోవాలి అని చర్చిస్తే, దానిపైన ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం కూడ ఈ రోజు వరకు హామీ ఇవ్వలేదు. మంత్రిగారు అన్నారు - నేను ఢిల్లా వెళ్ళి, కేంద్రప్రభుత్వంలో

మాట్లాడి వచ్చానని దీని గురించి కూడ ఒక తీర్మానం చేస్తామని చెప్పారు. ఆ తీర్మానాన్ని కూడ 10-40 ఇప్పటి వరకు పెట్టలేదు. దానిని గురించి మా బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాం. అద్యక్షా. రా. ఏది ఏమయినప్పటికీ, ఒక రకంగా కేటాయింపులు చేయలేకపోయారు. మన రైతాంగం పైన రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా పన్నుల భారం వేశారు. కాదనడానికి లేదు. నిన్న, మొన్న ఈ శాసనసభలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, ప్రధానంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ - రైతుల విషయంలో కరెంటు లేకపోవడం, కోతపెట్టడం. లో వోల్టేజి. రైతులు చనిపోవడం గురించి చర్చిస్తే దానికి ప్రభుత్వం నుంచి నమ్మకంగా వాగ్దానం రాని మాట ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకంగా ఆదుకోవాల్సింది పోయి, రకరకాలుగా యిబ్బందులకు గురి చేస్తున్నారు. ఒకటి కాదు. నేను మనవి చేసేది, రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. పన్నుల భారంతో ఒకవైపు క్రుంగిపోతూ వుంటే మరొకవైపు 307 సెక్టను కింద కేసులు పెట్టి, జైల్లో పెట్టి, లాఠీలతో కొట్టి రైతాంగాన్ని బాగా నష్టపెట్టి యిబ్బందుల పాలు చేసిన సందర్భాలు గతంలో ఎన్నడూ లేవు.

ఇకపోతే, ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాల విషయం గురించి ఒక మాట చెప్పక తప్పదు. మొన్ననే అసెంబ్లీలో వెనుకబడిన ప్రాంతాల గురించి చర్చ వచ్చినప్పుడు అందులో మేము ఖచ్చితంగా చెప్పాము. తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలతో బాటు కోస్తాలో ఆంధ్రలో కొన్ని ఎగువ ప్రాంతాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాల యిబ్బందులను గుర్తించి, అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన అవసరం వుందని మనవి చేశాము. ఒక విషయం చెప్పక తప్పదు. మీరు కూడా తెలంగాణా ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవారే. పీడిత ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవారే. తెలంగాణా ప్రాంతంలో సాగునీటి సౌకర్యం లేక 70 శాతం పైగా విస్తీర్ణం వరకూ పంటలు చేసుకునే అవకాశం ఈ ప్రాంతంలో లేదు. కోస్తా ప్రాంతంలో 60 శాతం పైగా నీటి సదుపాయాలున్నాయి. ప్రాజెక్టులు, కాలువలు వున్నాయి. కాని తెలంగాణాలో 18 శాతం, రాయలసీమలో 20 శాతం ప్రాంతాలు మాత్రమే సాగు చేసుకోడానికి వసరులున్నాయి.

ఇక విద్యుత్తు విషయానికి వస్తే, ఒక విధంగా ఆంధ్రలో కొన్ని ప్రాంతాలలో తప్పు. కొల్లరి వంటి ప్రాంతాలలోను, పంపుసెట్లు బాగా వాడుకునే ప్రాంతాలలోనూ, తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో, చిత్తూరు జిల్లా, అనంతపురం జిల్లాలతో బాటు చాలా చోట్ల కేవలం కరెంటు మీద ఆధారపడి వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. గ్రౌండు వాటరుంది. కోస్తాలో ఆంధ్రలో తుఫాను వస్తే కొట్లాది రూపాయల నష్టం వస్తోంది. తెలంగాణాలో తుఫాను వస్తే గ్రౌండు వాటరు పెరుగుతోంది. వెనుకబడిన ఈ ప్రాంతంలో కరెంటు సరఫరా గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ వారు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన రీసెర్చి చేశాక, తెలంగాణా ప్రాంతంలో వనరులు లేవని, ఆ సమస్యను బాగా పరిశీలించి, క్లుణ్ణంగా విశ్లేషణ చేశాక నిపుణుల సంఘం చేసిన విధంగా ఒక దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికను వేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

(మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ఆధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు.)

నీటి వనరుల గురించి గాని, పవర్ గురించి గాని దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక తీసుకుంటే యితర ప్రాంతాలతో బాటు ఈ వెనుకబడిన ప్రాంతం కూడా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఈ ప్రాంతాన్ని తప్పకుండా సర్వే చేయించి, దీర్ఘకాలిక కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

చెరకు పండించే రైతుల విషయానికొస్తే, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీతో బాటు ఎక్కడెక్కడ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వున్నాయో ఆ ప్రాంతాలలో రైతులు యిబ్బందులతో అల్లాడిపోతున్నారు. మెదక్ జిల్లాకు మొన్న వెడితే, రైతు దుర్గయ్య చనిపోయినపుడు నేను, జీవనరెడ్డి గారు, బాగారెడ్డి గారు వెడితే అక్కడ చెరకు పండించే రైతులు, కొనేవారు లేక అల్లాడిపోతున్నారు. 16వ తేదీ డిసెంబరు వరకూ 500 టన్నుల చొప్పున డబ్బు యిచ్చారని, కాని డిసెంబరు తర్వాత మాకు ఒక్క పైసా కూడా యివ్వలేదని వాపోతున్నారు. అదే విధంగా మొత్తం రాష్ట్రంలో చూస్తే 45 నుంచి 50 కోట్ల రూపాయల వరకూ రైతులకు బకాయిలు వున్నారు. బొబ్బిలి వద్ద లచ్చయ్యపేట వద్ద షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వుంది. రైతులు అక్కడ నుంచి వచ్చారు. అక్కడి అధికారుల వల్ల వారి వేధింపుల వల్ల యిబ్బందులు పడుతున్నామని, చెరుకు పండించే రైతులు నిరుత్సాహ పడుతున్నారు. చెరుకు పండించే రైతులకు ఏదో శాపం పెట్టినట్లు వుంది. నేను మనవి చేసేది, ఏ ఉద్దేశంతో బొబ్బిలి వద్ద షుగర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టారో ఆ ఉద్దేశాన్ని పూర్తి చేసి, రైతులను ఆదుకోండి. నిర్లక్ష్యం చేస్తున్న అధికారులపై చర్య తీసుకుని. బాగా అనుభవం వున్న వాళ్లను పెట్టి చక్కగా నడిపి, రైతులకు న్యాయం చేస్తే, విరివిగా రైతులు చెరుకు పెట్టే అవకాశం వుంటుంది.

వ్యవసాయ మంత్రి గారికి ఒక ప్రధానమైన విషయం చెప్పాలి. చంద్రబాబునాయుడు గారు వచ్చేక విద్యాధరరావు గారు వ్యవసాయమంత్రిగా ప్రమాణం చేశారనుకుంటా.. యామై కరెక్ట్? వారున్నప్పుడు కూడా చెప్పాం. ఎన్.వి. సుబ్బారెడ్డి గారున్నప్పుడు వ్యవసాయమంత్రిగా వారితో కర్నూలు గోదావ్రులో సీడ్ సర్టిఫికేషను గిడ్డంగుల్లో ఒక అటెండరు పేరుతో, అతని పేరు సత్యనారాయణ అనుకుంటాను, అతని ఎన్.బి.హెచ్. బ్యాంకు ఎకౌంటులో, హైదరాబాదు బ్రాంచిలో రూ. 25 లక్షలు వున్నట్లు చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారితో చెప్పాము ఎంక్వయిరీ పెట్టమని. డిపార్ట్మెంట్ ఎంక్వయిరీ జరిగింది. దానిపైన చర్య తీసుకుంటామన్నారు. అంతేకాకుండా సుబ్బారెడ్డి గారన్నారు, ఎంక్వయిరీ చేయించి, రిపోర్టు పెట్టి, సంబంధిత అధికారుల పైన తగు చర్య తీసుకుంటామని. కాని ఈ రోజు వరకూ వారి పైన చర్య తీసుకోబడలేదు. పైపెచ్చు తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన ఒక గౌరవ సభ్యుడు, మా కన్నా లక్ష్మీనారాయణ గారు చెబుతున్నట్లు, రూ. 78 లక్షలు ప్రభుత్వానికి కట్టవలసి వుంది. ఈ రకంగా రైతులను మోసపుచ్చి, విత్తనాల పేరుతో మోసం చేస్తే, పూర్తి వివరాలు ప్రభుత్వానికి చెప్పినప్పటికీ మినిస్టరు గారు చెప్పినప్పటికీ, డిమాండ్నులో మాట్లాడేక కూడా చర్య తీసుకోకపోతే ఏ రకంగా ప్రజలు విశ్వసిస్తారు? ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సీడ్ సర్టిఫికేషను ఏజెన్సీ 1977లో ప్రారంభించబడింది. సీడ్ యాక్ట్ 66 ద్వారా. దాని తర్వాత అది చాలా బాగా నడిచింది. తర్వాత వచ్చిన అధికారులు, ప్రస్తుతం అక్కడ వున్న డైరెక్టరు గురించి చెప్పాలి.

10-50 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అధ్యక్షా, కోదండరెడ్డిగారు పాలిటికల్ గా, రాజకీయంగా ప్రెస్ కూడా లేదని తెలిసినా మీద ఆరోపణలు విసురుతున్నారు. నేను మాట్లాడడానికి వీలు

లేదని వారు అంటే బాగా లేదు. పత్రికలకు కబురు పంపారు. స్పీకర్ గారి రూములో వున్నాము కోదండరెడ్డిగారు చెప్పండి. మేము ఎక్కడకు పోలేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మన లెజిస్లేచర్ ఎపైర్స్ మరియు సైనాన్స్ మంత్రి గారు గత బడ్జెట్ లో పాపం ఏమీ సమాధానం చెప్పకుండానే స్పీర్డ్స్ గా క్లోజ్ చేశారు. అంతకన్నా పెద్ద ఫోర్ట్ ఫోలియో తమరిది కాదు. చిన్న ఫోర్ట్ ఫోలియో. పూర్వం వున్న పంచాయతీరాజ్ శాఖ నుంచి ఇప్పుడు అగ్రికల్చర్ శాఖకు వచ్చారు. సరిపెట్టుకోండి. మాట్లాడే సమయంలో మాట్లాడకుండా వుండి మరల వారు ఎక్స్ ప్లైయిన్ చేస్తారని చెప్పడానికి ఏది ఏమయినా రామాయణమా, మహాభారతమా వినడానికి. ఇది పాత కథే. దయచేసి ఇక్కడ స్పీకర్ గారిని, మమ్ములను దృష్టిలో పెట్టుకుని వారు సహకరించకపోతే ఇక వారికి ఏ భాషలో చెప్పవలయునో నేను చెప్పలేను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, కాస్త జాగ్రత్తగా నేను చెప్పే విషయాలను నోటు చేసుకుని సమగ్రమైన విచారణ జరిపించకపోతే రైతులకు అన్యాయం చేసినవారవుతారు. 1996-97వ సంవత్సరములో 36 లక్షల క్వింటాళ్లు దాదాపుగా 48 లక్షల ప్యాకెట్స్ నోటిఫైడ్ గోదాములలోకి వచ్చాయి. దీనిలో కేవలం 20 లక్షల క్వింటాళ్లు దాదాపుగా 26.66 లక్షల ప్యాకెట్స్ మాత్రమే అసలయినవని, మిగతా 16 లక్షల క్వింటాళ్లు నకిలీ విత్తనాల వలన సుమారుగా 21 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో రైతులు పంట నష్టపాలయారు. పూర్తి వివరాలతో నా దగ్గర 10 పేజీల నోటు వున్నది. అది మంత్రిగారికి ఇస్తాను. గతంలో కూడా ఇచ్చాను. అక్కడ ఇదే కాదు. అక్కడ చేస్తున్న అవకతవకలు ఒకటి కాదు. ట్రాన్స్ ఫర్ల దగ్గర నుంచి, ప్రమోషన్ల దగ్గర నుంచి రక, రకాల గల్లంతులు అందులో జరుగుతున్నాయి. విద్యాధరరావు గారు సమర్థవంతమైన మంత్రి కాబట్టి దీని విషయంలో తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటారని నాకు నమ్మకం; మరియు విశ్వాసం వున్నది. ఏ, ఏ జిల్లాల్లో నోటిఫైడ్ గోదాన్స్ వున్నాయి. ఎన్నెన్ని ప్యాకెట్స్ పెట్టారు, ఎన్ని క్వింటాళ్లు పెట్టారనేది నా దగ్గర పూర్తి సమాచారం వున్నది. తమకు అందజేస్తాను. ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ విషయానికి వస్తే ఈ ఇండస్ట్రీస్ వ్యవసాయదారులకు ఎప్పటికప్పుడు అదునాతనమైన పద్ధతులలో వ్యవసాయ పరికరాలు అందించడానికి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను పెంచుకోడానికి, అదే విధంగా ఏ ఏ పంట ఎక్కడయితే పండుతుందో ఆ పంటకు అనుగుణంగా ప్రోత్సాహం ఇవ్వడానికి ఆనాడు మంచి ఉద్దేశ్యంతో పెట్టడం జరిగింది. వేను కూడా కొంత కాలం ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ చైర్మన్ గా పనిచేశాను. ఈ ఇండస్ట్రీస్ కొంత కాలంగా నష్టాలలో వుంటే ఎరువులు, విత్తనాలు లాంటివి అమ్మి దానిలో వచ్చిన లాభాలతో ఇండస్ట్రీస్ కాపాడడానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చింది. పళ్ల రసాల నుంచి తయారుచేసే డ్రింక్స్ కూడా ఉత్పత్తి చేసే మంచి పరిశ్రమ. అలాంటి పరిశ్రమ ఈ రోజు అర్థికంగా బాగా దివాళా తీసింది. రైతులకు కొంత మేలు జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో పెట్టిన ఇండస్ట్రీస్ కాపాడాలి. దీని గురించి మొత్తం రాష్ట్రంలో కొన్ని కోట్ల రూపాయల అస్తులు వున్నాయి. ఆనాడు కృష్ణా జిల్లాలో కావీ, గుంటూరు, వరంగల్, బమ్మంలో కావీ క్రిమినంహరక మందులు తయారుచేసే ఒక కర్మాగారం మూతపడిపోతే అప్పటికప్పుడు రీ ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు అక్కడి పరిస్థితి ఎలా వున్నదో నాకు

తెలియదు కాబట్టి మొత్తానికి ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించిన ఆస్తులు కానీ, ఇంకోటీ, ఇంకోటీ కానీ విచారణ చేయించి దానిని మరల వ్యవసాయదారులకు ఉపయోగపడే విధంగా దానిని నడిపించడానికి ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ప్రత్తి, మిర్చి గిట్టుబాటు ధర గురించి రైతులు జైల్లో వున్నారు. మొన్న మేము, తమరు అడుగగా ముషీరాబాద్ జైలులో వున్న వాళ్లను విడుదల చేస్తున్నామని చెప్పారు. పంట పండించిన రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వడానికి శాసనసభ నుంచి మంత్రిగారు కానీ, ముఖ్యమంత్రి గారు కానీ వాళ్లకు నమ్మకంగా ఇప్పటి వరకు కూడా ఏమీ చెప్పలేదు. దయచేసి దాని విషయంలో కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మాట్లాడి చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. దానికంటే ముందు నేను ఒక మాట మనవి చేస్తున్నాను. ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు రైతుల సంక్షేమం గురించి కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకొన్నది. అది పవర్ సప్లయ గురించి కానీ, లేకపోతే వ్యవసాయ పంపుసెట్లకు స్లాబ్ రేటు కానీ, అలాగే మద్దతు ధర గురించి కూడా ఆనాడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చాలా చర్యలు తీసుకున్నది. ఒకసారి విద్యాధరరావుగారికి నేను ఒక మాట మనవిచేస్తాను. వారు కావాలంటే నోటు చేసుకోండి. ఆనాడు గ్రామీణ ఉపాధి ఆదాయాలను పెంచి వ్యవసాయకంగా రాష్ట్రంలో 1902 కోట్ల రూపాయలతో సమగ్ర వ్యవసాయాభివృద్ధి ప్రాజెక్టును ఏడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలని ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వారు ఏమి చేస్తున్నారో నాకు తెలియదు. కానీ ఆ పథకానికి 1255.61 కోట్ల రూపాయల ఆర్థిక సహాయం ప్రపంచ బ్యాంక్ ఇవ్వాలని కోరింది. అది ఏ స్థాయిలో వున్నదో నాకు తెలియదు. మంజూరు అయిందని చెప్పలేదు. కానీ మిగిలిన మొత్తాన్ని ఆర్థిక సంస్థల నుంచి అప్పుగా తీసుకోడానికి కూడా ఆనాడు పథకం తయారు చేయబడింది. 7 సంవత్సరాలలో అమలు చేయాలని అనుకొన్నారు. ఇవి ఎక్కడయినా మూల పడి వుంటే దానిపైన దుమ్ము ఏమయినా వుంటే దులిపి ఆ ప్రాజెక్టును బయటకు తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకంగా పాడి పరిశ్రమ గురించి, లేకపోతే పశుగణాభివృద్ధి గురించి, రొయ్యల పెంపకం గురించి, అలాగే హార్టికల్చర్ గురించి ఆనాడు ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలు తీసుకున్నది. తుఫాను అత్యవసర వున్నప్పుడు ప్రాజెక్టు గురించి కూడా ఆనాడు 287.85 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. నేను ఎందుకు మనవి చేస్తున్నానంటే వారు ఎప్పుడయినా కూడా దూరదృష్టితో పని చేయాలి. ఆ దూరదృష్టితో పని చేయకపోవడం వల్లనే ఈ రోజు కోస్టల్ ఆంధ్రా ప్రజలను అదుకోలేకపోతున్నాము. ఒకటికి మూడు సార్లు తుఫాను వచ్చినప్పుడు మనమంతా జోలిపట్టి అందరిని అడగడం మొదలుపెట్టాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినది బొత్తిగా లేదు. ఆ ప్రాంత ప్రజలు కొబ్బరి తోటలు కొట్టుకొనిపోయి, అయ్యా, మాకు న్యాయం జరగలేదనే మాట ఇప్పటికీ కూడా చెబుతున్నారు. ఏది ఏమయినా ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏదో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ ప్రజాశిక్షలను చేసింది. మనం ఏటివి రద్దు చేసి క్రొత్త పేరుతో పెట్టుకుందాము, ఏదో ఎన్.టి. రామారావుగారి పేరుతో పెట్టుకుందాము, చంద్రబాబువాయుడు గారి పేరుతో పెట్టుకుందాము, జన్మభూమి పేరు పెట్టుకుందామనే ఆలోచనలు పెట్టుకోకుండా, ఏదయినా పేరు పెట్టుకోండి. విద్యాధరరావుగారు వారి పేరు పెట్టుకున్నా మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఏదయినా సంస్థాపరంగా ఆలోచన చేయండి.

11-00 సర్, ఇంకా చెప్పుకోడానికి చాలా ఉన్నా. ఒక్క మాట చెప్పుకుండా నా ఉపన్యాసాన్ని రా. ముగించడానికి వీలు లేదు. ఇది నేను చాల బాధతో మనవి చేస్తున్నాను. నేను రాజకీయం చేసుకోవడానికి చెప్పడం లేదు. మొన్ననే.... నేను ముందర చెప్పాను. రైతుకు ఏ విధంగా పన్నుల భారం పడిందని. కరెంటు పెంచారు, నీటి తీరువా పెంచారు, కరెంట్ కట్, ఎరువుల ధరలు, క్రిమి సంహారక మందులు - ఒక రకంగా కాదు, అన్ని విధాలా పెంచారు. పెంచిన తరువాత పంట పండించుకుంటే మద్దతు ధర ఇవ్వలేకపోయారు. వారి ఇళ్లలో ధాన్యం మురిగిపోతున్నాయి. పైగా మాకు న్యాయం చేయమని ఎల్క్సీసీటీ ఆఫీసుకు పోతే, లేకపోతే మార్కెటుకు పోతే, వారిని కొట్టి, లాఠీ ఛార్జి చేసి జైళ్ళలో పెడితే, దుర్గయ్య చనిపోయాడు. అడగంగా అడగంగా, ప్రాధేయపడగా రు. 2.00 లక్షలు ఇచ్చారు. మరొక రైతు అదే జిల్లాలో ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, పాపం వాళ్లు వెంటనే ఆసుపత్రికి తీసుకుపోవడం వల్ల బ్రతికి బైటపడ్డాడు. కరీంనగర్ లో కొమరయ్య, ముఖ్యమంత్రి గారి జిల్లా చిత్తూరు జిల్లాలో శ్రీకాళహస్తి నియోజకవర్గంలో ఒకరైతు అప్పుల పాలయ్యాడు. అప్పులు ఎందుకు చేసుకుంటారు? జల్సా చేసుకోవడానికి కాదు, వాహ్యాళికి పోవడానికి కాదు. రైతు అప్పు చేసేది వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి. చేసిన ఆ అప్పు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- వ్యవసాయం అంటే ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి :- సత్యనారాయణ గారూ. వ్యవసాయం గురించి మీకు తెలియదేమో కాని నేను వ్యవసాయ కుటుంబం నుంచి వచ్చాను. నేను నాగలి దున్నాను, పశువులు కాసాను. నా భార్య ఇప్పటికీ వ్యవసాయం దగ్గరకు పోతుంది. మీరు కావాలంటే వాతో రండి, నేను చూపిస్తాను. మీరు వ్యవసాయం అంటే ఏమిటి అంటే నేను ఏమి చెప్పాలి? వ్యవసాయం అంటే తెలంగాణాలో కాపుతనం అంటారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- కోదండ రెడ్డి గారు నన్ను ఆపార్థం చేసుకున్నారు. వ్యవసాయం అంటే వ్యయ-సహాయం. భూమి మీద వ్యయం చెయ్యాలి. భూమి సహాయం చేస్తుంది. అంతేకాని నేను ఏమీ ఆక్షేపించలేదు.

శ్రీ ఎం.కోదండ రెడ్డి :- సర్, సత్యనారాయణగారు పెద్దలు. స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, చాలా ఆనుభవం వున్న ఆయన. ఆయన అంటే నాకు చాలా గౌరవం. ఎందుకో ఒక్కొక్కసారి మా మీద కోపం వస్తుంది. ఆయన కాంగ్రెస్ పార్టీలో పుట్టి పెరిగిన ఆయన. కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాలు పూర్తిగా ఆకళింపు చేసుకున్న పెద్ద మనిషి. ఎప్పుడైనా అట్లా అన్నా మేము పెద్దగా సట్టించుకోము. మీరు మంచి నలహాలు ఇస్తే తప్పకుండా తీసుకుంటాం.

కాళహస్తి రైతు అప్పుల పాలైపోయి, సింగిల్ విండోలో అప్లికేషను పెట్టుకుని ఏదైనా అప్పు సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. మొత్తానికి అప్పు మంజూరు కూడా అయింది. వారు పెట్టిన బాధలు ఎటువంటి వంటే ష్యూరిటీ కావాలని అన్నారు. గ్యారంటీ కావాలంటే తమ్ముడి గ్యారంటీ తీసుకొచ్చాడు. గ్యారంటీ తీసుకొచ్చిన తరువాత, అన్ని ఫార్మాలిటీస్ కంప్లీట్ చేసిన తరువాత అతనిని నానా ఇబ్బందులు, హింసలూ పెడితే. అది భరించలేక విషయం త్రాగి

చనిపోయాడు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏ రైతు ఆ పరిస్థితికి వచ్చినా, ఆ రకంగా ఇబ్బంది పడినా ప్రభుత్వం మొన్న ఏ విధంగా మెదక్ ఆదుకున్నదో అదే విధంగా రాష్ట్రం మొత్తం మీద మీరు చేసిన తప్పడు పనుల వల్ల, మీరు చేసిన నిర్ణయాల వల్ల, మీకు దూరదృష్టి లేక రైతుపైన చేసిన అన్యాయాల వల్ల చనిపోయాడు కాబట్టి.... మీరు వట్టి పనులకు చాలా ఇచ్చారు. ఇది రికార్డులలోకి వెళ్లాలని నేను మళ్ళీ చెబుతున్నాను. మీకు తెలియంది కాదు. వనపర్తిలో ఒక పద్దెమనిషి చట్టపరంగా ఏ రకమైన పర్మిషన్ లేకపోయినా డిటానేటర్స్ తప్పుడు దారి ద్వారా అమ్ముకుని సంపాదించుకుంటుంటే ఆ నిల్వలు పేలిపోయి మంచి చనిపోతే మీరు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి సంబంధమూ లేదు. మేము అన్నాము, మీరు ఇస్తే ఇవ్వండి, కాని నేరస్తుడిని పట్టుకోవడం చెప్పాము.

అటువంటి వాటికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇచ్చారు. ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలూ, బి.జె.పి., మేము అడిగినా, 3 రోజుల వరకూ మొరాయించుకున్నారు. అందుచేత రాష్ట్రం మొత్తం మీద మా దృష్టికి రానివి ఏమైనా పత్రికలలో రానివి ఏమైనా వుంటే. విద్యాధరరావుగారూ, మీ వేగుల ద్వారా తెప్పించుకుని అటువంటి రైతులకు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇప్పించి కాపాడవలసిందిగా మనవి చేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాధరరావుగారూ మీరు రిప్లయి ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- ఆయన మైకు ఒదిలిపెట్టడు సర్. ఆయనతో నాకు బాగా అనుభవం వుంది..... వద్దు సర్.....

(నవ్వులు)

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, నేను క్లుప్తంగా ముగిస్తాను. కూర్చోమనడం భావ్యం కాదు. నేను 10 నిమిషాలలో ముగిస్తాను. ఇప్పుడు 11-10 గంటలు అయింది. 11-20 కల్లా ముగిస్తాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, విద్యాధరరావుగారు 10 నిమిషాలలో మాట్లాడతారంటే సంతోషమే. 10 నిమిషాలలో ముగించకపోతే, బెల్ నొక్కేటట్లు, ఆయన సరిపెట్టేటట్లు చెయ్యండి. త్వరగా ముగించడం ఆయనకు అలవాటు లేని వని. ఆయన మంచి పాయింట్స్ మాట్లాడి తక్కువ సమయం తీసుకుంటే చాలా మంచిది.

శ్రీ పి. అశోక్ దజవతిరాజు :- సర్, లైటర్ పేలో తమరిని ఒక రూల్ చెయ్యమంటున్నాను. ఈ హాజ్ లో వదుకోవడం రూల్స్ కు విరుద్ధం. చాలా మంది స్వేకర్సు ... "You can sleep but cannot snore" అన్నారు. ఈవాళ తమరు స్లీపింగ్ కు కూడా పర్మిషన్ ఇచ్చేస్తే బాగుంటుంది. దయచేసి తమరు ఆ రూల్ చేసినట్లయితే బాగుంటుంది.

11-10 శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు వ్యవసాయం పద్దుపై రా. మాట్లాడారు. నేను గణాంకాలలోకి వెళ్లి ఎవరినీ విసిరించదలచుకోలేదు. దురదృష్టకరం ఏమంటే వ్యవసాయరంగం గురించి కేవలం ఈ ప్రభుత్వం కేటాయింపులు లోటు చేసిందని,

నిర్లక్ష్యం చేసిందని మా మిత్రులు కొంతమంది మాట్లాడారు. బాధ్యత గల వ్యక్తులు, ఈ దేశాన్ని, ఈ రాష్ట్రాన్ని సరిపాలించిన వ్యక్తులు విమర్శలు చేయటం జరిగింది. ఒక సామెత ఉంది, “గురిగింజ తన క్రింది నలుపు ఎరగదు”. అందరూ విమర్శలు చేయాలని చేస్తున్నారు. ఆశ్చర్యం ఏమంటే ఈ ప్రభుత్వం రైతు గురించి పట్టించుకోవడం చెప్పారు. కొద్ది రోజుల క్రితం జరిగిన విషయం తమకు కూడా గుర్తు ఉండే ఉంటుంది. నంద్యాలకు ఆనాడు ప్రధానమంత్రి వచ్చినప్పుడు నేను వ్యవసాయ మంత్రిగా ఒక విజ్ఞప్తి చేసాను. ఈనాడు దేశంలో మీ విధానాల వల్ల భూసారం దెబ్బతింటుంది, దిగుబడి పడిపోతుంది మహాప్రభో, బేలన్స్ ఆఫ్ ఫర్టిలైజర్ ఎంతైనా అవసరం ఉందని చెప్పాను. పాస్ వాడింగ్ ఫెర్టిలైజర్ మీద సబ్సిడీ ఇవ్వండి, లేదంటే రైతు దెబ్బతింటాడు, పెనెన్సల్ ఇండియా సర్వనాశనం జరుగుతుంది, ఆంధ్రరాష్ట్రం దెబ్బతింటుంది, మీరు ఆంధ్రులై ఉండి కూడా ఈ విధంగా చేయటం బాగాలేదని చెప్పాను. చెవిటివాడి ముందు శంఖం ఊదినట్లుగా ఏదీ పాటించలేదు. కేబినెట్ లో ఉందన్నారు. కాని చేయలేదు. కోదండరెడ్డి గారు ఒక్కసారి గుర్తుచేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే రైతుల యొక్క అవసరం ఏమిటన్నది గుర్తించి సబ్సిడీలు, బేలన్స్ ఆఫ్ ఫెర్టిలైజర్ కోసం కాంపైక్స్ ఎరువుల మీద ఇన్ ట్రడ్యూస్ చేశాము. వీటన్నింటినీ అందరి బేబుల్స్ పై పెట్టడం కూడా జరిగింది. ఇది రాజకీయ లబ్ధి కోసం కాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వాస్తవ పరిస్థితి ఏమంటే ఈనాడు రైతుకు ఏ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. ఎగ్రికల్చర్ ఫార్మర్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎంటర్ప్రైసింగ్ ఇండివిడ్యువల్ కాదు. అతని స్వశక్తిపై ఈనాడు కొత్త విధానాలు తెలుసుకుని, ఏ ఎరువు వాడితే పంటకు దిగుబడి వస్తుందో తెలుసుకుని, ఏ భూమిలో ఏ పంట అయితే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందో తెలుసుకుని, ఏ పురుగు మందు వేస్తే ఎక్కువ ఫలితం వస్తుందో తెలుసుకుని తన స్వశక్తి మీద నిలబడి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతాంగం పైకి వచ్చారే కాని ప్రభుత్వములు కృషిచేసి కాదు. దానికి మనమందరం బాధ్యులము. ఈనాడు నిజంగా రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. నిన్న కాక మొన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయ మంత్రుల సమావేశం ఏర్పాటుచేస్తే నేను అక్కడ స్పష్టంగా చెప్పటం జరిగింది. ఒక ప్రక్క అధికంగా పంట పండించాలని ఉపాధ్యాయులు చెబుతున్నాము. పంట పండించుకోవటం కోసం, ఇన్పుట్స్ కోసం ఎన్నో సౌకర్యాలు కూడా కలుగచేస్తున్నాము. కాని ధర నిర్ణయించేది మాత్రం వ్యవసాయ శాఖవారు కాదు, కామర్స్ మినిస్ట్రీ, ఫుడ్ మినిస్ట్రీ, టెక్నెలజీ మినిస్ట్రీ ఆవటం వల్ల రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రాలేదని చెప్పాను. చాలామంది కాటన్ గురించి మాట్లాడుతూ రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రాలేదని చెప్పారు. వారు అప్పుల పాలై అత్యహత్యలు చేసుకున్నారని కోదండరెడ్డి గారు చెప్పారు. ఒక్కసారి మీరు వెనుకకు తిరిగి ఆలోచించండి. ఎగ్రికల్చర్ ఫ్రైన్ గురించి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమో చేసిందని చెప్పారు. కాని ఏనాడైనా మీరు ఈ విషయంను గురించి ఒక్కసారి ఆలోచించారా? ఈనాడు రైతు ఇంత అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉండటానికి కారణం ఎవరు? ప్రభుత్వాలు పారిశ్రామికవేత్తల చేతులతో కీలుబొమ్మలు అవటం వలన ఈనాడు ఈ పరిస్థితి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్తి పంట మన దేశంలో అవసరానికి మించి ఉన్నప్పటికీ గత కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్తిని దిగుమతి చేసుకుని ప్రత్తి రైతులను అత్యహత్యకు గురిచేశారన్న విషయం మరచిపోయారా? ఈనాడు మన

రాష్ట్రంలో 1,40,000 ల బేల్ట్స్ అవసరమైతే 1.65,000లు పండాాయి. గత సంవత్సరం 5,000ల బేల్ట్స్ అనుమతి ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం 10,000ల బేల్ట్స్ అనుమతిని ఇస్తామని కేంద్రప్రభుత్వం భావిస్తే అట్లా సరిపోదని రైతు పంటను ఎగుమతి చేసుకునేందుకై అవసరమైన అనుమతిని ఇవ్వమని చెప్పటం జరిగింది. ఆనాడే రైతుకు గిట్టుబాటు ధర వస్తుందని చెప్పాను. అదే విధంగా పట్టు పరిశ్రమ విషయంలో కూడా ఒక్క విషయం కోదండరెడ్డిగారు గుర్తుంచుకోవాలి. ఏ విధంగా చైనీస్ సిల్క్స్ ను ఇంపార్ట్ చేసి, చైనీస్ కకూన్స్ ను ఇంపార్ట్ చేసి ఈనాడు సెరీ కల్చర్ పరిశ్రమను సర్వనాశనం చేశారు. రెండవ ప్రక్క మీరు ఆయిల్ పామ్ అంటున్నారు. ఆయిల్ పామ్ విషయంలో సెల్ఫ్ సఫిషియెన్సీ కోసం ఎడిబుల్ ఆయిల్స్ మన దేశంలో, మన రాష్ట్రంలో విదేశీ ద్రవ్యాల కొనుగోలు, విదేశాల మీద ఆధారపడకూడదన్న ఉద్దేశ్యంతో కొట్లాది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి సబ్సిడీలిచ్చి దీనిని ప్రారంభిస్తున్నాము. దురదృష్టవశాత్తు పారిశ్రామికవేత్తలకు బరైపోయి ఎక్సైజ్ డ్యూటీలు తగ్గించటం వల్ల, విదేశాల నుండి ఆయిల్ పామ్ ను దిగుమతి చేసుకోవటం వలన రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వలేకపోయాము. పారిశ్రామికవేత్తలకు కూడా ఆయిల్ పామ్ గిట్టుబాటు ధర ఉండదు కాబట్టి ఆ స్కీమ్ ను, ప్రాజెక్ట్ ను హరింపచేస్తున్నాము. ఇట్లా ఉండకూడదని కేంద్రప్రభుత్వం దృష్టికి సృష్టంగా తీసుకురావటం జరిగింది. పంటలను పండించటమే కాదు ధరలను నిర్ణయించే శాఖ కూడా అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్ మెంట్ కు ఉండాలి కాని ఇతర డిపార్ట్ మెంట్ ల మీద ఆధారపడకూడదని సృష్టంగా చెప్పటం జరిగింది. ఆ విధంగా ఈ దేశంలో వస్తే తప్ప రైతుకు మనుగడ లేదు. అందరము, అన్ని పార్టీల వారము ఈ విషయమై ఆలోచన చేయాలి. అందరము రైతు బిడ్డలమే. కాని రైతుల గురించి మాట్లాడాలంటే మనము వెనుకాడతాము. ఉపన్యాసాలు ఇవ్వటంవరకే గాని సమయం వచ్చినప్పుడు కన్జ్యూమర్ ఏమైపోతాడో, ఓటు వేయడమోనని భయపడతారు. కన్జ్యూమర్ గురించి ఆలోచిస్తామే గాని, రైతుల గురించి ఆలోచించము. ఈనాడు వ్యవసాయ మంత్రిగా అవేదనతో మాట్లాడుతున్నాను. వాస్తవములను గుర్తించి రైతును అదుకునే పరిస్థితిని తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. గిట్టుబాటు ధరల కోసం ఈ ప్రభుత్వం చేసిన కృషి ఏమిటని అంటున్నారు. ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను, యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం కేంద్రంలో ఉన్నప్పటికీ, దానికి భాగస్వామ్యం గల పార్టీ తెలుగుదేశం అయినప్పటికీ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వమును ఒత్తిడిచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు పంబంధించిన సంస్థలైన కాలన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా గాని, నాఫెడ్ గాని, ఎస్.టి.సి.గాని ఈనాడు రాష్ట్రంలోని రైతాంగాన్ని అదుకునేందుకై మిర్చి కొనుగోలు విషయంలో గాని, ప్రత్తి కొనుగోలు విషయంలో గాని చర్యలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవటం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాము. కేరళలో ఈనాడు రబ్బరు ధర పడిపోయింది, అస్సాంలో టీ ధర పడిపోయింది. అక్కడ కూడా యునైటెడ్ ఫ్రంట్ భాగస్వామ్య పార్టీలే ఉన్నప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా కొనుగోలు చేయటానికి అనుమతిని ఇవ్వలేదు. కానీ మన రాష్ట్రంలో మన ముఖ్యమంత్రి శ్రద్ధ తీసుకోవటం వలన ఈనాడు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ వచ్చి మిర్చి రైతులను అదుకోవటానికి ఈ రోజు మండి గుంటూరు, వరంగల్ లలో కొనుగోలు మొదలుపెట్టారు. నాఫెడ్, అదే విధంగా మార్కెట్ డ్వారా కొనుగోలు మొదలుపెట్టారు. కన్నా లక్ష్మీనారాయణగారు అనవచ్చు, మన రాష్ట్రంలో పండుతున్న పంట ఎంత, మీరు కొనుగోలు చేసేది ఎంత, దీని వల్ల ప్రయోజనం ఎంత

అని అడగవచ్చు. ప్రత్తి విషయంలో కూడా కాటన్ కార్పొరేషన్ ను, మార్కెట్ ను మార్కెట్ లో ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తే రామవరెడ్డి గారికి కూడా ఇదే అనుమానం వచ్చింది. ఈనాడు రైతు పండించిన పంట మొత్తం కూడా, 26 లక్షల బేళ్లు ప్రభుత్వ సంస్థలే కొంటాయని కాదు, మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ లో ఒకవేళ రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రాకపోతే ఈ ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా కొనుగోలు చేపించి రైతును అదుకుంటామని చెప్పాము. అదే విధంగా ఈనాడు వరంగల్ లో కొంటున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. మార్కెట్ లో 1600, 1700 లకు అమ్మిన ప్రత్తి 1950కి పెరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. అనాడు రైతు సేవా సమితి, వరంగల్ వారు వచ్చి ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడారు. ఆ రోజు ఒకరు మాట్లాడుతూ అన్నారు. ఈ సంస్థలు అనాడు మార్కెట్ లో ఏ ధరైతే ఉందో ఆ ధరకే కొనుగోలు చేస్తాయా అని అన్నారు. నా దగ్గర ప్రత్తి రోజూ మార్కెట్ పట్టిక ఉంది. కాటన్ గాని, టాబాకో గాని, చిల్లీస్ గాని మార్కెట్ ప్రైస్ గురించి డీటెయిల్డ్ గా వుంది. ఎవరు వచ్చినా సరే తీసి చూపిస్తాను. లోయర్ క్వాలిటీ కాటన్ 150 నుండి 200 ల రూపాయల అదనంగా ఈనాడు ప్రైవేట్ వ్యక్తుల కొనుగోలు ధర కంటే ఎక్కువగా కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా గాని, మార్కెట్ గాని కొనుగోలు చేసి ఈనాడు వరంగల్ లో ప్రత్తి రైతులను స్ట్రబిలైజ్ చేయటం జరిగింది. ఈ స్థాయికైనా రైతును అదుకున్నందుకు మేము ఎంతో గర్వపడుతున్నాము. పాగాకు విషయంలో ఒక్కసారి ఆలోచించండి. 83,000 మిలియన్ కేజీస్ అనుమతిస్తే 140 మిలియన్ కేజీస్ పంట పోయింది, 70 శాతం క్రాప్. అయితే ఈ రోజు ధరవరలు చూస్తే మీరు ఆశ్చర్యపోతారు.

11-20 ఏనాడూ ఎవరూ వ్యవసాయ మంత్రుల సమావేశం ఏర్పాటు చేయలేదు. నేను మన రా. కేంద్ర కామర్స్ మంత్రి గార్ని హైదరాబాద్ పిలిచి మీటింగ్ పెట్టాను. మొన్న అదివారము గుంటూరు వెళ్లి పాగాకు వ్యాపారస్థులతో మాట్లాడాను. ఈనాడు అన్నిటి కంటే హీనమైన స్థితిలో ఉన్న వర్షినియా పాగాకు నార్దరన్ బ్లాక్ సాయిల్ లో ఉంది. ఇక్కడ భద్రాచలం శాసనసభ్యులు ఉన్నారు. ఏనాడు 25 రూపాయలకు కేజీ మించి ధర రాలేదు. ఈ రోజు 40 రూపాయలకు కొనుగోలు చేస్తున్నారు. నందిగామ, కంచికచర్లలలో గత సంవత్సరం 28 రూపాయలు 27 రూపాయలు పాగాకు ధర ఉంటే కొనుగోలు చేయలేదు. ఈనాడు 43 నుంచి 45 రూపాయలు ఇచ్చి కొనుగోలు చేస్తున్నారు. నదరన్ బ్లాక్ సాయిల్ కందుకూరులో జంగారెడ్డిగూడెం నార్దన్ బ్లాక్ సాయిల్ చూస్తే గత సంవత్సరం కంటే 17 నుంచి 20 శాతం ధరలు పెరిగాయని మనవి చేస్తున్నాను. నేనూ వ్యాపారస్థులకు హెచ్చరిక చేశాను. ఈనాడు ఏదో మురిపించడానికి ఈ ధరలు ఇస్తూ తరువాత తగ్గిస్తే క్షమించేది లేదని చెప్పాను. లోయర్ గ్రేడ్ ముఖ్యం హయ్యర్ గ్రేడ్ కాదు. లోయర్ గ్రేడ్ ఆవరేజ్ పడిపోకుండా కొనసాగించాలని చెప్పాము. లేకపోతే మిమ్ములను క్షమించే అవకాశం లేదని చెప్పాము.

మిర్చి విషయములో మీరు చెప్పిన విషయాలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. రేటు గణనీయంగా పడిపోయింది. ఈనాడు 15, 16 వందలకు పడిపోయింది. కొన్ని చోట్ల 14 వందలకు కొనుగోలు చేస్తున్నారు. రైతులను ఏ విధంగానైనా అదుకోవాలన్న ఉద్దేశ్యముతో నా ఫెడెరి, నూర్స్ ఫెడెరి ఎస్.టి.సి.సి ఎంటర్ చేశాము. స్పెసెస్ బ్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ కూడా

ఎంటర్ చేశాము. నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర సమావేశం కూడా ఏర్పాటు చేశాము. రైతు సమితి రాష్ట్ర వ్యాప్త సభ్యులందరూ వచ్చారు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, బాపిరాజు గారికి భయం. ఎక్కడ ఈ ప్రభుత్వం చేసిన విషయాలన్నీ పత్రికల వారు పేపర్ లో వ్రాస్తారో ఏమో, గతంలో మనం చేయనిది చంద్రబాబు నాయుడు ప్రభుత్వం చేసింది. ఎక్కడ మేము (కాంగ్రెస్) బదలాం ఔతామో అని భయపడుతున్నారు. మీరు చెప్పింది నేను ఓపిగ్గా విన్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- నాకు భయమేమిటి సార్.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- వైండింగ్ అప్ చేసిన ఆయనకు, చర్చ ప్రారంభించిన ఆయనకు సమాధానాలు చెప్పాలి. వారు వద్దంటే నేను కూర్చోంటాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- మాలో మాకు తగాదాలు పెడుతున్నారు. ఒక్క నిమిషం మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అధ్యక్షా, నా కాళ్ళు చేతులు కట్టేసి....

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, ఆయన ప్రత్యేకంగా అన్నారు. విద్యాధరరావు గారు చెప్పే మాటలు డ్రెస్ లో వస్తే మా పార్టీకి ఏదో అయిపోతుందనీ, వారి ముఖ్యమంత్రికి ఏదో గౌరవం వచ్చిందనీ, మేము భయపడుతున్నామని చెప్పారు. ఈయన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి ఎన్ని రోజులైయ్యిందో నాకు తెలియదు కానీ కామర్స్ మినిస్టర్ మరియు మన మంత్రిగా ఈయన చేసిన ఘనకార్యం వల్ల ఏదో వచ్చేస్తుందని భావిస్తున్నారు. అవు తోక ఊపడమన్నది మనం ఎరుగుదుము కానీ తోక ఆవుని ఊపిందని మనం ఎరగం. 150 మంది ఎం.పి.లతో మిమ్ములను మోస్తూ ఉంటే ఏమీ ఇంగిత జ్ఞానం లేకుండా ఈయనే ఊపినట్లు చెబుతున్నారు. ఏమిటండీ. దేశాన్ని మోసే వారం మేము. మీ మాటలు పడేవారమూ మేమే. మా ఖర్చు ఏమిటంటే మాకు వడదం అలవాటు. మీకు చెందటం అలవాటు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అధ్యక్షా, 150 మంది ఎం.పి.లు ఉన్నా వారికి ఏనాడు ఆలోచన రాలేదు. అలాగే 450 మంది ఉన్నా కూడా వారికి రైతులను ఆదుకోవాలన్న ఆలోచన రాలేదు. వారు మర్చిపోతున్నారు. శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఉత్తరప్రదేశ్ లో ఎన్నికలు వచ్చాయి. కోదండరాధి గారు గుర్త చేసుకోవాలి. 2828 కోరమాండల్ 60 రూపాయలకు అమ్మారు. ఎన్నికల కోసం అనకూడదు గానీ, మేడం ఇందిరా గాంధీ గారు

పిలిచి ఒకే రోజున 105 రూపాయలకు పెంచారు. అటువంటి ఘనత వారిది. ఈ రోజు 150 మంది ఉన్నా ఆ తోక ఉంటే జాడింపు ఎంత వరకో అంత వరకే. అదుపులో పెట్టింది. ఈ యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని ఆదుకోడానికి కృషి చేస్తున్నది. మినిమం సపోర్ట్ ప్రైస్ మిర్చి క్రింద ఇంకో సదుపాయం రైతుకి చేయాలనుకొంటున్నాము. ఎస్.టి.సి. ద్వారా కొనుగోలు చేయడమే కాకుండా ముఖ్యమంత్రి గారు రైతాంగానికి ఫెసిలిటీలు ఎక్స్టెండ్ చేసి రైతులను ఆదుకోవాలని ఆలోచన చేశారు. ఈనాడు మార్కెట్ అప్ గ్రేడేషన్ లో 50 వేల రూపాయల పరిమితిలో ఈనాడు 75 శాతం గానీ, 50 వేల రూపాయలు గానీ అని ఆ ఫెసిలిటీని ఎక్స్టెండ్ చేశారు. దానిని 75 వేలకు పెంచి ప్రయివేటు కోల్డ్ స్టోరేజీలో పెట్టుకోడానికి అవకాశాలు కల్పించడానికి రైతులకు సహాయం చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. ఈ విషయమై గుంటూరు కలెక్టర్ తో మాట్లాడడం జరిగింది. కోల్డ్ స్టోరేజీ యాజమాన్యంతో ఆయన మాట్లాడిన పిదప ప్రపోజల్స్ పంపండి అన్నాము. దీనిని మంజూరు చేసి రైతులను ఆదుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఈ రకంగా మిర్చీరైతులకు కొంత ఊరట కల్గుతుందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యమైన విషయం ఉంది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అన్నిటి కంటే ముఖ్యమైనది ప్రారంభంలోనే చెప్పవచ్చు కదా? స్పీకర్ గారు మీరు మా రిస్కూకి రావడం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- మినిమం సపోర్ట్ ప్రైస్ సీడ్స్ గురించి చెప్పడం చాలా ముఖ్యం. అగ్రికల్చరల్ ప్రైస్ కమిషన్ థిల్లీలో ఉన్న మాట వాస్తవమే. దురదృష్టం ఏమంటే ఈ రోజు వరకు ఏ రాష్ట్రములో అయితే అదనంగా పంట పండిస్తామో ఆ రాష్ట్రాలతో సంప్రదించి ఆ రేటు డిపెండ్ చేసే ఆలోచన తప్పిపోయింది. ఒకటి, రెండు రాష్ట్రాల ద్వారా ధర తప్పించుకొని రైతులతో సంప్రదించకుండా ప్రైస్ అనెన్స్ చేయడం జరుగుతోంది. అది రియలిస్టిక్ గా లేకపోవడం వల్ల ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినప్పుడు లేబర్ కాంపానెంట్ ప్రైస్ ఇన్ ఫుల్ కాస్ట్ లెబల్ తీసుకోవడం లేదని అన్నారు. అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో చెప్పాను. 10 రాష్ట్రాలచైనా సంప్రదించి ఆయా పంటలు పండించే రాష్ట్రాలతో సంప్రదించి మినిమం సపోర్ట్ ప్రైస్ డిపెండ్ చేసినప్పుడు ట్రాన్స్ పరెన్స్ కోసం రైతులతో సంప్రదించి ప్రయిస్ డిక్లర్ చేయాలి. అలా చేయకపోతే న్యాయమైన సపోర్ట్ ప్రైస్ నిర్ణయించకూడదు. దీని వల్ల అన్యాయం జరుగుతుందని వారికి చెప్పడం జరిగింది.

అగ్రికల్చర్ కాంటెక్స్ట్ విషయంలో మరి జనెటిక్స్ విషయం పరిశీలిస్తే ప్రాడక్టివిటీ పడిపోకుండా ఉంటారు. మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి విత్తనాన్ని మరి ఫౌన్డేషన్ సీడ్ కానీ, బ్రీడర్ సీడ్ వస్తేనే అధిక దిగుబడి వస్తుంది. ఆ విషయం గుర్తించాలని కోదండరెడ్డి గార్ని చెబుతున్నాను. గత ప్రభుత్వాలు రైతాంగాన్ని విస్మరించాయి. రైతాంగానికి సరైన విత్తనాలు అందించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. కాటన్ సీడ్ దుర్వినియోగం అయ్యిందని కోదండరెడ్డి గారు చెప్పారు. దయచేసి ఆ వివరాలు నాకు పంపండి కరినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. మెహబూబ్ నగర్ జిల్లాకి సంబంధించి కృష్ణారెడ్డి గారు చెప్పారు. వారు మర్చిపోయారనుకుంటా. మెహబూబ్ నగర్ లో ప్రత్తి విత్తనాలు

మొలక రాలేదంటే. మార్కెట్లో నూజిపిడు సీడ్ ద్వారా 25 లక్షల రూపాయల విత్తనాలు 10 వేల ప్యాకెట్స్లో సరఫరా చేసి రిఫ్లెక్స్ చేసిన ఘనత ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికే దక్కింది. ఆ రోజు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా నేను తీసుకొన్న నిర్ణయం మరచిపోదానని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

11-30 అధ్యక్షా. 92-93 ఖరీఫ్, రబీ సీజన్లు కలుపుకొంటే, రిక్వర్మెంట్లో 17.5 శాతం రా. సప్లయ్ చేస్తే, 93-94లో 17.55, 94-95లో 18.99 చేస్తే, నేను వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి అయ్యాక, సీడ్ విలేజ్ కాన్సెప్ట్ పెట్టి, 95-96 సంవత్సరంలో 35.38 శాతంకి పెరిగి. క్రమేపి 96-97లో 39.87 శాతానికి పెంచి, ఈ సంవత్సరం 60 శాతం విత్తనాన్ని మేము సరఫరా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఎ.పి. సీడ్స్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ గురించి చాల విమర్శలు వచ్చాయి. పొరపాట్లు జరగలేదు అని నేను అనను కాని, పొరపాట్లు జరిగితే మాత్రం కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం...

శ్రీ సి హెచ్. రాజరెడ్డి :- తగ్గించినట్లు మీరు లెక్కలలో చూపుతున్నారు కాని. ఇప్పుడు ఇన్క్రీజ్ చేసింది ఎంతో చెప్పకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- సీడ్స్ తగ్గించలేదు. 10 లక్షల టన్నుల వరకు చేసుకొంటూ, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కేమ్మ క్రింద 10.17 కోట్ల రూపాలతో ఒక ప్రోగ్రామ్ను ఈ సంవత్సరం స్పెషల్గా తీసుకొంటున్నాం. తరువాత స్పింక్లర్స్ వంటి ఆగ్రికల్చరల్ ఇంప్లిమెంట్స్ గురించి చెప్పారు. ఈ రోజు వరకు మొత్తం రాష్ట్రానికి 7900 స్పింక్లర్లు వస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే సబ్సిడీ మీద 7200 పై చిలుకు స్పింక్లర్స్ను గ్రౌండ్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా ఆగ్రికల్చరల్ ఇంప్లిమెంట్స్లో దాదాపు 85 నుండి 90 శాతం వరకు గ్రౌండ్ చేయడం జరిగింది. మిగిలినవి కూడ త్వరలోనే గ్రౌండ్ చేయడం జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావలసిన సబ్సిడీ గురించి కూడ లెటర్ వ్రాశామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులు రాజరెడ్డికి మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, హార్టికల్చర్ విషయానికి వస్తే, భారతదేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే పండ్ల తోటలను ఎక్కువగా పండిస్తున్నాం. పండ్ల తోటల అభివృద్ధి కోసం మన రాష్ట్రంలో హైదరాబాద్లో "ఆపెడ" అనే రీజనల్ ఆఫీస్ ఏప్రిల్ ఫస్ట్ వీక్లో ప్రారంభించబోతున్నాం. స్పెస్ బోర్డును మిర్చి గురించి ఏర్పాటు చేయాలని దానికి స్టాట్యూటరీ పవర్ ఇవ్వాలని పోరాడుతున్నాం. తాత్కాలికంగా వెంటనే అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ లెవల్లో ఒక ఆఫీసును గుంటూరులో ప్రారంభించడానికి వాళ్లు అంగీకరించడం జరిగిందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాక, మొన్న వచ్చిన తుఫాను గురించి అందరికీ తెలిసినదే. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఏ ప్రభుత్వం ఏవాడు ఇవ్వనంత సహాయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకొంది. ఇచ్చింది కూడ. హెక్టారుకు 625 రూపాల చొప్పున ప్యాడీ రిలీఫ్ వంచిపెట్టడానికి 67 కోట్ల రూపాలపై చిలుకు వంచి పెట్టడానికి జిల్లా కలెక్టర్లకు డబ్బు ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం జరిగిందని తెలియచేసుకొంటున్నాను. మీకు తెలుసు 67 కోట్ల రూపాలను ఒక్క రోజే వంచడం అంటే సామాన్యమైన విషయం కాదు. మళ్ళీ బాపిరాజు గౌరవ అంటారు పలావ చోట అవిసేతి జరిగిందని. కాబట్టి ఎటువంటి లోటుపాట్లు జరగకుండా, ఎక్స్ట్రా కేర్ తీసుకొంటున్నాం.

విరిగిపోయిన కొబ్బరి చెట్లు ఒక్కొక్కటి కేంద్రప్రభుత్వం 100 రూ॥లు మాత్రమే నష్టపరిహారం ప్రకటించినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం 150 రూ॥లు ఇవ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. మొవ్వ విరిగిన వాటికి 50 రూ॥లు, ఒక్కొక్క చెట్టుకి ఇవ్వడం జరిగింది. ఆట్లాగే జీడిమామిడి తోటలకు హెక్టారుకు 2800 రూ॥లు ఇవ్వడం జరిగింది. మామిడి తోటలకు సంబంధించి ఇంతకు ముందే అనెన్స్ చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెను తుపాను వల్ల నష్టపోయిన వారిని ఆదుకోవడానికి 100 కోట్ల రూ॥లు ఆర్థిక సహాయం విడుదల చేసేందని చెప్పి తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడ మొక్కలను ఏదో ఇస్తామన్నారు. అన్నీ చెప్పారు. జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్లో. వాటి గురించి చెప్పరే.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఇస్తున్నారు. నువ్వు కూర్చో చెప్పతాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- మంత్రి మాట చెల్లదు, జీ.వో. కావాలంటున్నారు. మంత్రిగారు మాట వల్ల సామ్ము రాదంటున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- మంత్రిగారి మాట వల్లే సామ్ము పంపిణీ జరుగుతున్నది. మొక్కలు కావలసిన వారికి మంచి క్వాలిటీ ఉన్న మొక్కలను సరఫరా చేయడం జరుగుతుంది. కావాలంటే మీకు కూడా పంపిస్తాను. ఇక మిగిలే వీషయానికి వస్తే, చెరుకు రైతుల విషయానికి వస్తే, నిజాం మిగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి కోదండరెడ్డి గారు ఎత్తారు. ఎత్తి ఒక మాట అన్నారు. నాకు బాధ కలిగిందెక్కడ అంటే, కోదండరెడ్డి గారి లాంటి పెద్దలు మాట్లాడేటప్పుడు ముఖ్యంగా చట్ట సభలలో మాట్లాడేటప్పుడు కొంచెం ఆలోచన చేసి మాట్లాడితే బాగుంటుంది. కోదండరెడ్డి గారు, బాగరెడ్డి గారు వెళ్లినప్పుడు నిజాం మిగర్ ఫ్యాక్టరీకి చెరుకును అందించే రైతులు బాధపడ్డారు అని చెప్పారు. ఈనాడు ఈ కంపెనీ ఈ దుస్థితికి రావడానికి ఎవరు కారకులు? అనేక టన్నుల చక్కెర నిల్వలతో, లాభాలో ఉన్న కంపెనీ ఈనాడు 70 కోట్ల రూ॥ల నష్టాల ఊబిలోకి కూరుకుపోవడానికి కారణం ఎవరు? బాగరెడ్డి గారి ప్రోత్సాహం వల్ల, మీరు తీసుకొన్న నిర్ణయం వల్ల కాదా అని అడుగుతున్నాను. రూపాయి అయిన స్వంత పెట్టుబడి పెట్టకుండా, మూడు ఫ్యాక్టరీల సామర్థ్యాన్ని పెంచుతామన్నారు. మిగర్ లేని ప్రాంతాల్లో సామర్థ్యం పెంచుతామని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. దాని వల్ల ఈనాడు వడ్డీలకు వడ్డీ పెరిగిపోయి, చక్రవర్తీలుగా మారుతూ నష్టాల బాటలోకి వెళ్లిపోయింది. మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. చెన్నారెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు నవంబర్ 29వ తేదీన మీరు బిన్నీ కంపెనీకి కంట్రాక్టు ఇస్తే, డిసెంబర్ 6వ తేదీన బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. ముందు కంపెనీ దివాళా తీసేందని మీరు పైల్ చేశారు. ఆ కంపెనీ పనులను సకాలంలో పూర్తి చేయకపోవడం వల్ల, వ్యాలిడ్ మెషిన్స్ పెట్టకపోవడం వల్ల, ఫ్యాక్టరీ మిషనరీ పనిచేయకపోవడం వల్ల ఈ రోజు నిజాం మిగర్ ఫ్యాక్టరీ దివాళా తీయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. దానిని ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం అవసరమైనంత బ్రిడ్జిలోన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎన్.ఎస్.ఎఫ్. రైతులకు పేమెంట్ చేయడానికి నిన్నునే 10 కోట్ల రూ॥లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అవసరమయితే మరో 10 కోట్ల రూ॥లను 10 రోజుల్లో రిలీజ్

చేసి, రైతులకు డ్యూస్ పే చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని ప్రత్యేకంగా కోదండరెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

మగర్ ఫ్యాక్టరీల్లో ఎ.బి.సి.డి. అంటూ క్యాటగిరీలున్నాయి. అందులో సి క్యాటగిరికి చెందిన పాలకొల్లు, గురజాల, కడప, నంద్యాల ఫ్యాక్టరీల విషయంలో నిర్ణయం తీసుకొన్నామని చెప్పడం జరిగింది. అవన్నీ కూడ ఈనాడు రైతులకు డబ్బు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇటువంటివి ఆరు ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. వీటిని రివైవ్ చేయడానికి మన ఆప్కాబ్ డైరెక్టరు శ్రద్ధ వల్ల, మా ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్ తీసుకొన్న శ్రద్ధ వల్ల వాటిని రివైవ్ చేయడానికి ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేసి, వాటిని రివైవ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని, తద్వారా రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి ఇంకా అనేకం ఉన్నాయి. అగ్రికల్చర్ ను ఇండస్ట్రీస్ గా ట్రీట్ చేయాలని చెప్పారు. అందుకే ఫ్లోరీ కల్చర్, టిష్యూ కల్చర్, మష్ రూమ్ కల్చర్ వంటి వాటిని ఇండస్ట్రీస్ క్రింద ట్రీట్ చేస్తూ వాళ్లకు సెవరేట్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కూడ ఇచ్చి ప్రమోట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్ నుండి వాటిని వేరుచేసి, హార్టికల్చర్ లో విలీనం చేసి, సబ్సిడీలను రిలీజ్ చేస్తున్నాం. ఈనాడు గౌరవ సభ్యులు కట్ మోషన్స్ ఇచ్చారు. చాల వాటికి సమాధానం చెప్పాను. టైమ్ ఇస్తే పేరు. పేరున ఆపైటికీ సమాధానం చెప్పతాను. దయచేసి, గౌరవ సభ్యులిచ్చిన కట్ మోషన్స్ విత్ డ్రా చేసుకొని. డిమాండ్ నంబర్ 31ను పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మినిస్టర్ ఫర్ కో-ఆపరేషన్.

డాక్టర్ మెట్ల సత్యనారాయణరావు :- అధ్యక్షా, 1997-98వ ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి సహకార రంగానికి సంబంధించి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో సహకార వ్యవస్థ రైతులకు పరపతి సౌకర్యం కల్పిస్తూ, చిన్న, చేతి వృత్తుల వారికి, మధ్య తరగతి వారికి, వ్యవసాయదార్లకు రుణ సదుపాయం కలుగజేస్తూ, దేశం మొత్తంలో స్వల్పకాలిక రుణాలు ఇవ్వడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిదవ స్థానంలోనూ, దీర్ఘకాలిక రుణాలివ్వడంలో రెండవ స్థానంలోనూ ఉందని చెప్పి తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, దేశం మొత్తంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వల్పకాలిక రుణాలలో 5వ స్థానంలోనూ, దీర్ఘకాలిక రుణాల్లో రెండవ స్థానంలోనూ ఉన్నదని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఆవోకాబ్ ద్వారా 1996-97లో లక్ష్యం 925 కోట్ల రూపాయలు కాగా వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా దీర్ఘకాలిక రుణాల లక్ష్యం 225 కోట్ల రూపాయలు కాగా 240 కోట్ల రూపాయలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. 1997-98లో స్వల్పకాలిక రుణాలు 1100 కోట్ల రూపాయలు, దీర్ఘకాలిక రుణాలు 250 కోట్ల రూపాయలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. లోన్సు రికవరీ 1996-97లో 70 శాతం, 1997-98లో 75 శాతం రికవరీ చేయాలని నిర్ణయం కూడా తీసుకొన్నాము. వాచురల్ కలామిటీస్ వల్ల స్వల్పకాలిక రుణాలు, మధ్యకాలిక రుణాలుగా మార్చడం జరిగింది. 49 కోట్ల రుణాలను వాయిదా వేయడం జరిగింది. తక్షణ సహాయం రైతులకు అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో రబీ సీజన్ ను స్వల్పకాలిక

రుణాలుగా 158 కోట్ల రూపాయలు, దీర్ఘకాలిక రుణాలుగా 72 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సహకార వ్యవస్థను పటిష్టంగా ముందుకు తీసుకొనిపోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి 22 సహకార బ్యాంకులలో 10 బ్యాంకులు లాభాల బాటలో నడుస్తున్నాయి. మిగిలినవి కూడా లాభాల బాటలోకి తీసుకుపోవాలని ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. జిల్లాల్లో సహకార బ్యాంకులను అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావడానికి అనేక ప్రణాళికలు రూపొందించబడ్డాయి. అవ్ కాబ్ కాని డిసిబిలు కాని రమారమీ 1400 కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా డిపాజిటులు సేకరించి ఈ వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. సభ్యులు కొత్త తీర్మానాలను ప్రతిపాదించారు. వాటిని ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది. కాబట్టి వారిని ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ ఈ డిమాండ్ను అమోదించాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, పశుసంవర్ధక, పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి, మరియు మత్స్య శాఖలలో పాలు, గుడ్లు, మాంసము, చేపలు వంటి పౌష్టిక ఆహార పదార్థాలను ఉత్పత్తి చేయడమే గాక గ్రామీణ ప్రజల జీవన ప్రమాణాలను పెంచి వారి ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడాలనే ఉద్దేశ్యంతో చాలా కార్యక్రమాలను రూపొందించి అమలుపరచడం జరుగుతున్నది. మత్స్య చట్టం నిబంధనలు గత వారమే శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. 1-4-97 నుంచి అమలు చేయడం జరుగుతుందని తెలియచేయుటకు నేను సంతోషంతో తెలియచేస్తున్నాను. గొర్రెల యూనియన్లకు రుణ సదుపాయం విషయమై ప్రస్తుతం ఎన్.సి.డి.సి. చట్టంలో అవకాశం లేనందున చట్టం సవరణ లోకసభ ఆమోదం కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. రాష్ట్రప్రభుత్వం గొర్రెల పెంపకందారుల సమాఖ్యను త్వరలో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. గ్రామాలలో యువకులను ఎంపిక చేసి వారికి పశు వైద్యశాలలో కృత్రిమ గర్భోత్పత్తిలో శిక్షణ ఇస్తున్నాము. పశువైద్యశాలల్లో సిబ్బంది కొరత గురించి ప్రస్తావించారు. ఈ విషయంలో కోర్టు స్టే ఈ మధ్యనే తొలగించినందున ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేయుటకు చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలో మత్స్యశాఖ శిక్షణా సంస్థలు 4 ఉన్నాయి. ఎ.ఎ.హె.ఆర్.డి. ప్రోగ్రాము క్రింద 4.57 కోట్ల రూపాయలతో కాకినాడ పోర్టు అభివృద్ధిపరచి వావిగేషన్లో పిట్టరు, టర్పురు కోర్పులలో శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. మూడు అంచల విధానంపై కూడ త్వరలో చర్య గైకొనబడుతుంది. జాలర్ల మరణం జిల్లా కలెక్టర్ల నివేదికపై ధృవీకరించడం జరుగుతుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బీద ప్రజానీకం పెడ్యూల్లు కులాలు, పెడ్యూల్లు తెగలు, మత్స్య కార్మికులకు, స్త్రీ అభ్యున్నతికై చేపట్టిన కార్యక్రమాలు అమలుచేయుటకు కబ్ మోషన్లు అప్పీ ఉపసంహరించుకొని 1997-98 సంవత్సరానికి 106 కోట్ల 25 లక్షల 89 వేల రూపాయలను వడ్డును అమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డా॥ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ యొక్క పౌర సరఫరాల శాఖ ఆహార ధాన్యాల సేకరణ ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ క్రింద నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ నిత్యావసర చట్టం వివిధ నియంత్రణ ఉత్తర్వులు అఫీసులు 1955 బియ్యం పరిశ్రమ చట్టం అమలు 1986 వినియోగదారుల పరిరక్షణ చట్టం క్రింద ఈ కార్యక్రమాలు చేపడుతుంది. బియ్యం కిలో రు. 3-50 రూపాయల

చొప్పున తెల్లకార్డుల వారికి మనిషికి 4 కిలోల చొప్పున కుటుంబానికి 20 కిలోల చొప్పున సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది. రాష్ట్రంలో 1,12,66,569 తెల్ల కార్డులు ఉన్నాయి. 5.5 కోట్ల జనాభా సబ్సిడీ బియ్యం పథకం ప్రయోజనాన్ని పొందుతున్నారు. ప్రతి కార్డుదారుడు సంవత్సరానికి దాదాపు రూ. 760/- లబ్ధి పొందుతున్నాడు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 39,260 చౌక ధర దుకాణాలు ఉన్నాయి. ఇవి 7,176 పట్టణాలలోను 32,024 గ్రామాల్లోను ఉన్నాయి. 2,106 చౌక ధర దుకాణాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. తొందర్లోనే ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేసేందుకు చర్యలు గైకొంటున్నాము. 1996-97లో సబ్సిడీ బియ్యం ద్వారా 875 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించినాము. 1996-97 వంటల కాలంలో ఇంతవరకు 25.60 లక్షల టన్నుల బియ్యం సేకరించడం జరిగింది. నిర్దేశించబడిన 42 లక్షల బియ్యానికి చేరువుగా వుంది. ఈ యొక్క ప్రస్తుత లక్ష్యాన్ని సెప్టెంబరు లోపల అమలు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు ఇదే కాలంలో పెద్ద మొత్తంలో సేకరించబడలేదు. బియ్యాన్ని రాష్ట్రంలో అమ్ముకొనడానికి మిల్లర్లకు అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో అమ్ముకొనేందుకు ఈ నెలలోనే అనుమతి ఇవ్వడం 11-50 జరిగింది. అధ్యక్షా, చాలా చక్కగా మేము నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ గాని, రా. వినియోగదారుల పరిరక్షణ చట్టంను గాని అమలుచేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోత తీర్మానాలను వెనుకకు తీసుకుని మా యొక్క పద్ధతుల బలపరచవలసినదిగా, రూ. 733,11,30,000 మంజూరు చేయవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణ రావు :- అధ్యక్షా, ఇంత మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినా కూడా ఎవరూ అటవీశాఖ మీద ఒక్క విషయం కూడా మాట్లాడలేదు. భారతదేశంలో మన రాష్ట్రం విస్తీర్ణంలో 5వ స్థానంలో ఉంది. అడవులలో మాత్రం 3వ స్థానంలో ఉంది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న అడవులు తరగిపోతున్నాయి. దాదాపు 63,813 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉండే అడవులలో దట్టమైన అడవులు 25,008 కిలోమీటర్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. చాలాకాలం నుండి అడవి తరిగిపోతోంది. దీనికై 1985లో భారతదేశం ఒక చట్టాన్ని రూపొందించింది. అప్పటి నుండి అడవులను పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో, వాతావరణ సమతౌల్యాన్ని కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో 1994లో ప్రపంచ బ్యాంక్ నుండి కొంత నిధులను అందుకోవటం జరిగింది. దానిలో మొత్తం రూ. 353 కోట్లు రావటం జరిగింది. దీని క్రింద, జె.ఎమ్.ఎఫ్. నిధుల క్రింద అడవులను పెంచటం జరుగుతోంది. దాదాపు 2,247 వి.ఎస్.ఎస్. ప్రాగ్రామ్స్ తీసుకొని దానిలో దాదాపు ఇప్పటికి 6 లక్షల ఎకరాలలో అడవులను నాటడం జరిగింది. ప్రజల యొక్క ఇన్ వాల్వ్ మెంట్ తో, జాయింట్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్ మెంట్ తో ఈ అడవులను పెంచటం జరుగుతుంది. దీని వలన అడవులు తరిగిపోవటం అన్నది చాలావరకు తగ్గుతుంది. ఇంతవరకు తోటల పెంపకమే కాదు పరిశోధన, వృక్షసంపద సంగ్రహణ, అటవీశాఖ, గిరిజనాభివృద్ధి మొదలగు కార్యక్రమాలను కూడా నిర్వహిస్తున్నాము. ఇదే మార్గంలో 1994-95 నుండి ఈ పథకాల క్రింద మనము చేపట్టిన కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా ఉన్నాయి. ఈ మధ్యన వరల్డ్ బ్యాంక్ టీము వచ్చి మన వద్ద జాయింట్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్ మెంట్ ఏ విధంగా జరుగుతుందో చూసిపోయి భారతదేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలకంటే మన రాష్ట్రంలోనే బాగా జరుగుతుందని చెప్పటం జరిగింది. ఈ పద్ధతుల క్రింద మీరు ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ ఉండే విత్ డ్రా చేసుకొని....

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- ఎన్విరాన్మెంట్ మీద చెప్పలేను.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణారావు :- ఎన్విరాన్మెంట్ మీద కానీయండి, ఆడవుల మీద కానీయండి ఒకే ఒక సభ్యుడు మాట్లాడటం జరిగింది. వారు శ్రీ నాయక్ గారు, వారికి నా ధన్యవాదాలు. కోరంగి అభయారణ్యం. మొసళ్లు గురించి మాట్లాడారు. కాని ఆ అభయారణ్యం ఒక్క మొసళ్లకే కాదు, సముద్ర తీరాన ఉన్నటువంటి జంతు సంపదను రక్షించటానికి ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. దానిలో 350 ఎకరాల మదా ఫారెస్ట్ వేసి అభివృద్ధి చేయటం జరిగింది. దయచేసి కట్ మోషన్స్ విత్ డ్రా చేసుకుని 34వ పద్దు క్రింద దీనికి రూ. 155,28,000 లను ఆమోదించమని కోరుకుంటూ శేలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. ఎల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ రోజు వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా ఉన్న మార్కెటింగ్ విషయంలో దాదాపు 9 మంది మాట్లాడడం జరిగింది. ఆ చర్చ సందర్భంగా వారు చెప్పిన సూచనలకు నేను చెప్పటం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సాంబయ్యగారు లింక్ రోడ్ల గురించి, మార్కెట్ కమిటీ నిధుల వినియోగం గురించి ప్రస్తావించం జరిగింది. మార్కెట్ కొనుగోలులపై ఒక శాతము మార్కెట్ సెస్ గా వసూలు చేయటం జరుగుతుంది. వ్యవసాయ మార్కెట్ లో వసూలు చేసిన ఫీజులతో లింక్ రోడ్లు నిర్మాణం చేయటం జరుగుతోంది. దీనిలో 20 శాతము లింక్ రోడ్లకు గాను ఖర్చు చేయటం ప్రారంభించారు. దీనిని 1992-93 నుండి అమలుచేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- డబ్బులు కలెక్ట్ చేసి తీసుకుంటున్నారు కాని రోడ్లు వేయటం లేదు.

శ్రీ వై. ఎల్లారెడ్డి :- సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఇప్పటి వరకు రూ. 44.40 కోట్ల ఖర్చుతో 1600 లింక్ రోడ్ల నిర్మాణం చేయుటకు అనుమతిని మంజూరు చేయటమైనది. నిర్మాణం చేయటం జరుగుతోంది. అందులో 890 లింక్ రోడ్ల నిర్మాణం పూర్తి అయినది. ఇందుకుగాను మొత్తం రూ. 25.34 కోట్లు ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది. ప్రస్తుతం రూ. 8.7 కోట్లతో 332 లింక్ రోడ్ల నిర్మాణం వసూలు చురుకుగా కొనసాగుతున్నాయి. అధ్యక్షా, మొత్తం 832 నోటిఫైడ్ మార్కెట్లు, 461 మార్కెట్ యార్డ్ స్థలాలు సమకూర్చబడ్డాయి. ఇందులో 344 మార్కెట్లకు రూ. 106 కోట్ల ఖర్చుతో నిర్మించటం జరిగింది. 1996-97 సంవత్సరానికి గాను మిగిలిన 117 మార్కెట్ యార్డ్లకు రూ. 30.56 కోట్లు కేటాయించటం జరిగింది. మార్కెట్ యార్డ్లలో జరుగుతున్న అవకతవకలను అరికట్టడానికి అనేక చర్యలు తీసుకోవటం జరిగింది. తూకం విషయంలో మోసం అరికట్టడానికై పాత తూకం పద్ధతిని తీసి నూతన తయారీ తూకంను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. జిరో బిజినెస్ అరికట్టేందుకై మార్కెట్ యార్డ్లలో వ్యవసాయదారులు ఖచ్చితంగా తెలుసుకోవటానికి ఈ ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. మార్కెట్ లోని ధరవరల సమాచారాన్ని కంప్యూటరైజేషన్ కావించి అందరికీ ఎప్పటికప్పుడు తెలియచేయటం జరుగుతుంది. మార్కెటింగ్ కాలంలో విజిలెన్స్ విభాగం ద్వారా ఆకస్మిక తనిఖీలను చేపట్టి వ్యాపార లావాదేవీలను, అక్రమాలను అరికట్టడం జరుగుతుంది. వీటి ద్వారా మార్కెట్ కమిటీలో ఆదాయం 1993-94 సంవత్సరంలో రూ. 75 కోట్లు ఉంటే 1996-97లో రూ. 146 కోట్లకు పెరిగింది. ఎగుమతులను ప్రోత్సహించేందుకై

విజయవాడలోని మార్కెట్ యార్డ్ లో 50 టన్నుల తెపాసిటీ మరియు 20 టన్నుల ప్రీకూలింగ్ సామర్థ్యం కల స్టార్చ్ నెలకొల్పి దాని ద్వారా మామిడిపండ్లు ఎగుమతి చేయటం జరుగుతుంది. గడ్డి అన్నారం ప్రొట్యూ మార్కెట్ లో కూడా అలాంటిదే ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. మిర్చి కొరకు గుంటూరులో, చింతపండు కొరకు హిందూపూర్ లో, మిర్చి కొరకు ఒంగోలులో, కూరగాయల కొరకు కొత్తపేటలో గల మార్కెట్ లలో కోల్డ్ స్టోరేజీకు వీలు కల్పించే పథకం కూడా ఉంది. కట్ మోషన్స్ ను ఉపసంహరించుకుని ఈ పద్ధతు అమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

12-00 శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి :- స్పీకర్ సర్, జనరల్ ఎడ్యుకేషన్ మీద, హయ్యర్ రా|| ఎడ్యుకేషన్ మీద గౌరవసభ్యులు 18 మంది మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ రోజున ఈ ఉన్నత విద్యల్లో అంటే ఇంటర్మీడియట్, డిగ్రీ, యూనివర్సిటీ స్థాయిలలో చదివే విద్యార్థులు 12,51,000 మంది ఉన్నారు. అదే విధంగా ఆ శాఖల్లో పనిచేసే స్టాఫ్ మెంబర్స్ టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ అన్నీ కలిపి మొత్తము 40 వేల పైగా పనిచేస్తున్నారు. సెకండరీ స్థాయి విద్యకు ప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తున్నది. డిగ్రీ స్థాయికి వచ్చినప్పుడు ఎక్కడయినా సంస్థలు గాని, వ్యక్తులు గాని ముందుకొచ్చినప్పుడు వారిని ప్రోత్సహించాలనేది ప్రభుత్వ విధానం. గత సంవత్సరం అంటే 1996-97లో సుమారు 94 ప్రయివేట్ జూనియర్ కాలేజీలను, 34 డిగ్రీ కాలేజీలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చాలమంది అడిగారు. ఉన్నత విద్యాశాఖలో లెక్చరర్ల పోస్టులు చాలా ఖాళీలున్నాయని తెలియజేయడం జరిగింది. సుమారు 1900 జూనియర్ లెక్చరర్ల పోస్టులు, 609 డిగ్రీ లెక్చరర్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వీటిని భర్తీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. డైరెక్ట్ రిక్రూట్మెంటు ద్వారాను, డిపార్ట్మెంటల్ ప్రమోషన్ కమిటీల ద్వారా సుమారు 250 మంది పార్ట్ టైం జూనియర్ లెక్చరర్లను రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. 164 పోస్టులను నోటిఫై చేయడం జరిగింది. కాని కోర్సులలోను, ట్రైబ్యూనల్ లోను చాల కేసులు వివిధ దశల్లో పెండింగ్ లో ఉండడం వల్ల వీటిని భర్తీ చేయడంలో జాప్యం జరుగుతున్నది. 270 జూనియర్ కాలేజీల భవనాలను 27 కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో మంజూరు చేసి డబ్బు రిలీజ్ చేయడం కూడా జరిగింది. వీటి నిర్మాణపు పనులు జరుగుతున్నాయి. బైఫర్ కేషన్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు 34 కాలేజీలను గత సంవత్సరంలో బైఫర్ కేట్ చేయడం జరిగింది. దీని ముఖ్య ఉద్దేశం ఏమిటంటే క్వాలిటీ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ను ఇంప్రూవ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వాటిని బైఫర్ కేట్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా కాలేజీలలో మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించడం, ఖాళీలను భర్తీ చేయడం ద్వారా మంచి ఫలితాలను సాధించడానికి ఆవకాశముంటుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానంగా వాకేషనల్ కోర్సులను, జాబ్ ఓరియంటెడ్ కోర్సులను, రీస్ట్రక్చర్డ్ కోర్సులను ప్రవేశపెట్టాలనే ఉద్దేశంతో 511 జూనియర్ కాలేజీలలో ఒకేషనల్ కోర్సులను, 34 డిగ్రీ కాలేజీలలో కూడా ఒకేషనల్ కోర్సులను మొదలుపెట్టడం జరిగింది. సుమారు 29 సబ్జెక్టులను ఈ ఒకేషనల్ కోర్సుల క్రింద చెప్పడం జరుగుతోంది. 1680 సెక్షన్లను ప్రారంభించబోతున్నాము. ఇప్పటికే 996 సెక్షన్లు పనిచేస్తున్నాయి. మొత్తము 32,480 మంది విద్యార్థులు ఎనర్ లో కాగా, ఇప్పటికే 11,908 మంది ఈ కోర్సులను అధ్యయనం చేస్తున్నారు. దీనివల్ల విద్యార్థులకు అనేక

ఉద్యోగావకాశాలు ఏర్పడతాయి. కాబట్టి ఇంటర్మీడియట్ స్థాయిలోనూ, డిగ్రీ స్థాయిలోనూ అన్ని కాలేజీలలోనూ ఈ ఒకేషనల్ కోర్సులను ప్రవేశపెట్టాలనేది ప్రభుత్వ నిర్ణయమని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఉన్నత విద్యాశాఖలో సైనాన్నింగ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ రావాలని ప్రభుత్వం యొక్క విధానమని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ ఉద్దేశంతో ఇప్పటికే ఈ సంవత్సరంలో ఒక కొత్త ప్రోగ్రామ్ను మన రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయాలని, ఫ్యాషన్ టెక్నాలజీ ప్రోగ్రాం క్రింద గార్మెంట్స్ ఎగుమతి విషయంలో విద్యార్థిని, విద్యార్థులను తయారుచేయాలనే ఉద్దేశంతో దేశంలోని మూడు రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రంలోని విశాఖపట్టణంలో భారత ప్రభుత్వం వారు మంజూరు చేయడం జరిగింది. పరీక్షా విధానంలో చాల ముఖ్యమైన మార్పులు తీసుకురావాలనే ఉద్దేశంతో ఎకనామిక్ క్యాలండర్ను తీసుకురావాలని, కట్ ఆఫ్ డేట్ ఫర్ అడ్మిషన్స్ తీసుకువరాలని, గ్రేడింగ్ ఆఫ్ ది కాలేజెస్, రెవ్యూ కమిటీస్, పెర్మిటెన్స్ ఆఫ్ ది టీచర్స్, ఎర్నెలైల్ యు లెర్న్ అనేవి చాలా ముఖ్యమైనవి. అంతేగాక ఎక్కువైనా మాన్ కాపీయింగ్, జరిగినపట్లు కంప్లైయింట్ వచ్చినట్లయితే, అవసరమైతే ఆ కాలేజీ అఫిలియేషన్ను రద్దు చేయడానికి కాకుండా వారి మీద కఠిన చర్యను గతంలో వున్న పద్ధతిలో కాకుండా అవసరమయితే అదేరోజే ఆ సెంటర్ను రద్దు చేయడానికి, అక్కడ విద్యార్థులను డిబార్ చేయాలనే కొన్ని కఠిన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. ట్రాన్స్ఫర్ల విషయంలో గాని, గ్రేడింగ్ ఆఫ్ ది కాలేజీ విషయంలో గాని ఈ రకంగా ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు కూడా ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఎంసెట్ తదితర పరీక్షాపత్రాల లీకేజీ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయాలు తీసుకుని తగిన చర్యలు తీసుకున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు 21-3-97 తెలుసు. అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు ట్యూషన్ ఫీజ్ విషయంలో కొన్ని సూచనలు 00-10 ఇచ్చారు. 30 సంవత్సరాల క్రితం ఈ రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టిన ట్యూషన్ ఫీజ్ అదే యిప్పటి వరకు కంటిన్యూ అవుతోంది. గౌరవ సభ్యులు అందరూ మంచి మనసుతో అర్థం చేసుకోవాలి. అప్పుడు రూ. 100 లు వున్న ట్యూషన్ ఫీజ్ ఈ రోజు రూ. 360 అయింది. అంటే రోజుకు ఒక రూపాయి కూడా ఫీజు హైయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ విద్యార్థికి లేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఆల్ ఇండియా సెన్సస్ చూసినా, రాష్ట్ర లెక్కలు చూసినా. సూటికి ఆరు శాతం మాత్రమే విద్యార్థులు ఈ రోజు హైయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్కు రావడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, రోజుకు ఒక రూపాయి ఫీజు కూడా లేనటువంటి విషయంలో గౌరవ సభ్యులందరికీ ఏ రకమయిన అభ్యంతరం వుండవని ఆశిస్తున్నాను.

జీవనోరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, ప్రాంతాల వారీగా కాలేజీలు వుండాలని చెప్పారు. యిక్కడ వున్న అబ్స్ట్రాక్ట్ చూసినట్లయితే, డిగ్రీ కాలేజీలు గవర్నమెంట్, ఎయిడెడ్, ప్రైవేట్ విదైనా సరే తెలంగాణా రీజియన్లో 322, రాయలసీమలో 199, కోస్తాలో 309 వున్నాయి.

(అంతరాయం)

జూనియర్ కాలేజీల విషయంలో తెలంగాణాలో 816, రాయలసీమలో 302 మరియు ఆంధ్రలో 700 వున్నాయి.

(అంతరాయం)

ట్యూన్ సిటీలలో 337 కాలేజీలున్నాయి. గౌరవసభ్యులు కొంతమంది యిక్కడ సూచన చేశారు. ప్రతి మండల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో, నియోజకవర్గం హెడ్ క్వార్టర్స్ లో తప్పనిసరిగా కాలేజీ వుండాలని సూచన చేశారు. ఈ విషయంలో తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం యిప్పటికే పోయిన సంవత్సరం యిచ్చిన 11 జూనియర్ కళాశాలలో కూడా సుమారు 17 కాలేజీలను ఎక్కడైతే బ్యాక్ వర్డ్, ఏరియాస్ వుంటాయో, ఆ ప్రాంతాలలో గవర్నమెంట్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు మంచి మనసుతో ఆర్డర్ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ప్రభుత్వ విధానంలో ఎక్కడైతే బ్యాక్ వర్డ్ నెస్ వుందో అక్కడ గవర్నమెంట్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు ప్రతిపాదించిన కటిమోషన్స్ ను మంచి మనసుతో విత్ డ్రా చేసుకోవలసిందని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా సి.ఎం.యి.వై. విషయంలో కూడా గౌరవసభ్యులు కొన్ని సూచనలు చేశారు.

(ఆంతరాయం)

శ్రీ టి. జీవనారెడ్డి :- సభ యొక్క ముందు అనుమతి లేకుండా దీన్ని గురించి ఎలా మాట్లాడుతారు సార్.

(ఆంతరాయం)

శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి :- స్పీకర్ సార్, మీ అనుమతితో గౌరవ సభ్యులందరికీ ఈ ప్రాగ్రాం గురించి చెప్పదలచుకున్నాను. ఒక్క హైదరాబాదు తప్ప అన్ని జిల్లాల్లో 5 గ్రూపులతో యిది ప్రారంభించడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, మొన్న జరిగినటువంటి శ్రమదానం, జన్మభూమిలో పాల్గొన్నటువంటి విద్యార్థులకు, ఈ గ్రూపులను దృష్టిలో పెట్టుకొని అందరికీ దీన్ని వర్తింపజేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు మరికొన్ని సూచనలు చేశారు. వాటన్నింటినీ తప్పనిసరిగా దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది. సి.ఎం.యి.వై. విషయంలో వున్నటువంటి కటిమోషన్స్ ను గౌరవ సభ్యులు విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. విత్ డ్రా చేసుకొని ఈ పద్ధతిను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.జి. ప్రభాకర్ :- ఆధ్యక్షా, జాతి నిర్మాణంలో అందరికీ ప్రాథమిక విద్య అవసరాన్ని రాజ్యాంగ ఆదేశిక సూత్రాలలో నిర్ణయించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం విద్యకు ముఖ్యంగా ప్రాథమిక విద్యకు అత్యంత ప్రాధాన్యత యివ్వడం ద్వారా రాజ్యాంగ బాధ్యత నిర్వర్తించడానికి కృషి చేస్తోంది. నాణ్యత ప్రమాణం, సమానత్వం ప్రాతిపదికగా విద్యాభివృద్ధికి కృషి చేయాలని దృఢ సంకల్పంతో మన ప్రభుత్వం ఉన్నది. ప్రాథమిక విద్యలో సాంస్కృతికతను లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తున్నది. ప్రాథమిక పాఠశాలలను అందరికీ అందుబాటులో ఏర్పాటు చేయడం కోసం, వీటిని నివాస ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. ఈనాటివరకు మన రాష్ట్రంలో 97 శాతం, గ్రామీణ జనాభా ఒక కిలోమీటర్ నడిచే దూరంలో ఒక ప్రాథమిక పాఠశాల, 70 శాతం 3 కి.మీ. నడిచే దూరంలో ఒక ఉన్నత పాఠశాల లేక ఉన్నత పాఠశాల విభాగాలు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఈనాటివరకు మొత్తం 64807 పాఠశాలలున్నాయి. యిందులో 1,08,98,170 మంది

విద్యార్థులు విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. 2,63,759 మంది అభ్యాసకులు పని చేస్తున్నారు. అంతేగాక జాతీయతను పెంపొందించడానికి, సాంఘిక దురాచారాలను రూపుమాపడానికి 10వ ఆర్థిక సంఘం 19 జిల్లాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా వుందని మీద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. యిందుకు గాను 1997-98 సంవత్సరంలో 215 పాఠశాలలో త్రాగునీటి సౌకర్యం, 1116 ప్రాథమిక ఉన్నత పాఠశాలలో మరుగుదొడ్ల సౌకర్యం కల్పించడం కోసం 1718.50 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. యిదేగాక, మైనారిటీల అభ్యున్నతి కోసం రాష్ట్రంలో అల్పసంఖ్యాక ముస్లింలు అధికంగా వున్న ప్రాంతాలను ఎంపిక చేసి పాఠశాలల్లో అదనంగా మూడు వందల ఉర్దూ ఉపాధ్యాయులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. యిందుకు గాను 45 లక్షల రూపాయలను కూడా కేటాయించడం జరిగింది. 800ల ఉర్దూ ఉపాధ్యాయులను జూన్ లోపల నియామకం జరపడానికి సంకల్పించడం జరిగింది. అంతేగాక, గౌరవసభ్యులు వెంకటవీరయ్యగారు, ఓవైసీ గారు, బుచ్చిమహేశ్వరరావు గారు, సుబ్బరాజు గారు, జవనరెడ్డిగారు, బాలరెడ్డిగారు, గౌరవసభ్యుర్రాండ్రు గాడ్ ప్రేగారు మరియు సీతారామమ్మ గారు, మొదలైన వారు సూచించిన అంశాలన్నీ దీంట్లో వచ్చాయి. వివిధ పార్టీలకు చెందిన గౌరవ సభ్యులు 70 కట్ మోషన్స్ యివ్వడం జరిగింది. అవి తప్పకుండా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. కట్ మోషన్స్ను విత్ డ్రా చేసుకోవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుతూ, నేను ప్రతిపాదించిన డిమాండ్ నెం. 18ను సహృదయంతో ఆమోదించవలసిందిగా కోరుకుంటూ పెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా॥ పి. వెంకటరత్నయ్య :- అధ్యక్షా, 1956 నుండి కూడా ఈ సాంకేతిక విద్యను గురించి, దాని ప్రాముఖ్యతను గురించి మనం ఆలోచించి, అప్పటి నుంచి దీనికి ప్రాముఖ్యతను ఇస్తున్నాం. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో 78 ప్రభుత్వపరమైన ఐటీఐలు ఆలాగే 382 ప్రైవేటుపరమైన ఐటీఐలు, 460 ఐటీఐ కాలేజీల్లో ఈనాడు 90,100 మంది విద్యార్థులు సాంకేతిక విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. అదే విధంగా 65 ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు, 26 ప్రైవేట్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు మొత్తం 91 పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలో 15,110 మంది విద్యార్థులు వున్నారు. అదే విధంగా ఈనాడు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు చూసుకుంటే, ప్రభుత్వానివి గాని, ప్రైవేటువి గాని దాదాపు 37 21-3-97 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో 9084 మంది విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. అదే విధంగా 00-20 ఈనాడు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల విషయం తీసుకొంటే ప్రభుత్వ పరంగానైతేనేమి, ప్రైవేటునైతేనేమి 37 కాలేజీలు ఉంటే వాటిలో 9024 మంది విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే - కర్నాటక రాష్ట్రంతో పోలిస్తే 4 కోట్ల పైచిలుకు జనాభా వున్న ఆ రాష్ట్రంలో 50 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఉండి 18 వేల మంది విద్యను అభ్యసిస్తుంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 37 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఉండి 9024 మంది విద్యార్థులు మాత్రమే విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. మన జనాభా 6 కోట్ల పైచిలుకు వుంటే అందులో మూడింట రెండు వంతుల జనాభా వున్న కర్నాటక రాష్ట్రంలో 18 వేల మంది విద్యార్థులు వుంటే మూడు వంతుల జనాభా వున్న మన రాష్ట్రంలో 9 వేల మందే ఉన్నారు. జనాభా ప్రాతిపదికను తీసుకొని కర్నాటక రాష్ట్రంతో పోల్చిచూస్తే మన రాష్ట్రంలో 27 వేల మంది విద్యార్థులు ఉండాలి. 75 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఉండాలి. కాని ప్రస్తుతం 37 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మాత్రమే ఉండి 9 వేల పైచిలుకు

విద్యార్థులు ఉన్నారు. తత్ఫలితంగా మన రాష్ట్రంలోని విద్యార్థులు ఇంజనీరింగ్ చదువుల కోసం ఇతర రాష్ట్రాలకు వలస వెళ్లవలసిరావడం వల్ల విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు మానసికంగా ఎంతో క్షోభను అనుభవిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో మన రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల సంఖ్యను పెంచవలసిన అవసరం ఉందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు బుచ్చిమహేశ్వర రావుగారు మాట్లాడుతూ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలను సాంక్తన్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని అన్నారు. అట్లాగే ఎస్.వి. వీరయ్య గారు అయితేనేమి, సీతారామమ్మగారు అయితేనేమి, మరో ఇద్దరు, ముగ్గురు గౌరవ సభ్యులు అయితేనేమి మాట్లాడిన సందర్భంలో కొన్ని సూచనలు చేశారు. తప్పకుండా వాటిని పాటిస్తాం. అందువల్ల గౌరవ సభ్యులు కొంత మంది ఇచ్చిన కట్మోషన్లను ఉపసంహరించుకొని 19 నెం. డిమాండు క్రింద రూ. 106,01,76,000 కేటాయింపును ఆమోదించవలసిందిగా ఈ సభను కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, డిమాండ్స్ పై చర్చ జరిగే సందర్భంలో ఒకేసారి ఇన్ని పద్దులపై చర్చిద్దామనుకోలేదు. ఈ రోజు సమాధానం ఇవ్వవలసి వుంటుందని మాకు సూచన రాలేదని ఫారెస్ట్ మినిస్టర్ గారు అన్నారు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు మార్కెటింగ్ మినిస్టరుగారు, టిక్కికల్ ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరు గారు సమాధానాలు ఇచ్చారు. కాని అసలు మేము ఇన్ని పద్దులపై చర్య వుందని అనుకోలేదు. మమ్ములను నమ్మించి ఈ రకంగా చెప్పడం మంచిది కాదు...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎజెండాలో ఉంది...

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు :- ఎజెండాలో ఉంది. I want to set the record straight.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి :- ఎజెండాలో వున్నవన్నీ చర్చిస్తున్నామా?....

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు :- ఎజెండాలో ఎగ్రికల్చర్, ఎనిమల్ హజ్ బెండరీ, ఫిషరీస్, ఫారెస్ట్ మొదలైనవే కాకుండా సోషల్ వెల్ ఫేర్, వుమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్, ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్, ట్రయిబల్ నేషన్స్ మొదలైనవి ఎన్నో ఉన్నాయి. అందులో కొన్నింటిని డిలేట్ చేశాం కూడా.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను ఎగ్రికల్చర్ మినిస్టరు గారిని అడుగుతున్నాను. కేన్-గ్రోయర్స్ కు 45, 50 కోట్ల రూపాయల మేరకు బకాయాలు ఉన్నాయి. మీరు ఎప్పుడు పే చేస్తారు? రెండవది గతంలో ఈ విధంగా పంటలు పండించిన తరువాత గిట్టుబాటు ధర రావడంలేదనే ఉద్దేశంతో విత్తనం వేసినప్పుడే ధర నిర్ణయించాలని కేంద్రంలో ఒక ఆలోచన వచ్చింది. కాబట్టి ఈ విధానాన్ని భవిష్యత్తులో అమలుచేస్తారా? ఇక మూడవది నిన్ను మొన్న కొందరు రైతులు కరెంటు నమస్య వల్ల గానీ, ఇతర సమస్యల వల్ల గానీ చనిపోయారు, విషం తాగిన వారు ఉన్నారు. వారి విషయంలో నష్టపరిహారం ఇస్తారా?

శ్రీ వంకా నత్తవారాయణ :- అధ్యక్షా, వ్యవసాయ రంగంలో కూడా టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా చాలా అభివృద్ధిని సాధించడం జరుగుతోంది. వ్యవసాయ రంగం

వ్యయపట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన

పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందుకొని అసలైన పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకొనేందుకు వీలుగా అన్ని ప్రాంతాలలోనూ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం వారు వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలోని మాచర్లలో ఒక కాలేజీని ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. అది ఎప్పుడూ లేదా? ఇక ఈనాడు వెటర్నరీ కాలేజీలు కూడా చాలా అవసరం. వరల్డ్ బ్యాంక్ కూడా ఆమోదించింది. ఆదే విధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సొంక్షన్ కూడా ఇచ్చింది. అందువల్ల అక్కడ ఆ రెండు కాలేజీల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా? ఫారెస్టు మంత్రిగారు ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంట్ గురించి ఎవరూ మాట్లాడలేదు అన్నారు. రెండు డిమాండ్స్ పైనే చర్చ జరుగుతుందనుకొన్నాం, మీరేమో ఎజెండాలో ఉంది అంటున్నారు. రోజూ ఎజెండాలో వున్నవన్నీ జరుగుతున్నాయా? ఏమైనా ముమ్మల్ని మోసం చేశారు. రెండే డిమాండ్స్ పై చర్చ వుందనుకొన్నాం, లేకుంటే అన్ని డిమాండ్స్ పై మాట్లాడేవాళ్లం. ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంట్ కు సంబంధించి ఒక విషయం అడుగుతాను. వ్యవసాయ సంరక్షణ సమితుల విషయంలో 353 కోట్ల రూపాయలో ఎంతో వచ్చింది అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పే ఫిగర్స్ కు, మీరు చెప్పే ఫిగర్స్ కు చాలా తేడా వచ్చింది. ఎన్నో లక్షల ఎకరాల భూమిని పంచడానికి ప్రయత్నం చేశామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మీరేమో ఇంత దబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నామంటున్నారు కాని అక్కడ అసలు పనులు జరగడం లేదు. ఉదాహరణకు చిత్తూరు జిల్లాలోని తంబళ్లపల్లి ఫిర్కాలో ఒక కోటీ 50 లక్షల రూపాయల విలువచేసే మొక్కలు వేశామని చెప్పారు తప్ప అక్కడ ఒక్క మొక్క కూడా లేదు. అందువల్ల ఈ డిపార్ట్మెంట్ లో లంచగొండి విధానం ఉంది. దీనిని అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. దబ్బు ఖర్చవుతోంది తప్ప మొక్కలు పెరగడం లేదు. పైగా అనేక చోట్ల మహిళల మీద కూడా కేసులు పెట్టారు. వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో కేసులు పెట్టారు. కేసులను విత్ డ్రా చేస్తామని మీరు వాగ్దానం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, రెవెన్యూ మినిస్టరు గారు చెప్పారు, ఆశోక్ గజపతిరాజు గారు చెప్పారు, హోం మినిస్టర్ గారు చెప్పారు. మీరు చెప్పిన మాటలు ఆచరణలోకి రావాలి కదా? అడవుల్ని పెంచడం కోసం మొక్కలను వేయడానికి వ్యవసాయ కార్మికులు భూములలోకి వెడితే వారిపై కేసులు పెడతారా మీరు? విద్యాధర్ రావు గారు ఎలక్షన్ సమయంలో అక్కడికి వచ్చి మొక్కలు నాటితే అవి పెరిగాయా? మీ నియోజకవర్గంలో నాటిన మొక్కలు పెరగలేదు సరికదా అంతాకూడా నాశనం అయిపోయింది. అక్కడ మొక్కలు పెరిగాయేమో చెప్పండి, నేను చెప్పింది కరెక్ట్ కాకుంటే రాజీనామా చేస్తాను. అందువల్ల మొక్కల పెంపకంలో మాత్రం చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. నాటివి అరికట్టండి, వ్యవసాయ కూలీలపై పెట్టిన కేసులను విత్ డ్రా చేసుకోండి అని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ విషయానికి వస్తే 10 ఏళ్ల నుంచి చాలా పోస్టులు ఖాళీగా వుంటే రూల్స్ కు భిన్నంగా కొంత మందిని రిక్రూట్ చేశారు. వారిలో కొంత మందిని రెగ్యులరైజ్ చేశారు, కొంతమందిని రెగ్యులరైజ్ చేయలేదు. 10 ఏళ్ల నుంచి పనిచేస్తున్నవారిని రెగ్యులరైజ్ చేయలేదు. లెక్చరర్స్, అసిస్టెంట్ లెక్చరర్స్ కొంతమందికి అన్యాయం జరిగింది. ఉదాహరణకు నర్సాపురం కాలేజీలో 12 సంవత్సరాల నుంచి లెక్చరర్ గా పనిచేస్తున్న అమ్మాజీ అవే కేండిడేట్ అట్లాగే ఉంది...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అన్ని ఒకేసారి అడిగితే ఎట్లా? తరువాత అడగండి....

శ్రీ సిహెచ్. రాజరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను ఒక ప్రశ్న అడిగాను. వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయంలో బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్ లేక రెండు సంవత్సరాలైంది. వెంటనే బోర్డును ఏర్పాటు చేస్తారా లేదా? ఇక ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే అక్కడ వైస్-చాన్సలర్ చేస్తున్న పనులపై విచారణ జరిపించాలన్నాను. వరల్డ్ బ్యాంకు వారు బ్రెయినింగ్ ప్రోగ్రామ్ కొరకు 61 కోట్ల రసాయలు ఇస్తే ఆ డబ్బుతో ఏం కొంటున్నారో రెవ్యూ చేయాలని కోరాను. ఇక వ్యవసాయ శాఖలో 70 డిప్యూటీ డైరెక్టర్స్ పోస్టులు వుంటే అందులో 60 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఆ పోస్టులను ఫిలప్ చేస్తారా లేదా? ఇకపోతే ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షతన స్టేట్ ల్యాండ్ యూజ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆ బోర్డు రాష్ట్రంలోని భూముల గురించి తగిన చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇక వ్యవసాయ అభివృద్ధి కోసం రైతుల సంఘాలతో కూడా చర్చించి ఉత్పత్తి 21-3-97 పెంచే ప్రయత్నం చేస్తారా? అలాగే సహకార సంఘాలకు సంబంధించి మాడల్ ఏక్టు 00-30 గురించి ప్రతి మీటింగులో చెప్పుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుందా? తీసుకువస్తారా లేదా? శ్రీ దేవేందర్ గాడ్ గారు మినిష్టరుగా హామీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు మీరు ఆ ఏక్టును పెడతారా లేదా? తరువాత పేడ్ సెక్రటరీన్ విషయంలో చట్టాన్ని సవరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? సివిల్ సప్లయ్కు సంబంధించి డివిజన్స్ మార్పుతున్నారా? డిస్ట్రిబ్యూషన్ పాయింట్స్ను మీరు చాలా తగ్గించారు. అదేవిధంగా తగ్గిస్తారా? ఇంతకు ముందు లాగానే వుంచుతారా?

శ్రీ బద్దం బాలేరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మేము చాలా విషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. జవాబు మాత్రం రాలేదు. ఆయినా మరొక్కసారి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇదివరకు పంటల భీమా పథకం మండలానికి గ్రామానికి అనే పద్ధతిలో అంటున్నారు. కాని, మేము మీ ద్వారా కోరేది ఏమిటంటే. వర్సే వెంబరు ప్రాతిపదికపై పంటల భీమా పథకాన్ని వెంటనే ప్రారంభిస్తారా యని అడుగుతున్నాను. అదే రకంగా కల్తీ లేని విత్తనాలను, ఎరువులను, పురుగు మందులను రైతులకు సరఫరా చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. మంత్రివర్యులు చెప్పాలి? ఇప్పుడు ఎరువులపై సబ్సిడీ వుండాలనే పద్ధతి జాతీయ స్థాయిలో నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. ఎరువులపై ఇంకా ఎక్కువ సబ్సిడీ ఇస్తారా? రైతులను అడుకొంటారా? ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ గురించి జీవ్ నెం. 181 ను వెంటనే రద్దు చేస్తారా? 2000 గజాల ఆటస్థలాలు వుండనే నిబంధనను వెంటనే తొలగించాలని, రికగ్నిషన్ కొరకు దరఖాస్తులు చేసిన ప్రైవేటు పాఠశాలల వారికి వెంటనే అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను. చాలా సంవత్సరాల నుంచి నా నియోజకవర్గంలో రెండు స్కూల్స్ ఉన్నాయి. అవి గ్రాంటు-ఇన్-ఎయిడ్ పోస్టులను ఫిలప్ చేయలేకపోతున్నారు. జీతాలు యివ్వలేక పోతున్నారు. భారతి అభ్యుదయ, ప్రబోధ్ గరల్స్ హైస్కూలు 1994 నుంచి 5 పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయి. ఫిలప్ చేయలేదు. ఫిలప్ చేయాలని కోరుచున్నాను. 'ఎంసెట్' పద్ధతి యునావి మెడిసిన్కు ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు, 1991 వరకు కొనసాగింది. ఇప్పుడు మీరు రద్దు చేశారు. ఎంసెట్ యునావికి కూడా కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కాళిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా 304 మీద అడుగుతున్నాను. పాగాకు రైతాంగానికి ప్రైవేటు వ్యాపారస్తులు రింగుగా ఫారమ్ ఆయి మార్కెట్లో రైతులను దోపిడి

చేస్తున్నారు. అసోసియేషన్ వారికి రు. 10 కోట్లు ప్రభుత్వం బాంకు గ్యారంటీ యిచ్చి, యా సీజన్లో రంగంలో దించి రైతాంగానికి రెట్లు ఇప్పించడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా. అది తక్షణమే అమలు జరపాలి. ఫిషరీస్ మినిష్టర్ గారికి సంబంధించింది. గతంలో అసెంబ్లీ డిస్కషన్ చేశాము. మీడియం, మైనర్ ఇరిగేషన్ టాంకులలో యా సప్లైస్ పేరుతో - పేరుకు సాఫ్ట్ టీలు గాని, బెనామీ వ్యక్తులతో, పేర్లతో కోట్లాది రూపాయల వ్యాపారం జరుగుతున్నది. వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో వ్యాపారం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వానికి కోట్లాది రూపాయలు ఆదాయం రావడం లేదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో మాఫియా గాంగులను అరికట్టడానికి పబ్లిక్ ఆక్షన్ ద్వారా యీ చేపల చెరువులను వేలం వేసి వచ్చిన దాంట్లో సగం మొత్తం ఫిషరీస్ సాఫ్ట్ టీల సభ్యులకు జమ చేస్తూ మిగిలిన మొత్తంలో టాంక్కును మెయిన్ బెనెఫిటరీ చేస్తారా?

శ్రీ సి. కృష్ణయ్యాదవ్ :- అధ్యక్షా, తెలుగు యూనివర్సిటీలో చాలా సంవత్సరాల నుంచి డేలీ వేజెస్ గా పనిచేసే స్టాఫ్ వుంది. వారి గురించి మంత్రిగారు ప్రస్తావించలేదు. వారిని మీరు పర్యవేక్షించేస్తారా? ప్రైమరీ స్కూల్స్, రికగ్నిషన్ గురించి పెద్దలు శ్రీ బద్దం బాలేరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు జంటనగరాలలో, చుట్టుప్రక్కల అప్లయి చేశారు. 4 - 5 సంవత్సరాల నుంచి పెండింగులో ఉన్నాయి. ఇప్పటివరకు వారికి రికగ్నిషన్ యివ్వడం లేదు. జీవోలో ఆటస్థలం 4 వేల గజాలు వుండాలని నిబంధన ఉంది. డబ్బులు కట్టిన తరువాత కూడా దాని వల్ల రికగ్నిషన్ రాలేదు. దానిని పరిశీలిస్తారా? ఇప్పటి నుంచి కొత్తగా వచ్చిన సూల్సుకు ఆ నిబంధన పెట్టండి? ఇప్పుడు వున్న వాటికి తొందరగా రికగ్నిషన్ ఇస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వ సూల్సు ప్రైవేటు బిల్డింగుల్లో ఉన్నాయి. జంటనగరాలలో, నా నియోజకవర్గంలో హిమాయత్ నగర్ లో ఒక హైస్కూలు వుంది. అందులో మూడు లాంగ్వేజెస్ ఉన్నాయి. ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఉర్దూ వున్నాయి. అక్కడ ఏమో టీచింగు స్టాఫ్ ఎక్కవ వుంది. పిల్లలు తక్కువగా వున్నారు. చిన్న బిల్డింగుకు అద్దె ఇస్తున్నాము. ఏ ప్రాంతంలో అయితే స్కూలు లేదో అక్కడ కట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ప్రభుత్వ స్థలం వుంది నింబోలి ఆడ్డాలో, ఎన్ఎస్ హాస్టల్ వుంది. అక్కడ కొత్త బిల్డింగు కట్టి, పిల్లల చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? సూరత్ నగర్, హైదర్ గూడాలో మూడు లాంగ్వేజెస్ సూల్సు ఉన్నాయి. ప్రైవేటు బిల్డింగుల్లో ఉన్నాయి. ఎక్కడ అయితే ప్రభుత్వ స్థలం వుందో, ఎక్కడ అయితే పేదవారు ఉన్నారో అక్కడ స్కూలు భవనాన్ని కడతారా అని అడుగుచున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డావాయ్ :- గౌరవ వ్యవసాయశాఖామంత్రులకు సంబంధించినది. మిర్చి రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లేక చాలా ఆందోళనగా వున్నారు. వాఫెడ్ ద్వారా కొనడం ప్రారంభించారని చెప్పడం జరిగింది. యీ రేటు, పేపర్లో 2500; 2250 అని రెండు రకాలుగా వచ్చింది. ఏ రేటు ప్రకారం కొంటున్నారు? అది చెప్పాలి? ఎంత పరిమాణంలో కొంటున్నారు? యూనివర్సిటీల్లో ఎన్ఎస్; ఎన్టి అభ్యర్థుల బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులలో డేలీ వేజెస్ లో చేస్తున్న వారిని తీసుకోవాలి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో వెయ్యి మంది ఎన్ఎస్, ఎన్టి వారికి రెగ్యులర్ స్కేలు పోస్టుల్లో నియమించాలి. రు. 500, రు. 600 లకు కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్నారు. వారిని బాక్ లాగ్ పోస్టులలో భర్తీ చేయాలి. వారిని ఎప్పటివరకు రెగ్యులరైజ్

చేస్తారు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో బేకు మొక్కలను ఉపసరమైన రైతులకు ఫ్రీగా ఇస్తారా? టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి, 2700 మంది విద్యార్థులకు కర్నాటకతో పోల్చుకుంటే మన రాష్ట్రంలో తక్కువగా కాలేజీలు ఉన్నాయి అంటున్నారు. కర్నాటక రాష్ట్రంతో పోల్చుకుంటే పరిపావడం లేదు. ఇంజనీరింగు కాలేజీలు, పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలను మంజూరు చేస్తారా? ఎన్ని సంవత్సరాలలో మంజూరు చేస్తారు?

21-3-97

00-40 శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు జవాబు చెబుతూ విద్యా సాంద్రతను పెంపొందించడానికి రాష్ట్రం మొత్తంలో 34 డిగ్రీ కాలేజీల నుంచి, జూనియర్ కాలేజీలను బైఫర్కేట్ చెయ్యడం జరిగింది. ఈ రకంగా బైఫర్కేట్ చెయ్యబడిన 34 జూనియర్ కాలేజీలలో బోధనా సిబ్బంది నున్నా. ఒక కళాశాలలో 20 మంది లెక్చరర్స్ ఉండాలంటే ఇద్దరు తప్ప, మిగతా వారు లేరు. 18 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్రతి జూనియర్ కాలేజీలోనూ ఈ పరిస్థితి ఉంది. పిల్లలు కూర్చోడానికి బల్లలు కాదు కదా లెక్చరర్స్ కూర్చోడానికి కూడా చైర్స్ లేవు. టేబుల్స్ లేవు. బైఫర్కేట్ చెయ్యబడిన 34 జూనియర్ కళాశాలల్లో ఈ పోస్టులు పిలప్ చెయ్యడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దాంతో పాటు ఈ మధ్య జూనియర్ కళాశాలలు మంజూరు చేశారు. వాటిలో కొడిమెలలో ఒకటి మంజూరు అయింది. దీనిలో ఒక లెక్చరర్ పోస్టు కూడా మంజూరు చెయ్యలేదు. బోధనా సిబ్బంది లేకుండా, జూనియర్ కాలేజీలు ఇచ్చి ఫలితం లేదు. కనుక బైఫర్కేట్ చెయ్యబడిన కళాశాలలలో, క్రొత్తగా మంజూరు చెయ్యబడిన జూనియర్ కాలేజీలలో వెంటనే బోధనా సిబ్బందిని నియామకం చెయ్యడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- అధ్యక్షా, రైతుల పంటలకు, పళ్ల తోటలకు పంటల భీమా పథకాన్ని అమలు చెయ్యడానికి పూనుకుంటారా? సి.సి. బ్యాంకు, ఆంధ్రా బ్యాంకు, యూకో బ్యాంకు, ఇతర బ్యాంకుల ద్వారా బావులు వేసుకున్న రైతాంగం. ఆరు మాసాల లోగా బావులు ఫెయిల్ అయితే, అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే, లోన్ లో మాఫీకి ప్రయత్నం చేస్తామంటారు. ఆరు మాసాలు అంటే ఒక పంట తరువాత రెండవ పంటకు వచ్చేసరికి, బావిలో బండలు వచ్చాయి. అటువంటి వారికి ఇవ్వలేదంటున్నారు. బండలు పండిన ఫెయిల్డ్ వెల్స్ కు మాఫీ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా? మార్కెటింగ్ గురించి చెప్పాలంటే లింక్ రోడ్డు అవసరం. నా నియోజక వర్గంలో రెండు మార్కెట్స్ ఉన్నాయి. వీటికి సంబంధించి లింక్ రోడ్డుకి నిధుల గురించి ప్రపోజర్ పెట్టారు. 5 సంవత్సరాలయింది. ఈనాటికి లింక్ రోడ్డు ఇవ్వలేదు. మంజూరు ఇప్పించే ప్రయత్నం చేస్తారా? ప్రతి నియోజక వర్గంలో మండలానికి ఒక జూనియర్ కాలేజీ, నియోజకవర్గంలో ఒక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ, ఒక జూనియర్ కాలేజీ, ఒక డిగ్రీ కాలేజీ మంజూరు చేసేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా? హుస్సాబాదులో 13, 14 సంవత్సరాల నుంచి అక్కడి జూనియర్ కాలేజీలో పనిచేస్తున్న స్వీపర్స్ ఉన్నారు. వారు రు. 250, రు. 400 లకు పనిచేస్తున్నారు. పర్మనెంట్ చెయ్యలేదు. ఆ ఇచ్చే జీతం కూడా సంవత్సరం నుంచి ఇవ్వడం లేదు. వెంటనే ఆ జీతం ఇచ్చించడానికి, వారిని పర్మనెంట్ చెయ్యడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య :- అధ్యక్షా, ఇది వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించింది. ఖమ్మం జిల్లాలో వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా సబ్సిడీ మీద ట్రాక్టర్ కొనుగోలుకు 20 శాతం సబ్సిడీ మీద ఇస్తామన్నారు. రైతులు దాని కోసం డి.డిలు కట్టారు. చాలా రోజులయింది. జాయింట్ డైరెక్టర్ని అడిగితే రిప్లయ్ లేదు. ఎందుకు ఆగిపోయింది? ఎప్పటికీ ఇస్తారు? టార్గెట్ పెంచే అవకాశం ఉందా? ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టర్ గారికి సంబంధించినది. ఖమ్మం జిల్లాలో జడ్.పి. చైర్మన్ లేని కారణంగా, 1996లో డి.ఎస్.సి.లో సెలెక్ట్ అయిన నిరుద్యోగ ఉపాధ్యాయులకు ఇంతవరకూ ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేదు. తరువాత ప్రమోషన్ ద్వారాను, ఇతరత్రా కూడా భాళిలు వచ్చాయి. మార్చి 31వ తేదీలోగా నింపితేనే, సెలెక్ట్ అయిన వారికి అవకాశం ఉంటుంది. మిగతా జిల్లాలలో ఫిలప్ చేశారు. ఆక్కుడ జడ్.పి. చైర్మన్లు ఉండి జరిగింది. ఖమ్మం జిల్లాలో చైర్మన్ లేక ఆగిపోయింది. చర్య తీసుకుంటారా? గురుకుల పాఠశాలలలో గతం నుంచీ ఆందోళన ఉంది. విద్యాప్రమాణాలను మెరుగుచెయ్యడానికి జోధనేతర సిబ్బందిని ట్రాన్స్ఫర్ చెయ్యడం వల్ల సాధ్యం కాదు. దానికీ, దీనికీ సంబంధం లేదు. తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతోందని చాలాసార్లు చెప్పాము. ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ 1976లో ఇచ్చారు. దానిని అమలు చెయ్యడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? డయట్ సిబ్బంది సర్వీసు రూల్స్ను ఎప్పటి వరకూ తయారుచేస్తారు?

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్ :- టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించినది. ఐ.టి.ఐ.లలో 10 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్న సిలబస్ నే అమలుచేస్తున్నారు. ఇది మోడర్నైజ్ చెయ్యాలి. ఐ.టి.ఐ. పూర్తిచేసిన వారికి పాలిటెక్నిక్ కు వెళ్లే అవకాశం కల్పించాలి. పాలిటెక్నిక్ పూర్తి చేస్తే, బి.టెక్.కి ఎలవ్ చేస్తారా. ఆ విధానం పెడతారా? కొంత వర్సంబేజి ఆని ఫిక్స్ చేస్తారా?

అధ్యక్షా, మన గైరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. షూడు మైనారిటీ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు, మూడు ఐ.టి.ఐ.లు ఇస్తామన్నారు. మంచిదే. అహ్మదాబాద్, కానీ ఇంత వరకూ అందుకు సంబంధించి ఏమీ ప్రారంభం లేదు. రాజ్ యే విద్యా సంవత్సరం నుంచి అయినా ఏర్పాటు చేసేందుకు కృషి చేస్తారా? నియోజకవర్గాలలో ఇస్తామన్నారు.

సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారికి. కిరోసిన్ సంక్షోభం రాష్ట్రంలో ఉంది. ప్రత్యేకంగా నగరాలలో ఉంది. చాలా ప్రాబ్లమ్ గా ఉంది. క్రమంగా కిరోసిన్ కోటా తగ్గుతోంది. కార్బన్ మీద ఇచ్చే కోటా తగ్గుతోంది. హాకర్స్ కు ఆపలు ఇచ్చేదే లేదు. మంత్రిగారు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు వెడితే ప్రజలు రిప్రజెంట్ చేశారు. ఢిల్లీ నుంచే మనకు రావలసిన కోటాలో అన్యాయం జరుగుతోంది. కోటాను పెంచుకోవాలి. ఉండేదానిని అయినా రేషన్ లైజ్ చెయ్యాలి. హాకర్స్ కు జీవన భృతిని కాపాడండి. నగరాలలో కిరోసిన్ కోటాను పెంచే ఆలోచన చెయ్యండి. మైనారిటీలకు ఈ ప్రభుత్వం హెల్ప్ చేస్తోంది. సంతోషమే. కానీ మైనారిటీ జనాభా ఉండేచోట మైనారిటీలకు డీలర్ షిప్ ఇవ్వడం లేదు. జనరల్ గ్రెడ్ లైజ్స్ ఇచ్చి, ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యాలి. హౌసింగ్ వంటి వాటిలో ఇచ్చే విధంగా 10 శాతం మైనారిటీలకు డీలర్ షిప్ ఇస్తే బాగుంటుంది. ఈ ఆలోచన చేస్తారా? హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించినది. కర్నూలు మోడల్ కాలేజీ ఉంది. 20 సంవత్సరాలయింది. ఈ సందర్భంగా సెల్వర్ జూబ్లీ పోయిన సంవత్సరం చేసుకున్నారు. కానీ ఇంతవరకూ ట్రైబల్ ఏ పద్దు క్రింద చెయ్యాలి అనేది తేల్చుకోకుండా

ఉండడం వల్ల ప్రతి సంవత్సరం డ్రైన్స్ గా ఉంది. పిల్లలు పరీక్షలు వ్రాయాలి. మెన్ ఉంటుందా, ఎవరు అన్నం పెడతారు అనేది సమస్యగా ఉంది. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారు తమది కాదు అంటారు. హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ వారు తమ పద్దులో కలవదు అంటారు. పద్దులో కలవడం మన పని. దీని వల్ల పిల్లలను మెంటల్ గా హెరాస్ చేస్తున్నారు. ఇప్పటికయినా తేలుస్తారా? హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ మోడల్ కాలేజీని తీసుకుంటుందా? ఫిషరీస్ సంపద నశించిపోతోంది. చిన్న పిల్లలు కూడా వేటకు పోతున్నారు. డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా చిన్న పిల్లల వేటను నిషేధించాలి.

శ్రీ జె. వెంకట రెడ్డి (మార్కాపూర్) :- అధ్యక్షా, సెకెంజరీ ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించినది. మూడు కిలోమీటర్ల లోపు జడ్.పి. హైస్కూల్ కట్టవచ్చని అంటున్నారు. నా నియోజక వర్గంలో మూడు జడ్.పి. హైస్కూల్స్ కట్టడానికి ప్రపోజల్స్ పంపితే, జడ్.పి. వారు 12 కి.మీ. ఉన్న దూరంలో కట్టడానికి వీలు లేదని నిబంధన ఉందంటున్నారు. ఎవరి నిబంధన కరెక్ట్ అనేది చెప్పాలి.

శ్రీ టి.ఎస్.ఎల్. నాయకర్ :- అధ్యక్షా, ఫిషరీస్ మీద మాట్లాడటంపై మంత్రి గారు సరైన సమాధానం ఇవ్వలేదు. కారణం ఏమంటే 6-11-96 సెక్షన్ లో ఎన్ని బోర్డ్స్ పోయాయి, ఎంత మంది మిస్ అయినారు అనేదానికి సంబంధించి, సముద్రంలో చనిపోయినా, వారు మిస్డ్ అని ఎక్స్ గ్రేషియా డ్రాగాన్ చేస్తున్నారు. ఎంతమంది మిస్ అయినారు? మేము అంటున్నాము, వారు చనిపోయారని. వారికి రూ॥ 5 వేలు ఇచ్చారు. ఇంకా రూ॥ 95 వేలు ఇవ్వాలి. రూ॥ 95 వేల చొప్పున కాకినాడలో 20 మందికి ఇవ్వాలి. మిస్ లీడ్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. వారు సముద్రంలో చనిపోయారు. ఎక్స్ గ్రేషియా ఎంతకాలంలో ఇస్తారు? ఒక్క హైస్కూల్ లేదు. ఫిషరీస్ టెక్నికల్ హైస్కూల్ లేదు. బోర్డ్స్ కట్టడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బ్రెయినింగ్ లేదు. పోర్ మెకానిజం లేదు. వైరెస్ ఆపరేటింగ్ లేదు. వీరికి బ్రెయినింగ్ లేదు. నావిగేషన్ బ్రెయినింగ్ హైస్కూల్స్ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా? శ్రీ టైర్ సిస్టమ్ అంటారు. ప్రయిమరీ ఫిషరీస్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు, కమర్షియల్ బ్యాంకులు. సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులు అప్పులు ఇవ్వడం లేదు. శ్రీ టైర్ సిస్టమ్ జి.ఎ. ఇచ్చారు. అది అమలు కావడం లేదు. అది ఎప్పుడు అమలు చేస్తారు? ఫిషరీస్ అడ్వయజరీ బోర్డును ఎప్పుడు పునఃనిర్మాణం చేస్తారు?

ఫారెస్ట్ మినిష్టర్ గారికి సంబంధించినది. క్రోకడైల్ ట్యాంకులు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో కొరంగి ఏరియాలో ఉన్నాయి. వీటి పేరుతో ఫిషరీస్ మెన్ ను ఫిషింగ్ చెయ్యకుండా చేస్తున్నారు. అది తీసివేస్తామని ఎన్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. ఎక్సివెయ్యడానికి పునఃపరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఎజెండా వచ్చింది కాబట్టి, 21వ తారీకు వచ్చింది కాబట్టి దీని తరువాత కృష్ణన్ అవర్ తీసుకుంటారా? కృష్ణన్ అవర్ తీసుకోడానికి ఏమయినా అభ్యంతరం ఉందా? లెజిస్లేటివ్ మంత్రిగారికి కొరుతున్నాను. ఒక డిసిప్లిన్డ్ సిస్టమ్ ను అలవాటు చేడమి లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ మంత్రిగారు సిస్టమాటిక్ గా శాసన సభను నడపడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. నాకు అవకాశం ఇచ్చారు కాబట్టి మూడు ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాను. అగ్రికల్చర్ మినిష్టర్ గారు ఆఫ్సర్ చెయ్యడానికి రెడీగా ఉన్నారు. వారికి ఫలహా ఇస్తున్నాను, నాకున్న అనుభవంతో మనం చేపే కార్యక్రమాలని సమాజం మరొక రకంగా అనుకోవచ్చు. ప్రశ్న

వేసిన వారికి రిటైన్ ఆన్సర్స్ పంపించే తప్ప, తిరిగి వారికి సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేసి, మనం పూర్తి కావద్దు. నోట్ చేసుకుని, అధిష్టికారిటైన్ ఆన్సర్ ఉదయం శాసన సభలో ప్రతి సభ్యుడికీ ఇస్తే బాగుంటుంది. మీకు పుణ్యం ఉంది. వంద మందికి భోజనం పెట్టారు.

కొబ్బరి కాయల విషయంలో చెబుతున్నాను. వేల గట్ల వెంట కొబ్బరి చెట్లు ఉంటాయి. ఇంటి వద్ద కూడా ఉంటాయి. ఆ చెట్లకు కూడా కాంపెన్సేషన్ ఇస్తామని మంత్రిగారు చెప్పిన మాట అమలు కాలేదు. జి.ఎ. రాలేదని అన్నారు. ఆ వివరణ వ్రాతపూర్వకంగా రేపు ఇవ్వండి.

మార్కెటింగ్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. ఇప్పుడు ఆన్సర్ ఇవ్వవద్దు. తెల్లవారుఝామున సమాజాన్ని డిస్ట్రబ్ చెయ్యరాదు. కానిష్టేమిల్స్ ఉన్నారు. వంద మందికి అన్నం పెట్టి వారికి అన్నం పెట్టరా? రమేష్ రెడ్డి గారు గతంలో మార్కెటింగ్ మినిస్టర్ గా ఉండగా మొత్తం మార్కెట్ సెన్ క్రింద ఎంత డబ్బు నిలువ ఉందో అందులో 50 శాతం లింక్ రోడ్స్ కు ఇవ్వడానికి ఉండవచ్చు. ఆ కార్యక్రమం అమలు చెయ్యాలి. మార్కెటింగ్ మినిస్టర్ గారు పెద్ద మనిషి కాబట్టి అడిగాము కానీ లేకపోతే అడిగేవారం కాదు. ఇస్తారనే నమ్మకం.

సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. ఈమె ఎక్స్ ప్రెస్ ఆర్టిస్టుమనకు. లాస్ట్ టైం ఆర్ అండ్ బికి ఎవరు లేరో తెలీదు. ఇప్పుడు ఈయన వచ్చారు. ఇప్పుడు ఈమె సివిల్ సప్లయ్స్ తరపున వచ్చారు. రాష్ట్రంలో కరెంటు లేక అంధకారంగా ఉంది. కార్బోతో సంబంధం లేకుండా, పెద్దవారు, చిన్నవారు అనేది లేకుండా అందరికీ కోసిన అవసరం కనుక ఏ వ్యక్తి వచ్చినా వచ్చి అడిగితే కిరోసిన్ ఇవ్వడానికి ప్రత్యేకంగా ఆదేశాలు ఇవ్వాలి. వైట్ కార్బో విషయంలో కార్బో రద్దు చెయ్యడాన్ని అవ్వనిస్తున్నాము. కానీ కడు పేదవారికి, రూ॥ 11 వేలు ఆర్థిక పరిమితికి అనుగుణంగా. ఆగస్టు 15వ నాటికి కయినా సరే ఇవ్వడానికి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ, వ్రాతపూర్వకంగా సమాధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

ఏ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవద్దు. డిమాండ్ అప్రూవల్ చేసుకుందాము.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రిప్లయిస్ వారికి వంపుకారా? రిప్లయిస్ గో. సభ్యులకు సంబంధిత మంత్రులు పంపండి.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- నాకు అభ్యంతరం లేదు. తమరు ఆదేశాన్ని వేమ రిప్లయిస్ పంపుతాను.

DEMAND NO. XVIII – GENERAL EDUCATION, SPORTS, ART AND CULTURE RS. 2142,54,54.000/-

Mr. Deputy Speaker :- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2142.54,54.000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For not providing sufficient infrastructure for Primary Schools in the entire State.

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

For not providing proper structures to M.V.S. Arts & Sciences College at Mahaboobnagar.

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ గురుకుల విద్యాలయముల సంస్థలో విద్యాబోధన స్థాయి దెబ్బ తింటుందనే పేరుతో బోధనేతర సిబ్బంది నియామకము మరియు బదిలీల విషయములో కూడా రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల ప్రకారం 6 సూత్రాల పథకాన్ని వివక్షతతో అమలు చేయకుండా అడ్డుకుంటున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ డిగ్రీ మరియు జూనియర్ కళాశాలలలో ఖాళీగా ఉన్న అనేక అధ్యాపక పదవులను అనేక నెలల తరబడి భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఎయిడెడ్ కళాశాల అధ్యాపకులకు ప్రభుత్వ కళాశాల అధ్యాపకులతో సమానంగా ఎ.పి. లీజ్ రూల్స్ అమలు పరచడంలో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

డిగ్రీ కళాశాల అధ్యాపకులకు యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యు.జి.సి.) మరియు కేంద్రప్రభుత్వం సూచించిన తాత్కాలిక భృతి మూడవ విడత యింకా విడుదల చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ వేతనం పొందుతూ 1993 సెప్టెంబరు నుంచి యిప్పటి వరకూ రిటైరు అయి వేతన పవరణ జరగనందుకు, పెన్షన్తో పాటు కేంద్రప్రభుత్వం మరియు యుజిసి సూచించిన తాత్కాలిక భృతి పెన్షనర్స్ కు యివ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

యుజిసి వేతనాలు పొందుతున్న కళాశాల అధ్యాపకులకు కెరీర్ అడ్వాన్స్ మెంట్ స్కీమ్ అమలుపరచగా, హైయర్ స్పెషియల్ ఉంచినప్పుడు వచ్చిన పే అనామలీ తొలగించుటకు నెక్స్ట్ హైయర్ స్టేజ్ మువ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా, తెనాలి పట్టణంలోని వి.యస్.ఆర్. ఆండ్ ఎస్.వి.ఆర్. కాలేజ్ లోని లంచగొండితనాన్ని, అక్రమ చర్యలను ఆపనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ సంస్థ, హైదరాబాద్, సికిందరాబాద్ నగర విభాగంలో దాదాపు 1994 నుండి జరువతలపెట్టిన కంప్యూటరైజేషన్ మరియు అందుకు సంబంధించిన 87 బ్రాంచి గ్రంథాలయాలను ఆధునికీకరించి గ్రంథాలయ సందర్శకులకు వసతులు కల్పించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ గురుకుల విద్యాలయాల బోధనేతర సిబ్బంది సంఘం (రిజిస్టర్డ్ నెం. 2027) 21-01-1997న రాష్ట్ర విద్యాశాఖామాత్యులు సంబంధిత ప్రభుత్వ సిబ్బందికి పంపిన విజ్ఞప్తి పత్రాలపై చర్చగైకొనని వైఖరికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రాథమిక, సెకండరీ పాఠశాలల పాఠ్యపుస్తకాల ముద్రణలో జరుగుతున్న అక్రమాలు అరికట్టి మరియు విధానంతో పాటుగా విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకాలను ముద్రించి సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

తూర్పు గోదావరి జిల్లా ద్రాక్షారామంలోని పి.వి.ఆర్. (ఎయిడెడ్) జూనియర్ కాలేజీలోని ఫిజికల్ ట్రైనింగ్ పాస్టుకు కాలేజీ లెక్చరర్ల స్థాయి వేతనాన్ని విర్ణయించమని కోరుకున్న కాలేజీ యాజమాన్యపు విజ్ఞప్తిని పరిశీలించి విర్ణయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

విజయవాడ పట్టణంలోని జ్యోతి జూనియర్ కాలేజి (ఎయిడెడ్) గాంధీనగర్లో వుంటూ ఆ సంస్థ మేనేజిమెంట్ సక్రమంగా లేనందున ప్రభుత్వ స్పాదీనం చేసుకొనుటకు దుర్వినియోగమైన నిధులను రాబట్టమని డిమాండు చేయుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా ఇల్లెందు డిగ్రీ కాలేజి మరియు జూనియర్ కాలేజిల్లోని లెక్చరర్ల పోస్టులను భర్తీచేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నాన్ ఫార్మల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్ స్ట్రక్టర్స్ మరియు సూపర్ వైజర్లు ఆసోసియేషన్ వారు 19-8-1996 తేదీన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారికి సమర్పించుకొన్న విజ్ఞప్తికి యింతవరకు ఏ చర్యలు గైకొనని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఏ.పి. యునైటెడ్ టీచర్స్ ఫెడరేషన్ వారు ఉపాధ్యాయ సమస్యలపై 1996 జనవరి, మార్చి నెలలో అనేక వాగ్దానములు చేసినా, పరిష్కరించవలసిన 15 సమస్యలపై సంఘ కార్యవర్గం 15-6-1996న సమర్పించుకొన్న విజ్ఞప్తిని యింతవరకు పరిష్కరించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

వార్త దినపత్రిక 24-9-1996 సంచికలో ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ అవకతవకలపై రాష్ట్రపతి సీరియస్ అస్తు అంశాలలో, రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ యంత్రాంగం గవర్నరు, వైస్ చాన్సలర్ వగైరాలు తీసుకొనని చర్యలను రాష్ట్రపతికే ఒక ఉద్యోగి స్వయంగా ఫిర్యాదు చేసుకొనవలసిన పరిస్థితిని కల్పించిన, ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసన తెలుపుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా ఉపాధ్యాయ సంఘాల ఐక్యవేదిక వారు 20-10-1996 తేదీన ప్రభుత్వ విద్యాశాఖ కార్యదర్శి గారికి వివిధ సమస్యలపై సమర్పించిన దశలవారీ ఆందోళనా కార్యక్రమాలపై చర్యలు గైకొనని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఇంటర్మీడియట్ ఒకేషనల్ ఎడ్యుకేషన్ విభాగంలో పార్టుటైమ్ స్టాఫ్ మరియు జూనియర్ లెక్చరర్లు, సీనియర్ ఇన్ స్ట్రక్టర్లు, కంప్యూటర్ టెక్నిషియన్లు, లాబ్ అటెండర్ల

పోస్టులను రెగ్యులరైజ్ చేయుటకు జారీచేసిన G.O.Ms.No. 352, Edn., dt. 1-10-94 and G.O.Ms.No. 362. Edn., dt. 7-10-94 and G.O.Ms.No. 212, Finance and Planning, dt. 22-2-94 G.O. లను అమలు చేసి పై నిబ్బంధికి న్యాయం కలిగించని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

మధిర నియోజకవర్గంలో అనేక గ్రామాలలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు తగిన బిల్డింగ్లు లేక విద్యార్థులు చెట్ల క్రింద చదువుకుంటున్నారు. ఇలాంటి గ్రామాలలో బిల్డింగ్లు నిర్మించాలని కోరితే. ఆ గ్రామాల పెర్సు ఇవ్వమని ఇచ్చినా బిల్డింగ్లు నిర్మించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

శ్రీమతి నందమూరి బసవతారకం మహిళా డిగ్రీ కళాశాలకు ఉర్దూ మీడియంలో బి.ఇడి. కోర్సుకు అనుమతిని ప్రభుత్వం జి.ఓ.నెం. 65, డేటెడ్ 11-3-96 ద్వారా ఇవ్వగా కరస్పాండెంట్ దానిని మామూలు బి.ఇడి.గా మార్చి అవినీతికి పాల్పడిన విషయం మీద ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పోడూరు మండలం కొమ్ముచిక్కాల గ్రామ పంచాయతీలో ఉన్న ప్రాథమిక పాఠశాల కూలిపోవుటకు సిద్ధంగా యున్నందున వెంటనే కొత్త భవనం నిర్మాణం చేయడానికి గ్రాంట్లు మంజూరు చేయమని కోరినను ఎటువంటి చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

వచ్చి మ గోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలము మట్టపర్రు గ్రామపంచాయతీ అరుంధతి పేటలో ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రారంభించినప్పటికీ భవనము లేవందున వెంటనే కొత్త భవనము నిర్మాణం చేయు నిమిత్తం గ్రాంటు మంజూరు చేయమని కోరినమా ఎటువంటి చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము పోడూరు గ్రామములో ఉన్న జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల ప్లాట్ లోకేజి అవుతున్నందు వలన వెంటనే రిపేరు చేయడానికి గ్రాంటు మంజూరు చేయమని కోరినను యింతవరకు ఏ చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

అచంట గ్రామములో గ్రంథాలయ సంస్థ ద్వారా నడపబడుచున్న గ్రంథాలయ బిల్డింగ్ కూలిపోవుటకు సిద్ధంగా యున్నందున వెంటనే కొత్త భవనము నిర్మించాలని కోరినను యంతవరకు ఎటువంటి చర్యలను తీసుకోవందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

అచంటలో ఉన్న ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలను డిగ్రీ ప్రభుత్వ కళాశాలగా అప్ గ్రేడ్ చేయమని అనేకసార్లు కోరినను యంతవరకు చర్య తీసుకోవందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

అచంట గ్రామములో ఉన్న ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో వివిధ సబ్జెక్టులలో లెక్చరర్లను నియమించనందున అనేక సార్లు నియమించాలని కోరినను యంతవరకు చర్య తీసుకోవందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

యలమంచిరి మండలము దౌడ్డిపల్లి గ్రామములో ప్రాథమిక పాఠశాల భవనము లేనందున వెంటనే నిర్మించడానికి గ్రాంటు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు చర్య తీసుకోవందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ గురుకుల విద్యాలయముల సంస్థలోని బోధనేతర సిబ్బంది విషయములో జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 302 ఎడ్యుకేషన్ (ఇఇఐ-1) డిపార్టుమెంట్ తేది 30-12-1993 ని అమలు చేయకుండా వివక్ష చూపిస్తున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆంధ్రప్రదేశ్ గురుకుల విద్యాలయముల సంస్థలోని బోధనేతర సిబ్బంది నియామకము మరియు బదిలీల విషయాల్లో నక్షత్రపు గుర్తు గల ప్రశ్న సంఖ్య 2105/ఎ, తేది 22-12-1995న గౌరవ శాసనసభావ్యవహారాల శిఖామంత్రి జవాబు చెప్పు 6 సూత్రాల పథకాన్ని అమలు చేస్తామని హామి యిచ్చినా అట్టి హక్కుని ఇంతవరకు అమలు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆచంట మండలము ఎ. వేమవరం గ్రామములో ఉన్న ప్రయివేట్ లైబ్రరీని మరియు స్థలమును జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ అధీనంలోకి తీసుకొని గ్రంథాలయ సంస్థ ద్వారా నడపమని కోరినను చర్య తీసుకోవందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఆచంట మండలము వల్లూరు పంచాయితీలోని యమ్.సి. పాలెం ఉన్నత పాఠశాల చుట్టూ ఫెన్సింగ్ ఏర్పాటు చేయమని కోరినను యంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఉన్నత విద్యాశాఖ నుండి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ పొందుతున్న ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలు ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయేతర సిబ్బంది సర్వీసులను వారి సర్వీసు రిజిస్టరులలో తారుమారుచేస్తూ, పదవీ విరమణ గావించిన వారి జీవితాలలో ప్రభుత్వ ఉన్నత విద్యాశాఖ, విద్యా సంస్థల మేనేజ్మెంటు గావిస్తున్న అక్రమాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి నివారించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని బాలబాలికలకు రాజ్యాంగ నిబంధనలకు మేరకు 14 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను అమలుపరుచుటలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

Though the Government is spending huge Budget on Education, the results are not on expected lines.

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ప్రాథమిక పాఠశాలలో విద్యార్థుల సంఖ్యకు అనుగుణంగా ఉపాధ్యాయులను నియమించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉత్తీర్ణత శాతం తగ్గుతున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థుల కవసరమైన తరగతి గదులు, భవన నిర్మాణాలు, ఏర్పరచి అవసరమైన బోధన మరియు బోధనేతర సిబ్బందిని నియమించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని కళాశాలల్లోను యువతీయువకులకు నిర్బంధ వ్యాయామం ద్వారా ఆటల పోటీల్లో పాల్గొనునట్లు చేయని ప్రభుత్వ వైఖరి పట్ల, క్రీడల పోటీలో జాతీయ స్థాయిలో రాష్ట్రం వెనుకబడి వున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి, జాతీయ స్థాయిలో మన రాష్ట్ర ప్రతినిధులు పాల్గొనునట్లు చేయుటకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

విజయవాడ పాతబస్తీలో స్టేడియం నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

విజయవాడ పాతబస్తీలో సాంస్కృతిక శాఖ అధ్వర్యాన కళామందిరం ఏర్పాటుకు నిధులు కేటాయించనందులకు. వృత్తి కళాకారులకు పెన్షనులు మంజూరు చేయనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ పట్టణంలో స్టేడియం నిర్మాణం చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ పట్టణంలో ప్రస్తుతం ఉన్న గ్రంథాలయ భవనం కేవలము ఒక రూములో అధియును శిథిలావస్థలో ఉన్నందున దాని పునరుద్ధరణ మరియు విస్తరణకు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ పట్టణంలో ప్రభుత్వ బాలికల జూనియర్ మరియు డిగ్రీ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లా జనగామ ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీకి ఆదనపు గదుల నిర్మాణం కొరకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

విజయవాడ పాతబస్తీలో ప్రభుత్వ మహిళల జూనియర్ కళాశాల ఏర్పాటుకు చర్యలు చేపట్టనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా పాఠశాలలో పనిచేయు పార్శ్వైయ వచ్చుచున్న వేతనములు ఇవ్వక వారి కుటుంబాలను పన్నులలో వుంచుతున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలోని పాఠశాలలకు కంటింజెంటు గ్రాంటు ఇవ్వక బోధనకు అటంకము కల్గుచున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని డివిజన్ లో పనిచేయు బోడనా సిబ్బందికి సర్వీసు రూల్సు నేటికి అమలు చేయని దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ పట్టణంలో ప్రభుత్వ గొల్లగూడెం పాఠశాల 8వ తరగతి పరీక్షనుకు ప్రతిపాదనలు పంపినా నేటికి అనుమతించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా తిప్పర్తి మండలం ఎర్రగడ్డ గూడెం గ్రామ పంచాయితీ పరిధిలోని లక్ష్మీపురం గ్రామంలో పాఠశాల ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54.54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండలో పౌరగ్రంథాలయములో ఆడిటోరియం నిర్మాణం చేయుటలో జాప్యము చేస్తున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలోని గ్రంథాలయ సిబ్బందికి వేతనాలు చెల్లించక వారి కుటుంబాలు వీధినపడి పస్తులుంటున్న తగు చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా కనగల్లు మండల కేంద్రంలో 10వ తరగతి పరీక్షా కేంద్రం అనుమతించుటలో ఆటంకాలు సృష్టించుచున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాకు రెగ్యులర్ డి.ఇ.ఎ.ను పోస్టింగ్ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో పాఠశాల పుస్తకాలను ప్రభుత్వానికి పాటిగా ప్రైవేటు సంస్థలు ఫ్రీంట్ చేస్తూ ఎక్కువ ధరకు అమ్ముకొంటున్న ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాకు టీచర్లు నియామకమునకు ప్రభుత్వము ఆదేశములు ఇచ్చినా టీచర్లు నియామకములో జాప్యానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా పరిషత్ లో ఎస్.జి.టి. టీచర్లు స్కూల్ అసిస్టెంటుగా ప్రమోషన్ లో జాప్యం చేస్తూ విద్యావిధానానికి నష్టం చేస్తున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ పట్టణంలో నూల్ బౌలి పాఠశాల భూమిని దాత ఇవ్వడానికి సిద్ధపడిన ప్రభుత్వము గిఫ్ట్ రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోకుండా ఆశ్రద్ధ చేయుచున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా కనగల్లు మండలం చర్లగొరారం ఉన్నత పాఠశాలకు అవసరమైన టీచర్లను పోస్టింగ్ ఇవ్వక విద్యా బోధనకు ఆటంకము జరుగుచున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ పట్టణంలో ఆస్పట్ హాస్పిటలయినకు ముఖ్యమంత్రిని శంఖుస్థాపన చేసి సంవత్సర కాలము దాటిన నేటికి ఒకసారి ప్రారంభించును. ఈ నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా స్పాన్సు అధారిటీకి అవసరమైన కోటలను నియమించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ పట్టణంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు శాశ్వత భవనములు నిర్మించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ ఆసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో పాఠశాలలకు శాశ్వత భవనములు పూర్తిగా నిర్మించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

స్టేట్, సెంట్రల్ గ్రంథాలయం హైదరాబాదులో ఖాళీగా ఉన్న ఛీఫ్ లైబ్రేరియన్ పోస్టును భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో ఉన్న 3 గేజెటెడ్ లైబ్రేరియన్ పోస్టులను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో ఖాళీగా ఉన్న గ్రేడ్ I లైబ్రేరియన్ల యిరవై పోస్టులను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో ఖాళీగా ఉన్న 100 గ్రేడ్ III లైబ్రెరియన్ పోస్టులను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో ఖాళీగా ఉన్న ఇరవై గ్రేడ్ II లైబ్రెరియన్ పోస్టులు భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ సెంట్రల్ లైబ్రరీ మరియు పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో ఖాళీగా ఉన్న 2 డెప్యూటీ డైరెక్టర్ పోస్టులను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపటన్ నియోజకవర్గములో రిజిస్టర్ చేసుకున్న యువకులకు, యువతులకు అసలు నేర్పుకొనుటకు శిక్షణ యివ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లాలో గిరిజన తండాలో పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపటన్ నియోజకవర్గములో ఖాళీగా ఉన్న ఉపాధ్యాయ పోస్టులను భర్తీచేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపటన్ నియోజకవర్గములో ఉన్న పాఠశాల తనిఖీ జిల్లా విద్యాధికారులు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపటన్ నియోజకవర్గములో పాఠశాలలో ఉత్తీర్ణత తగ్గి పోయినందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములో గల యువకులకు అటలు నేర్పుకొనుటకు మిసి స్టేడియం భవన నిర్మాణము చేయరాదుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో బాళీగా ఉన్న అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు రెండు పోస్టులను ఛార్జీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఉన్నత విద్యా శాఖ నుండి గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ పొందుతున్న ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలు ఉపాధ్యాయ ఉపాధ్యాయేతర సిబ్బంది సర్వీసులను వారి సర్వీసు రిజిస్టరులలో తారుమారు చేస్తూ పదవి విరమణ గావించిన వారి జీవితాలతో ప్రభుత్వ ఉన్నత విద్యాశాఖ విద్యాసంస్థల మేనేజిమెంట్లు గావిస్తున్న అక్రమాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి నివారించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని బాలబాలికలకు భారత రాజ్యాంగ నిబంధనల మేరకు 14 సంవత్సరముల వయస్సు వరకు నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను అమలుపరుచుటలో విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అనేక ప్రైవేట్ మహిళా విద్యాసంస్థలకు దశాబ్దం గడుస్తున్న గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ కు సిఫారసు చేసి, అందచేయక అందులో పనిచేయుచున్న బోధన బోధనేతర సిబ్బందికి నామమాత్రపు వేతనాలు ప్రైవేటు మేనేజిమెంట్స్ చేయుచున్న వాటిని వట్టిండుకోక భవిష్యత్తులో వారి పదవి విరమణ పరిస్థితుల్లో నిబంధనల్లో వారిని బదిలీ చేస్తున్న ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేటు మేనేజిమెంట్లు పరిస్థితిని చర్చించుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రములోని వివిధ కళాశాలలలో ర్యాగింగ్ను అరికట్టలేక పోతున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తైనపల్లి నియోజక వర్గమునకు చెందిన భృగుబండ్ల గ్రామము లోగల ఉన్నత పాఠశాల యొక్క శ్లాబ్ పూర్తిగా లీక్ అవుతున్నందున దానికి రిపేర్లు చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54.000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తైనపల్లి నియోజక వర్గమునకు చెందిన ఆబ్బూరు గ్రామములోని ఎలిమెంటరీ పాఠశాల భవనమునకు అవసరమైన మరమ్మత్తులు చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తైనపల్లి నియోజకవర్గములోనిక చెందిన పెడముక్కెన గ్రామములో గల ఉన్నత పాఠశాల భవనమునకు కావలసిన మరమ్మత్తులు నిర్వహించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54.000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తైనపల్లి నియోజక వర్గమునకు చెందిన పాములపాడు గ్రామములో గల ఉన్నత పాఠశాల భవనమునకు కావలసిన మరమ్మత్తులు నిర్వహించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54.000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తైనపల్లి నియోజకవర్గంలోని సత్తైనపల్లి పట్టణం మందుగల బోయకాలసీలో ప్రాథమిక పాఠశాల ప్లారింగ్కు లెవెలింగ్ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54.000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా పెదకూరపాడు మండలంలోని వన్నెగండ్ల గ్రామంలో గల ప్రాథమిక పాఠశాలలో 150 మంది విద్యార్థులకుగాను ఒకే ఒక టీచరును నియమించి, ఉపాధ్యాయుల కొరత వల్ల విద్యార్థులకు సరైన విద్యాబోధన అందనందువల్ల నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54.000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తైనపల్లి పట్టణంలో బాలికల ఉన్నత పాఠశాల భవనముగా ఉపయోగించుకొనుటకు పక్కాభవనము నిర్మించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి పట్టణంలోని 4వ వార్డులో గల ప్రాథమిక పాఠశాల భవనము యొక్క ఫ్లోరింగ్ పూర్తిగా క్రుంగిపోయి విద్యార్థులు కూర్చోవటానికి కూడా తీవ్ర అసౌకర్యం కలుగుతున్నందుకు దానికి తగిన మరమ్మత్తులు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రవాస్తంగా అనేక విద్యాకేంద్రాలలో బోధకులుగాను, పర్యవేక్షకులుగాను పనిచేస్తున్న వేలాది మందికి నెలనెలా న్యాయమైన వేతనాలు చెల్లించనందుకు, వారి సర్వీసు రిజిష్టర్లు తెరిపించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా శాంతి గౌరారం మండలి జోలవాని గూడెంలో ప్రాథమిక పాఠశాల కావాలని సంవత్సరాల తరబడి కోరుచున్నా ఆ గ్రామానికి 3 కిలోమీటర్ల దూరంలో పాఠశాల లేకున్నా పాఠశాల ఏర్పరచారని దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

పాఠశాలలలోని వృత్తి ఉపాధ్యాయులను ఖాళీగా ఉన్న క్రాఫ్టు టీచర్ పోస్టులను నియమించకుండా, వారికి సక్రమంగా జీతాలు చెల్లించకుండా ఉంటున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142.54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

85 నుండి అప్ గ్రేడ్ చేయబడిన ప్రాథమికోన్నత. ఉన్నత పాఠశాలలకు స్థానిక సంస్థలకు గ్రాంటు ఇవ్వనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 2142.54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

హైస్కూలు పరీక్షలు అందుబాటులో లేనందున హైస్కూలులో పాస్ అయిన వారికి జూనియర్ కాలేజీలు కూడ అందుబాటు కాకుండా పోయి అనేక మంది విద్యార్థులు విద్యను వదులుకొనుచున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో సైమర్ మరియు హైస్కూలు విద్యా విధానం సక్రమంగా లేనందు వలన సైవేటు విద్యా సంస్థలు, పుట్టగొడుగుల్లా పుట్టుకొస్తున్నందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజకవర్గంలో మొవ్వలో వున్న ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల అభివృద్ధికి నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ముమ్మడివరంలో షేర్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

వివిధ కళాశాలలలో ర్యాగింగ్ను ఆరికట్ట లేకపోతున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2142,54,54,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

ఖమ్మం ప్రభుత్వ హాస్పటల్ నందు ఆర్థోపెడిక్స్ డాక్టరు పోస్టు నియామకం జరపాల్సి ఉన్నప్పటికీ ఇంతవరకు నియమించనందుకు నిరసనగా

DEMAND NO. XIX, TECHNICAL EDUCATION, RS. 106,01,76,000/-

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

For not establishing Technical Colleges in many parts of the State, even though there is demand for such colleges.

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

కర్నూలు జిల్లా ఎమ్మిగనూరు మండలంలో పనిచేయు ప్రభుత్వ వృత్తి విద్యా ఉపాధ్యాయుల సమస్యలపై సమర్పించుకున్న విజ్ఞప్తిని పరిశీలించి పరిష్కరించమని కోరుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

శ్రీకాకుళం జిల్లా చెక్కలి గవర్నమెంట్ జూనియర్ కాలేజీలో సి.జి.ఎం., ఆర్.టి.వి., ఆర్ అండ్ బి వగైరా ఐదు ఒకేషనల్ కోఠులు ఇంటర్మీడియట్కు బోధింపబడుచుండగా సి.జి.ఎం. కోఠుకు మాత్రం పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్లు అనవసరమైనందున పార్టుటైమ్ క్రింద కొందరిని నియమించి, వారికి ఫ్రీస్టిపెండ్ స్పార్ష ప్రయోజనాలపై విచారణ జరిపించి తగు చర్యలు గైకొననందుకు విరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

అన్ని మండల కేంద్రాలలోను ఐ.టి.ఐ., పాలిటెక్నిక్‌లను ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని మండల కేంద్రాల్లోను, వృత్తి విద్యా శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పరచి, తద్వారా ఆయా ప్రాంత విద్యార్థులకు వృత్తి విద్యార్హతలను కలుగజేయని ప్రభుత్వ వైఖరిని ఏమర్చించి అమలు జరుపమని కోరుటకు

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో ఉన్న ప్రైవేటు పాలిటెక్నిక్ లెక్చిరర్‌లకు పి.ఆర్.సి. స్కేల్‌లు అమలు జరపమని అనేకసార్లు కోరినను యింత వరకు ఏ చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ ప్రాంతములో ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్, ఐ.టి.ఐ. స్థాపించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

పాలిటెక్నిక్ టీచర్లకు, ఆలండియా స్టేయి టెక్నికల్ యిన్స్టిట్యూట్ వారు నిర్ణయించిన నిబంధనల మేరకు గత దశాబ్దం నుండి చేయని రాష్ట్రప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

నల్లగొండ ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలో హాస్టల్ వసతి కల్పించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

నల్లగొండ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలో బోధనా సెబ్బంది చాఫీలను నేటికి పాస్టింగ్ చేయక విద్యార్థ్యాసమునకు నష్టం జరుగుచున్నా చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

నల్లగొండ పాలిటెక్నిక్ కళాశాల వర్క్ షాపులోని మిషనరీకి అవసరమైన విద్యుత్ కనెక్షన్స్ నేటికి ఇవ్వని దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

నల్లగొండ పాలిటెక్నిక్ భవనము నిర్మించుటలో జరుగుచున్న ఆలస్యంనకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరం పాతబస్తీలో ప్రభుత్వ ఐటిఐ ఏర్పాటు చేయనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములో నిరుద్యోగము రూపుమాపడానికి ఐటిఐ కాలేజీ ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,01,76,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీం పట్టణంలోని 5 మండలాల్లో పారిశ్రామిక శిక్షణా కేంద్రాలను, పాలిటెక్నిక్ కళాశాలను స్థాపించి వృత్తి విద్యాశిక్షణ కలుగజేయని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా

(PAUSE)

The Cut Motions were lost.

DEMAND NO. XXXI – AGRICULTURE RS. 266,41,52,000/-

Mr. Deputy Speaker :- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not providing sufficient subsidy for Fertilizers.

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not containing the prices of Fertilizers.

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

రైతులకు చెత్తుకు, సత్తి, మిర్చి, పొగాకు, పసుపు, ధాన్యము వగైరాలకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇప్పించడములో నిఫలమైన ప్రభుత్వ ఖైరీకి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

విశాఖ జిల్లా గోదావరి మగర్ ఫ్యాక్టరీ పరిధిలోని, సన్న చిన్నకారు రైతులకు సభ్యత్వం లేనందున చెత్తుకు ఉత్పత్తిదారులు చాల కష్టనష్టములకు గురౌతున్నందున అట్టివారికి సభ్యత్వం యిప్పించవలసిందిగా డిమాండు చేయుటకు

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, వెంకటాపురం, వాజేరు మండలాలు మరియు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా బస్తాకు ధాన్యానికి రూ. 310/-లు నిర్ణయించబడినదిగా కోరుతున్న రైతుల కోర్కెను అమలు చేయమని డిమాండు చేయుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా వైరలో కేంద్ర ప్రభుత్వ వేర్ హౌస్ గోదాములను కేంద్ర ప్రభుత్వ వేర్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, న్యూఢిల్లీ వారికి రాష్ట్రంలోని, వ్యవసాయదారులు, వ్యాపారులు, మిల్లు యజమానులు 21-11-96న సమర్పించుకున్న విజ్ఞప్తి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రం నుండి మంజూరు చేయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంట గ్రామములో వ్యవసాయ శాఖ బిల్డింగ్ నిర్మించమని వివిధ పర్యాయములు కోరినను యింతవరకు ఎటువంటి చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి గ్రామములో మండల వ్యవసాయశాఖ బిల్డింగ్ నిర్మించడానికి చర్యలు చేపట్టమని కోరినను ఇంతవరకు ఎటువంటి చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆచంట మండలము వల్లూరు గ్రామములో డి.సి.యమ్.ఎస్. సంస్థ ద్వారా ఒక పాపు ప్రారంభించమని అనేక పర్యాయములు కోరినను యింతవరకు ఎటువంటి చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

సాక్షురు మండలము పండితవిల్లారు గ్రామ పంచాయతీ నుండి పాలెం కాల్యగట్టు
రోడ్డు వేయమని అనేక సార్లు మార్కెటింగ్ కమిటీ నిధులు నుండి గ్రాంట్లు మంజూరు చేసి చర్య
తీసుకొనమని కోరినను యింత వరకు చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

అచంట నియోజకవర్గం ప్రాతిపదికగా నియోజక వర్గ గ్రామాలన్నింటిని కలిపి
ఆగ్రీకల్చరల్ మార్కెటింగ్ కమిటీ ఏర్పాటు చేయమని కోరినను ఇంతవరకు ఎటువంటి చర్య
తీసికోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని మండల కేంద్రాల్లో వ్యవసాయ శాఖ విస్తరణాధికారులను నియమించి
రైతులకు వ్యవసాయ ఆవసరములకు విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుల మందుల
అందించనందుకు మరియు పంట రుణాలను వారి ద్వారా అందజేయనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో భూసార, జల సంరక్షణ కార్యక్రమాలు చేబట్టనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ముఖ్యపట్టణాలలో ప్రజా ఉద్యానవనములను ఏర్పాటు చేయుటలో
విఫలమైన ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో చెరుకు, ప్రత్తి, మిర్చి, సాగు చేయు రైతుల పంటలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం
నిర్ణయించిన ధరలు గిట్టుబాటు కానందుకు నిరసన తెలియజేయుటకు

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములో రైతులకు, విత్తనములు, ఎరువులు,
పరధరా చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా యాచారం మండలము, నల్లబెల్లి గ్రామంలో వ్యవసాయ కార్మికుల చట్టాన్ని అమలుపరచనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్టన్ నియోజక వర్గములోని రైతులకు వివిధ పథకముల క్రింద ట్రాక్టర్స్ ట్రెయిల్స్ సరఫరా చేసి, రైతులను అదుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్టన్ నియోజక వర్గములోని నన్న, చిన్నకారు రైతులకు పవర్ స్ప్రేయర్స్ సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లా మార్కెట్లలో రైతుల వద్ద అదనపు కమీషన్ ఎక్కువ తూకం - నెలవరకు కూడా డబ్బులు చెల్లించకపోవడం. యజమానులు ఒకటై ధరలు తగ్గించడాన్ని గురించి ఎన్నిసార్లు తెలిపినా చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లాలో వ్యవసాయాధికారులు నకిలీ మందులు అమ్ముచున్న ఎరువుల మందులు దుకాణాలపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ వద్ద గల నిజాం మగర్ ఫ్యాక్టరీ యూనిట్‌ను ప్రైవేటీకరణ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయదారులకు, వ్యవసాయశాకాదాకారులు తగు సదుపాయముతో సరియైన సూచనలు మరియు మంచి విత్తనములు, ఎరువులు సరఫరా చేయుటలో విఫలమయినందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రం నెలకొల్పుటకు చర్యలు చేపట్టనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటులోని సబ్ ఆసిస్టెంటులు టూర్డైరీ ప్రకారం గ్రామాలుకు వెళ్లకుండా వున్నదానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

నల్లగొండలోని కుమార్ డ్రిప్ ఇరిగేషన్ సిస్టమ్ వారు రైతులకు పెట్టిన డ్రిప్ చెడిపోయి నష్టపోయినా కుమార్ సంస్థను బ్లాకు లిస్టులో పెట్టని దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

నల్లగొండ జిల్లాలో ఖరీవ్ రబీ సీజన్ లో బ్లాకు యూరియా అమ్మినా వ్యవసాయాధికారులు తగు చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడెం ఎన్.ఎస్.ఎఫ్.ని ప్రైవేటుకు అప్పగించాలనే ఆలోచనకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

కాకాని వెంకటరత్నం పశుదాణా కేంద్రంలో ఆనేక అవకతవకలు జరిగి లక్షలాది రూపాయలు ఆధికారులు అపహరించినను విచారణ జరిపి అపహరించిన నిధులను తిరిగి రాబట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

గుంటూరు పట్టణంలోని ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ ప్రాంతీయ కార్యాలయంలో రీజనల్ మేనేజరు అనేక విధాలుగా అవినితీకి అక్రమాలకు పాల్పడి సుమారు కోటి రూపాయలు ఆ సంస్థకు చెందిన డబ్బును స్వాహ చేసినట్లు ప్రభుత్వమునకు విన్నవించుకొన్నను ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

1996 డిసెంబరులో సంభవించిన తుఫాను కారణంగా ఒడ్డు, మిర్చి, తడిసిపోయి రంగు మారిన ధాన్యాన్ని రైతుల నుండి ప్రభుత్వం కొననందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

గుంటూరు జిల్లా ఫిరంగిపురం గ్రామానికి చెందిన కాటన్ కొనుగోలు చేయటానికి వేరేచర్లకు మార్చి ఫిరంగిపురం ఏరియాలోని ప్రత్తి రైతులకు తీవ్ర అసౌకర్యం కల్పించినందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

రాష్ట్ర వ్యాపితంగా రైతులు పండించిన మిర్చి, ప్రత్తి, వాన్యం మొదలగు పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

గుంటూరు మార్కెట్ యార్డులో కోల్డు స్టోరేజీ దగ్గరైన సందర్భంగా అపార నష్టం జరిగిన మిర్చి రైతులకు ఇంత వరకు నష్టపరిహారము చెల్లించనందుకు, కోల్డు స్టోరేజీ దగ్గం కావటానికి బాధ్యులైన వారిపై తగుచర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

కరీంనగర్ అగ్రికల్చర్ కాలేజీ, కనీసం కెవికె లాంటి చైనీస్ కళాశాలను మంజూరి చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

వ్యవసాయ సరుకులను సరియైన గిట్టుబాటు ధరలు నిర్ణయించబడుట లేనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

వ్యవసాయానికి అవసరపడు ఎరువులు క్రిమి సంహారక మందుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయినందులకు రైతులు వ్యవసాయం చేయలేని స్థితికి దిగజారిపోవడానికి దారితీసిన పరిస్థితులను అరికట్ట లేనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలో చెరుకు, ప్రత్తి, మిర్చి సాగుచేయు రైతులకు నిర్ణయించిన కేంద్ర ప్రభుత్వ
ధరలు గిట్టుబాటుకానందుకు నిరసన తెలుపుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 266,41,52,000/- for Agriculture
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములోని సన్న, చిన్నకారుల రైతులకు
తోటలు పెంపకానికి, నీటి ఎద్దడి తీవ్రంగా ఉన్నా స్పింక్లెర్స్ అదనముగా సరఫరా చేయనందుకు
నిరసనగా

DEMAND NO. XXXII – ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY DEVELOPMENT RS. 106,25,89,000/-

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry
and Dairy Development by Rs. 100/-

For not setting up of sufficient number of Veterinary Hospitals.

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry
and Dairy Development by Rs. 100/-

ప్రతి మండల కేంద్రములో పశువైద్యశాలను ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry
and Dairy Development by Rs. 100/-

పాల ఉత్పత్తిదారులకు సరసమైన ధరలు ఇచ్చుటలో ఎసిడిడిసి వారు ఇవ్వనందుకు
నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry
and Dairy Development by Rs. 100/-

ఎసిడిడిసి వారు పాల ఉత్పత్తిదారులకు అనేక విధములుగా ఇబ్బందులకు
గురిచేయుచు, తద్వారా ప్రైవేటు సంస్థలకు ప్రోత్సహించుచున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry
and Dairy Development by Rs. 100/-

ప్రతి మండల కేంద్రములోను పశువైద్యశాలను అవసరమైన మందులతో ఏర్పాటు
చేయనందుకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి పరిష్కరించుకొని కోరుటకు

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో పశు సంవర్ధన, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధికి అర్హులకు ఇతోధిక రుణసౌకర్యం కలుగజేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలము జిన్నాబుగ్రామ పంచాయతీలో ఉన్న వెటర్నరీ ఆసుపత్రికి ప్రహరీగోడ నిర్మాణం చేయడానికి గ్రాంటు మంజూరు చేయమని కోరిననూ ఇంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో గొర్రెల కాపరులకు ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తామని హామీ ఇచ్చి చేయనందుకు నిరసనగా, పశు సంవర్ధక శాఖ వారి చర్యను నిరసిస్తూ

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం, నియోజకవర్గములో వాక్టర్ల కొరత వల్ల రైతులు ఇబ్బందులు పడుచున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నంలో నియోజకవర్గములో కాంపౌండర్ల కొరత నివారించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరం మండలము హెడ్ క్వార్టరులో డాక్టరు పోస్టు లేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

విజయవాడ పాతబస్తీలో పశువైద్యశాల నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

ఎ.పి. డైరీ వారు పాల ఉత్పత్తిదారులకు సరియైన రేటు పెంచనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

నల్లగొండ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గములోని పజ్జూరు, బి.వెల్లెంల, అప్పాజిపేట, తొండ్లాయి, జి.యెడవల్ల గ్రామంలో వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

నల్లగొండ విల్క్యూ బిల్లింగ్ సెంటర్లో కట్టిన రైతు విశ్రాంతి భవనము రైతులకు అందుబాటులో ఉంచనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడెంలో నార్కుల్ డైరీ వారు బిల్లింగ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 1/-

నల్లగొండలో నార్కుల్ డైరీ వారు తమ డైరీ ఉత్పత్తులను కౌంటర్ ద్వారా అమ్మనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 1/-

మదర్ డైరీ కంట్రాక్టర్ల పనులు ఎక్కువ ధరకు కోటు చేసి సంస్థకు నష్టం కల్గించేసిన వారిపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 1/-

ఎ.పి. డైరీ, మదర్ డైరీ వారు హైదరాబాద్ సిటీలోని తమ ఏజెంట్లకు ప్రైవేటు డైరీ ఏజెంట్లు చలామణి అవుతూ, ఎపి డైరీ, మదర్ డైరీ ఉత్పత్తులకు నష్టం కల్గించేస్తున్న దానిపై ఏమి చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 1/-

మదర్ డైరీలో రైతుల కొరకు తెచ్చిన చాప్ కట్టర్లను నిరుపయోగంగా వుంచిన దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా, మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గ పరిధిలో గల 1. జప్తివీరప్పగూడెం, 2. కొండాపురం, 3. పిలిదండ, 4. భూరుగడ్డ, 5. దర్శించల్లి గ్రామాలలో పశువైద్యశాలలు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 1/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి పంచెడెం, మేడికొండూరు, ముప్పాళ్ల, ఫిరంగిపురం మొదలగు చోట్ల పశువుల హాస్పిటల్ భవనాలు ఉండి, డాక్టర్లు మందులు, వగైరాలు ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 1/-

గుంటూరు జిల్లా సంఘం జాగర్లమూడిపాల ప్రాజెక్టులో ఇటీవల అనేక అవకతవకలు జరిగినా విచారణ జరపనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

బొమ్మనపల్లిలో ఆర్. ఎల్. యు సబ్ సెంటర్ 20 సంవత్సరాలుగా నడుస్తున్న దానిని, అప్రెన్టీస్ చేయుటకు పది సంవత్సరాలుగా కోరుతున్నా అప్రెన్టీసు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

పాడిపశువులు, గొర్రెలు, పొట్టి పాగాలు పశుగణాభివృద్ధి పెరిగిపోతున్న దృష్ట్యా, కనీసం, 10 వేల పశుగణాభివృద్ధికి, ఒక వెటర్నరీ సబ్ సెంటరు ఏర్పాటు చేయబడలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 106,25,89,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లాలో తిర్పరా ఇలయపాలెం మండలం బీరాలు గ్రామంలో పశు వైద్యశాల నిర్మాణం పూర్తి అయి 5 సంవత్సరముల పైబడినప్పటికీ ఇంతవరకు డాక్టరును నియమించనందుకు నిరసనగా

DEMAND - XXXIII, FISHERIES, RS. 23,45,59,000/-

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries by Rs. 100/-

యలమంచిలి మండలము కనకాయలంక, పెదలంక, రొడ్డిపల్లి, అబ్బరాజుపాలెం గ్రామాల మత్స్యకారులకు ఫిషరీస్ స్కీము గృహాలు మంజూరు చేయమని అనేక సార్లు కోరినను ఇంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

యలమంచిలి మండలము గంగడిపాలెం, కట్టపాలెం, కంచుస్థంబంపాలెం, పెనుమర్దు గ్రామాలలోని మత్స్యకారులకు ఫిషరీస్ స్కీము గృహాలు మంజూరు చేయమని కోరినను ఇంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

అచంట మండలము కోడేరు గ్రామము పల్లెపాలెంనకు, అయోద్యలంక గ్రామము మత్స్యకారులకు, భీమలాపురం గ్రామము మత్స్యకారులకు ఫిషరీస్ స్కీము గృహాలు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

వివిధ మత్స్య సహకార సంఘాలలో దళారీ విధానాన్ని తొలగించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

జిల్లాస్థాయిలో మత్స్య సహకార సంగాల ఏర్పాటుకు అనుమతి ఇవ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని మత్స్యకారుల సంక్షేమానికి సమగ్ర చట్టము చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ చెరువులు, పంటకాలువలు, మైనరు ఇరిగేషన్ చెరువులలోని మత్స్యఫలసాయాన్ని, మత్స్యకారులకు, చాచి సాపైటీలకే లీజుకు ఇవ్వనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలో 1995 నవంబరు నెలలో సంభవించిన తుఫాను, భారీ వర్షాల కారణంగా పాడైపోయిన చేపల చెర్వుల యజమానులకు, అలాగే మత్స్యకానివారి తరపున లీజులకిచ్చిన చెర్వుల లీజులలో ప్రభుత్వం వుదార వైఖరి ననుసరించి తగు సహాయం అందచేయమని కోరుతున్నాను

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో మత్స్యకారుల సంక్షేమ భవనం నెలకొల్పనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూరు మండలము రాచులూరు గ్రామ మత్స్యకారులకు ఇండ్ల నిర్మాణము చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరము మండలము. కొంగరరాచివ్యాళ గ్రామ మత్స్యకారులకు ఇండ్ల నిర్మాణము చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నంలో ఉన్న మత్స్యకారులకు ఇండ్ల నిర్మాణము చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 1/-

నల్లగొండ జిల్లాలో మత్స్య సహకార సొసైటీలలో మధ్య దళారి విధానాన్ని తొలగించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 1/-

మత్స్య సహకార సంఘం ఏర్పాటులో జిల్లాస్థాయిలో అనుమతి కాకుండా డైరెక్టరు స్థాయిలో అనుమతి పెట్టుకొని మత్స్య కార్మికులకు ఇబ్బంది కల్గచేస్తున్నదానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 1/-

నల్లగొండ జిల్లా మోతే మండలం తుమ్మలపల్లి గ్రామ మత్స్య సహకార సంఘం లీజు రేటు చాలా ఎక్కువగా పెంచిన దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలోని బావట్ల, రేపల్లె, మచిలీపట్నం మొదలగు తీర ప్రాంతాలలో సారవంతమైన సముద్రములను ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తికి కాక చేపలు రొయ్యలు ఉత్పత్తి కేంద్రాలుగా మార్చుటకు వకాశం కల్పిస్తూ ఉన్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

గ్రామీణ మత్స్యకారులకు గ్రామాలలో చేపల పెంపక కేంద్రాల అభివృద్ధి, విక్రయ కేంద్రాల అభివృద్ధి, చేప పిల్లల సరఫరా, మత్స్య కార్మికుల సంక్షేమ పథకాలు గ్రామీణులకు అందించుట లేనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

గ్రామీణ మత్స్యకార్మికులకు, వక్కా గృహాలు ప్రత్యేక మంజూరీలు చేయబడుట లేనందులకు అదే విధంగా వారి పిల్లలకు ఆశ్రమ పాఠశాలలు నిర్మాణం చేయుట లేనందులకు, ఏమగ్ర చట్టం చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 23,45,59,000/- for Fisheries
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరములో ఉన్న మత్స్యకారులకు ఇండ్ల నిర్మాణము చేపట్టనందుకు నిరసనగా

DEMAND XXXIV – FORESTS, RS. 157,65,19,000/-

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

For bringing statutory area under afforestation.

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

For not including new plantations in Gungal Village in Rangareddy District.

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా వెంకటాపురం మండలం ఎదిర గ్రామంలో దాదాపు 20 సంవత్సరాల నుండి అనుభవిస్తున్న పొడు భూమిని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు అద్దెకుంటున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

రాష్ట్రములోని వివిధ ప్రాంతముల నుండి అటవీ సంపదలు అయింపు ఎర్రచందనము, కలప మొదలగు వాటిని అక్రమముగా నరుకుటలో పై అధికారుల చర్యలను ప్రభుత్వము నివారించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో తగిన సంఖ్యలో వన సంరక్షణ సమితులు ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా మంచాల మండలము రంగాపురం జపాల ఫారెస్టును రక్షించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములో సంయుక్త కమిటీలు చేసి, తొందరగా చెట్లు నాటించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో నలువైపులా ఉద్యానవన అభివృద్ధి చర్యలు, నర్సరీల పర్యాటక చర్యలు చేపట్టనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అటవీ సంపదైన బేకు, ఎర్రచందనం, కలప తదితర వాటిని అక్రమంగా రవాణా చేయుచున్ననూ, అధికార్లు ఎటువంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 1/-

నల్లగొండలోని లతెవ్ సావెబ్ గుట్ట, కాపురాల గుట్టకు గ్రీనిస్ పథకము అమలుచేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 1/-

నల్లగొండలో ఫారెస్టు ఆధ్వర్యంలోని పార్కును ముఖ్యమంత్రిచే ప్రారంభించబడినా నేటికీ ప్రజలకు అందుబాటులోకి తేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

మన రాష్ట్రంలో అటవి సంపదను అధికార్లు కలప రవాణా దొంగలు, అక్రమంగా నరికి దొంగ రవాణా చేయడం వలన వేలాది ఎకరాల అడవి నష్టపోయినందులకు, వాటి విషయాన్ని అరికట్టి, అడవులను సంరక్షించుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 100/-

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, వాగ్దానము చేసిన మేరకు వనసంరక్షణ సమితుల నియామకము చేయటములో అట్టి సమితులచే రాష్ట్రంలో 35 లక్షల హెక్టారుల అడవిని ఫలవృక్షాలను పెంచబడుట లేనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 157,65,19,000/- for Forests
by Rs. 1/-

గుంటూరు జిల్లాలో వన సంరక్షణ సమితుల ఏర్పాటు ద్వారా పేదలకు ఉపాధి కల్పించనందుకు నిరసనగా

DEMAND - XXXV, CO-OPERATION, RS. 58,49,86,000/-

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాథమిక సహకార సంఘాలలోని బినామి రుణాల వ్యవహారాలపై దర్యాప్తు జరిపి తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో రైతాంగానికి కావలసిన వ్యవసాయ అప్పులు సింగిల్ విండోలు ఇచ్చుటలో విఫలమైనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

ప్రజలకు ఇచ్చిన ఆపస్యలు వసూలు చేయుటలో అధికారులు అలసత్వము వహించుటూ, క్రొత్త అపస్యలు డబ్బు లేదనే నెపంతో ఇవ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

విజయవాడ సింగనగర్ ఏరియాలో నూవర్ బజార్ ఏర్పాటుకు చర్యలు చేపట్టనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో వడ్డెర సహకార సంఘాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్థిక సహాయాలను ప్రభుత్వం ఇతర పనులకు వినియోగించనున్నందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంటలో ఉన్న ముత్యంజయ సహకార బ్యాంకులో జరిగిన అవినీతిని వెలికి తీయడానికి 51 ఎంక్వరీ అధికారిగా నియమించిన అప్పటి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ చాలాసార్లు లంచం తీసికొని సక్రమంగా చేయలేదని అతనిపై చర్య తీసికోమని కోరినను ఏ చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంట గ్రామము మృత్యంజయ సహకార బ్యాంకులోని అవినీతిని అరికట్టే నిమిత్తం 51 ఎంక్వరీ జరిపినను ఇంతవరకు డబ్బు కాచేసిన వారి వద్ద నుండి రికవరీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లాలో గొర్రెల కాపరుల సొపైటీలు ఏర్పాటు చేసి సుమారు 30 లక్షల రూపాయలు వాటా ధనం చెల్లించి 5 సంవత్సరాలు దాటిన ఇంతవరకు లోన్స్ ఇవ్వనందుకు నిరసనగా, సహకార సంఘం వారి చర్యకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

సహకార కేంద్ర బ్యాంకు డిసిసిబి స్టామిలో సన్న, చిన్నకారు రైతులకు 75 శాతం రుణాలు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లాలో గొర్రెల కాపరుల సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసి, సుమారు 30 లక్షల
వాటా ధనం బ్యాంకులలో చెల్లించి, సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా ఋణము వారికి ఇవ్వనందుకు
నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లాలో డిసిసిబి స్టాల్స్ సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులకు 75 శాతం
ఇవ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాథమిక సహకార సంఘాలలోని బినామీ ఋణాలపై దర్యాప్తు
జరిపి భవిష్యత్తులో అలాంటివి జరగకుండా చర్యలు గైకొనుటకు

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజకవర్గం అయినంపూడి, భట్లపెనం మధ్య
కనకవల్లి డ్రైన్ మీద అసంపూర్తిగా వున్న వంతెన నిర్మాణమును సత్వరం పూర్తిచేయనందుకు
నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజక వర్గంలోని జిల్లాపరిషత్ రోడ్డు నిమ్మగడ్డ నుండి
లక్ష్మీపురం వరకు రోడ్డును (వయా) నిమ్మగడ్డ, వక్కలగడ్డ లక్ష్మీపురంకు నాబార్డు నిధులను
అభివృద్ధి పరచనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజక వర్గంలో చల్లపల్లి పడమటి వీధి ప్రజలకు మూడవ
ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకును నిర్మించి రక్షిత మంచినీటిని సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో గ్రామీణ విద్యుత్తు సరఫరాను పూర్తిచేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో పట్టణ మరియు గ్రామీణ వినియోగదారుల సహకార సంఘాలను ఏర్పరిచి వినియోగదారుల సంక్షేమాన్ని చిస్మరించిన ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో మార్కెటింగ్ మరియు క్వాళిటీ కంట్రోలు కొరకు పెట్టుబడులను వినియోగించి అమలు జరుపని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఉద్యోగ భద్రతా పథకాల క్రింద పంచాయతీరాజ్ శాఖవారిచే ప్రారంభించిన రోడ్డు నిర్మాణము విస్తరణ పనులు అనంపూర్తిగా ఉన్న వాటికి రాష్ట్రం మొత్తంపై పూర్తి చేయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 1/-

నల్లగొండలోని దామోదరం సంజీవయ్య లేబర్ సహకార సంఘంను యాదగిరి ఆరి అతను తన స్వంతంగా చేసుకుంటూ సహకార చట్టమునకు భిన్నముగా వ్యవహరించుచున్ననూ చర్య తీసుకొనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 1/-

నల్లగొండ జిల్లా తిప్పర్తి మండలము కాశివాల్లగూడెం గ్రామ అభ్యుదయ స్థాన కట్టింగ్ లేబర్ సహకార సంఘంనకు రాష్ట్ర లేబర్ సహకారం సంఘముల సమాఖ్యనుండి నేటికి ఆర్థిక సహాయం అందించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 1/-

నల్లగొండ జిల్లాలోని అన్ని సహకార సంఘంలో సకాలంలో ఆడిట్ చేసి, ఆడిట్ డిఫెక్టును రెక్టిఫికేషను చేయక సంఘం నభ్యులకు నష్టం చేస్తున్న దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 1/-

నల్లగొండలోని సహకారకేంద్ర బ్యాంకు దేవరకొండ గుర్రంపూడి బ్రాంచిలో అక్రమాలకు పాల్పడి రైతాంగమునకు నష్టం కలగచేసిన దానిపై నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి నియోజక వర్గంకు చెందిన సత్తెనపల్లి పట్నం నందు గల పగిరం చేనేత సహకార సంఘంలో గత సంవత్సర కాలం నుండి ఎగుమతి, దిగుమతులు ఉత్పత్తి స్తంభించి పోయినవి. దీని కారణంగా చేనేత కార్మికులు ఆకలి చావులకు గురి అయి మరణించుచున్నారు. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమునకు అనేక సార్లు విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికి ఆ సొసైటీలో ఉత్పత్తులు, కొనుగోళ్లు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలో అనేక సహకార బ్యాంకులు ప్రజలకిచ్చిన అప్పుల వసూళ్లలో అలసత్వం వహిస్తూ కొత్తవారికి అప్పులు ఇవ్వ నిరాకరిస్తున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా కల్లూర గూడెం సొసైటీలో జరిగిన అవకతవకలపై విచారణ పూర్తి అయినప్పటికి దోషులపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 100/-

సింగిల్ విండోలలో రైతాంగానికి వ్యవసాయాలకు ఉపయోగపడే సందర్భాలలో అప్పులు అందించబడుట లేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation,
by Rs. 100/-

మిగిలిపోయిన సింగిల్ విండో ఎన్నికలు ఈవాటికి జరుగబడనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation
by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని పంచాయితీల నుండి విడదీసి నూతన పంచాయితీలగా ఏర్పరిచినపుడు జరిగిన అక్రమ ఆర్థిక వనరుల పంపకాల వల్ల జరిగిన, కష్టనష్టాలకు ఆయా ప్రాంత ప్రజలను న్యాయస్థానాల వైపు పంపుతున్న ప్రభుత్వ యంత్రాంగపు వైఖరిని నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లా జనగామ పిఎస్సెస్ బ్రాంచి వారు వనపర్తి లింగాల ఘనాపురం వడ్డీచర్ల, పెద్దపాడు తదితర గ్రామాలలో పిఎస్సెస్ వారు యూకలిప్టస్ చెట్లనిస్తామని చెప్పి ఇచ్చిన మూడు నెలలో చెట్లు చనిపోయినాయి. వాటిని రక్షించడానికి ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు: డబ్బులు ఇవ్వలేదు. కానీ 5 సంవత్సరాలకు తిరిగి డబ్బు కట్టమని రైతులను వేధిస్తున్నందుకు నిరసనగా, దానిపై విచారణ జరగనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలో రంగారెడ్డి జిల్లాలో అన్ని గ్రామీణ సహకార పరపతి సంఘాల వేతన కార్యదర్శుల స్థాయి నుండి జిల్లా కేంద్ర సహకార కేంద్ర బ్యాంకు ఉన్నత అధికారుల వరకు బ్యాంకుల నిధుల దుర్వినియోగము, అపహరణలు, అవకతవకలకు గురైన కోట్లాది రూపాయల బ్యాంకు నిధులను రాబట్టని ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజక వర్గం మొవ్వ మండలం పెదముత్తేది గ్రామములో రక్షిత మంచినీటి పథకమును పూర్తి చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజక వర్గంలోని మొవ్వ మండలం పెదముత్తేదిలో భవన నిర్మాణము పూర్తి అయి దీర్ఘకాలమైనప్పటికీ చెటర్నరీ డాక్టరును నియమించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజక వర్గంలోని మొవ్వ మండలము మట్టలసూలపల్లెకి వేములమండ దళిత వాడకు, నూరసాని దళిత వాడకు, మోపిదేవి మండలంలో వేళ్లమఱ్రు దళితవాడలకు అప్రోచ్ రోడ్లకు అభివృద్ధి పరచనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 58,49,86,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా నిడుమోలు నియోజకవర్గంలోని రాచర్లపాలెం నుండి రాయవరం వంతెన వరకు గల రహదారిని అభివృద్ధి పరచనందుకు నిరసనగా

DEMAND XLVIII – CIVIL SUPPLIES ADMINISTRATION RS.**733,11,30,000/-**

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రములోని పేద వర్గాలకు అవసరమైన కిరోసిన్ కోటా తగ్గింపు మరియు సక్రమ
సరఫరా చేయనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

గ్రామస్థాయిలో అర్హులయిన వారికి, తెల్లకార్డులు ఇవ్వకుండా మరియు ఆ గ్రామాలలో
తెల్ల వారి పేర్లపై తెల్ల కార్డులు సృష్టించినందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

నిత్యావసర వస్తువులు ధరలను ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచని ప్రభుత్వ
విధానమునకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

Requisitions are collected from without Ration Card holders still as
on today, the authorities not issue the new Ration Cards.

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

విజయవాడ పట్టణంలోని శ్రీసాయి కనకదుర్గా అర్చన్ కిరోసిన్ రిటైల్ అవుట్‌లెట్
డీఎల్ఐ వెల్‌ఫేర్ ఆసోసియేషన్ వారు ప్రభుత్వమునకు సమర్పించుకొన్న సంచార తినుబండార
తొపుడు బండ్ల వారికి పంపిణీ నిమిత్తం కిరోసిన్ రిటైల్ అవుట్‌లెట్ డీలర్లుగా ఆర్ ఎం ప్లామ్మెంటు
సీము క్రింద నియమించిన వారికి లైసెన్సు ఇచ్చి ఉన్నవానిని తొలగించరాదని కోరుటకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లాలో అర్హులైన వారి అందరికీ రేషను కార్డులు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని చౌకదుకాణములలో సబ్సిడీ బియ్యం పొందుతున్న తెల్ల కార్డుల వారిలో, అనర్హులను తొలగించి, అర్హులకు నూతన కార్డులను బట్వాడా చేయని ప్రభుత్వ సివిల్ సప్లైస్ విధానాన్ని నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అన్ని చౌక దిపాల ద్వారాగా నిత్యజీవితావసర వస్తువులను సకాలంలో సరఫరా చేయక తూనికలలో హెచ్చుతగ్గులను పరిశీలించక ఉంటున్న ప్రభుత్వ యంత్రాంగపు చర్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి చర్యలు గైకొనమని కోరుటకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అన్ని చౌక దిపాల ద్వారా పౌష్టిక ఆహారమును సరఫరా చేయని ప్రభుత్వ వైఫల్యమును నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నప్పటికీ వాటిని అదుపులో ఉంచి ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచలేని ప్రభుత్వ విధానాలను నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో 14 రకాల నిత్యావసర వస్తువులను రేషను షాపుల ద్వారా ప్రజలకు అందించాలన్న డిమాండుపై ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

ఆచంట నియోజక వర్గంలో అర్హులైన వారందరికీ రేషను కార్డులు మంజూరు చేయమని కోరినను ఇంత వరకు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

విజయవాడ సర్కిల్ I పౌరసరఫరా కేంద్రమునకు స్వంత భవన నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో రాష్ట్రంలోని మిగిలిన నగరములతో పాటుగా కిరోసిన్ పంపిణీ జరపనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు రోజురోజుకీ పెరిగిపోతున్నప్పటికీ వాటిని తగ్గించి ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచలేని ప్రభుత్వ విధానాలను నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలో 14 రకాల నిత్యావసర వస్తువులను రేషను షాపుల ద్వారా ప్రజలకు అందించాలన్న డిమాండుపై ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గంలోని ప్రజలకు ఇవ్వవలసిన బియ్యం డీలర్లు అమ్ముకుంటుండగా ప్రజలు పట్టి యిచ్చినా డీలర్లపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా మహబూబ్ నగర్ మండలములో నాగిరెడ్డిపల్లి రేషను డీలరు అక్రమంగా బియ్యాన్ని తరలించే సమయంలో ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు పట్టి యిచ్చినా చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

వివరీతంగా పెరుగుతున్న నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను అదుపు చేసి సామాన్య మానవుడికి అదుకోలేక పోతున్నందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అత్యధిక ప్రజల కోరిక మేరకు తాము సూచించిన 14 రకాల నిత్యావసర వస్తువులు చౌక ధరల దుకాణాల ద్వారా సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలోని వివిధ చోక దుకాణాలకు గతంలో ఇస్తున్న వివిధ రకాల నిత్యావసర వస్తువుల కొటాను తగ్గించినందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

సత్తెనపల్లె పట్టుంలో పేదలు నివసిస్తున్న ఏరియాలలో చోక ధరల దుకాణాలలో నెలలో ఒకటి రెండు రోజులు మాత్రమే ఇస్తూ పేదలను ఇబ్బందుల పాలుచేస్తున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

సత్తెనపల్లె నియోజకవర్గంలోని సత్తెనపల్లి పట్టుం మేడికొండూరు, ఫిరంగిపురం మొదలగు అనేక గ్రామాలలో ఆర్డులకు తెల్ల రేషన్ కార్డులు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

చోక ధరల దుకాణాలలో సరైన తూకములు, కొలతలు. లేకుండా తక్కువ కొలతలతో తూకములలో ప్రజల సరుకులు సరఫరా చేస్తూ పేదల పొట్టలు కొడుతున్న వారిపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 733,11,30,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 1/-

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి నియోజకవర్గంలో నిత్యావసర వస్తువులలో ఒకటైన గ్యాస్ వాడకం పెరిగిపోయినందున గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఎక్కువగా కావలసి వస్తున్నది. సత్తెనపల్లిలోని గ్యాస్ డీలర్ చాల అవినీతికి పాల్పడుతున్నాడు. ఇతనిపై ప్రజలు ఎన్ని విన్నపములు చేసినా ప్రభుత్వము పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా

(Pause)

The cut-motions were lost.

Mr. Deputy Speaker :- The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 266, 41, 52, 000/- under Demand No XXXI - Agriculture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 58. 49, 86, 000/- under Demand No XXXV - Co-operation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 106, 25, 83, 000/- under Demand No XXXII - Animal Husbandry and Dairy Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 23, 45, 59, 000/- under Demand No XXXIII - Fisheries."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 733, 11, 30, 000/- under Demand No XLVIII - Civil Supplies Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 157, 65, 19, 000/- under Demand No XXXIV - Forests."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2142, 54, 54, 000/- under Demand No XVIII - General Education, Sports, Arts and Culture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 106, 01, 76 000/- under Demand No XIXI - Technical Education."

(Pause)

The motion was adopted and the Demands were granted.

Mr. Deputy Speaker :- The House is adjourned to meet again at 9.00 A.M. in the morning of today

(The House then adjourned at 0.58 A.M. on 21.3.1997 to meet again at 9.00 A.M.)

— ★ — ★ — ★ —

రూల్ 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము :

535

“పోలీస్ సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ల సీనియారిటీ జాబితాపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిమినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్ తీర్పును అమలు చేయుటను గూర్చి”

1997-98వ సంవత్సరమునకు బడ్జెట్ (ఆదాయ, వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన :- (పదిహేనవ రోజు)

551

1. అభ్యర్థన నెం. XXXI - వ్యవసాయం
2. అభ్యర్థన నెం. XXXV - సహకారం
3. అభ్యర్థన నెం. XXXII - పశుసంవర్ధన మరియు
పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి
4. అభ్యర్థన నెం. XXXIII - మత్స్య పరిశ్రమ
5. అభ్యర్థన నెం. XLVIII - పౌర సరఫరాల నిర్వహణ
6. అభ్యర్థన నెం. XXXIV - అడవులు
7. అభ్యర్థన నెం. XVIII - సాధారణ విద్య, క్రీడలు,
కళలు మరియు సంస్కృతి
8. అభ్యర్థన నెం. XIX - సాంకేతిక విద్య
(అమోదించబడినవి)

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."